

NJIA YA KWENDA KWENYE KITI CHA ENZI CHA MUNGU

MaarifaMtandaoni.com | SamaritanLaymenMinistries.Org

Kutoka 25 mpaka 40.

NJIA YA KWENDA KWENYE KITI CHA ENZI CHA MUNGU

Na Sarah Peck

Shukrani za pekee kwa Paul Nethercott kwa kuskani hati hii, na Anne Thomson kwa kuihariri.

© Maranatha Media 2002

Asante kwa Baba wa Mbinguni na wahusika wengine walioshiriki kutafsiri, kuombea kazi, kuhakiki, kuhariri, ufundi au teknolojia

Mwanongwa Lusekelo Kajigili

Grace Momadi-Masaka-Jersey, Marekani

Musa Budodi-Shinyanga, Tanzania

Daudi Jabez Masaka-Carolina, Marekani

Sharon Ondieki-Nairobi, Kenya

Emmanuel Masige-Nairobi Kenya

Sandra Barron-Carolina, Marekani

Daniel Masaka-Kisii, Kenya

John na Judi Mmari-Boston, Marekani

Grace Momadi-Masaka-Uhamishoni Ughaibuni Mtandaoni Majumbani, 2026 Ed.

YALIYOMO

1. PATAKATIFU — MOJA YA VITABU VYA MAFUNDISHO VYA MUNGU 6
2. PATAKATIFU — INJILI KATIKA AGANO LA KALE ..... 12~~11~~
3. PATAKATIFU KWA AJILI YA UJIFUNZAJI MAALUMU KATIKA SIKU ZETU ..... 18~~17~~
4. MAANDALIZI YA ISRAELI KWA AJILI YA HUDUMA ..... 25~~24~~
5. ILI NIPATE KUKAA KATI YAO ..... 35~~34~~
6. KUTOA KWA MOYO WA HIARI ..... 39~~38~~
7. WAFANYAKAZI "WENYE MOYO WA HEKIMA" WALIOITWA ..... 44~~43~~
8. KRISTO ANAINGIA KATIKA UA WA NJE – DUNIA HII ..... 50~~49~~
9. MKRISTO ANAINGIA KATIKA UA WA NJE ..... 54~~53~~
10. UA WA NJE NA UKUTA WAKE ..... 59~~58~~
11. MADHABAHU YA SHABA ..... 63~~62~~
12. BIRIKA LA KUNAWIA NA KISIMAMO CHAKE ..... 72~~71~~
13. KUHANI NA MAVAZI YAKE ..... 78~~77~~
14. MAVAZI YA KUHANI MKUU ..... 88~~87~~
15. PATAKATIFU PA MBINGUNI ..... 98~~97~~
16. KRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU MBINGUNI ..... 108~~107~~
17. MKRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU ..... 128~~127~~
18. UKUTA WA PATAKATIFU NA SAKAFU YAKE ..... 134~~133~~
19. VIFUNIKO VINNE ..... 142~~141~~
20. MEZA YA DHAHABU ..... 150~~149~~
21. MADHABAHU YA DHAHABU ..... 158~~157~~
22. KINARA CHA DHAHABU ILIYOPONDWA ..... 170~~169~~
23. KRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU MBINGUNI ..... 185~~182~~
24. MKRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU ..... 194~~190~~
25. SANDUKU NA VILIVYOKUWAMO NDANI YAKE ..... 205~~199~~
26. KITI CHA REHEMA NA SHEKINAH ..... 213~~206~~
27. SIKU YA UPATANISHO YA ISRAELI NA UTIMILIFU WAKE ..... 219~~212~~
28. HUKUMU NA SABATO ..... 230~~223~~
29. MBELE YA KITI CHA ENZI ..... 239~~232~~
30. HEMA LA HEKALU LINAWEKWA NA KUTIWA MAFUTA ..... 248~~241~~
31. KANISA LA UA WA NJE – KANISA LA WAEBRANIA ..... 254~~247~~

32. KANISA LA PATAKATIFU – KANISA LA KIKRISTO ..... 259~~252~~
33. KANISA LA PATAKATIFU PA PATAKATIFU — KANISA LA MASALIA ..... 266~~259~~
34. KANISA LA HEKALU LA MILELE — KANISA LA WAZALIWA WA KWANZA ... 281~~274~~
35. KRISTO ANAKUJA KWA AJILI YA BIBI-ARUSI WAKE ..... 288~~281~~
36. ARUSI YA MWANA-KONDOO ..... 297~~290~~
37. HUKUMU YA BARAZA LA KITI CHA ENZI CHA YEHOVA ..... 307~~300~~
38. HEKALU LA MILELE — PATAKATIFU PA PATAKATIFU ..... 313~~306~~
39. HEKALU LA MILELE — PATAKATIFU ..... 324~~317~~
40. HEKALU LA MILELE — UA WAKE ..... 340~~333~~
Ufupisho wa majina ya vitabu ..... **Error! Bookmark not defined.**~~341~~

1. PATAKATIFU — MOJA YA VITABU VYA MAFUNDISHO VYA MUNGU

Vitabu Vitatu vya Mungu.

Tangu kuumbwa kwa ulimwengu hadi wakati wa sasa, kusudi kuu na la pekee la Mbingu limekuwa kumjulisha mwanadamu tabia na kazi ya Muumba na Mkombozi wetu. Ili kutimiza kusudi hili, Mungu ameipa familia ya wanadamu vitabu vitatu: cha kwanza, Kitabu cha uumbaji — yaani, Neno Lake katika maumbile; cha pili, Patakatifu — Neno Lake lililoonyeshwa kwa njia ya somo la vitendo; na cha tatu, Biblia — Neno lililoandikwa. Mada kuu inayounganisha kila kimoja cha vitabu hivi ni mpango wa wokovu. Kusoma kimojawapo bila kuwa na kusudi jingine zaidi ya kuelewa tabia ya Mungu na mpango wake kwa ajili yetu ni kukosa kabisa kusudi lake.

Kitabu cha Kwanza cha Mungu — Kitabu cha Uumbaji

Kitabu cha maumbile kilipewa mwanadamu alipokuwa akiishi katika Bustani ya Edeni. Kupitia vitu ambavyo Mungu alikuwa ameviumba, mwanadamu alipaswa kujifunza kuhusu uweza Wake mkuu usio na mipaka, hekima Yake isiyo na mwisho, upendo Wake usio na kifani, na wema Wake. Kabla dhambi haijaharibu mpango wa Mungu, masomo haya kuhusu tabia yake yalifunuliwa kikamilifu katika uzuri na harufu nzuri ya maua, uimbaji wa ndege, vipepeo wenye kuvutia, miti yenye kuzaa matunda, mandhari nzuri ya nchi, hewa safi na yenye afya, maji yenye kutoa uhai, wanyama wa kondeni wenye furaha na utulivu, na zaidi ya yote, katika mwanadamu aliyeumbwa kwa mfano mkamilifu wa Mungu mwenyewe. Katika nchi, bahari na anga, tabia ya Mungu ilidhihirishwa. “Katika kila jani la msitu au jiwe la milimani, katika kila nyota ing’aayo, ... Jina la Mungu liliandikwa.” “Utukufu wa Mungu katika mbingu, ulimwengu usiohesabika katika mizunguko yao yenye utaratibu, ‘kusawazika kwa mawingu,’ siri za nuru na sauti, za mchana na usiku—yote yalikuwa wazi kwa wazazi wetu wa kwanza kuyachunguza.” WiM 51. Na yote hayo yalifunua tabia ya Kiungu ya Muumba anayestahili kuabudiwa na Mwalimu wao wa ajabu.

Kitabu cha maumbile bado ni mfano unaotufundisha kuhusu mambo ya mbinguni, kwa maana “kama vile nchi izalishavyo machipukizi yake, na kama vile bustani ioteshavyo vitu vilivyopandwa ndani yake; ndivyo Bwana Mungu atakavyosababisha haki na sifa zichipuke mbele ya mataifa yote.” Isa. 61:11.

Baada ya dhambi kuuharibu ulimwengu huu mzuri, maumbile kila mahali yalifunua uwepo na tabia ya yule mwovu. “Hewa, ambayo hapo kwanza ilikuwa laini na yenye joto linalofanana, sasa ilikuwa chini ya mabadiliko makubwa.” PP 61. Shetani alikuwa amekuwa “mkuu wa uwezo wa anga” (Efe. 2:2), na pambano

kuu kati ya wema na uovu, kati ya Kristo na Shetani, likawa limeanza. Pambano hili bado linaendelea, na kitabu hiki cha maumbile hulifunua wazi kupitia kifo na uharibifu unaoonekana kila mahali. Kuelewa pambano hili ili tusimame upande wa Mungu ndilo kusudi halisi la kujifunza maumbile kwa kweli. Ikiwa katika kujifunza na kufundisha kuhusu maumbile, kazi ya Kristo—si kama Muumba tu bali pia kama Mkombozi—haijawekwa wazi, basi haiwezi kwa kweli kuitwa elimu ya Kikristo, hata kama imepewa jina hilo.

Adamu na Hawa walipoona dalili za kuoza katika ua lililonyauka na jani lililoanguka, tunaambiwa kwamba “waliomboleza kwa kina zaidi kuliko watu wanavyolia sasa juu ya wafu wao.” WiM 62. Lakini hawakuachwa bila tumaini. Kitabu cha maumbile bado kilifunua upendo na tabia ya Mungu. Katika rehema zake, Mungu ameacha uzuri mwingi wa maumbile. Ingawa maumbile yanafunua uwepo wa adui, pia yanafundisha somo la ukombozi. Ingawa kifo na kuoza vinaonekana kila mahali, miti huangusha majani yake ili itoe mengine mapya katika uchangamfu wa majira ya kuchipua. Mimea hufa ili kwa wakati uliowekwa ichipue tena ikiwa na kijani kibichi kipya. Hata mwanadamu mwenyewe, anapoweka maisha yake chini, hutazamia ufufuo, wakati atakapotokea katika ujana na utukufu usio na mwisho. Kila mzunguko wa mwaka huonyesha majira ya kuchipua, kiangazi, vuli na baridi ya maisha, pamoja na asubuhi ya ufufuo. Na yote yanaonyesha utunzaji wa Mungu wenye neema na upendo wake usioharibika kwa kazi zote za mikono yake.

“Kwa sababu mambo yake yasiyoonekana tangu kuumbwa ulimwengu yanaonekana, na kufahamika kwa kazi zake; yaani, uweza wake wa milele na Uungu wake; hata wasiwe na udhuru.” Rum. 1:19, 20; 2:13–16; Zab. 19:1–3. Kwa kweli, mpango wa ukombozi umefunuliwa kwa ukamilifu kiasi gani katika kitabu cha maumbile, kwamba baadhi ya watu wataokolewa ambao hawakuwahi kujua kitabu kingine chochote cha Mungu. “Miongoni mwa watu wa mataifa kuna wale ambao, ... ingawa hawajui sheria ya Mungu iliyoandikwa ... wamesikia sauti yake ikisema nao katika maumbile, na wamefanya mambo ambayo sheria ilihitaji ... nao wanatambuliwa kuwa watoto wa Mungu.” TVV 638. Baadhi yao hawajawahi kujua kuhusu Dhabihu kuu iliyotolewa kwa ajili ya wokovu wao. Na watakapoona alama za misumari mikononi mwa Kristo, watauliza: “Majeraha haya yaliyomo mikononi mwako ni nini?” Ndipo atakapojibu: “Ni yale niliyopigwa nayo katika nyumba ya rafiki Zangu.” “Nyumba ya kahaba Wangu.” Zek. 13:6. Tazama pia MW 376, 377.

Patakatifu — Kitabu cha Pili cha Mungu

Kwa takribani miaka 2,500, kitabu cha uumbaji kilikuwa kitabu pekee cha masomo cha mwanadamu. Katika kipindi hiki, mwanadamu polepole alishindwa kutambua masomo ya kiroho yaliyokuwa katika maumbile, mpaka hatimaye

Muumba mwenyewe akapotea katika ufahamu wake. Kisha akaanza kuyaabudu na kuyatukuza maumbile—jua, mwezi, nyota, maji, nchi, na hata wanyama ambao Mungu alikuwa amewaumba kwa matumizi yake. “Akaabudu na kutumikia kiumbe badala ya Muumba,” na matokeo yake yakawa kwamba “moyo wao usio na akili ukatiwa giza.” Rum. 1:25, 21.

Ndipo Mungu alipomwita Ibrahimu kutoka kwa jamaa zake waliokuwa waabudu sanamu, ili kupitia kwake na uzao wake aweze kuufunulia ulimwengu tabia yake na kusudi Lake la Kiungu. Kadiri muda ulivyopita, wazao wa Ibrahimu walishikiliwa kwa vizazi katika utumwa wa Misri, ambako walikuwa wakipoteza kwa kasi uelewa wa tabia ya Mungu wa kweli, Muumba, na mpango wa ajabu wa wokovu. Namna yao ya maisha ilifanya iwe vigumu kwao kufahamu kweli kuu za upendo wa ukombozi. Wangewezaje kuandaliwa kutimiza mpango wa Mbingu kwa ajili yao?

Mwalimu Mkuu alijua jinsi. Angewafundisha kupitia somo la vitendo la ajabu zaidi lililowahi kubuniwa na kutumiwa—Patakatifu. Yeye aliyejua kwamba karibu asilimia tisini ya mambo tunayokumbuka huingia kupitia macho na mikono, wakati ni takribani asilimia kumi tu huingia kupitia masikio, alisisitiza umuhimu wa kuelewa kwa wazi mpango wake. Kwanza, alihusisha sikio kwa kutoa maagizo ya kina na yaliyo wazi sana kuhusu jinsi Patakatifu palivyopaswa kujengwa; kisha akahusisha jicho kwa kumwonyesha Musa mfano wake; na hatimaye akahusisha mkono kwa kuwaagiza watu washirikiane katika ujenzi wake. Katika kazi hii bora ya elimu ya Kweli ya Kikristo, kitabu hiki kikamilifu cha elimu ya kuona, Mungu alionyesha kwa maelezo kamili hatua mbalimbali za mpango wa ukombozi—si kwa ajili ya ulimwengu kwa ujumla tu, bali pia kwa kila mtu ambaye Mwana-Kondoo wa Mungu alitoa maisha yake ya thamani kwa ajili yake.

Kila hatua ya njia, tangu tunapoingia katika lango la Patakatifu na kupata kuhesabiwa haki kwa kukubali sadaka iliyotolewa kwa ajili ya dhambi zetu, jambo lililoonyeshwa katika ua, kupitia mchakato wa maisha yote wa kutakaswa, ulioonyeshwa katika Mahali Patakatifu, hadi kuingia katika chumba cha utukufu, yaani Patakatifu pa Patakatifu, ambako kunaonyeshwa kufutwa kwa dhambi zote na kutolewa kwa thawabu ya uzima—kazi yote ya Kristo kwa ajili ya wokovu wetu imewekwa wazi, kwa urahisi, uzuri na kwa kuvutia sana katika kitabu cha Patakatifu.

Kwa kweli, hiki ndicho “Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu.” Na kama vile katika kitabu cha maumbile kila mzunguko wa mwaka unawakilisha muda kamili wa maisha, vivyo hivyo katika kitabu chake cha pili, yaani Patakatifu, mpango kamili wa ukombozi ulirudiwa kwa njia ya mifano kila mwaka.

Kama kitabu cha maumbile, kitabu cha Patakatifu ni cha watu wa kila kizazi na watu wa kila hali ya maisha. Kupitia somo hili la vitendo lililopangwa na Mungu mwenyewe, jambo ambalo vinginevyo lingekuwa somo tata linalofaa kwa wasomi pekee, linawekwa wazi na kuwa rahisi hata kwa mtoto.

Kwa mwanafunzi Mkristo aliyekomaa, ujuzi wa Patakatifu una thamani isiyoweza kupimika, kwa sababu hufanya mpango mzima wa wokovu uonekane katika mtazamo mmoja mkuu. Kupitia somo hili, anaweza kupanga na kuweka katika makundi maarifa yake yote ya Biblia, ili aweze kuona sehemu zake katika mpangilio na mtazamo unaofaa. Kwa kweli, Patakatifu panaweza kulinganishwa na kabati kubwa lisilo na mipaka la kuhifadhia mafaili, ambamo kila fundisho muhimu la Biblia lina nafasi yake na linaingia kikamilifu katika mpango mkuu wa Mungu.

Biblia inapotazamwa katika nuru ya Patakatifu, hivyo inakuwa mfumo mkuu wa kweli, si mkusanyiko wa vipande vilivyotenganishwa na visivyohusiana. patakatifu panapozingatiwa katika ukamilifu wake, ni kama mchoro mzuri wa vipande vya mawe au vioo unaofunua ufunuo wa Mungu; Ukweli mmoja ukiondolewa huharibu uwiano wake, na kosa moja likiingizwa huharibu ukamilifu wake. Kwa hiyo, Patakatifu si kwamba huangaza Ukweli tu, bali pia hufunua kosa. Kwa sababu hii, umuhimu wa kuelewa masomo yanayoonyeshwa katika Patakatifu hauwezi kupuuzwa kamwe.

Utafiti wa kiroho wa Patakatifu hakika utaamsha ndani ya mwanafunzi Mkristo shauku isiyotosheka ya kuchunguza kwa kina zaidi mgodi usio na mwisho wa Kweli za Biblia. Utamjaza upendo wa kina kwa ajili ya ukweli wa siku hizi za mwisho. Ni kwa haraka gani, kwa uwazi kiasi gani, na kwa Ukweli kiasi gani, somo la kitabu hiki cha Mungu—Patakatifu—litafunua umuhimu na kudumu milele kwa sheria ya kimungu ya Muumba—Amri Kumi! Somo kama hili litampa mwanafunzi uzoefu ambao utakuwa nanga yake katika wakati wa dhiki ya mwisho ya dunia.

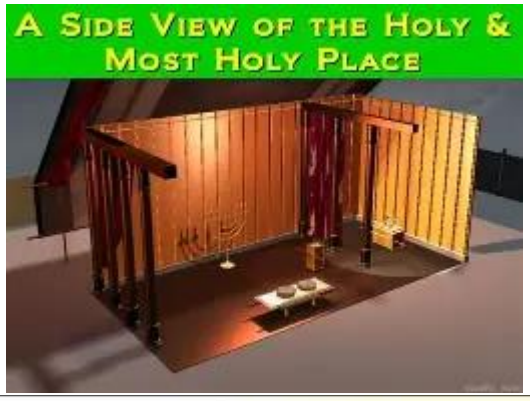
Kitabu cha Tatu cha Mungu — Neno Lililoandikwa.

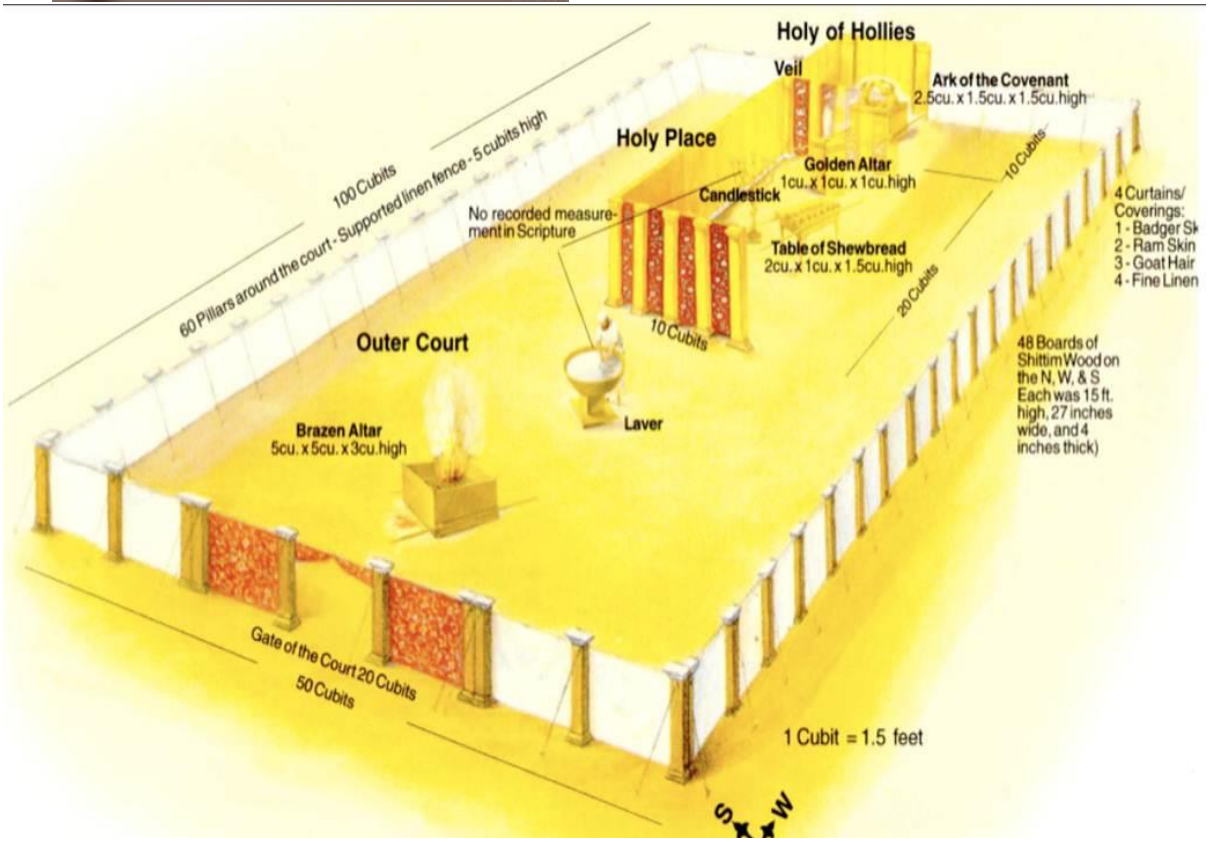
Kwa takribani miaka 1,500, patakatifu palikuwa kitabu kikuu ambacho Mungu alikitumia kuwafundisha watu wake kuhusu tabia yake na mpango wa wokovu. Haikuwa mpaka baada ya mwana-kondoo wa dhabihu kukutana na utimilifu wake wa mfano katika kifo cha Mwana-Kondoo wa Mungu ndipo kitabu cha tatu cha Mungu, yaani Biblia, kilipokamilishwa. Hata wakati huo, ilichukua miaka mingine takribani 1,500 kabla ya mashine ya uchapishaji kuanza kutumiwa, na Biblia kuanza kuchapishwa katika lugha za watu, na hivyo kupatikana kwa ulimwengu.

Kama ilivyo katika kitabu cha maumbile na kitabu cha Patakatifu, vivyo hivyo “mada kuu inayounganisha” Biblia ni Kristo na ukombozi. Biblia ni maelezo ya kimungu yanayoweka mwanga wa Mbingu juu ya vitabu viwili vingine, na kuangaza kwa utukufu mada yake—ukombozi. Ingawa Biblia huangaza kweli

ambazo zimeelezwa kupitia somo la ajabu la vitendo la Mungu, yaani Patakatifu, kwa upande mwingine, Patakatifu ndicho msingi wa Biblia nzima. Si uzi wa dhahabu unaopita tu katika Biblia yote, bali ni mtandao kamili wa dhahabu wa kweli, unaoingia ndani ya sehemu zote za Maandiko Matakatifu na kuziunganisha kuwa kitu kimoja chenye upatanifu—historia na unabii, mashairi na nyimbo, sheria na injili. Ni mwanga unaoonekana wa mafundisho yake yote muhimu, ukiipa kila moja maana mpya na ya kina.

Vitabu hivi vitatu vinaunda maktaba kubwa na kamili ya ufunuo wa Mungu. Na akiwa navyo kwa matumizi yake, mwanafunzi atawezeshwa kutafsiri kwa usahihi si tu mpango wa Mungu kwa ulimwengu kama ulivyofunuliwa katika unabii, bali pia mpango wake kwa ajili yake binafsi. Kwa hiyo, sisi zaidi kuliko wale waliotutangulia, tutakuwa bila udhuru kabisa “tukipuuza kujifunza vitabu vitatu vya Mungu na kunufaika kutokana na Kweli Zake.” Rum. 1:20.

A Side View of the Holy & Most Holy Place

Holy of Hollies
Veil
Ark of the Covenant
2.5cu. x 1.5cu. x 1.5cu.high
Holy Place
Golden Altar
1cu. x 1cu. x 1cu.high
Candlestick
No recorded measure-
ment in Scripture
Table of Shewbread
2cu. x 1cu. x 1.5cu.high
10 Cubits
20 Cubits
4 Curtains/
Coverings:
1 - Badger Sk
2 - Ram Skin
3 - Goat Hair
4 - Fine Linen
Outer Court
48 Boards of
Shittim Wood on
the N, W, & S
Each was 15 ft.
high, 27 inches
wide, and 4
inches thick)
Laver
Brazen Altar
5cu. x 5cu. x 3cu.high
100 Cubits
60 Pillars around the court - Supported linen fence - 5 cubits high
Gate of the Court 20 Cubits
50 Cubits
1 Cubit = 1.5 feet
S
W

2. PATAKATIFU — INJILI KATIKA AGANO LA KALE

Injili Ilihubiriwa kwa Israeli.

Akizungumza kuhusu Waisraeli “waliotoka Misri kwa njia ya Musa,” Paulo anasema, “Maana ni sisi tuliohubiriwa habari njema, vilevile kama wao,” au, “Injili ilihubiriwa kwanza kwao.” Ebr. 3:16; 4:2, 6, pambizo. Tusisahau kwamba Waisraeli walihubiriwa Injili ya Kristo karne nyingi kabla haijapewa kwetu katika kipindi cha Kikristo kupitia waandishi wa Injili ya Agano Jipya.

Ilihubiriwa na Nani na kwa Jinsi Gani?

Ni nani aliyeihubiri Injili kwa Israeli? Ilihubiriwa na Musa. Aliihubirije? Aliihubiri kwa njia ya Patakatifu na huduma zake, yaani, mfumo kamili wa Kweli ambao Mungu mwenyewe aliwapa Israeli huko Sinai. Patakatifu palikuwa na kusudi kuu la kumfunua Kristo, si kwa taifa la Waebrania tu katika nyakati zilizopita, bali kwa kila taifa, jamaa, lugha na watu mpaka mwisho wa wakati. Wakati huo, Patakatifu hufikia kilele chake na kufunua Injili ya milele katika utimilifu na uzuri wake. Na tukumbuke daima kwamba, ingawa Patakatifu palipewa Israeli wa kale, ukweli wa Mungu uliofunuliwa humo uliandikwa kwa ajili ya Israeli wa kisasa, hasa kwa ajili yetu “ambao miisho ya dunia imekwisha kutufikilia.” 1 Kor. 10:11.

Patakatifu — Unabii wa Kristo

Ukweli kwamba Injili ilipewa Israeli kupitia Musa unawekwa wazi na Kristo mwenyewe alipokuwa akitembea pamoja na wanafunzi wawili kuelekea Emau baada ya kufufuka kwake. Tunaambiwa kwamba, “akianza kutoka Musa ... akawaeleza katika Maandiko yote mambo yaliyomhusu Yeye Mwenyewe.” Baadaye aliwaambia wale kumi na mmoja: “Imempasa kutimizwa yote yaliyoandikwa katika torati ya Musa ... katika habari Zangu.” Luka 24:27, 44. Ndiyo, Injili iliyofunuliwa katika Patakatifu ilikuwa unabii unaomhusu Kristo,

unabii ambao “ulitimizwa” katika Injili za Agano Jipya. “Kupitia Kristo lilipaswa kutimizwa kusudi ambalo hema ya kukutania ilikuwa mfano wake.” El. 36. Agano Jipya ni maelezo yaliyoongozwa na Roho kuhusu Patakatifu pa Agano la Kale; kwa upande mwingine, uelewa wa kiroho wa Patakatifu ni muhimu kwa ajili ya kuelewa Agano Jipya kwa njia ya kiroho.

Patakatifu — “Unabii Uliofupishwa”

Unabii huu wa Injili, ulioonyeshwa katika Patakatifu na huduma zake, ni ufunuo kamili wa Injili ya wokovu kupitia Kristo. “Kristo alikuwa msingi wa mfumo wa Kiyahudi. Mfumo mzima wa mifano na ishara ulikuwa unabii uliofupishwa wa Injili, maelezo ambayo ndani yake kulifungamanishwa pamoja ahadi za ukombozi.” *AA* 14. “Katika kila dhabihu, kifo cha Kristo kilionyeshwa. Katika kila wingu la uvumba, haki Yake ilipaa juu. Kwa kila tarumbeta ya yubile, Jina Lake lilitangazwa. Katika fumbo kuu la kutisha la Patakatifu pa Patakatifu, utukufu Wake ulikaa.” Kwa kweli, Patakatifu si unabii wa Injili tu, bali ni “unabii uliofupishwa/kweli nyingi zilizofungwa ndani ya chombo kimoja.” Kimsingi, Patakatifu imejaa Kweli za Injili.

Umuhimu wa Kiroho wa Jengo la Patakatifu.

Watu wengine wamefikiri kwamba, ingawa Kristo na Injili vinafananishwa katika huduma zote za Patakatifu, ni “upuuzi” kudhani kwamba jengo lenyewe lilikuwa na umuhimu huo. Je, Kweli ni upuuzi? Hebu tuone. F. G. Gilbert, ambaye ni mtaalamu wa mfumo wa ibada za Kiyahudi, anasema:

“Kila sehemu ya jengo la Patakatifu ilikuwa na kazi maalumu, na katika kila jambo lilipaswa kufanywa kulingana na mfano. Hakuna jambo lililoachwa kwa kubahatisha au kudhaniwa; hata jambo dogo kabisa halikupita bila kuzingatiwa.” Practical Lessons from the Experience of Israel, uk. 172.

Tena tunasoma katika Review and Herald, Juni 9, 1949, uk. 10: “Katika mifano na vivuli, kila samani, kila pazia, kila maelezo ya vifaa, vilifananisha upatanisho. Hakuna jambo lililokuwa bila maana ya kiroho.” Louise C. Kleuser, Katibu Msaidizi wa Chama cha Wahudumu cha Konferensi Kuu.

Na mwingine anasema: “Hakukuwa na jambo la ziada katika ujenzi wake; ... kila kitu kilikuwa mfano wa mambo ya mbinguni.” W. G. Murdoch wa Washington Theological Seminary, Our Firm Foundation, Juz. I, uk. 317.

Tunapoendelea na somo letu, ukweli huu utaonekana zaidi na zaidi, kwa sababu tutaona kwamba mbao, mapingo, nguzo, vifuniko, mapambo ya kudarizi, na vifaa vilivyotumiwa—kitani safi, rangi ya samawi, zambarau na nyekundu, miti, shaba, fedha, dhahabu na mawe ya thamani—vyote, moja kwa moja au kwa njia isiyo ya moja kwa moja, vinamwakilisha Kristo katika hatua fulani ya kazi

yake kwa ajili ya mwanadamu aliyeanguka. Na vyote kwa pamoja vinafanya mpango wa wokovu uwe wazi, mzuri na wa ajabu.

Daudi hakuwa na mashaka kuhusu jambo hili. Anasema: “Katika hekalu Lake kila kitu kinasema utukufu Wake.” Zab. 29:9, pambizo. Mwandishi mwingine aliyevuviwa anasema: “Patakatifu penyewe (pamoja na huduma ya makuhani) vilikusudiwa kuwa mfano na kivuli cha mambo ya mbinguni.” WiM 351–352. “Kupitia Kristo lilipaswa kutimizwa kusudi ambalo hema ya kukutania ilikuwa mfano wake—jengo lile tukufu, ambalo kuta zake za dhahabu zinazong’aa ziliakisi kwa rangi mbalimbali za upinde wa mvua mapazia yaliyokuwa yameshonwa picha za makerubi.” El. 36. Na tena: “Mungu alikusudia kwamba hekalu lililokuwa Yerusalemu liwe ushuhuda wa kudumu wa hatima kuu iliyowekwa wazi kwa kila nafsi. Lakini Wayahudi hawakuelewa umuhimu wa jengo waliloliona kwa fahari kubwa namna hiyo.” TVV 161. Hebu tujilinde tusije, kama Wayahudi, tukashindwa kuelewa umuhimu wa jengo la Patakatifu. Kwa kweli, uelewa wa kiroho wa jengo la Patakatifu kama ulivyoelezwa katika kitabu cha Kutoka ndio msingi wa kweli wa somo lote la Patakatifu. Bila msingi huu, hatuwezi kuthamini kikamilifu maana ya sadaka zilizoandikwa katika kitabu cha Mambo ya Walawi, wala hatuwezi kuelewa vizuri nguvu ya marejeo mengi kuhusu Patakatifu ambayo yameenea katika Biblia nzima.

Uzoefu wa Kila Mkristo Unafundishwa Katika Patakatifu.

Si kwamba Kristo tu alifananishwa katika sehemu zote za Patakatifu, bali ndani yake “Mungu alitamani watu Wake wasome kusudi lake kwa ajili ya nafsi ya mwanadamu.” *El*. 36. Mwandishi mwingine anaeleza hivi: “Patakatifu ni mfano wa kimafumbo ulioigizwa unaoonyesha jinsi Mungu anavyoshughulika na wanadamu. Kukisoma ni kufikiri mawazo ya Mungu baada yake. Kuelewa kila jambo lake ni kutambua kwa kiwango fulani kina cha hekima yake.” Robert B. Thurber, Bible Truth Series, Na. 38. Ndani yake, uzoefu kamili wa kila Mkristo wa kweli umeonyeshwa: Upatanisho na kuhesabiwa haki kwa imani vinafananishwa katika ua wa nje, pamoja na haki inayohesabiwa; Kutakaswa kwa imani katika Mahali Patakatifu, kama uzoefu wa maisha yote, pamoja na haki inayowasilishwa ndani ya maisha; Na kutukuzwa kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu, pamoja na haki ya milele. Yote hayo yapo humo. Patakatifu katika utimilifu wake ni ufunuo kamili wa Injili ya Kristo, iliyofananishwa kwa ajili ya familia yote ya wanadamu. Kadiri tunavyoelewa kikamilifu zaidi maelezo yake, ndivyo tutakavyoweza kuelewa kwa urahisi na kwa ukamilifu zaidi matukio muhimu ya kufunga kazi ambayo sasa yanaendelea katika Patakatifu pa mbinguni—matukio yanayohusu kwa kina sana wokovu wetu binafsi.

Patakatifu na Roho Mtakatifu.

Patakatifu hapakuwa tu matokeo ya ustadi wa wanadamu waliounda kazi hii ya ajabu ya sanaa; bali palikuwa zao la uvuvio wa Roho Mtakatifu aliyekuwa akifanya kazi kupitia wanadamu. Watu walioitwa na Mungu walijazwa "Roho ya Mungu" ili wafanye kazi hii. Kut. 31:3. Kwa kuwa kazi hii iliongozwa na uvuvio, tutapata ukweli uliofunuliwa si katika Patakatifu kwa ujumla tu, bali pia katika kila sehemu yake.

Patakatifu Huonyesha Ufunuo Kama Umoja Wenye Upatanifu.

Katika kitabu chake Looking unto Jesus, ukurasa wa 56 na 57, Uriah Smith anasema: "Hakuna mtu anayeweza kumtazama Yesu na kuelewa ipasavyo nafasi Yake na kazi Yake isipokuwa kwa kujifunza na kuelewa hema hii ya Mungu, iliyojengwa na Musa jangwani—kivuli hiki kilichotupwa duniani ili kuonyesha 'mambo ya mbinguni'.... Patakatifu hii ndiyo ... msingi mkuu katika mpango wa wokovu kupitia Yesu Kristo. Hakuna kitu kimoja kinachohusiana na mpango wa wokovu ... ambacho ndani yake tunaona mada mbalimbali za ufunuo zikiunganishwa pamoja katika umoja wenye upatanifu namna hii." Anaendelea kusema kwamba Patakatifu: "Huunganisha vipindi viwili vikuu, kile cha Musa na kile cha Ukristo, na huonyesha uhusiano wao. Hakigawani heshima kuu ya kueleza nafasi na kazi ya Bwana wetu Yesu Kristo na mada nyingine yoyote." Vitabu vya Musa, vinapoangaziwa na "taa hii angavu," huwa "hai kwa uhai, na kung'aa kwa upatanifu na uzuri." Kila kitu kilichohusiana na ibada ya Waebrania kilikuwa kinamfunua Kristo, Masihi.

Zaidi ya mada nyingine yoyote, kujifunza Patakatifu kutamwezesha mwanafunzi "kuliona Neno kwa ujumla, na kuona uhusiano wa sehemu zake." Zaidi ya mada nyingine yoyote, kutamwezesha kuelewa "mada yake kuu ya kati, kusudi la awali la Mungu kwa ulimwengu, kuibuka kwa pambano kuu, na kazi ya ukombozi." El. 190.

Patakatifu — Ufunguo wa Kila Fundisho la Wokovu.

Mafundisho yote ya wokovu kupitia Kristo yanafananishwa katika Patakatifu: zawadi ya Mwana Wake wa pekee kwa ulimwengu; kusulubiwa Kwake; kuzikwa Kwake; kufufuka Kwake; kupaa Kwake; kazi Yake kama Kuhani Mkuu; kazi Yake kama Hakimu; kazi Yake kama Mfalme wa Milele; kazi ya malaika; na kazi ya Roho Mtakatifu.

"Hakuna somo jingine linalounganisha kwa ukamilifu sehemu zote za Maandiko Matakatifu kuwa umoja wenye upatanifu kama somo hili la Patakatifu. Kila kweli ya Injili hujikita katika huduma ya Patakatifu, na huangaza kutoka humo kama miale ya jua." J. L. Shuler, The Great Judgment Day, uk. 51.

Ukweli wa Patakatifu Umeenea Katika Maandiko Yote.

Kwa kila Mwisraeli katika nyakati za Agano la Kale na kwa kila Mwisraeli wa kweli katika kipindi cha Kikristo, patakatifu palikuwa na bado ni kitu kikuu cha kati katika mpango wa wokovu. Ndani yake, kama vile miale ya gurudumu inavyotoka katikati, kweli zote za ufunuo zinajikita katika Kristo aliye kitovu, na hivyo kutengeneza duara kamili la Ukweli wa Injili.

Somo la Patakatifu linaenea na kupenya katika sehemu zote za Maandiko, kuanzia Mwanzo mpaka Ufunuo. Katika Bustani ya Edeni, Mungu Mwenyewe alitoa dhabihu ya kwanza iliyokuwa ikielekeza mbele kwenye dhabihu ya Mwana wake mwenye thamani pale Kalvari yenye ukatili. Na kwa ngozi za mnyama huyo aliwafunika watoto Wake wenye hatia ili awalinde dhidi ya baridi ya hewa iliyotokana na uasi. Mwanzo 3:21. Katika kitabu cha Ufunuo, Yohana katika maono yake ya ajabu aliona Patakatifu pa mbinguni, ambako sheria ya Mungu ambayo mwanadamu ameivunja ilifunuliwa. Ufu. 11:19. Wakati huo huo, “katika gombo la kitabu,” katika Wimbo Ulio Bora wa Sulemani, Sulemani anatuelekeza mbele hadi katika umilele, akiwasilisha Patakatifu kama kiti cha kubebwa au gari la kifalme, ambamo “binti za Sayuni” wanatoka kwenda kumlaki Mfalme wao. Wimbo Ulio Bora 3:6–11. Sayansi ya ukombozi, ambayo imefananishwa kwa namna ya ajabu katika somo hili kuu la vitendo la Mungu—Patakatifu—ni “ufunguo utakaofungua hazina yote ya Neno la Mungu.” “Yeye anayeshika wazo hili mbele yake kuna uwanja usio na mipaka wa kujifunza, ... kujifunza kuhusu waliokombolewa na Mungu katika vizazi visivyo na mwisho.” Ed. 126.

Uelewa kamili na wa kiroho wa Patakatifu ndio msingi wa maarifa ya msingi na ya kina kuhusu Biblia. Bila huo, tunaelewa kwa ukungu tu mada yake kuu—wokovu. Je, somo kama hili halistahili juhudi zetu bora zaidi za kiakili na kiroho?

Injili Nne Katika Agano la Kale na Agano Jipya.

Kwa kawaida tunafikiri kuhusu Injili kama vitabu vinne vya kwanza vya Agano Jipya. Na vitabu hivyo kwa kweli vinaonyesha kanuni za wokovu kama zilivyodhihirishwa katika maisha ya Kristo duniani. Kwa pamoja, vinaonyesha tabia ya Kristo katika vipengele vinne:

Kristo kama Mfalme — Injili kwa mujibu wa Mathayo;

Kristo kama Mtumishi — Injili kwa mujibu wa Marko;

Ubinadamu wa Kristo — Injili kwa mujibu wa Luka;

Uungu wa Kristo — Injili kwa mujibu wa Yohana.

Lakini ingawa ni kweli kwamba Injili imefunuliwa wazi katika Agano Jipya, hatupaswi kupuuza ukweli kwamba imefunuliwa kwa uwazi uleule katika Agano la Kale. Kwa kitabu cha Mwanzo kikiwa msingi na utangulizi, vitabu vinne vinavyofuata vilivyoandikwa na Musa vinaonyesha kwa njia ya mifano kazi ya

wokovu kupitia Kristo. Hii, “Injili kwa mujibu wa Musa,” pia iko katika vitabu vinne:

Kristo, Patakatifu petu — Kitabu cha Kutoka;

Kristo, Dhabihu yetu — Kitabu cha Mambo ya Walawi;

Kristo, Kiongozi wetu — Kitabu cha Hesabu;

Kristo, Thawabu yetu — Kitabu cha Kumbukumbu la Torati.

Katika Kutoka, Injili inaonyeshwa katika Patakatifu penyewe—mpangilio wake, samani zake, na sehemu zake zote. Katika Mambo ya Walawi, Injili inaonyeshwa katika huduma zote za Patakatifu. Katika Hesabu, Injili inafunuliwa katika safari za Israeli, Kristo akiwa katika nguzo ya moto na wingu, akiwaongoza jangwani kuelekea nchi ya ahadi. Katika Kumbukumbu la Torati, ambacho katika Smith's Bible Dictionary, chini ya kifungu cha Pentateuch, kinaitwa “tafsiri na matumizi ya kiroho ya sheria,” tunaonyeshwa, kama jina lake linavyoashiria, “kurudiwa kwa sheria” kwa ajili ya msisitizo maalumu. Tamko hili la mwisho la mafundisho ya “Injili kwa mujibu wa Musa” lilitolewa ili kumwandaa Israeli kuingia katika Kanaani ya duniani. Na ni mfano wa “kurudiwa” na “msisitizo maalumu” wa sheria ya Mungu ambao sasa unatolewa ili kuliandaa kanisa la Masalia kuondoka katika jangwa la dunia hii na kuingia katika Kanaani ya mbinguni.

Kupitia patakatifu pa Agano la Kale, Injili imewasilishwa kwa njia ya mfano; Agano Jipya linaonyesha utimilifu wa mfano huo. Agano Jipya lina mizizi yake iliyozama ndani kabisa ya Agano la Kale, ambako linapata lishe yake na kutoka humo hukua. Kulidharau au kulipuuza Agano la Kale ni kulikata Agano Jipya kutoka kwenye mfumo wake wa mizizi, na hivyo kulinyima chanzo chake cha uzima na nguvu.

“Sheria (Agano la Kale) ni Injili iliyofanyika mwili, na Injili (Agano Jipya) ni sheria iliyofunuliwa. Sheria ni mzizi, Injili ni maua yenye harufu nzuri na matunda yanayozalishwa na mzizi huo.” MiM 128. Bila Agano la Kale haiwezekani kupata uelewa kamili na sahihi wa Agano Jipya—Injili zake, mafundisho ya Paulo na mitume wengine, au unabii wa Yohana mfunuaji—kwa sababu yote hayo yamejaa marejeo na dokezo kuhusu Patakatifu pa Agano la Kale. Kwa hiyo, na tuwe waangalifu jinsi tunavyoshughulikia uhusiano huu unaotoa uzima, kwa maana Agano la Kale na Agano Jipya ni “mashahidi wawili” wa Mungu ambao tumeonywa kwa adhabu kubwa kwamba tusije “tukawadhuru.” Ufu. 11:3, 5.

Injili ya Milele.

Wengi wanafikiri kwamba vitabu vya Musa havivutii na vinaonekana kuwa vya kurudia-rudia, kwamba vilikusudiwa tu kwa Israeli wa kale na kwamba havina thamani maalumu kwa Wakristo. Kwa nini iko hivyo? Ni kwa sababu hawajagundua maisha na mafundisho ya Kristo katika vitabu hivi, ambavyo

Mungu alimwongoza Musa kuandika “kumhusu Yeye Mwenyewe.” Luka 24:27. Tunapochunguza kwa karibu zaidi “Injili kwa mujibu wa Musa,” na tunapoendelea kusonga katika Njia hii ya Kwenda kwa Kiti cha Enzi cha Mungu, tutaona kwamba: Musa alihubiri Injili ileile ambayo Yohana alihubiri: “Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu!” Yohana 1:29. Hii ndiyo Injili ya milele, mada kuu ya Maandiko yote, Injili ya wokovu kwa watu wote katika vizazi vyote.

3. PATAKATIFU KWA AJILI YA UJIFUNZAJI MAALUMU KATIKA SIKU ZETU

Matokeo ya Kutoelewa Patakatifu.

Kwa miaka mingi baada ya kipindi cha mitume, somo la Patakatifu, kitabu cha Mungu cha kufundishia kilichotolewa kwa njia ya mfano, lilipuuzwa karibu kabisa, na hata wale waliolipa uangalifu fulani hawakuelewa umuhimu wake.

Kama patakatifu pangekuwa kimeeleweka wakati ujio wa pili wa Kristo na utakaso wa Patakatifu vilipoanza kuhubiriwa mwaka 1844, watu wa Mungu wangeepushwa na dhihaka na aibu iliyowapata kutokana na jambo hilo. Na ni salama kuongeza kwamba, ufufuo wa somo hili pamoja na uelewa sahihi wake katika siku hizi za mwisho za Injili utailinda Kweli ya Mungu na watu wake dhidi ya makosa na kukatishwa tamaa zaidi.

Patakatifu inapaswa Kueleweka na Wote.

Mara nyingi katika miaka iliyopita, umuhimu wa kutoa uangalifu maalumu katika kujifunza Patakatifu umekuwa ukirudiwa na kusisitizwa. Kwa mfano, yafuatayo yalichapishwa mwaka 1882: “Masomo kama vile Patakatifu, kwa kuhusianishwa na siku 2300, amri za Mungu, na imani ya Yesu ... ndiyo masomo makuu ambayo wajumbe wanapaswa kuyasisitiza.” MAw 63.

Na jambo jingine lililochapishwa mwaka 1888 linasema: “Somo la Patakatifu na Hukumu ya Uchunguzi linapaswa kueleweka wazi na watu wa Mungu. Wote wanahitaji kuwa na maarifa yao wenyewe kuhusu nafasi na kazi ya Kuhani wao Mkuu.” PK 488.

Maagizo hayo yaliwaongoza baadhi ya wanafunzi mashuhuri wa Biblia, hasa Uriah Smith, S. N. Haskell, F. C. Gilbert, M. L. Andreasen, na wengine wachache, kuandaa machapisho yenye thamani kwa ajili ya kanisa ambayo yaliangaza mafundisho ya Patakatifu katika Maandiko na kufunua Kweli nyingi za thamani.

Lakini katika kipindi cha zaidi ya nusu karne iliyopita, isipokuwa kwa watu wachache, somo la kina la Patakatifu miongoni mwa washiriki wa kanisa kwa ujumla limepewa uangalifu mdogo sana; na katika elimu ya watoto na vijana limepuuzwa karibu kabisa. Kwa hiyo, kwa kanisa kwa ujumla, patakatifu panaeleweka kwa ufahamu hafifu, na umuhimu wake wa msingi unaeleweka kwa kiwango kidogo sana.

Hata Watoto Wanapaswa Kujifunza Patakatifu.

Somo la Patakatifu lina chakula cha kiroho kwa watu wa kila umri. Somo hili ambalo Mungu amelipa sura nyingi sana katika Maandiko ni sehemu ya "kila andiko" lenye faida, ili "mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema." 2 Tim. 3:16, 17. Lina faida si kwa "mtu wa Mungu" pekee, bali pia kwa mtoto. TVV, ukurasa wa 78, kinatupatia picha hii kuhusu watoto:

"Alipokuwa na umri wa miaka 12, kwa mara ya kwanza mtoto Yesu alitazama hekalu. Aliwaona makuhani waliovaa mavazi meupe wakifanya huduma yao takatifu kwa heshima kuu. Alimwona mnyama aliyekuwa akivuja damu juu ya madhabahu ya dhabihu. Pamoja na waabudu, aliinama katika maombi, wakati wingu la uvumba lilipopaa mbele za Mungu... Siku baada ya siku alizidi kuona maana yake kwa uwazi zaidi. Kila tendo lilionekana kuhusishwa na maisha yake alionekana kuwa anachunguza tatizo kubwa. Siri ya utume wake ilikuwa ikifunguka mbele ya Mwokozi."

Vivyo hivyo, katika kujifunza Patakatifu, hasa katika siku hizi za mwisho za kipindi cha rehema, sisi tulio wakubwa tunapaswa kutafakari "tatizo letu kubwa," ili "siri" ya "utume wetu" ifunuke kwetu na "misukumo mipya" iamke ndani yetu. Haitarajiwi kwamba mtoto ataweza kufahamu maana yote ya Patakatifu. Lakini mwalimu aliyejitolea anapowasilisha somo hili kwa unyenyekevu na urahisi, Roho Mtakatifu atamfafanulia moyoni mwake ukweli wake wa kiroho, mara nyingi hata kwa uwazi zaidi kuliko unavyoweza kufunuliwa moyoni mwa mtu mzima. Kwa hiyo, tusiwanyime watoto maarifa ya kweli za Patakatifu kulingana na uwezo wao wa kuelewa, ambao mara nyingi huwa mkubwa kuliko watu wazima wanavyodhani.

Patakatifu Huonyesha Njia.

Kwa nini uelewa sahihi na ulio karibu zaidi na ukamilifu wa Patakatifu ni muhimu sana kwa wale wanaojiandaa kwa ujio wa pili wa Kristo? Kwa sababu

hapa, katika umbo linaloonekana na kugusika, ambalo ni rahisi kueleweka na vijana kwa wazee, wasomi kwa wasio na elimu, Mungu ametupa kwa njia ya mfano mtazamo kamili na wenye uwiano wa “njia” yake—yaani, njia ya wokovu. Zab. 77:13. Hii ndiyo Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu. Katika Patakatifu, Daudi—shujaa huyo wa imani, mtu aliyeupendeza moyo wa Mungu—aliona nguvu na utukufu wa Mungu. Zab. 63:1, 2. Naye anatuita tumbariki Mungu na kumsifu katika Patakatifu Pake. Zab. 134:2; 150:1. Asafu, Mlawi aliyeandika baadhi ya Zaburi, alikuwa mmoja wa viongozi wa waimbaji wa Mfalme Daudi (1 Nya. 6:31, 39), na “mkuu wa waimbaji.” Neh. 12:46. Ingawa alikuwa mwonaji aliyevuviwa (2 Nya. 29:30), alikuwa na mashaka na matatizo kiasi kwamba “hatua zake zilikuwa karibu kuteleza.” Lakini matatizo yake yalitatuliwa na imani yake ikarejeshwa alipokwenda “katika Patakatifu pa Mungu.” Zab. 73:2, 17. Kama watu wengi zaidi wangefuata mfano wa Asafu na Mfalme Daudi, kungekuwa na watu wachache zaidi wanaorudi nyuma katika imani ndani ya kanisa leo.

Muhimu kwa Imani Katika Kristo.

Mamlaka nyingine kuhusu somo hili anasema kwamba bila kuwa na maarifa ya Patakatifu: “haitawezekana kwa [washiriki wa kanisa] kuwa na imani ambayo ni muhimu wakati huu, au kuchukua nafasi ambayo Mungu amekusudia waijaze.” Kila mtu ana “kesi inayosubiri mbele ya baraza la Mungu.” Kila mmoja atalazimika kukutana uso kwa uso na Hakimu Mkuu. Kwa hiyo, ni jambo la muhimu sana kwamba kila akili itafakari mara kwa mara tukio hilo la kutisha na la heshima, wakati hukumu itakapoketi na vitabu vitakapofunguliwa, wakati, pamoja na Danieli, kila mtu atalazimika kusimama katika sehemu yake mwishoni mwa siku. Mwandishi huyo anaendelea kusema: “Patakatifu pa mbinguni ndicho kitovu halisi cha kazi ya Kristo kwa ajili ya mwanadamu. Linamhusu kila nafsi inayoishi duniani. Linafunua mpango wa ukombozi, likituleta mpaka mwisho kabisa wa wakati, na kufunua matokeo ya ushindi wa pambano kati ya haki na dhambi.” Ni muhimu sana kwamba wote wachunguze kwa makini masomo haya. Maombezi ya Kristo kwa ajili ya mwanadamu katika Patakatifu pa juu ni muhimu kwa mpango wa wokovu kama vile kifo Chake msalabani kilivyokuwa muhimu. Kwa kifo Chake alianza kazi ambayo baada ya kufufuka Kwake alienda mbinguni kuikamilisha. Kwa imani tunapaswa kuingia ndani ya pazia, ambako Mtangulizi wetu ameingia kwa ajili yetu. Ebr. 6:20. Huko, nuru inayotoka msalabani wa Kalvari inaakisiwa. Huko tunaweza kupata ufahamu ulio wazi zaidi wa mafumbo ya ukombozi. Yesu ametufungulia njia ya kwenda kwenye kiti cha enzi cha Baba, na kupitia upatanisho wake, shauku ya dhati ya wote wanaomjia kwa imani inaweza kuwasilishwa mbele za Mungu. MW 488, 489. Hii “njia ya kwenda kwenye kiti cha enzi cha Baba” ambayo Yesu ametufungulia—Njia ya Kwenda kwenye Kiti

cha Enzi cha Mungu—imefananishwa katika somo lake la ajabu la wokovu, yaani Patakatifu, ambapo kila sehemu ni kama ubao wenye mwanga unaoonyesha njia.

Kujifunza Patakatifu Hukuza Imani.

Musa, kiongozi huyo mkuu wa Israeli, ambaye Mungu alimwagiza kwa njia ya kiungu kujenga Patakatifu pa duniani, alikuwa na imani ya namna hiyo. Kuhusu yeye imeandikwa: “Kwa imani Musa ... alikataa kuitwa mwana wa binti Farao ... akihesabu kushutumiwa kwa ajili ya Kristo kuwa ni utajiri mkuu kuliko hazina za Misri; maana alitazamia kupata thawabu ... Kwa imani aliiacha Misri … maana alistahimili kama amonaye Yeye asiyeonekana.” Ebr. 11:24–27.

Kupitia kujifunza Patakatifu kwa njia ya kiroho, sisi pia tunaweza kupata imani itakayotuwezesha kumwona “Yeye asiyeonekana,” kwa maana Yeye amefunuliwa katika dhabihu Zake zote. Na tunapoendelea kujifunza, tutawezeshwa zaidi na zaidi kuelewa na kutathmini kwa usahihi “thawabu ya malipo.” Kwa imani ya namna hiyo, haitakuwa vigumu kukataa utajiri, heshima na sifa za dunia, “tukichagua kupata mateso pamoja na watu wa Mungu kuliko kujifurahisha katika anasa za dhambi kwa kitambo.” Bila imani hiyo, “haitawezekana kuwa na imani ambayo ni muhimu wakati huu, au kuchukua nafasi ambayo Mungu amekusudia tuijaze.”

Ukosefu wa Ufahamu wa Kiroho — Ni Kizuizi.

Andrew Jukes, mwandishi wa zamani wa Kiingereza, anaeleza jambo hili katika kitabu chake The Law of the Offerings, ukurasa wa 5, 6: “Mara nyingi nimeshangazwa kwamba mifano hiyo iliyoongozwa na Mungu katika Agano la Kale (akimaanisha Patakatifu) imepuuzwa kwa kiasi kikubwa. Mifano ya Patakatifu kwa kweli ni mfululizo wa picha zinazotoka moja kwa moja mkononi mwa Mungu, ambazo kupitia hizo angewafundisha watoto Wake mambo ambayo vinginevyo yangekuwa karibu hayaeleweki kabisa... Mambo haya makuu na yasiyo na mipaka anayayaweka mbele yetu ... kwa usahihi wa Yeye anayayaona kama yanavyoonekana na kueleweka Kwake Mwenyewe, na kwa namna ambayo yanaweza kuonekana na kueleweka nasi.”

Mwandishi huyu anaenda mbali zaidi na kusema kwamba kupuuzwa kwa kujifunza Patakatifu kwa ukamilifu na kwa dhati kunatokana na ukweli kwamba somo hili “linahitaji ufahamu wa kiroho zaidi kuliko Wakristo wengi wanavyoweza kuleta katika kulishughulikia; tunajua kidogo sana [kuhusu mambo ya Mungu] na, jambo baya zaidi, hatujui ujinga wetu.” “Utoto wetu katika Kristo na ukosefu wetu wa kukua hutuzuia kuelewa,” na tunajitetea kwa kisingizio kwamba mambo haya “si muhimu au angalau si ya lazima.”

Hii ni shutuma kubwa si dhidi ya Wakristo kwa ujumla tu—ambao wengi wao bado wako gizani kuhusu nafasi na kazi ya Kuhani wetu Mkuu katika Patakatifu pa mbinguni—bali hata dhidi ya Wakristo wengi, wengi mno, wanaodai kuwa

wanatazamia kurudi Kwake hivi karibuni duniani wakati kazi Yake kama Mwombezi itakapomalizika. Kwa watu kama hao, jambo hili si shutuma tu; linapaswa kuwa changamoto.

Ufunguo wa Unabii Muhimu

Uhusiano wa Patakatifu na unabii muhimu umeelezwa hivi na mwandishi mwingine anayeaminika: “Patakatifu ni ufunguo wa kutafsiri baadhi ya unabii muhimu zaidi unaohusu wakati huu. Mfasiri anayepuuza kutumia ufunguo huu hawezi kufikia kwa urahisi hitimisho sahihi; lakini akiutumia, ni vigumu sana kupotea.” Patakatifu panaonyesha tulipo sasa katika historia ya ulimwengu. Kinaweka sheria ya Mungu katika mwanga wake wa Kweli, kinaelekeza moyo katika Ukristo wa vitendo, kinamwonyesha mtafutaji njia ya kwenda kwa Kristo, kinaonyesha jinsi Hukumu inavyoendelea, jinsi na lini kazi ya rehema kwa ulimwengu huu itakavyofungwa, Kristo atakapotokea, ukombozi utakapokamilishwa, na baraka za Agano la milele zitakapopatikana. —Uriah Smith, Looking Unto Jesus, uk. 57, 58.

Huangaza Ujumbe wa Mwisho wa Mungu.

Patakatifu hakionyeshi tu mpango wa wokovu kwa ujumla, bali pia kinaelekeza kwenye Kweli kuu za Injili zinazohusu hasa wakati wetu na kuendelea mpaka mwisho wa wakati. Kinaweka wazi ujumbe wa mwisho wa Mungu kwa ulimwengu: “Saa ya hukumu Yake imekuja.” Ufu. 14:7. Pia kinaonyesha wakati na tukio lililoashiria mwanzo wa ujumbe huu: Wakati: mwisho wa siku 2300; Tukio: utakaso wa Patakatifu pa mbinguni, au mwanzo wa Hukumu ya Uchunguzi. Dan. 8:14.

Katika harakati hii pekee—yaani, katika kutangazwa kwa ujumbe wa malaika wa tatu wa Ufunuo 14:6–12—somo hili limepewa nafasi ya pekee. Na ni wale wanaokubali na kuutangaza ujumbe huu ambao huliona kuwa la msingi kwa uzoefu wa Kikristo na kwa uelewa mpana na kamili wa karibu, kama si Kweli yote, ya Biblia. Kama vile uelewa sahihi wa Patakatifu ulivyofungua ujumbe wa mwisho wa Mungu na kumwaga mafuriko ya nuru juu ya mistari yote ya ukweli wa Biblia iliyohusika wakati huo, vivyo hivyo katika kufungwa kwa kazi hiyo, ufufuo wa kujifunza Patakatifu utahuisha uzoefu wa Kikristo na kuimarisha imani yetu katika kazi ya mwisho ya Mungu.

Katika Patakatifu zinafunuliwa Kweli zote zinazolitambulisha kanisa la Masalia. Humo tunapata: kudumu kwa sheria ya Mungu; tabia ya milele ya Sabato; zawadi ya Roho ya unabii; Hukumu ya familia ya wanadamu; ujio wa pili wa Kristo duniani ili kuwachukua watu Wake kwenda kwenye makao yao ya milele. Mwandishi B. P. Hoffman alisema: “Kurejeshwa kwa Ukweli kuhusu Patakatifu na utakaso wake kumekuwa mchango wa kipekee na wa pekee zaidi wa kanisa la Masalia, kwa sababu ndani yake tunaonyeshwa mfumo kamili wa Ukweli ambao

kila fundisho la Biblia limeunganishwa ndani yake na kufanywa kuwa Ukweli wa sasa kwa kizazi hiki cha mwisho cha historia ya dunia.” Anapofundishwa katika uhusiano wake na huduma ya Patakatifu, kila fundisho litaonekana katika nuru inayotoka Kalvari, na litasaidia katika kumwelewa Yesu vizuri zaidi kama mada kuu ya Maandiko. R&H, Feb. 3, 1949. Kwa kweli, kama mtu mmoja alivyosema kwa ufupi: “Patakatifu si fundisho tu, bali ni mfumo wa viwango ambao kwayo tunaweza kutathmini uhalali wa imani nyingi zinazokubaliwa katika kanisa la Kikristo.”

Kinga Dhidi ya Udanganyifu wa Shetani

“Shetani, ... mdanganyifu mkuu, anachukia kweli kuu zinazofunua Dhabihu ya upatanisho na Mwombezi mwenye uwezo wote,” na yeye “hutunga mbinu zisizohesabika ili kuzishughulisha akili zetu, ili zisitafakari kazi ile ambayo tunapaswa kuifahamu zaidi.” PK 488.

Tena tunaambiwa: “Katika wakati ujao, udanganyifu wa kila namna utatokea, nasi tunahitaji kuwa na msingi imara kwa ajili ya miguu yetu. Adui ataleta nadharia za uongo kwamba hakuna Patakatifu. Hili ni mojawapo ya mambo ambayo watu wataondoka katika imani.” E. G. White, R&H, Mei 25, 1905, uk. 17.

Kwa sababu patakatifu panafunua kwa ukamilifu mkubwa kazi ya Kristo katika siku hizi za mwisho, J. E. Fulton alisema vizuri katika kitabu chake The Sanctuary, ukurasa wa 10: “Hakuna mahali ambapo Shetani hutafuta kuficha maono yetu na kuchanganya akili zetu zaidi kuliko katika Patakatifu.” Katika uelewa sahihi na kuthamini kwa njia ya kiroho Patakatifu katika vipengele vyake vingi, kazi ya hila ya adui hufunuliwa kabisa, kiasi kwamba hakuna anayepaswa kudanganywa. Kwa hakika, maarifa yasiyo wazi, au wazo lisilo na msingi thabiti, kuhusu ukweli huu muhimu sana wa Biblia halitoshi katika wakati huu.

SEHEMU YA 2 – KUJIANDAA KWA AJILI YA KUJENGA

4. MAANDALIZI YA ISRAELI KWA AJILI YA HUDUMA

Pasaka ya Kwanza

Kabla ya kuanza kazi takatifu ya kujenga Patakatifu, Mungu aliwaongoza Waisraeli kupitia uzoefu mbalimbali uliokusudiwa kuimarisha imani yao na kuwaandaa vyema zaidi kwa ajili ya kazi hiyo. Jambo kuu miongoni mwa uzoefu huo lilikuwa ukombozi wao wa kimiujiza kutoka katika utumwa na ibada ya sanamu huko Misri. Wakati uliowekwa ulipowadia, Mungu aliunyosha mkono Wake wenye nguvu ili kuwaweka huru. Ili kuadhimisha tukio hili kuu, kwa kutii amri Yake, kila nyumba, siku ya kumi ya mwezi wa Abibu, ambao ulikuwa mwezi wa kwanza, ilichagua mwana-kondoo "asiye na ila, wa mwaka mmoja, wa kiume." Mwana-kondoo huyo alitunzwa mpaka siku ya kumi na nne ya Abibu, ambapo alichinjwa "jioni," yaani, kati ya saa tisa alasiri na machweo ya jua; na damu yake ikapakwa kwenye miimo ya milango ya ila nyumba ambamo Waisraeli walikuwa wamekusanyika. Kisha mwana-kondoo huyo alichomwa kwa moto. "Usiku huo," yaani, katika saa za mwanzo za siku ya kumi na tano ya Abibu, walikula nyama yake pamoja na mkate usiotiwa chachu na mboga chungu. Kut. 12:1-9.

Mboga chungu zilikusudiwa kuwa ukumbusho wa kuachiliwa kwao kutoka katika utumwa mchungu; na mkate usiotiwa chachu ulikuwa "mkate wa mateso; kwa maana umetoka kwa haraka." Walikuwa "wamesukumwa kutoka" katika nchi hiyo. Kum. 16:3; Kut. 12:33, 39. Mwana-kondoo aliyechomwa kwa moto ulikuwa mfano wa majaribu makali ambayo "Mwana-Kondoo wa Mungu" angepitia, Yeye ambaye "alijeruhiwa kwa makosa yetu," "alikandamizwa" na "kuteswa." Isa. 53:4-12. Damu iliyowekwa kwenye milango kwa ajili ya kuwalinda wale

waliokuwa ndani ilikuwa mfano wa damu ya Kristo, iliyomwagwa ili kuwalinda dhidi ya nguvu ya dhambi.

Huduma hii iliitwa Pasaka, kwa sababu Bwana alipowapiga wazaliwa wa kwanza wote wa Wamisri, alipita juu ya nyumba za Waisraeli ambako damu ilikuwa imepakwa. Ilikuwa "kwa ukumbusho" ili kuadhimisha ukombozi wao. Ilipaswa kuwa "amri ya milele." Kut. 12:14. Na katika umilele wote, wale ambao dhambi zao zimeoshwa kwa damu ya Kristo wataendelea kusherehekea ukombozi wao mkuu.

Pasaka haikuadhimishwa jangwani. WiM 406, 485; Kut. 12:25; Yos. 5:10. Kuhusu jambo hili, Bwana alimwambia Musa: "Mtakapofika katika nchi ambayo Bwana atawapa... mtaishika huduma hii mwaka hata mwaka." Na watoto wao watakapouliza, "Maana yake nini huduma hii?" walipaswa kuwaeleza umuhimu wake wa kiungu ambao hata watoto walipaswa kuuelewa. Kut. 12:25-27; 13:10. Tunapowaeleza watoto wetu mambo haya leo, hebu tuweke wazi kwamba mapigo yaliyotumwa juu ya Misri wakati huo hayakuwa dhidi ya watu, bali dhidi ya "miungu yote ya Misri." Kut. 12:12. Yalikusudiwa kuwafundisha Wamisri nguvu ya Mungu wa kweli na kutokuwa na uwezo kabisa kwa miungu yote ya uongo, ambayo haikuweza hata kuwalinda wazaliwa wa kwanza waliowekwa wakfu kwa ajili ya ibada yao ya sanamu. Kut. 11:4,5.

Ukombozi "Usiku wa Manane"

Ilikuwa "usiku wa manane" ambapo wazaliwa wa kwanza wote wa Misri waliuawa; "hapakuwa na nyumba ambayo hakuwamo mtu aliyekufa." Mara moja Misri yote ilishtuka na kuamka, naye mfalme akamtumia Musa amri ya haraka kwamba waondoke katika nchi hiyo upesi, wasije wote wakawa watu waliokufa. Kut. 12:29-33. Kufikia wakati huo, maandalizi yote ya kuondoka kwao yalikuwa yamekamilika. Watu walikuwa "wamegawanywa katika makundi chini ya viongozi walioteuliwa." Kila mwanamume na mwanamke alikuwa amewatembelea Wamisri na "kudai malipo" kwa ajili ya kazi yao ambayo hawakulipwa. Bwana aliwapa kibali mbele ya Wamisri kiasi kwamba walipewa vito vya fedha, vito vya dhahabu, na kila kitu walichoomba. Kiasi walichokusanya kilikuwa kikubwa sana hata ikaandikwa kwamba "waliwateka Wamisri." Kut. 11:2,3; 12:35,36; PP 281; Ed. 37. Pasaka ilikuwa imeadhimishwa wakiwa wamejifunga viuno, viatu miguuni, na fimbo mikononi. Kut. 12:11. Kwa hiyo, Farao alipotoa amri yake mara tu baada ya usiku wa manane, "watumwa walitoka wakiwa wamebeba nyara za wale waliowatesa." Mungu "aliwatoa wakiwa na fedha na dhahabu," na "Misri ilifurahi walipoondoka." PP 281; Zab. 105:37,38. Hili lilitimiza unabii kwamba mwishoni mwa miaka yao 400 ya mateso, wangetoka "na mali nyingi." Mwa. 15:13,14.

Israeli “waliondoka Ramesesi siku ya kumi na tano ya mwezi wa kwanza.” Hes. 33:3. Walitoka “usiku,” walitoka “kwa haraka,” kwa sababu amri ilikuwa ya dharura. Kum. 16:1; Kut. 12:33. Walikuwa “wamesukumwa kutoka.” Kut. 12:39. Lakini, ingawa walitolewa kwa haraka, hawakuondoka kwa fujo wala bila mpangilio. “Israeli wakatoka... Misri wakiwa katika mpangilio mzuri.” Kut. 13:18.

“Kutoka Misri” Siku “Hiyohiyo”

Inapaswa kueleweka wazi kwamba usemi “siku hiyohiyo” hautumiki tu kwa miaka 430 ya kukaa ugenini, Kut. 12:40, bali pia kwa miaka 400 ya utumwa. Mwa. 15:13. Vipindi vyote viwili vilimalizika siku hiyohiyo. Siku hiyo Mungu aliunyosha mkono Wake ili kutimiza ahadi Yake. Aliwatoa Misri kwa “nguvu ya mkono.” Kut. 13:14. Mungu ndiye “mhesabuaji wa ajabu.” Dan. 8:13, pambizo. Anajua kabla kila tukio na wakati kamili litakapotokea. Hafanyi makosa katika mipango Yake.

Walipofika Sukothi, walioka mikate isiyotiwa chachu kutokana na unga waliokuwa wameuleta, kwa sababu kwa kuwa “walisukumwa kutoka,” hawakuwa “wamejitayarishia chakula.” Kut. 12:39. Kutoka Sukothi, badala ya kuendelea kuelekea mashariki, lile wingu lililokuwa likiwaongoza liliwaelekeza kusini kuelekea Ethamu, “ukingoni mwa jangwa.” Kut. 13:20. Hili lilimfanya Farao afikiri kwamba walikuwa “wamechanganyikiwa katika nchi.” Kutoka hapo waliagizwa kusafiri kuelekea Pihahirothi na kupiga kambi karibu na bahari.

Maeneo yaliyokuwa kando ya Bahari ya Shamu, ambayo ilikuwa mpaka wa mashariki wa Misri, yalikuwa ngome ambako walinzi waliwekwa ili kutoa ishara ya hatari inapokaribia. “Baada ya Waebrania kuwa wameondoka Misri kwa siku kadhaa,” S.P., Juz. 1, 1870, uk. 206, walinzi hao walimtumia Farao ujumbe wa onyo kwamba badala ya kumtumikia Mungu jangwani, kama Musa alivyokuwa ameomba, watu walikuwa wametoroka. Kut. 5:1; 14:5.

Mara moja jeshi la mfalme likawafuata kwa kasi, likipanga kurejesha sehemu ya nyara na, ikiwa ingelazimu, kuwaua baadhi ya watu. Likawafikia Israeli karibu na bahari. Kut. 14:3-9; 15:9. “Usiku wa tatu baada ya kuondoka Ramesesi, wao (Israeli) walijikuta wamezingirwa pande zote na safu za milima, huku Bahari ya Shamu ikiwa mbele yao.” Juz. 4, Shu. uk. 21. Licha ya matatizo yaliyoonekana kutoweza kushindwa, amri ya Bwana ilikuwa: “Songeni mbele.” Kut. 14:15.

Ili kufanya jambo hili liwezekane, muujiza mwingine mkuu ulifanyika. Lile wingu lililokuwa likiwaongoza lilipita katikati ya majeshi hayo mawili, likawa nguzo ya giza kwa jeshi la Farao, lakini nguzo ya nuru kwa Israeli. “Usiku huo wote,” Kut. 14:21, Mungu aliyazuia maji ya bahari, na Israeli wakavuka katika nchi kavu. Katika “zamu ya asubuhi,” yaani zamu iliyotangulia mapambazuko, jeshi lote la Farao lililojaribu kuwafuata lilizama baharini. Kut. 14:10-31.

Wimbo wa Musa

Kwa kuadhimisha tukio hili, Musa, chini ya uvuvio wa Roho Mtakatifu, aliandika mojawapo ya nyimbo za ajabu sana zilizowahi kurekodiwa, wimbo ambao mpaka leo unaitwa kwa jina lake—"Wimbo wa Musa." Siku "hiyohiyo" aliwaagiza wauweke moyoni na kuukariri, na "kuwafundisha wana wao na wana wa wana wao." Haukusudiwa kusahaulika, kwa maana ulipaswa kuwa "ushahidi dhidi yao" wakati watakapoacha kumfuata Mungu. Kum. 31:19-22; PP 467,468; Ed. 39. Ingawa uliwasilisha shukrani kwa Mungu kwa ajili ya ukombozi wao, pia ulielekeza mbele si tu kwa patakatifu pa duniani, bali pia kwa Patakatifu pa mbinguni. Kut. 15:17,18.

"Nitamwimbia Bwana, kwa maana ametukuka sana. Magari ya Farao na jeshi lake... na maakida wake wateule pia wamezama katika Bahari ya Shamu." "Bwana... amekuwa wokovu wangu; Yeye Ndiye Mungu wangu, nami nitamtengenezea maskani."(Patakatifu pa duniani)

"Utawaleta na kuwapanda katika mlima wa urithi wako, Mahali, Ee Bwana, ulipofanya pawe makao yako, Katika Patakatifu, Ee Bwana, palipoimarishwa na mikono yako." (Patakatifu pa mbinguni) Kut. 15:1,2,4,17.

Wanawake wote wakiongozwa na Miriamu, nabii, dada yake Haruni, wakiwa na matari mikononi mwao, waliungana katika kwaya hiyo kuu. Kut. 15:20,21. Jangwani na baharini mlio wa furaha wa wimbo huo ulisikika. Inaonekana kwamba Israeli walitumia sehemu kubwa ya siku hiyo ya ajabu kukariri na kuimba wimbo huo usiokufa. Ilikuwa siku ya furaha kubwa. Kutimia kwa kivuli hiki ni pale Wimbo wa Musa na Mwana-Kondoo, Ufu. 15:2,3, utapoimbwa kuzunguka kiti cha enzi cha milele wakati maadui wote wa watu wa Mungu watakapokuwa wameangamizwa na Patakatifu Pake pa milele patakapokuwa pameimarishwa. WiM 467,468. Hiyo itakuwa siku ya furaha kubwa zaidi.

Kufika Mlima Sinai, Israeli walifika Mlima Sinai katika mwezi wa tatu, "siku hiyohiyo," yaani siku ya tatu, Sivan 3. Kut. 19:1; tazama ukurasa 276. Hapa "walipiga kambi mbele ya mlima" (Kut. 19:2), ambako walipaswa kukaa kwa takribani mwaka mmoja. Baada ya kupiga kambi, walitumia siku mbili za kwanza— "leo na kesho," Siwani 3 na 4—kuosha nguo zao na kujitakasa. Kut. 19:10,14. Haya yalikuwa maandalizi muhimu ya kimwili na kiroho kwa ajili ya kukutana na Mungu, ambaye siku ya tatu, Sivan 5, baada ya kufika kwao, alitakiwa kutokea katika wingu zito juu ya Mlima Sinai na kusema sheria Yake masikioni mwao. Kut. 19:9; Kum. 4:10-13.

Pentekoste ya Kwanza: Neno Pentekoste linamaanisha ya hamsini. Lilipewa jina hilo kwa sababu sikukuu hii ilipaswa kuadhimishwa siku ya hamsini kutoka "kesho yake baada ya" Sabato ya sherehe; yaani baada ya siku ambayo Pasaka ililiwa. Pia iliitwa Sikukuu ya Majuma, kwa sababu ilikuwa "Sabato saba kamili,"

Law. 23:15,16, “majuma saba kamili” (Moffatt), yaani “juma la majuma.” Kut. 34:22; Kum. 16:9,10,16. Pentekoste hii ya kwanza iliangukia Sivan 5, siku ya tatu baada ya Israeli kufika Sinai. Kut. 19:16. (Tazama kalenda.) “Asubuhi” ya siku hii, Kut. 19:16, “Musa akawatoa watu kambini ili wakutane na Mungu.” Ni siku gani ambayo Biblia inaitambua kuwa siku maalumu ya Mungu? Kutoka Mwanzo 2:3 na Kutoka 20:11 tunajifunza kwamba siku ya saba ndiyo Sabato ya Bwana Mungu wako. Walisimama chini ya mlima, nje ya “mipaka” ambayo Mungu alikuwa amemwagiza Musa kuiweka kuuzunguka. Kut. 19:12.

Juu ya mlima kulikuwa na wingu zito, na juu yake “utukufu wa Mungu ulikuwa kama moto ulao.” Kut. 19:9; 24:17. Ulikuwa kama mimbari ya mbinguni, kwa maana hapo “Baba na Mwana, wakifuatana na umati wa malaika,” walikuwepo ili kuzungumza na watu. WiM 304,339. Malaika hao waliokuwa wakihudumu walikuwa “magari ya Mungu... maelfu ya malaika. Bwana yumo kati yao, kama huko Sinai.” Zab. 68:17. Baadaye Musa alipoelezea tukio hilo alisema, “Alikuja na makumi elfu ya watakatifu,” Kum. 33:2; na Daudi, kwa mtindo wake wa kishairi, aliandika, “Aliinama mbingu... akashuka.” Zab. 18:9. Kutoka katika lile wingu, umeme ulimulika na ngurumo zikanguruma, na “Mlima Sinai ulikuwa wote ukifuka moshi, kwa sababu Bwana alishuka juu yake katika moto; na moshi wake ukapanda kama moshi wa tanuru, na mlima wote ukatetemeka sana... na sauti ya tarumbeta ikalia sana, ikaendelea kuzidi kuwa kubwa,” kiasi kwamba watu wote wakatetemeka. Kut. 19:17-19. Udhihirisho huu wa nguvu na utukufu wa Mungu ulionyesha kwamba Mungu alikuwa na jambo muhimu sana la kuwaambia watu Wake.

Mungu Akiinena Sheria Yake

Kutoka katika lile wingu, sauti kama mlio wa tarumbeta ikasikika. Kut. 19:16. “Kristo na Baba, wakiwa wamesimama pamoja... walitangaza sheria ya Mungu, Amri Kumi.” HS 231; Kut. 20:1-17. Kwa sababu ya mwonekano wa moto uliokuwa kuzunguka lile wingu, Musa alisema kwa kufaa: “Mkono wake wa kuume ulitoka sheria ya moto.” Kum. 33:2. Mwonekano huo ulikuwa wa kutisha sana, na sauti ya Mungu ilikuwa yenye kutia hofu kiasi kwamba hata Musa alisema: “Ninaogopa sana na kutetemeka.” Ebr. 12:21. Kamwe tangu sauti ya Milele iliposema na ulimwengu ukaumbwa hakujawahi kuwa na tukio lenye utukufu na ukuu kama huo. Amri Kumi, zilizotamkwa kwa sauti ya Mungu Mwenyewe kutoka Mlima Sinai, Kut. 19:9; 29:22, zilikuwa sheria ya msingi ya Yehova, katiba ya kuliongoza taifa na kanisa ambalo wakati huo Mungu alikuwa amelianzisha. WiM 303. Hii ndiyo mara pekee ambayo Mungu aliwahi kulihutubia kusanyiko la watu Wake duniani kwa sauti inayosikika. Lilikuwa tukio lililokusudiwa kuingiza ndani ya mwanadamu hali ya utakatifu na heshima ya sheria ya Mungu—sheria Yake ya milele inayotawala ulimwengu wote.

Kama vile “Pasaka ilipaswa kuwa ya ukumbusho na ya mfano, si tu kuelekeza nyuma kwenye ukombozi kutoka katika utumwa wa Misri, bali pia kuelekeza mbele kwenye ukombozi mkuu ambao Kristo angeutimiza kwa kuwaweka watu Wake huru kutoka katika utumwa wa dhambi,” WiM 277, ndivyo pia Pentekoste ilivyokuwa ya ukumbusho na ya mfano. Kwa upande wa ukumbusho, Webster anasema kwamba “ilianzishwa kuwa ukumbusho wa kutolewa kwa sheria siku ya hamsini baada ya Israeli kuondoka Misri.” Hili linaungwa mkono na Fausset’s Bible Encyclopedia, Smith’s Bible Dictionary, Clark’s Commentary, pamoja na “Wayahudi wengi wa baadaye.” Tangu wakati huo, Pentekoste ilipaswa kuwa ukumbusho wa kila mwaka wa agano la Israeli na Mungu la kutii sheria Yake, Kut. 19:8; 24:7, na wa wajibu wao mtakatifu wa kuifundisha mataifa yote. Kwa upande wa mfano, ilielekeza mbele kwenye wakati ambapo mwakilishi wa Kristo, Roho Mtakatifu, angeitenga na kuiweka wakfu kanisa la Kikristo ili lipeleke ulimwenguni kote, kwa kila taifa chini ya mbingu, maarifa ya sheria kama ilivyotimizwa katika Yesu Kristo, Mwanzilishi wake. Mdo. 2:5-12; Mt. 5:17.

Katika ibada hii ya kwanza ya asubuhi ya Sabato huko Sinai, kusanyiko lilijumuisha watu wote waliochaguliwa na Mungu—wanaume 603,550 wenye umri wa miaka ishirini na zaidi, Hes. 1:45,46, pamoja na wanawake na watoto walio chini ya miaka ishirini. Mungu Mwenyewe ndiye aliyekuwa Mnenaji; mahubiri Yake yalikuwa mafupi lakini yenye msisitizo: sheria Yake ya milele, Amri Kumi, zilizotamkwa masikioni mwao. Kut. 19:9; 20:22. Tukio hili la kukumbukwa bila shaka lilikuwa ibada ya asubuhi ya Sabato yenye upekee mkubwa zaidi kuwahi kufanyika duniani.

Kwa hakika, haikuchukua muda mrefu kwa Mungu kutamka Amri Kumi—“maneno yake kumi,” kama Rotherham alivyotafsiri kihalisi Kum. 4:13 kutoka katika Kiebrania—kwa maana mtu yeyote anaweza kuzisoma kwa sauti, polepole na kwa msisitizo unaofaa, ndani ya muda usiozidi dakika kumi. Lakini mwonekano wa moto juu ya mlima, ngurumo kubwa, na ukuu wa sauti ya Mungu uliwatisha watu sana kiasi kwamba wakamsihi Musa kwa haraka: “Sema nawe nasi, nasi tutasikia; lakini Mungu asiseme nasi, tusije tukafa.” Kut. 20:19.

Mungu alisikia kilio chao. Ingawa alikuwa na mengi zaidi ya kuwaambia asubuhi hiyo, alisikiliza ombi lao na, kwa huruma na rehema Zake, hakuwalaumu kwa sababu ya hofu yao. Alielewa dhiki yao kama vile anavyotuelewa sisi tunapokuwa katika shida. Mungu hakupuuza ombi lao; badala yake, hakuzungumza nao moja kwa moja, bali alimwita Musa kwake. Baada ya kumpa maagizo maalumu kuhusu kujenga madhabahu, akamwambia Musa: “Hivi ndivyo utakavyowaambia wana wa Israeli... Hizi ndizo hukumu utakazoweka mbele yao.” Kut. 20:22; 21:1. Mabadiliko haya ya sura yanaonyesha vizuri Ukweli kwamba mgawanyo wa Biblia katika sura ulifanywa na wanadamu na haukuvuviwa; hukumu hizi zilikuwa mwendelezo tu wa simulizi la Sura ya 20.

Musa Anapewa Hukumu na Kuzisoma kwa Israeli

Mungu alimwelekeza Musa hukumu hizi, naye akaziandika katika kitabu. Zimeandikwa katika Kutoka sura za 21, 22 na 23.

Sheria hizi za kiraia ziliitwa hukumu, kwa sababu zilikusudiwa kuwaongoza Waisraeli kutenda haki katika mambo yanayohusu uhusiano wao wao kwa wao. Musa alizisoma sheria hizi za kiraia mbele ya watu mashuhuri zaidi, ambao waliahidi au kufanya agano la kuzitii. Hivyo ndivyo ilivyomalizika siku hii ya Sabato isiyoweza kusahaulika. Kut. 24:3-7.

Mlimani Pamoja na Mungu

“Asubuhi na mapema” ya Sivan 6, (tazama kalenda), madhabahu ilijengwa chini ya mlima kulingana na maagizo ambayo Mungu alikuwa amempa Musa. Juu yake dhabihu zilitolewa, na agano likathibitishwa rasmi. Kut. 20:24-26; 24:4-8. Utukufu wa Mungu, ambao kwa Israeli ulionekana kama moto uwakao, uliendelea kukaa juu ya mlima, na kwa siku sita lile wingu likaufunika. Kut. 24:16,17; tazama kalenda. Wakati huu, Musa pamoja na wazee sabini na wengine wachache ambao Mungu aliwaita waliingia ndani ya lile wingu, ambako walitumia muda wao katika kujichunguza moyoni, kutafakari na kuomba. Kwa Musa, huu ulikuwa wakati wa kujiandaa kwa ajili ya ushirika wa karibu zaidi na Mungu. Kut. 24:9. Ingawa watu wote waliona utukufu wa Mungu, hawa waliochaguliwa walipewa fursa ya kuuona kwa ukaribu zaidi. Mungu wa Israeli alikuwa juu yao. Chini ya miguu Yake waliona “kama kazi ya sakafu ya jiwe la yakuti samawi”—jiwe la samawati la thamani, mojawapo ya vito vya thamani vyenye kung’aa na thamani kubwa—“na kama mwili wa mbingu katika usafi wake.” Kut. 24:1,3,10.

Mwisho wa zile siku sita, “siku ya saba, Sivan 12 (tazama ukurasa 276) (ambayo ilikuwa Sabato, WiM 313),” Musa, kwa mwito wa Mungu, aliingia peke yake katikati ya lile wingu ambako Mungu alikuwa. Ikiwa ni kweli kwamba siku ya saba, Sivan 12, siku ambayo Musa aliingia mbele za Mungu, ilikuwa Sabato, je, si kweli pia kwamba siku ya saba iliyotangulia, siku ambayo Mungu alitamka sheria Yake kutoka Sinai, ilikuwa Sabato? Musa alikaa mlimani siku arobaini mchana na usiku. Kut. 24:18. Wakati huo alipokea mbao za mawe na maagizo kamili ya kutengeneza patakatifu, mahali pa duniani pa kukaa Mungu.

Kielelezo Alichopewa Musa.

Patakatifu pa duniani palipaswa kuwa “mfano wa mambo yaliyo mbinguni,” Ebr. 9:23, “mfano kwa wakati ule wa sasa” wa “maskani iliyo kuu na kamilifu zaidi, isiyofanywa kwa mikono.” Ebr. 9:9-11. Palipaswa kuwa “uwakilishi mdogo” wa ule wa mbinguni. Mungu pia alimpa Musa maagizo ya kina kuhusu kujenga patakatifu. “Musa aliandika maagizo yote katika kitabu, akayasoma mbele ya

watu mashuhuri zaidi." SPI: 269. Kwa ajili ya kujifunza kwetu, maagizo hayo yameandikwa katika kitabu cha Kutoka, sura ya 25 hadi 31.

Maneno "uwakilishi" na "kitabu" kama yalivyotumiwa hapa yanaafikiana kikamilifu na tafsiri ya neno "mfano" katika Kutoka na Waebrania kama linavyotolewa na wasomi wa Kiebrania na Kigiriki; yaani, neno "mfano" linaonyesha kielelezo, ingawa linaweza pia kujumuisha kitabu. "Yeye (Mungu) alimwezesha Musa kuuona mfano mdogo wa patakatifu pa mbinguni, akamwamuru afanye vitu vyote kulingana na mfano alioonyeshwa mlimani." SPI: 269. Hili linaweka wazi zaidi kwamba Musa alipokuwa mlimani, Mungu alimwonyesha mfano mdogo, "kielelezo" cha Patakatifu pa mbinguni, kisha akampa maagizo ambayo Musa aliyaandika katika kitabu ili yawe mwongozo wa kujenga Patakatifu pa duniani. Kwa maana hii, mfano huo na kitabu vyote viwili vilikuwa kielelezo.

Maelezo Sahihi na ya Kina Yalitolewa

Wafafanuzi wa Biblia kwa ujumla wanakubaliana kwamba huduma za patakatifu zinaonyesha kazi ya Kristo katika mpango wa wokovu. Kama ilivyotajwa tayari, sehemu mbalimbali za jengo lenyewe pia zinaashiria kazi Yake ya ukombozi. Ikiwa jambo hili si kweli, kwa nini Mbunifu wa Kiungu alitenga nafasi kubwa sana katika Neno lililovuviwa kueleza kwa undani kila sehemu ya somo hili la kiroho lililowasilishwa kwa njia ya mfano? Kwa nini alihitaji usahihi huo wa kina, ustadi huo, hekima hiyo na ukamilifu katika kutekeleza mpango Wake? Na kwa nini alimsisitizia sana Musa, na mara kwa mara kurudia amri hii: "Angalia, ukavifanye kwa mfano wake ulioonyeshwa mlimani"? Kut. 25:9,40; Ebr. 8:5. Mara kumi na nane katika Kutoka sura za 39 na 40, imeelezwa kwamba maelezo ya ujenzi wa Patakatifu yalifanywa "kama Bwana alivyomwamuru Musa."

Si huduma za Patakatifu pekee, bali "Patakatifu penyewe... palipaswa kuwa mfano na kivuli cha mambo ya mbinguni." Ebr. 8:5; PP 351. Kwa hiyo Bwana, kupitia Musa, alitoa maagizo yaliyo wazi kabisa kuhusu kila sehemu.

Jamieson, Fausset, and Brown Commentary inaeleza hivi: "Haiwezekani kueleza kwa nini Mungu alishuka katika maelezo madogo kiasi hicho, isipokuwa kwa kudhani kwamba maskani ilikusudiwa kuwa ya mfano." Akiangazia zaidi utimilifu wa maana yake ya kiroho, A. I. Pierson, mwanafunzi na mwandishi mashuhuri wa Biblia, anasema: "Muundo na samani za mfano vinaonyeshwa katika maskani, ambao maelezo yake, pamoja na yaliyomo na taratibu zake za ibada, vinachukua nafasi kubwa zaidi katika Biblia kuliko kitu au somo lolote jingine moja katika Agano la Kale au Agano Jipya; na lazima kuwe na sababu kwa jambo hilo. Kila jambo la maskani limeelezwa, na mara saba kwa jumla kunarejelewa mfano ulioonyeshwa mlimani, ili kusisitiza kwamba kwa namna

yoyote ile, hata katika jambo dogo kiasi gani, mfano huo haukupaswa kupuuzwa." Kut. 25:9,40; 25:30; 27:8; Hes. 8:4; Mdo. 7:44; Ebr. 8:5; 1 Nya. 28:11,12,18,19. (God's Living Oracles, uk. 130).

Haya yote yanamaanisha nini? Je, si kwamba kwa kufanya hivi Mungu alitaka kusisitiza umuhimu wa kujifunza somo hili? Zaidi ya hayo, katika nafasi hii iliyotumika kueleza Patakatifu, mambo mengi yanarudiwa. Hakika Mungu haongezi maneno bila kusudi. "Kila Neno la Mungu ni safi." Mit. 30:5. "Maneno ya Bwana ni Maneno safi; kama fedha iliyojaribiwa katika tanuru ya udongo, iliyosafishwa mara saba." Zab. 12:6. Kwa nini basi kurudia huku? Kwa nini Mungu alirudia ndoto ya Farao kuhusu miaka ya wingi na miaka ya njaa? Tunaambiwa: "Kwa kuwa ndoto hiyo ilirudiwa kwa Farao mara mbili... ni kwa sababu jambo hilo limeamriwa na Mungu." Mwa. 41:32. Ndoto hiyo ilikuwa na taarifa muhimu kwa maisha ya kimwili na ya wakati ule ya mfalme na taifa; na Patakatifu pana Ukweli ambao ni muhimu kwa maisha yetu ya kiroho na ya milele. Kwa kurudia, Mungu alitaka Ukweli huu "uthibitishwe." Kwa sababu hii, mwanafunzi anapaswa kuchimba na kuchimba kwa kina ili kupata hazina zilizofichwa ndani ya somo la Patakatifu.

"Kivuli cha Mambo Yajayo"

Patakatifu pameitwa kwa kufaa "picha ya kivuli cha Kristo." Paulo anasema kwamba ni "kivuli cha mambo yajayo; bali mwili ni wa Kristo." Kol. 2:17. Kwa kweli, Kristo ndiye ufunguo wa mifano hii, kama vile Yeye alivyo ufunguo wa Biblia nzima. Tukiwa na ufunguo huu mkononi mwa imani, tutajifunza na kupata thawabu nyingi.

Patakatifu si picha ya kivuli cha Kristo pekee; pia ni picha ya kivuli inayotufundisha kuhusu Mungu Baba, Roho Mtakatifu, na malaika kama roho wahudumuo katika kazi yao ya kutuokoa. Pia inawakilisha uzoefu wa kila mwamini wa kweli pamoja na uzoefu wa kanisa katika vizazi vyake vyote. Wote wanaunda "jengo linalounganishwa vema kuwa hekalu takatifu katika Bwana... kwa makao ya Mungu katika Roho." Efe. 2:21,22; mahali pa Mungu pa kukaa, "hekalu la Roho Mtakatifu." 1 Kor. 6:19.

Neno la Mwisho la Mungu kwa Musa

Katika zile siku arobaini ambazo Musa alikuwa mlimani, hakuna jambo lolote kuhusu ujenzi wa Patakatifu lililoachwa kwa mawazo yake au kwa ubunifu wake mwenyewe. Kila jambo lilielekezwa na Mungu. Mwisho wa wakati huo, alipaswa kurudi kwa watu na kuwafikishia maagizo hayo. Lakini! Subiri kidogo! Mungu alikuwa na neno moja la mwisho la umuhimu mkubwa—amri iliyohusu uzima au mauti kwa watu Wake. Katika hamu yao ya kuona kazi ikiendelea, huenda wakasahau jambo hili. Kwa hiyo Mungu alitoa onyo kwamba hata kazi takatifu kama kujenga mahali pa Mungu kukaa, haikupaswa kufanywa siku ya Sabato.

Alisisitiza: “Hakika mtazishika Sabato Zangu, kwa kuwa ni ishara kati Yangu na ninyi katika vizazi vyenu; mpate kujua ya kuwa Mimi Ndimi Bwana niwatakasaye. Basi mtaishika Sabato, kwa kuwa ni takatifu kwenu; kila mtu aitia unajisi hakika atauawa; maana mtu awaye yote afanyaye kazi yoyote katika siku hiyo, mtu huyo atakatiliwa mbali na watu wake!” Kut. 31:13,14. Hiki ndicho kilikuwa kilele cha mazungumzo yale marefu na muhimu sana kati ya Mungu na Musa.

Sheria Yake Iliyoandikwa katika Mbao za Mawe

Ingawa Israeli walikuwa wameuona utukufu wa Mungu uliokuwa juu ya Mlima Sinai, na walikuwa wamesikia sauti Yake alipokuwa akitamka sheria Yake, Mungu “hakukabidhi... maagizo Yake kwenye kumbukumbu za watu waliokuwa na tabia ya kusahau matakwa Yake, bali aliyaandika kwenye mbao za mawe.” PP 364. Alipokuwa “amemaliza kusema na Musa katika Mlima Sinai,” alimpa “mbao mbili za ushuhuda; mbao za mawe zilizoandikwa kwa kidole cha Mungu.” Kut. 31:18. “Ushuhuda” huu ulikuwa Amri Kumi. Kut. 34:28.

Mungu aliandika Amri Kumi juu ya jiwe la aina gani? Jiwe pekee linalotajwa katika maelezo ya uwepo wa Mungu juu ya Mlima Sinai ni “jiwe la yakuti samawi,” yaani jiwe la samawati lenye thamani, kama “mwili wa mbingu katika usafi wake.” Kut. 24:10. Inafaa kama nini kwamba juu ya jiwe lililofanyiza “sakafu ya mawe”—sakafu au msingi uliokuwa chini ya miguu ya Mungu—wakati Mungu alipokuwa akitamka sheria Yake, Mungu wa milele aliandika sheria Yake ya milele, ambayo ndiyo msingi wa kiti Chake cha enzi cha milele! Na inafaa kama nini kwamba lilikuwa jiwe la samawati, rangi inayoashiria utii kwa Ukweli wa mbinguni! Hes. 15:36-40.

“Mbao zile zilikuwa kazi ya Mungu, na maandishi yalikuwa maandishi ya Mungu, yaliyochorwa juu ya mbao.” Kut. 32:15,16. Neno “kuchorwa” hapa linamaanisha kukatwa au kuchongwa kwa muundo uliowekwa ndani ya jiwe, uliogandamizwa kwa kina au kwa namna isiyoweza kufutika, sawa na kazi ya cloisonné ambayo wachoraji wa China wamejulikana kwa sababu hiyo. Ni mfano bora kama nini ambao maandishi haya yasiyofutika yanatoa kuhusu tabia isiyobadilika ya sheria ya Mungu! Haiwezi kufutwa; haiwezi kubadilishwa; ni maandishi ya Mungu.

“Musa akageuka, akashuka mlimani, na zile mbao mbili za ushuhuda zilikuwa mkononi mwake.” Kut. 32:15. Wakati, kwa sababu ya uasi wa Israeli, mbao hizi zilipovunjwa, Musa, kwa amri ya Mungu, “akakata mbao mbili za mawe kama zile za kwanza.” Kisha, “asubuhi na mapema,” akapanda katika Mlima Sinai... akiwa ameshika mikononi mwake zile mbao mbili za mawe. Juu yake Mungu kwa unyenyekevu aliandika tena “maneno yaliyokuwa juu ya mbao za kwanza.” Kut. 34:1,2,4, Moffatt. Je, si huu ni mfano wa ajabu wa uvumilivu na rehema za Mungu kwa wale wanaovunja sheria Yake?

5. ILI NIPATE KUKAA KATI YAO

Shauku Kuu ya Baba Yetu

"Na wamifanyie Patakatifu, ili nipate kukaa kati yao." Kutoka 25:8. Ni kwa wepesi kiasi gani tunavyosoma maneno haya yenye kugusa moyo, "ili nipate kukaa kati yao." Hata hivyo, yana kiasi kikubwa sana cha upendo uliobanwa ndani ya moyo na shauku kuu aliyonayo Mungu kwa ajili ya watoto Wake waliopotoka! Kisa kidogo rahisi kinaweza kutusaidia kuhisi kina cha upole na huruma iliyofichika ndani ya maneno haya machache—"ili nipate kukaa kati yao."

Bobby alikuwa mvulana mtukutu sana. Kwa siku tatu mfululizo alikuwa amekosa kwenda shuleni bila ruhusa wala wazazi wake kujua. Kwa kuhofia kwamba huenda alikuwa mgonjwa, mwalimu alipiga simu ili kuuliza habari zake. Wazazi walishangaa na kuhuzunika sana walipogundua kwamba mtoto wao alikuwa amewadanganya. Walifikia hali ya kukosa kujua kabisa namna ya kumfundisha ili hatimaye akue na kuwa mtu mwenye tabia njema na utu wa heshima. Ilibidi apewe adhabu fulani. Wazazi walizungumza jambo hilo kwa pamoja na wakaamua kumnyima uhuru wake kwa siku tatu, muda uleule ambao alikuwa ametumia vibaya uhuru wake. Katika kipindi hicho, alifungiwa katika chumba cha dari ya nyumba, ambako angeweza kukaa kimya na kutafakari akiwa peke yake. Huko alipewa kitanda kizuri, na wakati wa chakula, Baba yake alimpelekea chakula. Usiku ulifika, na Bobby akalazwa kitandani. Kisha wazazi wakaenda kulala; lakini si kwa usingizi. Baba aligeuka huku na huku kitandani. Alikuwa akimfikiria Bobby mdogo akiwa peke yake katika chumba cha dari.

"Tatizo ni nini, John?" mama akauliza. "Kwa nini hulali?" "Siwezi," baba akasema. "Nafikiri nitaenda juu na kukaa pamoja na Bobby."

Kwa hiyo, akapanda ngazi za kwenda kwenye dari. Akafungua mlango. Bobby alikuwa macho kabisa, akilia kwa sauti ya chini peke yake. Baba akajipenyeza chini ya mashuka na kulala kando ya mtoto wake. Akamkumbatia na kuyafuta machozi yake kwa busu. Yote aliyoweza kusema yalikuwa: “Baba anakupenda, mwanangu; Baba anataka uwe mvulana mwema.”

Machozi yao yakachanganyika. Mtoto yule aliyekuwa mtukutu, lakini sasa akiwa ametubu, alianza kutambua kwamba kufanya mabaya hakulipi. Kila usiku, yule baba mwenye upendo alichagua kulala kwenye kitanda cha Bobby kilichokuwa kwenye dari badala ya kulala katika kitanda chake mwenyewe kilichokuwa kizuri na cha starehe. Hakuweza kufurahia chumba chake kizuri wakati Bobby alilazimika kubaki kwenye dari. Hatimaye, zile siku tatu zikapita; Bobby alikuwa amejifunza somo lake, naye akarudishwa katika nafasi yake ndani ya familia.

Ndivyo ilivyo kwa Baba yetu wa mbinguni. Kwa sababu ya ukoma wa dhambi, tumetengwa—tumetenganishwa na uwepo Wake. Lakini moyo Wake mkuu wa upendo wa Baba unatamani sana watoto Wake waliopotoka. “Mbingu yote ilishiriki kwa shauku kubwa na ya furaha katika uumbaji wa ulimwengu na mwanadamu. Wanadamu walikuwa jamii mpya na ya pekee. Waliumbwa ‘kwa mfano wa Mungu.’” Mwanzo 1:27. R&H, Februari 11, 1902. Imenukuliwa katika S.D.A. Bible Commentary, Juzuu ya I, uk. 1081. Ingawa dhambi imeharibu kazi ya Muumba, Baba hawezi kuvumilia kutenganishwa na wale aliowaumba kwa mfano Wake mwenyewe. Ni lazima awe pamoja nao. Lakini namna gani? Katika nafsi ya Mwana Wake, Yesu, Mkombozi wetu, Anautoa amri hii yenye upendo: “Na wamifanyie patakatifu, ili nipate kukaa kati yao”—patakatifu ambako patawaonyesha njia ya kurudi kwenye kiti cha enzi cha Baba.

Patakatifu Ni Nini?

Patakatifu ni mahali palipotengwa kwa ajili ya kusudi takatifu. Wakati mwingine mtu hutenga chumba katika nyumba yake kwa matumizi yake binafsi, mahali ambapo anaweza kujitenga na shughuli zinazomsumbua pamoja na mahangaiko ya maisha na kuwa peke yake kwa ajili ya kutafakari na kujifunza kwa utulivu. Chumba hicho hukita sanctum yake. Neno “Sanctuary” lina wazo lilelile kama “sanctum,” ambalo kihalisi linamaanisha “takatifu.” Ikiwa mtu anataka kusisitiza kwamba sanctum yake ni mahali pa faragha kabisa, anaweza kukieleza kama “sanctum sanctorum,” ambalo kihalisi linamaanisha “Patakatifu pa Patakatifu.” Webster anasema: “Patakatifu ni mahali Patakatifu pa kukimbilia na pa ulinzi.” Mungu anatualika tumfanye Yeye kuwa Patakatifu petu, mahali petu pa kukimbilia na pa ulinzi, ambako tunaweza kukimbilia ili kuwa na ushirika wa utulivu pamoja Naye.

“Patakatifu ndogo” Katika Mioyo Yetu

Kama vile kuasisiwa kwa Patakatifu huko Sinai kulivyoashiria mwanzo wa enzi mpya katika uzoefu wa Israeli, vivyo hivyo, Patakatifu panaposimamishwa ndani ya mioyo yetu, kitaashiria mwanzo wa enzi mpya katika uzoefu wetu wa Kikristo. Kwa kweli, Bwana ameahidi kwamba katika kutangatanga kwetu kwa moyo, tunapokuwa mbali miongoni mwa mataifa, Atakuwa kwetu "kama patakatifu ndogo" katika nchi za utumwa wetu na za kukaa kwetu ugenini. Ezekieli 11:16. Ni picha nzuri jinsi gani hii—kwamba tukiwa na Patakatifu pa Mungu ndani ya mioyo yetu kama "kanisa dogo la uwepo Wake," tutakuwa salama dhidi ya mitego na mashimo ya adui!

Umoja na Mungu

"Na wamifanyie patakatifu, ili nipate kukaa kati yao." Kutoka 25:8. Tunaambiwa kwamba wazo halisi lililomo katika kifungu hiki ni: "ili nipate kukaa ndani yao." Tamaa ya Mungu ni kukaa ndani ya wafuasi Wake. "Kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, nami ndani yao, ili wao nao wawe na umoja ndani yetu." Yohana 17:21. "Kristo akawa mwili mmoja pamoja nasi, ili sisi tupate kuwa roho moja pamoja Naye." TVV 388. Kama vile katika Kristo "utimilifu wote wa Mungu unakaa kwa jinsi ya kimwili," vivyo hivyo Mungu anatamani kukaa ndani ya watu Wake, "ili wapate kukamilishwa wawe na umoja." Yohana 17:23. Huu ndio uhusiano wa karibu kabisa unaowezekana—uhusiano unaopatikana katika usemi huu: "ili nipate kukaa kati yao."

Katika jengo la patakatifu, umoja huu wa Mungu na watu Wake unaonyeshwa kwa Ukweli kwamba sehemu zake mbalimbali zinaashiria si Kristo pekee, bali pia kile ambacho wafuasi Wake wanapaswa kuwa. Na kwa hiyo, tunapojifunza, "tunatembea pamoja, Bwana wangu nami." Henoko alitembea pamoja na Mungu mpaka Mungu alipomchukua kwenda mbinguni, na patakatifu hutufundisha kwamba ni lazima tutembee pamoja Naye hapa duniani kabla hajaweza kutuchukua kwenda kuishi pamoja Naye mbinguni.

Lugha ya moyo wetu inapaswa kuwa: "Ee, niruhusu nitembee pamoja nawe, Mungu wangu,

Kama Henoko alivyotembea katika siku za kale."

"Maana yeye atakasaye na wale wanaotakaswa wote pia watoka kwa mmoja; kwa ajili ya hayo yeye hafanyi haya kukiita ndugu." Zaidi ya hayo, "Mungu haoni haya kuitwa Mungu wao." Waebrania 2:11; 11:16.

Rainsford, mwandishi wa zamani wa Kiingereza, anaieleza patakatifu kama ahadi ya kusudi la Mungu la kukaa pamoja na mwanadamu; kama kielelezo cha mwamini wa kweli kuwa "hekalu la Roho Mtakatifu"; 1 Wakorintho 3:16; 6:19; cha kanisa, "ambalo ni mwili Wake, ukamilifu Wake anayekamilisha vyote katika vyote," Waefeso 1:23; na kama "kielelezo kilicho wazi na kisichoweza kukosewa cha njia ya wenye dhambi ya kumfikia Mungu"—The Path to the Father's Throne.

Kukaa Pamoja na Mungu Milele

Somo hili la ajabu, linalotolewa kupitia kielelezo hiki kizima cha patakatifu pamoja na sehemu zake mbalimbali, limekusudiwa kufundisha somo hili la umoja na Baba, na kuonyesha kusudi la Mungu la milele la kuifanya roho ya mwanadamu kuwa makao Yake, hekalu Lake, na patakatifu Pake. “Ni kwa sababu ya muungano huu kwamba tunapaswa kutoka kaburini—si kwa ajili ya kuonyesha tu nguvu za Kristo, bali kwa sababu, kwa njia ya imani, maisha Yake yamekuwa yetu. Wale wanaomwona Kristo katika tabia Yake ya kweli na kumpokea moyoni wana uzima wa milele...” TVV 388. Roho wa Mungu anayepokelewa moyoni kwa njia ya imani ndiye mwanzo wa uzima wa milele. Ndipo maneno haya ya ushindi yaliyoandikwa kwa uvuvio yatakapotimia kikamilifu: “Tazama, maskani (makao) ya Mungu ni pamoja na wanadamu, Naye atafanya maskani Yake pamoja nao, nao watakuwa watu Wake, na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao, Naye atakuwa Mungu wao.” Ufunuo 21:3.

6. KUTOA KWA MOYO WA HIARI

Kuitunza Sabato ni Jambo la Kwanza kwa Umuhimu

Musa aliposhuka kutoka mlimani, aliwakusanya watu wote pamoja, na neno lake la kwanza kwao halikuwa kuhusu mpango wa ajabu wa Patakatifu ambao Mungu alikuwa amemfunulia—hapana; neno lake la kwanza kwao lilikuwa neno la mwisho ambalo Mungu alikuwa amemwambia: “Haya ndiyo Maneno ambayo Bwana ameyaamuru, kwamba myatende,” akasema, “Siku sita kazi itafanywa, lakini siku ya saba itakuwa kwenu siku takatifu, Sabato ya mapumziko kwa Bwana; mtu awaye yote afanyaye kazi ndani yake atauawa.” Kutoka 35:1, 2. Hakukuwa na dalili yoyote ya maridhiano katika maneno haya kutoka kwa Mungu; yalikuwa ya moja kwa moja na yenye uhakika. Kila mtu anayevunja Sabato “hakika atauawa,” naye “atakatiliwa mbali na watu wake.” Kutoka 31:14.

Kristo au Lusifa?

Kwa nini hukumu kali namna hii dhidi ya kulidharau Sabato?—Kwa sababu kushika Sabato kwa kweli huonyesha chini ya bendera gani tunachagua kujiunga. Mtazamo wetu kuhusu utunzaji wa Sabato huamua ikiwa tunasimama chini ya bendera nyeusi ya mkuu wa uwezo wa anga, au chini ya bendera iliyotiwa madoa ya damu ya Mfalme Emanueli.

Dhambi ilipoingia moyoni mwa Lusifa, suala lilikuwa juu ya utawala. Kwa nini malaika mwenye uzuri, hekima na vipawa vingi namna hiyo anyimwe kiti cha enzi? Kwa nini Yehova, na si yeye, aabudiwe? Kwa nini jina lake lisiwe muhuri wa sheria ya Mungu—ishara ya mamlaka yake? Lusifa aliamua kwamba iwe hivyo. Lakini hakuweza kuiangamiza sheria ya Mungu ya milele, kwa hiyo akaweka sheria yake mwenyewe badala yake, ambayo ndani yake aliweka alama yake

mwenyewe, au muhuri wake. Kila upande tunaona matokeo ya uongozi wake wa kujitwalia mamlaka—vita pamoja na matokeo yake yote ya kutisha, uhalifu wa kila aina, majanga baharini, nchi kavu na angani; magonjwa, mateso, huzuni kuu ya moyo, na hatimaye kifo cha kutisha. Israeli ilipaswa kusimama chini ya bendera gani? Utunzaji sahihi wa Sabato ungeamua. Kutotii kungewatenga moja kwa moja kutoka miongoni mwa watu wa Mungu. Kulidharau Sabato huwaweka watu chini ya bendera nyeusi ya Shetani. Je, tunatambua utakatifu mkuu ambao Mungu anauhusisha na siku ya Sabato, muhuri wa sheria Yake ya milele? Je, hatutailinda kwa utakatifu zaidi saa zake zenye maana, bila kufanya mambo yetu wenyewe, wala kutafuta anasa zetu wenyewe, wala kusema maneno yetu wenyewe? Isaya 58:13.

Ni Zawadi za Hiari Pekee Zinazokubaliwa

"Hili ndilo jambo ambalo Bwana ameamuru," Musa akaendelea kusema. "Waambie wana wa Israeli kwamba waniletee sadaka; kila mtu atakayeitoa kwa moyo wake wa hiari mtapokea kwake sadaka." Kutoka 35:4; 25:2; msisitizo umeongezwa. "Kujitoa kwa Mungu, na roho ya kujidhabihu, vilikuwa mahitaji ya kwanza katika kuandaa mahali pa kukaa kwa Aliye Juu." WiM. 345. Hakuna sadaka iliyotolewa bila hiari kwa ajili ya ujenzi wa patakatifu iliyopaswa kupokelewa, kwa maana ni **zawadi ya hiari—zawadi ya upendo—**iliyoweza kuwakilisha kwa usahihi zawadi ya Mungu kwa mwanadamu. "Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa..." Yohana 3:16. Katika kumtoa Mwana Wake, Mungu alitoa vyote. "Mwana wa Mungu... alinipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu." Wagalatia 2:20. Mungu na Kristo walitoa vyote walivyokuwa navyo kwa hiari na kwa upendo wa dhati wa moyoni. Zawadi zetu kwa Mungu, ili zikubalike, lazima zitolewe kwa roho hiyo hiyo. Ikiwa tunafanya chini ya kutoa vyote tulivyo navyo kwa ajili Yake, je, kwa kweli tunathamini kile ambacho ametutendea?

Upendo, Siyo Kiasi, Ndio Utoaji wa Kweli

Kiasi cha kitu tunachotoa hakihusiani na utoaji wa Kweli. Kuhusu mjane maskini aliyetoa senti mbili, imeandikwa kwamba "ametia zaidi kuliko wote waliotia katika sanduku la hazina." Kwa nini?

Kwa sababu "hao wote walitia katika sadaka kwa kuzidi kwao;" lakini kwa sababu ya upendo na kujitoa kwake, "yeye katika umaskini wake ametia vyote alivyokuwa navyo, naam, riziki yake yote." Marko 12:43, 44.

Siku moja, mshiriki fulani wa kanisa alipofikiwa ili kutoa kwa ajili ya kazi ya Mungu, aliuliza: "Je, ni lazima niendelee kutoa kila wakati?" "Oo, hapana," lilikuwa jibu; "toa tu mpaka Mungu aache kukupa." Mtu fulani amesimulia tukio hili kwa shairi:

“Nitoe tena?” nikauliza kwa hofu,

“Je, ni lazima niendelee kutoa na kutoa daima?”

“Oo, hapana,” malaika akasema, akinichoma moyoni,

“Toa tu mpaka Baba atakapoacha kukupa.”

Mtendakazi mmoja Mkristo alipokuwa akihudhuria mkutano mkubwa ambako kulikuwa na mwito wa kutoa kwa ajili ya misheni, alisema: “Naam, ndugu, nina dola 300.00 benki; mnaweza kuzipata zote.” Mke wake aliwahi kusema kwamba, “Anaporudi kutoka safari ndefu katika maeneo ya misheni, kila mara hurudi nyumbani akiwa hana fedha, na mara nyingi akiwa na madeni.” Mahitaji ya kazi ya Mungu yalikuwa yameugusa sana moyo wake kiasi kwamba hakutoa tu vyote alivyokuwa navyo, bali pia alitumia mapato yake ya baadaye. Ingawa hakuwa na nyumba yake mwenyewe, hakusita kutoa kila kitu alichokuwa nacho, kwa sababu alijua kwamba Mungu aliyemtumikia angempa “mahitaji yake yote kwa kadiri ya utajiri Wake katika utukufu ndani ya Kristo Yesu.” Wafilipi 4:19.

Kama yule mjane maskini na mfanyakazi huyu Mkristo, sisi pia tunapaswa kutoa vyote tulivyo navyo, si kwa “huzuni wala kwa kulazimishwa,” bali kwa furaha, kwa sababu ya upendo wetu wa kweli kwa Mungu na kazi Yake. Isipokuwa tuko tayari kufanya hivyo, zawadi zetu, hata kama ni kubwa kiasi gani, hazikubaliki kwa Mungu, na zitatimiza mambo machache sana au hakuna kabisa katika ujenzi Wake.

Mwitikio wa Israeli

Musa alipowasilisha kwa watu mwito wa Mungu wa kuleta zawadi ambazo zingetumika kujenga Patakatifu, “walikuja, wanaume na wanawake, wote waliokuwa na moyo wa hiari.” “Walikuja, wanaume na wanawake,” kwa idadi, “wanaume zaidi ya wanawake,” usemi unaoashiria kwamba wanawake walichukua nafasi ya kwanza, wakawasilisha sadaka zao kwanza, na kisha wakafuatwa na idadi ya wanaume wenzao waliokuwa na mtazamo huohuo. J.F.B. Com. Wanawake “walileta vikuku, pete za masikio, na pete, na mikufu, [katika pambizo, mikanda], vito vyote vya dhahabu; na kila mtu aliyetoa, alitoa sadaka ya dhahabu.” Kutoka 35:22. Pia walileta “vitambaa vya rangi ya samawi, na vya rangi ya zambarau, na vya rangi nyekundu, na kitani safi, na manyoya ya mbuzi, na ngozi nyekundu za kondoo waume, na ngozi za pomboo... fedha na shaba... na miti ya mshita...” “Na wanawake wote waliokuwa na mioyo ya hekima wakasokota kwa mikono yao, wakaleta walichokisokota, vya samawi, na vya zambarau, na vya rangi nyekundu [uzi, Moffatt], na vya kitani safi. Na wanawake wote ambao mioyo yao iliwachochea kwa hekima wakasokota manyoya ya mbuzi. Na wakuu wakaleta vito vya shoham, na vito vya kuwekwa, kwa ajili ya naivera na kifuko cha kifuani; na manukato, na mafuta kwa ajili ya nuru, na mafuta ya kutiwa, na uvumba wenye harufu nzuri... sadaka ya hiari kwa Bwana... kwa kila

namna ya kazi ambayo Bwana alikuwa ameamuru." Kutoka 35:23–29. Dhahabu au manyoya ya mbuzi—Mungu atatumia zawadi iliyo ndogo kabisa kama vile atakavyotumia zawadi ya gharama kubwa zaidi, ikiwa imetolewa kwa moyo wa hiari. Kutokana na aina hii kubwa ya zawadi, hema moja ya Patakatifu ilipaswa kujengwa—umoja katika utofauti. Jinsi Mungu anavyofanya kazi kwa ajabu kupitia zawadi zetu za hiari—na kupitia sisi!

Ni Mungu Mwenyewe Ndiye aliyewajalia hizo Sadaka

Zawadi hizi zote zilitoka wapi? Kabla ya kuondoka Misri, watu walipowaomba Wamisri malipo kwa ajili ya kazi yao ambayo hawakulipwa, Mungu alijua ni vifaa gani vingehitajika katika ujenzi wa patakatifu. Alikuwa akiwatunza watu Wake, hivi kwamba Wamisri waliwapa Waisraeli vitu vilevile ambavyo vingehitajika. Kwa hiyo, nyara walizochukua kutoka Misri, ambazo zilikuwa zawadi za Israeli, kwa kweli zilitolewa na Mungu mwenyewe.

"Kama vile zawadi zote za Israeli zilitokana na nyara za Misri, vivyo hivyo tunapokuja kwa Mungu, hatuna kitu cha kuleta isipokuwa kile ambacho kilikuwa kimetumiwa katika anasa za dhambi tulipokuwa katika utumwa wa dhambi; lakini tukikileta kwa hiari, Yeye anaweza kukisafisha na kukitakasa, na kukifanya kuwa mahali ambapo nuru ya Shekina inaweza kuwaka kwa uangavu, ikiangaza moyo kwa utukufu wa Mungu, na kutuma miale yake yenye kung'aa katika ulimwengu wa dhambi uliotiwa giza." (R.S. Owen, katika R&H, Machi 26, 1925, uk. 12.)

Kutoa Kusikokuwa na Faida

Muda si mrefu kabla ya jambo hili, watu walikuwa wameleta pete zao za dhahabu kwa Haruni, naye akazitumia kutengeneza sanamu—ndama wa dhahabu. Zawadi zao wakati huo zilikuwa na thamani gani? Ndama aliyemtengeneza alichomwa moto, kisha akasagwa kuwa unga na kutawanywa juu ya maji ambayo watu walikunywa. Hivyo dhahabu ya watu ilibaki mikononi mwao. Je, inawezekana kwa watu wa Mungu leo kutoa zawadi ambazo kwa kweli zinatumika kujenga sanamu? Ikiwa ndivyo, zawadi hizo hazitawahi kuelekeza hatua zetu kuelekea Kanaani; zitageuza tu mioyo yetu kuelekea Misri. Kwa sababu ya ibada ya sanamu ya Israeli, watu elfu tatu walianguka kwa pigo. Kutoka 32:20, 28, 35. Na dhahabu iliyotumika kutengeneza ndama wa dhahabu ilipotea yote; haikuweza kustahimili jaribu la moto na mchakato wa kusagwa. 1 Wakorintho 3:13–15. Isipokuwa zawadi zetu zimechochewa na nia iliyo sahihi, tunaweza vilevile kubaki na sanamu zetu za dhahabu na fedha; lakini kwa kufanya hivyo tunaweza kuwa na uhakika kwamba mwishowe hazina zetu zote zitateketezwa, na sisi wenyewe tunaweza kuangamia.

Ukarimu wa Kweli

Baada ya Israeli kutubu ibada yao ya sanamu na kuongoka, “wakati ujenzi wa Patakatifu ulipokuwa ukiendelea, watu, wazee kwa vijana—wanaume, wanawake na watoto—waliendelea kuleta sadaka zao,” mpaka wale waliokuwa wakisimamia kazi, WiM 346, wakamwambia Musa: “Watu wanaleta zaidi sana kuliko inavyohitajika kwa huduma ya kazi...” Ndipo Musa “akaamuru itangazwe katika kambi yote, akisema, Mwanaume wala mwanamke asifanye tena kazi kwa ajili ya sadaka ya Patakatifu. Hivyo watu wakazuiliwa kuleta. Kwa maana vitu walivyokuwa navyo vilitosha kwa kazi yote ya kuifanya, tena vilizidi.” Kutoka 36:5–7.

“Ni tofauti kubwa namna gani,” asema A. Hen Moore, “na mbinu zetu za siku hizi, ambapo michezo ya kadi, dansi, matamasha, na njia nyingine za kidunia hutumiwa ili kupata fedha za kuendeleza kanisa!” The Story of the Tabernacle, uk. 59. Je, hatutaleta zawadi zetu kama sadaka za hiari kutoka moyoni, na si kwa sababu mbinu fulani ya “faida” imetuchochea katika kile kinachoitwa ukarimu? Na je, hatutamletea Mungu zawadi zetu wakati bado kuna uhitaji, kwa maana wakati hauko mbali ambapo Atasema: “Hakuna uhitaji mwingine tena.”

7. WAFANYAKAZI "WENYE MOYO WA HEKIMA" WALIOITWA

Bezaleli na Oholiabu Waliitwa

"Kwa Jina" Bwana akamwambia Musa: "Tazama, nimemwita kwa jina Bezaleli, nami nimempa pamoja naye Oholiabu." Ni rahisi kwetu kuamini kwamba Mungu huwaita watu waliowekwa wakfu na wanaomcha Mungu kwa ajili ya huduma, au kujaza nafasi nyingine muhimu zenye wajibu mtakatifu katika kazi Yake. Lakini vipi kuhusu watu wanaofanya kazi kwa mikono yao? Je, kazi ya seremala au mfanyakazi wa chuma na mawe ina umuhimu wa kutosha kiasi cha Mungu kuizingatia? Hivi ndivyo ilivyokuwa kwa Bezaleli. Kwa nini isiwe hivyo kwa wafanyakazi wanaomcha Mungu leo? Kuhusu Bezaleli Mungu alisema:

"Nimemjaza Roho ya Mungu, katika hekima, na katika akili, na katika maarifa, na katika kila aina ya ustadi wa kazi, ili kubuni kazi za ustadi, kufanya kazi ya dhahabu, na fedha, na shaba, na kuchonga vito vya kuweka, na kuchonga miti." Kutoka 31:1–6.

Oholiabu aliitwa na Mungu "kufanya kila aina ya kazi ya mchongaji... na ya mtarizi, katika samawi, na zambarau, na nyekundu, na kitani safi, na ya mfumaji." Kutoka 35:34, 35.

Wote Wenye Moyo wa Hekima Waliitwa

Si Bezaleli wala Oholiabu pekee yao ambao Mungu aliwaita kwa ajili ya kazi ya patakatifu. Wale waliotengeneza mavazi ya makuhani "waliitwa" na Mungu kwa kazi hii, alipomwambia Musa: "Waambie wote wenye moyo wa hekima, ambao nimewajaza roho ya hekima, kwamba wayafanye mavazi ya Haruni." Kutoka 28:3. Wanawake pia "waliokuwa na mioyo ya hekima" walikuwa wafanyakazi pamoja na Mungu. "Wakasokota kwa mikono yao... vya samawi, na vya

zambarau, na vya rangi nyekundu, na vya kitani safi. Wanawake wote ambao mioyo yao iliwachochea kwa hekima, wakasokota manyoya ya mbuzi." Kutoka 35:25, 26.

Na kile walichokisokota kilifumwa na kupambwa na wanaume wenye moyo wa hekima chini ya uongozi wa Oholiabu, mfumaji na mpambaji mkuu, kuwa mapazia ya lango, mlango na pazia, na kuwa vifuniko vya kwanza na vya pili vya patakatifu, pamoja na mavazi ya makuhani.

Zaidi ya hayo, Mungu alimwambia Musa: "Katika mioyo ya wote wenye moyo wa hekima nimeweka hekima, wapate kufanya yote niliyokuamuru." Kutoka 31:6. Mungu huweka hekima ndani ya "wote wenye moyo wa hekima," yaani, wote ambao kwa moyo wao wanatoa vipawa vyao kwa ajili Yake.

Bezaleli Alikuwa Nani?

Hawa vijana, Bezaleli na Oholiabu, ambao Mungu aliwaita "kwa jina," walikuwa akina nani?

Jina Bezaleli linamaanisha "katika kivuli cha Mungu." Hili linaweza kupendekeza kwamba alipozaliwa, wazazi wake walikuwa wakiteseka kutokana na ukatili wa utumwa wa Misri, na kwao ilionekana kana kwamba walikuwa chini ya wingu, "katika kivuli cha Mungu"; lakini imani yao ilikuwa ndani Yake. Kwa hiyo wakamwita mtoto wao Bezaleli.

Bezaleli alikuwa wa kabila la Yuda, lililokuwa lenye nguvu na ushawishi mkubwa kuliko makabila yote. Kuhusu Yuda imeandikwa: "Wewe ndiwe ambaye ndugu zako watakusifu." Mwanzo 49:8. Na tena: "Yuda alikuwa mkuu kuliko ndugu zake." 1 Mambo ya Nyakati 5:2. Kwa nini ilikuwa hivyo? Ilikuwa kwa sababu ya tabia binafsi ya Yuda ya haki na kutokuwa na ubinafsi, pamoja na uadilifu wake mkali katika kushikilia kanuni. Imeandikwa kwamba kuhusu Yuda, "sifa nyingi zaidi zimehifadhiwa kumhusu kuliko kwa mababu wengine wote, isipokuwa Yosefu." S.B.D. Yuda ndilo kabila pekee lililokuwa mwaminifu kwa Daudi wakati ufalme wa Sulemani ulipogawanyika, na kabila hili ndilo lililokuwa la mwisho kutekwa na Babeli. 1 Mambo ya Nyakati 9:1.

Uzao wa watu mashuhuri ni matunda ya tabia kama ile ya kabila la Yuda. Danieli, aliyestahimili jaribu la tundu la simba katika ikulu ya Babeli, pamoja na wale wenzi wake watatu waaminifu waliostahimili jaribu la tanuru la moto, Danieli 3, 6, walikuwa wa kabila la Yuda. Danieli 1:6. Kristo Mwenyewe alikuwa wa kabila hili; Yeye alikuwa "Simba wa kabila la Yuda." Ufunuo 5:5; Mwanzo 49:9, 10. Bezaleli alikuwa mjukuu wa Caleb—jina ambalo linamaanisha "mwenye uwezo." Caleb huyu alikuwa babu wa Caleb yule mpelelezi ambaye, pamoja na Yoshua, waliporudi kutoka kuipeleleza nchi ya Kanaani, walisimama kwa ujasiri

mkubwa mbele ya kutokuamini na upinzani wa wapelelezi wengine wote, wakasema kwa uaminifu na ujasiri: “Na tupande mara, tukaitamalaki; maana twaweza kushinda bila shaka.” Hesabu 13:30.

Bezaleli alikuwa mjukuu wa Huri—Huri yuleyule ambaye pamoja na Haruni aliinua mikono ya Musa wakati wa vita dhidi ya Waamaleki huko Refidimu, walipokuwa njiani kuelekea Sinai. Mapokeo ya Kiyahudi yanasema kwamba Huri alikuwa mume wa Miriamu, nabii wa kike, ambaye baada ya kuvuka Bahari ya Shamu aliwaongoza wanawake wote katika wimbo wa furaha wa ukombozi kwa maneno: “Mwimbieni Bwana, kwa maana ametukuka sana.” Kutoka 15:21. Bezaleli alikuwa na ukoo mashuhuri jinsi gani!

Oholiabu Alikuwa Nani?

Ukoo wa Oholiabu ulikuwa tofauti sana! Alikuwa wa kabila la Dani. Kuhusu baba yao Dani, imeandikwa: “Dani atakuwa nyoka njiani, nyoka mwenye pembe mbili njiani, amumaye visigino vya farasi, hata mpanda farasi wake aanguke nyuma.” Mwanzo 49:17. Na kwa sababu ya tabia na mwenendo huu wa kusema mabaya nyuma ya mtu, kukosoa, na kumsema vibaya, ambao hakuwahi kuushinda, jina Dani limeachwa katika orodha za nasaba za makabila katika 1 Mambo ya Nyakati, na pia katika orodha ya wale waliotiwa muhuri kama ilivyo katika Ufunuo 7. Ikiwa tunawahi kujaribiwa “kusema mabaya nyuma ya mtu” au kusema jambo lisilofaa kumhusu mtu mwingine, au kujihusisha na ukosoaji usio na fadhili, tutafanya vyema kukumbuka hatima ya Dani.

Mwonekano mwingine wa tabia ya kabila la Dani unaonyeshwa katika Walawi 24:10–16. Hapa tunakutana na mwana wa kabila la Dani ambaye mama yake alikuwa Mwisraeli na baba yake Mmisri. Siku moja mwana huyo aligombana na mtu wa Israeli kambini, na kwa hasira yake “alikufuru Jina la Bwana, na kulaani.” Kulitamka Jina la Muumba na Mkombozi wetu kwa mzaha au kwa kutokuheshimu—Jina lile “lililo kuu kuliko kila Jina,” jina ambalo linapotajwa “kila goti lipigwe,” Wafilipi 2:9–11, Jina ambalo “hakuna Jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo,” Matendo 4:12,—Mungu huliona kuwa mojawapo ya dhambi kuu kabisa. Dhambi hiyo iliadhibiwa kwa namna ya kutisha sana—kupigwa kwa mawe mpaka kufa. Walawi 24:13–16. Kwa sababu ya dhambi hii, mwana huyu wa kabila la Dani aliwekwa “chini ya ulinzi,” na hatimaye akapigwa mawe nje ya kambi. Baadaye imeandikwa kwamba wana wa Dani waliweka “sanamu ya kuchonga ya Mika, aliyokuwa ameifanya, wakati wote ambao nyumba ya Mungu ilikuwa huko Shilo.” Waamuzi 18:30, 31.

Tabia njema ya Oholiabu, ingawa alikuwa mzao wa kabila la Dani, inaonyesha kwamba haijalishi mazingira yetu au ukoo wetu ni wa namna gani, si lazima tuwe kama wale wasiomtii Mungu, hata kama tumewekwa kuishi miongoni mwao.

Oholiabu alikuwa mwana wa Ahisamaki.Na Ahisamaki alikuwa nani? Rekodi pekee iliyobaki ni kwamba alikuwa baba wa Oholiabu—hakika alikuwa baba mwenye heshima ya kuwa na mwana huyo mtukufu. Kama isingekuwa kwa mwanawe huyo mtukufu, jina Ahisamaki huenda lisingetajwa kamwe katika Biblia. Inawezekana kwamba vijana hawa wawili, Bezaleli na Oholiabu, walikuwa na mama wenye hekima na waliojitolea.

Historia ya Bezaleli na Oholiabu inatoa uthibitisho bora sana wa ukweli kwamba: “Mungu hana upendeleo wa mtu; bali katika kila taifa mtu amchaye na kutenda haki hukubaliwa na Yeye.” Matendo 10:34, 35.

Bezaleli na Oholiabu Kama Walimu. Mungu aliweka moyoni mwa Bezaleli “kwamba afundishe, yeye na Oholiabu.” Kutoka 35:34. Kwa nini Mungu aliwaheshimu vijana hawa namna hii? Kwanza, bila shaka, kwa sababu walipokuwa katika utumwa wa Misri, si kwamba tu mioyo yao ilikuwa mwaminifu kwa Mungu katikati ya magumu, bali pia walitumia fursa zao kujifunza kuchonga miti, kuchonga nakshi, kuweka vito, kupamba, na kusuka. Na kazi zozote walizopewa na wasimamizi wao wa kazi, walizifanya kwa nguvu zao zote na kwa uwezo bora ambao Mungu alikuwa amewapa. Kwa kufanya hivyo walimheshimu Mungu, na sasa Mungu anawaheshimu wao. Walikuwa wametumia vizuri fursa zao; sasa Mungu anawaamini kwa majukumu makubwa zaidi. Walikuwa wamekuza vipawa vyao vya moyo, akili na mikono; sasa Mungu anawapa vipawa vikubwa zaidi. Kipawa cha msingi cha kila mtu ambaye Mungu humwita katika kazi Yake ni kuwa “wa hiari” na “mwenye moyo wa hekima.” Ni wafanyakazi wa aina hii ambao Mungu aliwajaza Roho Wake, na “hekima ya moyoni.” Kutoka 31:3; 35:35. Kwa hiyo, Patakatifu katika sehemu zake zote hakikuwa tu kazi ya ustadi wa wanadamu; kwa kweli kilikuwa matokeo ya uvuvio wa Roho Mtakatifu.

Shule Kielelezo

Wafanyakazi wote wenye moyo wa hekima na wa hiari walishiriki katika mafunzo yaliyotolewa na Bezaleli na Oholiabu. Walimu hawa walikuwa mafundi wenye ustadi, watu wenye moyo wa hekima ambao “waliitwa” na Mungu na kufundishwa na Mungu kila siku. Wanafunzi pia walikuwa wanaume na wanawake wenye moyo wa hiari na wenye hekima. Wote walifundishwa na Mungu. Hili lilikuwa shule iliyofuata mpango wa Mungu mwenyewe—shule ya ufundi ambayo wanafunzi walijifunza Kweli nyingi za kiroho kupitia kazi ya mikono yao. Ilikuwa shule ambayo mkono, kichwa na moyo vilipokea uangalizi wenye uwiano. Ilikuwa mfano kwa vizazi vyote.

Vipawa Vyote Ni Zawadi Kutoka kwa Mungu

Kama vile Bezaleli alikuwa fundi “aliyeitwa” wa chuma na mchongaji wa miti, na Oholiabu alikuwa mchongaji, mpambaji na mfumaji “aliyeitwa,” vivyo hivyo kuna wanaume na wanawake “walioitwa” katika kila aina nyingine ya kazi—

wakulima walioitwa, wafanyabiashara walioitwa, walimu walioitwa, wanafunzi walioitwa, madaktari walioitwa, wauguzi walioitwa, wazazi walioitwa, na kila aina nyingine ya wito ambao Mungu amempa mtu uwezo na kipawa maalumu ili autumie kwa ajili Yake. Na wote walio "wenye moyo wa hekima" wataweka kila kipawa juu ya madhabahu, ili kitumike kikamilifu kwa ajili ya Mungu. Mfanyakazi "aliyeitwa" katika aina yoyote ya kazi ataifanya kazi yake kwa ukamilifu, kwa uangalifu mkubwa, kwa uaminifu, na kwa kujitoa kwa moyo wa hekima. Hakutakuwa na kazi ya kizembe, isiyo ya uaminifu, au ya uzembe, kwa maana mfanyakazi Mkristo atakumbuka daima kwamba ameitwa na Mungu, na hatimaye atalazimika kutoa hesabu kwa Mungu.

Mtu yeyote anayeelekea kujivunia mafanikio yake, Bwana humkabili kwa swali: "Ni nani akupaye nguvu za kupata utajiri?" au kufanya jambo hili au lile? Kumbukumbu la Torati 8:17, 18.

"Kila mtu ambaye Mungu amempa mali na utajiri, na kumpa uwezo wa kula katika hayo, na kuchukua fungu lake, na kufurahia kazi yake; hiyo ndiyo zawadi ya Mungu." Mhubiri 5:19.

Mambo Muhimu kwa Huduma yenye Mafanikio

Je, basi si jambo lililo wazi kwamba ikiwa tunataka kufanya kazi yoyote ambayo Mungu anaweza kuikubali—iwe ni ya mbao, mawe, chuma, kutengeneza mavazi, au aina nyingine yoyote ya kazi—mioyo yetu lazima iwe sawa mbele za Mungu, na nia zetu lazima ziwe bila ubinafsi kabisa, ili siku kwa siku Mungu aweze kutujaza roho ya hekima—hekima itokayo juu ambayo ni "kwanza safi, tena yenye kufanya amani, mpole, tayari kusikiliza, imejaa rehema na matunda mema, haina ubaguzi wala unafiki?" Yakobo 3:17. Tukijazwa hekima ya namna hii, hakutakuwa na nafasi kwa tamaa isiyo takatifu, kujitafutia manufaa binafsi, ugomvi, ukaidi, au kutokuwa na urafiki kuelekea mfanyakazi mwenzetu yeyote. Yote yatakuwa amani, nia njema, na uaminifu kamili. Mungu anaweza kufanya kazi pamoja na watu wa namna hii, na kazi Yake itafanikiwa.

Je, si jambo la kututia moyo kujua kwamba haijalishi ukoo wetu ni wa namna gani, au vipawa vyetu ni vichache kiasi gani; ikiwa sisi ni waaminifu katika kutumia vizuri fursa zetu, waaminifu kwa Mungu wakati wote, wenye moyo wa hiari na wenye moyo wa hekima, Mungu atatuweka katika kazi Yake "kwa kadiri ya uwezo wa kila mmoja," ili tutumie kwa ajili Yake kipawa chochote tulichokabidhiwa? Mathayo 25:15. Na tuliweke hili "kuwa ukumbusho," jambo ambalo halipaswi kusahaulika kamwe: "Hakuna kikomo kwa manufaa ya mtu ambaye, akiweka ubinafsi kando, anatengeneza nafasi kwa ajili ya kazi ya Roho Mtakatifu moyoni mwake, na kuishi maisha yaliyowekwa wakfu kabisa kwa Mungu. Wote wanaoweka wakfu mwili, nafsi, na roho zao katika huduma Yake watapokea daima kipawa kipya cha nguvu za kimwili, kiakili, na kiroho." MH 159.

SEHEMU YA 3 – KATIKA UA WA NJE

8. KRISTO ANAINGIA KATIKA UA WA NJE – DUNIA HII

Mwokozi Aliyeahidiwa

Katika Bustani ya Edeni, ahadi ilitolewa kwa mara ya kwanza kuhusu Yeye ambaye angemponda kichwa cha nyoka, mwanzilishi wa dhambi. Mwa. 3:15. Lakini ingawa siku baada ya siku, kwenye lango la Edeni, Adamu alitoa dhabihu iliyoonyesha imani yake katika Mkombozi aliyekuwa akija, utimilifu wa ahadi hiyo ulichelewa. Aliishi karibu miaka elfu moja, na hatimaye akafa bila kumwona Yeye ambaye dhabihu zake zilikuwa mfano wake. Kwa Sethi, Henoko, Methusela, Nuhu, Shemu, na mababu wengine, ahadi hiyo ilirudiwa. Tena na tena Mungu alimwambia Abrahamu, Isaka, na Yakobo: “Katika wewe jamaa zote za dunia zitabarikiwa.” Mwa. 12:3; 28:14. Hata hivyo, Mwokozi hakuja. Lakini tumaini la kumwona Mwana wa Mungu akitembea miongoni mwa wanadamu halikufa ndani ya mioyo ya waaminifu wa Mungu. Kwa karne nyingi waliendelea kutoa dhabihu zilizokuwa zikielekeza kwa Mkombozi aliyekuwa akija.

Manabii Walitabiri Kuja Kwake

Mungu aliwatuma manabii Wake kuwafundisha wazao wa Yakobo—taifa ambalo Mungu alikuwa amelichagua ili lipeleke ujumbe kuhusu Mkombozi aliyekuwa akija—juu ya “Nyota” ambayo ingetokea katika Yakobo. Hes. 24:17. Mika alisema kwamba Yeye angezaliwa Bethlehemu. Mika 5:2. Isaya alisema kwamba jina Lake lingekuwa Imanueli. Isa. 7:14. Yeremia alitabiri kuhusu mauaji ya kutisha ya watoto wadogo wa Bethlehemu katika jaribio la kumwangamiza Yule Aliyeahidiwa, na kuhusu kilio kikuu cha uchungu cha akina mama ambao “walikataa kufarijiwa.” Yer. 31:15–17. Danieli alitabiri wakati kamili ambapo “Masihi Mkuu” angekuja. Dan. 9:25. Si kuzaliwa Kwake tu, bali pia utoto Wake, ubatizo Wake, huduma Yake ya baadaye, kuingia Kwake Yerusalemu kwa ushindi,

kusalitiwa Kwake, kuteswa Kwake na kuhukumiwa Kwake, kusulubiwa Kwake, kufa Kwake na kuzikwa Kwake, kufufuka Kwake na kupaa Kwake—yote yaliandikwa waziwazi katika maandiko ya manabii mamia ya miaka kabla hajaja katika Ua wa nje wa dunia. Nyumbani, kandokando ya moto, na baadaye katika shule za manabii, Israeli walifundishwa kutoka katika maandiko hayo kuhusu Mkombozi aliyekuwa akija.

Giza Lililotokana na Uelewa Usio Sahihi wa Huduma ya Patakatifu

Siku baada ya siku na mwaka baada ya mwaka, dhabihu zilitolewa ambazo zilielekeza kwenye ujio wa Mwokozi na ambazo zilikusudiwa kumwandaa Israeli kwa tukio hili la ajabu. Lakini taratibu maana yake ya kiroho ilififia au kupotea kabisa machoni pao. Kwa wengi, huduma hizi zikawa utaratibu wa kawaida wa kidini usio na uhai. Hata unabii, ambao ulikuwa wazi na wenye maelezo kamili, ulieleweka vibaya na kutafsiriwa isivyofaa. Makuhani na watawala hawakumtarajia Mwokozi kutoka katika dhambi ambaye angetoa maisha Yake kuwa dhabihu; bali walimtazamia mfalme mwenye nguvu ambaye angekuwa mwokozi wao kutoka katika utawala wa kidunia. Kadiri maana ya kweli ya kiroho ya Patakatifu na huduma zake ilivyopotea, “giza limeifunika dunia, na giza kuu limewafunika watu.” Isa. 60:2. Wengi walikuwa tayari kuacha imani yao katika patakatifu, ambayo ilikuwa imetolewa ili kuwathibitisha na kuwajenga katika tumaini lao. Ezekieli, katika maono akitazamia wakati huu, aliwasikia watu wakisema kwa sauti za kukata tamaa: “Siku zinaongezeka, na kila maono yamekosa kutimia.” Eze. 12:22.

“Utimilifu wa Wakati”

Hatimaye, “utimilifu wa wakati ulipowadia,” Gal. 4:4, ambapo Mfano Halisi wa mwana-kondoo wa dhabihu alipaswa kuingia katika Ua wa nje wa dunia hii; wakati ambapo Mwana wa Mungu angeweka kando utukufu na nguvu Zake za kiungu na kujivika udhaifu wa mwili wenye dhambi.

Gabrieli alimtokea Mariamu, akitangaza kuwasili kwa Mwana ambaye Jina Lake lingekuwa “YESU... Mwana wa Aliye Juu.” Luka 1:26, 31, 32. “Malaika wa Bwana” (Gabrieli), Luka 1:11, 19, pia alirudia habari hizo kwa Yosefu, akisema: “Utamwita jina lake YESU; maana, yeye ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao,” na “Imanueli,” yaani, “Mungu pamoja nasi.” Math. 1:21, 23. Yote haya yalikuwa utimilifu wa unabii. Isa. 7:14. Maslahi ya mbingu yote yalielekezwa kwenye tukio hili kuu. Malaika walijua wakati hususa ambao kuzaliwa Kwake kungetokea, na saa kuu ya wakati ilipotimia, Yesu alizaliwa Bethlehemu. Yeye, MFALME WA UTUKUFU, hakuwekwa katika nyumba yenye utukufu kama ile Aliyoiacha mbinguni, wala hata katika makao ya kawaida ya duniani, bali katika horini la wanyama.

“Wala Walio Wake Hawakumpokea”

Yesu alipokuja katika Ua wa nje wa dunia ili kudhihirisha, kupitia maisha Yake makamilifu, tabia ya Baba, na kuweka wazi mpango wa ukombozi kama ulivyoelezewa katika Patakatifu na huduma zake, alivikwa mavazi ya ubinadamu. Lakini ingawa hali Yake halisi ilikuwa imefichwa hivyo, asili Yake ya kweli na utume Wake ungeweza kueleweka wazi kupitia uelewa wa kiroho wa patakatifu na unabii.

Kila malaika alitazama kuona jinsi Kamanda wao mpendwa angepokelewa katika Ua wa nje wa dunia. Je, angepewa mapokezi ya kifalme kutoka kwa watu Wake Mwenyewe, ambayo yalikuwa haki Yake? La hasha! Yeye ambaye "hapo mwanzo... alikuwa pamoja na Mungu... alikuja Kwake Mwenyewe, wala watu Wake hawakumpokea." Yoh. 1:1, 11. Mbingu ilikuwa imefanya kila lililowezekana kuwaandaa watu wa Mungu kwa tukio hili muhimu ili wawe tayari kumpokea Mwokozi wao. Si kwamba unabii wa Danieli ulikuwa umetabiri wakati wa kuja Kwake tu, bali karibu mwaka mmoja kabla hajazaliwa, Gabrieli alikuwa ametumwa hekaluni huko Yerusalemu kumjulisha kuhani Zakaria kwamba kuja Kwake kulikuwa karibu. Luka 1:5–19. Hata hivyo, wakati ulipowadia, hakukuwa na maandalizi hata moja yaliyokuwa yamefanywa kumpokea. Ni kweli kwamba asubuhi na jioni makuhani walitoa juu ya madhabahu dhabihu iliyokuwa ikielekeza kwenye kuja Kwake, lakini kwao huduma hii ilikuwa imepoteza maana yake halisi.

Sherehe ya Kwanza ya Mbinguni Kusherehekea Kazi ya Kristo ya Ukombozi

Lakini Yesu hakupaswa kukosa mapokezi kabisa. Katika mashamba ya Bethlehemu, ambako Daudi akiwa mvulana alikuwa akichunga mifugo yake, wachungaji walikuwa bado wakikesha usiku wakiwalinda kondoo wao; huenda baadhi yao walikuwa wale kondoo waliokusudiwa kutumiwa kama dhabihu katika hekalu la Yerusalemu, kumwakilisha Dhabihu ya kweli. Watu hawa waliufahamu unabii, na "katika saa za kimya za usiku walizungumza pamoja kuhusu Mwokozi aliyeahidiwa, na kuomba kwa ajili ya kuja kwa Mfalme kwenye kiti cha enzi cha Daudi." DA 47.

Ingawa Yesu hakupokea salamu kutoka kwa wale ambao alikuwa amekuja kuwaokoa, mbingu yote ilikuwa macho na yenye shauku ya kumheshimu. Ilikuwa fursa na wajibu wa viongozi wa Mungu duniani kushirikiana na malaika katika furaha na heshima ya kutangaza kuwasili kwa Mwokozi.

Lakini malaika walipoona kwamba makuhani na watawala huko Yerusalemu hawakuwa wamefanya maandalizi yoyote kumpokea Kamanda wao, walishangazwa na kutokujali kwao. Hivyo wakawapita viongozi hao wenye kiburi na kuwatokea wachungaji wanyenyekevu lakini waliojitolea.

Utukufu wa Bwana ulipowazunguka wachungaji hao waliokuwa wameshtuka, “tazama, malaika wa Bwana (Gabrieli) akawatokea,” na kwa furaha akatangaza: “Tazama, nawaletea habari njema ya furaha kuu itakayokuwa kwa watu wote; maana leo katika mji wa Daudi amezaliwa, kwa ajili yenu, Mwokozi, Ndiye Kristo Bwana.” Luka 2:9–11.

Haikuwezekana tena kwa jeshi la malaika walioandamana naye kukaa kimya. “Ghafla palikuwa pamoja na yule malaika, wingi wa jeshi la mbinguni.” Luka 2:13.

Anga lilionekana limejaa viumbe hawa wanaong’aa, na nyua za mbinguni zikaangazwa kwa utukufu wao. “Dunia ilinyamaza, na Mbingu ikainama kusikiliza,” DA 47, wimbo uliojaa muziki wa mbinguni: “Atukuzwe Mungu juu mbinguni, Na duniani iwe amani, Na watu wawaonee wema!” Luka 2:13, 14.

Malaika walipotoweka, muziki ukazidi kupotelea mbali, nuru tukufu ikafifia machoni, na tena tambarare na vilima vikafunikwa na vivuli vya usiku wenye utulivu. Wimbo ambao malaika waliimba ulikuwa unasherehekea ujio wa Yeye ambaye Patakatifu palikuwa pamemwakilisha. Hii ilikuwa sherehe ya kwanza ya mbinguni ya kazi ya Kristo ya dhabihu kwa ajili ya wokovu wetu. Mwana-Kondoo mdogo wa Mungu Mwenyewe—“mwana-kondoo... asiye na ila, wa mwaka mmoja,” Kut. 12:5,—sasa alikuwa ameingia katika dunia hii, yaani, ua wa nje wa patakatifu pa mbinguni, ambao ni mfano halisi wa ua wa nje wa Patakatifu pa duniani.

Wakiwa wamejawa na msisimko kutokana na mambo waliyoyaona na kuyasikia, wachungaji wakasema, “Na twende sasa mpaka Bethlehemu, tukalione jambo hili lililotukia.” Nao “wakaenda kwa haraka, wakamkuta Mariamu na Yosefu, na yule mtoto mchanga amelala horini.” Luka 2:15–18.

9. MKRISTO ANAINGIA KATIKA UA WA NJE

Ua wa Nje na Mfano Wake Halisi

Sasa tunaingia moja kwa moja katika uchunguzi wa patakatifu, ambao ulikuwa na sehemu tatu: ua wa nje, Mahali Patakatifu, na Patakatifu pa Patakatifu. Ua wa nje ni sehemu ya kwanza ya safari yetu katika Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu. Kristo anaongoza njia, akieleza kwa alama katika somo Lake la mfano kuhusu ukombozi jinsi sisi, wafuasi Wake, tunavyoweza kusafiri katika njia hiyo kwa mafanikio. Tunapoingia Ua wa nje, na tuwe wanafunzi wa Kweli—wanafunzi halisi katika shule ya Kristo. Katika safari hii hatuna cha kuogopa, kwa sababu Kristo ametupatia ahadi nyingi za kututia moyo:

"Nitakufundisha na kukuonyesha njia utakayoiendea." Zab. 32:8.

"Nitakuongoza katika hukumu." Zab. 25:9.

"Nitakuongoza katika kweli yote." Yoh. 16:13.

Yeye "atawaongoza miguu yetu katika njia ya amani." Luka 1:79.

"Mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari." Math. 28:20.

Na hivyo tunatembea pamoja, Bwana wangu nami.

Ua wa nje, kama ilivyo patakatifu penyewe, ulikuwa mfano uliodhihirisha kwa sehemu kazi ya ukombozi ya Kristo. Uriah Smith anaweka wazi kwamba dunia hii ni mfano halisi wa Ua wa nje. Anasema: "Ua wa nje ni mahali ambapo wahanga waliuawa, ambao damu yao ilipaswa kuhudumiwa katika Patakatifu. Mwathirika wa mfano halisi alipaswa kufa katika Ua wa nje wa mfano halisi, na Yeye (Yesu) alikufa Kalvari huko Uyahudi." DR 432.

Lango la Ua wa Nje

Mlango wa kuingilia katika ua wa nje wa Patakatifu ulikuwa na upana wa mikono ishirini—angalau futi 30—katikati ya ukuta wa mashariki wa Ua wa nje; na kila upande wa mlango huo kulikuwa na mikono kumi na mitano ya ukuta. Ulikuwa na urefu wa mikono mitano, sawa na ukuta wote, na uliitwa lango. Hes. 4:26. Lango hilo lilikuwa pazia lenye rangi za kifalme, “buluu, na zambarau, na nyekundu, na kitani iliyosokotwa vizuri, iliyofumwa kwa ustadi.” Kut. 27:16. Ufumaji huu, au ushonaji wa mapambo, ulifanywa chini ya uongozi na maelekezo ya Oholiabu, ambaye, kama tulivyojifunza, alikuwa mwenye ustadi mkubwa katika sanaa hii. Lilifumwa kwa uzi wa dhahabu safi, uliolifanya si tu kuwa lenye kung’aa bali pia kuwa la gharama kubwa sana. Ili kuandaa uzi huo, “waliipiga dhahabu ikawa mabamba membamba, wakakata nyuzi, ili kuifuma katika ile ya buluu, na ile ya zambarau, na ile nyekundu, na katika ile ya kitani nzuri, kwa kazi ya ustadi.” Kut. 39:3. Lilipokamilika, lilikuwa kitambaa cha kupendeza sana, chenye ustadi wa hali ya juu na cha kudumu, kikionyesha rangi za upinde wa mvua na, hasa lilipoangaziwa na jua, liking’aa kwa uzuri kutokana na dhahabu iliyofumwa ndani yake.

Hatuambiwi ni mchoro gani uliowekwa katika ushonaji huu wa dhahabu. Lakini kwa kuwa lango, ambalo lilikuwa mlango wa kuingia Ua wa nje; mlango, ambao ulikuwa njia ya kuingia Mahali Patakatifu; na pazia, ambalo lilikuwa njia ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu, yote yanamwakilisha Kristo katika sehemu tatu za kazi Yake kwa ajili ya wokovu wetu, inaonekana kuwa inawezekana sana kwamba mchoro katika sehemu zote tatu ulikuwa wa aina moja—yaani, makerubi kwa namna fulani. Hili limeelezwa waziwazi kuhusu pazia na mlango, ambao ulikuwa “pazia linalofanana.” Mapazia yote mawili yalipambwa kwa makerubi, “kama kifuniko cha ndani kilichofanyiza dari.” Kut. 26:31; PP 347.

Maana ya Rangi Zake

Hebu tutazame kwa karibu zaidi ili tufikiri mawazo ya Mungu baada Yake. Je, Mungu aliamuru rangi hizi maalumu bila kusudi? Je, alisisitiza mara kwa mara utii mkamilifu wa mfano huo bila sababu? Hakika sivyo. Mpango wa wokovu na kazi ya Kristo ambayo Patakatifu palikuwa mfano wake vina maana kubwa sana kwa Mungu, na pia kwa watoto Wake, kiasi kwamba hawezi kusema mambo bila mpangilio au bila maana ya kina. Daima tukumbuke kwamba “maneno ya Bwana ni maneno safi, ni kama fedha iliyojaribiwa katika tanuru ya udongo, iliyosafishwa mara saba.” Zab. 12:6. Rangi hizi za kifalme lazima ziwe na maana fulani dhahiri ya kiroho katika somo hili la mfano la Mungu. Ni ipi? Nyeupe ni ishara ya usafi na haki. Ufu. 19:8. Nyekundu inawakilisha dhabihu. Ufu. 19:13. Zambarau inaashiria ufalme. Yoh. 19:2, 3. Buluu inaonyesha utii kwa ukweli wa milele wa mbinguni, kama inavyoonyeshwa na agizo la Mungu kwamba utepe wa buluu uwe kwenye vazi lililopaswa kuvaliwa na wana wa Israeli. Hes. 15:7–40.

Utepe huu wa buluu, ambao umetokana nao msemo “true blue” (mwenye msimamo wa kweli na thabiti), ulikuwa ukumbusho kwamba watoto wa Mungu wanapaswa kuzitii amri Zake zote; wanapaswa kuwa “true blue”—waaminifu na thabiti. Kwa kuwa buluu ikichanganywa na nyekundu huzalisha zambarau, vivyo hivyo utii kwa ukweli wa milele wa Mungu unapounganishwa na dhabihu huleta ufalme. Alama hizi zenye maana zinamhusu Kristo na pia wafuasi Wake. Kitani cheupe kizuri kinawakilisha haki Yake; buluu, nyekundu na zambarau—rangi zote za kifalme—zinawakilisha ukweli Wake wa milele, dhabihu Yake na ufalme Wake.

Nguzo Nne

Lango la ua wa nje wa patakatifu lilining’inizwa juu ya nguzo nne. Kut. 27:16—nne tu, si zaidi wala si pungufu—pamoja na amri: “Angalia ufanye kwa mfano wake ulioonyeshwa.” Hili lilikuwa ili mpango mkuu wa Mungu usiharibiwe.

Kwa nini nne? Ni kwa sababu ileile ambayo pazia, lililowakilisha mwili Wake, Ebr. 10:20, lilining’inizwa juu ya nguzo nne; na kwa sababu ileile ambayo alipokuwa akiishi duniani, Mungu alitupatia simulizi la maisha Yake katika Injili nne. Kama vile namba saba katika Biblia inavyoonyesha ukamilifu na utimilifu, vivyo hivyo namba nne katika patakatifu, iliyowekwa na Mungu, lazima iwe na maana fulani ya kiungu. Namba hii inaonekana katika vifuniko vinne, viungo vinne vya mikate ya wonyesho, uvumba, mafuta ya upako, pia katika amri ya nne na sehemu nyingine, ambako kila mara humwelekeza Kristo. Kama namba nne inavyomwelekeza Kristo, vivyo hivyo mafungu ya nne—12, 24, 48, 60, 12,000, 144,000—hutumiwa kuonyesha makundi maalumu ya wafuasi Wake wa kweli. Tunapoendelea na somo letu, tutaona kwamba namba hii, yaani nne, inajirudia mara nyingi; na kwa mtu mwenye mawazo ya kiroho, ahadi ni hii: “Roho wa kweli atawaongoza awatie kwenye kweli yote.” Yoh. 16:13.

Lango—Mahali pa Mamlaka

Katika nyakati za kale, lango la mji lilikuwa mahali ambapo hukumu ya haki ilitolewa. Kum. 16:18. Mtu alipoitwa langoni, hakukuwa na taratibu za awali zilizohitajika, wala maandishi, wala kuchelewa. Katika mazungumzo mafupi, jambo lolote lingeweza kusemwa. Ruthu 4:1. Nafasi ya langoni ilikuwa nafasi ya heshima, utukufu na mamlaka. Miongoni mwa matumizi yake maalumu yalikuwa kuwa mahali pa kusikiliza wafalme na watawala au mabalozi. Ni jambo linalofaa jinsi gani kwamba lango la Patakatifu, njia ya kwenda kwenye kiti cha enzi cha Mungu, limwakilishe Mfalme Yesu, Balozi wa Mbinguni kwangu na kwako hapa duniani sasa, Yeye ambaye ni “njia, na kweli, na uzima!” Yoh. 14:6.

Malango ya majumba ya kifalme mara nyingi yalipambwa kwa uzuri mkubwa. Wakati mwingine sentensi kutoka katika sheria ziliandikwa juu na katika malango hayo. Kum. 6:9.

Kristo—Lango Letu la Kimbilio

Kwenye lango la mji wa makimbilio, mtu yeyote aliyekimbilia huko angeweza kueleza sababu yake, akaruhusiwa kuingia mjini, na kupewa mahali pa kukaa humo kwa usalama. Yosh. 20:2–4. Kwa mkimbizi wa aina hiyo, lango lilikuwa kama lango la mbinguni. Yakobo alipokuwa akikimbia kutoka kwa Esau, ngazi aliyoiona katika ndoto yake ilifika kutoka duniani hadi mbinguni, na Bwana akasimama juu yake. Alipoamka, akasema: “Hakika mahali hapa ni nyumba ya Mungu, napo ndipo lango la mbinguni.” Mwa. 28:13, 17. Ngazi hii ilimwakilisha Kristo. Mwa. 28:12; Yoh. 1:51; PP 184. Yeye Ndiye lango letu la kuingia katika mji wa mbinguni wa kimbilio. Kama ngazi ya Yakobo, lango la Ua wa nje pia lilimwakilisha Kristo, njia ya kuingia katika Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu.

Kristo Ndiye Njia

Kama vile lango lilivyokuwa njia, na njia pekee, ya kuingia katika ua wa nje wa Patakatifu, vivyo hivyo Kristo Ndiye njia pekee ya kwenda mbinguni. Katika kujibu swali la Tomaso mwenye mashaka, “Bwana, sisi hatujui uendako; nasi twaijuaje njia?” Yesu akajibu: “Mimi Ndimi njia, na Kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi.” Yoh. 14:5, 6. Katika Patakatifu tutapata si “njia” ya kwenda kwa Kristo tu, bali pia “kweli,” na mwisho wa njia hiyo “uzima”—uzima wa milele. Daudi alijibu swali hili aliposema: “Ee Mungu, njia yako iko katika patakatifu.” Zab. 77:13. “Kwa sababu mlango ni mwembamba, na njia ni nyembamba iendayo uzimani, nao waionao ni wachache.” Lakini je, si bora kusafiri pamoja na “wachache” kuliko kuwa miongoni mwa “wengi” wanaoingia katika lango pana na kusafiri katika njia pana iendayo kwenye uharibifu? Math. 7:13, 14. Ingawa “mlango ni mwembamba, na njia ni nyembamba,” ni njia tukufu—njia iliyotakaswa na nyayo za Kristo, ambaye ameahidi: “Tazama, Mimi Nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. Amina.” Math. 28:20. Kwa hiyo, Kristo akiwa mwandamani na mwongozo wetu, na malaika wakisafiri kwa haraka kwenda na kurudi kati ya mbingu na dunia wakihudumia udhaifu wetu, kwa nini tupoteze njia?

Maadam tunabaki nje ya lango, sisi ni “mbali na Kristo, mmefarakana na jamuiya ya Israeli, wageni wasio na agano la ahadi, hamna tumaini, wala hamna Mungu duniani.” Efe. 2:12. Ni hali ya kusikitisha kama nini! Lakini Mungu, ambaye “alitukumbuka katika hali yetu ya chini; kwa maana fadhili zake ni za milele,” Zab. 136:23, hatuachi peke yetu pamoja na adui yetu nje ya lango. Tukiingia, atasikiliza ombi letu la msamaha na ulinzi, naye atatoa rehema na hukumu.

“Njoni Kwangu”

Kwa imani tunamwona Yesu, ambaye anawakilishwa na lango, akiwa amesimama kwenye mlango wa ua wa nje wa Patakatifu, akiwaita wote ambao, kama Tomaso, hawajui njia; naye anaita “kwa sauti ya upole na huruma” inayofika “miisho ya dunia”: “Hii ndiyo njia, ifuateni.” Isa. 30:21.

“Njoni Kwangu, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo.” Math. 11:28.

Njoni, “mfalme wa dunia, na watu wote; wakuu na waamuzi wote wa dunia; vijana waume na wanawali; wazee na watoto.” Zab. 148:11, 12.

Waache watoto waje, kwa maana “ufalme wa mbinguni ni wa watu kama hao.” Math. 19:14.

“Mtu yeyote akitaka, na aje.” Ufu. 22:17.

“Wakati sasa unapita, dakika zinapita,
Zikiondoka kwako na kwangu;
Ingawa tumetenda dhambi, Yeye ana rehema na msamaha,
Msamaha kwako na kwangu.
Njoo nyumbani, njoo nyumbani;
Ninyi mliochoka, njoni nyumbani!”
— W. L. Thompson.

Na hivyo nakuja kwenye lango, kwa Bwana kutoka mbinguni—

“Kama nilivyo, bila udhuru wowote,
Ila kwa kuwa damu Yako ilimwagwa kwa ajili yangu,
Na kwa kuwa Wanialika nije Kwako,
Ee Mwana-kondoo wa Mungu, nakuja, nakuja.”

Mwenendo Wetu Ndani ya Lango

Ndani ya lango la patakatifu, tuko katika nchi takatifu. Ni muhimu kwamba “tujue jinsi... ya kuenenda... katika nyumba ya Mungu, ambayo ni kanisa la Mungu aliye hai.” 1 Tim. 3:15. Kwa unyenyekevu na heshima inayostahili, tunapaswa kuingia katika lango la Ua wa nje, kwa maana katika mahali hapo pa heshima, Yesu anasimama kutukaribisha katika nyumba Yake. Hata kwenye lango la nyumba ya Mungu duniani tuko katika nchi takatifu. “Kuna wale ambao hujiendesha katika nyumba Yake kwa namna ambayo wasingethubutu kufanya mbele ya mtawala wa kidunia. Watu hao wanapaswa kukumbuka kwamba wako mbele ya macho Yake ambaye maserafi humwabudu, ambaye mbele Yake malaika hufunika nyuso zao.” WiM 252.

“Kwa roho ya unyenyekevu na imani, nyumba ya Mungu duniani ni lango la mbinguni. Wimbo wa sifa, sala, na maneno yanayonenwa na wawakilishi wa

Kristo ni vyombo vilivyowekwa na Mungu vya kuwaandaa watu kwa ajili ya kanisa lililo juu. Kutokana na utakatifu uliokuwa umeambatanishwa na patakatifu pa duniani, Wakristo wanaweza kujifunza jinsi wanavyopaswa kuuheshimu mahali ambapo Bwana hukutana na watu Wake... Heri wale walio na patakatifu, iwe ni mahali pa juu au pa chini, mjini au miongoni mwa mapango yenye miamba ya milimani, katika kibanda cha hali ya chini au jangwani. Ikiwa ndicho kilicho bora zaidi wanachoweza kumpatia Bwana, Yeye atakitakasa mahali hapo kwa uwepo Wake, na patakuwa Patakatifu kwa Bwana wa majeshi." 5T 491, 492.

10. UA WA NJE NA UKUTA WAKE

Miraba Miwili ya Ua wa nje

Ua wa nje ulikuwa eneo lisilo na paa, lenye urefu wa mikono mia moja na upana wa mikono hamsini, au angalau futi sabini na tano kwa futi mia moja na hamsini; ukubwa uliolingana na viwanja viwili vya kawaida vya mjini. Kut. 27:11–13. Hastings' Bible Dictionary inagawa eneo hili katika miraba miwili, kila mmoja ukiwa na mikono hamsini kwa hamsini, na bila shaka lango likiwa upande wa mashariki. Katika mraba wa mashariki kulikuwa na madhabahu ya shaba na birika, madhabahu ikiwa inaonekana kuwa iliwekwa katikati yake. Katika mraba mwingine kulikuwa na Patakatifu penyewe, likijumuisha Mahali Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu. Katikati ya mraba huu kulikuwa na sanduku katika Patakatifu pa Patakatifu. Mraba wa kwanza kati ya hii miwili ulionyesha kazi ya Kristo duniani kwa ajili ya wokovu wetu; wa pili uliashiria kazi Yake mbinguni.

Sehemu Mbili Kuu

Sehemu hizi mbili, ambamo madhabahu na sanduku vilikuwa vimewekwa, zina umuhimu mkubwa sana. Msalaba wa Kristo unawakilishwa na madhabahu ambapo dhabihu zilitolewa; kiti Chake cha enzi kinawakilishwa na Sanduku la Agano. Msalaba wa Kristo, unaowakilishwa na madhabahu, ni kitovu cha maisha ya Kristo na maisha ya Mkristo duniani; kiti cha enzi, kinachowakilishwa na sanduku, ni kitovu cha maisha Yake mbinguni na cha maisha ya baadaye ya Mkristo mbinguni. Msalaba wa Kristo ndio kiini na msingi wa mambo yote duniani. Kiti cha enzi cha Kristo ndio msingi wa mambo yote mbinguni.

Dhabihu ya "Mwana-Kondoo wa Mungu" kwenye madhabahu ndiyo upatanisho pekee unaowezekana kwa ajili ya dhambi, ambayo ni uvunjaji wa sheria ya Mungu iliyowekwa katika sanduku. 1 Yoh. 3:4; Rum. 4:15. Hii ndiyo njia pekee

ya kwenda mbinguni, ambako itakuwa furaha ya wote kuitii sheria ya Mungu kwa sababu imeandikwa na Roho wa Mungu katika mabamba ya mioyo yao ya nyama. 2 Kor. 3:3.

Mapazia ya Ua wa Kukutania

Ua wa kukutania ulizungushiwa mapazia ya kitani iliyosokotwa vizuri. Kut. 38:16; 27:18. “Kitani nzuri, safi, nyeupe” kinawakilisha “haki ya watakatifu.” Ufu. 19:8. Lakini haki ya watakatifu ni vazi la haki ya Kristo, lililonunuliwa kwa gharama isiyo na kikomo kwa ajili yetu, na tulilopewa “bila fedha” na “bila gharama”—kwa sababu lina thamani isiyoweza kupimwa. Isa. 55:1; 52:3. Tunafanywa kuwa “weupe” katika damu ya Kristo. Ufu. 7:14. Kama vile damu inayowekwa mwilini humsaidia mwili kuondoa ugonjwa, vivyo hivyo damu ya Kristo husafisha nafsi kutokana na ukoma wa dhambi.

Nguzo za Ua

Ukuta wa kitani, uliokuwa na urefu wa mikono mitano, ulisimamishwa kwa nguzo za shaba zenye urefu huo huo na zilizotengana kwa mikono mitano. Kila nguzo iliwekwa katika tundu la shaba. Juu yake kulikuwa na “taji” au kichwa cha nguzo, kilichofunikwa kwa fedha. Chini kidogo ya kichwa hicho kulikuwa na “utepe”, au bendi ya kuunganisha, ambayo juu yake kulikuwa na “ndoano,” vitu vyote hivyo vikiwa pia vya fedha. Kutoka kwenye ndoano hizo ukuta wa kitani ulitundikwa. Kulikuwa na nguzo ishirini upande wa kaskazini wa Ua wa nje, ishirini upande wa kusini, na kumi katika kila ncha—jumla ya nguzo sitini. Kut. 27:9, 10; 38:17, 20. Kutoka juu ya kila nguzo, “kamba” ilifikia ardhini, ambako, kama kamba ya hema, ilifungwa kwa “vigingi,” au fito, ambavyo pia vilikuwa vya shaba. Kut. 35:18; 27:19.

Nguzo kama Ishara

Kutoka 24:3–8 inatupatia ufunguo wa kuelewa maana ya nguzo. Baada ya Israeli kwa kauli moja kufanya agano la kuyatii maneno yote ya Bwana ambayo Musa aliwasomea kutoka katika kitabu ambamo yaliandikwa, alichukua pamoja naye baadhi ya wawakilishi wa watu na kuthibitisha kwa sherehe Agano hilo kwa kujenga madhabahu na nguzo kumi na mbili, “kwa hesabu ya kabila kumi na mbili za Israeli.” Kut. 24:1, 4. Hii inaonyesha kwamba wakati mwingine nguzo huwakilisha watoto watiifu wa Mungu. Katika Ufunuo 3:10 tunasoma: “Yeye ashindaye nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu.” Hapa nguzo zinawakilisha waliokombolewa.

Maandiko haya yote mawili ni ya jumla, yakiziwakilisha kabila zote na wote ambao hatimaye watakuwa washindi. Lakini kwa kuwa nguzo sitini za ukuta wa Ua wa nje zilihesabiwa kwa idadi maalumu, ni vigumu kuamini kwamba ziliwakilisha washindi sitini binafsi. Zaidi ya hayo, nguzo hizi sitini zilizoshikilia

ukuta wa Ua wa nje zilikuwa ulinzi kuzunguka Patakatifu. Sulemani anaziita “watu sitini waliomzunguka, walio mashujaa wa Israeli. Wote wanashika panga (upanga wa Roho, ambao ni Neno la Mungu), wakiwa na ustadi katika vita (wenye ustadi wa kupigana vita vya Bwana kwa Neno). Wimbo 3:7, 8. Kutokana na jambo hili, je, si inaonekana kwamba nguzo hizi sitini zinawakilisha kundi fulani maalumu lenye idadi maalumu, lililochaguliwa kutoka katika makabila kumi na mawili kwa ajili ya kazi maalumu? Biblia inataja kundi moja tu la aina hiyo—144,000, ambalo ni kizidisho cha 60. Ufu. 7:4.

Hapo awali, Walawi waliopiga kambi karibu na Patakatifu waliwekwa na Mungu kusimamia maskani, 1 Nya. 23:24, 32, wakihudumu kwa zamu “mchana na usiku.” Baada ya ukombozi, kabila hili linahesabiwa miongoni mwa kumi na mawili. Ufu. 7:7. Na wale 144,000, kama warithi wao, wanahudumu katika hekalu “mchana na usiku.” Ufu. 7:15. Kama vile eneo takatifu lililozungushiwa ukuta wa Patakatifu lilivyokuwa nchi takatifu, ambamo hakuna aliyeingia isipokuwa makuhani, wasaidizi wao Walawi, na mwenye dhambi aliyekuja kutoa dhabihu kwa ajili ya dhambi yake, vivyo hivyo baada ya ukombozi, katika hekalu lililo nje kidogo ya Jiji, ni 144,000 pekee wanaoingia. MAw 19. Tuweke jambo hili akilini, kwa maana katika masomo yetu yanayofuata litatokea tena.

Maana ya Shaba

Shaba ya sadaka kwa ajili ya Patakatifu ilikuwa talanta sabini na shekeli elfu mbili na mia nne, ambayo kwa makadirio ni karibu pauni 9,000. Kut. 38:29–31, pambizo. Hii ilitumika kwa nguzo sitini za shaba, vitako vya shaba sitini na vitano (pamoja na vitano vya mlango wa Patakatifu), madhabahu ya shaba na vyombo vyake, birika, na sehemu nyingine zilizotengenezwa kwa shaba. Tukikadiria pauni 6,000 kwa ajili ya nguzo sitini, kila nguzo ingekuwa na uzito wa pauni 100. Ingawa haya ni makadirio tu, yanatosha kutusaidia kupata picha fulani ya ukubwa halisi.

Shaba inaashiria nguvu, uthabiti, uvumilivu, na ushindi kupitia mateso. Musa alisema hivi kuhusu Asheri: “Vifungo vyako vitakuwa vya chuma na shaba; na kama siku zako zilivyo, ndivyo utakavyokuwa na nguvu zako.” Kum. 33:25; Mika 4:13. Katika Zekaria 6:1, 12, Kristo, Tawi, anawakilishwa na magari manne yanayotoka kati ya “milima miwili ya shaba”—ishara inayofaa ya nguvu, uthabiti, uvumilivu na ushindi wa Kristo. Milima hii ya shaba, kulingana na Cruden's Concordance, katika kipengele cha Brass, ni “maagizo yasiyobadilika ya Mungu; utekelezaji thabiti wa mashauri Yake; vizuizi visivyoweza kutenganishwa juu ya milki zote, ambazo Mungu huzishikilia ndani ya mipaka ya milima isiyopenyeka kiasi kwamba hakuna hata moja inayoweza kuanza mpaka Yeye afungue njia.”

Maana ya Fedha

Katika patakatifu, fedha inawakilisha ukombozi kupitia Kristo. Kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini na zaidi, alipohesabiwa miongoni mwa makabila, alitakiwa kutoa nusu shekeli ya fedha kama “fidia ya nafsi yake.” Kut. 30:11–16. Wanaume hao waliwakilisha wanawake na watoto katika familia. Si kwamba ukombozi una thamani ya nusu shekeli inayotolewa mara kwa mara, au kwamba unaweza kununuliwa kwa kiasi chochote cha fedha; ukombozi ni zawadi ya bure kutoka kwa Mkombozi, iliyotolewa “bila fedha na bila gharama,” kwa sababu ina thamani isiyopimika. Isa. 55:1. Nusu shekeli ilikuwa na thamani ya senti 32, au takribani mshahara wa siku mbili. Fedha hizi zilitokana na nyara za Misri, na kiasi hicho kilikuwa ndani ya uwezo wa kila mtu. Iliitwa fedha ya upatanisho au ukombozi, na kwa kuwa gharama ya kuwakomboa matajiri na maskini ni ileile—damu ya Kristo—tajiri hakupaswa kutoa zaidi, wala maskini kutoa chini ya nusu shekeli. Kut. 30:15. Sisi si watoto wa Mungu kwa sababu tu tumekombolewa, bali tumekombolewa kwa sababu sisi ni watoto Wake.

Fedha ya Ukombozi

Fedha ya ukombozi, yaani nusu shekeli, ilitumika “kwa ajili ya huduma ya maskani” na kwa ajili ya Walawi, wahudumu wa Patakatifu. Kut. 30:16; Hes. 7:5. Kama zaka, malipo yake hayakuwa ishara ya ukarimu, bali yalikuwa mtihani wa utii na uaminifu. Wala haikuwa mchango wa hiari kama zilivyokuwa sadaka nyingine; ilihitajika kwa amri ya wazi ya Mungu, na hakukuwa na mbadala wake. Kukataa kulipa nusu shekeli ya upatanisho kulimaanisha kujitenga kwa makusudi na haki za patakatifu, pamoja na kujianika kwenye hukumu ya Mungu. Hata Kristo Mwenyewe alilipa “fedha ya kodi” (kodi ya hekalu, Moffatt)—“sarafu” ambayo Petro, kwa amri Yake, aliitoa kinywani mwa samaki. Sarafu hii ilikuwa fedha ya upatanisho, iliyotosha kwa watu wawili—“kwa ajili yangu na kwa ajili yako.” Math. 17:24–27. Si kwamba Kristo alihitaji upatanisho zaidi kuliko alivyohitaji ubatizo, bali alikuwa mtiifu, kwa maana alisema: “Kwa kuwa ndivyo itupasavyo kuitimiza haki yote.” Math. 3:15.

Kila mwanamume alitakiwa kuwasilisha fedha ya upatanisho yeye mwenyewe kila mara watu wa Israeli walipohesabiwa mbele za Bwana kwa ajili ya huduma. Kwa njia hiyo Mungu alikuwa akiwaandikisha watu Wake wanapopita mbele Yake, na kama wanavyoonekana katika Kristo. Hakukuwa na kuandikishwa katika huduma ya Mungu isipokuwa kwa msingi huu. Ilitakiwa “ili kwamba pasiwe na tauni kati yao.” Ilikuwa “ukumbusho kwa wana wa Israeli mbele za Bwana,” ukumbusho kwamba fidia ya nafsi ni zawadi kutoka kwa Yehova—Yeye alimtoa Mwana Wake ili tupate uzima wa milele. Pia ilikuwa “kumkumbusha Mungu wa Milele,” Moffatt, kuhusu ahadi Yake ya kumkomboa kila nafsi mtiifu. Kut. 30:11–16.

Thamani ya Fedha Katika Nguzo

Huko Sinai kulikuwa na wanaume 603,550 waliohesabiwa. Hes. 1:46. Katika fedha ya upatanisho iliyokusanywa, kulikuwa na shekeli 1,775 za fedha zilizotengeneza vichwa vya nguzo, mikanda na ndoano kwa ajili ya nguzo sitini. Kut. 38:26, 28. Kwa hiyo kila nguzo ilikuwa na taji la takribani shekeli 29½ za fedha, ambazo kwa thamani ya senti 64 kwa shekeli zilikuwa karibu dola 19. Kwa fedha ya Marekani, thamani ya fedha katika nguzo zote sitini ilikuwa zaidi ya dola 1,000. Na bado Mkombozi wetu, aliyekufa ili kufanya upatanisho uwezekane, aliuzwa kwa vipande thelathini, au shekeli thelathini, vya fedha, chini ya dola ishirini, ambavyo vilikuwa "bei njema," Zek. 11:13, bei ya mtumwa aliyeuawa kwa bahati mbaya au kuuawa na mnyama. Ni kiasi kidogo jinsi gani—kidogo sana—Yuda alithamini gharama ya ukombozi wake! Tunapoelewa maana ya shaba na fedha katika nguzo, kwa unyenyekevu na shukrani iliyoje mwamini wa Kweli angeangalia kutoka kwenye vitako na nguzo za shaba kwenda juu, akitazama ukombozi wake kama ulivyokumbushwa katika vichwa, mikanda na ndoano za fedha.

11. MADHABAHU YA SHABA

Mwito wa Madhabahu

Tumesikia mwito wa madhabahu wa Yesu: "Njoni kwangu." Tumeingia langoni, na tumekuja kwenye madhabahu kwa ajili ya msamaha na kukubaliwa. Ahadi hizi ni tamu kama nini: "Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote." 1 Yoh. 1:9. "Ajaye kwangu sitamtupa nje kamwe." Yoh. 6:37.

Mungu Aliweka Vyote Alivyo Navyo Madhabahuni

Ni nini hiki kilicho juu ya madhabahu? Na yote haya yana maana gani? Ni mwana-kondoo "asiye na ila, wa mwaka mmoja." Kut. 12:5. Maisha yake yasiyo na hatia yametolewa kuwa dhabihu, na hivi karibuni yatateketezwa kabisa kwa moto wa madhabahu. Mwana-kondoo huyu anamwakilisha Kristo, "Mwana-kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu." Yoh. 1:29. Anamwakilisha Yesu ambaye tangu mwaka Wake wa kwanza, na hata kabla ya kuzaliwa Kwake, alikuwa ametengwa na Mungu kuwa Mwokozi wa ulimwengu. Luka 1:35. Yeye alikuwa "Mwana-kondoo aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia." Ufu. 13:8. Wakati huo alitoa maisha Yake ili yateketezwe kabisa kwa ajili ya wokovu wetu. Moto uliotoka "mbele za Bwana," Law. 9:24, ulikuwa umewashwa na Mungu Mwenyewe, hivyo kuonyesha kwamba Mungu hakubali tu dhabihu bali pia anashiriki katika dhabihu hiyo. Moto huo "hautazimika kamwe," Law. 6:13; utawaka mchana na usiku, ukiwakilisha upatanisho unaoendelea, rehema inayoendelea, na kukubaliwa kunakoendelea kwa mwenye dhambi anayetubu.

Asubuhi na jioni mfululizo, katika saa iliyowekwa ya ibada, kuhani alipoweka mwana-kondoo juu ya madhabahu, Israeli wote walipiga magoti katika sala huku nyuso zao zikielekea Yerusalemu, wakimkubali Kristo kuwa dhabihu yao na

kuweka upya maisha yao yote ili waishi kwa ajili Yake na kumtumikia. Hii ilikuwa "sadaka ya kuteketezwa ya daima." Kut. 29:38–42. Ilikuwa "sadaka ya kuteketezwa yote." Kum. 33:10.

"Ninasalimisha Yote"

Ukweli kwamba mwana-kondoo alikuwa wa mwaka wa kwanza unatukumbusha maneno haya: "Mkumbuke Muumba wako siku za ujana wako." Mhu. 12:1. Mtu anapoamua kuwa mtoto wa Mungu, humkubali Kristo na Yeye aliyesulubiwa kuwa sadaka kwa ajili ya dhambi yake. Je, tuko tayari kumpa dhambi zetu zote ili zichomwe juu ya madhabahu—dhambi ambazo Yeye amezinunua kwa damu Yake—upumbavu wetu wote, tabia zetu zote mbaya, kusoma kusikofaa, mahusiano yote mabaya, burudani zote zenye madhara—kila kitu kinachoharibu au kuzuia ukuaji wa roho? Je, vyote viko juu ya madhabahu? Hebu tuviache vyote, kwa maana vinatudhuru tu. Ingawa makosa ya maisha yetu yanaweza kuwa mengi, na dhambi za mioyo yetu zinaweza kuwa nyingi zaidi, hebu tuseme kwa kweli:

"Yote kwa Yesu najisalimisha,

Najisalimisha yote."

Tuhakikishe jambo hili, kwa maana ni kwa njia hii pekee Mungu anaweza kukubali zawadi na mtoaji wake.

Lakini sadaka hii ina maana kubwa zaidi kuliko kuacha tu dhambi zetu zichomwe.

Tunapaswa kutoa miili yetu—maisha yetu, "kuwa dhabihu iliyo hai," Rum. 12:1—wakati wetu wote, vipaji vyetu vyote, nguvu zetu zote za mwili, mapato yetu yote, upendo wetu wote—vyote lazima viwekwe juu ya madhabahu ili vitumike kikamilifu kwa ajili Yake, kama atakavyoelekeza. Ni kwa njia hii pekee tunampenda Mungu kwa moyo wetu wote, kwa roho yetu yote, kwa akili yetu yote na kwa nguvu zetu zote. "Hii ndiyo amri iliyo kuu, ya kwanza," Marko 12:30; Math. 22:38. Hii ndiyo hatua ya kwanza katika Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu. Hakuna kitu isipokuwa kujiweka wakfu kikamilifu kinachoweza kukubalika. Kutoka ndani kabisa ya mioyo yetu, tunaweza basi kuimba kwa kweli na kwa furaha:

"Kwako, Mwokozi wangu mbarikiwa,

Najisalimisha yote."

Ikiwa hatuwezi kufanya hivi, hatumstahili Yeye. Math. 10:38, wala hatustahili dhabihu kuu Aliyotufanyia. "Hakuna mtu anayeweza kufanikiwa katika huduma ya Mungu isipokuwa moyo wake wote uwe katika kazi hiyo... Hakuna mtu anayehifadhi sehemu fulani ya maisha yake kwa ajili yake mwenyewe anayeweza kuwa mwanafunzi wa Kristo, sembuse kuwa mfanyakazi mwenzake." TVV 273.

Yeye ambaye hatoi vyote alivyo navyo, “naam, na maisha yake mwenyewe pia, hawezi kuwa mwanafunzi Wangu.” Luka 14:26. Hawezi; haiwezekani. Kutoa ni neno la kwanza katika msamiati wa Mkristo, na kujisalimu ni maana yake. Tusipofanya hivi, haitatusaidia sana au kabisa kuwa na majina yetu kwenye daftari la kanisa. Je, tunaweza kuwa wanafunzi Wake? Shetani atanong’ona maneno ya kutokuamini: “Huwezi!” Lakini tukiinua mkono wa imani yenye ujasiri, na tujibu: “Naweza!” “Nayaweza mambo yote katika yeye anitiaye nguvu.” Flp. 4:13.

Nguvu ya Askari wa Kikristo

Kristo ametuchagua kuwa askari, na kila mmoja anaweza kuwa “askari mwema wa Kristo Yesu.” 2 Tim. 2:3, 4. Katika vita hivi hatuna cha kuogopa, kwa maana:

“Mungu aweza kuwajaza kila neema kwa wingi.” 2 Kor. 9:8.

“Aweza kuwasaidia wale wanaojaribiwa.” Ebr. 2:18

Yeye “hatakubali mjaribiwe kupita mwezavyo; bali pamoja na lile jaribu atafanya na mlango wa kutokea, ili mweze kustahimili.” 1 Kor. 10:13.

“Aweza kuwaokoa kabisa.” Ebr. 7:25.

“Mungu wetu tunayemtumikia aweza kutuokoa.” Dan. 3:17.

“Aweza kuvitiisha vitu vyote kwake mwenyewe.” Flp. 3:21.

“Aweza kufanya mambo ya ajabu mno kuliko yote tuyaombayo au tuyawazayo.” Efe. 3:20.

“Aweza kuwalinda msijikwae, na kuwaweka mbele ya utukufu Wake bila mawaa, katika furaha kuu.” Yuda 24.

Kupitia “neno la neema Yake, (Mungu) aweza kuwajenga na kuwapa urithi pamoja na wote waliotakaswa.” Mdo. 20:32.

Tukiwa na mkusanyiko mkubwa namna hii wa ahadi—na ziko nyingi zaidi—je, hatuwezi kujibu: “Namjua Yeye niliyemwamini, nami nimehakikishwa ya kuwa yeye aweza kukilinda kile nilichokiweka amana Kwake hata siku ile.” 2 Tim. 1:12.

Nime “hakikishwa sana ya kwamba yale aliyoahidi, aweza pia kuyatenda.” Rum. 4:21. Italiki zimeongezwa.

Upatanisho

Baada ya kuingia langoni, uzoefu wa madhabahu ndio hatua inayofuata katika Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu. Bila hatua hii tutaendelea kufuata “tamaa za mwili, ambazo hufanya vita juu ya roho.” 1 Pet. 2:11. Tutaendelea “kuupenda ulimwengu na mambo yaliyomo katika ulimwengu.” Hatutampenda Mungu kwa kweli, na katika hali kama hiyo sheria Yake huwa nira ya utumwa. 1 Yoh. 2:15, 16. Lakini tunapojisalimisha yote kwenye madhabahu,

tunapokabidhi nguvu zetu zote za mwili, akili na roho ili tuishi kwa ajili Yake na kufanya kazi kwa ajili Yake, hatuko tena katika uadui na Mungu.

Mungu “ametupatanisha na nafsi yake kwa Kristo”—“tulipokuwa tukiwa adui, tulipatanishwa na Mungu kwa kifo cha Mwana Wake... ambaye kwa Yeye sasa tumepokea upatanisho,” yaani kuwa kitu kimoja na Mungu. 2 Kor. 5:18; Rum. 5:10, 11. Ninyi ambao hapo kwanza mlikuwa “mmefarikishwa na kuwa adui katika nia zenu kwa matendo yenu mabaya, sasa amewapatanisha katika mwili wa nyama yake, kwa njia ya mauti.” Kol. 1:21, 22. Sasa sisi si maadui Wake tena, bali marafiki Wake. Upatanisho huleta amani na Mungu na mahitaji Yake yote, kiasi kwamba mambo ya kipumbavu tuliyoyapenda zamani, sasa tunayachukia.

Madhabahu na Vyombo Vyake

Kut. 27:1–8; 38:1–7. Sasa tuitazame madhabahu yenyewe. “Urefu wake ulikuwa mikono mitano, na upana wake mikono mitano; ilikuwa ya mraba; na kimo chake mikono mitatu.” Kut. 38:1. Ilikuwa “tupu ndani, ikiwa na mbao,” zilizofunikwa kwa shaba. Katika pembe zake nne kulikuwa na pembe nne, za aina hiyo hiyo.

“Katikati ya madhabahu”—yaani, nusu ya umbali kati ya juu na chini—kulikuwa na “wavu wa shaba.” Katika pembe nne za wavu huo kulikuwa na pete nne za shaba zilizotengenezwa kwa kusubu, kwa ajili ya kuweka miti ya kubebea. Miti hiyo pia ilikuwa ya mbao zilizofunikwa kwa shaba. Juu kidogo ya wavu kulikuwa na “ukingo wa madhabahu.” Kut. 27:5; 38:4. Biblia haisemi ukingo huu ulikuwa nini wala ulikuwa na kazi gani, lakini kulingana na habari bora zinazopatikana sasa, inaonekana ulikuwa jukwaa jembamba lililozunguka madhabahu, ambalo makuhani walitembea juu yake walipoweka kuni na kupanga sehemu za dhabihu. Kama vile miguu ya Kristo ilivyokuwa “kama shaba safi,” Ufu. 1:15, vivyo hivyo miguu ya makuhani wa duniani ilitembea juu ya jukwaa la shaba. Njia ya kufikia ukingo huo haikuwa kwa ngazi, Kut. 20:26, bali kwa mwinuko uliopanda taratibu kuelekea madhabahuni upande wa kusini. Haruni “akashuka” baada ya kutoa dhabihu. Law. 9:22. Katika utengenezaji wake, kila jambo kuhusu madhabahu lilipaswa kufanywa sawasawa “kama alivyoonyeshwa” Musa “mlimani.” Kut. 27:2, 6–8.

Vyombo vyake vyote vilikuwa vya shaba—“masufuria yake ya kupokea majivu yake, na majembe yake, na mabakuli yake, na nyuma zake za nyama, na vyetezo vyake.” Kut. 27:3. Baadhi ya mabakuli bila shaka yalitumiwa kuosha dhabihu, na mengine kupokea damu iliyopaswa kuhudumiwa katika patakatifu. Majembe yalitumiwa kuondoa majivu kutoka kwenye madhabahu na wavu; nyuma za nyama zilitumiwa kushughulikia dhabihu; na vyetezo vya shaba vilishikilia moto mtakatifu wakati madhabahu ilipobebwa kutoka mahali pamoja hadi pengine katika safari za jangwani. J.F.B. Com. on Ex. 27:3. Kwa kuwa shaba iliwakilisha

mateso, madhabahu kwa ujumla ilikuwa ishara ya Kristo na Yeye aliyesulubiwa. Katika sehemu zake kuna alama kadhaa zinazostahili kuangaliwa: mbao, urefu wa wavu, pembe nne, na shaba.

Mbao za Madhabahu

Madhabahu ilitengenezwa "tupu ndani, ikiwa na mbao." Miti ya kubebea na pembe pia zilikuwa za mbao hizo hizo. Katika patakatifu, mbao zinawakilisha ubinadamu—ama ubinadamu wetu au ubinadamu wa Kristo, au wote wawili—kwa kawaida wote wawili. Ubinadamu wetu pamoja na makosa yake yote unaitwa "mbao, nyasi na mabua." "Kazi ya kila mtu itadhihirika; kwa maana siku ile itaitangaza, kwa sababu itafunuliwa katika moto; na huo moto utajaribu kazi ya kila mtu, ya namna gani ilivyo." 1 Kor. 3:12, 13. Tunapaswa kuwa na shukrani kubwa kwamba mbao ambazo madhabahu ilitengenezwa zilifunikwa kabisa na kulindwa kwa shaba, kwa sababu njia ya ushindi, si kwa Kristo tu bali pia kwa wafuasi Wake, inapitia katika mateso. "Naam, na wote watakaoishi maisha ya utauwa katika Kristo Yesu wataudhiwa." 2 Tim. 3:12. Kama vile shaba ilivyolinda mbao zisitawaliwe na moto, vivyo hivyo Kristo atakuwa mwandamani na mlinzi wetu katika njia yote mpaka kwenye kiti cha enzi cha Mungu. Hatatuacha wala hatatupuuza.

Urefu wa Wavu

Hili linatoa wazo jingine la kuvutia kuhusu wokovu ambao Kristo anaufanyia mwanadamu. Urefu wa wavu huu wa shaba, ambao juu yake dhabihu za upatanisho ziliwekwa ili kuteketezwa, ulikuwa sawa na urefu wa kiti cha rehema—mkono mmoja na nusu.

Rehema ya Mungu ni kubwa kama haki Yake. Katika Kristo "rehema na Kweli zimekutana; haki na amani zimebusiana." Zab. 85:10.

Pembe Nne za Madhabahu

Pembe ni silaha kuu na mapambo ya wanyama walio nazo. Kwa hiyo neno pembe mara nyingi hutumiwa kuashiria nguvu, heshima na ushindi. S.B.D. Kama ishara ya nguvu, unabii wa Musa kuhusu Yusufu unasema: "Pembe zake ni kama pembe za nyati; kwa hizo atawasukuma watu hata miisho ya dunia." Kum. 33:17. Kama ishara ya heshima, Ayubu anasema: "Nimejishonea nguo ya gunia juu ya ngozi yangu, nami nimeitia unajisi pembe yangu katika mavumbi." Ayu. 16:15.

Kama ishara ya nguvu na ushindi, Danieli anatupatia mfano wa kondoo dume na mbuzi.

Kondoo dume mwenye pembe mbili "alitenda apendavyo, akawa mkuu," na mbuzi mwenye "pembe mashuhuri kati ya macho yake" alimpiga kondoo dume na "kuzivunja pembe zake mbili," kiasi kwamba "hapakuwa na nguvu katika kondoo dume ya kusimama mbele yake." Dan. 8:4–7. Israeli alipomwacha Mungu,

Yeremia alisema: “Ameikata kwa hasira yake kali pembe yote ya Israeli.” Omb. 2:3. Yoaabu alipokuwa katika shida, “alikimbilia hema ya Bwana, akashika pembe za madhabahu.” 1 Fal. 2:28. Hii ilikuwa kama kushika nguvu za Yehova kwa ajili ya ulinzi. Na kuhusu Kristo imeandikwa: “Alikuwa na pembe zilizotoka mkononi mwake; na hapo ndipo palipokuwa mahali pa kujificha pa nguvu zake.” Hab. 3:4.

Dhabihu iliyomwakilisha Kristo ilipoletwa katika Ua wa nje, ilifungwa “kwa kamba hata kwenye pembe za madhabahu.” Zab. 118:27. Vivyo hivyo, ikiwa dhabihu zetu zimefungwa kwenye pembe za madhabahu, nguvu ya Kristo itazifanya zikubalike na ziwe na matokeo. Kama vile lango pamoja na “nguzo zake nne” lilivyomwakilisha Kristo katika mwaliko Wake wa rehema, “Njoni Kwangu,” vivyo hivyo pembe nne za madhabahu, zinazoelekea pande zote nne, zinawakilisha mwaliko Wake kwa ulimwengu wote na nguvu ya dhabihu Yake ya kutoa wokovu hadi pembe nne za dunia.

Shaba ya Madhabahu

Ingawa, kama tulivyoona tayari, shaba ni ishara ya nguvu na uvumilivu, pia inaashiria hukumu au kulaaniwa. Katika laana, au hukumu, kwa kutokutii, Mungu aliwaambia Israeli: “Kama hamtaki... kunisikiliza, ndipo nitaifanya nchi yenu kuwa kama shaba... wala nchi yenu haitatoa mazao yake.” Law. 26:18–20. “Na mbingu iliyo juu ya kichwa chako itakuwa shaba.” Kum. 28:23. Huduma yetu kwa Kristo pia itakuwa bila matunda ikiwa upendo wa Mungu si sababu yetu kuu ya kututia moyo: “Ninena kwa lugha za wanadamu na za malaika, kama sina upendo, nimekuwa shaba iliayo.” 1 Kor. 13:1.

Shaba pia inawakilisha ushindi kupitia mateso na dhabihu. Kwenye madhabahu Kristo alipata ushindi kupitia dhabihu. Alifanywa “mkamilifu kwa mateso,” Ebr. 2:10—si mkamilifu katika tabia, kwa maana alikuwa mkamilifu daima, bali mkamilifu kama Mkombozi wetu, kwa sababu “kwa kuwa mwenyewe aliteswa alipojaribiwa, aweza kuwasaidia wao wanaojaribiwa.” Ni kwa njia hii pekee angeweza kuwahurumia wale wanaoanguka katika majaribu; ni kwa njia hii pekee angeweza kufanywa kuwa “Kuhani Mkuu Mwenye rehema na mwaminifu,” Ebr. 2:17, 18, yaani, Kiongozi wa wokovu wetu.

Shaba na “Shaba Safi”

Shaba, ambayo ni mchanganyiko wa shaba ghafi na zinki, hutengenezwa katika tanuru, “tanuru ya udongo.” Imeandikwa: “Nimekuchagua katika tanuru ya mateso.” Isa. 48:10. Yohana alipomwona Kristo akihudumu kama Kuhani wetu Mkuu katika patakatifu pa mbinguni, miguu Yake ilionekana “kama shaba safi, kana kwamba imeteketezwa katika tanuru.” Ufu. 1:15. Shaba safi, inayotajwa mara mbili tu katika Maandiko, ilikuwa shaba ya ubora wa juu sana kiasi kwamba thamani yake ilikuwa kubwa hata kuliko dhahabu. Thamani ya shaba safi

iliyowakilisha miguu ya Kristo ilikuwa kubwa kiasi gani, Yeye alipotembea duniani kwa ajili yetu kupitia tanuru kali ya mateso! Ni nani aliyeteseka zaidi kuliko Mkombozi wetu kwa ajili ya wasio na haki? Sura yote ya hamsini na tatu ya Isaya ni picha iliyo wazi ya Kristo, “mtu wa huzuni,” mtu aliyezoea “mateso,” Yeye ambaye “alijeruhiwa kwa makosa yetu,” ambaye “alichubuliwa kwa maovu yetu,” Yeye ambaye Bwana ameweka juu Yake “uovu wetu sisi sote,” na ambaye hatimaye, ingawa “hakufanya jeuri, wala hapakuwa na hila kinywani mwake,” hata hivyo “aliifanya kaburi lake pamoja na waovu.” Ni “shaba safi” pekee ambayo ingeweza kuwakilisha mateso ya Kristo. Imeandikwa hata kwamba “ilimpendeza Bwana kumchubua,” Isa. 53:10, hata Mwana Wake mwenyewe mpendwa. Kwa nini yote haya? Ilikuwa kwa ajili yangu; ilikuwa kwa ajili yako. Kwa kupigwa Kwake sisi tumepona.

“Kristo alitendewa kama tunavyostahili,
ili sisi tutendewe kama Yeye anavyostahili.
Alihukumiwa kwa ajili ya dhambi zetu, ambazo hakushiriki,
ili sisi tuhesabiwe haki kwa haki Yake, ambayo hatukuwa nayo.
Alikufa kifo kilichokuwa chetu,
ili tupokee uzima uliokuwa Wake.
Kwa kupigwa Kwake sisi tumepona.” TVV 25.

Maana yake ni kubwa jinsi gani kwamba madhabahu ambayo juu yake alitolewa mfano wa Mwana-Kondoo wa Mungu ilikuwa madhabahu ya shaba!

Tunaposimama mbele ya madhabahu hii, kila mmoja na ajiulize: “Je, ninaweza kushiriki pamoja Naye katika mateso Yake?” Kristo alimshinda adui, na sisi pia tunaweza kuwa washindi ikiwa hatutasahau kamwe kwamba: “Katika mateso yao yote yeye aliteseka, na malaika wa uso wake akawaokoa.” Isa. 63:9. Ingawa Kristo alifanywa kuwa sadaka kwa ajili ya dhambi, ushindi ni Wake. Kutokana na dhabihu Yake: “Ataona uzao wake, ataishi siku nyingi... ataona mazao ya taabu ya nafsi yake, atashiba.” Ingawa alifanya kaburi Lake pamoja na waovu, Mungu “atampa sehemu pamoja na wakuu, naye atagawana nyara pamoja na wenye nguvu.” Isa. 53:10–12. Kristo hakufa tu Mwenyewe madhabahuni, bali hapo alionja mauti kwa ajili ya kila mwanadamu. Ebr. 2:9; hapo “aliimaliza nguvu ya mauti.” Hii ni nguvu! Huu ni uthabiti! Huu ni uvumilivu! Huu ni ushindi!

Kutiwa Moyo Katikati ya Majaribu

Tunapoingia katika mateso Yake, maneno haya yanatia moyo sana: “Mungu huwaongozi watoto Wake kwa njia nyingine isipokuwa ile ambayo wangechagua kuongozwa, ikiwa wangeweza kuona mwisho tangu mwanzo na kutambua utukufu wa kusudi wanalolitimiza wakiwa watenda kazi pamoja Naye. Si Henoko,

aliyebadilishwa na kwenda mbinguni, wala Eliya, aliyepaa katika gari la moto, aliyekuwa mtu mkuu au mwenye heshima kuliko Yohana Mbatizaji, aliyekufa peke yake gerezani." "Kwa maana mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali pia kuteswa kwa ajili Yake." Flp. 1:29. Na: "Kati ya vipawa vyote ambavyo Mbingu inaweza kuwapa wanadamu, kushirikiana na Kristo katika mateso Yake ndiyo amana yenye uzito zaidi na heshima ya juu zaidi." TVV 225.

Basi, tunapaswa kuutazamaje ule unaoitwa dhabihu kwa ajili ya Mungu? "Hatujawahi kuitwa kutoa dhabihu ya kweli kwa ajili ya Mungu. Mambo mengi anatutaka tuyasalimishe Kwake, lakini katika kufanya hivyo tunakuwa tunaacha tu kile kinachotuzuia katika njia ya kwenda mbinguni. Hata tunapotakiwa kuacha mambo ambayo yenyewe ni mema, tunaweza kuwa na hakika kwamba Mungu kwa kufanya hivyo anatufanyia mema yaliyo makuu zaidi." HU 473.

Mungu anatoa moyo gani kwa wale wanaojisalimisha wote? "Wale wanaokabidhi maisha yao katika uongozi na huduma Yake hawatawekwa kamwe katika hali ambayo Yeye hajafanya maandalizi kwa ajili yake. Hali yetu yoyote ikiwa ni watendaji wa Neno Lake, tunaye Kiongozi wa kuiongoza njia yetu; katika kuchanganyikiwa kwetu kokote, tunaye Mshauri wa hakika; katika huzuni yetu, kufiwa, au upweke, tunaye Rafiki Mwenye kutuhurumia." MH 248–249.

Ni nani anapewa nidhamu kali zaidi? "Kadiri amana ilivyo nzito na huduma ilivyo ya juu, ndivyo mtihani unavyokuwa wa karibu zaidi na nidhamu inavyokuwa kali zaidi." El. 151.

Ikiwa Mungu anawaongoza watoto Wake, kwa nini majaribu yanawajia? "Ni kwa sababu Mungu anawaongoza ndipo mambo haya yanawajia... Ukweli kwamba tunaitwa kuvumilia majaribu unaonyesha kwamba Bwana Yesu anaona ndani yetu kitu cha thamani, ambacho anatamani kukikuza. Ikiwa hangeona ndani yetu chochote ambacho angeweza kukitumia kulitukuza Jina Lake, asingetumia muda kutusafisha." "Hatuweki mawe yasiyo na thamani katika tanuru Yake; ni madini yenye thamani anayoyasafisha." MH 471. Majaribu ya maisha ni watenda kazi wa Mungu, wanaoondoa uchafu na ukakasi katika tabia zetu… "Kwa kitu kisicho na thamani, Bwana hatumii kazi hiyo ya uangalifu na ukamilifu. Ni mawe Yake ya thamani pekee yanayosuguliwa ili yafanane na jumba la kifalme." MB 23.

Kwa nini Mungu wakati mwingine huruhusu mgogoro ufikie hatua ya juu katika kazi Yake au katika maisha yetu binafsi?

"Pamoja na mataifa, familia na watu binafsi, mara nyingi ameruhusu mambo yafikie hatua ya mgogoro, ili kuingilia Kwake kuweze kuonekana wazi. Ndipo amedhihirisha kwamba Yuko Mungu katika Israeli ambaye atalishikilia sheria Yake na kuwatetea watu Wake." MiM 178.

Tutapoteza nini tukikataa nidhamu inayokuja pamoja na huduma? “Hata Mungu hawezi kufanya tabia zetu kuwa bora au maisha yetu kuwa yenye manufaa isipokuwa tuwe watenda kazi pamoja Naye. Wale wanaokataa mapambano hupoteza nguvu na furaha ya ushindi. Hatuhitaji kuweka kumbukumbu zetu wenyewe za majaribu na magumu, huzuni na masikitiko. Mambo haya yote yameandikwa katika vitabu, na Mbingu itayashughulikia... Ikiwa kama watenda kazi wa Kristo mnahisi kwamba mmekuwa na mizigo na majaribu makubwa kuliko wengine, kumbukeni kwamba kwa ajili yenu kuna amani isiyojulikana kwa wale wanaokwepa mizigo hii.” HU 487. Wasiwasi ni kipofu, hauwezi kuona wakati ujao; lakini Yesu huona mwisho tangu mwanzo… “Baba yetu wa mbinguni ana njia elfu moja za kututengenezea mahitaji yetu, ambazo hatujui lolote kuzihusu.” TVV 330.

Wakati mambo tunayotarajia yanapokatisha tamaa, Yeye atalinganisha vipi jaribu hilo?

“Mipango yetu si mipango ya Mungu kila wakati. Anaweza kuona kwamba ni bora kwetu na kwa kazi Yake kukataa hata nia zetu zilizo bora zaidi, kama alivyofanya katika kisa cha Daudi. Lakini jambo moja tunaweza kuwa na hakika nalo: Atawabariki na kuwatumia katika kuendeleza kazi Yake wale wanaojitoa kwa dhati pamoja na kila walicho nacho kwa utukufu Wake. Ikiwa anaona ni bora kutotimiza matakwa yao, atalinganisha kukataliwa huko kwa kuwapa ishara za upendo Wake, na kuwawekea huduma nyingine.” HU 473. Italiki zimeongezwa.

Na hatimaye: “Wapenzi, msione ajabu kwa habari ya majaribu yaliyo kama moto yaliyo kati yenu, yanayowapata ili kuwajaribu, kana kwamba ni jambo geni; bali kwa kadiri mnavyoyashiriki mateso ya Kristo, furahini; ili na katika ufunuo wa utukufu Wake mfurahi kwa shangwe kuu.” 1 Pet. 4:12, 13.

Birika, pamoja na kitako chake, lilikuwa kati ya Madhabahu ya Shaba na mlango wa Patakatifu. Kama madhabahu, vyote vilikuwa vya shaba, lakini tofauti na madhabahu, hivi vilitengenezwa kwa vioo vya shaba vya wanawake. Kut. 38:9. Hapa makuhani waliosha mikono na miguu yao kabla ya kuingia katika huduma yoyote takatifu. Hawakujiosha ndani ya birika hilo, bali kando yake, kwa kutumia maji yaliyotolewa kutoka katika birika. Kutakaswa kwa namna hii kulipuuza maana ya kiroho ya huduma takatifu na kulimaanisha mauti. Kut. 30:18–21.

12. BIRIKA LA KUNAWIA NA KISIMAMO CHAKE

Birika la Kioo

Baada ya kujitoa kikamilifu kwa Kristo kwa njia ya kujitakasa na kujitoa wakfu madhabahuni, hatua inayofuata ni kwenda kwenye birika la kunawia kwa ajili ya kutakaswa. Birika lilikuwa limewekwa kati ya madhabahu na mlango wa Patakatifu, katika sehemu ya kwanza ya Ua wa nje. Kwa sababu hapa palifananisha maisha ya Kristo ya kujinyenyekeza na kuteseka kwa ajili ya wokovu wetu, birika pamoja na kitako/kisimamo chake, kama kila kitu kingine katika Ua wa nje, vilitengenezwa kwa shaba. Lakini tofauti na vitu vingine, hivi vilitengenezwa kwa vioo vya shaba vilivyong'arishwa—"vioo vya wanawake ... waliokusanyika mlangoni pa hema ya kukutania." Kut. 38:8. "Wanawake hawa, kama Anna, Luka 2:36,37, walikuwa wanawake wenye tabia njema na ushawishi, ambao walizoea kufika katika Ua wa nje wa jengo takatifu; na kuachana kwao na vioo vyao kulikuwa ishara ya kuikataa dunia—wakikataa chombo cha kujipamba kwa ajili ya ubatili wa kibinafsi, kwa sababu ya uzuri wa juu zaidi wa utakatifu." JFB Com. Kioo hufunua kasoro au uchafu. Sheria ya Mungu inafananishwa na kioo. "Aitazame sheria kamilifu iliyo ya uhuru ... ni kama mtu ayatazamaye uso wake wa asili katika kioo." Yak. 1:25,23.

Birika kwa Ajili ya Kutakasia

Birika halikuwa kioo tu cha kufunua uchafu, bali pia lilikuwa chombo cha kuondolea uchafu wote. Birika lilikuwa na maji yaliyotolewa kutoka "mwambani." Kut. 17:3,6. Hapa makuhani waliosha mikono yao na miguu yao kabla ya kufanya huduma yoyote kwenye madhabahu au katika patakatifu. Jambo hili lilikuwa muhimu sana, lilihusu uzima au mauti. Adhabu ya kutokujali au kushindwa kutii agizo hili la Mungu imetajwa mara mbili; ilikuwa ya hakika na isiyo na masharti—"wasije wakafa." Kut. 30:20,21. Daudi alirejelea utakaso huu aliposema, "Nitanawa mikono yangu katika kutokuwa na hatia; nami nitazunguka madhabahu Yako, Ee Bwana." Zab. 26:6. Si muhimu kwa kiwango kidogo kuliko

hapo ni amri ya Mungu kwetu: “Jitakaseni, ninyi mchukuaye vyombo vya Bwana.” Isa. 52:11.

Sehemu Mbili za Birika

Kila mahali ambapo birika linatajwa, daima linatajwa pamoja na “birika na kisimamo chake pia,” Kut. 30:18, jambo linaloonyesha kwamba kulikuwa na sehemu mbili tofauti. Hakuna maelezo maalumu yaliyotolewa kuhusu ukubwa au umbo la birika au kisimamo chake, lakini katika hekalu la Sulemani birika lilikuwa la mviringo. 2 Nya. 4:2. Inaonekana wazi kwamba birika lilikuwa bakuli kubwa kwa kiasi kikubwa, labda kubwa vya kutosha kuhifadhi maji ya matumizi ya siku moja. Kuoshwa hakukufanyika ndani ya birika, bali kwenye birika. “Haruni na wanawe wataosha mikono yao na miguu yao hapo.” Kut. 30:19. Kwa maana halisi zaidi, maji yalitolewa kutoka humo. Hii inaonyesha kwamba maji ya kunawia yalitolewa kutoka kwenye birika kupitia aina fulani ya bomba, na inaonekana kwamba makuhani waliosha katika maji hayo yaliyokuwa yakitiririka.

Kitako, ambacho birika lenyewe lilikaa juu yake, kilipokea maji yaliyotumika kunawia. Baadhi ya picha huonyesha kuhani mmoja akimwosha mwingine miguu kwa kutumia beseni dogo lililojaa maji kana kwamba maji hayo yalitolewa kutoka kwenye birika. Hata hivyo, jambo hili haliwezi kuwa hivyo, kwa sababu Biblia haitaji mahali popote vyombo vingine vya birika.

Ilikuwa kazi ya Walawi kuhakikisha kwamba birika limejaa, na kuondoa maji yaliyokuwa katika kisimamo chake. Huduma yao ya uaminifu ilifanya birika liwe daima limejaa na tayari kutumiwa mara moja. Maji hayo yasiyokoma yalifananisha upatikanaji wa bure na usio na kikomo wa nguvu ya utakaso ya wokovu wa Kristo, wokovu ambao ulipatikana madhabahuni kwa gharama kubwa isiyo na kifani.

Kuhesabiwa Haki Kunakoanzia Madhabahuni

Mwenye dhambi anapoitikia maombi na mvuto wa Roho Mtakatifu, anaingia katika Ua wa nje. Hapo anaona dhabihu juu ya madhabahu—mwana-kondoo. Mwana-kondoo huyu anamwakilisha Kristo, “Mwana-Kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu.” Yoh. 1:29. “Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu.” 1 Yoh. 1:9.

Tunapoziungama dhambi zetu na kuikubali dhabihu, Kristo anaichukua dhambi juu Yake na kustahimili adhabu yake, huku mwenye dhambi akiachiliwa huru. “Basi Mwana akiwaweka huru, mtakuwa huru kweli kweli.” Yoh. 8:36; Gal. 5:1. “Kwa maana ikiwa tulipokuwa adui tulipatanishwa na Mungu kwa mauti ya Mwana wake.” Rum. 5:10. “Ambaye Mungu amekwisha kumweka awe upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake, ili aonyeshe haki yake, kwa sababu ya kuziachilia dhambi zilizotangulia, katika ustahimili wa Mungu.” Rum. 3:25. Hii ndiyo hatua

ya kwanza katika kuhesabiwa haki, inayofananishwa katika ua wa nje wa Patakatifu pa duniani.

Kuhesabiwa Haki Kunakoendelea kwenye Birika

Kristo ni mwaminifu na wa haki si tu kutusamehe dhambi zetu, bali pia kututakasa na udhalimu wote. Mahali pekee ambapo utakaso ulifanyika palikuwa kwenye birika. Mara tu baada ya kifo cha Kristo, ambacho kilifananishwa na madhabahu, kulifuata kuzikwa Kwake na kufufuka Kwake, mambo ambayo ubatizo ni ukumbusho wake. Kuzikwa kwetu katika maji kunalingana na kuzikwa kwa Kristo; na kutoka kwetu katika maji kunalingana na ufufuo Wake. “Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti, kusudi kama Kristo alivyofufuka katika wafu kwa njia ya utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tuenende katika upya wa uzima. Kwa maana kama tulivyounganishwa naye katika mfano wa mauti yake, kadhalika tutaunganishwa katika mfano wa kufufuka kwake; tukijua Neno hili, ya kuwa utu wetu wa kale [mtu wa dhambi] ulisulubishwa pamoja naye, ili mwili wa dhambi ubatilike.” Rum. 6:4–6; taz. Efe. 4:22–24. Tumezaliwa mara ya pili kwa maji na kwa Roho, “tukazaliwa upya ... tupate tumaini lenye uzima kwa kufufuka Kwake Yesu Kristo katika wafu.” 1 Pet. 1:3.

Madhabahuni dhambi zetu za zamani zinasamehewa; katika ubatizo zinaoshwa. Mnapotakaswa—mnapooshwa au kutakaswa—haki ya Kristo inahesabiwa kwetu, yaani, inatangazwa kuwa yetu. Ndipo tunahesabiwa kuwa wenye haki. Rum. 5:24.

Hali Zisizohitaji Utaratibu Uliowekwa

Msamaha wa dhambi unaowakilishwa madhabahuni, na kuoshwa kwa dhambi kunakowakilishwa birikani, ndiyo ulikuwa utaratibu wa kufuata. Lakini kutokana na hali ya dhambi, kuna mambo ambayo ni tofauti na mpango wa kawaida wa Mungu. Kwa mfano, yule mwizi msalabani hakubatizwa, lakini alikubaliwa na Kristo. Luka 23:43. Wengine, kwa sababu ya ugonjwa au kutopata mafundisho yanayofaa, wamekosa nafasi ya kubatizwa, lakini wataokolewa.

Kuhesabiwa Haki na Kuzaliwa Mara ya Pili

Zawadi tuliyopewa ya kuhesabiwa haki haiji kwa sababu ya jambo lolote jema tulilolitenda, kwa maana “kwa matendo ya sheria hakuna mwenye mwili atakayehesabiwa haki.” Rum. 3:20. Ni zawadi ya bure, zawadi ya neema au kibali cha Mungu, ambayo tunaipokea kwa imani kupitia Yesu Kristo. Rum. 5:15. “Basi kujisifu kuko wapi? Kumefungiwa nje. Kwa sheria gani? Ya matendo? La! Bali kwa sheria ya imani.” Rum. 3:27. “Kwa rehema yake alituokoa, kwa kuoshwa kwa kuzaliwa kwa pili na kufanywa upya na Roho Mtakatifu.” Tito 3:5. Kwa mujibu wa Webster, kuzaliwa upya ni kuumbwa upya, kufufuliwa, kurekebishwa, na

kuingia katika maisha mapya ya kiroho. Kitendo hiki cha kuingia katika maisha mapya ya kiroho ndicho kuzaliwa mara ya pili. Maisha haya mapya, ambayo yanaakisi haki Yake kama tujiangaliavyo kwenye kioo, ni maisha yaliyowekwa wakfu kwa huduma Yake. Ili kuishi maisha haya, tutajifunza Neno Lake kwa maombi na kutii kwa furaha matakwa yake yote. Kupitia uzoefu wa kuzaliwa upya kweli kweli, tunafikia hatua nyingine muhimu katika Njia ya Kwenda kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu.

Wana wa Mungu

Kwa kuwa ubatizo ni kuoshwa kwa dhambi, kwa nini basi Kristo alibatizwa, ilhali hakuwa na dhambi ambayo alihitaji kutakaswa kwayo? Kristo alibatizwa kuwa mfano wetu, ili "kutimiza haki yote." Alipotoka katika maji, hua—ishara ya amani—alitua juu Yake, na sauti kutoka mbinguni ikasikika ikisema, "Huyu ni Mwanangu mpendwa." Mt. 3:15–17.

Tunapobatizwa kwa kweli, amani kuu hujaza roho zetu, nasi tunakuwa wana wa Mungu. "Angalieni ni pendo la namna gani alilotupa Baba, kwamba tuitwe wana wa Mungu." 1 Yoh. 3:1.

Tunapobatizwa kwa Kweli, tunabatizwa "kwa Jina [tabia] la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu." Mt. 28:19. "Wapenzi, sasa tu wana wa Mungu, wala haijadhihirika bado tutakavyokuwa; lakini twajua ya kuwa atakapodhihirishwa, tutafanana Naye." 1 Yoh. 3:2.

Kufanywa kuwa Wana Katika Familia ya Mungu

Kuzaliwa mara ya pili ni sharti la kuasiliwa katika familia au nyumba ya Mungu, na ubatizo ni sherehe ya kuasiliwa. Ndipo Yesu, Mwana wa Mungu, anakuwa Kaka yetu Mkuu. Ndipo tunakuwa "wana wa Mungu." 1 Yoh. 3:2; Yoh. 1:12,13; "uzao wa Mungu." Mdo. 17:29. Na Baba anatupenda kama anavyompenda Mwanawe wa pekee—jambo lisiloelezeka kwa akili, lakini ni kweli kabisa. Yoh. 17:23. Sisi ni watoto wa Mfalme, na majina yetu yamesajiliwa kwa mkono wa Baba yetu mwenyewe katika kitabu cha kumbukumbu cha familia Yake, Kitabu cha Uzima. Kut. 32:32. Kwa upande wetu, tunapaswa kuishi maisha yanayostahili damu ya kifalme.

"Ni upendo wa namna gani, upendo usio na kifani, kwamba sisi, ambao ni wenye dhambi na wageni, tunaweza kurudishwa kwa Mungu na kuasiliwa katika familia Yake. Tunaweza kumwita kwa jJina lenye upendo, 'Baba yetu,' ambalo ni kielelezo cha upendo wetu kKwake, na ahadi ya kujali Kwake kwa upole na uhusiano Wake nasi. Naye Mwana wa Mungu, akiwaangalia warithi wa neema, 'haoni haya kuwaita ndugu.'" IS 739–740.

Birika na Kutawadha Miguu

Kuoshwa kwenye birika katika kipindi cha Musa kunalingana, katika kipindi cha Kikristo, si tu na agizo la ubatizo, bali pia na agizo la kuoshwa miguu, kama lilivyoanzishwa na Kristo. Yoh. 13:12–17. Huduma hii ya Kikristo ni takatifu kama ilivyokuwa huduma ya zamani.

Kama vile kushindwa kwa kuhani kunawa kabla ya kufanya huduma yoyote kwa Bwana kulimaanisha kifo, Kut. 30:21,20, vivyo hivyo Petro alipokataa kumruhusu Kristo amwoshe miguu, Yesu alimwambia, “Kama nisipokutawadha, huna shirika nami.” Yoh. 13:8. “Huduma ambayo Petro aliikataa ilikuwa mfano wa utakaso wa juu zaidi. Kristo alikuwa amekuja kuosha moyo kutokana na doa la dhambi. Kwa kukataa kumruhusu Kristo kuosha miguu yake, Petro alikuwa akikataa utakaso wa juu zaidi ambao ulijumuishwa katika ule wa chini.” DA 646. Kushindwa kwa kuhani kunawa kulikuwa sawa kabisa na kumkataa Bwana, kama ilivyokuwa kwa Petro alipokataa; na adhabu katika hali zote mbili ilikuwa ileile. Kwa heshima na unyenyekevu wa namna gani tunapaswa kushiriki katika ibada hizi takatifu zinazotupeleka nyuma kwenye dhabihu iliyotolewa kwa ajili yetu Kalvari, na ambayo ilifananishwa madhabahuni na kwenye birika!

Agizo hili la Kikristo la kuoshwa miguu linatoa utakaso unaoendelea. Yesu alimwambia Petro, “Yeye aliyekwisha kuoshwa [kuogeshwa au kubatizwa] hana haja ila ya kuoshwa miguu.” Yoh. 13:10. Uchafu unapopatikana katika mwenendo wetu wa kila siku, tunarudi tena na tena katika ibada hii takatifu, ambako tunafanya upya nadhiri zetu za ubatizo na kupokea tena msamaha. Kisha haki ya Kristo inahesabiwa kwetu tena, na kwa imani Kwake tunahesabiwa haki.

“Yeye ndiye aliyekuja kwa maji na damu, Yesu Kristo; si kwa maji tu, bali kwa maji na damu.” 1 Yoh. 5:6. Damu inarejelea madhabahu ya dhabihu, na maji yanarejelea birika la utakaso. Yohana, aliyekuwa shahidi wa macho wa kifo cha Kristo, anasema kwamba mmoja wa askari alipoutoboa ubavu Wake kwa mkuki, “mara hiyo ikatoka damu na maji.” Yoh. 19:34.

“Maji na damu

Kutoka ubavuni Mwako uliotobolewa,

Viwe tiba maradufu ya dhambi,

Uniokoe na hatia na nguvu yake.”

Agizo hili la Kikristo la kutawadhana miguu huleta utakaso endelevu. Uchafu unapopatikana katika mwenendo wetu wa kila siku, tunarudi tena na tena kwenye birika katika agizo hili takatifu, ambako tunafanya upya nadhiri zetu za ubatizo, kisha tunaendelea kwa ajili ya huduma yenye ufanisi zaidi. Yesu alisema, “Yeye aliyekwisha kuoshwa [kuogeshwa au kubatizwa] hana haja ila ya kuosha miguu.” Yoh. 13:10.

Kama katika ua wa nje wa Patakatifu pa duniani, ambapo kuoshwa na kutakaswa kote kulifanyika kabla ya dhabihu kuchinjwa na damu kupelekwa ndani ya patakatifu, vivyo hivyo utakaso wetu wote lazima ufanyike hapa na sasa, kwa sababu mbinguni hakutakuwa na utakaso unaofananishwa na ubatizo na kuoshwa miguu. Ikiwa hatutakaswi hivyo, hatutakuwa tumejiandaa kuingia Patakatifu kwa ajili ya kutakaswa.

“Tuna madhabahu ya dhabihu ambapo Yesu alikufa kwa ajili ya wote, na kwa hiyo akawa birika hai, ‘chemchemi iliyofunguliwa kwa nyumba ya Daudi na kwa wenyeji wa Yerusalemu kwa ajili ya dhambi na kwa ajili ya unajisi,’” Zek. 13:1, ili tutakaswe na kuandaliwa kuingia katika uwepo wenyewe wa Mungu. Hivyo Yesu ndiye utimilifu wa mfano wa madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na wa birika la utakaso.” R. S. Owen katika R&H, Machi 26, 1925.

Kuhesabiwa Haki Hufuata Upatanisho

Toba pamoja na ungamo na ubatizo ni masharti ya lazima kabla ya ondoleo la dhambi. Mdo. 2:38. Ya kwanza hutangulia upatanisho, na ya pili hutangulia kuhesabiwa haki. “Kwa maana ikiwa tulipokuwa adui tulipatanishwa na Mungu kwa mauti ya Mwana wake, [kama ilivyoonyeshwa madhabahuni] zaidi sana, tukiisha kupatanishwa, tutaokolewa katika uzima wake,” [kama ilivyoonyeshwa kwenye birika]. Rum. 5:10. Birika ni kikamilisho cha madhabahu; yaani, upatanisho, ambao ulianzishwa madhabahuni, hukamilishwa katika kuhesabiwa haki kunakofananishwa na birika.

Kama Kristo “alikabidhiwa kwa sababu ya makosa yetu, na kufufuliwa ili tupate kuhesabiwa haki,” Rum. 4:25, vivyo hivyo katika mfano kwenye birika tunazikwa pamoja na Kristo katika ubatizo, na kufufuliwa naye kwa maisha mapya. Kwa tendo hili tunahesabiwa haki, au kutangazwa kuwa wenye haki. Dhambi zetu zote za zamani zinasamehewa, nasi tunatangazwa kuwa huru kabisa kutokana na hatia, kwa sababu haki ya Kristo imehesabiwa kwetu—imetangazwa kuwa yetu.

Mabalozi kwa Ajili ya Kristo

Kwa kuwa tumepatanishwa na kuhesabiwa haki kikamilifu, sisi si “wageni tena wala wapitaji, bali ni wenyeji pamoja na watakatifu, watu wa nyumbani mwa Mungu.” Efe. 2:19. Pamoja na uhusiano huu mpya tunakubali wajibu mpya. Mungu sasa anatukabidhi “huduma ya upatanisho,” nasi tunakuwa “mabalozi kwa ajili ya Kristo,” tukiwasihi wengine “kwa niaba ya Kristo” wapatane na Mungu. 2 Kor. 5:18–20. Hivyo, tangu mwanzo kabisa wa uzoefu wetu wa Kikristo, tunapaswa kuwa “wafanyakazi pamoja na Mungu.” 1 Kor. 3:9.

13. KUHANI NA MAVAZI YAKE

Mahali Makuhani Walipohudumu. Katika kipindi chote cha mwaka, kuhani mkuu alikuwa na majukumu ya kutekeleza si katika Ua wa nje tu, bali pia katika Patakatifu; na siku ya mwisho ya mwaka—Siku ya Upatanisho—majukumu yake yalimpeleka ndani ya Patakatifu pa Patakatifu. Katika sehemu hii aliingia peke yake ili kutekeleza huduma maalumu za siku hiyo. Ebr. 9:7; Law. 16:17. Makuhani wa kawaida walitekeleza huduma zao katika Ua wa nje na katika Patakatifu pekee. Ebr. 9:6. Hawakuingia kamwe Patakatifu pa Patakatifu. Walawi, ingawa walitengwa na Mungu kwa ajili ya kuwasaidia makuhani, hawakuingia katika patakatifu penyewe, isipokuwa wakati kambi ilipokuwa ikihamishwa kutoka mahali pamoja kwenda pengine; na hata wakati huo waliingia baada ya samani zote za Patakatifu kufunikwa. Hes. 3:6, 9; 4:15, 20–33. Nyakati nyingine, huduma yao ilikuwa imewekewa mipaka ifanyike ndani ya Ua wa nje tu. Mwisraeli wa kawaida alikuwa na ruhusa ya kuingia katika Ua wa nje tu alipokuwa akileta dhabihu yake kwa ajili ya dhambi. WiM 353. Katika maisha Yake duniani, Kristo Mwenyewe hakuwahi kuingia katika Patakatifu wala Patakatifu pa Patakatifu, kwa sababu kazi Yake kama Kuhani haikuanza mpaka kazi Yake ya kutoa dhabihu katika Ua wa nje wa duniani ilipokamilika. Ndipo akaanza huduma Yake katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni—katika “mbingu yenyewe.” Ebr. 9:12, 24.

Mavazi ya Kuhani wa Kawaida

Mavazi ya kuhani na kuhani mkuu yalitofautiana sana kwa sababu yalikuwa mfano wa majukumu mbalimbali yaliyotekelezwa. Lakini yote yalikuwa “mavazi matakatifu”; yalikuwa “kwa utukufu na kwa uzuri.” Kut. 28:2, 40. Yalikuwa “ya kitani safi, ya kazi ya kusokotwa.” Kut. 39:27. Yalikuwa mazima, yaani, yamesukwa katika kipande kimoja, na bila kasoro; TVV 709. Hii ilimaanisha kwamba vazi lolote lililovaliwa halikupaswa kuchanika wala kuwa chafu. Ni kwa namna hiyo tu yangeweza kuwakilisha tabia safi na isiyo na mawaa ya Kuhani wa mbinguni, Yesu Kristo, ambaye ndiye Mfano Halisi wao mkuu. Utengenezaji wa mavazi haya ulikuwa kazi takatifu, iliyokabidhiwa tu kwa wale “wenye moyo wa hekima,” ambao Mungu alikuwa “amewajaza roho ya hekima.” Kut. 28:3.

“Kisha utafanya kanzu kwa ajili ya wana wa Haruni, nawe wafanyie mishipi, wafanyie na kofia.” Haya ndiyo yaliyounda mavazi yao ya nje. Vazi la ndani, au “nguo ya kitani,” iilienea “toka viunoni hata mapajani.” Kut. 28:40, 42. Mshipi ulikuwa “wa kitani safi iliyosokotwa, na wa rangi ya samawi, na ya zambarau, na ya nyekundu, kwa kazi ya ustadi.” Kut. 39:29. Kanzu hiyo ilifanana na kanzu rahisi ya Yesu, ambayo ilikuwa “isiyokuwa na mshono, iliyosukwa toka juu yote,” Yoh. 19:23, 27—vazi lisilo na mshono ambalo, katika kutimizwa kwa unabii, askari wa Mataifa walilipigia kura. Zab. 22:18. Mshipi ulitumika kufunga vazi hilo ili kutoa uhuru zaidi katika huduma. Kwa kawaida ulikuwa ishara ya kuwa tayari kwa kazi. Yesu anasema, “Viuno vyenu na vifungwe, na taa zenu ziwe zinawaka,” Luka 12:35; yaani, daima uwe tayari kwa huduma yoyote ambayo Mungu anahitaji kutoka kwako, na uwe mwenye bidii katika kuitekeleza. Kuhusu Kristo imeandikwa: “Haki itakuwa mshipi wa viuno vyake, na uaminifu mshipi wa kiuno chake.” Isa. 11:5.

Mungu alipomtokea Musa katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto, alimwambia, “Vua viatu vyako miguuni mwako; maana mahali hapo unaposimama ni nchi takatifu.” Kut. 3:5. Kwa hiyo, makuhani walipotembea juu ya ardhi takatifu ya Patakatifu, wakihudumu katika hema na katika Ua wa nje, hawakuvaa viatu. Ardhi ileile ambayo patakatifu palijengwa juu yake ilichaguliwa na Mungu, na hapo ndipo uwepo Wake ulipodhihirishwa. Ilikuwa ardhi takatifu.

Mafundisho ya Kiroho Kutokana na Mavazi Haya

“Kila kitu kilichohusiana na mavazi na mwenendo wa makuhani kilipaswa kuwa katika hali ambayo ingemfanya mtazamaji atambue utakatifu wa Mungu, utakatifu wa ibada Yake, na usafi unaotakiwa kwa wale wanaokuja mbele za uwepo Wake.” WiM 351. Kitani safi cheupe ambacho kwayo mavazi haya rahisi na mazuri yalitengenezwa ni ishara ya haki. Ufu. 19:8. Kilikuwa kinawakilisha uzuri wa tabia ya Kristo, ambaye makuhani walikuwa mfano Wake. Je, hii pia haionyeshi kwamba mavazi ya mhudumu wa injili—mwakilishi wa Kristo duniani—yanapaswa kuwa safi kabisa, bila doa wala kasoro, na yenye muundo rahisi?

Nyenzo na urahisi wa mavazi ya makuhani pia vilionyesha uzuri wa tabia ya kila Mkristo ambaye ni balozi wa Kristo. Mavazi rahisi na yenye kiasi ni kiashiria cha “mtu wa moyoni aliyejificha,” 1 Pet. 3:3, 4, ambaye pambo lake ni usafi, kweli, unyofu, kutokuwa na ubinafsi, na neema nyingine za roho. Haya ndiyo “mavazi matakatifu” “kwa utukufu na kwa uzuri”—uzuri usio wa kufa. Mapambo ya nje ya “kusuka nywele, au dhahabu, au lulu, au mavazi ya gharama kubwa,” 1 Tim. 2:9, ni ya “Babeli Mkuu, mama wa makahaba na machukizo ya dunia.” Ufu. 17:4, 5. Yanaonyesha ukosefu wa mapambo ya kweli ya moyo na maisha. “Adamu na Hawa walipoumbwa, walivikwa vazi la nuru na utukufu kama lile

ambalo malaika huvaa." SR 21. Vazi hili zuri na laini la nuru lilikuwa "ishara ya mavazi yao ya kiroho ya kutokuwa na hatia ya mbinguni." MiM 310–311.

Waliokombolewa "watavikwa kitani safi, ing'aayo na nyeupe… ambayo ndiyo haki ya watakatifu." Ufu. 19:8. Kama vile mavazi ya makuhani yalivyosukwa katika kipande kimoja, ndivyo maisha ya Kristo yalivyokuwa yameelekezwa kwenye kusudi moja kuu, ambalo hakuna kitu kilichowahi kumgeuza kutoka kwalo. Vivyo hivyo, uzoefu wa Mkristo unapaswa kuwa thabiti anapoendelea mbele kwa uthabiti, akiwa na kauli mbiu: "Nafanya neno hili moja." Flp. 3:13. Imani katika Kristo, wala si hisia, ndiyo inayopaswa kutufanya tubaki waaminifu katika wajibu na waaminifu kwa Kweli ya Mungu ya milele. Hisia hazina uthabiti; hupanda na kushuka, huku na huku. Tukiongozwa nazo, tutakuwa "kama wimbi la bahari linalochukuliwa na upepo na kupeperushwa huku na huku." Yak. 1:6.

Kama vile vazi la ndani la kitani lilivyokuwa "la kufunika uchi wao," Kut. 28:42, vivyo hivyo Kristo anawaambia wale wanaojiandaa kwa ajili ya kuja Kwake: "Nakushauri ununue kwangu… mavazi meupe, upate kuvaa, aibu ya uchi wako isionekane." Ufu. 3:18.

Adhabu ya Kutotii

Kuvaa mavazi haya matakatifu na makuhani "wanapoingia katika hema ya kukutania (Patakatifu), au wanapokaribia madhabahu ili kuhudumu," lilikuwa agizo la Mungu lililo wazi kabisa; na kushindwa kwa kuhani kutii kulimaanisha kifo. Kut. 28:43.

Kwa nini adhabu ilikuwa kali namna hiyo? Kwa sababu katika hali hiyo haingewezekana kwa kuhani kubeba uovu wa wana wa Israeli, ambao, akiwa mwakilishi wa Kristo, ulikuwa sehemu ya wajibu wake. Hes. 18:1. Chini ya hali kama hiyo, "wasibebe uovu, nao wafe." Walikufa kwa sababu walimwakilisha vibaya Yesu Kristo, Mfano wao Halisi. Matokeo kwa Mkristo asiye mwaminifu ni hayo hayo. Kwa maana ikiwa balozi wa Kristo hajavaa haki Yake, hawezi kuwageuza wengine kutoka katika uovu wao; badala yake, atawaongoza katika upotevu. Kwa sababu hiyo, anaweza kusababisha uharibifu wao wa milele, na anaweza pia kupoteza nafsi yake mwenyewe.

Ukuhani Ulikuwa Haki ya Uzaliwa

Tangu siku za mwanzo miongoni mwa wazee wa kale, ukuhani ulikuwa haki ya mzaliwa wa kwanza. Esau alipouza haki yake ya mzaliwa wa kwanza kwa Yakobo, alipoteza fursa hiyo takatifu ya ukuhani. Katika ukuhani wa Walawi, Haruni, mzaliwa wa kwanza wa Amramu na Yokebedi, wote wakiwa wa kabila la Lawi, Kut. 6:19, 20, alichaguliwa na Mungu kuwa kuhani mkuu. "Ukuhani ulianzishwa ili kuwakilisha tabia na kazi ya Kristo ya upatanisho," TVV 165, ambaye ndiye "Mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe." Kol. 1:15.

Huduma ya Makuhani

Makuhani wa duniani waliwekwa rasmi ili kutoa dhabihu wakiwa wapatanishi kati ya Mungu na mwanadamu. Kuhani mkuu, chini ya Mungu, hakutenda tu kama mwombezi siku hadi siku katika mwaka mzima, bali pia alikuwa mwamuzi wa Israeli. Mungu alidhihirisha jambo hili kupitia Urimu na Thumimu, ambavyo vilifanya kifuko cha kifuani alichovaa kiitwe "kifuko cha kifuani cha hukumu." Kut. 28:29, 30. Kazi ya kuhani mkuu kama mwamuzi ilionekana wazi hasa katika Siku ya Upatanisho, wakati Mungu kupitia kwake aliwahukumu wale waliopaswa "kukatiliwa mbali" na Israeli—yaani, wale ambao hawakuwa wamejitesa nafsi zao au hawakuwa wamezingatia masharti mengine ya Mungu kwa siku hiyo (Law. 23:27–29)—na wale waliohesabiwa kuwa wanastahili kubaki kuwa watu wa Mungu.

Makuhani pia walikuwa walimu katika Israeli. El. 78. Chini ya Mungu, walitenda pia kama watawala wa taifa. Huduma yao kama watawala iliendelea hadi wakati wa Samweli, walipodai mfalme ili wawe "kama mataifa yote." 1 Sam. 8:4, 5, 19, 20.

Kristo Kama Utimilifu wa Mfano wa Makuhani

Msalabani, Kristo, Mwana-Kondoo wa Mungu (Yohana 1:29), alijitoa mwenyewe ili kuondoa dhambi ya ulimwengu—Yeye Mwenyewe akiwa Kuhani, na Yeye mwenyewe akiwa Dhabihu. Wakati wa kupaa Kwake, alitiwa mafuta kuwa Kuhani Mkuu katika kazi ya kuwa Mwombezi. Malaika wote humsaidia katika kazi hii, kwa maana wao ni "roho watumikao, waliotumwa kuwahudumia wale watakaourithi wokovu." Ebr. 1:14. Roho Mtakatifu Naye hushirikiana katika kazi hii, akituombea kwa bidii. Rum. 8:26.

Tangu kupaa kwake, Kristo anaendelea kuwa Kuhani "milele" (Ebr. 6:20), lakini si wakati wote katika nafasi ileile ya huduma. Neno la Kigiriki lililotafsiriwa "milele" hapa ni neno lilelile linalotumika katika Ebr. 7:17, 24, 25, 28; pia Ebr. 5:6, na kila mahali linapotokea humhusu Kristo na kumaanisha katika umilele wote. Kama vile katika Siku ya Upatanisho, ambayo ilikuwa mfano wa siku ya hukumu, kuhani mkuu wa duniani alitenda kama mwamuzi wa Israeli, vivyo hivyo katika siku halisi ya hukumu, Kristo, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni, hutenda katika nafasi ya Mwamuzi, akianza kwa kuihukumu "nyumba ya Mungu." Yohana 5:22; 1 Pet. 4:17. Hukumu hii, inayoitwa Hukumu ya Uchunguzi, kwa kuwa ni uchunguzi wa kesi, itakapomalizika, muda wa rehema kwa familia ya wanadamu utafungwa, na kazi yake ya kuwa Mwombezi itakoma, kwa maana rehema haitatolewa tena kwa wenye dhambi. Kisha Kristo huivua "mavazi Yake ya kikuhani" na kujivika mavazi Yake ya kifalme zaidi. EW 281. Wakati huo anakuja kama Bwana-arusi kumpokea bibi-arusi Wake, yaani, waliokombolewa. Ni jambo linalofaa sana kwamba katika tukio hili kuu, linalokuwa kilele cha maisha Yake

ya kujitoa sadaka, avue mavazi Yake ya kikuhani na avae mavazi Yake ya kifalme zaidi. Ukweli kwamba anavua mavazi yake ya kikuhani haumaanishi kwamba Yeye si Kuhani tena, kwa maana Yeye ni Kuhani "milele." Kwa kuwa Yeye ni Kuhani milele, anaendelea kuwa Kuhani-Mwamuzi kwa miaka elfu moja, wakati ambapo waovu wanahukumiwa. Katika hukumu hii, waliokombolewa wanashirikishwa: "Watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo, nao watatawala pamoja Naye miaka elfu." Ufu. 20:6; Dan. 7:22. Baada ya miaka elfu, yeye hutekeleza hukumu. Ufu. 20:7–13. Bado anaendelea kuwa Kuhani, lakini si Mwamuzi tena, kwa maana hukumu—ya uchunguzi na ya utekelezaji—itakuwa imekwisha milele.

Wakati wa kupaa kwake, Kristo hakutiwa mafuta tu kuwa Kuhani Mkuu, bali pia alitangazwa kuwa Mfalme na kutawazwa kuwa Mfalme wa Utukufu. Zab. 24:7–10; Ebr. 2:9.

Wakati huo aliketi "mkono wa kuume wa Mungu," na tangu wakati huo daima "anashiriki kiti cha enzi cha Baba." Marko 16:19; TVV 832. Hivyo Yeye ni Kuhani-Mfalme. Kama Mfalme, Yeye ni "Mfalme wa Milele," au kama Moffatt anavyotafsiri, "Mfalme wa Umilele." 1 Tim. 1:17. Akiwa hivyo, atakuwa Mtawala wa Israeli waliokombolewa.

Kama Kuhani, Huduma Yake Itakuwa Nini Katika Dunia Mpya? Kama utimilifu wa mfano wa makuhani wa duniani, ambao walikuwa walimu wa Israeli, vivyo hivyo Kristo katika umilele wote atatumikia kama Mwalimu Mkuu katika Shule ya Maisha ya Baadaye. Hata alipokuwa duniani, watu wenye elimu na matajiri walimtambua kama "Mwalimu," Luka 10:25; Marko 10:17, Moffatt; na hata maafisa wa Kirumi walitangaza, "Hajanena kamwe mwanadamu kama Huyu." Yohana 7:46. Na mwishoni mwa mahubiri Yake maarufu ya Mlimani, yaliyotolewa hasa kwa ajili ya wanafunzi, imeandikwa: "Aliwafundisha kama mtu mwenye amri, wala si kama waandishi." Math. 5:1, 2; 7:28, 29.

Kwa hiyo, akiwa Mwombezi, Mwamuzi, Mfalme, na Mwalimu Mkuu, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni Ndiye utimilifu kamili wa mfano wa makuhani wa duniani. (Tazama Mchoro, Mahekalu na Ukuhani Wake.)

Utaratibu wa Ukuhani Kwa Mtiririko wa Historia

Tangu wakati dhambi ilipoingia katika ulimwengu huu, Maandiko yanaonyesha makundi matatu tofauti ya makuhani.

Kwanza: Katika kipindi cha wazee, tangu Adamu hadi Yakobo, kila baba wa ukoo alikuwa kuhani wa nyumba yake mwenyewe. Hiki kinaweza kuitwa kikundi cha ukuhani wa mababu. Kiliendelea hadi wakati wa utumwa wa Israeli huko Misri, na kwa kiwango fulani hata wakati huo. Katika kipindi hiki chote, madhabahu ya familia ndiyo iliyokuwa Patakatifu pekee. Kabla ya gharika, madhabahu hiyo ilikuwa kwenye lango la Edeni, PP 62, mahali ambapo utukufu

wa Shekina ulikuwa ukikaa, na malaika waliwekwa “kuulinda njia ya mti wa uzima.” Mwa. 3:24. Baadaye, washiriki wa kila nyumba walikusanyika kwa ibada ya asubuhi na jioni na kwa kutoa dhabihu iliyodhihirisha imani yao katika Mkombozi aliyekuwa akija.

Pili: Wakati wa ukombozi wao kutoka Misri, baada ya Israeli kufika Sinai, Bwana alilichagua kabila la Lawi kwa ajili ya huduma ya Patakatifu palipojengwa wakati huo, naye akamweka Haruni, wa kabila la Lawi, kuwa kuhani mkuu. Hivyo, ukuhani wa Haruni, au wa Walawi, ulianzishwa. Upendeleo huu wa pekee ulipewa kabila la Lawi kwa sababu ya uaminifu wao kwa Mungu wakati Israeli ilipoasi katika ibada ya ndama wa dhahabu. Kut. 32:26. Ukuhani wa Walawi, au ukuhani wa Haruni, uliendelea hadi msalabani, kisha ukafikia mwisho. Tangu wakati huo, hakujawa tena na kundi la makuhani wa duniani lililowekwa rasmi na Mungu. Ukuhani wa duniani uliishia msalabani.

Tatu: Wakati wa kupaa kwa Kristo, ukuhani ulihamishiwa katika Patakatifu pa mbinguni. Kisha Kristo akatiwa mafuta kuwa Kuhani Mkuu, na ukuhani wa Kristo ukaanza.

“Mfano” wa Melkizedeki

Wakati wa kupaa kwake mbinguni, Kristo aliwekwa kuwa Kuhani milele, “kwa mfano wa ukuhani wa Melkizedeki.” Waebrania 6:20. Tafsiri hii imewafanya wengine kudhani kwamba Melkizedeki lilikuwa jina la mpangilio mwingine, au mfululizo mwingine, wa makuhani. Hata hivyo, Biblia haitaji popote mtiririko wa makuhani wa duniani kabla ya msalaba, isipokuwa ukuhani kipindi cha wazee na ukuhani kipindi cha Walawi. Moffatt anatafsiri usemi huu unaopatikana katika Waebrania sura ya 5, 6, na 7 kuwa “akiwa na cheo cha Melkizedeki.” Waebrania 7:15 inasomeka hivi: “Kwa mfano wa Melkizedeki.” Maandiko haya yanaonekana kutoa wazo sahihi kuhusu maana iliyokusudiwa.

Melkizedeki na Abrahamu

Melkizedeki anatajwa katika sehemu tatu tu za Biblia: Mwanzo 14:18–20, Zaburi 110:4, na Waebrania sura ya 5, 6 na 7. Alikuwa “mfalme wa Salemu… na kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana,” akiishi katika eneo ambalo Abrahamu alikuwa akisafiri humo. Mwa. 14:18–20. Hili lilikuwa zaidi ya miaka mia nne kabla ya ukuhani wa Walawi kuanzishwa. Kwa hiyo, hakuwa wa kabila la Lawi; wala hakuwa mmoja wa mababu wa Israeli. Hata hivyo, alikuwa mwabudu wa Mungu wa kweli. Inaonekana kwamba Abrahamu alimfahamu Melkizedeki na aliamini katika haki yake, akapokea ukarimu wake ulioonyeshwa kupitia mkate na divai ambayo Melkizedeki alileta kwa ajili ya kuwaburudisha watu wake. PP 136. Abrahamu alionyesha imani yake katika nafasi ya Melkizedeki kama “kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana” kwa kumtolea zaka. Katika kumbariki Abrahamu, Ebr. 7:6,

7, Melkizedeki alikiri kwamba Yehova ndiye chanzo cha nguvu za Abrahamu na ushindi wake. Mwa. 14:19, 20.

Kristo na Melkizedeki

"Ni dhahiri ya kwamba Bwana wetu ametoka katika Yuda," ingawa kwa kawaida tungetarajia atoke katika Lawi, kabila ambalo Yeye mwenyewe alilichagua kwa ajili ya ukuhani. "Na ni dhahiri zaidi; kwa maana baada ya mfano wa Melkizedeki anatokea Kuhani mwingine (Kristo), aliyefanywa… kuwa Kuhani milele kwa cheo (kwa daraja—Moffatt) cha Melkizedeki." Ebr. 7:14–17. Msisitizo umeongezwa. Melkizedeki alifanywa kuwa kuhani "aliye mfano wa Mwana wa Mungu"—yaani, anayefanana na Mwana wa Mungu, kama Moffatt anavyosema. "Anakaa kuhani daima," au kwa kudumu, kama Moffatt anavyotafsiri; yaani, bila mrithi. Ebr. 7:3. Kristo pia hakuwa na mrithi; alifanywa kuwa Kuhani Mkuu "kwa uwezo wa uzima usio na mwisho," au "milele." Alifanywa kuwa Kuhani Mkuu kwa cheo cha Melkizedeki; yaani, kama vile Melkizedeki alivyokuwa kuhani na mfalme, vivyo hivyo Kristo ni Kuhani na Mfalme. Kwa hiyo, Melkizedeki alikuwa mfano wa Kristo.

"Kwa Mfano wa Melkizedeki"

Si huduma ya Kristo iliyokuwa kwa mfano wa Melkizedeki—kwa maana hakuna rekodi ya huduma ya Melkizedeki—bali ni nafasi ya Melkizedeki kama kuhani na mfalme iliyokuwa mfano huo. Huduma ya Kristo inaonyeshwa kikamilifu katika huduma ya ukuhani wa Walawi, kama ilivyoelezwa katika patakatifu pa duniani. Basi, ni katika mambo gani Kristo alifanana na Melkizedeki?

1. Katika cheo, Melkizedeki alikuwa "mfalme wa Salemu" (baadaye Yerusalemu) na "kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana." Mwa. 14:18. Jina lake, kwa tafsiri, ni "mfalme wa haki," na baadaye "mfalme wa Salemu," yaani, "mfalme wa amani." Ebr. 7:1, 2. Vivyo hivyo, Kristo ni Mfalme na Kuhani—Kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana, na "Mfalme wa Amani." Isa. 9:6.

Yeye ni Mfalme wa Haki, akiwa na kiti chake cha enzi hatimaye katika Yerusalemu Mpya. Ufu. 21:22.

2. Melkizedeki alifanywa kuhani kama vile alivyofanywa kuwa mfalme, Hakuupata ukuhani kwa urithi, kama walivyoupata makuhani wa Walawi, bali kwa uteuzi. Vivyo hivyo, Kristo alifanywa kuwa Kuhani, si kwa sababu baba yake alikuwa kuhani, bali kwa uteuzi—kwa kiapo cha Mungu. Ebr. 7:20, 21; Zab. 110:4. Huku ndiko kutimizwa kwa ahadi iliyotolewa kwa Abrahamu: "Katika wewe jamaa zote za dunia zitabarikiwa," Mwa. 12:3—ahadi ya Mkombozi ambaye milele angekuwa Kuhani na Mfalme. Kwa hiyo, Kristo kama Mkombozi wetu amethibitishwa kwetu "kwa mambo mawili yasiyobadilika"—ahadi ya Mungu na kiapo chake. Ebr. 6:12, 17, 18.

3. Melkizedeki hakuwa mmoja wa mababu Hakuwa wa ukuhani wa Mababu, wala hakuwa Mlawi wa ukuhani wa Walawi. Vivyo hivyo, Kristo hakuwa wa mojawapo ya makundi haya ya ukuhani. “Bwana wetu ametoka katika Yuda, ambalo kabila Musa hakulinena neno lolote juu ya ukuhani.” Ebr. 7:14, 15.

4. Melkizedeki alikuwa “bila baba, bila mama, bila ukoo” Ebr. 7:3. Usemi huu, kulingana na Smith’s Bible Dictionary, ni “nahau ya Kigiriki,” inayomaanisha mtu ambaye asili ya wazazi wake ilikuwa ya hali ya chini au haikujulikana. Hakuna rekodi ya ukoo wake, ilhali rekodi sahihi sana za ukoo wa makuhani wa Mababu na wa Walawi zilihifadhiwa na hatimaye kuwekwa katika Biblia. Kama Melkizedeki, Kristo hakuwa na urithi au nasaba ya kikuhani.

5. Ukuhani wa Melkizedeki haukuwa na “mwanzo wa siku wala mwisho wa maisha”

Hili pia, asema Smith, ni “nahau ya Kigiriki,” inayomaanisha mtu ambaye “siku” zake—yaani, kipindi cha kutekeleza kazi yake kama kuhani—hazikurekodiwa na wanadamu wala kujulikana kwao. Kristo ni Kuhani “milele kwa cheo cha Melkizedeki”; yaani, yeye ni Kuhani na Mfalme. Moffatt, Ebr. 2:3; Zab. 110:4. Siku zake, yaani, wakati wa kutekeleza kazi yake ya ukuhani, zinajulikana na zimeandikwa katika Biblia. Alifanywa kuwa Kuhani “kwa uwezo wa uzima usio na mwisho,” yaani, kwa kipindi ambacho hakuna mwanadamu anayeweza kukielewa kikamilifu. Ebr. 7:15–17.

6. Makuhani wa Mababu na Walawi walibadilika, Kifo kiliwazuia kuendelea; kwa hiyo, ukuhani wao ulipitishwa kwa urithi kutoka kwa baba kwenda kwa mwana. Lakini Melkizedeki hakuwa sehemu ya mfululizo wa makuhani—ukuhani wake haukupita kwa mrithi, wala hakuuupokea kwa urithi—na kwa maana hiyo ulikuwa usiobadilika. Vivyo hivyo, Kristo, kwa sababu “anakaa milele, anao ukuhani usiobadilika.” Ebr. 7:24. “Anashikilia ukuhani wake bila mrithi yeyote, kwa kuwa anaendelea milele, au daima.” Tafsiri ya Moffatt ya Ebr. 7:3, 23, 24.

7. Melkizedeki alikuwa kuhani binafsi aliyetambuliwa na Mungu, Alikuwa Mkananayo, mwanadamu wa kawaida aliyeishi Salemu. Lakini alikuwa wa pekee kwa sababu, licha ya nasaba yake ya Kikanaani na mazingira yake—akiwa jirani wa karibu wa mfalme wa Sodoma (Mwa. 14:17, 18)—alikuwa mwenye haki. Kristo alichukuliwa kutoka miongoni mwa wanadamu, Ebr. 5:1, kutoka miongoni mwa wenye dhambi. Alifanywa “kama ndugu zake, ili awe Kuhani Mkuu mwenye rehema na mwaminifu.” Ebr. 2:17. Mpaka aliposhiriki katika hali ya kibinadamu, mpaka alipojaribiwa katika mambo yote kama sisi tulivyo, na katika mazingira yasiyofaa sana akashinda na kuwa “asiye na dhambi,” hangeweza “kuguswa na hisia za udhaifu wetu,” Ebr. 4:15, wala hangeweza “kuwasaidia” wale wanaojaribiwa. Ebr. 2:18; 4:15. Ni jambo lenye faraja na la ajabu namna gani

kufikiri kwamba Kristo hujitambulisha na mtu yeyote—hata Mkananayo—anayemtumikia Mungu kwa kadiri ya ujuzi na uwezo wake, katika haki na amani!

Waliokombolewa ni "Ukuhani wa Kifalme"

Kuhusu waliokombolewa, Yohana anasema kwamba watashirikishwa pamoja na Kristo katika kazi yake ya kikuhani—"Makuhani wa Mungu na wa Kristo, nao watatawala pamoja Naye miaka elfu." Ufu. 1:6; 20:6. Baadhi yao tayari wameingia katika utume huu. Hao ni wale wengi ambao "walitoka makaburini mwao baada ya kufufuka Kwake" (Math. 27:50–53; Efe. 4:8, pambizo), nao wakapaa pamoja Naye kama malimbuko ya ukombozi Wake. Ufu. 4:4; 5:8–10. Hatimaye, wote waliokombolewa, wale wanaoshiriki katika "ufufuo wa kwanza," watakuwa "makuhani wa Mungu na wa Kristo." Ufu. 20:6. Petro anawaita hawa "ukuhani wa kifalme." 1 Pet. 2:9. Kuwa mmoja pamoja na Kristo katika ukuhani hakika kutakuwa heshima kuu. Kama vile "hakuna mtu ajitwaliaye mwenyewe heshima hiyo…", vivyo hivyo Kristo alitukuzwa na Baba, Yohana 17:4, 5, 24; na waliokombolewa, wanawe na makuhani wenzake, watakapovikwa "kitani safi, ing'aayo na nyeupe," Ufu. 19:8, Naye atawatukuza. Yohana 17:22, 23.

Maandalizi kwa Ajili ya "Ukuhani wa Kifalme"

Haruni alichaguliwa na Mungu kuwa kuhani mkuu wa duniani, si kwa sababu tu alikuwa mzaliwa wa kwanza, bali kwa sababu ya uhusiano wake wa damu na Musa, aliyemwakilisha Mungu. Kut. 4:16. Vivyo hivyo, Kristo alichaguliwa na Mungu kuwa Kuhani Mkuu wa mbinguni—alichaguliwa na Mungu aliyesema naye, "Wewe ni Mwanangu, leo nimekuzaa." Ebr. 5:5. Kama vile Kristo alichaguliwa kwa sababu ya uhusiano wake na Mungu, vivyo hivyo waliokombolewa, wakiwa "ndugu" wa Kristo, "Ndugu yao Mkubwa," Math. 12:50, wanachaguliwa na Mungu kuwa makuhani kwa sababu ya uhusiano wao wa kiroho na Kristo. Ufu. 20:6. Katika ukuhani wa Walawi, mgeni yeyote ambaye hangeweza kuthibitisha ukoo wake moja kwa moja kutoka kwa Haruni, kuhani mkuu, aliondolewa katika ukuhani na hata alikuwa chini ya hukumu ya kifo. Ezra 2:62; Hes. 3:10. Vivyo hivyo, Mkristo ambaye hawezi kuthibitisha uhusiano wake wa damu na Kristo, Kuhani Mkuu wa mbinguni, hawezi kuwa na sehemu katika "ukuhani wa kifalme," na hatimaye ataondolewa na kupata mauti. Uhusiano Wetu wa Kiroho na Kristo

Tunayo ahadi kwamba waliokombolewa watakuwa "makuhani wa Mungu na wa Kristo." Ufu. 20:6. Kwa kuwa ukuhani bado ni haki ya kuzaliwa, tunaweza kudai ahadi hii kwa msingi gani? Tunapataje uhusiano wa damu na Kristo? Huu ni uhusiano wa kiroho, ambao unaweza kulinganishwa na jinsi tunavyopata uhusiano wetu wa kimwili. Kama vile mama anavyotoa damu ya uhai wake na kuteseka kwa uchungu ili mtoto wake aweze kupata kuzaliwa kwa kwanza, vivyo hivyo Kristo alitoa damu ya uhai Wake Kalvari ili sisi tupate uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili. Sisi tumenunuliwa kwa damu Yake, "tulinunuliwa kwa gharama,"

na “tulikombolewa… kwa damu ya thamani ya Kristo.” 1 Kor. 6:20; 1 Pet. 1:18, 19. Hili ndilo linalotufungulia mlango wa kuingia katika familia ya Mungu—linatufanya kuwa ndugu wa Kristo, Math. 12:50, na kutupatia uhusiano wa damu Naye. Wale ambao Kristo alimwaga damu yake ya thamani kwa ajili yao ili wazaliwe katika ufalme Wake, wanapoihifadhi uovu mioyoni mwao, Yeye hupata tena uchungu wa kusulubiwa na maumivu ya nafsi. Ebr. 6:6. Mpaka ukombozi utakapokamilika na dhambi yote kuangamizwa milele, mpaka atakapouona “uzao wa maumivu ya nafsi yake,” hatatosheka. Isa. 53:11. Kisha, kwa sababu ya uhusiano wetu wa kiroho wa damu na Kristo, tutastahili kuwa na nafasi katika ukuhani wa kifalme.

Ni wa ajabu jinsi gani uhusiano huu wa damu na Kristo—wa kibinadamu na wa kiungu, wa duniani na wa mbinguni—siri ya utauwa! Kwa hiyo, kama vile makuhani wa duniani walivyozaliwa katika familia ya kikuhani, sisi pia ni lazima tuzaliwe kwa maji na kwa Roho katika familia ya Mungu. Ndipo tutakapokuwa washiriki wa asili ya Baba, na Jina Lake, yaani tabia Yake, litakuwa katika vipaji vya nyuso zetu. Kut. 28:36–38; Ufu. 14:1. Hii ndiyo “wito mkuu wa Mungu katika Kristo Yesu,” alama ambayo tunaielekea tunapojitahidi kupata tuzo. Flp. 3:14.

Tanbihi

Kwa ajili ya kujifunza zaidi kuhusu Melkizedeki, angalia: “The Book of Hebrews” na M. L. Andreasen, kurasa 245–265; “The Atonement” na W. H. Branson, kurasa 43–45; “Smith’s Bible Dictionary,” makala kuhusu Melchizedek; “Jamieson, Fausset and Brown’s Commentary on Hebrews 7.”

14. MAVAZI YA KUHANI MKUU

Mavazi Yake Rahisi ya Kitani

Kuhani mkuu alikuwa na seti mbili za mavazi. Seti moja ilikuwa ya kitani cheupe kisicho na mapambo, Kut. 39:27, 28, kama yale ya kuhani wa kawaida, isipokuwa kilemba na mshipi. Makuhani walivaa "vilemba vizuri," Kut. 29:28, wakati kilemba cha kitani cha kuhani mkuu kilikuwa na umbo lililofanana kwa kiasi fulani na koni. Mshipi wa kuhani wa kawaida, uliokuwa kwa ajili ya kufunga kanzu tu, ulizunguka kiunoni pekee. Josephus anasema kwamba mshipi wa kuhani mkuu ulipita juu ya bega, ukavuka kifuani, ukapita chini ya mikono, ukazunguka mwili mara mbili, kisha ukafungwa mbele, huku ncha zake zikining'inia mpaka miguuni; jambo hili lilimfanya kuhani mkuu aonekane mwenye heshima zaidi.

Kuhani mkuu alivaa mavazi haya mepesi tu siku ya upatanisho, alipokwenda katika Patakatifu pa Patakatifu ili kuhudumu kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe pamoja na zile za watu. Wakati huo alijionyesha katika hali ya unyenyekevu, kama mwombaji. Alipokaribia mbele kabisa za uwepo wa Mungu, uliowakilishwa na Shekina, alifanya hivyo akiwa amevaa mavazi meupe kabisa ya kitani, Law. 16:2-4, bila pambo wala mapambo ya aina yoyote—mavazi yaliyofaa kwa heshima na unyenyekevu. Mavazi haya pia yalikuwa "ishara ya usafi mkamilifu uliotafutwa kwa njia ya upatanisho wa siku hiyo."

Mavazi haya maalumu aliyovaa kuhani mkuu siku ya upatanisho hayana mfano unaolingana nayo katika kazi ya Kuhani Mkuu wa mbinguni, kwa sababu Kristo alipoanza kazi Yake katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, hakuingia ili kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi Zake Mwenyewe, kwa kuwa hakuwa na dhambi; aliingia kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi za watu pekee. Kwa hiyo, katika siku hii ya upatanisho ya Mfano Halisi, Yesu anawakilishwa akiwa amevaa "mavazi ya thamani," yale yenye "kengele na komamanga," pamoja na kifuko cha kifuani kilichokuwa "king'aa kama almasi." EW 251.

"Joho Lililorembwa"

Katika "mavazi ya dhahabu" ya kuhani mkuu, joho lililopambwa lilivaliwa juu kabisa ya vazi la ndani. Kama mavazi yote ya kuhani na kuhani mkuu, joho hili

lilitengenezwa kwa kitani safi na kusukwa katika kipande kimoja. Lilikuwa limepambwa kwa ustadi mkubwa. Katika Bible Dictionary yake, Smith anaeleza kwamba mapambo hayo yalifanywa kwa mtindo wa vipande vinavyofanana na vigae, katika miraba kama vile mawe yanavyoweza kupangwa. Webster's Dictionary inafafanua neno hilo kuwa na maana ya kitu kilichoundwa kwa miraba midogo, mistatili au vipande vinavyokaribia umbo la mraba, kama kazi ya mosaiki. Neno la Kiebrania linalotafsiriwa "kupamba kwa ushonaji" katika Kut. 28:39 lina maana ya "kuunganisha nyuzi za rangi katika miraba, na kuweka vito katika dhahabu."

Bila shaka hili lilikuwa pambo zuri sana na la kupendeza, lililohitaji ustadi na uangalifu wa pekee. Joho hilo lilifika mpaka miguuni. Ufu. 1:13.

"Mavazi ya kuwa kikuhani yasichanike, kwa maana jambo hilo lingeharibu uwakilishi wa mambo ya mbinguni. Kuhani mkuu aliyethubutu kutokea katika huduma takatifu akiwa…na vazi lililochanika, alionekana kuwa amejitenga na Mungu…Hakukubaliwa tena na Mungu kuwa kuhani wa kuhudumu." Alipotoa hukumu dhidi ya Kristo kwamba alikuwa mkufuru, na kuonyesha hofu yake juu ya dhambi hiyo kwa kurarua vazi lake rasmi, yeye mwenyewe alikuwa akitenda kufuru. Hata baada ya kifo cha Kristo, katika utimilifu wa unabii, vazi Lake halikuraruliwa. Yn. 19:23, 24; Zab. 22:18.

Mshipi Uliopambwa kwa Ushonaji, Katika Mashariki, thamani kubwa iliwekwa juu ya mshipi kwa kuwa ulikuwa sehemu ya mavazi ya kijeshi iliyohusishwa na upanga na upinde. Hili lilikuwa jambo la pekee ikiwa mshipi huo ulikuwa umevaliwa na mtawala au mwanawe mkubwa na mrithi. Yonathani alipompa Daudi joho lake, alimpa pia "upanga wake, na upinde wake, na mshipi wake." 1 Sam. 18:4. Hili halikuwa tu uthibitisho wa agano lao la udugu wa maisha yote, bali pia lilikuwa ishara kwamba alikuwa amemkabidhi Daudi urithi wake wa kifalme.

Mshipi wa magunia ulikuwa ishara ya huzuni; mshipi wa ngozi, kama ule uliovaliwa na Eliya na Yohana Mbatizaji, uliwakilisha unyenyekevu mkubwa. Mshipi pia ulikuwa ishara ya nguvu na ushindi. Zab. 18:39, 40. Nyakati nyingine askari walipewa mishipi ya thamani kuwa thawabu. Paulo alirejelea desturi hii aliposema, "Mkiwa mmejifunga Kweli viunoni mwenu." Efe. 6:14.

Kwa hiyo tunaona kwamba mshipi ulikuwa na maana mbalimbali za hisia na ishara; kadiri wazo lililokusudiwa kuwakilishwa lilivyokuwa la kina na la juu zaidi, ndivyo mshipi ulivyokuwa wa thamani na wenye mapambo mengi zaidi. Mshipi aliouvaa kuhani mkuu ili kufunga kanzu yake lililopambwa ulitengenezwa "kwa kitani safi iliyosokotwa, na samawi, na zambarau, na nyekundu," ukiwa umepambwa kwa uzuri kwa "kazi ya sindano." Kut. 28:39; 39:29.

Kama ilivyo mahali pengine, kitani cheupe safi kilikuwa ishara ya haki isiyo na doa; na kwa kuwa kilikuwa "kimesokotwa vizuri," kiliwakilisha haki ya kiwango cha juu kabisa—hata haki ya Kristo. Rangi ya samawi, nyekundu na zambarau zililingana na rangi hizi za kifalme katika Patakatifu, zikionyesha utii kwa ukweli wa Mungu, dhabihu kamili na isiyo na ubinafsi, na ukuu wa kifalme. Hizi zote zilikuwa sifa za Mfano Halisi Mkuu, Yesu Kristo, Kuhani wetu Mkuu.

Kuhani mkuu ambaye hakuwa amevaa kwa ukamilifu hangeweza kumwakilisha Kristo kama mchukuaji wetu wa dhambi. Kwa hiyo, kuhusu Yoshua kuhani mkuu, aliyekuwa amevaa "mavazi machafu," Bwana aliamuru: "Mvue mavazi machafu…Tazama, nimekuondolea uovu wako, Nami nitakuvika mavazi ya fahari…na malaika wa Bwana alikuwa amesimama karibu." Zek. 3:3-7. Mavazi machafu yanawakilisha dhambi; katika kisa hiki, ni dhahiri kwamba yanawakilisha dhambi ya Israeli ambayo kuhani mkuu, kwa sababu ya cheo chake, alipaswa kuibeba, Hes. 18:1. Kitani cheupe safi, kwa upande mwingine, kiliwakilisha haki ya Kristo ambayo kuhani mkuu alipaswa kuvikwa nayo ili aweze kubeba dhambi za Israeli.

Joho ya Naivera ya Rangi ya Samawi

Hili lilikuwa vazi lililovaliwa juu ya joho lililopambwa. Lilikuwa limefumwa kwa kitambaa cha rangi ya bluu tupu; rangi hii, kama ilivyo daima, ikiwa ishara ya ukweli wa mbinguni au mbingu yenyewe. Kama joho lililopambwa, lilikuwa katika kipande kimoja. Halikuwa na mikono, bali lilikuwa na mianya pembeni kwa ajili ya mikono kupita, na tundu juu kwa ajili ya kichwa. Kwenye upindo wa joho hilo kulifungwa kengele za dhahabu safi, ambazo kati yake ziliwekwa makomamanga ya samawi, zambarau, nyekundu na kitani iliyosokotwa; vyote viwili vilikuwa vielelezo vya tabia na kazi ya Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni. Kut. 28:31-35; 39:22-26. Biblia haisemi ni mapambo hayo yalikuwa mangapi, lakini mapokeo ya Kiyahudi yanasema kwamba kulikuwa na kengele 72. Wengine wanasema kulikuwa na mapambo 72 kwa jumla—36 ya kila aina—jambo ambalo linaonekana kuwa na mantiki zaidi. Hata hivyo, mtu mmoja alisema kwa hekima: "Ni jambo la kiasi zaidi kukaa kimya pale Mungu amekaa kimya kuliko kujiachilia katika mawazo yasiyo na mipaka na yasiyo na msingi."

Mafundisho Kutokana na Kengele za Dhahabu

Kengele na makomamanga vinaashiria nini? Kwa kuwa vilikuwa sawa kwa idadi, mtu fulani amependekeza kwamba vilifundisha vizuri kwamba katika uzoefu wetu wa Kikristo kunapaswa kuwa na matunda mengi kama vile kuna sauti au ukiri. Kwa vyovyote vile, kengele hazikutengenezwa kwa "shaba iliyo," ambayo ni ishara ya ukosefu wa upendo, 1 Kor. 13:1, bali zilitengenezwa kwa dhahabu safi, ikiwakilisha thamani kubwa. Kengele pia zilikuwa na kusudi maalumu siku ya upatanisho. Sauti yake ya furaha iliwajulisha watu kwamba kuhani mkuu

alikuwa amemaliza kazi yake salama, na kwamba Mungu alikuwa amekubali dhabihu kwa ajili ya dhambi zao.

Mafundisho Kutokana na Makomamanga

Kwa nini Mungu aliamuru kwamba pambo lililofuata liwe komamanga badala ya kuwa tunda jingine? Komamanga ni tunda la mviringo lenye ukubwa wa takribani tufaha. Ganda lake lenye rangi ya zambarau-nyekundu limejaa kabisa mbegu, kila moja ikiwa imezungukwa na mfuko wa maji yenye rangi nyekundu kama damu, matamu lakini wakati mwingine machungu. Kila tunda lilikuwa kweli "kikapu cha mbegu" chenye "mbegu ya thamani." "Mbegu ni Neno la Mungu." Luka 8:11. Kwa kuhesabu moja kwa moja, komamanga moja ya ukubwa wa kawaida ilikuwa na takribani mbegu 650, jambo linaloashiria angalau kwamba Neno la Mungu limejaa ahadi za thamani. Maji mekundu kama damu yanaashiria damu ya Yesu Kristo, ambayo husafisha kutoka katika dhambi yote. Kitani safi iliyosokotwa katika rangi za kifalme za samawi, zambarau na nyekundu, ambacho mapambo haya yalitengenezwa nacho, kina maana ileile hapa kama ilivyo sehemu nyingine katika Patakatifu—ukweli wa mbinguni, ufalme na dhabihu.

Si kwamba rangi nyekundu ni ishara tu kwamba Kristo alikuwa tayari kutoa maisha Yake kama dhabihu kwa ajili yetu, bali pia ni ishara kwamba wafuasi Wake nao lazima wawe tayari kutoa maisha yao hata kufa, ambapo mara nyingi dhabihu ya namna hii inahitajika ili kuipeleka Kweli ya Mungu kwa watu walio gizani. Kitani hakiwakilishi tu haki ya Kristo, bali pia haki inayohitajika kwa wale ambao Mungu huwaita kwenye kazi Yake. "Jitakaseni ninyi mnaovichukua vyombo vya Bwana." Isa. 52:11. Wao hupanda mbegu ya thamani kando ya maji yote, wakitoa mambo mapya na ya zamani kutoka katika Neno la Mungu. "Aendaye zake akilia, akichukua mbegu za kupanda [pembeni, kikapu cha mbegu], bila shaka atarudi kwa furaha, akichukua miganda yake." Zab. 126:6.

Mafunzo Mengine Kutokana na Mapambo Haya

Kengele na makomamanga hazikuwa kwenye joho la kitani cheupe, wala hazikuwa kwenye Naivera ya dhahabu; zilikuwa kwenye joho la samawi, na samawi ikiwa ishara ya Ukweli wa Mungu wa milele. Ni wazo zuri jinsi gani linaloonyeshwa na vikapu vya mbegu vya makomamanga, wakati baada ya saa kuhani mkuu aliendelea na kazi zake za kila siku, akihudumu kwa ajili ya mwenye dhambi aliyetubu na kugawa "mbegu" za tumaini na furaha, faraja na mafundisho kutoka katika Neno la Mungu, "kikapu cha mbegu" hicho cha ajabu! Kwa furaha iliyoje alichukua kutoka katika "kikapu chake cha mbegu" na kumpa mwenye dhambi aliyetubu mbegu hii ya kutia moyo: "Damu ya Yesu, Mwana Wake, yatusafisha dhambi yote." 1 Yoh. 1:7; na nyingine: "Imani yako imekuponya; enenda kwa amani." Marko 5:34; "Usitende dhambi tena, lisije likakupata jambo lililo baya zaidi." Yn. 5:14.

Kisha, mwenye dhambi anapolipokea Neno moyoni mwake, na sauti ya furaha ya kengele za dhahabu inaposikika, mbegu hii yenye kutia moyo huja: “Furaha huwa mbinguni kwa mwenye dhambi mmoja atubuye.” Luka 15:7. Kengele za dhahabu kwenye upindo wa joho la kuhani mkuu, “lote la samawi,” zilipotoa sauti ya furaha, mwitikio wake ulipokelewa na malaika mbinguni walipokuwa wakipiga nyuzi za vinubi vyao vya dhahabu. Luka 15:7. Jambo hili linaturudisha kwenye kumbukumbu wimbo ule wa mtoto mdogo:

“Lieni kengele za mbinguni,

Kuna furaha leo,

Kwa maana mpotevu sasa amerudishwa.”

Kisha kiitikio:

“Utukufu! Utukufu! Jinsi malaika wanavyoimba!

Utukufu! Utukufu! Jinsi vinubi vyao vinavyolia kwa sauti!”

Ikiwa hujawahi kusikia kundi la watoto wasio na hatia wakiimba wimbo huo kwa sauti zao tamu, umekosa msisimko wa mbinguni.

Naivera

Naivera, iliyovaliwa juu ya joho la samawi, ilikuwa vazi rasmi la pekee la kuhani mkuu wa Israeli. Neno Naivera wakati mwingine hutafsiriwa kama aproni, kwa kuwa ilikuwa fupi kuliko joho la samawi na haikuwa na mikono. WiM 351. Lilikuwa vazi lake lenye gharama kubwa zaidi na la kifahari zaidi, likiwa limetengenezwa kabisa kwa “dhahabu, samawi, na zambarau, na nyekundu, na kitani safi iliyosokotwa,” Kut. 39:3; kila uzi ukiwakilisha tabia kamilifu ya Kristo.

Kitambaa hiki kizuri, kilichopambwa kwa ustadi kwa uzi halisi wa dhahabu, kilimtambulisha kuhani mkuu binafsi na rasmi pamoja na lango la Ua wa nje, mlango wa hema ya kukutania, pazia, na kifuniko kizuri cha ndani cha Patakatifu; vitu vyote hivyo vilitengenezwa kwa nyenzo zilezile za thamani na kazi ya ustadi kama Naivera. Huenda hii ndiyo sababu, angalau kwa sehemu, kwamba baada ya kifo chake mavazi ya kuhani mkuu yalipitishwa kwa mrithi wake. Kut. 29:29.

Vito vya Shohamu

Upande wa mbele na wa nyuma wa Naivera uliunganishwa mabegani kwa vito viwili vya shohamu, kila moja likiwa limechorwa majina sita ya makabila ya Israeli. Kut. 28:10; 39:6. Vito hivi vya shohamu vilikuwa karibu vyeupe, vikiwa na mistari ya waridi kama akiki. Viliwekwa katika vijifungio au fremu za dhahabu, na majina hayo “yalichongwa kama vile mihuri inavyochongwa.” Kut. 39:3, 7. Muhuri (signet) ni muhuri unaotumiwa na mtawala katika kufunga nyaraka rasmi. Hutoa uhalali kwa hati hiyo na huwakilisha mamlaka ya serikali ambayo afisa huyo anaiongoza. Vivyo hivyo, majina yaliyochongwa kwenye vito

hivi vya shohamu vilionyesha kwamba wale waliowakilishwa walikuwa wametengwa rasmi na kutiwa muhuri kuwa watumishi waaminifu wa Mfalme wao wa mbinguni. Alama za heshima na mamlaka mara nyingi huvaliwa mabegani mwa maafisa wa serikali au watu wengine ambao wamepata sifa ya kipekee. Kama vile Masihi alivyopaswa "kubeba utawala juu ya bega Lake," Isa. 9:6, ndivyo vito mabegani mwa kuhani mkuu vilivyoonyesha heshima na wajibu aliopewa na Mungu. Bega linalobeba mzigo linaashiria kujitiisha katika utumishi. Isakari "aliinama bega lake ili achukue mzigo, akawa mtumwa wa kulipa kodi." Mwa. 49:15. Vito vya shohamu vilivyofungwa kwenye mabega ya Naivera vilionyesha kwamba kuhani mkuu alipaswa kubeba mizigo ya kimwili ya Israeli, kama vile Kuhani Mkuu wa mbinguni anavyobeba mizigo yetu: "Mtupie Bwana mzigo wako, naye atakutegemeza." Zab. 55:22. Hili si ahadi isiyo na maana; na kwa yeyote kati yetu kuwa mbebaji wa mizigo kwa ajili ya Mungu ni heshima kuu ya mbinguni. (Kwa sababu ya tofauti ya lugha ambazo Agano la Kale la Kiebrania na Agano Jipya la Kigiriki yaliandikwa, majina ya baadhi ya vito katika Ufunuo yanatofautiana na yale yaliyotolewa katika Ezekieli na Kutoka, lakini vito vyenyewe ni vilevile. Katika Agano Jipya, kulingana na Smith's Bible Dictionary, yakinti (jacinth) ni sawa na ligure, kalkedoni (chalcedony) ni aina ya akiki, sardonyksi (sardonyx) ni aina ya sardioni ya shohamu, wakati krisopraso (chrysoprasus) na krisoliti (chrysolite), ambazo zote ni vito vyenye kung'aa sana, zinaonekana wazi kuwa ni carbuncle na almasi vya Agano la Kale.)

Majina ya Israeli katika vito vya shohamu yalichongwa "kwa kadiri ya kuzaliwa kwao," Kut. 28:10, kuanzia Reubeni, mzaliwa wa kwanza, mpaka Benyamini, aliyezaliwa mwisho. Kwa kuwa majina haya yalibebwa mabegani, yanawakilisha wana-kondoo wa kundi na wale ambao wamezaliwa karibuni katika familia ya Mungu. Luka 15:4-6. Majina haya yanawakilisha waajiriwa wapya wanaojiandaa kuitikia mwito wa Jenerali wao mwenye nguvu wa kuimarisha jeshi Lake laaminifu, linalowakilishwa na vito vya kifuko cha kifuani. Vito vya shohamu pamoja na vito vya kifuko cha kifuani yalichongwa "kuwa ukumbusho," jambo ambalo Mungu hatasahau kamwe. "Naam, hao waweza kusahau, lakini mimi sitakusahau," kwa maana "nimekuchora," si juu ya vito vya thamani, bali mahali palipo na thamani isiyo na kifani zaidi—"katika vitanga vya mikono yangu." Kut. 28:12, 29; Isa. 49:15, 16. Mungu hatawasahau kamwe wale wanaojiandaa kwa ajili ya huduma Yake, wala wale ambao tayari wanahusika katika huduma hiyo. Hii ndiyo ahadi ya Bwana kwa Sayuni.

Kifuko cha Kifuani cha Hukumu

Kama ilivyokuwa Naivera, kifuko cha kifuani kilitengenezwa kwa dhahabu, samawi, zambarau, nyekundu na kitani safi iliyosokotwa. Kipande hiki cha kitambaa kilichopambwa kwa ustadi, kilipokunjwa mara mbili, kilikuwa na umbo

la mraba, kikawa na upana wa shibiri, takribani inchi tisa kila upande. Ndani ya mpaka wake, “katika vijifungio vya dhahabu,” Kut. 39:13, viliwekwa safu nne za vito vya thamani, vito vitatu katika kila safu. Juu ya kila jiwe lilichongwa jina la moja kati ya makabila kumi na mawili. Kut. 28:15-21. Vito hivyo viling’aa kama almasi, vikirejesha mwanga na kufanya majina yaliyochongwa juu yake yaonekane makubwa zaidi. MAw 251. Vito hivi, kila kimoja kikiwa na ukubwa wa karibu inchi mbili kwa tatu, havikuwa vya uzuri wa nje tu, bali pia vilikuwa mawe ya thamani yenye thamani kubwa yenyewe. Waandishi wa Kiebrania wanasema kwamba bendera au alama ya kila kabila ilikuwa na rangi ileile na jiwe la thamani lililowakilisha kabila hilo kwenye kifuko cha kifuani cha kuhani mkuu.

“Haruni atayachukua majina ya wana wa Israeli katika kifuko cha kifuani cha hukumu (au haki) juu ya moyo wake, atakapoingia patakatifu, kuwa ukumbusho mbele za Bwana daima.” Kut. 28:29. Vivyo hivyo, siku baada ya siku, “daima,” Kristo, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni, anakumbuka watu Wake. “Hubeba juu ya moyo Wake jina la kila nafsi inayotubu na kuamini.” PP 351. Yeye “daima” humfikiria kila mtu aliye “maskini na mhitaji.” Zab. 40:17. Yeye habebi tu mizigo yetu ya kimwili, bali pia mizigo yote ya mioyo yetu.

Vito hivi kumi na viwili vya kifuko cha kifuani, ambavyo hakuna viwili vinavyofanana, vilivyobebwa juu ya moyo wa kuhani mkuu, vinawakilisha hazina maalumu ya Mungu—“vito vyangu.” Mal. 3:17. Vito hivi vinakusanywa kwenye moyo wa Kristo, Mkombozi wa makabila kumi na mawili, kutoka kila taifa na nchi; wengine kutoka vilindi vya bahari, na wengine kutoka migodi yenye giza kuu kabisa ya dunia.

Mpangilio wa Majina

Majina yaliyokuwa kwenye kifuko cha kifuani yalichongwa “kwa kadiri ya kabila kumi na mbili.” Kut. 28:21. Wale tu waliokuwa wamefikia umri wa kutosha “kutoka kwenda vitani katika Israeli,” Hes. 1:3, ndio waliohesabiwa katika makabila—yaani, waliokuwa wamekomaa vya kutosha kupigana katika vita vya kiroho vya Bwana. Katika vita vyao na huduma yao kwa ajili Yake, Kristo huwabeba mioyoni Mwake “daima.” Wao ni “ukumbusho” Wake, na hatawasahau kamwe. Ni faraja iliyoje ambayo jambo hili linapaswa kuwapa wote wanaofanya kazi katika huduma Yake! Mpangilio wa majina haya kwa kawaida ungekuwa sawa na ule uliotumiwa wakati makabila yalipopiga kambi kuzunguka Patakatifu, na wakati waliposafiri kutoka mahali pamoja kwenda pengine. Hes. 2:3-13. Tazama mchoro mwishoni mwa surah ii.

Urimu na Thumimu

“Nawe utaweka katika kile kifuko cha kifuani cha hukumu [haki] Urimu na Thumimu; nao watakuwa juu ya moyo wa Haruni, atakapoingia mbele za Bwana; na Haruni atachukua hukumu ya wana wa Israeli juu ya moyo wake mbele za

Bwana daima.” Maneno haya yanaonekana kurejeza mawazo yote mawili nyuma hadi Edeni. Katika Ezekieli 28:13, kuna kutajwa kwa mawe yafuatayo ya thamani yaliyokuwamo Edeni—akiki, topazi, na almasi; zabarajadi, shohamu, na yaspi; yakuti samawi, zumaridi, na yakuti nyekundu. (Tafsiri ya Septuaginta inataja mawe yote kumi na mawili.) Inaonekana kana kwamba kifuko cha kifuani cha kuhani mkuu kilielekeza nyuma hadi Edeni, kikitoa ahadi kwamba Israeli ya Mungu ingerudishwa tena katika utukufu Wake. Vivyo hivyo, Yerusalemu Mpya huzungumzia jambo hilo hilo, ikiwapa waliokombolewa utukufu wote—na zaidi ya yote—wa Paradiso, ambamo wanaingizwa na Mwana-Kondoo, yaani, Kuhani Mkuu wa kweli, ambaye hubeba majina yao moyoni mwake.

Ezekieli anawaita mawe haya kuwa ni “kifuniko” cha Lusifa, mfalme wa Tiro. Ezek. 28:12–19. Ni wazo lenye uzuri wa namna gani kwamba kifuko cha kifuani cha kuhani mkuu kinaunganisha pengo lililopo kati ya wakati ambapo, kupitia Lusifa, dhambi iliingia Edeni na kuwatenganisha wakaaji wake na moyo wa Muumba, na wakati ambapo, kupitia Kristo, dhambi itafutwa kabisa na milele, na watoto wake kurejeshwa moyoni mwa Mkombozi wao, Kuhani Mkuu wa Kweli!

Efraimu na Dani “Kukatiliwa Mbali”—Kwa Nini?

Katika orodha ya makabila iliyotolewa katika Ufunuo 7, ambayo majina yao yameandikwa katika malango ya Jiji Takatifu (Ufu. 21:12), Yusufu anachukua nafasi ya Efraimu, ambaye imeandikwa hivi kumhusu: “Efraimu amejiunga na sanamu; mwache.” Hos. 4:17. Mtu yeyote anayeshikamana na sanamu zake za fedha au dhahabu, vileo, tumbaku, kahawa, vito vya thamani, au sanamu nyingine yoyote, hatimaye atapokea hukumu hiyo hiyo: “Mwache.” Dani, ambaye alikuwa msingiziaji, naye anaondolewa. Kuhusu yeye imeandikwa: “Dani atakuwa nyoka njiani, nyoka mwenye sumu katika njia, amng’ataye farasi visigino, hata mpanda farasi wake aanguke nyuma.” Mwa. 49:17. Lawi anachukua nafasi yake.

Hili linapaswa kuwa onyo kubwa kwa mtu yeyote anayejihusisha na kukosoa au kusengenya wengine kwa namna yoyote! Je, si jambo la huruma angalau kwa wale wanaojaribiwa katika jambo hili kutafakari maneno haya yanayojulikana sana:

“Kuna wema mwingi katika walio wabaya zaidi miongoni mwetu,
na kuna ubaya mwingi katika walio wema zaidi miongoni mwetu;
hivyo haifai hata kidogo kwa yeyote kati yetu
kuzungumza kuhusu wengine miongoni mwetu.”

Tunapokumbuka kwamba ni Shetani, yule “nyoka,” ambaye ni “mshtaki wa ndugu zetu” (Ufu. 12:10), je, hatupaswi kuachana kabisa na roho ya namna hiyo,

ili tusihesabiwe pamoja naye, na hatimaye kutupwa chini pamoja naye, na kupoteza nafasi yetu miongoni mwa waliokombolewa wa Israeli?

Vito vya Shohamu na Kifuko cha Kifuani Viliunganishwa Pamoja

Kifuko cha kifuani kilipokamilika, pete ya dhahabu safi iliwekwa katika kila pembe yake nne—mbili juu na mbili chini. Katika zile pete mbili za juu, “minyororo iliyosokotwa” ya dhahabu safi ilifungwa kwa “vishikio” au vifungo vya dhahabu. Minyororo hiyo ilifika kwenye pete zilizokuwa katika vile vipande vya mabegani vya kifuko cha kifuani, ambavyo vilikuwa na vito vya shohamu, na iliunganishwa navyo kwa vifungo vya dhahabu. Hivyo, vito vya shohamu viliunganishwa na kifuko cha kifuani—vikiwa ni mfano wa jeshi la akiba likiungana na wale wapiganaji wenye uzoefu waliokomaa. Minyororo hiyo ilitengenezwa ikiwa na nguvu mara mbili, kwa kuwa ilikuwa “imesokotwa”—yaani, ilipindishwa na kuunganishwa kwa kusokotana—ikiwa kama kamba imara zilizotengenezwa kwa dhahabu safi. Kutoka 28:13, 14; 39:15–18. Vivyo hivyo, Kristo huwaunganisha watoto Wake pamoja, wadogo na wakubwa, na kulingana na Neno Lake, hakuna mtu atakayewaweza “kung’oa katika mkono wa Baba Yangu.” Yoh. 10:29.

Ni jambo la muhimu sana kwamba minyororo hii ilikuwa ya dhahabu “iliyosokotwa”! Katika zile pete mbili za chini, kifuko cha kifuani kilifungwa kwenye pete za dhahabu zilizokuwa pande mbili za kifuko cha kifuani, karibu na mshipi uliofumwa kwa ustadi uliokuwa na “kamba ya rangi ya samawi.” Kut. 28:28. Hebu fikiria jambo hili! Kamba ya rangi ya samawi, inayowakilisha utii kwa ukweli wa mbinguni, iliwaunganisha wapiganaji wa Israeli kwa karibu na ule mkanda—sehemu ya mavazi ya kijeshi iliyohusishwa na upanga, ambao katika hali hii ni “upanga wa Roho, ambao ni Neno la Mungu.” Efe. 6:17. Hivyo wakiwa wameunganishwa pamoja na wakiwa wameandaliwa kwa namna hiyo, wapiganaji wa Israeli wana hakika ya kuwa washindi katika vita vyao vya kiroho.

“Mshipi Uliofumwa kwa Ustadi” ulio juu ya Naivera

Neno “ustadi” hapa linamaanisha kazi iliyofanywa kwa ustadi mkubwa au kwa utaalamu. Mkanda huu ulikuwa na upana wa takribani upana wa kiganja, ukizungushwa mara mbili kuzunguka sehemu ya juu ya kiuno, na kufungwa mbele, huku ncha zake ndefu zikining’inia chini. Kama vile kifuko cha kifuani, rangi zake za kifalme zilipambwa kwa uzuri kwa nyuzi za dhahabu safi. Hivyo, kwa kufaa, ulikuwa unamwakilisha Kristo, ambaye alikuwa “amejifunga mkanda wa dhahabu kifuani.” Ufu. 1:13. Mkanda wa namna hii ulikuwa alama ya heshima kuu, ukuu na ufalme, na ule mkanda wa dhahabu wenye utajiri aliokuwa amevaa Kristo ulikuwa ukionyesha ubora wa huduma yake kama Kuhani Mkuu.

Kilemba, kama mavazi mengine, kilitengenezwa kwa kitani safi, hivyo kutengeneza taji lenye sehemu tatu, “moja ndani ya jingine.” Kilikuwa ishara ya taji lenye sehemu tatu la Kristo.

Kilichofungwa mbele yake kwa utepe wa rangi ya samawi kilikuwa bamba la dhahabu safi, ambalo juu yake kulikuwa kumeandikwa maneno: “UTAKATIFU KWA BWANA.” Kwa sababu hiyo, kilemba hicho kiliitwa “taji takatifu.” Kut. 39:30, 31. Bamba hili pamoja na utepe wake wa rangi ya samawi lilipaswa kuwa “juu ya paji la uso la Haruni,” hivyo kuashiria kwamba akiwa kuhani mkuu, alielewa na alikuwa mtii kwa Neno la Mungu, akiwa mwakilishi wa kweli wa Kristo.

Mwanzoni mwa miaka elfu moja, waliokombolewa watakapounganishwa na Kristo kama makuhani (Ufu. 20:4, 6), wao pia watavaa taji takatifu. Kama ishara ya kuingizwa kwao katika huduma hiyo takatifu, Yesu ataweka juu ya kichwa cha kila mmoja wao “taji ya utukufu ... yenye ‘jina lake jipya’ na maandishi ‘Utakatifu kwa Bwana.’” GC 646; Isa. 62:2; Ufu. 2:17; 3:12; 22:4.

Wale ambao hatimaye watavaa taji hili takatifu, katika maisha yao ya kila siku hapa duniani, watakuwa kile ambacho taji hilo linawakilisha.

Muhtasari wa Mavazi ya Makuhani

Muhtasari ufuatao wa kulinganisha unaonyesha mavazi yote ya kuhani na kuhani mkuu.

Mavazi ya Makuhani wa Kawaida	**Mavazi ya Kuhani Mkuu katika Siku ya Upatanisho**	**Mavazi ya Kuhani Mkuu “Mavazi ya Dhahabu”**
Vazi la ndani la kitani	Vazi la ndani la kitani	Vazi la ndani la kitani
Vazi la kawaida la kitani	Vazi la kawaida la kitani	Vazi lililopambwa kwa urembo
Mshipi uliopambwa kwa urembo	Mshipi wa kawaida wa kitani	Mshipi uliopambwa kwa urembo
“Kofia nzuri”	Kilemba cha kawaida cha kitani	Kilemba chenye bamba la dhahabu
Kut. 28:40, 42; 39:27–29; PP 350	Kut. 39:27, 28; Law. 16:4	Kut. 28:4, 8, 36, 39; Vazi la bluu la kifuko cha kifuani, Naivera yenye vito vya shohamu

15. PATAKATIFU PA MBINGUNI

Kwa Nini Tunapaswa Kuelewa Patakatifu pa Mbinguni

Patakatifu pa duniani ni muhimu kwa sababu palikuwa somo la vitendo la Mungu lililokusudiwa kufafanua mpango wa ukombozi katika patakatifu pa mbinguni. Lakini patakatifu pa mbinguni ndiko Patakatifu halisi, "asili kuu," WiM 357, ambako kazi ya ukombozi inaendelea kwa kweli. Hapa Yesu sasa anafanya maombezi Yake ya mwisho mbele za Baba kwa ajili ya wokovu wetu. Hasa katika saa hizi za mwisho za kipindi cha rehema, kujifunza kwa bidii somo hili muhimu hakuwezi kushindwa kuamsha shauku kubwa kuhusu maisha yajayo, na kuwa kifungo chenye nguvu kinachomunganisha mwanafunzi mwenye bidii na mbingu.

Zaidi ya hayo, kwa kuwa mpango wa wokovu ni "mada kuu ya msingi" ya Biblia, kuelewa patakatifu pa duniani na patakatifu pa mbinguni ni jambo la msingi kwa uelewa sahihi wa Biblia. Bila uelewa huu, tutapoteza nuru ambayo somo hili hutoa katika sehemu nyingi za Maandiko ambazo vinginevyo zinaonekana kuwa ngumu. Kwa hiyo, lengo la somo letu la sasa linapaswa kuwa kuona kwa mawazo yetu patakatifu pa mbinguni, kwa kadiri iwezekanavyo, kama kitu kimoja kikuu, huku Kristo akiwa kiini chake na ukombozi ukiwa mada inayopenya sehemu zake zote.

Picha iliyo wazi na thabiti ya patakatifu pa juu itatuwezesha kumfuata Kristo mahali anapohudumu sasa kwa ajili ya wokovu wa mwanadamu. Hili litaimarisha imani yetu katika kazi ya mwisho ya injili; litatusaidia kutambua na kuepuka makosa, na hivyo kuwa nanga ya nafsi. Bila uelewa huo, hatutaweza kutekeleza sehemu yetu katika kushirikiana na Kristo; na hasa katika wakati huu ambapo Hukumu, ambayo huamua hatima yetu ya milele, inaendelea katika mahakama za juu. Bila uelewa huo, "haiwezekani . . . kuutumainisha ule imani ambao ni wa lazima katika wakati huu." PK 488.

Patakatifu pa Duniani ni "Mfano" wa Patakatifu pa Mbinguni

Mungu alipompa Musa maelekezo ya kujenga Patakatifu pa duniani, alimwonya mara kwa mara afanye kila kitu "kwa mfano ulioonyeshwa katika mlima." Kut. 25:9,10; 26:30; 27:8; Hes. 6:4; Mdo. 7:44; Ebr. 8:5. Patakatifu hapa palipaswa kuwa nakala kamili ya kile alichoonyeshwa. Hakupaswa kuwepo mkengeuko wowote kutoka katika mfano huo, kwa sababu kila jambo lililokuwamo lilikuwa linawakilisha sehemu fulani ya kazi ya ukombozi ya Kristo. Kwa hiyo, ni muhimu tupate uelewa wa wazi si tu wa mfano huo, bali pia wa uhusiano wake na patakatifu pa mbinguni.

Kwa sababu “mahali Patakatifu” katika Patakatifu pa duniani palikuwa “mifano ya vile vilivyo halisi,” yaani Patakatifu pa mbinguni, Ebr. 9:24, wengine wamefikiri kwamba Patakatifu pa mbinguni ndiko kulikokuwa mfano ambao Musa alionyeshwa. Wengine wamehitimisha kwamba, kwa kuwa patakatifu pa mbinguni ni “asili kuu,” basi ndiko kulikokuwa mfano.

Hata hivyo, Paulo anaweka wazi kwamba mfano ambao Musa alionyeshwa ulikuwa “kivuli” cha mambo ya mbinguni, wala si “sura yenyewe” ya mambo hayo. Ebr. 10:1,5. Pia, “mahali Patakatifu palipofanywa kwa mikono”—yaani Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa duniani—ni “mifano ya vile vilivyo halisi.” Ebr. 9:11. Kwa hiyo, si “vitu” vilivyokuwa katika Patakatifu pa duniani pekee, bali hata “jengo” lenyewe lilikuwa “kivuli” au “mfano” wa Patakatifu pa mbinguni.

Ni kweli kwamba “Mungu alimwonyesha Musa katika mlima mtazamo wa patakatifu pa mbinguni,” lakini jambo hili aliloonyeshwa halikutolewa kama mfano wa kujenga, bali ili aweze kuelewa vizuri zaidi uhusiano uliopo kati ya patakatifu pa duniani na pa mbinguni, na kuthamini zaidi utakatifu wa kazi yake na umuhimu wa kufanya “vitu vyote sawasawa na mfano ulioonyeshwa.” PP 345. Ikiwa ni kweli kwamba Mungu alimpa Musa maono ya patakatifu pa mbinguni kama mfano wa kujenga, basi ingefuata kwamba mbinguni kuna Ua wa nje wenye madhabahu ya shaba ambako dhabihu zilitolewa, kwa sababu hivi vilikuwa sehemu ya mfano alioonyeshwa. Na kuhusu madhabahu ya shaba, aliagizwa hasa kuifanya “kama alivyoonyeshwa katika mlima.” Kut. 27:8. Lakini, ingawa Musa alionyeshwa Ua wa nje, inajulikana kwamba hakujawahi kuwepo Ua wa nje mbinguni. Ufu. 11:2. Dunia hii, ambako Dhabihu halisi ilitolewa Kalvari, ndiyo ua wa nje wa patakatifu pa mbinguni. “Mifano ya mambo yaliyo mbinguni” ilisafishwa “kwa damu ya ndama na ya mbuzi,” lakini “mambo ya mbinguni yenyewe” yalisafishwa “kwa dhabihu zilizo bora kuliko hizi.” Ebr. 9:19,23.

Basi, Mfano Huo Ulikuwa Nini?

Kama ilivyokwisha kuonekana, tafsiri za Kigiriki na Kiebrania za neno “mfano” lililotumiwa katika kitabu cha Waebrania na Kutoka ni “kielelezo.” Kwa hiyo, mfano ambao Mungu alimwonyesha Musa ulikuwa mfano kama ule ambao alipaswa kuujenga, yaani, “uwakilishi mdogo wa hekalu la mbinguni.” PP 345. Mungu hakumpa Musa tu “uwakilishi mdogo” wa kila sehemu ya Patakatifu, bali alimwonyesha hata jinsi hasa sehemu hizo zilivyopaswa kuunganishwa: “Nawe utasimamisha hiyo maskani kwa mfano wake ulioonyeshwa katika mlima.” Kut. 26:30.

Hakuna Mifano ya Alama Mbinguni, Kutokana na Maandiko yanayosema kwamba Yohana aliona Sanduku la Agano, madhabahu, chetezo cha dhahabu, na kinara chenye matawi saba mbinguni, Ufu. 11:19; 8:3; 4:5, wengine wamefikiri

kwamba Yohana aliona vitu hivyo kama vilivyokuwa katika Patakatifu pa duniani. Hatutachanganyikiwa kuhusu jambo hili tukikumbuka kwamba mbinguni hakuna mifano ya vitu vya duniani—vitu hivyo vyote vilikuwa vya Patakatifu pa duniani. Mbinguni kuna vitu halisi, yaani utimilifu wa mifano yake. Kila kitu kilichohusiana na Patakatifu pa duniani kilikuwa somo la vitendo lililokusudiwa kufafanua mambo ya mbinguni.

Kwa hiyo, Yohana alipowaona "taa saba za moto zikiwaka mbele ya kile kiti cha enzi," ambazo ni utimilifu wa mfano wa kinara chenye matawi saba, mara moja anaeleza kwamba hizo zilikuwa "Roho saba za Mungu." Ufu. 4:5. Ikiwa tumefikiri kwamba kuna kinara cha dhahabu katika Patakatifu pa mbinguni kama ule wa mfano wa duniani, tunapaswa kuzingatia kwamba kusudi la kinara ni kutoa nuru. Basi, mshumaa au mishumaa ingetumika kwa kazi gani mbinguni, ambako utukufu wa Mungu huangaza jiji lote kiasi kwamba hata jua, ingawa linang'aa kwa nguvu mara saba, halionekani? Ufu. 22:5; 21:23; Isa. 30:26.

Biblia imejaa tamathali za semi, ambapo kitu fulani hutumiwa kufafanua jambo ambalo ndilo kinachowakilishwa na ishara hiyo. Kwa mfano, Yohana anasema kwamba aliona wanyama wanne, au viumbe hai, mmoja kila upande wa kiti cha enzi—mmoja akiwa kama simba, mwingine kama ndama au ng'ombe, mwingine kama tai arukaye, na mwingine akiwa na uso wa mwanadamu. Ufu. 4:6,7. Lakini hawa walikuwa nani? Baadaye anaeleza kwamba walikuwa "waliokombolewa kutoka katika nchi." Ufu. 5:8,9. Kwa hiyo, kile ambacho Yohana aliona kwa kweli hakikuwa wanyama, bali wanadamu waliokombolewa, waliopangwa kwa namna ambayo kwake walifanana na viumbe hao. Vivyo hivyo, alipoona Sanduku la Agano, kinara, madhabahu na chetezo cha dhahabu, hakuwa anaona mifano yake, bali utimilifu wa mifano hiyo.

Vyumba Viwili katika Patakatifu pa Mbinguni

Kama vile katika Patakatifu pa duniani kulivyokuwa na sehemu mbili tofauti, Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu, vivyo hivyo katika utimilifu wake wa mfano, kila sehemu ya kazi ya Kristo ina "mahali pake maalumu katika mbingu." PP 357. Kristo alipopaa, baada ya kujitoa mwenyewe hapa duniani, aliingia moja kwa moja ndani ya pazia la kwanza, "mlango wa Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni," ambako alipakwa mafuta kuwa Kuhani Mkuu, ili aanze kazi Yake kama Mwombezi. Mwisho wa siku 2,300 ulipofika, aliingia ndani ya "pazia la pili." Ebr. 9:3. Aliingia katika Patakatifu pa Patakatifu, chumba cha pili cha Patakatifu pa mbinguni, ambako alianza kazi Yake kama Hakimu. Dan. 7:9,10,13. "Bado aliendelea kuwasihi mbele za Baba kwa damu Yake kwa ajili ya wenye dhambi." GC 429. Hivyo, anakuwa Hakimu-Mtetezi wetu, na anaendelea na huduma Yake mpaka mwisho wa kipindi cha rehema. Kisha amri inatolewa: "Mwenye kudhulumu na azidi kudhulumu; . . . mwenye haki na azidi kufanya haki." Ufu.

22:11. Wakati huo hatima ya wanadamu wote itakuwa imekwishaamuliwa. (Tazama GC 429 iliyorejelewa katika Sura ya 23.)

Kinga Dhidi ya Makosa

Njia salama na ya hakika zaidi ya kuondoa giza la makosa ni kulimulika kwa mwanga wa kweli—kwa kutoa uelewa ulio wazi na wa kibiblia. Kanuni hii inatumika pia kuhusu Patakatifu. Kwa mfano, tuchunguze baadhi ya makosa haya. Kwanza, kuna wale wanaodhani kwamba Kristo, kama Mtangulizi wetu, alipoanza kazi Yake kama Kuhani Mkuu katika Patakatifu pa mbinguni, aliingia moja kwa moja katika chumba cha pili, yaani Patakatifu pa Patakatifu, "ndani ya pazia." Ebr. 6:19,20. Inaonekana kwamba hawa wanapuuza ukweli kwamba kulikuwa na vyumba viwili na mapazia mawili. Pazia lililokuwa kwenye mlango wa Patakatifu pa Patakatifu lilikuwa "pazia la pili." Ebr. 9:3. Pia wanasahau kwamba kuhani mkuu aliingia ndani ya pazia hili "mara moja kila mwaka," mwishoni mwa huduma yake ya mwaka, wala si mwanzoni mwa huduma hiyo. Ebr. 9:1,7.

Hebu tuchunguze maandiko ambayo yamewachanganya baadhi ya watu. Katika Waebrania 9:11,12, Paulo anasema kwamba Kristo, wakati wa kupaa Kwake, akiwa ametupatia "ukombozi wa milele," "aliingia mara moja katika mahali Patakatifu." Usemi uliotafsiriwa hapa kuwa "mahali patakatifu" kwa kweli ni "mahali Patakatifu" kwa maana ya jumla. Ni neno lilelile linalotafsiriwa "Patakatifu pa Patakatifu" katika Waebrania 9:8 na "Patakatifu" katika Waebrania 8:2, ambako kwa wazi halirejelei chumba kimoja tu cha patakatifu pa mbinguni, bali "maskani ya kweli" iliyo mbinguni. Patakatifu pa duniani palikuwa Patakatifu; lakini Patakatifu pa mbinguni ni Patakatifu pa hali ya juu kabisa. Neno lililotafsiriwa "Patakatifu pa Patakatifu" katika Waebrania 9:3 ni neno jingine, nalo linarejelea chumba cha Patakatifu pa Patakatifu katika patakatifu pa duniani. Kutokana na uchunguzi huu, na tukikumbuka kwamba kuhani mkuu wa duniani alihudumu katika Patakatifu wakati wa mwaka mzima, na hakuiingia Patakatifu pa Patakatifu mpaka mwisho wa mwaka, inaonekana wazi kwamba Kristo, ambaye ni utimilifu wa mfano wa kuhani mkuu wa duniani, alianza huduma Yake kama Kuhani Mkuu katika chumba cha kwanza cha Patakatifu pa mbinguni, wala si cha pili.

Kwa kuwa katika Patakatifu pa mbinguni hakuna "sura yenyewe" ya vitu vilivyokuwa katika Patakatifu pa duniani, wengine wanadai kwamba hakuna patakatifu mbinguni. Kauli kama hiyo haina mamlaka yoyote ya Kibiblia. Inaonekana imetolewa kwa sababu ya kutokuelewa, au kuelewa vibaya, kuhusu asili ya maskani ya kweli. Uelewa sahihi wa umuhimu wa patakatifu pa duniani kama mfano wa maskani ya kweli unapaswa kutusaidia kuepuka kosa hilo. Hakuna Patakatifu Mbinguni? Haiwezekani! Patakatifu ni jambo la lazima katika

kazi ya ukombozi iliyofananishwa katika Patakatifu pa duniani. Lakini lazima tukumbuke daima kwamba patakatifu pa kweli ni: “Maskani iliyo kuu na kamilifu zaidi, isiyofanywa kwa mikono, maana yake, isiyo ya jengo hili,” ambalo lenyewe “lilifanywa kwa mikono.” Ebr. 9:11,24, msisitizo umeongezwa. Pia, vitu vilivyokuwa katika Patakatifu pa duniani “havikuwa sura yenyewe ya vitu vilivyo mbinguni,” Ebr. 10:1, bali vilikuwa tu “uwakilishi mdogo” wa vitu hivyo. Kwa hiyo, badala ya kusema kwamba hakuna Patakatifu mbinguni, tunapaswa kuelewa kwamba Patakatifu pa mbinguni ni pakubwa zaidi kuliko pa duniani, kama vile jengo lilivyo kubwa kuliko kivuli chake au mchoro wake wa mfano. Bila shaka, uelewa wa umuhimu wa kiroho wa Patakatifu pa duniani na uhusiano wake na maskani ya kweli ungalikuwa umeliokoa taifa la Kiebrania lisimkatae Kristo na Ukweli kuhusu kazi Yake katika Patakatifu pa kweli, kama vile utakavyowaokoa watu wa Mungu leo dhidi ya makosa na kushindwa.

“Maskani Iliyo Kuu na Kamilifu Zaidi”

Kwa kuwa “vitu” vilivyokuwa katika patakatifu pa duniani “havikuwa sura yenyewe ya vitu” vilivyo mbinguni, na kwa kuwa “mahali Patakatifu palipofanywa kwa mikono,” yaani “jengo” lenyewe, lilikuwa tu “mfano” wa maskani ya kweli, basi Patakatifu pa mbinguni panafanana na nini? Paulo anakieleza kuwa ni “maskani iliyo kuu na kamilifu zaidi, isiyofanywa kwa mikono.” Ebr. 9:11. Isiyofanywa kwa mikono. Bila shaka, basi, kuta zake hazikutengenezwa kwa mbao zilizochongwa zikiwa na makerubi na kufunikwa kwa dhahabu, kama ilivyokuwa katika “mahali Patakatifu palipofanywa kwa mikono.” Ebr. 9:24. Basi, kwa hakika, kuta zake hazikujengwa kwa mbao zilizochongwa zikiwa na makerubi na kufunikwa kwa dhahabu, kama ilivyokuwa katika “Patakatifu palipofanywa kwa mikono!” Waebrania 9:24. Wala muundo huu haukufunikwa kwa ngozi za pomboo, ngozi za kondoo waume, manyoya ya mbuzi yaliyosokotwa, na kitambaa cha kitani kilichopambwa kwa michoro ya makerubi. Jambo hilo lingekuwa lisilo na ulinganifu kabisa!

Maskani hii “iliyo kuu na kamilifu zaidi,” ambayo Mungu “aliisimamisha,”—maskani ya kweli au halisi, “asili kuu,” ilikuwa imeundwa na viumbe hai halisi—malaika; si makerubi yaliyochongwa, si mapambo yaliyodariziwa, wala si sanamu za dhahabu iliyopondwa, bali malaika halisi walio hai. “Mfano” au “kivuli cha mambo ya mbinguni” alichoonyeshwa Musa kilikuwa tofauti na “maskani ya kweli,” kama vile mfano wa vazi unavyotofautiana na vazi lenyewe. Kilikuwa “kivuli” tu cha “kile cha kweli,” kilichotolewa ili kumwezesha mwanadamu kuelewa Patakatifu halisi pa mbinguni. Kile Mungu alichomwonyesha Musa kilikuwa tu “mfano,” “kivuli,” “ishara,” “uwakilishi mdogo,” kielelezo cha ile halisi, pamoja na maelekezo ya wazi ya kutengeneza sehemu zote sawasawa na kielelezo kilivyoonyesha.

Patakatifu pa Mbinguni Ilichukua Nafasi ya Patakatifu pa Duniani

"Maskani ya kwanza," Ebr. 9:2, ilikuwa ile iliyotengenezwa na Musa huko Sinai. Hekalu la Sulemani, na baadaye hekalu la Zerubabeli na hekalu la Herode, yote yalijengwa, katika vipengele vyake vya msingi, kwa kufuata mfano huo huo. Haya yote yalikuwa Patakatifu pa duniani. Patakatifu pa duniani katika sehemu zake zote palikuwa mfano wa Patakatifu pa mbinguni, "maskani ya kweli, ambayo Bwana aliisimamisha, wala si mwanadamu." Ebr. 8:2. Mfano ulifikia utimilifu wake wakati, Kristo alipokufa, pazia la hekalu lilipopasuka. Hili lilikuwa tangazo la Mbinguni kwamba huduma ya Patakatifu pa duniani ilikuwa imekwisha, na kwamba huduma ya patakatifu pa mbinguni ilikuwa karibu kuchukua nafasi yake. Huduma ya Kristo kama Kuhani Mkuu katika patakatifu pa mbinguni haikuanza mpaka kazi Yake ya dhabihu ilipokamilika. Alipokuwa msalabani alipopaza sauti kuu akisema, "Imekwisha," Yoh. 19:30, dhabihu zote za Ua wa nje zilipata utimilifu wake Kwake, Yeye aliyekuwa Dhabihu halisi. Dhabihu ya Kristo, iliyotolewa katika Ua wa nje wa dunia, ilikuwa mwisho wa kumwaga damu kwa ajili ya dhambi. Ebr. 9:12. Dhabihu za mfano, ingawa ziliendelea kufanywa na Wayahudi wasioamini kwa muda fulani, ziliacha moja kwa moja kuwakilisha Dhabihu halisi. Ndipo hukumu ya Kristo, iliyotolewa kwa uchungu mkubwa muda mfupi kabla ya kusalitiwa Kwake, ikatimia: "Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii, na kuwapiga kwa mawe wale waliotumwa kwako! Ni mara ngapi nimetaka kuwakusanya watoto wako pamoja, kama vile kuku avikusanyavyo vifaranga vyake chini ya mabawa yake, wala hamkutaka! Tazama, nyumba yenu mmeachiwa hali ya ukiwa." Mt. 23:37,38. Kamwe tena utukufu wa Mungu haukudhihirishwa katika patakatifu pa duniani. Kamwe tena hapakuwa mahali pa Mungu kukaa duniani. Huduma ya patakatifu pa mbinguni ilikuwa karibu kuchukua nafasi ya huduma ya Patakatifu pa duniani.

Maskani ya Kweli "Ilidhihirishwa"

"Kabla ya kuwekwa misingi ya dunia, Baba na Mwana walikuwa wameungana katika agano la kumkomboa mwanadamu iwapo angeshindwa na Shetani." DA 834. Ilikuwa katika baraza hilo la siri ambapo Kristo, Mwana-Kondoo wa Mungu, alijitoa kuwa fidia ya kumkomboa mwanadamu. Zek. 6:13; PK 416,417. Lakini wote watakubaliana kwamba Kristo hakuuawa kwa kweli mpaka msalabani.

Vivyo hivyo, katika baraza hili la amani, kila maandalizi yalifanywa kwa ajili ya ukombozi kamili wa mwanadamu. Katika upendo Wake usio na mipaka na kwa kujua Kwake mambo yote kabla, Baba alipanga patakatifu pa mbinguni, ambako mbingu yote ingeweza kushirikiana katika kazi hiyo, WiM 63,64; na wakati uliowekwa, Patakatifu hapa kingefanya kazi kwa kweli, au "kudhihirishwa."

Wakati "maskani ya kwanza ilipokuwa bado imesimama," "njia ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu [Patakatifu pa mbinguni] ilikuwa bado

haijadhihirishwa.” Ebr. 9:8. Kadiri mfano (patakatifu pa duniani) ulivyokuwa ukitimiza kusudi la Mungu, hakukuwa na haja ya utimilifu wa mfano; mfano ulitimiza kusudi lake, ukakutana na utimilifu wake, kisha ukapita wakati Kristo alipokufa na pazia likapasuka. Bwana aliisimamisha maskani ya kweli mbinguni. Ndipo “njia ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu” ilipodhihirishwa; ndipo Patakatifu pa duniani palipochukua nafasi na patakatifu pa mbinguni; ndipo ukuhani wa duniani uliporithiwa na ukuhani wa Kristo; na huduma “ikahamishwa kutoka hekalu la duniani kwenda hekalu la mbinguni.” DA 166.

Kwa hiyo, ingawa patakatifu pa mbinguni palifikiriwa tangu siku za milele, na kwa maana fulani iliyorekebishwa inaweza kusemwa kwamba palikuwepo tangu milele, hapangeweza kufanya kazi kwa kweli mpaka baada ya kifo, ufufuo na kupaa kwa Kristo, alipotiwa mafuta kuwa Kuhani Mkuu.

Kuhusu suala hili, M. L. Andreasen katika kitabu chake The Book of Hebrews, ukurasa wa 328, anasema: “Mstari wa 8 (wa Ebr. 9) unamaanisha kwamba njia ya kuingia katika Patakatifu pa kweli (Patakatifu pa mbinguni) haikudhihirishwa kadiri huduma katika maskani ya Musa (patakatifu pa duniani) ilipokuwa bado ikitimiza mapenzi ya Mungu.” Katika ukurasa wa 330 anaendelea kusema: “Njia ya kwenda katika patakatifu pa mbinguni ingefunguliwa wakati Patakatifu pa duniani lingekuwa limetimiza utume wake uliowekwa.”

Patakatifu pa Mbinguni Kulitiwa Mafuta

Mwana-kondoo, “mume wa mwaka wa kwanza,” ambaye kuhani alimtoa asubuhi na jioni kama wakfu wa Israeli kwa Mungu, alimwakilisha Kristo wakati, mwanzoni mwa maisha Yake ya duniani, alipoingia katika Ua wa nje wa dunia kuwa Dhabihu ambayo Mungu aliitoa kwa ajili ya “ulimwengu.” Yoh. 3:16. “Kondoo wa kuwekwa wakfu,” Kut. 20:22, kondoo dume aliyekomaa, ambaye Musa (aliyemwakilisha Mungu) alimtoa wakati Patakatifu pa duniani kilipowekwa, alimwakilisha Kristo kama Dhabihu mwishoni mwa maisha Yake duniani. Kama vile huduma katika Patakatifu pa duniani isingeweza kuanza mpaka dhabihu hiyo iwe imetolewa, na mpaka Patakatifu pamoja na makuhani vilipotiwa mafuta, Kut. 40:9–15,29, vivyo hivyo huduma katika Patakatifu pa mbinguni isingeweza kuanza mpaka Kristo, Dhabihu ya kweli, awe ametolewa Kalvari, na mpaka wakati wa kupaa Kwake awe ametawazwa kuwa Kuhani Mkuu, na “Patakatifu pa Patakatifu,” yaani Patakatifu pa mbinguni, kiwe kimetiwa mafuta. Dan. 9:24. Hili lilikuwa tukio la mwisho la kinabii kabla ya mwisho wa majuma sabini.

Maskani ya Kweli Ilisimamishwa, Bwana Mwenyewe “aliisimamisha” maskani ya kweli. Ebr. 8:2. Neno lililotafsiriwa hapa kuwa “aliisimamisha” linaweza kutafsiriwa vizuri zaidi kuwa “aliweka” au “aliisimika,” kama ilivyo katika tafsiri ya Moffatt. Kama vile Musa, aliyekuwa mfano wa Mungu, alivyoisimamisha maskani ya kwanza huko Sinai, vivyo hivyo Mungu aliisimamisha maskani ya

kweli, ambayo ndiyo utimilifu wa mfano wake. Mungu aliisimamisha maskani ya kweli; yaani, alipanga na kuandaa majeshi yote ya mbinguni kushirikiana na Kristo katika kazi ya ukombozi—mbingu yote iliandaliwa kwa ajili ya tukio hilo kuu. Hili linatupa picha tofauti sana na ile ya hema iliyosimamishwa au jengo lililojengwa. Ikiwa ingekuwa hema au aina fulani ya jengo, lingekuwa kubwa kiasi gani ili liweze kuwa na idadi kubwa sana ya malaika wanaouzunguka kiti cha enzi? Na lingekuwa na paa la aina gani? Patakatifu pa duniani palikuwa tu "mwanga hafifu wa ukubwa na utukufu wake," ambao "hakuna jengo la duniani lingeweza kuuwakilisha." PK 414; PP 357.

Patakatifu hapa ambamo Kristo aliingia wakati wa kupaa Kwake panaitwa "mbingu yenyewe." Ebr. 9:24. "Kristo hajaingia katika mahali Patakatifu palipofanywa kwa mikono, palipo mfano wa vile vilivyo halisi; bali ameingia katika mbingu yenyewe," yaani katika Patakatifu pa mbinguni. Na katika Patakatifu hapa, "pasipofanywa kwa mikono," bali "paliposimamishwa" na Mungu, Kristo alianza huduma Yake kama Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni. "Katika Mbingu Yenyewe" Hebu tutafakari kwa muda usemi

"Mbingu yenyewe"

Webster anafafanua mbingu kuwa makao ya Mungu; pia anga au nafasi ya juu inayoizunguka dunia. Paulo anaposema "mbingu yenyewe," Ebr. 9:24, bila shaka anarejelea makao ya Mungu. Pia aliita mahali hapo "mbingu ya tatu" au "Paradiso." 2 Kor. 12:2,4. "Anga" ambalo Mungu aliliweka kuizunguka dunia hii wakati wa uumbaji lingekuwa, ikiwa tunaweza kulihesabu hivyo, mbingu ya kwanza, na nafasi iliyopo kati ya hizi mbili ingekuwa mbingu ya pili. Kama vile mbingu ya kwanza, yaani anga, inavyolizunguka dunia hii, vivyo hivyo mbingu ya tatu inaizunguka Paradiso, makao ya Mungu. Kama vile mbingu ya kwanza, anga, wakati wa uumbaji ilikuwa sehemu isiyotenganika na dunia yenyewe, vivyo hivyo mbingu ya tatu ni sehemu isiyotenganika ya "mbingu yenyewe," yaani Paradiso. Paulo alinyakuliwa "mpaka" mbingu ya tatu, "ndani ya" Paradiso. Paradiso, ambayo ni jina jingine la jiji "lenye misingi, ambalo mwenye kulijenga na kulifanya ni Mungu," Ebr. 11:10, ndiyo makao ya Mungu. Kwa hiyo, Patakatifu pa mbinguni—ambapo Patakatifu pa duniani, makao Yake duniani, palikuwa mfano—ndiko makao halisi ya Mungu.

Kwa sheria ya kulinganisha na usawa, Patakatifu pa mbinguni kwa hiyo ni "mbingu yenyewe," "ndani ya" ambayo Kristo aliingia wakati wa kupaa Kwake, Ebr. 9:24; yaani Paradiso ambayo Paulo alinyakuliwa kwenda ndani yake. Hatuambiwi kama sehemu yote au sehemu tu ya "mbingu yenyewe," au Paradiso, au Jiji la Mungu, imetengwa kwa ajili ya kazi ya Patakatifu pa mbinguni. Lakini tunajua kwamba nafasi ya kutosha imetengwa humo ili kuwatosheleza viumbe wote wa mbinguni wasiohesabika wanaomsaidia Kristo katika kazi ya ukombozi.

Ukuhani wa Patakatifu pa Mbinguni

Si kwamba tu “mahali Patakatifu” pa Patakatifu pa duniani na “vitu” vilivyokuwamo vilikuwa mfano wa “maskani ya kweli,” bali kuhani mkuu wa duniani alikuwa pia mfano wa Kristo, Kuhani Mkuu wa mbinguni. Mpaka wakati wa kupaa Kwake, hakukuwa na kuhani halisi mbinguni. Hadi wakati huo ukuhani ulikuwa umewekewa mipaka katika Patakatifu pa duniani.

Kristo alipoanza kazi Yake kama Kuhani Mkuu wakati wa kupaa Kwake, ukuhani kamili wa uwakilishi ulianzishwa. Hawa walikuwa “mkutano wa mateka,” Efe. 4:8, pambizo, ambao “walitoka katika makaburi baada ya kufufuka Kwake,” Mt. 27:52,53, nao wakapaa pamoja Naye. Sasa wanahudumu kama “makuhani kwa Mungu.” Ufu. 5:9,10.

Ukombozi Kabla ya Kalvari

Kwa kuwa kabla ya Kalvari hakukuwa na Kuhani mbinguni, na kwa kuwa “pasipo kumwaga damu hakuna ondoleo” la dhambi, Ebr. 9:22, mwanadamu alipataje ukombozi kabla ya Kalvari na kabla Kristo hajawa Kuhani Mkuu? Katika jambo hili, tunapaswa kukumbuka kwamba Kristo alikuwa “Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia,” Ufu. 13:8—tangu wakati wa “baraza hilo la amani” la siri kati ya Baba na Mwana, Zek. 6:13, “kabla ya kuumbwa kwa dunia.” PP 63. Dhabihu hii iliyoahidiwa ni “ile siri ambayo . . . sasa [kwa dhabihu Yake halisi] imefunuliwa kwa watakatifu Wake,” “kwa utukufu wetu.” Kol. 1:26; 1 Kor. 2:7. Katika baraza hilo la siri pamoja na Baba, “kabla ya kuwekwa misingi ya dunia,” Kristo “aliamriwa kabla” kuwa dhabihu. 1 Pet. 1:18–20. “Kabla ya kuwepo kwa ulimwengu,” wokovu “tulipewa katika Kristo Yesu.” 2 Tim. 1:9. Hapo ndipo Kristo alipotoa maisha Yake ili amkomboe mwanadamu iwapo hitaji hilo lingetokea. Hitaji hilo lilitokea katika Bustani ya Edeni, wazazi wetu wa kwanza walipoanguka chini ya utawala wa Shetani. Tangu wakati huo mpaka msalabani, mwanadamu aliyeanguka alipata msamaha na ukombozi kwa njia ya imani katika damu ya Kristo iliyoahidiwa; tangu Kalvari, amekuwa akipata msamaha na ukombozi kwa njia ya imani katika damu Yake iliyomwagika.

Huduma Katika Patakatifu pa Mbinguni Leo

Kwa kuwa hakuna mifano ya alama (types) mbinguni, inaonekana wazi kwamba Yohana alipopewa maono ya Patakatifu pa mbinguni, alionyeshwa kiti cha enzi cha Mungu kilicho hai, ambacho ni utimilifu wa mfano wa sanduku la agano pamoja na kiti cha rehema na Shekinah; alionyeshwa Yesu akiwa Mwombezi wetu, akitoa haki Yake kama uvumba wenye harufu nzuri mbele ya kiti cha enzi, ambao ni utimilifu wa mfano wa madhabahu ya dhahabu na chetezo cha dhahabu—vyote viwili vilihusiana na utoaji wa uvumba uliowakilisha haki ya

Kristo; alionyeshwa “Roho saba za Mungu,” ambao ni utimilifu wa mfano wa kinara cha dhahabu chenye matawi saba, “kikiwaka mbele ya kiti cha enzi.” Ufu. 4:5. Hivyo, katika patakatifu pa mbinguni leo wameunganishwa watu wote wa Uungu—Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu katika uweza Wake wa mara saba—kwa ajili ya wokovu wetu, huku malaika, wakitii “sauti” ambazo kama “ngurumo” hutoka katika kiti cha enzi, wakikimbia kwa kasi kama miale ya “umeme,” Ufu. 4:5, wakiwa na shauku ya kutumwa “kama roho watumikao kwa ajili yao watakaourithi wokovu.” Ebr. 1:14. Malaika hawa ni utimilifu wa mfano wa makerubi waliokuwa wa dhahabu inayong’aa, waliochorwa katika kuta na kufumwa kwa ustadi katika dari na mapazia ya Patakatifu pa duniani. Kadiri wakati unavyokwenda kwa kasi kuelekea mwisho wake, Roho wa Mungu “hutuombea kwa kuugua kusikoweza kutamkwa.” Rum. 8:26. Hebu fikiria jambo hili! Hasa katika wakati huu, ambapo hatima ya wanadamu iko katika mizani, ndivyo ilivyo kubwa sana hamu na kujali kwa Roho Mtakatifu kuhusu wokovu wako na wangu, kiasi kwamba hali hiyo haiwezi kuelezeka kwa maneno. Ni kuugua kwa kina pekee ndiko kunakoweza kueleza uchungu wa nafsi Yake kwa ajili ya mwanadamu mwenye dhambi. Kazi hii ya Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu, pamoja na kazi ya malaika, ndiyo kazi inayoendelea sasa katika patakatifu palipo hai, yaani, “maskani iliyo kuu na kamilifu zaidi, isiyofanywa kwa mikono,” “maskani ya kweli ambayo Bwana aliisimamisha, wala si mwanadamu.” Ebr. 9:11; 8:2.

Muhtasari

Kwa kufupisha, hebu tuunganishe katika picha iliyo wazi mambo muhimu yanayohusu Patakatifu pa mbinguni, kama yalivyowakilishwa katika patakatifu pa duniani. Kwanza, hakuna Ua wa nje mbinguni; bali dunia hii, ambako Yesu, Dhabihu ya kweli, aliteseka, akamwaga damu Yake na kufa, ndiyo ua wa nje wa patakatifu pa mbinguni. Pili, “maskani iliyo kuu na kamilifu zaidi” ni “mbingu yenyewe,” ambayo “ukuu na utukufu” wake havingeweza kuwakilishwa katika “jengo la duniani” au “jengo” lililofanywa kwa mikono. Tatu, Patakatifu pa juu pana “sehemu mbili tofauti”: Patakatifu, ambako Kristo alianza kazi Yake kama Kuhani Mkuu, na Patakatifu pa Patakatifu, ambako sasa anahudumu kama Hakimu. Nne, hakuna mifano ya alama mbinguni; jengo la duniani pamoja na vitu vilivyokuwa ndani yake “si mfano halisi kabisa” wa “vitu” vilivyo mbinguni, bali ni “kivuli” chao. Tano, katika patakatifu pa mbinguni “vitu vyote” ni halisi na vyenye uhai, vikiwa utimilifu wa mifano ya “vitu” vilivyofanywa kwa mikono. Sita, Patakatifu pa mbinguni hakikufanywa kwa mikono, bali kilisimamishwa na Mungu wakati ambapo Patakatifu pa duniani kilikuwa kimetimiza kusudi lake. Saba, na muhimu kuliko yote, ni kwamba kazi ya mwisho ya ukombozi wa mwanadamu, inayofanywa na Baba, Mwana, Roho Mtakatifu, pamoja na malaika, inaendelea sasa katika Patakatifu pa mbinguni, na hivi karibuni itafungwa. Ndipo “mavuno,” ambayo ni “mwisho wa dunia,” Mt. 13:39, yatakuwa yamepita; ngano, yaani waliokombolewa, watakusanywa katika ghala la mbinguni, na makapi yatachomwa moto. Mt. 3:12.

16. KRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU MBINGUNI

"Zaburi Zinazomhusu"

Yesu, Zaburi nyingi ni unabii wa matukio ambayo Yesu angepitia wakati wa maisha Yake duniani—"mambo ... yaliyoandikwa katika ... Zaburi zinazohusu Mimi," Kristo alisema. Luka 24:44. Kuhusiana na kuingia Kwake katika Patakatifu pa mbinguni, tunaweza kwa muda kuangalia Zaburi 22, 23, na 24.

Zaburi ya ishirini na mbili, inayoitwa "Zaburi ya Kalvari, au Golgotha," inaanza kwa kilio cha uchungu cha Yesu: "Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?" Marko 15:34. Inaishia kwa maneno haya: "Amefanya hivi!" au, kama ilivyo katika Kiebrania, "Imekwisha!" Yoh. 19:30.

Zaburi ya ishirini na tatu imeitwa "Zaburi ya Ufufuo," kwa sababu ufufuo unafuata baada ya "kupita katika bonde la uvuli wa mauti." Ni unabii wa matukio ambayo Yesu alipitia kwa namna isiyosemwa alipokuwa akipita katika "bonde" hilo. Inaonyesha ushindi wa ajabu wa imani, hasa katika maneno yake ya mwisho:

Sitaogopa mabaya; kwa maana Wewe upo pamoja nami;
Fimbo yako na gongo lako vyanifariji.
Waandaa meza mbele yangu machoni pa adui zangu;
Wapaka mafuta kichwani pangu;
Kikombe changu kinafurika.
Hakika wema na fadhili zitanifuata siku zote za maisha yangu;
Nami nitakaa nyumbani mwa Bwana milele. — R.V.

Baada ya hii inafuata Zaburi ya ishirini na nne, ambayo inaweza kuitwa "Zaburi ya Kupaa Mbinguni." Zaburi hii ya ushindi ndiyo kilele cha zile mbili zilizotangulia. Inatabiri baadhi ya matukio ya ajabu ya Kristo alipokuwa akipaa kutoka katika Ua wa nje wa dunia hii kwenda katika Patakatifu pa mbinguni—kwenda "mbinguni yenyewe." Ebr. 9:24.

Kutimizwa Kwake katika mwaka 31 BK

Matukio yaliyotabiriwa katika Zaburi hizi yalitimia wakati wa Pasaka na Pentekoste ya mwisho iliyotambuliwa na Mungu, katika kusulubiwa, kufufuka, kupaa, na kutawazwa kwa Yesu, wakati maana takatifu ya kazi ya makuhani

katika patakatifu pa duniani ilipomalizika na huduma ya Kristo kama Kuhani Mkuu katika Patakatifu pa mbinguni ilipoanza.

Katika A.D. 31, Pasaka mbili zilisherehekewa—si ile iliyoadhimishwa na Wayahudi kwa ujumla tu, bali pia ile ambayo Yesu na wanafunzi Wake waliadhimisha siku moja mapema. Pasaka ya kwanza iliandaliwa kwa wakati wake wa kawaida, "jioni" ya Abibu 14, na kuliwa usiku uliofuata, ambao ulikuwa mwanzo wa Abibu 15. Kwa karne kumi na tano ndefu, tangu kuanzishwa kwa Pasaka wakati wa Kutoka, utaratibu huu ulikuwa umefuatwa. Kwa sababu hiyo, "Wengine wamependekeza kwamba chakula ambacho Yesu na wale Kumi na Wawili walikula pamoja hakikuwa chakula cha kawaida cha Pasaka; lakini simulizi la Injili zinazofanana linaweka wazi kwamba kwa kweli ilikuwa Pasaka waliyokula pamoja. Tazama Marko 14:12,16,17; Luka 22:7,8,13-15; TVV 642,652." Raymond F. Cottrell, katika R&H, Juni 9, 1955, uk. 18; msisitizo umeongezwa. Kauli hii inapaswa kukumbukwa, kwa sababu ndiyo ufunguo wa kuelewa mambo mengine ambayo wakati mwingine hayaeleweki.

Pasaka hii ya mwisho ya kweli iliandaliwa na kuliwa lini? "Sikukuu ya mikate isiyotiwa chachu ilipokaribia, iitwayo Pasaka," Yesu aliwaambia wanafunzi Wake "waandae ... ili tule Pasaka." Katika siku ya kwanza ya sikukuu, "walipomchinja mwana-kondoo wa Pasaka," "waliandaa Pasaka." Marko 14:12; Luka 22:7,13.

Maandalizi haya yalifanywa siku ya Alhamisi, Abibu 13, siku moja kabla ya wakati wa kawaida; wakati wa kihistoria wa kumchinja mwana-kondoo wa Pasaka ukiwa Abibu 14. Kut. 12:6. "Kulipokuwa jioni" (mwanzo wa Abibu 14), "akaketi chakulani pamoja na wale Kumi na Wawili, wakala." Mt. 26:20,21. Hii pia ilikuwa siku moja kabla ya wakati wa kawaida wa kula Pasaka. "Kulingana na taarifa bora zaidi za kiastronomia zinazopatikana, Nisani (Abibu) 14 iliangukia siku ya Ijumaa, Aprili 27, A.D. 31, mwaka wa kusulubiwa." Raymond F. Cottrell, katika R&H, Juni 9, 1955.

Kwa Nini Yesu Aliadhimisha Pasaka Hii Siku Moja Mapema, Kwa nini Yesu aliondoka katika desturi iliyokuwa imekuwepo kwa muda mrefu sana na iliyokuwa imeimarika vizuri? Inaonekana sababu moja ilikuwa kwamba kifo Chake kiambatane na kuchinjwa kwa mwana-kondoo wa Pasaka, na hivyo kutimiza kikamilifu mfano huo. Sababu nyingine ilikuwa kwamba "Yesu alijua kwamba saa Yake ilikuwa imefika, ili aondoke katika ulimwengu huu aende kwa Baba," na kwa sababu "aliwapenda walio Wake ... hata mwisho." Alitaka kuwaandaa kwa ajili ya jaribu hilo. Yoh. 13:1,19. Zaidi ya hayo, kwa kuwa kifo cha mwana-kondoo wa Pasaka kilifananisha kifo cha Kristo kama Mkombozi wa ulimwengu, kilipaswa kuwa "amri ya milele." Kut. 12:17. Kazi ya ukombozi haikupaswa kusahaulika kamwe. Sasa kwa kuwa mfano wa Pasaka ulikuwa karibu kupita, ilikuwa lazima kuwe na ibada nyingine ambayo ingechukua nafasi yake, na hivyo

kuendeleza kumbukumbu ya ukombozi. Ni wazi kwamba jambo hili lilipaswa kufanywa mara moja, kwa sababu siku hiyo ilipoisha, Yeye angekuwa amelala kaburini, na katika hali hiyo kiungo muhimu katika mpango wa wokovu kingekosekana. Kwa sababu zote hizi, ilikuwa lazima Kristo aile Pasaka siku moja kabla ya wakati wa kawaida. Sababu hizi zote zinapatikana katika maneno Yake: “Nimetamani sana kula Pasaka hii pamoja nanyi kabla sijateswa.” Luka 22:15.

Meza ya Bwana Yaasisiwa

Kwa kujua kwamba Pasaka, kama ibada takatifu, ilikuwa karibu kupita, Yesu sasa aliweka Meza ya Bwana “kuwa ukumbusho wa tukio lilelile ambalo Pasaka ilikuwa mfano wake.” PP 539. Mwana-kondoo wa Pasaka ulikuwa umetazama mbele kwenye kifo Chake; Meza ya Bwana ilipaswa kutazama nyuma, ikiwa ukumbusho wa mwili Wake uliovunjwa na damu Yake iliyomwagika. Luka 22:16-20.

Kabla wanafunzi hawajawa tayari kushiriki katika alama takatifu za Meza ya Bwana, mioyo yao ilipaswa kusafishwa kutokana na tamaa zote za ubinafsi za kutaka kuwa mkuu kuliko wengine na kutokana na hisia zote zisizo takatifu dhidi ya wenzao. Kila mmoja alipaswa kwanza “kujichunguza mwenyewe.” 1 Kor. 11:28. Kwa ajili ya jambo hili, huduma ya maandalizi ilikuwa muhimu ili kufundisha unyenyekevu na huduma isiyo na ubinafsi. Kama “mfano wa utakaso wa juu zaidi wa nafsi,” DA 646, Yesu aliendelea kuwaosha wanafunzi Wake miguu. Kusudi la huduma hii ya unyenyekevu kwa upande wa Bwana na Mwalimu wao lilikuwa kuondoa katika mioyo yao mawazo yote mabaya na kuweka ndani yao utayari wa kufanya huduma yoyote ya Kikristo. Bila utakaso huu, moyo haungeweza “kuingia katika ushirika na Kristo” na “kuwa tayari kupokea ushirika wa mwili na damu Yake.” DA 650. Wangekula na kunywa “isivyostahili” na hivyo “kuwa na hatia ya mwili na damu ya Bwana.” Yoh. 13:4-17; 1 Kor. 11:26-29. Yesu alipomaliza huduma hii, aliweka kuoshwa miguu kuwa ibada takatifu inayopaswa kutangulia Meza ya Bwana, akisema: “Nimewapa mfano, ili kama nilivyowatendea ninyi, nanyi mtende vivyo hivyo.” Yoh. 13:15. Ibada hii ingeendelea mpaka mfano ufikie utimilifu wake wa mfano, “utakaso wa juu zaidi, wakati ambapo wote waliokombolewa watakuwa wameoshwa katika damu ya Mwana-Kondoo.”

Yesu Akizitimiza Mifano ya Chakula cha Pasaka, Nisani 14 ulikuwa siku ndefu ya mateso makali, iliyofikia kilele katika kusulubiwa Kwake. Usiku huohuo, makuhani wakuu, wakitafuta “jinsi wanavyoweza kumkamata kwa hila, na kumuua” kabla ya Pasaka, Marko 14:1,10,11,43-46, walimhonga Yuda ili amsaliti—Yuda ambaye Yesu alikuwa amemuosha miguu yake takribani saa moja tu iliyopita! “Kwa sababu ya wivu walikuwa wamemkabidhi,” Mt. 27:18, kwa kundi la maafisa kutoka kwa makuhani wakuu ambao, baada ya kutafuta

mashahidi wa uongo dhidi Yake, walimfunga na kumpeleka kwa kuhani mkuu. Yoh. 18:3,12,13. Kutoka katika ikulu ya kuhani mkuu, mara tu kulipopambazuka, alipelekwa mbele ya baraza, ambako kwa sababu alisema kwamba Yeye ni Mwana wa Mungu, kuhani mkuu alimshtaki kwa kukufuru na kwa hiyo akamwona kuwa na hatia ya kifo. Luka 22:66-71; Mt. 26:63-66.

Kulipokuwa bado mapema, aliongozwa kwenda katika ukumbi wa hukumu, ambako makuhani wenyewe hawakuingia wasije "wakatiwa unajisi" na hivyo kukosa sifa ya kushiriki Pasaka. Yoh. 18:28. Walionekana kutokuelewa kwamba mambo yanayomtia mtu unajisi hutoka moyoni—mawazo mabaya, uuaji, ushuhuda wa uongo, makufuru, na kadhalika. Yoh. 18:28; Mt. 15:18-20. Kwa kuwa hawakuweza kuingia katika ukumbi wa hukumu, waliwashawishi watu wengi ambao walikuwa wamewaathiri wamwone Kristo kuwa mpotoshaji na mdanganyifu, na kupaza sauti: "Msulubishe!"—kilio ambacho wao wenyewe walijiunga nacho "kwa sauti kuu" alipoletewa nje. Mt. 27:20-25,63; Yoh. 19:6; Luka 23:18,23.

Wakati wa kesi Yake na baada yake, alipigwa viboko, akatukanwa, akadhihakiwa na kusemwa vibaya. Watesi Wake walitema mate usoni Pake na kumpiga kichwani. Walimvika taji ya miiba na vazi la zambarau, na kwa dhihaka wakasema: "Salamu, Mfalme wa Wayahudi!" Mt. 26:27; 27:28-31. Mateso haya yote na mengine mengi, aliyavumilia kwa utulivu. Na badala ya kulemewa na ukatili na ukosefu huu wa haki, hakujifikiria Mwenyewe, bali aliwafikiria wengine; mojawapo ya matendo Yake ya mwisho ilikuwa kuhakikisha utunzaji wa mama Yake. Yoh. 19:25-27. Hata alipokuwa ametundikwa misumari msalabani, adui Zake waliendelea na matusi na dhihaka zao; lakini bado, alipokuwa akining'inia hapo katikati ya mateso makali, hakuwa na hisia mbaya dhidi yao, bali aliomba: "Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo." Luka 23:33,34. Katika mateso haya makali, Yesu alitimiza kikamilifu, "katika tukio na katika wakati," PK 399, mifano ya chakula cha Pasaka—"mkate wa mateso," Kum. 16:3,4, na "mboga chungu," Yeye Mwenyewe akiwa Mwana-Kondoo "aliyeokwa kwa moto." "Hebu mawazo yashike kila tukio. Tunapotafakari hivyo dhabihu Yake kuu kwa ajili yetu, imani yetu Kwake itakuwa thabiti zaidi, upendo wetu utachochewa, nasi tutajazwa kwa kina zaidi na Roho Yake. Ikiwa hatimaye tutaokolewa, ni lazima tujifunze somo la toba na unyenyekevu chini ya msalaba." TVV 83.

Inaonekana karibu kutokuaminika kwamba Wayahudi, na hasa viongozi wa huduma ya hekaluni, walihusika katika kumuua Yule ambaye ibada zote za dhabihu za huduma yao zilikuwa zimemwelekeza kwa karne nyingi, ili kuonyesha imani yao Kwake kama Mkombozi wao. Lakini wao walikuwa "baraza lote," au Sanhedrini, Marko 15:1, waliodhamiria kumuua kabla ya Pasaka, kwa maana

“ikiwa kesi na kusulubiwa havikufanywa mara moja, kungekuwa na kuchelewa kwa juma moja kwa sababu ya sherehe.” TVV 703. Tazama mchoro.

Siri ya Ushindi Wake

Chini ya hali hizi ngumu sana, Yesu angewezaje kuwa bila dhambi kabisa? Je, haikuwa kwa sababu alikuwa anayafahamu Maandiko? Alijua kwamba saa Yake ilikuwa imefika ambapo angeletwa “kama mwana-kondoo apelekwaye kuchinjwa,” na ingawa “alidhulumiwa na kuteswa,” hakupaswa kufungua kinywa Chake. Isa. 53:7. Alijua kwamba Yuda angemuuza kwa “vipande thelathini vya fedha,” ambavyo vilikuwa “thamani nzuri.” Zek. 11:12,13. Alijua kwamba “kwa sababu ya wivu” na “kwa hila,” makuhani wakuu wangemkabidhi ili asulubiwe. Zab. 69:4; Marko 15:10; Mt. 27:18. Alijua kwamba katika kiu Yake angepewa siki anywe. Zab. 69:21. Kwa kweli, kupitia Maandiko, alielewa hali nzima. Kwa hiyo, aliposhitakiwa isivyo haki na makuhani wakuu na wazee, “hakujibu neno lolote ... hakusema hata neno moja.” Mt. 27:12,14; Marko 15:3,5.

Alijua ni kifo gani alichopaswa kufa, Yoh. 12:32,33; 18:11, na kwamba Maandiko yalipaswa kutimizwa, Mt. 26:52-56; Yoh. 13:18. Kwa imani tulivu na kumtumaini Mungu kwa uthabiti, alijikabidhi bila kupinga kwa watesi Wake. Yote haya aliyafanya kwa ajili ya wokovu wako na wangu. Ilikuwa “kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele Yake”—furaha ya kuona watu wakiokolewa—ndiyo maana alivumilia msalaba, akiidharau aibu. Ebr. 12:2. Alikuwa karibu kuwa “Kuhani Mkuu mwenye rehema na mwaminifu,” na ni kwa njia ya mateso kwamba alikamilishwa. Ebr. 2:10,17. Kwa sababu alikuwa “katika mambo yote alijaribiwa sawasawa na sisi, bila kufanya dhambi,” anaguswa na hisia za udhaifu wetu, Naye anaweza kuwasaidia wale wanaojaribiwa. Ebr. 4:14,15; 2:18. Yesu hakufa kabisa kutokana na kusulubiwa, kwa maana askari walipokuja kuharakisha vifo vya wale wahalifu, Yeye alikuwa tayari amekufa. Yoh. 19:33.

Alikufa kwa moyo uliovunjika, kwa maana imeandikwa juu Yake: “Aibu imeuvunja moyo wangu.” Zab. 69:20.

Wakati wetu wa majaribu na kujaribiwa uko mbele yetu, na ikiwa siku baada ya siku tutafuata mfano wa Yesu, tukifanya Maandiko kuwa kinga yetu, tutakuwa “washindi zaidi ya washindi kwa Yeye aliyetupenda.” Rum. 8:35-39.

Yesu, Mwana-Kondoo wa Kweli wa Pasaka

Yesu, Mwana-Kondoo wa kweli wa Pasaka, “Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu,” Yoh. 1:29, alisulubiwa saa ya sita ya Abibu 14, naye akafa saa ya tisa, saa 9:00 alasiri, “wakati wa jioni,” Kut. 12:6; Marko 15:33-37—kihalisi, “kati ya jioni mbili.” Hii ilikuwa utimilifu kamili, “si katika tukio tu bali pia katika wakati,” PK 399, wa Mwana-Kondoo wa Pasaka aliyechinjwa kati ya saa 9:00 alasiri na machweo. “Kilio kikuu, ‘Imekwisha!’

kilipotoka midomoni mwa Kristo, makuhani walikuwa wakihudumu hekaluni. Ilikuwa saa ya dhabihu ya jioni. Mwana-kondoo aliyemwakilisha Kristo alikuwa ameletwa ili achinjwe ... Dunia ilitetemeka na kutikisika ... Kwa kishindo cha kupasuka, pazia la ndani la hekalu likararuliwa kutoka juu hadi chini kwa mkono usioonekana." Mt. 27:50,51. Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa duniani hapakuwa patakatifu tena ... Mfano ulikutana na utimilifu wa mfano katika kifo cha Mwana wa Mungu. TVV 756,757. Hata hivyo, ingawa viongozi wa hekalu walishuhudia mambo haya yote, macho yao ya kiroho yalikuwa yamepofushwa kiasi kwamba hawakuyatambua kuwa ndiyo mwisho wa huduma ya hekalu. Kwa kweli walikuwa "viongozi vipofu." Mt. 23:13-16.

Kwa damu Yake, Yesu alikuwa ametia sahihi "hati za ukombozi wa wanadamu." HU 90, na "kengele ya kifo cha Shetani ilikuwa imepigwa." PK 503. Kifo Chake kilikuwa tangazo la Mbinguni kwamba Pasaka sasa ilikuwa imetimizwa katika "Kristo Pasaka wetu." 1 Kor. 5:7. Tangu wakati huo Pasaka "ilipoteza maana yake," TVV 723; PP 539, na kuendelea kuiadhimisha kungekuwa tu desturi isiyo na maana, ibada tupu. Mfumo mzima wa matoleo uliokuwa katika sheria ya sherehe ulikomeshwa. Pasaka ambayo Yesu aliila pamoja na wale Kumi na Wawili ilikuwa kweli Pasaka ya mwisho iliyotambuliwa na Mungu.

Sabato za Maadhimisho Zakomeshwa

Katika uhusiano huu, ni muhimu tuelewe tofauti kati ya "sabato" za sikukuu za kila mwaka za ibada za sherehe, na "Sabato ya Bwana, Mungu wako," ambayo ni sehemu ya sheria Yake ya milele—Amri Kumi. Kulikuwa na sabato saba za kwanza kila mwaka. Kuhusu ya pili, kulikuwa na sabato hamsini na mbili, moja kila juma. Kwa kuwa kila moja ya sabato zile za kwanza ilitokea mara moja kwa mwaka, wakati mwingine huitwa "sabato za kila mwaka." Ya pili ni "Sabato ya kila juma," inayokuja siku ya saba ya kila juma. Sabato ya kila juma ni ukumbusho wa uumbaji. Mwa. 2:1-3; Kut. 20:8-11. Si mfano unaoelekeza kwenye kifo cha Kristo, kama zilivyokuwa dhabihu za sheria ya sherehe au sabato za kila mwaka. Haina uhusiano wowote na zile "sabato saba za kila mwaka." Hizi za mwisho ni "za ziada, mbali na Sabato ya Bwana." Law 23:38. Zote zimeorodheshwa katika Walawi 23: Mbili pamoja na Pasaka: moja katika siku ya kwanza ya sikukuu hii, na nyingine katika siku ya mwisho. Law. 23:4-8. Moja katika Siku ya Pentekoste, siku ya hamsini tangu kesho yake baada ya kuliwa Pasaka. Mst. 15,21.

Mbili zinazohusiana na Siku ya Upatanisho: ya kwanza wakati wa kupigwa kwa tarumbeta katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba kutangaza kukaribia kwake, mst. 24,25; nyingine katika Siku ya Upatanisho, siku ya kumi ya mwezi wa saba, mst. 27-36.

Mbili katika Sikukuu ya Vibanda: moja katika siku ya kwanza na nyingine katika siku ya mwisho ya sikukuu hiyo. Mst. 34-39.

Siku hizi ziliitwa “sabato” kwa sababu kuhusu kila moja amri ilikuwa: “Mtakuwa na kusanyiko takatifu; msifanye kazi yo yote ya utumishi.” “Itakuwa kwenu sabato ya kustarehe.” Law. 23:7,8,32.

Kutokana na orodha hii itaonekana kwamba, wakati Sabato ya kila juma daima huja siku ya saba ya juma, zile “sabato” za kila mwaka hazikuja katika siku fulani ya kudumu ya juma, bali katika siku fulani ya mwezi. Kama Desemba 25, au Julai 4, au siku ya kuzaliwa kwa mtu, siku ya juma ambayo ziliangukia ilibadilika mwaka hadi mwaka. Kila mara sabato ya sherehe ilipoangukia pamoja na Sabato ya kawaida ya kila juma, jambo ambalo lingetokea takribani mara moja katika miaka saba, kwa kuwa ilikuwa sabato mbili kwa pamoja, iliitwa “siku kuu.” Yoh. 19:31.

Wakristo wengi waaminifu lakini wasio na ujuzi wa kutosha wamefundishwa kwamba Sabato ya kila juma—“Sabato ya amri ya nne,” Kut. 20:10—“Iliangikwa msalabani” wakati wa kifo cha Kristo, na kwamba kwa heshima ya ufufuo Wake katika siku ya kwanza ya juma, Jumapili baadaye ikawa Sabato ya kila juma ya Agano Jipya. Lakini hakuna mahali popote katika Biblia penye mamlaka kwa ajili ya mabadiliko haya yanayodhaniwa. Jihadhari nayo, kwa maana ni mojawapo ya “hila za Shetani,” Efe. 6:11, za kuwageuza wanadamu waache kutii sheria ya Mungu ya milele.

“Sabato” zilizoadhimishwa kuhusiana na sikukuu za kila mwaka zilikuwa sehemu ya sheria ya sherehe iliyotangulia kuonyesha dhabihu ya Kristo pale Kalvari. Na wakati wa kifo Chake zilipokutana na utimilifu wa mifano yake, ziliishia moja kwa moja. Hizi ndizo “sabato” zilizobandikwa msalabani na kufutwa. Sivyo ilivyo kwa Sabato ya amri ya nne, ambayo, kwa kuwa ni sehemu ya sheria ya Mungu ya milele, haitakoma kamwe. Itaadhimishwa na wote watakaoingia kupitia malango ya Mji Mtakatifu, na ambao hatimaye watakuwa na makao ya milele katika dunia mpya. Ufu. 22:14; Isa. 66:23.

Yesu, Mganda wa Kweli wa Malimbuko

Sabato ilipokuwa inakaribia, Luka 23:50, mwili wa Yesu ulishushwa kwa upole kutoka msalabani na kulazwa katika kaburi jipya la Yosefu. Yoh. 19:38-42. Hapa alipumzika kwa utulivu katika Sabato takatifu. Watesi na wauaji Wake walikuwa wametimiza mpango wao mwovu, na wakati Yesu alipokuwa amelala kaburini, wao walikuwa na “siku kuu,” wakisherehekea Pasaka ambayo ilikuwa imepoteza maana yake. Kama Israeli walivyokuwa na siku ya furaha kuu walipokombolewa kutoka utumwa wa Misri, wakiimba, “Bwana ametenda kwa utukufu,” Kut. 15:1,21, vivyo hivyo, Kristo alipokuwa amepumzika “kutokana na kazi ya

ukombozi," "Mbinguni kote kulishangilia ushindi wa Mwokozi." TVV 758,769. "Kelele ya ushindi ilisikika katika kila ulimwengu." WiM 70.

Mapema Jumapili asubuhi, Abibu 16, (tazama kalenda), "kulipokuwa bado giza," wanawake walifika kaburini wakiwa na manukato mazuri ili kuupaka mwili wa Yesu; lakini hakuwapo. "Malaika wawili walisimama karibu nao wakiwa wamevaa mavazi yenye kung'aa," Luka 24:4. Mmoja wao, malaika Gabrieli, ambaye alikuwa amevingirisha jiwe, aliwaambia kwamba Yesu alikuwa amefufuka. Mt. 28:1-6; TVV 780. Kwa haraka walipeleka habari hiyo kwa wanafunzi. Mara tu askari walipopata nafuu baada ya kuanguka kama watu waliokufa kutokana na nuru yenye kung'aa ya malaika, walikwenda kwa makuhani wakuu na kuwaambia yote yaliyokuwa yametokea. Makuhani, wakitetemeka, waliwapa "fedha nyingi," wakiwahonga waseme: "Wanafunzi wake walikuja usiku, wakamwiba alipokuwa tumelala." Mt. 28:11-15; TVV 782. Kwa kweli, kile walichokuwa wamekiogopa kilikuwa kimetokea, kiasi kwamba kosa lao la mwisho lilikuwa baya zaidi kuliko lile la kwanza. Mt. 27:62-66.

Yesu alipokuwa ametimiza mfano wa mwana-kondoo wa Pasaka kwa kifo Chake, ukombozi ulipatikana kwa wote wanaokubali Dhabihu hiyo. Lakini, ingawa ulipatikana, wakati huo ulikuwa haujakamilishwa. Utakamilishwa wakati amri itakapotoka: "Mwenye haki na awe na haki bado; na mtakatifu na awe mtakatifu bado." Ufu. 22:11,12. Katika ufufuo Wake, Kristo alitimiza mfano wa mganda wa malimbuko. Law. 23:16. Yeye alikuwa mganda wa kweli wa malimbuko, "malimbuko yao waliolala." 1 Kor. 15:20, na ufufuo wa wale wanaokufa katika Bwana ulithibitishwa. Utakamilishwa katika ufufuo wa kwanza. Ufu. 20:6. Mifano yote hii miwili ilitimia "si katika tukio tu, bali pia katika wakati." GC 399.

Siku Arobaini Baada ya Ufufuo Wake

Mapema asubuhi ya ufufuo Wake, Kristo alipaa kwenda kwa Baba Yake. Yoh. 20:16,17. Alikuwa ametimiza ahadi Yake ya kutoa maisha Yake kuwa fidia kwa mwanadamu aliyeanguka. Baba alikubali dhabihu hiyo, na kuthibitisha agano alilokuwa amefanya na Mwana Wake katika "baraza la amani." Zek. 6:13. Agano hili lilipotiwa muhuri, Kristo "alianza kazi Yake ya upatanisho." DA 819. Kisha akarudi kwa wafuasi Wake katika ulimwengu uliojaa dhambi.

Kwa siku arobaini baada ya ufufuo Wake, Kristo alibaki duniani, "akijionyesha kuwa yu hai ... kwa uthibitisho mwingi usioweza kushindikana ... na kusema na wanafunzi mambo yahusuyo ufalme wa Mungu." Mdo. 1:3. Wakati huu ulipokuwa unakaribia mwisho, aliwaamuru wanafunzi "wasiondoke Yerusalemu, bali waingojee ahadi ya Baba," kwamba wabatizwe kwa Roho Mtakatifu, na wapokee nguvu za kuwa mashahidi. Mst. 4,5,8. Hii ilikuwa kutimizwa kwa ahadi aliyowapa kabla ya kifo Chake: "Yawafaa ninyi mimi niondoke; kwa maana nisipoondoka,

huyo Msaidizi hatakuja kwenu; bali nikiondoka, nitamtuma kwenu." Tangu wakati huo Msaidizi, Roho Mtakatifu, alipaswa kuwa mwakilishi wa Kristo duniani. Yoh. 16:7,13,14. Siku hizi arobaini ziliishia katika siku ya 25 ya mwezi wa pili. (Tazama kalenda.)

Kuingia Katika Patakatifu pa Mbinguni

Baada ya siku arobaini, alipaa tena, safari hii ili kuanza kazi Yake "kama Kuhani na Mtetezi katika mbingu za mbingu." TVV 757; Ebr. 4:19,20; PK 420. Alipaa kwa ushindi ambao hakuna mshindi wa kidunia aliyewahi kuujua. Wala hakuenda peke Yake. "Alipopaa juu, aliteka mateka wengi," Efe. 4:8, pambizo—wale waliotoka makaburini "baada ya kufufuka Kwake, wakaingia katika mji mtakatifu, wakawatokea wengi." Mt. 27:50-53. Kristo ni "mzaliwa wa kwanza wa wafu." Ufu. 1:5; yaani, wa kwanza kufufuka kutoka kwa wafu kwa uwezo Wake Mwenyewe, Yoh. 10:17,18. Na hawa waliokombolewa ni nyara za ushindi Wake, ambao anawawasilisha kwa Baba Yake. Ufu. 5:8-10; TVV 829,834. Hatujui hawa watu waliotukuzwa walikuwa akina nani, lakini tunajua kwamba walifufuliwa kutoka katika makaburi yaliyokuwa katika nchi ambako Abeli, Nuhu, Abrahamu, Isaka, Yakobo, Yosefu, Isaya, Yeremia, Ezekieli, Danieli, Esta, Yohana Mbatizaji, na watu wengine mashuhuri walizikwa kabla Kristo Mwenyewe hajalazwa kaburini. "Walikuwa watu waliochaguliwa na watakatifu wa kila kizazi, tangu uumbaji mpaka hata siku za Kristo." MAw 184. Walikuwa wamekombolewa "katika kila kabila, na lugha, na jamaa, na taifa." Ufu. 5:8-10.

Alipopaa kutoka katika Ua wa nje wa dunia, "wingu [la malaika]," "wingu lililo hai," lilimpokea kutoka machoni pao. Mdo. 1:9. Kwa nyimbo za furaha walimsindikiza kwenda kwa Baba huko mbinguni. Malaika wawili, "walioinuliwa zaidi katika kundi la malaika," wale wale wawili "waliokuja kaburini wakati wa ufufuo Wake na ... waliokuwa pamoja Naye katika maisha Yake yote duniani," walibaki kwa muda kuwafariji wanafunzi walioachwa nyuma, wakiwapa uhakikisho kwamba angerudi tena na kuwachukua kwake. Yoh. 14:1-3; Mdo. 1:9-11; TVV 831.

Mmoja wa malaika hawa alikuwa Gabrieli, "malaika wa Bwana," Luka 1:11,19, "yeye anayeshikilia nafasi ambayo Shetani (Lusifa) alianguka kutoka humo," "yeye ambaye katika vilima vya Bethlehemu alitangaza kuzaliwa kwa Kristo," na ambaye alivingirisha jiwe wakati wa ufufuo Wake. TVV 779,780.

Katika Malango ya Mbinguni

Msafara ulipofika kwenye malango ya mji wa mbinguni, swali liliulizwa, bila shaka kuhusu kundi la waliokombolewa lililoambatana Naye:

"Ni nani atakayepanda katika mlima wa Bwana?

Au ni nani atakayesimama katika mahali Pake Patakatifu?"

Jibu likaja mara moja:

"Ni yeye aliye na mikono safi na moyo usio na doa,

ambaye kamwe hafikirii mambo ya uongo,

wala havunji neno lake." Zab. 24:4, Moffatt.

Kwa jibu hili, hawa waliopendelewa sana "wanapokea baraka ya Bwana," mst. 8—vyeti vyao vya kuhitimu na hati zao za sifa, kama tunavyoweza kusema, wakiwa wameandaliwa kuingia mjini.

Wimbo wa Kuwakaribisha Nyumbani

Ndipo ule wimbo wa ajabu wa kuwakaribisha nyumbani unaanza. Kwa furaha kuu na kwa ujasiri, malaika walioko nje wanawaimbia wale walio ndani: "Inueni vichwa vyenu, enyi malango; inukeni, enyi milango ya milele, na MFALME WA UTUKUFU ataingia!"

Malaika walio ndani wanauliza kwa furaha: "Huyu MFALME WA UTUKUFU ni nani?"

Jibu linarudi kutoka kwa wale wanaomsindikiza Yesu: "Bwana Mwenye nguvu na hodari, Bwana Mwenye nguvu vitani. (Mwenyezi, mshindi akirudi kutoka vitani.—Moffatt.) Inueni vichwa vyenu, enyi malango; naam, inueni, enyi milango ya milele, na MFALME WA UTUKUFU ataingia!"

Tena malaika walioko ndani wanauliza: "Huyu MFALME WA UTUKUFU ni nani?"

Na jibu linarudi kwa mwangwi: "Bwana wa majeshi, Yeye Ndiye MFALME WA UTUKUFU. Selah." Zab. 24:7-10. Na hivyo, kama katika antifona, wanaimba kwa kupokezana mpaka mbingu yote inajaa mwangwi wa muziki wao wa furaha.

"Selah!" Wimbo huu wa ajabu unamalizika kwa neno Selah, ambalo katika istilahi ya muziki ya Waebrania limejaa maana nzuri kiasi kwamba halipaswi kuachwa linaposomwa. Mamlaka moja linasema kwamba ni mshangao kama Haleluya, na linafanana na Amina inayohitimisha nyimbo nyingi za kisasa. Mwingine anasema kwamba linaonyesha kwamba jambo lililosemwa linastahili kukumbukwa daima; ni neno la kusisitiza linalotumiwa kulipa jambo uzito na umuhimu, na kuonyesha ukweli wa kile kinachoimbwa au kusemwa. Kwa maana hii linafanana na Amina. Mwingine tena anasema linaonyesha kimya katika muziki, wakati sauti zinanyamaza huku ala au orchestra "ikiingia kwa nguvu zaidi wakati wa ukimya wa wimbo." Labda mamlaka hizi zote ziko sahihi, kutegemea kwa kiasi fulani mahali neno hilo linapotumiwa. Wazo kuu ni hili: hapa kuna jambo lenye umuhimu na mvuto wa pekee; simama, tafakari juu yake, na ulikumbuke daima.

Maana yoyote tutakayochagua, matumizi yake katika Zaburi hii ya ishirini na nne yanatuongoza kufikia hitimisho kwamba, msafara wa wapandao ulipofika

kwenye malango ya Mji, kulikuwa na muda wa heshima na kipindi kifupi cha ukimya. Kisha “malango ya Mji wa Mungu yanafunguliwa kwa upana, na kundi la malaika linaingia kupitia malango huku muziki wa furaha kuu ukilipuka na kurindima.” TVV 835.

Malaika waliokuwa wakimsindikiza Yesu walipojiunga na wale waliokuwa ndani ya Mji, waliunda kwaya moja yenye “elfu kumi mara elfu kumi na maelfu ya maelfu” ya sauti. Kisha kwa sauti ya juu zaidi, na kwa mabadiliko yote mazuri ya milio ya mwisho ya oratorio kuu, mbingu yote ilionekana kufurika kwa furaha na sifa walipoimba kilele chao kikuu: Se-lah! Se-lah! Hal-le-lu-yah! Hal-le-lu-yah! A-men na A-men! Kwa onyesho la nguvu kubwa hivyo la muziki wa sauti, tunaweza kuwa na hakika kwamba mlipuko huu wa mwisho wa muziki wa sauti na ala uliipa nyimbo hii “uzito na msisitizo,” ikiwa mojawapo ya tungo bora kabisa za muziki zilizowahi kuandikwa.

Mapokezi ya Kifalme

Malango ya “milele” yalipofunguka na Mwokozi aliyefufuka kuvuka kizingiti cha patakatifu pa mbinguni, ni umati gani uliokuwa ukimsubiri Yule Mpole na Mnyenyekevu! Ni mapokezi ya namna gani! Si tu kwamba “mkutano wa malaika wasiohesabika,” Ebr. 12:22, ulikuwa umekusanyika kumheshimu Kamanda wao mpendwa, bali pia hapa walikuwapo “wawakilishi wa malimwengu ambayo hayakuanguka ... baraza la mbinguni ambalo mbele yake Lusifa alikuwa amemshutumu Mungu na Mwana Wake ... na ambalo Shetani alifikiri angeweka utawala wake—wote walikuwapo kumkaribisha Mkombozi, wakiwa na shauku ya kusherehekea ushindi Wake.” DA 833,834.

Hapa, kwenye “mlango” wa Patakatifu pa mbinguni, ambao ni utimilifu wa mfano wa mlango wa Patakatifu pa Patakatifu pa duniani, yaani, lango lenyewe la mbinguni, Baba Mwenyewe amekuja kumpokea Mwanawe wa pekee na mpendwa sana. Akiwa ameketi katika kiti Chake cha enzi cha fahari kisichoelezeka, kilichozungukwa na upinde wa mvua wa ahadi na kuzungukwa na makerubi na maserafi, anangojea kwa hamu kuwasili kwa Mshindi. Katika nafasi hii iliyotukuka, Yeye Ndiye mtu mkuu zaidi katika kusanyiko hilo kubwa.

Hapa Kristo “aliingia mara moja katika Patakatifu, akiisha kupata ukombozi wa milele kwa ajili yetu.” Hakuingia katika “mahali Patakatifu palipofanywa kwa mikono, palipo mfano wa vile vya Kweli; bali katika mbingu yenyewe, aonekane sasa mbele za Mungu kwa ajili yetu.” Ebr. 9:12,24.

Kiti cha Enzi cha Mungu Ni Kiti Kinachohama

Unaweza kuuliza: Mungu anawezaje wakati huu kuonekana kuwa na kiti Chake cha enzi katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni badala ya Patakatifu pa Patakatifu, kama ilivyofananishwa katika Patakatifu pa duniani? Kwa kuwa

Patakatifu pa duniani kilikuwa mfano tu, hakikuweza kuwakilisha kikamilifu Patakatifu pa mbinguni, kwa sababu sehemu zake, kama vile Sanduku la Agano, Madhabahu ya dhahabu, Kinara, na kadhalika, hazikuwa na nguvu ya asili ndani yake; wakati utimilifu wa mifano yake katika Patakatifu pa mbinguni umejaa uzima na utendaji. Kiti cha enzi cha Mungu, ambacho ni utimilifu wa mfano wa sanduku pamoja na kiti cha rehema, ni kiti cha enzi kilicho hai na kinachohama. Wakati mwingine kilionekana kwenye "kizingiti cha nyumba"—kwenye mlango na tena "kilisimama juu ya makerubi." Ezek. 9:3; 10:18; Ufu. 4:1-6. "Roho ilikokwenda," yaani, popote Mungu alipotaka kwenda, kiti cha enzi kilikwenda. Ezek. 1:12,20. Kwa hiyo ni lazima tufikie hitimisho kwamba Kristo alipokuwa akipaa na kuingia katika Patakatifu ili kuanza kazi Yake kama Kuhani Mkuu katika Patakatifu pa mbinguni, Mungu pamoja na kiti Chake cha enzi kilicho hai alihama kwenda kwenye "kizingiti cha nyumba," yaani, kwenye mlango wa Patakatifu, ili kumpokea Mwanawe.

Kristo alipoanza kazi Yake ya hukumu katika Patakatifu pa Patakatifu, kiti cha enzi cha Mungu kilihamishwa, au kuwekwa, "juu ya makerubi" katika Patakatifu pa Patakatifu. Dan. 7:9.

Kristo atakaporudi duniani, atakuwa juu ya kiti cha enzi cha Baba, "ameketi mkono wa kuume wa nguvu." Mt. 26:64. Na hatimaye, katika dunia iliyokombolewa, "kiti cha enzi cha Mungu" kitakuwa katika Mji, ambako Kristo ataketi pamoja na Baba "katika kiti Chake cha enzi." Ufu. 22:3; 3:21. Kwa hiyo, tangu mwanzo wa kazi ya Kristo katika Patakatifu pa mbinguni mpaka wakati "falme za dunia zimekuwa falme za Bwana wetu na za Kristo Wake," Ufu. 11:15, kiti cha enzi cha Mungu hakijawekwa mahali pamoja daima, bali hubadilisha mahali pake kulingana na kazi Yake inavyohitaji. Hili linaafikiana na maelezo ya mamlaka zinazotegemeka kama Uriah Smith, S. N. Haskell, na wengine.

Kiti cha Enzi Kilicho Hai

Kiti cha enzi cha Mungu ni kitovu cha uzima na nguvu, ambako wajumbe wa mbinguni hutoka kwa haraka katika safari za kimungu kama "kisulisuli" na "mwangaza wa umeme." Ezek. 1:4,14. Wao ni roho watumikao, waliotumwa kuwahudumia wale watakaourithi wokovu. Ebr. 1:14. Wanatumwa kutoka kwa Yeye aliye juu ya kiti cha enzi, kwa maana kutoka katika kiti cha enzi hutoka si "umeme" tu, bali pia "ngurumo na sauti," kama za tarumbeta. Ufu. 4:5; 1:10.

"Katikati ya kiti cha enzi"—"kila upande wa kiti cha enzi, kuzunguka pande zote" (Moffatt), kuna viumbe hai wanne ambao, kama makaa ya moto yanayowaka na kama taa, "walikwenda na kurudi kama kuonekana kwa mng'ao wa umeme." Ezek. 1:13,14. Wamejaa macho "mbele na nyuma." Ezek. 10:12; Ufu. 4:6. Na "mabawa yao yameunganishwa moja na jingine." Ezek. 1:5,9. Hili lingeonyesha kwamba kila mmoja ni kundi la viumbe. Yohana anasema kundi la

kwanza lilikuwa kama simba, mfalme wa wanyama, likimwakilisha Yeye kama Mfalme; ng'ombe, kama mtumishi; mwanadamu, akiwakilisha ubinadamu Wake; na tai arukaye, Uungu Wake.

Makundi haya manne yamekombolewa kutoka duniani. Ufu. 5:8-10. Kumbukumbu pekee ya Biblia kuhusu umati wa waliokombolewa ambao sasa wako mbinguni ni wale waliotoka makaburini baada ya ufufuo Wake, Mt. 27:52,53, na kupaa pamoja na Kristo ili kushirikiana Naye kama makuhani katika kazi ya mwisho ya ukombozi. Ufu. 5:9,10. Kila mmoja aliandamana na gurudumu, gurudumu lililo hai, "kwa maana roho ya kiumbe hai ilikuwa ndani yake." Ezek. 10:9,17. Walikuwa wa-"refu sana kwenda juu na wa kutisha." Kingo zao zilikuwa "zimejaa macho pande zote." Ezek. 1:18, Moffatt. "Zilikuwa kana kwamba gurudumu lilikuwa ndani ya gurudumu. Mwili wao wote, migongo yao, mikono yao, mabawa yao, na magurudumu yalikuwa yamejaa macho pande zote, naam, hata yale magurudumu manne." Ezek. 10:10,12. Kutokana na jambo hili, inaonekana kwamba magurudumu hayo manne, kama viumbe hai wale wanne, ni makundi ya viumbe wa mbinguni yaliyopangwa kwa namna ya magurudumu, au labda ni sehemu ya wenye uhai wenyewe. Hata hivyo, bila shaka mabawa na magurudumu, vimbunga na umeme, yanadhihirisha wazi kwamba kiti cha enzi hakijatulia bali kiko kwenye mwendo kila wakati.

Kiti cha Enzi Kitukufu Kilicho Juu

Akieleza juu ya kiti cha enzi cha Mungu, Yeremia anasema: "Kiti cha enzi kitukufu, kilichoinuliwa tangu mwanzo, ndicho mahali pa patakatifu petu." Yer. 17:12. Na Isaya anasema kilikuwa "kimeinuliwa na kutukuka." Isa. 6:1. Lakini Ezekieli anatoa picha iliyo kamili zaidi. Anasema kwamba juu ya vichwa vya viumbe hai pamoja na magurudumu yao kulikuwa na "mfano wa anga," na "juu ya anga ... kulikuwa na mfano wa kiti cha enzi ... na juu yake kulikuwa na mfano wa mtu." Ezek. 1:22,26.

"Mtu" huyu hawezi kuwa mwingine isipokuwa Yehova Mkuu, au Kristo Yesu mwanadamu, anayekalia kiti cha enzi pamoja na Baba.

Pande zote za kiti cha enzi kuna mwangaza na utukufu usioelezeka, unaong'aa kwa rangi za kung'aa, ukiwa na sura ya moto ulao, rangi ya kahawia-njano, kama kaharabu. Ezek. 1:4,26. Musa alisema kilikaa juu ya "kitu kama kazi ya sakafu ya jiwe la yakuti samawi (samawati ya anga), na kama mwili wa mbingu katika usafi wake." Kut. 24:10. "Magurudumu" yalikuwa na rangi ya zabarajadi, yaani, samawati yenye kijani, na "miguu yao ... iling'aa kama rangi ya shaba iliyosuguliwa." Ezek. 1:7-28.

Kuzunguka kiti cha enzi kuna upinde wa mvua, Ufu. 4:3—upinde wa mvua wenye utukufu na mng'ao mkubwa kuliko upinde wowote uliowahi kuonekana katika anga la dunia. Paulo aliponyakuliwa mpaka Paradiso, alisema kuhusu

mambo aliyoyaona na kuyasikia: “si halali kwa mwanadamu kuyasema,” au kama Moffatt anavyoweka, “midomo ya mwanadamu haiwezi kuyasimulia.” 2 Kor. 12:4. Na kwa hakika, kujifunza kitabu cha Ezekieli, hasa sura ya kwanza na ya kumi, pamoja na Ufunuo sura ya nne, kutamshawishi mtu yeyote kwamba hakuna lugha ya kibinadamu inayoweza kueleza kwa ukamilifu utata wa ajabu na utukufu wa kiti cha enzi cha Mungu. Kwetu inaweza kuonekana kama mkanganyiko, lakini kwa kweli kila kitu kiko katika mpangilio na upatanifu mkamilifu. Hapa, mbele ya kiti hiki cha enzi cha fahari, kiti cha enzi cha Baba, mbele ya malaika wote wa mbinguni na wawakilishi wa wakazi wa malimwengu ambayo hayakuanguka, malaika waliomsindikiza wanamleta Mwana wa Mungu.

Kristo Kutawazwa na Kuvikwa Taji

Wakati wa kupaa Kwake, kuwekwa kwa Kristo katika ofisi takatifu kulianza. Mojawapo ya mambo yake makuu zaidi ilikuwa kutawazwa Kwake. Yeye “aliyefanywa chini kidogo kuliko malaika kwa ajili ya mateso ya mauti ... ili ... aonje mauti kwa ajili ya kila mtu,” Yeye ambaye muda mfupi tu kabla alikuwa amevaa taji la aibu la miiba, ishara ya laana ya dhambi ambayo aliibeba kwa ajili ya wanadamu, sasa ameketi katika kiti cha enzi upande wa kuume wa Baba wa utukufu. Efe. 1:17,20. Katika nafasi hii iliyotukuka, “amevikwa taji ya utukufu na heshima,” Ebr. 2:9, na kutangazwa kuwa “MFALME WA UTUKUFU.” Zab. 24:7-10.

Hii ilikuwa kutawazwa Kwake kwa mara ya kwanza., Hapo mwanzo, Adamu alifanywa “chini kidogo kuliko malaika,” lakini si kwa ajili ya kuteseka mauti; yeye pia “alivikwa taji ya utukufu na heshima,” Zab. 8:5,8, na akapewa mamlaka juu ya dunia yote. Kwa kutotii, alipoteza mamlaka juu ya dunia yote. Kwa kutotii alipoteza pia taji lake la utukufu na mamlaka yake, na akaingia chini ya nguvu ya mauti. Kisha Yesu, “Bwana kutoka mbinguni,” akitimiza agano Lake na Baba kabla ya kuwekwa kwa misingi ya dunia, akawa Adamu wa pili. 1 Kor. 15:45,47. Ushindi uliposhindwa katika Kalvari, na baadaye Yesu akapanda kwenda katika Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni, mbingu yote ilimkaribisha kama “MFALME WA UTUKUFU.” Wakati huu, akiwa Adamu wa pili, aliwekwa rasmi kuwa “Mfalme juu ya dunia yote.” Zek. 14:9. Dunia hii itakapofanywa mpya, mbingu itahamishiwa kwenye sayari hii, na Yerusalemu Mpya, ambako kiti cha enzi cha Mungu kiko, itakuwa mji mkuu wake, mahali pa serikali Yake ya ulimwengu wote. PK 426,427. Ndipo “mamlaka” iliyopotea itarejeshwa kikamilifu, Adamu wa pili atamiliki, na “utawala utakuwa begani pake.” Isa. 9:6. Akiwa Mfalme wa dunia mpya, atatawala milele na milele.

Katikati ya ibada ya umati uliokusanyika, Kristo anatawazwa pamoja na Baba, na tangu wakati huu “anashiriki kiti cha enzi cha Baba Yake.” Marko 16:19; Kol. 3:1; TVV 832.Baba anapompokea na kumtangaza kuwa Mfalme, mikono Yake

inamzunguka Mwana Wake, na neno linatolewa: “Na malaika wote wa Mungu na wamsujudu.” Ebr. 1:6; TVV 834. Katika tangazo hili, jeshi kubwa la malaika “linasujudu mbele Yake,” huku kilio cha furaha kikijaza nyua zote za mbinguni: “Astahili Mwana-Kondoo aliyechinjwa kupokea uweza, na utajiri, na hekima, na nguvu, na heshima, na utukufu, na baraka.” Ufu. 5:11,12. Mbingu yote inavuma huku sauti zao katika nyimbo kuu zikitangaza: “Baraka, na heshima, na utukufu, na uweza ni Wake Yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na Mwana-Kondoo, milele na milele.” Ufu. 5:13; TVV 834,855. “Akiwa ametukuzwa kwa mkono wa kuume wa Mungu,” Mdo. 2:33, Kristo ametukuzwa kweli kwa utukufu aliokuwa nao pamoja na Baba kabla ya kuwekwa misingi ya dunia. Yoh. 17:5.

Hii ilikuwa sherehe ya pili ya Mbinguni ya kazi Yake ya ushindi kwa ajili ya wokovu wa wanadamu.

Roho Mtakatifu Kumtia Mafuta Kristo

Tukio la mwisho la kuwekwa rasmi kwa Kristo lilikuwa kutiwa mafuta Kwake pamoja na Patakatifu pa Patakatifu kutiwa mafuta. Dan. 9:24. Jambo hili lilipotokea, Roho Mtakatifu alishuka juu ya wanafunzi “katika vijito vingi vya neema,” AA 38, jambo ambalo kwao lilikuwa “mawasiliano ya Mbinguni kwamba kutawazwa kwa Mkombozi kulikuwa kumekamilika.” AA 39. Hii ilionyesha kwamba kazi ya ukombozi, iliyofananishwa katika Patakatifu pa duniani, sasa ilikuwa imehamishwa kikamilifu kwenda katika patakatifu juu.

Kutiwa mafuta kwa Kristo kwa ajili ya ofisi takatifu huko mbinguni, na kupakwa mafuta kwa kanisa ili liwe wafanyakazi pamoja Naye duniani, ni matukio yanayohusiana. Kanisa la waumini—“idadi ya majina pamoja ilikuwa kama mia moja na ishirini,” Mdo. 1:13-15—“walipokuwa wote kwa moyo mmoja mahali pamoja,” Roho Mtakatifu alifurika juu ya “kanisa,” MMi 38, “kusanyiko lote,” MiM 121, na “akaijaza nyumba yote walimokuwa wameketi,” na “lugha zilizogawanyika kama ndimi za moto ... zikaketi juu ya kila mmoja wao.” Mdo. 2:1-4. Hii ilikuwa kutimizwa kwa ahadi Yake: “Mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu baada ya siku hizi chache”—ubatizo ambao ungewapa nguvu za kuwa “mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa dunia.” Mdo. 1:5,8. Ubatizo huu ulitokea “siku ya Pentekoste ilipotimia kabisa.” Usiku ulikuwa umepita, na sasa ilikuwa “saa ya tatu” ya siku, takribani saa 3:00 asubuhi. Mdo. 2:15. Siku ilikuwa “imefika kikamilifu.”

Pentekoste, Hitimisho la Pasaka

“Pentekoste haikuwa siku iliyojitenga. Ilikuwa sehemu muhimu ya Pasaka. Mganda wa Pasaka na mikate miwili ya kutikiswa ya Pentekoste vinaunganisha sikukuu hizi mbili, na kufanya Pentekoste kuwa kilele cha kipindi cha Pentekoste.” Smith's Bible Dictionary, 1914, makala “Pentecost.” “Wayahudi waliita Pentekoste kusanyiko la kufunga (hitimisho) la Pasaka.” Fausset's Bible

Encyclopedia, 1914. Ukweli kwamba kuingia kwa Kristo katika Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni kulitia alama mwisho wa huduma iliyotambuliwa na Mungu katika Patakatifu pa duniani na kuanza kwa huduma ya Kristo katika patakatifu pa juu ni mojawapo ya mambo makuu katika kazi ya ukombozi. Kwa hiyo tunafanya vyema kuichunguza kwa makini kutoka katika mitazamo mbalimbali.

Kwanza: Kwa Mtazamo wa Huduma ya Kawaida Iliyoamriwa kwa Pentekoste

Kama ilivyoandikwa katika Walawi 23:16-20: “Sadaka mpya ya unga” (mikate miwili ya kutikiswa); malimbuko ya mavuno (mst. 16,17).

Wana-kondoo saba, ng’ombe mmoja mchanga, na kondoo waume wawili kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, pamoja na sadaka yao ya unga na sadaka zao za kinywaji (mst. 18).

Mwana-mbuzi mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi (mst. 19). Wana-kondoo wawili kwa ajili ya sadaka za amani na sadaka ya kutikiswa (mst. 19,20). Hii inaonekana kuwa huduma ya siku nzima; na hata hivyo Biblia haitaji hata mara moja huduma hii kuhusiana na Pentekoste ya Matendo 2—hakuna neno hata moja. Badala ya sadaka hizi za mfano, ambazo zote ziliondolewa msalabani, siku nzima ilitolewa kwa ajili ya kipawa na kazi ya Roho Mtakatifu, matukio yaliyokuwa tofauti kabisa na huduma ya kawaida ya Pentekoste kama ilivyoandikwa katika Walawi.

Pili: Kwa Mtazamo wa Matukio Yaliyofuatana Kama tulivyoona tayari, Pentekoste ya Matendo 2 ilikuwa hitimisho la Pasaka ambayo Yesu aliila pamoja na wale Kumi na Wawili, ambayo “kwa kweli ilikuwa Pasaka ya mwisho iliyotambuliwa na Mungu kwa A.D. 31.” Kufuatilia matukio kutoka Pasaka ambayo Yesu aliila siku moja mapema, yaani Abibu 14, mpaka Pentekoste ya Matendo kutasaidia jambo hili kuwa wazi. Usiku wa Pasaka hii, Yesu alisalitiwa. Sura za mwisho za Injili zote zimejitolea kueleza mateso Yake yanayohusiana na kesi na kusulubiwa Kwake, pamoja na kuzikwa na kufufuka Kwake. Sura ya kwanza ya Matendo inaendelea kwa kusimulia siku arobaini baada ya ufufuo Wake, kupaa Kwake, na kuchaguliwa kwa Mathiya na kanisa—walipokuwa wamekusanyika katika “chumba cha juu” “kwa moyo mmoja.” Mdo. 1:3,9,13-15,26. Matendo ya 2 yanafuata na kutoa taarifa ya kushuka kwa Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste, wakati “waumini wa kanisa,” MMi 38, “walikuwa wote kwa moyo mmoja mahali pamoja.” Mdo. 2:1. Kutokana na matukio haya yote yaliyofuatana na yanayohusiana kwa karibu, je, si dhahiri kwamba Pentekoste ya Matendo 2 ilikuwa kweli “kilele” cha Pasaka ambayo Yesu aliila?

Tatu: Kwa Mtazamo wa Ubatizo wa Roho Mtakatifu, Ni hakika kwamba Roho Mtakatifu hakushuka juu ya Wayahudi wasioamini. Kama viongozi hawa wangeongozwa hivyo, wasingemhonga Yuda kwa “thamani nzuri” ili amsaliti

Bwana wake; wasingepiga kelele, “Msulubishe,” kwa maafisa waliokuwa wakisimamia kesi Yake; wasingewapa askari waliokuwa wakilinda kaburi “fedha nyingi” ili waseme uongo kuhusu ufufuo Wake; wala wasingewafunga mitume gerezani, Mdo. 4:1-3, kwa sababu walihubiri juu ya Mwokozi aliyesulubiwa, aliyefufuka na kupaa.

Nne: Kwa Mtazamo wa Kihistoria, Neno “kihistoria” linapotumiwa kuhusu ibada hizi, linamaanisha tarehe za kawaida zilizowekwa katika historia ya Biblia kwa ajili ya kuzisherehekea. Nisani 14 ulikuwa tarehe ya kihistoria ya kuchinja mwana-kondoo wa Pasaka.

Nisani 15 ulikuwa tarehe ya kula chakula cha Pasaka. Nisani 16 ulikuwa tarehe ya kutoa mganda wa kutikiswa. Siku hamsini tangu kutolewa kwa mganda huo zilihesabiwa mpaka Pentekoste. Law. 23:15,16. Ingawa tarehe hizi zote ni sahihi kibiblia, na kwa karne kumi na tano ndefu hazikuwahi kubadilika, tunapaswa kukumbuka kwamba ibada zilizotawaliwa na tarehe hizo zilikomeshwa msalabani. Pasaka ilikuwa imekutana na utimilifu wa mfano wake katika Kristo Pasaka wetu, 1 Kor. 5:7. Mganda wa malimbuko ulikuwa umekutana na utimilifu wa mfano wake katika ufufuo Wake, 1 Kor. 15:20. Pentekoste ilikutana na utimilifu wa mfano wake wakati, siku ya hamsini tangu kesho yake baada ya Kristo kula Pasaka ya mwisho ya kweli, alimtuma Mwakilishi Wake, Roho Mtakatifu, Msaidizi, kwa waumini wa kwanza. Yoh. 16; Mdo. 2:1-3. Wakati wa kifo cha Kristo, sheria yote ya sherehe ilifutwa, na kwa sababu hiyo hakuna mojawapo ya ibada hizi zilizoadhimishwa na Wayahudi wasioamini katika A.D. 31 inayotajwa katika Biblia. Zilikuwa “zimepoteza maana yake” nI hazikutambuliwa tena na Mungu. Jambo hili liliashiria mwisho wa kanisa la Kiebrania na kuingia kwa kizazi cha Kikristo cha kanisa.

Kama tulivyoona hivi punde, kipawa cha Roho Mtakatifu kwa kanisa la waumini kinaweka Pentekoste ya Matendo 2 kuwa “kilele” cha Pasaka ambayo Yesu aliila pamoja na wale Kumi na Wawili, Pentekoste hiyo ikiwa siku ya hamsini tangu Abibu 15, “kesho yake” baada ya Yesu kula Pasaka. Hii ndiyo tukio pekee lililorekodiwa katika historia ya Biblia ambapo wakati wa kawaida wa kuadhimisha ibada hizi ulibadilishwa. Lakini, kama tulivyoona tayari, mabadiliko haya yalikuwa ya lazima kwa sababu ya mazingira yaliyozunguka kifo cha Kristo.

Kuhusu siku ya juma ambayo Pentekoste ya A.D. 31 iliangukia, kuna tofauti za maoni. Lakini badala ya kuingia katika tofauti hizo, kwa kuwa Mungu anataka watu Wake waelimishwe wawe “wanafikiri, wala si waakisi tu wa mawazo ya watu wengine,” El. 17, je, si afadhali msomaji aamue mwenyewe swali hili kuhusu siku ya juma ambayo Pentekoste ya A.D. 31 ilitokea, huku akikumbuka ahadi: “Lakini mtu wa kwenu akipungukiwa na hekima, na aombe dua kwa Mungu, awapaye wote kwa ukarimu, wala hakemei; naye atapewa.” Yak. 1:5.

Ni kweli kwamba kwa miaka mingi Wayahudi wasioamini waliendelea kufuata utaratibu rasmi wa ibada hizi. Hili linaonyeshwa katika Mdo. 20:16 na 1 Kor. 16:8, sehemu mbili pekee, mbali na Matendo 2, ambako neno Pentekoste linapatikana katika Maandiko. Zote zinahusiana na azimio la Paulo kukutana na Wayahudi wakati wa Pentekoste. Kusudi lake la kutaka sana kufanya hivyo halikuwa kuadhimisha Pentekoste, ambayo alijua vizuri ilikuwa imefutwa kama ibada ya kimungu, bali kwa sababu wakati huo makundi makubwa ya Wayahudi yalikuwa yamekusanyika, jambo lililompa fursa adimu ya kuhubiri injili kwa idadi kubwa ya watu na, ikiwezekana, kuwavuta baadhi yao kwa Kristo. Hawana uhusiano na swali tunalolijadili.

Pentekoste hii ya mwisho ilikuwa mojawapo ya Pentekoste za ajabu sana katika historia ya kanisa, ikilinganishwa tu na ile ambayo Mungu alinena sheria Yake katika Pentekoste ya kwanza.

Kupitia kumwagwa huku kwa Roho Mtakatifu, kifo, ufufuo na kupaa kwa Kristo vilihubiriwa kwa nguvu yenye kushawishi na kugusa moyo kiasi kwamba “pazia lililowazuia wao [Wayahudi] kuona mwisho wa kile kilichokuwa kimefutwa—mifano ya sheria ya sherehe—sasa liliondolewa.” “Mapokeo na ushirikina uliokuwa umefundishwa na makuhani uliondolewa katika akili zao, na mafundisho ya Mwokozi yakakubaliwa.” MMi 44. Matokeo yake, karibu roho 3,000 ziliongezwa kwao siku hiyo hiyo. Baadaye, idadi ya wanafunzi ikaongezeka sana huko Yerusalemu, na idadi kubwa ya makuhani wakawa watii kwa imani. Mdo. 2:41; 6:7.

Kwa sababu hiyo, na kwa sababu mitume walihubiri kupitia Yesu ufufuo kutoka kwa wafu, na kwa sababu ya miujiza waliyofanya kwa Jina Lake, watawala wa hekalu “walikasirika sana.” Mdo. 4:2. Walikuwa “wameghadhibika sana,” AA 40; kwa hiyo, jioni “waliwakamata na kuwaweka kizuizini mpaka siku ya pili.” Mdo. 4:2,3. Huo ulikuwa mwisho wa siku ya Pentekoste iliyoelezwa katika Matendo 2—siku ambayo Roho Mtakatifu alimiminwa juu ya “kanisa,” “kusanyiko lote” la waumini.

Siku iliyofuata, makuhani na watawala wa hekalu walikusanyika pamoja huko Yerusalemu. Mdo. 4:5,6. Kwa kuwa huu ulikuwa wakati wa kihistoria wa wao kusherehekea Pentekoste, je, walikusanyika kwa ajili hiyo? Biblia haisemi. Lakini iwe walifanya hivyo au la, kwa kuwa Pentekoste iliyokuwa imepangwa kihistoria katika Sivan 6 ilikuwa imefutwa, Biblia haitaji sherehe yake.

Mvua ya Awali na Mvua ya Masika

Kabla ya ujio wa pili wa Kristo, kutakuwa na kumwagwa tena kwa Roho Mtakatifu, “sawa na Pentekoste,” juu ya waumini wa kweli katika kanisa, “na kwa nguvu kubwa zaidi.” “Kumwagwa kwa Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste

kulikuwa mvua ya mwanzo, lakini mvua ya masika inayokomaza mavuno itakuwa nyingi zaidi." MiM 121; Yoeli 2:23; Hos. 6:3; PK 611,612.

Mvua ya masika inawakilishwa na "malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, mwenye mamlaka kuu; na dunia ikaangazwa kwa utukufu wake." Ufu. 18:1. Malaika huyu "ataunganisha sauti yake na malaika wa tatu," (wa Ufu. 14:9,10), na kutoa nguvu na msisitizo kwa ujumbe wake unapoongezeka kuwa "kilio kikuu," MAw 277,271, wakati ambapo tena kanisa katika duara lote la dunia litazungumza kwa "ndimi za moto."

"Licha ya giza la kiroho na kutengwa na Mungu kulikopo katika makanisa yanayounda Babeli, kundi kubwa la wafuasi wa kweli wa Kristo bado linapatikana katika ushirika wao." PK 390.Yesu anasema hawa ni "kondoo wengine ... ambao si wa zizi hili; hao nao imenipasa kuwaleta." Yoh. 10:16. Kilio kikuu cha malaika wa tatu kitakapowafikia Wakristo hawa waaminifu ambao wana njaa na kiu ya ukweli wa Neno la Mungu, watakubali ujumbe wa malaika wa tatu na kuingia katika zizi la Mchungaji Mwema, na "kutakuwa kundi moja, na mchungaji mmoja." Kama nyota za mbinguni, ambazo huonekana tu wakati wa usiku, wao ni "anga ya watu waliochaguliwa" ambao "Mungu amewaweka akiba ... ambao bado watang'aa katikati ya giza, wakifunua wazi kwa ulimwengu ulioasi nguvu ibadilishayo ya utii kwa sheria Yake." PK 188,189.

Roho Mtakatifu Katika Maisha Yetu Leo

Kristo na patakatifu pa mbinguni vilipopakwa mafuta, na Roho Mtakatifu alipowafurika wanafunzi, ahadi kwa waumini wa kwanza wa Kikristo ilikuwa: "Tubuni, mkabatizwe ... nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu." Mdo. 2:38. Ahadi hii haikuwa kwa waumini hawa wa kwanza pekee; ni kwa kila mtu aliyeongoka kweli leo, anayetubu na kubatizwa katika Jina "la Roho Mtakatifu." Mt. 28:19. Katika siku za Paulo, "wanafunzi fulani" ambao walikuwa wamebatizwa "kwa ubatizo wa Yohana," "ubatizo wa toba," walikiri: "Hata kusikia kwamba kuna Roho Mtakatifu hatukusikia." Lakini walipobatizwa "kwa jina la Bwana Yesu," "walisema kwa lugha," Mdo. 19:2-7, na kama wanafunzi wa Matendo 2, waliandaliwa kuwa mabalozi kwa ajili ya Kristo.

Kristo alipokuwa karibu kupaa, maneno Yake ya mwisho kabisa kwa wanafunzi Wake yalikuwa: "Mtapokea nguvu akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa dunia." Mdo. 1:8. Kipawa hiki cha Roho Mtakatifu kilikuwa, na bado ni, "ahadi ya Baba" mst. 4, kwa wanafunzi Wake. Na agizo lililotolewa na Kristo la kupeleka injili ulimwenguni kote halikutolewa kwa wanafunzi wa kwanza pekee, bali kwa wafuasi Wake mpaka mwisho wa wakati. Je, si vyema kila mmoja wetu kuchunguza uzoefu wake binafsi wa Kikristo, huku

akikumbuka kwamba Mungu Yuko tayari zaidi kutupatia Roho Mtakatifu kuliko wazazi walivyo tayari kuwapa watoto wao vipawa vyema? Luka 11:13.

Kutawazwa kwa Kristo kulipokamilishwa, na alipoanza huduma Yake katika Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni, aliwatuma wafuasi Wake Msaidizi, Roho Mtakatifu, ili akae pamoja nao milele. Kwa uwepo Wake wa kudumu, tutazaa matunda ya Roho: "Upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, imani, upole, kiasi." Gal. 5:22. Ikiwa kiwango hiki kinaonekana kuwa cha juu sana, Roho Mtakatifu atatusaidia katika udhaifu wetu. Yoh. 14:16,17; Rum. 8:26. Yeye pia ni "Roho wa Kweli," Yoh. 16:13, wa kutufundisha mambo yote. Kwa upande wetu, hili linamaanisha kujifunza Biblia kwa uaminifu na kwa maombi, pamoja na kutii kwa furaha mafundisho yake yote, "kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu ... hata na sisi sote tutakapoufikia umoja wa imani na kumfahamu sana Mwana wa Mungu, hata kuwa mtu mkamilifu ... ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa elimu ... bali tukiishika kweli katika upendo, tupate kukua hata tumfikie Yeye katika mambo yote." Efe. 4:12-15. Kufikia kwetu kiwango hiki, pamoja na kujitoa kwetu kwa dhati katika kupeleka "injili hii ya ufalme ... katika ulimwengu wote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote," ndicho kipimo cha kazi ya Roho Mtakatifu katika maisha yetu.

Yesu, Mtangulizi Wetu

Kristo alipoanza kazi Yake katika Patakatifu pa mbinguni, alikuwa "Mtangulizi wetu"—Ebr. 6:20—"aliingia kwa ajili yetu kabla yetu." Moffatt. Kusudi la mtangulizi ni kutangaza kuwasili kwa mtu mwenye cheo au heshima. Daima anapokelewa kwa furaha; lakini anapopita, mawazo ya watazamaji yanaelekezwa kwa Yule ambaye Yeye ni mtangulizi wake. Vivyo hivyo, kutawazwa kwa Mtangulizi wetu kulipokamilishwa, umakini wa mbingu yote ulielekezwa kwa kanisa Lake duniani. Tangu wakati huo limekuwa kitovu cha mvuto—lengo la kujali na kutunzwa na mbingu yote. Kristo "Yu hai siku zote" ili kuwatia moyo na kuwapa nguvu wafuasi Wake duniani. Ebr. 7:25. Ukombozi sasa "ulivuta usikivu wa Bwana na Mwokozi wetu." El. 136. Jambo hili linafanya "tumaini" la wote waliokimbilia kwa Mungu kwa ajili ya kimbilio kuwa "salama na thabiti," "nanga ya roho." Ebr. 6:18-20. Kwa kuwa Kristo aliingia ndani ya pazia la kwanza akiwa Mtangulizi wetu, mbingu na dunia zimeunganishwa kwa karibu. Lakini mpaka waliokombolewa watakaposimama juu ya bahari ya kioo, ndipo Kristo "ataona matokeo ya taabu ya nafsi Yake, naye ataridhika." Isa. 53:11.

17. MKRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU

Maandalizi ya Kuingia Patakatifu

Pamoja na Kristo tumekwisha kusulubiwa kwenye madhabahu ya shaba. Juu ya madhabahu tumeweka mazoea yetu yote maovu na kila kitu ambacho kingetuelekeza mbali na Kristo, ili vitu hivyo vichomwe kabisa katika moto wa madhabahu. Hapa tumemweka wakfu kwa huduma Yake muda wetu wote na vipawa vyetu vyote—kila tulicho nacho na kila tulicho, kila tutakachowahi kumiliki na kila tunachotarajia kuwa—vyote vimetengwa kwa ajili ya huduma ya Mkombozi wetu. Katika birika la kunawia tumetakaswa; dhambi zetu za zamani zimezikwa katika kaburi la maji, nasi tumeinuka pamoja na Kristo ili kuenenda katika upya wa uzima. Tunapoendelea kuelekea Patakatifu pa patakatifu pa duniani, tunapaswa kumtazama Yesu daima, ambaye si Mwanzilishi wa imani yetu tu, bali pia ndiye Mtimilishaji wake. Kama vile Kiongozi wetu Mkuu, baada ya ufufuo Wake na kuingia Kwake katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, alivyotiwa mafuta kwa Roho Mtakatifu, vivyo hivyo, tunapoingia katika Patakatifu hapa duniani, maneno ya Petro kwa waumini wa kwanza wa Kikristo yanatuhusu: “Tubuni, mkabatizwe . . . kwa ondoleo la dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu.” Mdo. 2:38. Hebu tulitafakari jambo hili kwa makini, tusije tukawa kama wale waliokuwa wamebatizwa “kwa ubatizo wa Yohana,” yaani, “ubatizo wa toba,” lakini ambao walikuwa “hawakusikia hata kama kuna Roho Mtakatifu.” Mdo. 19:2–5.

Kisha, “tukiyasahau yaliyo nyuma, na kuyafikilia yaliyo mbele,” tunapaswa “kuifikilia mede ya thawabu ya mwito mkuu wa Mungu katika Kristo Yesu.” Flp. 3:13, 14. Hii ni hatua nyingine ya mbele katika Njia ya Kuelekea kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu, ambalo ndilo lengo la Mkristo. Katika njia hii hatutembei peke yetu, kwa maana ahadi Yake bado inasema: “Tazama, Mimi nipo pamoja nanyi siku zote”—wakati wote, Moffatt. Mt. 28:20. “Sitakuacha wala sitakupungukia

kamwe.” Ebr. 13:5. Sehemu yetu ni kujikana nafsi, kuuchukua msalaba na kumfuata Yeye. Mt. 16:24. Je, hatutajibu kutoka moyoni:

Ingawa nikumbane na dhiki,
Ingawa nijaribiwe sana,
Nakumbuka Wewe ulijaribiwa,
Nami nashangilia kukufuata.—James Lawson.

Kuifikilia Thawabu

Je, kuifikilia thawabu kunahusisha nini? Kunamaanisha kwamba sasa tumejiunga na jeshi la Mungu; sisi ni askari Wake, watu waliojitolea katika vita vya maisha yote, huku Kristo na Shetani wakiwa majemadari wanaopingana. Katika vita hivi, “kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka, juu ya watawala wa giza hili, juu ya majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho.” Efe. 6:12. Ili tushinde, ni lazima “tujivike silaha zote za Mungu, ili tuweze kusimama (kushikilia nafasi yetu, Moffatt) dhidi ya hila (yaani, ‘ujanja wa siri,’ Webster) za Ibilisi.” Efe. 6:11.

Katika vita hivi, silaha za kawaida hazitumiki. Badala ya bunduki na mabomu, Kapteni wa wokovu wetu amemwandalia kila askari silaha kamili, kuanzia kichwani mpaka miguuni. Kila sehemu ya silaha hiyo inahitajika ikiwa tunataka “kusimama imara” dhidi ya “ujanja wa siri” wa adui yetu, Ibilisi.

“Basi simameni,
mkiwa mmejifunga Kweli viunoni,
na kuvaa dirii ya haki kifuani;
na miguu yenu ikiwa imefungiwa utayari
wa Injili ya amani;
zaidi ya yote mkiitwaa ngao ya imani, ambayo kwa hiyo
mtaweza kuizima mishale yote yenye moto ya yule mwovu.
Tena ipokeeni kofia ya wokovu,
na upanga wa Roho, ambao ni Neno la Mungu;
mkisali kila wakati kwa sala na dua zote katika Roho,
na kukesha kwa jambo hilo kwa saburi yote.” Efe. 6:14–18.

Tukiwa tumevikwa silaha hizi, “na tupige mbio kwa saburi katika yale mashindano yaliyowekwa mbele yetu,” daima “tukimtazama Yesu,” Ebr. 12:1, 2, Kapteni wetu Mkuu, ambaye hajawahi kupoteza vita.

Kwa kuwa tumeandaliwa hivyo, mazungumzo yetu yatakuwa mbinguni, Flp. 3:20, kwa sababu “uraia wetu uko mbinguni,” A.R.V.; kwa sababu “sisi ni raia

huru wa mbinguni," Weymouth; kwa sababu "sisi ni koloni la mbinguni," Moffatt; kwa sababu "milki ambayo sisi ni mali Yake iko mbinguni." Twentieth Century.

Mbele, daima mbele, ndilo linalopaswa kuwa neno letu la kauli, tukikumbuka kwamba "Hakuna mtu aliyetia mkono wake katika jembe kisha akatazama nyuma, anayefaa kwa ufalme wa Mungu." Luka 9:62. "Baada ya . . . kumjua Mungu, mnageukaje tena kwenye zile kanuni dhaifu na duni, ambazo mnazitamani tena kuwa watumwa wake?" Gal. 4:9. Au kama Moffatt asemavyo: "Kwa nini mnageuka tena kwenye udhaifu na umaskini wa roho za msingi? Kwa nini mnataka tena kuwa watumwa wao?" Kwa kuwa "tumemvua . . . yule mtu wa kale, ambaye anaharibika," Efe. 4:22, "mwenendo wenu na uwe kama inavyoupasa Injili ya Kristo." Flp. 1:27.

"Mkiwa na mwenendo wenu mzuri kati ya Mataifa; ili, ikiwa wanasema juu yenu kuwa watenda mabaya, wayatazame matendo yenu mema . . . wamtukuze Mungu." 1 Pet. 2:12.

"Kwa hiyo, tukiacha mafundisho ya kwanza ya Kristo, tukaze mwendo hata utimilifu; bila kuweka tena msingi wa kutubu matendo yasiyo na uzima." Ebr. 6:1, 2. "Iweni wafadhili ninyi kwa ninyi, wenye huruma, mkasameheane kama Mungu katika Kristo alivyowasamehe ninyi." Tusimpe "Ibilisi nafasi . . . wala msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu, ambaye kwa yeye mlitiwa muhuri hata siku ya ukombozi." Efe. 4:27–32. Tukiwa na miguu yetu imara juu ya kanuni hizi, tuko tayari kuingia Patakatifu, ambako ni mfano wa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni ambako Yesu ameingia.

Kwenye Lango

Tukiwa tumetakaswa na tumevaa silaha zote za Mungu, tunasonga mbele mpaka kwenye mlango, yaani, lango la kuingilia Patakatifu. Mlango huo una pazia la kitani safi la "buluu, na zambarau, na nyekundu"—rangi zote za kifalme. Juu yake makerubi wamepambwa kwa ustadi mkubwa kwa dhahabu inayong'aa—"mfano" au "kivuli" cha malaika waliompokea Yesu alipokaribia "malango ya milele" ya Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Zab. 24:7.

Mlango na Nguzo Zake Kama Alama

Pazia la mlango lilining'inizwa kwenye nguzo tano zilizotengenezwa kwa miti ya mshita, iliyofunikwa kabisa kwa dhahabu safi. Kut. 26:37. Yesu anasema: "Mimi Ndimi mlango wa kondoo." "Mtu asiyeingia katika zizi la kondoo kwa mlango, bali hupanda kwa njia nyingine, huyo ni mwivi na mnyang'anyi." Yoh. 10:7, 11. Kama ilivyo mahali pengine, mti katika nguzo unawakilisha ubinadamu. Dhahabu ni ishara ya Uungu: "Naam, Mwenyezi atakuwa dhahabu yako." Ayu. 22:25, pambizo. Kwa hiyo, baada ya kujisalimisha kabisa na kufichwa ndani ya

Kristo, kama vile mti ulivyokuwa ndani ya dhahabu, tunapaswa kuwa nguzo katika hekalu Lake. Ufu. 3:12.

Kwa nini mlango ulining'inizwa kwenye nguzo tano badala ya nne, kama langoo lilivyokuwa, ambalo pia lilimwakilisha Kristo? Hakuna alama moja inayoweza kumwakilisha Kristo kikamilifu; kila alama inawakilisha sehemu fulani maalumu ya tabia au kazi Yake. Idadi ya nguzo zake ni tano, bila shaka kwa sababu ileile ambayo mbao za ukuta, ambazo mlango ulikuwa sehemu yake, ziliunganishwa kwa mapingo matano. Mwandishi mmoja amesema kwamba nguzo hizi zinaweza kuwakilisha Jina au tabia ya Kristo katika sehemu zake tano: "Mshauri wa ajabu, Mungu mwenye nguvu, Baba wa milele, Mfalme wa amani." Isa. 9:6. Ikiwa ndivyo, ni jambo linalofaa sana kwamba zilikuwa za dhahabu, ambayo ni ishara ya Mwenyezi. Kwa kuwa shaba inawakilisha ushindi kupitia mateso, mwandishi mwingine anapendekeza kwamba matako matano ya shaba ambamo nguzo hizi ziliwekwa yanaashiria majeraha matano ambayo Yesu anayabeba mwilini Mwake kutoka Kalvari alipokuwa akiingia Patakatifu pa Patakatifu juu. Zab. 22:16; Yoh. 19:34. Matako haya ya shaba pia ni alama inayofaa ya mapambano yetu ya duniani na ushindi wetu, ambayo hutangulia kuingia kwetu Patakatifu. Kwa kuwa vitu vyote katika Ua wa nje vilikuwa vya shaba, tunapovuka matako haya ya shaba kwenye mlango, tunaacha nyuma yetu dalili ya mwisho ya uzoefu wetu wa zamani, yaani, shauku yetu ya mambo ya kidunia. Na ikiwa tunashikamana na Yeye ambaye "anaweza kuwalinda msijikwae," ikiwa "tutasimama imara . . . katika uhuru ambao Kristo alituweka huru," hatutahitaji kamwe tena "kufungwa na nira ya utumwa" na kushindwa na tamaa za kidunia zinazopigana vita dhidi ya nafsi. Yuda 24; Gal. 5:1.

Ndani ya Patakatifu

Kuhesabiwa haki, kulikopatikana katika Ua wa nje, ndiko pasipoti yetu ya kuingia Patakatifu. Chumba hiki kina mikono kumi kwa upana na ishirini kwa urefu, au angalau futi kumi na tano kwa thelathini. Na ni chumba cha namna gani! Kila upande tunaona si shaba bali dhahabu safi. Mwisho wa mbali kuna pazia linalotenganisha Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu. Kama mlango na langoo, nalo ni la buluu, zambarau na nyekundu. Ndani yake, sura za makerubi zimepambwa kwa ustadi kwa dhahabu. Dari juu pia ni ya aina hiyo, ikiwa na makerubi waliosokotwa kwa nyuzi za dhahabu safi. Pande zote mbili kuna mbao zilizofunikwa kwa dhahabu inayong'aa, zikiwa na sura za malaika zilizochongwa, au zinazoonekana katika nyuso zake zinazong'aa. Kwa kweli tumezungukwa na sura za malaika, kama vile Kristo alivyozungukwa na malaika halisi alipoingia Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Kama ilivyotajwa hapo awali, sura hizi za malaika zinawakilisha "mkutano usiohesabika" wa malaika wanaohusishwa na

kazi ya Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, “roho watumikao, wakitumwa kuwahudumia wale watakaourithi wokovu.” Ebr. 12:22; 1:14; PP 347.

Karibu na pazia la pili kuna madhabahu ya dhahabu, ikitoa harufu nzuri ya uvumba wake. Upande wetu wa kulia kuna meza ya dhahabu, ikiwa na mikate kumi na miwili ya uzima, chupa yake na vyombo vingine vya dhahabu. Upande wetu wa kushoto, nje ya “pazia la ushuhuda,” Law. 24:3, kuna kinara cha dhahabu, ambacho mwanga wake laini unaongeza hali takatifu ya chumba hicho. Rangi nyingi za dari na mapazia, zikijitokeza katika rangi ya manjano ya kuta za dhahabu, hutoa mwonekano wa upinde wa mvua unaotuzunguka, unaofanana na upinde wa mvua unaouzunguka kiti cha enzi cha Mungu. Hapo ndipo mahali pazuri sana ambapo tunapaswa kukuza tabia ya kweli ya Kikristo.

Mambo Matatu Muhimu ya Kuishindia Thawabu

Vitu vitatu vya samani katika chumba hiki vinaashiria mambo matatu muhimu kwa ukamilifu wa tabia, ambao ndilo lengo tunalolifikilia. Kwenye meza ya dhahabu yenye mkate inawakilishwa kujifunza Biblia; kwenye madhabahu ya dhahabu yenye uvumba wenye harufu nzuri inaonyeshwa sala; na kwenye kinara cha dhahabu kinaashiriwa huduma. Kwa sababu ya karamu iliyotandazwa juu ya meza, Patakatifu wakati mwingine pameitwa “Chumba cha Karamu”; na kwa sababu ya uvumba wenye harufu nzuri unaotolewa juu ya madhabahu pamoja na sala zetu, pameitwa “Chumba cha Sala.” Lakini kwa kweli ni zaidi ya hayo yote mawili; ni “Chumba cha Kutakaswa”—chumba ambamo, kama Webster anavyofafanua neno hilo, tunapitia “tendo au mchakato wa neema ya Mungu ambao kwa huo mapenzi na hisia hutakaswa, au kutenganishwa na dhambi, na kuinuliwa kuwa upendo mkuu kwa Mungu na haki.”

Kukua Katika Kristo

Uzoefu katika Ua wa nje, yaani, kuwekwa huru kutoka katika dhambi zilizopita, unaitwa kuzaliwa upya, au kuzaliwa mara ya pili. Kisha, kama “watoto wachanga” 1 Pet. 2:2—bila dhambi inayotendwa kwa makusudi—tunaingia Patakatifu, ambako tunapaswa kutumia muda uliobaki wa maisha yetu ya kufa. Hapa tunapaswa “kukua hata tumfikie Yeye katika mambo yote.” Efe. 4:15. Je, mchakato huu wa kukua unahusisha nini?

Kwanza, kama watoto wachanga, “tunatamani”—tunalia, tunatamani sana, tunaona njaa na kiu—“maziwa ya akili yasiyoghoshiwa ya Neno,” kama inavyoonyeshwa kwenye meza ya dhahabu, “ili kwa hayo mpate kuukulia wokovu.” 1 Pet. 2:2. Ni kwa kujifunza Neno na kulitii ndipo “tunakua katika neema na katika kumjua . . . Kristo.” 2 Pet. 3:18. Jambo lingine lenye umuhimu sawa kwa ukuaji wetu wa kiroho ni sala, “pumzi ya nafsi,” inayowakilishwa kwenye madhabahu ya dhahabu. Tunapokua hivyo, tunakuwa tayari kuacha nuru yetu iangaze katika huduma kwa ajili ya wengine, uzoefu unaowakilishwa na

kinara cha dhahabu. Mungu “hutenda kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu, kwa kulitimiza kusudi Lake jema.” Flp. 2:13.

Matokeo ya uzoefu huu wa aina tatu katika ukuaji wa Kikristo ni kutakaswa, kunakofuata kuhesabiwa haki katika Ua wa nje. Hii si nadharia; ni maisha—si maisha ya kuota ndoto bila kufanya lolote, bali maisha ya juhudi za dhati za kushinda majaribu na kukabiliana kwa ujasiri na wajibu na majaribu ya kila siku.

Mbingu haifikiwi kwa kuruka mara moja,

Kristo ndiye ngazi ambayo kwayo tunapanda

Kutoka katika dunia ya unyenyekevu kwenda mbingu zenye matao,

Nasi tunapanda hadi kileleni hatua kwa hatua.

—Kutoka Gradatim, na J. G. Holland

(Mabadiliko katika maandishi yameonyeshwa kwa italiki.)

Wakati kuhesabiwa haki—kuzaliwa mara ya pili—ni kazi ya wakati mmoja, kutakaswa, yaani, mchakato huu wa “kukua,” ni kazi ya maisha yote, matokeo ya vita vilivyopiganwa na ushindi uliopatikana.

Mahali pa Mkutano wa Wapenzi

Moffatt anatafsiri Patakatifu kama mahali pa mkutano wa wapenzi. Webster anafafanua tryst kuwa ni miadi kwa ajili ya uchumba. Usemi wa Kiebrania unaotafsiriwa maskani ya kusanyiko, yaani, Patakatifu au mahali pa mkutano wa wapenzi, ni mahali ambapo wapenzi hukutana ili kufanya ahadi ya ndoa; na katika baadhi ya nchi, uchumba huo huchukuliwa kuwa mtakatifu na wenye kufunga kama ndoa yenyewe. Ni mfano mzuri kiasi gani kwamba katika Patakatifu, mahali tunapotumia maisha yetu yote ya Kikristo, mahali tunapokua katika Kristo—hapa, siku baada ya siku, saa baada ya saa, huku chombo cha maisha kikisuka huku na huko—tunafuma vazi la haki, vazi la “kitani safi (au hariri, Eze. 16:10), safi na jeupe,” vazi letu la harusi, ili tuwe tayari kukubaliwa kuwa bibi-arusi wa Mwana-Kondoo. Ufu. 19:7, 8.

Tukiwa na wazo hili akilini, je, hatuwezi kuelewa jinsi ilivyo aibu kutokuwa waaminifu Kwake ambaye tumempa mioyo yetu, kwa kurudi kwenye kanuni duni za ulimwengu? Sasa kwa kuwa tumeingia katika Mahali pa Mkutano wa Wapenzi, je, hatutabaki waaminifu kwa Yule tuliyemwahidi, ili tusije tukapatikana bila vazi la harusi?

Ee Yesu, nimeahidi kukutumikia mpaka mwisho;

Uwe karibu nami daima, Bwana wangu na Rafiki yangu:

Sitaogopa vita ikiwa Wewe uko upande wangu;

Wala sitapotoka katika njia ikiwa Wewe utakuwa Mwongozi wangu. —John E. Bode

18. UKUTA WA PATAKATIFU NA SAKAFU YAKE

Idadi na Ukubwa wa Mbao

Kulikuwa na mbao arobaini na nane katika ukuta wa Patakatifu: ishirini kila upande na nane upande wa magharibi. Mbao arobaini za upande wa kaskazini na kusini, pamoja na mbao sita za upande wa magharibi (bila kuhesabu mbao mbili za pembe), zote zilikuwa na ukubwa mmoja—urefu wa mikono kumi na upana wa mkono mmoja na nusu, yaani, angalau inchi ishirini na saba kwa futi kumi na tano. Ukuta huu ulikuwa na urefu mara mbili ya ukuta wa Ua wa nje. Kut. 12, 18, 26, 22, 23, 25.

Waandishi mashuhuri wa Kiyahudi wanasema kwamba mbao hizo zilikuwa na unene wa nusu span. Span ni nusu ya mkono, au angalau inchi tisa. Kwa hiyo, mbao hizo zilikuwa na unene wa takribani inchi nne na nusu. Huenda kipimo hiki ni sahihi; kwa vyovyote vile, ilikuwa lazima ziwe nene vya kutosha ili mwamba wa katikati "upite ndani ya mbao," ukifikia "kutoka mwisho mmoja hadi mwingine." Kut. 36:33. Tukikubali kipimo hiki, kila ubao ulikuwa na kiasi cha zaidi ya futi za mbao 150. Ubao mmoja ulikuwa na uzito gani? Futi moja ya mraba ya mwaloni mkavu yenye unene wa inchi moja huwa na uzito wa takribani pauni nne na nusu. Kwa hiyo, kila ubao ulikuwa na uzito wa takribani pauni 700 bila kuhesabu dhahabu iliyoufumwa.

Mbao za Pembe

Kila mara mbao za upande wa magharibi zinapotajwa, inasema: "mbao sita, na mbao mbili …… kwa ajili ya pembe," Kut. 26:22, 23, jambo linaloonyesha kwamba mbao za pembe zilikuwa tofauti na nyingine. Zilikuwa na urefu sawa na nyingine; hata hivyo, upana wake haukuwa sawa. Biblia haitoi moja kwa moja upana wake. Basi, unawezaje kuupata? Kifuniko cha pili cha paa la patakatifu palikuwa na urefu wa mikono thelathini—ulioitosha kabisa "kuifunika." Kut. 26:7, 8, 13. Jumla ya urefu wa pande mbili za Patakatifu ilikuwa mikono ishirini, hivyo kubaki mikono kumi kwa upana wake. Upana wa jumla wa mbao sita za

kawaida za ukuta wa magharibi ulikuwa mikono tisa. Hivyo, mkono mmoja uliachwa kwa upana wa mbao mbili za pembe, au nusu ya mkono kwa kila moja. Toleo letu la King James la Kutoka 26:27 linasema, “mapingo matano kwa pande mbili za magharibi.” Moffatt anatafsiri, “mapingo matano kwa upande wa nyuma au wa magharibi.” Tafsiri yake ya mstari wa 24 inaeleza kwamba mbao mbili za pembe zilifanya “tegemeo maradufu,” kiasi kwamba badala ya upande wa magharibi kuwa maradufu, ni mbao za pembe zilizokuwa maradufu.

Maana ya Mbao 48

Idadi ya mbao, arobaini na nane kwa jumla, iliamriwa na Mungu kwa Musa, ambaye Mungu alimkumbusha mara kwa mara kufuata mfano alioupewa. Hili haliwezi kupuuzwa bila kupoteza uelewa wetu wa kiroho wa Patakatifu, ambamo “kila kitu” hutangaza utukufu Wake. Zab. 29:9, pambizo. Kama ilivyotajwa katika sura iliyotangulia, Sulemani anazungumza juu ya nguzo sitini za Ua wa nje wa ukuta wa Patakatifu kama “wanaume sitini mashujaa …… mashujaa wa Israeli,” wote wakiwa wameshika panga, “wakiwa hodari katika vita.” Nguzo hizi sitini za shaba yenye nguvu na “ushindi,” zilizounganishwa pamoja na ukuta wa kitani mweupe unaowakilisha haki ya Kristo, zilikuwa kama kikosi cha walinzi cha askari waliofunzwa vizuri na waaminifu, kikifanya ukuta wa ulinzi kuzunguka Patakatifu.

Vivyo hivyo, mbao arobaini na nane, zikiwa zimesimama “wima,” zikiwa na alama ya mbingu juu yake na zimefungwa pamoja kwa uthabiti kwa mapingo na nguzo, zilifanya ukuta mwingine wa ulinzi. Kwa nini ulinzi huu ulifanywa maradufu? Je, si kuonyesha kwamba, kama ilivyokuwa katika ndoto ya Farao ambayo ilirudiwa mara mbili kwa sababu “jambo hilo limeamuliwa na Mungu?” Mwa. 41:32. Kama ulinzi huu maradufu, vivyo hivyo wale 144,000, ambao ni kizidisho cha 60 na 48, hutumika, kwa kusema hivyo, kama ulinzi maradufu katika hekalu la milele. Kama Walawi, waliokuwa walimu wa Israeli ya kale na waliopiga kambi karibu na Patakatifu pa duniani ili kufanya huduma yake na kuitunza ilipohamishwa kutoka mahali pamoja kwenda pengine, vivyo hivyo wale 144,000 hutumika katika nafasi mbili. Wao si walimu wa Israeli waliokombolewa tu, bali wanapomfuata Mwana-Kondoo kila aendako, hushuhudia kwa malimwengu mengine kuhusu neema Yake iokoayo.

Maana ya Mbao za Pembe

Mbao za pembe za Patakatifu zinalingana na jiwe la pembeni la hekalu lililojengwa baadaye. Kristo ndiye “jiwe la pembeni lililo la thamani,” Isa. 28:16; “ambaye katika Yeye jengo lote likiunganishwa vema, hukua hata liwe hekalu takatifu katika Bwana; ambaye katika Yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja kuwa maskani ya Mungu katika Roho.” Efe. 2:19–22. Watoto Wake wanapaswa kuwa “kama mawe ya pembeni, yaliyong’arishwa kwa mfano wa jumba la kifalme.”

Zab. 144:12. Kusudi maalumu la mbao za pembe lilikuwa “kuunganisha pamoja” mbao zote ziwe maskani moja, Kut. 26:24; na ni kazi ya Kristo kuwaunganisha pamoja washiriki wa nyumba Yake wawe mwili mmoja.

Mti wa Mshita

Katika Bible Dictionary yake, Smith anatuambia kwamba mti wa mshita uliotumiwa katika Patakatifu ulikuwa mshita wa porini wa jangwani—mti wa “kichaka kinachowaka.” Kwa kweli, Sinai yenyewe imepewa jina hilo kutokana na Seneh, yaani, kichaka cha mshita. Neno shittim ni wingi wa neno shittah, mti wenyewe ukiitwa mti wa shittah. Ulikuwa mti mdogo wenye miiba, wa aina yenye kudumu sana, uliotaka kazi nyingi ya uvumilivu ili kuutayarisha kwa matumizi, na kwa hiyo ulikuwa wa thamani isiyo ya kawaida. Mbao hizi zilikuwa “mbao zilizotengenezwa,” Kut. 36:20, na kutokana na ukubwa wake inaonekana wazi kwamba kila mmoja ulitengenezwa kwa vipande vidogo vingi vilivyounganishwa kwa saruji imara, au kufungwa pamoja kwa namna fulani.

Mti wa mshita ulikuwa miongoni mwa vitu vilivyotajwa katika zawadi ambazo watu walipaswa kuleta kwa ajili ya Patakatifu: “Kila mtu aliyekuwa na mti wa mshita kwa kazi yoyote ya huduma, alileta,” Kut. 35:24. Bila shaka, mbao hizi za thamani na nzuri zilikuwa sehemu ya nyara walizotoka nazo Misri, ambazo Bwana alijua mapema zingehitajika kwa ajili ya Patakatifu. Inawezekana sana kwamba baadhi ya Waisraeli, walipokuwa watumwa Misri, walitumika kutengeneza mbao kama hizi kwa ajili ya majumba na mahekalu ya Misri. Kuondoa miiba, kuikata, kuilainisha na kuunganisha vipande pamoja ni mfano unaofaa wa kuondolewa kwa miiba katika asili yetu ya kimwili, kukatwa na kung’arishwa tunakopaswa kupitia kabla hatujawa tayari kuunganishwa katika hekalu la mbinguni.

Inatia moyo sana kujua kwamba Mungu hapotezi muda juu ya malighafi isiyo na thamani! Anaona “ubora wa kudumu” na “thamani isiyo ya kawaida” ya kila mtoto Wake, na kwa kazi nyingi ya uvumilivu huondoa miiba na kufanya kung’arisha na kuunganisha mpaka tunapokuwa tayari kwa nafasi yetu katika hekalu Lake.

Mbao Zilizochongwa na Kufunikwa kwa Dhahabu

Je, mbao hizo zilichongwa kwa sura za malaika? Biblia haisemi. Lakini Bezaleli alichaguliwa na Mungu kufanya kazi muhimu katika ujenzi wa Patakatifu kwa sababu, miongoni mwa vipawa vingine, alikuwa na uwezo “wa kuchonga miti,” na “kufanya kila namna ya kazi ya ustadi.” Zaidi ya kipawa hiki cha asili, Mungu alimjaza Roho Yake “kwa hekima, na ufahamu, na maarifa, na kila namna ya kazi.” Kut. 31:3, 5; 31–33. Ikiwa mbao hizo hazikuchongwa, kulikuwa na vitu vichache sana vilivyobaki vya kuchongwa—sehemu chache tu za madhabahu ya uvumba na sanduku. Katika hekalu la Sulemani, “mierezi ya nyumba kwa ndani

ilichongwa." "Akachonga kuta zote za nyumba pande zote kwa sanamu za makerubi." 1 Fal. 6:18, 29. Kwa kuwa Sulemani alitumia maskani ya jangwani kama mwongozo, tunaweza, kwa usalama wa kutosha, kuhitimisha kwamba mbao za Patakatifu pia zilichongwa kwa sura za makerubi. Lakini kama mbao zilichongwa kwa sura za malaika na kisha zikafunikwa kwa dhahabu, au kama dhahabu iliyokuwa juu ya mbao ilionyesha katika nyuso zake zinazong'aa kama vioo sura za malaika wa dhahabu zilizopambwa kwenye mapazia mawili na kifuniko cha ndani kilichofanya dari, somo ni lilelile—Kristo ndiye dhahabu; sisi ni "mti," 1 Kor. 3:12; na kama mbao zilivyofunikwa kabisa kwa dhahabu, vivyo hivyo ni lazima tufunikwe kabisa kwa haki Yake kabla hatujaweza kuchukua nafasi katika hekalu Lake.

Kila moja ya mbao arobaini na nane ilikuwa "imefunikwa sana," PK. 411, pande zote mbili kwa dhahabu safi., "Hili halikuwa kwa ajili ya mapambo tu, bali kutufundisha kwamba hekalu la Mungu linapaswa kuwa vilevile nje na ndani. Katika maisha yetu lazima ionekane kile tunachodai kuamini." R. S. Owen, R&H, Machi 26, 1925, uk. 11, 12.

Kiasi cha Dhahabu Kilichotumika

Jumla ya dhahabu iliyotumika katika Patakatifu ilikuwa talanta ishirini na tisa na shekeli 730. Kut. 38:24. Tukikadiria talanta tano pamoja na shekeli 730 kwa ajili ya kinara (uliotengenezwa kwa talanta moja, Kut. 25:39), Kiti cha Rehema pamoja na Makerubi wake wawili, kifuniko cha Sanduku la Agano, Meza na vyombo vyake, Madhabahu ya uvumba, nguzo tisa—tano kwa ajili ya mlango na nne kwa ajili ya pazia—chetezo cha dhahabu, mapambo ya dhahabu, na kulabu hamsini zilizotumika kwa kifuniko cha ndani, kungebaki talanta ishirini na nne kwa ajili ya mbao arobaini na nane, yaani, nusu talanta kwa kila ubao. Talanta moja ya dhahabu ilikuwa na uzito wa takribani pauni mia mbili. Nusu talanta ikiongezwa kwenye uzito wa mti katika ubao mmoja, ingefanya kila ubao kuwa na uzito wa takribani pauni mia nane. Jumla ya uzito wa dhahabu iliyotumika ilikuwa zaidi ya pauni 5,800, au karibu tani 3.

Thamani yake yote ilikuwa dola 877,000, ambayo kwa thamani ya fedha ya leo ingekuwa takribani dola 87,700,000—kiasi kisichoweza kufahamika kwa urahisi!

Dhahabu Kama Mfano

Dhahabu daima huwakilisha thamani ya pekee, na kama ilivyoelezwa hapo awali, kila mahali ilipotumiwa katika Patakatifu inamwakilisha Mwenyezi, Ayu. 22:25, pambizo. Dhahabu iliyotumiwa katika Patakatifu ilikuwa dhahabu safi, dhahabu iliyojaribiwa katika moto mpaka uchafu wote ulipoondolewa. Ni kwa njia hiyo tu ingeweza kumwakilisha Kristo; na ni kwa kutakaswa hivyo tu—kwa kuwa washiriki wa asili ya Mungu—ndipo tunaweza kufanywa tayari kwa nafasi yetu katika hekalu Lake. Ili jambo hili liwe halisi, Mungu ameahidi kuwafanya

waliokombolewa kuwa “wenye thamani kuliko dhahabu safi,” Isa. 13:12. Uhakikisho huu unapaswa kutuwezesha kukubali na kuthamini maonyo ya Petro ya “kufurahi” katika “majaribu ya moto” ya maisha haya, kwa maana hayo ni mafundi wa Mungu wanaokuza dhahabu nzuri—dhahabu iliyosafishwa katika moto mara saba. 1 Pet. 4:12, 13.

Mti Kama Mfano

Mti wa mshita uliingia katika ujenzi wa kila sehemu ya Patakatifu ambako mti ulitumiwa, na kama ilivyotajwa tayari, kila mahali ulipotumiwa, mti ulikuwa mfano wa ubinadamu. Matokeo ya maisha yetu, yasipotendwa ndani ya Mungu, yanaonyeshwa kama “mti, nyasi na mabua.” 1 Kor. 3:12. Tunapaswa kushukuru sana kwamba mti wote ulifunikwa kabisa kwa dhahabu. Ni pale tu tunapokuwa “tumefichwa pamoja na Kristo katika Mungu” Kol. 3:3, ndipo tunaweza kuwa salama siku ile ambapo “moto utaijaribu kazi ya kila mtu, ni ya namna gani. Ikiwa kazi ya mtu aliyojenga itakaa, atapata thawabu. Ikiwa kazi ya mtu itateketea, atapata hasara; lakini yeye mwenyewe ataokolewa; lakini ni kama kwa moto.” 1 Kor. 3:13–15. Ni rehema isiyo na mipaka iliyoje kwa wanadamu dhaifu na wakosao kwamba, licha ya makosa yetu, tunapotamani kwa kweli kumtumikia Mungu, bado tunaweza kuokolewa!

Mstari unaofuata unaonyesha kwamba hapa Paulo anazungumza juu yetu kama hekalu la Mungu, kwa maana anaendelea kusema: “Hamjui ya kuwa ninyi mmekuwa hekalu la Mungu, na ya kuwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu? Mtu akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu atamharibu mtu huyo; kwa maana hekalu la Mungu ni takatifu, ambalo ndilo ninyi.” 1 Kor. 3:16, 17; 6:19, 20. Italiki zimeongezwa. Tunapokuwa tumefichwa hivyo ndani ya Kristo, tunaweza kuimba kwa kweli:

Si mimi, bali Kristo atukuzwe, apendwe, ainuliwe;

Si mimi, bali Kristo aonekane, ajulikane, asikike;

Si mimi, bali Kristo katika kila mtazamo na tendo;

Si mimi, bali Kristo katika kila wazo na neno.

Kristo, Kristo peke yake, lisidondoke neno lisilo na maana;

Kristo, Kristo peke yake, pasiwe na makelele yasiyo ya lazima;

Kristo, Kristo peke yake, pasiwe na majivuno ya kujiona muhimu;

Kristo, Kristo peke yake, pasiwe na dalili yoyote ya “mimi” ionekane.

Mataruma

Kulikuwa na mapingo matano katika kuta za kaskazini, kusini na magharibi za Patakatifu, na nguzo tano ambazo juu yake pazia (au mlango) lilining’inizwa, likifanya ukuta wa mashariki. Kama mbao, mapingo haya na nguzo zilifanywa

kwa mti wa mshita, na kufunikwa kabisa kwa dhahabu. Mpingio wa katikati ulifanywa “upite ndani ya mbao kutoka mwisho mmoja hadi mwingine.” Kut. 26:28; 36:31–33. Mapingo mengine manne yalipita ndani ya pete za dhahabu—“nne” kwenye kila ubao. Mapingo haya yalisaidia kushikilia mbao katika hali yake “ya kusimama wima,” na kuta, zilizounganishwa kwa mbao za pembe, ziliziweka katika umoja kama mwili mmoja, na hivyo kutengeneza hekalu moja. Nguzo ambazo juu yake mapazia mawili yalining’inia, pamoja na mapingo yake ya kuunganisha, pia zilisaidia kuifanya kuta isimame imara. PP 347.

Mataruma Kama Mfano

Umoja huu ni muhimu katika hekalu la kiroho kama ulivyo katika hekalu lililofanywa kwa mikono. Paulo anasema: “Nawasihi ninyi basi, mwenende kama inavyoustahili mwito wenu mlioitiwa (wito wetu—si shughuli ya ziada—katika maisha ni kuwa tayari kwa hekalu la mbinguni), kwa unyenyekevu wote na upole, kwa uvumilivu, mkichukuliana katika upendo; (kama ndugu wanaosimama, kama mbao, bega kwa bega, na wima) mkijitahidi kuuhifadhi umoja wa Roho katika kifungo cha amani.” Efe. 4:1–3. Mbao hazikuwahi kugombana zenyewe kwa zenyewe.

Ni nguvu zipi tano zinazouunganisha mwili wa Kristo katika “umoja wa Roho katika kifungo cha amani,” ili uwe “mwili mmoja, na Roho mmoja?”

Paulo anatupa jibu hili: “Tumaini moja . . . Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja, Mungu mmoja, naye ni Baba wa wote, aliye juu ya yote, na katika yote, na ndani ya yote.” Efe. 4:3–6. Mpingio wa katikati, unaopita ndani ya mbao zote kutoka mwisho mmoja hadi mwingine, ni kama mikono ya milele ya Baba yetu wa mbinguni, “Baba wa wote, aliye juu ya yote, na katika yote, na ndani ya yote.” Pamoja na mpingio wa katikati, mapingo mengine manne na mbao mbili za pembe zinazomwakilisha Kristo, huunganisha mbao zote kwa uthabiti kuwa “kanisa la Mungu aliye hai.” 1 Tim. 3:15. “Bila shaka siri ya utauwa ni kuu.” 1 Tim. 3:16.

Msingi wa Vitako vya Fedha

“Na talanta mia za fedha zikafanywa vitako vya patakatifu, na vitako vya pazia; vitako mia kwa talanta mia, talanta moja kwa tako moja.” Kut. 38:27. Kila moja ya mbao arobaini na nane ilisimama juu ya vishikio viwili, vilivyotoshea katika matako mawili. Vitako hivi vilikuwa vipande vya fedha safi vilivyosaidia kushikilia mbao katika hali yake ya kusimama wima. Kila moja ilikuwa na uzito wa talanta moja, takribani pauni mia moja. Hivyo, pauni mia mbili au zaidi za fedha ziliunda msingi wa kila ubao. Tukihesabu vitako vinne vya fedha chini ya nguzo nne zilizounga mkono pazia la pili, kulikuwa na vitako mia moja vya fedha kwa jumla. Kwa hiyo, jumla ya uzito wa vitako vya fedha (talanta 100) ilikuwa angalau pauni 10,000, au tani tano za fedha tupu!

Je, kiasi hiki kikubwa cha fedha kilipatikana vipi? Kama ilivyotajwa hapo awali, zawadi nyingine zote ambazo watu walileta kwa ajili ya Patakatifu zilikuwa za hiari kabisa. Sivyo ilivyokuwa kwa fedha. Kwa amri ya Mungu, nusu shekeli ya fedha ililetwa kuwa fedha ya ukombozi kwa kila mwanaume aliyekuwa na umri wa kwenda vitani—kila "askari" wa jeshi la Mungu. Kut. 38:25, 26. Kwa thamani ya senti 32 kwa nusu shekeli, wanaume 603,550 waliohesabiwa, Hes. 1:46, walileta dola 193,136 za fedha.

Thamani ya Dhahabu na Fedha Zilizotumika

Kut. 38:24–28. Talanta moja ya fedha ilikuwa sawa na nusu shekeli 6,000. Kwa hiyo, talanta mbili chini ya kila ubao zilikuwa sawa na nusu shekeli 12,000. Kwa hiyo, kila ubao ulisimama juu ya fedha ya ukombozi ya "askari" 12,000. Kwa thamani ya dola 1,920 kwa talanta ya fedha, matako mia moja yalikuwa na thamani ya dola 192,000, ambayo kwa thamani ya fedha ya leo ingekuwa takribani dola 19,200,000—kiasi kikubwa sana. Zaidi ya hayo kulikuwa na shekeli 1,775 za fedha kwa ajili ya sehemu nyingine. Kut. 38:28. Thamani yake, kwa senti 32 kwa nusu shekeli, ilikuwa dola 1,136. Kiasi hiki kikiongezwa kwenye talanta mia moja kwa ajili ya matako (dola 192,000), kinatoa dola 193,136, kiasi kamili na sahihi cha fedha ya ukombozi ya wanaume 603,550 waliohesabiwa. Kwa thamani ya fedha ya leo, hii ingekuwa takribani dola 19,313,600. Tukiongeza yote haya kwenye dola 87,700,000 za dhahabu iliyotumika katika mbao, tunapata dola 107,013,600—kiasi kisichoweza kueleweka kwa urahisi. Yote haya yalikuwa sehemu ya nyara za Misri, nchi tajiri zaidi duniani wakati huo.

"Tungeweza kupata wazo fulani kuhusu utajiri wa Misri wakati huo ikiwa tungetembelea jumba lake kubwa la makumbusho huko Cairo. Katika jumba hili kuna maiti iliyokaushwa ya Mfalme Tutankhamun, anayejulikana kwa kawaida kama 'King Tut,' mmoja wa watawala wa kale wa Misri. Jeneza la ndani (kuna matatu) ambamo maiti hii imehifadhiwa, limetengenezwa kwa dhahabu tupu yenye thamani ya zaidi ya dola 1,000,000. Baadhi ya makaburi ya watawala wa Misri yalikuwa na hazina zenye thamani ya zaidi ya dola 20,000,000." (Tazama My Visit to King Tut's Golden Room, uk. 4–9, na H. M. S. Richards. Imetumiwa kwa ruhusa.)

Kwa nini matumizi makubwa kiasi hicho—si ya dhahabu na fedha tu, bali pia ya shaba, ambayo ilikuwa takribani pauni 9,000, Kut. 38:29, pambizo, pamoja na vifaa vingine vya gharama kubwa? Ni kwa sababu moja tu: kutusaidia kupata hata ufahamu mdogo wa gharama isiyo na kipimo ya wokovu wetu. Haiwezi kupimwa. Hatuwezi kuielewa kikamilifu. Itakuwa sayansi na wimbo wa waliokombolewa katika milele yote isiyokwisha. Hata malaika hawawezi kuichunguza kikamilifu; lakini "wanatamani kuyachunguza." 1 Pet. 1:12.

Vitako vya Msingi Kama Mfano

Ni nani aliye msingi wa nyumba ya Mungu, makao ya Aliye Juu Sana? “Maana msingi mwingine hakuna mtu awezaye kuuweka, isipokuwa ni ule uliokwisha kuwekwa, yaani, Yesu Kristo.” 1 Kor. 3:11. “Bwana MUNGU asema hivi, Tazama, naweka katika Sayuni . . . msingi ulio imara.” Isa. 28:16. Makao yenyewe ya Mungu yanasimama juu ya ukombozi uliofanywa kwa ajili ya kila nafsi kwa damu iliyomwagwa ya Kristo.

“Juu ya Kristo, Mwamba imara, ninasimama, Misingi mingine yote ni mchanga unaozama.” Bila msingi huu imara, vishikio vingezama bila shaka katika mchanga unaosogea, na jengo lingeanguka.

Ulinzi wa Mungu Juu ya Watu Wake

Katika hekalu la Sulemani, “sakafu ya nyumba” ilikuwa “imefunikwa kwa dhahabu,” 1 Fal. 6:30; lakini katika Patakatifu palipobebeka palipojengwa na Musa, hakuna kutajwa kwa sakafu. Inaonekana, basi, sakafu yake ilikuwa ardhi. Hes. 5:17. Je, ua wa nje wa Patakatifu na kambi ya Israeli ulikuwa mahali pa matope wakati wa mvua? Kila mara Israeli walipopiga kambi, mahali pa Patakatifu palichaguliwa na Kristo Mwenyewe kupitia nguzo ya wingu, na eneo hilo lilikuwa ardhi takatifu, iliyolindwa na Mungu. Wingu halikulinda Patakatifu tu, bali “kama kivuli” lilienea “juu ya jeshi,” mchana likiwakinga dhidi ya joto, na usiku “likimulika kambi yao.” PP 282.

Wachoraji mara nyingi huonyesha vifuniko hivi katika umbo la paa lenye mteremko, na wengine hufikiri kwamba angalau vifuniko viwili vya nje vilikuwa kwa ajili ya ulinzi dhidi ya mvua, na kwa hiyo lazima kulikuwa na mti wa kilele cha paa ili kuwezesha maji kutiririka vizuri.

Lakini hakuna mahali Biblia inaposema hivyo. Si kwa mbinu za kibinadamu, bali kwa vifuniko vingi Mungu Mwenyewe alikuwa ulinzi wao. “Siku ile maskani iliposimamishwa . . . ndivyo ilivyokuwa siku zote; wingu lilifunika mchana, na sura ya moto usiku.” Hes. 9:15, 16. Isaya analiweka hivi: “Na Bwana ataumba juu ya kila kao la mlima Sayuni, na juu ya makusanyiko yake, wingu mchana kuwa kivuli cha joto, na kuwa mahali pa kukimbilia, na kuwa mahali pa kujisitiri na dhoruba na mvua.” Isa. 4:5, 6. Kwa ahadi hii, hatuna haja ya kuwa na wasiwasi kwamba mvua ingefanya eneo linalozunguka maskani kuwa la matope, au kwamba paa lazima lilikuwa na mti wa kilele.

Kama vile zamani lile wingu lilivyokuwa “ulinzi,” Isa. 4:5, likiwa “linawahakikishia watu daima Uwepo wa Mungu,” PP 282, vivyo hivyo leo kila Mkristo wa kweli anaweza kuwa na uhakikisho huo wa kudumu wa uwepo, ulinzi na uongozi wa Yule ambaye, aliyewakilishwa katika lile wingu, aliwaongoza Israeli njia yote mpaka katika Nchi ya Ahadi.

19. VIFUNIKO VINNE

Paa la Patakatifu

Paa la Patakatifu lilifanyizwa kwa vifuniko vinne. Kifuniko cha ndani kilikuwa "cha kitani safi iliyosokotwa, na cha buluu, na cha zambarau, na cha rangi nyekundu; pamoja na makerubi yaliyofanywa kwa kazi ya ustadi." Juu yake kulikuwa na kifuniko cheupe cha manyoya yaliyosokotwa ya mbuzi. Kisha kulikuwa na kifuniko cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu; na juu ya vyote kulikuwa na kifuniko cha ngozi za pomboo. Kut. 36:8–19. "Vigingi vya shaba vya maskani," kama vigingi vya hema, vilishikilia vifuniko hivyo kwa nguvu chini. Kut. 38:31. Kama tutakavyoona, vifuniko hivi vinawakilisha hatua nne za maisha na kazi ya Kristo katika mpango wa wokovu. Pia vinaonyesha kwa mfano uzoefu unaozidi kuwa wa kina katika maisha ya Kikristo. Hebu tufuatilie uzoefu huu kuanzia kifuniko cha nje kuelekea chini, hadi mahali patakatifu.

Kifuniko cha Ngozi za Pomboo, Wengine hudhani kwamba pomboo alikuwa mnyama anayefanana na sili. Alikuwa mnyama wa baharini aliyepatikana katika Bahari ya Shamu. Ngozi yake ya kahawia iliyokolea au nyeusi ilikuwa ngumu na yenye kudumu, na mara nyingi ilitumiwa kutengeneza ngozi ya mapambo na soli za viatu. Kwa kuwa kifuniko hiki kilikuwa upande wa nje, "kingetoa ulinzi kamili," WiM 347; si ulinzi dhidi ya mvua na dhoruba, kwa maana wingu lilikuwa likifanya kazi hiyo, bali kwa sababu ya rangi yake isiyoonekana sana, kilifaa sana kuilinda Patakatifu dhidi ya macho mabaya ya wavamizi Waarabu waliokuwa wakizunguka jangwani. Kama ilivyokuwa kwa vifaa vingine ambavyo Israeli walitoa kwa ajili ya patakatifu, ngozi hizi zilikuwa sehemu ya nyara za Misri, zilizotolewa kwa mpango wa Mungu. Ni mfano wa namna gani wa kifuniko hiki salama cha Kristo, ambaye ndiye ulinzi wetu dhidi ya adui tunaposafiri katika jangwa la maisha! "Maana Yeye atakuokoa na mtego wa mwindaji, na tauni iharibuyo. Kwa manyoya yake atakufunika, na chini ya mbawa zake utapata kimbilio... Hutaogopa hofu ya usiku, wala mshale urukao mchana; wala tauni ipitayo gizani; wala uharibifu uangamizao adhuhuri... Kwa kuwa umemfanya Bwana... naam, Aliye Juu, kuwa makao yako" Zab. 91:3–9—patakatifu pako! Kifuniko hiki cha "ngozi ya mapambo" kinamwakilisha kwa ustahili Kristo katika

ubinadamu Wake alipokuwa akiishi kati ya wanadamu wakati wa maisha Yake duniani, na anapotembea pamoja nasi katika mavumbi ya nyika ya dunia, ili sisi tutembee pamoja Naye katika barabara za dhahabu. Pia ni ishara ya unyenyekevu Wake: “Yeye, ambaye alikuwa katika namna ya Mungu,” “alijifanya kuwa hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa, akawa ana mfano wa wanadamu; tena alipoonekana ana umbo kama mwanadamu, alijinyenyekeza.” Flp. 2:6–8. Kama vile kifuniko hiki hakikuwa na uzuri wa nje, ndivyo ilivyoandikwa kumhusu Kristo: “Hakuwa na umbo wala uzuri; na tumwonapo, hana uzuri hata tumtamani.” Isa. 53:2. Kristo alikuwa mwanadamu mnyenyekevu. Kwa mwonekano Wake wa nje, hakuwa na uzuri kwa kadiri wanadamu wanavyouita uzuri; lakini alifikia kiwango cha uzuri cha Mungu, kwa maana “Bwana haangalii kama mwanadamu aangaliavyo; maana mwanadamu huitazama sura ya nje, bali Bwana huutazama moyo.” 1 Sam. 16:7. “Chini ya sura ya unyenyekevu ya Yesu” kulikuwa na “uwepo wa Uungu.” Kwa hiyo, “utukufu Wake (uzuri Wake wa kweli) ulifunikwa.” TVV 43, 63. Tunapopita chini kupitia vifuniko hivi kuelekea kile kinachowakilisha mbingu yenyewe, kifuniko cha ngozi za pomboo kinatukumbusha kwamba tunapaswa kumkaribia Mungu kwa unyofu, urahisi na unyenyekevu.

Kifuniko cha Ngozi za Kondoo Dume Wekundu, Kifuniko cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu kinaonyesha kwa ustahili hatua inayofuata katika kazi ya Kristo kwa ajili ya wokovu wetu, na pia katika uzoefu wa Kikristo. Rangi nyekundu ikiwa ni ishara ya dhabihu na mateso, kifuniko hiki kinamwakilisha Kristo ambaye “alitii hata mauti, naam, mauti ya msalaba.” Flp. 2:8. Ni damu ya Kristo inayosema: “Niangalieni Mimi, mkaokolewe, enyi ncha zote za dunia.” Isa. 45:22. Katika maisha ya Mkristo, kifuniko hiki kinaashiria agano analofanya na Mungu kwa njia ya dhabihu. Zab. 50:5. Kinaonyesha kwamba, kama Paulo, amesulubiwa pamoja na Kristo. Kinawakilisha kujiweka wakfu kikamilifu, kujisalimisha kabisa, na uaminifu usio na masharti kwa Mtawala wake.

Kwa nini ngozi za kondoo dume zilitengwa kwa ajili ya kifuniko hiki? Kondoo dume, yaani kondoo dume aliyekomaa, alikuwa ishara ya dhabihu ya Kristo, wakati Kristo anaelezwa kuwa “amevikwa vazi lililochovywa katika damu.” Kwa hiyo, kifuniko cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu ni ishara inayofaa ya dhabihu Yake.

Kondoo dume alitumika kama:

1. Sadaka ya kuteketezwa — Law. 9:2.
2. Sadaka ya amani — Law. 9:4.
3. Sadaka ya kuwekwa wakfu — Law. 8:22–24.

4. Sadaka ya hatia — Law. 5:15–19; Hes. 5:6–8.

5. Sadaka ya kutikiswa — Law. 8:18, 29.

Sadaka ya kuteketezwa ilitolewa kwa “hiari ya mtu mwenyewe,” Law. 1:3, na ilionyesha kujitoa kabisa katika huduma ya Mungu. Ilipata upatanisho na kukubalika mbele za Mungu kupitia damu ya Kristo.Ilikuwa ishara ya kukubaliwa na Mungu kwamba Bwana alimtolea Ibrahimu kondoo dume ili autoe badala ya mwanawe Isaka. Mwa. 22:13. Sadaka ya amani iliambatana na sadaka ya kuteketezwa kama udhihirisho wa shukrani kwa ajili ya amani na umoja pamoja na Mungu.

Kama sadaka ya kuwekwa wakfu, kondoo dume aliwakilisha kujitoa kabisa katika huduma ya Mungu. Ilikuwa sadaka iliyotumiwa katika ibada ya kuwaweka wakfu makuhani, ambapo masikio, mikono na miguu viliwekwa wakfu kwa Mungu. Wafanyakazi pamoja na Mungu watakuwa wamejiweka wakfu kikamilifu. Kut. 29:20; Law. 8:22–24.

Kama sadaka ya hatia, ambayo ndani yake marejesho yalihitajika kwa ajili ya dhambi za “kutokujua,” dhambi ambazo “hazikujulikana,” kondoo dume aliwakilisha marejesho kamili ambayo Kristo aliyafanya kwa ajili ya mwanadamu alipobeba mzigo wetu wa hatia; bila hayo tungelilazimika kulipa deni hilo kubwa kwa maisha yetu. Law. 5:15–19.

Sadaka ya kutikiswa iliitwa hivyo kwa sababu ilitikiswa mbele za Bwana huku na huku, hivyo ikiashiria wokovu kwa pande zote nne za dunia. Iliweka ushirika kati ya Mungu na mwanadamu, na ilikuwa kukiri kwamba Mungu yuko tayari kusamehe na kwamba ana haki ya ulimwengu wote ya kutawala.Sadaka zote hizi zilikuwa sadaka za “harufu ya kupendeza”: Law. 8:21; yaani, zilikuwa kwa Mungu kama uvumba wenye harufu nzuri. Zilimwakilisha Kristo ambaye alijitoa “kwa ajili yetu, kuwa sadaka na dhabihu kwa Mungu, kuwa harufu ya manukato.” Efe. 5:2. Jinsi ingempendeza Mungu ikiwa sadaka zetu zote zingekuwa “harufu ya kupendeza!” “Dhabihu za Mungu ni roho iliyovunjika; moyo uliovunjika na kupondeka, Ee Mungu, hutaudharau.” Zab. 51:17. Dhabihu kama hiyo ni kwa Mungu “harufu ya kupendeza.” Itaambatana na tunda la Roho—“upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole, kiasi.” Gal. 5:22, 23.

Kifuniko cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu kinawakilisha dhabihu ya Kristo, si wakati tu alipomwaga damu Yake huko Kalvari, bali uzoefu wote wa dhabihu Yake hadi mwisho wa kazi Yake ya ukombozi. Ni picha iliyoje inayotolewa na kifuniko cha Patakatifu palichofanywa kwa ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu!

Kifuniko cha Manyoya ya Mbuzi, Nenda ndani zaidi, karibu zaidi na “mbingu yenyewe.” Tunaona nini? Kifuniko safi cheupe cha manyoya yaliyosokotwa ya mbuzi. Uvuvio hautaji rangi yake, wala hautaji rangi ya ngozi za pomboo zilizofanyiza kifuniko cha nje. Kwa hiyo, katika kuamua jambo hili, ni lazima tutegemee chanzo kingine cha habari kinachoaminika. Kuhusu jambo hili, ensaiklopidia ya kawaida inasema kwamba manyoya ya mbuzi wa Cashmere wa Kashmir, India, ni meupe, na manyoya ya mbuzi wa Angora ni marefu, meupe na laini kama hariri. Kutokana na manyoya ya mbuzi hawa wote wawili, kitambaa hufumwa. Israeli walipoleta sadaka zao kwa ajili ya ujenzi wa Patakatifu, miongoni mwa zawadi zilizotajwa katika Kutoka 25:3–8, manyoya ya mbuzi yametajwa. Watu walikuwa wamefika Sinai hivi karibuni, na zawadi zote hizi zilikuwa zimeletwa kama nyara kutoka Misri, taifa tajiri na lenye nguvu lililofanya biashara na mataifa ya ulimwengu. “Wanawake wote ambao mioyo yao iliwachochea kwa hekima wakasokota manyoya ya mbuzi.” Kut. 35:26. Kwa kuwa rangi nyeupe ni ishara ya usafi na ukamilifu, Ufu. 19:8, na kwa kuwa kifuniko cheupe cha manyoya ya mbuzi kinafuata kifuniko cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu, inaonekana ni salama kuhitimisha kwamba kifuniko hiki kinaonyesha kwa ustahili ukweli kwamba Kristo alifanywa kuwa mkamilifu kwa njia ya mateso. Pia kinawakilisha uzoefu wa Kikristo unaoendelea kukua, kwa maana: “Dhambi zenu zijapokuwa nyekundu sana, (zikifananishwa na ngozi nyekundu za kondoo dume) zitakuwa nyeupe kama theluji.” Isa. 1:18, 19. “Basi ninyi mtakuwa wakamilifu, kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu” ndiyo shabaha ya Mkristo. Mt. 5:48. Kifuniko hiki kilifanyizwa kwa mapazia kumi na moja, kila moja likiwa na upana wa dhiraa nne na urefu wa dhiraa thelathini. Kilikuwa kirefu vya kutosha “kuifunika” maskani. Kut. 26:13. Mapazia matano yaliunganishwa pamoja, na sita mengine yakaunganishwa pamoja, la sita likiwa “limekunjwa mara mbili mbele ya maskani.” Kwenye ukingo mmoja mrefu wa kila kundi la mapazia haya makubwa kulifungwa vitanzi hamsini—jumla ya vitanzi mia moja. Katika vitanzi hivi viliwekwa vifungo hamsini, au mikunjo, vilivyoyaunganisha mapazia hayo kuwa kifuniko kimoja kikubwa. Kut. 26:7–13. Vifungo hivi vilikuwa vya shaba, ambayo, kama tulivyoona hapo awali, inawakilisha mateso yetu ya duniani, mapambano yetu na ushindi wetu. Vifungo hivi vya shaba vinakuja mara tu kabla hatujafikia kifuniko cha ndani kabisa chenye makerubi yaliyopambwa kwa dhahabu. Kama vile matako ya shaba kwenye lango la Patakatifu, vinawakilisha kwa ustahili athari ya mwisho ya mapambano ya duniani kabla hatujaingia katika uwepo wa malaika wa mbinguni, ambao wanaonyeshwa na kifuniko cha ndani. Kwa nini kifuniko hiki kilifanywa kwa manyoya ya mbuzi? Mbuzi alikuwa mnyama aliyetumiwa hasa kwa ajili ya sadaka ya dhambi, Law. 9:3, na alitumiwa daima kuhusiana na utakaso wa dhambi za Israeli waliotubu, ambazo kwa mfano zilifutwa. Upatanisho ni

kuwa kitu kimoja—kuwa mmoja na Mungu—amani kamili, amani baada ya vita vya maisha yote dhidi ya adui. Kama vile bendera nyeupe ilivyo bendera ya kujisalimisha, vivyo hivyo kifuniko hiki cheupe kilikuwa nembo ya kujitoa kabisa kwa Mungu. Rangi nyeupe pia ni ishara ya usafi na haki. Na katika dunia mpya ambamo yote ni haki, waliokombolewa watavikwa mavazi meupe ya nuru. Kwa hiyo, kifuniko cha manyoya ya mbuzi kilikuwa mfano wa haki ambayo Kristo huwapa kwa kuwahesabia wote wanaomjia, na ambayo huwapa wale wanaodumu waaminifu mpaka mwisho.

Katika mbuzi wa Bwana, sadaka ya mwisho ya mwaka wa mfano, upatanisho ulikamilishwa; na wakati upatanisho wa utimilifu wa mfano utakapokamilika, watu wataandaliwa ambao "wamefua mavazi yao, na kuyafanya meupe katika damu ya Mwana-Kondoo." Ufu. 7:14.

Kifuniko cha Ndani, au cha Kifalme, Tukienda ndani zaidi. Tuko wapi sasa? Tumepita vifungo vya shaba, tumepita vita vya mwisho dhidi ya dhambi, na sasa kifuniko cha kifalme, kilichofumwa katika mashine ya kufumia ya mbinguni, ni chetu. Kifuniko hiki kilifanywa kwa "uzi" wa buluu, zambarau na nyekundu (Moffatt), ambao "wanawake wenye moyo wa hekima waliusokota." Kut. 35:25. Nyuzi hizi za rangi zilifumwa kuwa mapazia au vipande kumi vya ukubwa uliotakiwa na watu wenye moyo wa hekima, kila pazia likiwa na upana wa dhiraa nne na urefu wa dhiraa ishirini na nane. Juu yake, chini ya uongozi wa Oholiabu, ambaye hakuwa tu fundi mkuu wa kufuma bali pia fundi mkuu wa kudarizi, watu wenye moyo wa hekima walidarizi kwa nyuzi halisi za dhahabu "makerubi yaliyofanywa kwa kazi ya ustadi." Kut. 25:25; 36:8, 14. Hatuambiwi ukubwa wala idadi ya malaika hawa waliodariziwa, lakini kwenye mapazia kumi makubwa, kila moja likiwa na upana wa futi sita na urefu wa futi arobaini na mbili, au hata futi kumi na tano ikiwa tutahesabu dari pekee, kulikuwa na nafasi ya makerubi kadhaa wenye ukubwa mzuri. Bila shaka sababu ya kutotajwa idadi ni kwamba waliwakilisha kundi "lisilohesabika." Ebr. 12:22.

Mapazia haya kumi yalipokuwa tayari, matano yaliunganishwa pamoja, na matano mengine pia yakaunganishwa moja kwa jingine, hivyo kufanyiza mapazia mawili makubwa, kila moja likiwa na upana wa dhiraa ishirini na urefu wa dhiraa ishirini na nane, au angalau futi thelathini kwa arobaini na mbili. Kwenye ukingo mmoja mrefu wa kila pazia kulifungwa vitanzi hamsini vya buluu, (buluu ikiashiria utii kwa kweli ya mbinguni), ili kwa kutumia vifungo hamsini, au mikunjo, vilivyotengenezwa kwa dhahabu safi—dhahabu ikiashiria Mwenyezi Mungu—mapazia haya mawili makubwa yaunganishwe pamoja. Hivyo kikawa kifuniko kimoja, nacho kikaitwa "maskani." Kut. 36:8–13. Kilipowekwa juu ya mfumo wa jengo, vifungo vya kifuniko hiki vilikuwa hasa chini ya vifungo vya

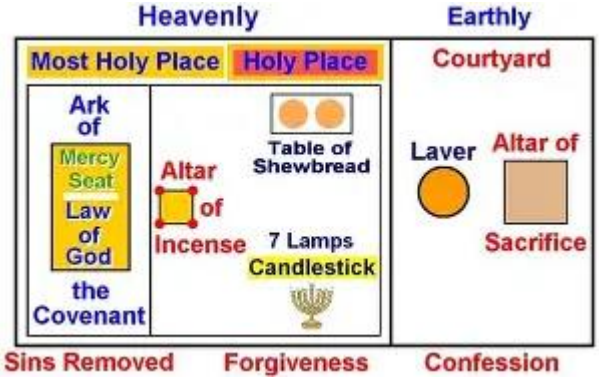
shaba vya kifuniko cha manyoya ya mbuzi. Ni jambo lenye maana kubwa kwamba chini ya vifungo hivi vya shaba na dhahabu lilining'inizwa pazia la ndani, Kut. 26:33, ishara ya mwili, yaani ubinadamu wa Kristo! Ebr. 10:20.

Kifuniko hiki kilichofumwa kwa nyuzi za rangi za kifalme lazima kilikuwa kizuri sana, kama hariri inayobadilika mwonekano, ambapo rangi mbalimbali zilionekana kulingana na jinsi nuru ilivyokiangazia. Na juu yake kulipodariziwa maumbo ya malaika kwa nyuzi au waya za dhahabu zinazong'aa, Kut. 39:3, matokeo yake lazima yalikuwa ya fahari sana.b Hata mapambo ya kudarizi ya ustadi wa wasanii stadi wa Kichina, yanayoonyeshwa katika michoro mizuri ya maua ya kupendeza, ndege wenye kung'aa na joka lao "takatifu," hayawezi kwa namna yoyote kulinganishwa na ushonaji huu wa ajabu wenye mapambo tajiri na yenye kung'aa ya malaika wa dhahabu juu ya kitani au hariri yenye rangi za kifalme. Na ni vema iwe hivyo, kwa maana uliwakilisha "jeshi la malaika ambao wameunganishwa na kazi ya Patakatifu pa mbinguni, na ambao ni roho watendao huduma kwa watu wa Mungu duniani." WiM 347.

Uzuri wa kifuniko hiki ulizidiwa tu na kile kilichokuwa kinawakilishwa nacho. Buluu, ambao kama ilivyo mahali pengine unawakilisha utii kwa Kweli ya Mungu ya milele, ulipofumwa pamoja na rangi nyekundu ya dhabihu, ulifanyiza kifuniko cha zambarau cha kifalme, kinachofaa kwa wale wanaoingia katika ushirika wa malaika elfu kumi mara elfu kumi na maelfu ya maelfu, wanaofananishwa na makerubi yaliyodariziwa kwa dhahabu. Rangi hizi za kifalme ni nembo si tu ya tabia ya viumbe wa mbinguni, bali pia zinaashiria sifa za kweli na dhabihu zinazounda tabia za wote wanaokuwa washiriki wa familia ya juu.

Katika vifuniko hivi, tunatambua mavazi ambayo Mungu anatamani kuivalisha Yerusalemu. Anasema: "Nilikuvalisha pia kazi ya kudarizi, nikakuvisha viatu vya ngozi za pomboo, nikakufunga kitani safi kiunoni, nikakufunika kwa hariri. Nikakupamba kwa mapambo, nikakutia kito kwenye paji la uso wako (Jina au tabia ya Baba, muhuri Wake, Ufu. 14:1; 7:3), na nikatia... taji nzuri (ya utukufu na ushindi) juu ya kichwa chako. Ulipambwa kwa dhahabu na fedha; na mavazi yako yalikuwa ya kitani safi, na hariri, na kazi ya kudarizi." Eze. 16:10–13.

Kifuniko hiki cha ndani chenye malaika waliodariziwa kwa dhahabu pia kinamwakilisha Kristo katika kutukuzwa Kwake. "Kwa sababu hiyo Mungu Naye alimwadhimisha mno, akamkirimia Jina lile lipitalo kila jina; ili kwa Jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vya mbinguni, na vya duniani, na vya chini ya nchi; na kila ulimi ukiri ya kuwa Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba." Flp. 2:9, 10.

Vifuniko Vinne Vimekamilika, Kwa kufupisha vifuniko hivi vinne vinavyomwakilisha Kristo katika sehemu nne za kazi Yake ya ukombozi, tunapata:

Ngozi za pomboo — Mwokozi Mnyenyekevu — "Alijinyenyekeza" ili kutembea kati ya wanadamu wenye dhambi. Flp. 2:8.

Ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu — Mwokozi wa Dhabihu — "aliti[i] hata mauti, naam, mauti ya msalaba." Ibid.

Manyoya ya Mbuzi, Meupe — Mwokozi asiye na Dhambi — Alifanywa "kuwa mkamilifu kwa mateso." Ebr. 2:10.

Kifuniko cha Kifalme — Mwokozi Aliyetukuzwa — "Kwa sababu hiyo Mungu alimwadhimisha mno." Flp. 2:9.

Vifuniko hivi vinawakilisha uzuri wa kweli wa tabia, si wa Kristo pekee, bali wa kila Mkristo wa kweli. Kama vile dhahabu, mapambo ya gharama kubwa ya kudarizi na rangi za kifalme zilivyokuwa ndani, chini ya kifuniko cha nje kisicho na mapambo, vivyo hivyo: "Binti wa mfalme ana fahari yote ndani." Zab. 45:13. Mapambo ya nje yanaonyesha ukosefu wa uzuri wa ndani, yaani, ukosefu wa tabia ya kweli ya Kikristo. Unyenyekevu, dhabihu, kutokuwa na dhambi, na ufalme— hii ndiyo njia inayoingia katika chumba cha siri cha Aliye Juu. Ni njia ya ushindi, Njia ya Kwenda Kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu.

Hekalu Lililokamilika Kama Mfano, Kutokana na yaliyotangulia, ni dhahiri kwamba Patakatifu kwa ujumla palimwakilisha Kristo, kwa maana alifananishwa katika karibu kila sehemu yake, kuanzia lango la Ua wa nje hadi sanduku katika Patakatifu pa Patakatifu, na kutoka msingi wa fedha hadi vifuniko vilivyofanyiza paa. Kwa kweli, akizungumzia hekalu la Yerusalemu, Yohana anasema kwamba Kristo "alinena habari za hekalu la mwili Wake." Yoh. 2:21.

Kanisa pia linawakilishwa kama jengo la hekalu. Kuhusu jambo hili Paulo anasema: "Ninyi... mmejengwa juu ya msingi... Yesu Kristo... ambaye katika Yeye jengo lote likiunganishwa vema, linakua hata liwe hekalu takatifu katika Bwana; ambaye katika Yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja kuwa maskani ya Mungu katika Roho." Efe. 2:19–22. Tena Paulo anasema Kristo ni "Mwana juu ya

nyumba Yake, ambayo nyumba Yake ni sisi, kama tukishikamana sana na ujasiri wetu na furaha ya tumaini letu mpaka mwisho.” Ebr. 3:6. Na mwisho, unabii huu mzuri kutoka Zekaria 6:13, 15: “Yeye (Chipukizi) atalijenga hekalu la Bwana... na walio mbali watakuja na kujenga katika hekalu la Bwana.” Msisitizo umeongezwa.

Hekalu pia linamwakilisha kila Mkristo mmoja mmoja. “Au hamjui,” Paulo anauliza, “ya kuwa mwili wenu ni hekalu la Roho Mtakatifu... wala ninyi si mali yenu wenyewe?” 1 Kor. 6:19. Na tena: “Ninyi ni hekalu la Mungu Aliye hai; kwa hiyo msiunganishwe pamoja kwa nira isiyolingana na wasioamini,” bali “tokeni kati yao... wala msiguse kitu kilicho kichafu, Nami nitakuwa Baba kwenu, nanyi mtakuwa Kwangu wana na binti.” 2 Kor. 6:14–18.

Hekalu la Sulemani “lilijengwa kwa mawe yaliyotengenezwa tayari kabla hayajaletwa huko, hata haikusikika ndani ya nyumba wakati ilipokuwa ikijengwa sauti ya nyundo, shoka, wala chombo chochote cha chuma.” 1 Fal. 6:7. Vivyo hivyo, dunia hii ndiyo machimbo ambamo, ikiwa tutachukua nafasi katika hekalu la mbinguni, ni lazima tuchongwe, tung’arishwe, na sehemu zote zenye ukwaru zipigwe nyundo kabla hatujawa tayari “kuletwa huko.” Majaribu ya maisha haya ndiyo vyombo vya chuma, yaani, watenda kazi wa Mungu, ambavyo kwavyo tunaandaliwa kwa ajili ya nafasi yetu katika hekalu la Milele. Petro anasema: “Ninyi nanyi, kama mawe yaliyo hai, mnajengwa mwe nyumba ya roho, kuwa ukuhani mtakatifu, mtoe dhabihu za roho.” 1 Pet. 2:5. Ikiwa tutaweka kuni, nyasi na mabua katika hekalu la tabia yetu, yote yatachomwa, “kwa maana ile siku itadhihirisha, kwa sababu itafunuliwa kwa moto.” Ni dhahabu, fedha na mawe ya thamani pekee yatakayostahimili moto wa majaribu. 1 Kor. 3:12, 13. Siku baada ya siku kila Mkristo anajenga “nyumba yake ya kiroho,” na mwili wake unakuwa “dhabihu ya kiroho”—“dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu.” Rum. 12:1.

Tunajenga kwa huzuni au furaha

Hekalu ambalo ulimwengu hauwezi kuliona,

Ambalo wakati hauwezi kuliharibu wala kulibomoa:

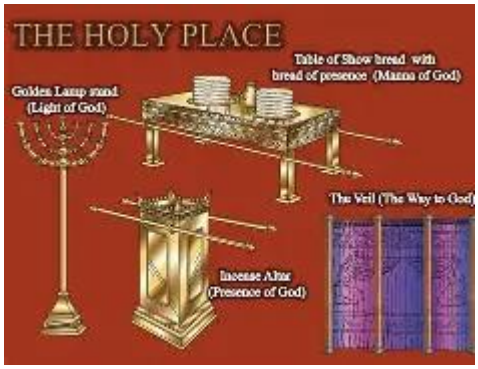
Tunajenga kwa ajili ya umilele.

Je, unamjengea Mungu peke Yake?

Je, unajenga kwa imani na upendo

Hekalu ambalo Baba atalilikubali

Katika mji wa nuru kule juu? — N. B. Sargent.

MEZA YA MKATE WA WONYESHO, Meza ya dhahabu ilikuwa na mipaka miwili, kila mmoja ukiwa umezungukwa na taji. Rafu iliyozungukwa na mpaka wa chini ilitoa nafasi kwa vyombo vya dhahabu vilivyokuwa “juu ya meza”—bakuli, visahani, vijiko, chupa au mitungi, na vikombe kwa ajili ya divai. Kut. 25:29; 37:11, 12, 16, Moffatt. Wakahathi waliandaa mkate na kuuletea kuhani kila Sabato, naye aliupanga kwa utaratibu juu ya meza na kuweka uvumba juu ya kila safu. 1 Nya. 9:32; 2 Nya. 13:10, 11; Law. 24:5–8. Kristo Ndiye Mkate ulioshuka kutoka mbinguni. Divai iliwakilisha damu Yake iliyomwagwa kwa ajili yetu. Yoh. 6:48–56. Hivyo, meza hiyo ilikuwa Kweli “meza safi mbele za Bwana.”

20. MEZA YA DHAHABU

Hatua ya Kwanza katika Kutakaswa

Sasa tuko ndani kabisa ya Patakatifu—chumba cha kutakaswa cha Patakatifu. Mbele yetu kuna fursa za ajabu. Tukiwa na rasilimali zote za Mbinguni katika uwezo wetu, na tutumie kila moja kati ya hizo. Kama vile katika ua wa nje wa patakatifu kazi ya upatanisho na kuhesabiwa haki ilivyoonyeshwa kwenye madhabahu ya shaba na birika, vivyo hivyo katika Patakatifu, kutakaswa kunaonyeshwa kwenye meza ya dhahabu, madhabahu ya dhahabu na kinara cha dhahabu. Kwa hakika, kutakaswa ni uzoefu wa “dhahabu.” Meza inatoa fursa

yetu ya kwanza ya kukua katika Ukristo, kufikia ukamilifu wa tabia—yaani, kutakaswa. Hapo ndipo mahali halisi pa kuanzia katika kukua kwetu "hata tumfikie mtu mkamilifu, hata kufikia cheo cha kimo cha utimilifu wa Kristo." Efe. 4:13.

Meza ya Dhahabu

Kut. 25:23–30; 37:10–16. Meza hiyo, iliyokuwa upande wa kaskazini wa Patakatifu, ilifanywa kwa mti wa mshita na kufunikwa kwa dhahabu safi, hivyo kuonyesha ubinadamu na Uungu uliounganishwa. Kazi ya Mungu yenyewe, iliyoongozwa na Mungu lakini iliyoandikwa na mwanadamu, inaonyesha muungano huu. Kama tulivyoona tayari, dhahabu, katika namna yoyote iliyoonekana katika Patakatifu pa duniani, ilikuwa mfano wa Kristo, Mwenyezi Mungu. Ayu. 22:25, pambizo. Ibada ya sanamu ni bandia ya kweli; kwa hiyo, Israeli walipoasi, walijifanyia miungu ya "dhahabu." Katika jambo hili walimkataa Mungu wa kweli, Dhahabu Safi, wakasema: "Hawa ndio miungu yako, Ee Israeli, waliokutoa katika nchi ya Misri." Kut. 32:4, 8. Meza ilikuwa na urefu wa dhiraa mbili, upana wa dhiraa moja, na kimo cha dhiraa moja na nusu—kimo kilekile cha wavu wa madhabahu ya shaba. Je, jambo hili halingeweza kuonyesha kwamba upatanisho na kutakaswa vina umuhimu sawa katika uzoefu wa Kikristo?

Taji Mbili za Meza

Kuzunguka sehemu yote ya juu ya meza kulikuwa na "taji la dhahabu," Kut. 37:11, ambalo Moffatt analiita "mfinyo." Mbali na mfinyo huu, kulikuwa na mwingine: "Akafanya na mpaka wa upana wa mkono mmoja (inchi tano au sita) kuizunguka; akafanya na taji ya dhahabu kwa ajili ya mpaka huo pande zote." Kut. 37:10, 12; 25:25. Kutokana na jambo hili, wengine wanaelewa kwamba mpaka huu wa chini, au mfinyo, ulizunguka rafu iliyokuwa mahali fulani chini ya sehemu ya juu ya meza, kama ile inayopatikana katika meza zetu za kisasa za huduma. Rafu hii ilitoa nafasi kwa vyombo "vilivyokuwa juu ya meza." Kut. 37:16. Hivyo, meza ilipambwa kwa taji mbili za dhahabu—moja kuzunguka sehemu ya juu na nyingine kuzunguka rafu iliyokuwa chini ya sehemu ya juu. Kinyume na mpaka huu, katika miguu minne, kulikuwa na pete nne za dhahabu iliyosukwa kwa ajili ya kupitisha mapingo yaliyobeba meza. Kut. 37:13, 14; 25:26, 27. Mpaka huu wenye taji mbili una maana ya pande mbili. Taji linalovaliwa na mfalme huonyesha mamlaka na nguvu. Neno la Mungu, linalofananishwa na mkate uliokuwa juu ya meza, lina nguvu hai. Linapopokelewa moyoni, hubadilisha maisha. "Ni hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho." Ebr. 4:12. Lina mamlaka. Lilileta ulimwengu kuwepo: "Kwa neno la Bwana mbingu zilifanyika, na jeshi lake lote kwa pumzi ya kinywa chake." Zab. 33:6. Mungu anaposema, "dunia yote na inyamaze mbele zake." Hab. 2:20.

Ni Yake kusema; ni wajibu wetu kutii. Taji hizi pia zinawakilisha kwa ustahili thawabu watakazopokea wale ambao “daima” hula katika meza ya dhahabu. Mtu yeyote ambaye amewahi kujifunza Neno la Mungu kwa bidii atakubali kwamba Neno hilo huleta thawabu maradufu kwa nafsi.

Vyombo vya Dhahabu vya Meza

“Akafanya vile vyombo vilivyokuwa juu ya meza, sahani zake, na vijiko vyake, na mabakuli yake, na vifuniko vyake, vya dhahabu safi.” Kut. 37:16. Tafsiri ya Moffatt inasema: “Vyombo vya meza, visahani, mitungi, na vikombe, kwa ajili ya kumiminia sadaka za vinywaji, vilikuwa vya dhahabu safi.” Kutokana na hili, inaonekana kwamba sehemu ya juu ya meza ilikuwa kwa ajili ya mkate, na rafu ilikuwa kwa ajili ya sadaka ya kinywaji cha divai, vyote viwili vikiwa muhimu kwa meza ya Bwana—‘meza safi mbele za Bwana.’ Law. 24:5, 6.

Hatuambiwi idadi kamili ya vyombo vya kila aina, na bila shaka idadi yake ilibadilika kulingana na hali. Hata hivyo, wakuu walipoleta zawadi zao, kila mmoja kati ya wale kumi na wawili alileta, miongoni mwa zawadi nyingine, kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzito wa shekeli kumi—jumla ya vijiko kumi na viwili. Hes. 7:86. “Vifuniko vya dhahabu vya kufunika” huenda vilitumiwa kuufunika mkate wakati wa juma. Kwa mujibu wa Commentary ya Clark na pia Josephus, visahani vya dhahabu vilitumiwa kushikilia uvumba uliowekwa juu ya kila safu ya mikate, Law. 24:7; na vijiko, vikiwa “vimejaa uvumba,” Hes. 7:14, 20, 26, 32, 38, 44, 50, 62, 68, 74, 80, 86, vilionekana kutumiwa kuchota uvumba kutoka katika akiba iliyotolewa na Walawi na kuuweka kwenye visahani. 1 Nya. 9:29. Mitungi au chupa za dhahabu ilikuwa kwa ajili ya divai, na vikombe au bilauri za dhahabu vilikuwa vikombe vya mtu mmoja mmoja vya divai.

Mkate Juu ya Meza

“Utachukua unga mwembamba, ukauoke mikate kumi na miwili; sehemu mbili za kumi za efa zitakuwa katika mkate mmoja. Nawe utaiweka katika safu mbili, mikate sita katika kila safu, juu ya meza safi mbele za Bwana.” Law. 24:5–9. Kila mkate ulifanywa kwa “sehemu mbili za kumi,” au sehemu mbili za kumi za efa ya unga. Josephus anasema kwamba sehemu mbili za kumi za efa zilikuwa sawa na pinti 3. Wengine hutoa kipimo cha takribani lita 3. Mwingine anasema: “Vipimo hivi vinapaswa kukubaliwa tu kama makadirio, kwa sababu hakuna taarifa za kutosha; maelezo ya waandishi wengi hayana uhakika.” Hata hivyo, tunaweza kuhitimisha kwa usalama kwamba mikate hii mikubwa kumi na miwili ilitoa chakula cha kutosha kwa makuhani, Haruni na wanawe wanne, Kut. 28:1, waliowakilisha makabila kumi na mawili. Ilikuwa ikiliwa katika “mahali patakatifu,” Law. 24:9, Moffatt; yaani, katika Ua wa nje, ambao ulikuwa mahali patakatifu. Law. 6:26. Hakuna kitu kilichowahi kuliwa katika Patakatifu, yaani, chumba cha kwanza cha patakatifu, bali ulaji wote ulifanyika katika Ua wa nje.

Tafsiri yetu ya King James ya Biblia karibu haitofautishi kati ya Ua wa nje na chumba cha kwanza cha patakatifu—vyote vinatafsiriwa kuwa “mahali patakatifu,” ambalo ni neno jingine linalotumika kwa chumba cha kwanza. Kut. 40:22, 24, 26. Tafsiri ya Moffatt haina mkanganyiko mkubwa. Anauita Ua wa nje “mahali Patakatifu” au “sehemu takatifu,” “Ua wa nje mtakatifu,” Hes. 28:7; chumba cha kwanza anakiita hema la Mkutano wa Wapenzi; na Patakatifu pa Patakatifu anapaita mahali Patakatifu au Patakatifu pa ndani.

Mkate huo ulivunjwa na kuliwa pamoja na divai na makuhani katika juma lote. Je, huu si mfano mzuri wa ukweli kwamba ikiwa katika milo yetu yote ya juma, baada ya kutoa shukrani za moyoni kwa ajili ya chakula, tunakula na kunywa kwa utukufu wa Mungu, tukila na kunywa tu kile kitakacholisha mwili, na kumweka wakfu Mungu nguvu zote tunazopata, “meza ya familia inakuwa kama meza ya Bwana, na kila mlo unakuwa sakramenti”? TVV 660.

Kristo, Mkate wa Uzima, Mkate huo ulimwakilisha Yesu, Mkate wa Uzima. Yoh. 6:35.

Yeye ndiye Mkate ulioshuka kutoka mbinguni, Neno la Mungu. Yoh. 6:32, 33, 38, 63; 1:1. Mkate na divai vilivyokuwa juu ya meza vinaashiria meza ya ushirika ya Bwana. Na izingatiwe kwamba jambo hili lilifuata mara moja ibada ya kuoshwa miguu iliyofananishwa na birika. Baada ya kunawiwa, tunaposhiriki mkate na divai ya ushirika, je, si kwa namna hiyo tunafanya upya agano letu pamoja na Yesu la kulishwa kila siku na Mkate wa uzima na kunywa kila siku kutoka katika Chemchemi ya uzima? Yoh. 6:53–56. Katika alama hizi, je, tunautambua mwili Wake uliovunjwa na damu Yake iliyomwagwa, na tuko tayari kuendelea kushiriki mateso Yake ambayo alama hizi zinawakilisha? Hebu tulifikirie jambo hili kwa makini, tusije tukashiriki isivyostahili. 1 Kor. 11:28, 29. Uelewa wa kiroho wa Patakatifu utatusaidia kuutambua mwili wa Bwana.

Mkate wa Unga Mwembamba

Si kwa ujumla wake tu, bali pia katika kila mojawapo ya viambato vyake vinne, mkate huo ulimwakilisha Kristo. Unga mwembamba uliotumiwa kutengeneza mkate huo ulikuwa umesagwa vizuri, huku kutokulingana na chembe zote ngumu zikiondolewa. Hii ilimwakilisha Kristo, ambaye alifanywa kuwa mkamilifu kwa njia ya mateso. Ikiwa tunataka kuwa kama Yeye, sisi pia ni lazima tupitie mchakato wa kusagwa—lazima tusafishwe, na ukali na ukwaru wote uondolewe katika maisha yetu. “Katika Yesu hakukuwa na kutokulingana. Daima alikuwa sawa, daima alikuwa yuleyule. Mwendo wa siku moja ndani Yake haukupingana kamwe na mwingine, wala huduma ya saa moja haikugongana na nyingine. Ndani Yake kila neema ilikuwa katika ukamilifu wake; hakuna iliyozidi, hakuna iliyokuwa mahali pasipofaa, wala hakuna iliyokosekana. Ndani Yake uthabiti

haukugeuka kuwa ukaidi, wala utulivu kuwa kutokujali kwa moyo mgumu.” — Andrew Jukes, The Law of the Offerings, uk. 75.

Viambato Vingine, Mkate wa wonyesho ulikuwa sadaka halisi ya chakula. Mbali na unga mwembamba, kulikuwa na mafuta, chumvi na maji, lakini kama mkate wetu wa ushirika, haukuwa na chachu. Law. 2:1, 5, 11, 13. Mafuta yaliwakilisha Kristo akifanya kazi kupitia Roho Mtakatifu. “Tunampokea Kristo kupitia Neno Lake; na Roho Mtakatifu hutolewa ili kulifungua Neno la Mungu kwa uelewa wetu, na kuleta kweli zake mioyoni mwetu.” MB 164.

Chumvi ni dawa ya kuhifadhia kitu kisioze, ishara ya kutokuharibika. Utafiti wa heshima wa Neno utamlinda mwanafunzi Mkristo wa Biblia dhidi ya mafundisho yaliyopotoka pamoja na mwenendo uliopotoka. Wakati mwingine chumvi huwekwa kwenye njia zenye barafu ili kuwazuia watu kuteleza na kuanguka, na Neno la Mungu mioyoni mwetu litatuweka tusije tukaanguka katika njia zenye utelezi za maisha. Chumvi si dawa ya kuhifadhi tu; pia ni ishara ya kudumu milele. “Bwana... aliupa ufalme... Daudi milele... kwa agano la chumvi.” 2 Nya. 13:5. Pia ni ishara ya hekima: “Maneno yenu yawe sikuzote katika neema, yakikolezwa kwa chumvi, ili mpate kujua jinsi iwapasavyo kumjibu kila mtu.” Kol. 4:6. Ni ishara ya urafiki na ukarimu. Jambo hili limetajwa katika Ezra 4:14, pambizo: “Kwa kuwa tumetiwa chumvi kwa chumvi ya ikulu.” Na hivyo Mkristo anaonywa: “Mtindwe na chumvi ndani yenu wenyewe, mkawa na amani ninyi kwa ninyi.” Marko 9:50. Tunaposhiriki imani yetu na wengine, ni lazima tufanye hivyo kwa kutokuharibika kwa akili na kwa unyofu wa moyo. Mtazamo wetu lazima uwe wa urafiki na ukarimu, wa amani na nia njema, na usemi wetu uwe “wenye neema”—usiwe kamwe wa kutokuwa na fadhili au wa kukosoa. Tunapochanganya neema hizi na juhudi zetu za kuwapa wengine Neno, ndipo tutakapokuwa “chumvi ya dunia.” Mt. 5:13.

Neno la Mungu Hutakasa

Maji yaliyotumiwa katika mkate yanawakilisha nguvu ya kutakasa ya Neno la Mungu. “Jinsi gani kijana aisafishe njia yake? Kwa kutii, akilifuata Neno Lako.” Zab. 119:9. Yesu alijitoa kwa ajili ya kanisa, “ili... alitakase kwa kuliosha kwa maji katika Neno.” Efe. 5:26. “Sasa ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya lile neno nililowaambia.” Yoh. 15:3. Utii kwa Neno la Mungu husafisha, husafisha kwa kina na kuinua maisha yetu, na kutuwezesha kuwa watumishi wa kweli wa Mungu.

Neno Hutakasa

Kutakasa ni kufanya kitu kiwe kitakatifu na kukitenga kwa matumizi matakatifu. Utii kwa Neno la Mungu, unaowakilishwa na mkate, hutakasa nafsi. “Uwatakase kwa ile Kweli; Neno Lako ndiyo Kweli.” Yoh. 17:17. Tunazaliwa mara ya pili kwa Neno la Mungu lisiloharibika. 1 Pet. 1:22, 23. Ni kwa Neno tunakuwa

“washirika wa tabia ya Uungu.” 2 Pet. 1:4. Ushawishi wake katika maisha yetu huharibu maisha ya mwili na kutupatia maisha mapya—maisha ya Kristo. Neno la Mungu “laweza kuwajenga na kuwapa urithi pamoja na hao wote waliotakaswa.” Mdo. 20:32. Ni kupitia Neno kwamba tunafanywa wakamilifu. “Maandiko yote... yanafaa... kwa kuwaonya, kuwaelekeza, na kuwafundisha katika haki, ili mtu wa Mungu awe kamili.” 2 Tim. 3:16, 17. “Wale wanaotaka kutakaswa, na walitafute Neno la Mungu kwa saburi, kwa maombi, na kwa unyenyekevu wa moyo uliotubu.” R&H.

Isipokuwa tunakula, kumeng’enya na kuufyonza huu Mkate wa uzima, hatuwezi kuwa na uzima ndani yetu, Yoh. 6:53, kama vile tusivyoweza kuishi maisha ya kimwili ikiwa tunapuuza chakula cha mwili. Tunaweza kuendelea kwa muda tukiwa katika hali ya njaa kali, lakini hatimaye uhai hukoma. Kupuuza huku ni hatua ya kwanza kuelekea kurudia “mafundisho ya awali dhaifu ya ulimwengu.” “Watu Wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa.” Hos. 4:6. Yesu aliposema: “Mimi Ndimi Mkate wa uzima... mtu akila mkate huu ataishi milele; na mkate nitakaoutoa ni mwili wangu, kwa ajili ya uzima wa ulimwengu,” Wayahudi, pamoja na wanafunzi, walinung’unika wakisema: “Je! Mtu huyu anawezaje kutupa sisi mwili wake tule?” Yesu alieleza, akisema: “Roho ndiyo itiayo uzima; mwili haufai kitu; Maneno hayo niliyowaambia ni roho, tena ni uzima.” Yoh. 6:48, 51, 52, 63. Neno la Mungu ni mkate ulio hai, likitoa ustaarabu wa tabia, hekima, utakaso, nguvu za kiroho na uvumilivu, na hatimaye kutakaswa na uzima wa milele.

Uvumba Juu ya Mkate

“Nawe utaweka uvumba safi juu ya kila safu, ili uwe juu ya mkate uwe ukumbusho, sadaka iliyofanywa kwa moto kwa Bwana.” Law. 24:7. Uvumba huu ulikuwa uleule uliokuwa ukichomwa kila siku juu ya madhabahu ya dhahabu. Mwisho wa juma, nao pia ulichomwa juu ya madhabahu ya dhahabu, “sadaka iliyofanywa kwa moto kwa Bwana.” Uliwakilisha haki ya Kristo, ambayo ikichanganywa na maombi ya dhati hupewa wale wanaokula Mkate wa uzima “daima.” Ulikuwa unafundisha somo kwamba: “Biblia haipaswi kamwe kujifunzwa bila maombi.” Biblia inapojifunzwa bila maombi, tunaambiwa kwamba Shetani huwa tayari kupendekeza kosa au kupunguza utakatifu wa Neno. Uvumba ulikuwa juu ya mkate “kuwa ukumbusho,” au kama Moffatt anavyosema, “ukumbusho kwa Yeye wa Milele”—ukumbusho kwamba haki Yake imeahidiwa kwa wote wanaolijifunza Neno kwa maombi.

Mkate wa “Daima”

Kuhusu mfano huo, Kristo alisema mkate ulikuwa “mbele Yangu sikuzote.” Kut. 25:30. Meza haikuwahi kuwa bila mkate huo; kwa hiyo uliitwa mkate wa “daima.” Hes. 4:7. Wateule kutoka kwa Wakahathi, ambao walikuwa sehemu ya

Walawi, waliuandaa kila Sabato. 1 Nya. 9:32. Na mwanzoni mwa kila Sabato, mkate “uliokuwa umeokwa upya” uliletwa kwa kuhani aliyekuwa akiingia, ambaye “aliupanga kwa utaratibu” juu ya meza “mbele za Bwana.” Law. 24:5–8; PP 348; S.B. Diet. Kisha mkate wa zamani uliondolewa na kuliwa katika juma lililofuata na makuhani waliokuwa wakiondoka “kwa niaba ya Waisraeli, kuonyesha agano la kudumu.” Law. 24:8, Moffatt. Mwisho wa juma, mkate wowote wa zamani uliobaki ulichomwa juu ya madhabahu ya shaba, “kwa maana ni kitu kitakatifu sana katika sadaka za Bwana zilizofanywa kwa moto.” Law. 24:9. Je, jambo hili halitufundishi kwamba kujifunza kwetu Biblia kunapaswa kuwa kwa kudumu, yaani, kula Mkate wa uzima kila siku? Je, halitufundishi kwamba katika juma lote tunapaswa kula na kumeng’enya mkate mtakatifu daima? Sikukuu hii maalumu ya Sabato, pamoja na kula kila siku na kwa maombi Mkate ulio Hai, ndiyo hitaji la kwanza muhimu la “kukulia” katika ukamilifu wa tabia. Ni muhimu ikiwa tunataka kulindwa dhidi ya dhambi: “Katika moyo wangu nimeliweka Neno Lako, nisije nikakutenda dhambi.” Zab. 119:11. Ni muhimu kwa ajili ya kutakaswa—ni “takatifu sana” kwa Bwana. Hakuna mbadala wa kujifunza Neno kwa bidii; ni “msingi,” haliwezi kuwa tu “nyongeza.” Kama vile Kristo, Neno, alivyofanywa kuwa mwili, Yoh. 1:1, 14, vivyo hivyo Neno la Mungu ndani yetu lazima lifanywe kuwa mwili. Hatupaswi kujua Neno tu; ni lazima sisi wenyewe tuwe Neno.

Kujifunza kwa Bidii ni Muhimu

Wakristo wengine ambao wamepitia uzoefu wa kweli wa Ua wa nje wanajua kidogo sana kuhusu uzoefu wa kukua “hata tumfikie mtu mkamilifu, hata kufikia cheo cha kimo cha utimilifu wa Kristo.” Efe. 4:13. Wanabaki kuwa “watoto,” au angalau vibete, katika maisha ya Kikristo. Kwa nini? Wote wana nafasi sawa ya kulifikia Neno la Mungu, lakini wengi hupuuza au kupuuzia fursa zao. Ingawa karamu imeandaliwa mbele yao, wanaruhusu shughuli za maisha au udanganyifu wa utajiri kulisonga Neno. Wakati mwingine huisoma Biblia kama wajibu wa Kikristo, lakini mioyo yao iko katika mambo madogo ya maisha ya kila siku. Wanasikia Neno linapohubiriwa kutoka katika mimbari takatifu, lakini linaanguka kwenye ardhi yenye mawe au kati ya miiba; halipati mizizi, na hivi karibuni hunyauka, au miiba hukua na kulisonga, wala halizai matunda. Kama Paulo asemavyo, wao ni “wazito wa kusikia.” Anaendelea kusema kwamba ingawa “mlipaswa kuwa walimu, mnahitaji mtu awafundishe tena mafundisho ya kwanza ya maneno ya Mungu; nanyi mmekuwa mnahitaji maziwa wala si chakula kigumu. Kwa maana kila mtu atumiaye maziwa hana ujuzi katika neno la haki... maana ni mtoto. Lakini chakula kigumu ni cha watu wazima... ambao kwa kutumiwa (kwa Neno) wamezoeza fahamu zao kupambanua mema na mabaya.” Ebr. 5:11–14. Je, hili halipaswi kuwa changamoto kwa wote walioingia Patakatifu? Ikiwa

Roho wa Mungu anatufunulia utapiamlo wa kiroho, dawa iliyo salama zaidi ni kujifunza Neno la Mungu kwa bidii, ambalo ndilo chakula chetu cha kiroho.

Maandiko ni Kinga

Ikiwa kweli Biblia inapaswa kuwa "kinga" yetu wakati wa nyakati za taabu, ni lazima tuchimbe kwa kina katika mgodi wake tajiri wa kweli, tukilinganisha andiko kwa andiko. Katika saa hizi za mwisho za kipindi cha rehema, tunahitaji kujifunza kwa bidii kuliko wakati mwingine wowote. Shetani anajua kwamba Biblia ikijifunzwa kwa moyo, akili na nafsi, itakuwa "kinga" yetu wakati wa hatari za siku hizi za mwisho; kwa hiyo ni "juhudi yake ya daima kuweka akili za wanadamu katika mambo ambayo yatawazuia kupata ujuzi wa Mungu." V Test 740; tazama pia PK 593. Lakini tukitumia vizuri fursa zetu kupata ujuzi wa Biblia, Mungu hatatuacha katika mashambulizi ya adui. Kwa wale wenye njaa na kiu ya haki, ahadi ni kwamba watashibishwa. Mt. 5:6. Ahadi hii, "ikiwa imewekwa katika mfumo wa imani" na "kuhifadhiwa katika kumbi za kumbukumbu," haitashindwa kamwe. V Test 630. Njia ya mawasiliano haitazuiliwa. "Utafiti wa kina na wa bidii wa Neno chini ya uongozi wa Roho Mtakatifu utatoa mana mpya, na Roho huyo huyo atafanya matumizi yake yawe yenye matokeo." VI Test 163. Kwa hiyo tusitegemee wengine watufanyie mawazo yetu, bali tuchimbe kwa kina katika hazina za Neno Lake.

Ikiwa fursa zetu za elimu zimekuwa chache, maneno haya yanatia moyo: "Uelewa wa kweli ya Biblia hautegemei sana nguvu ya akili inayotumika katika utafutaji, bali unategemea umoja wa kusudi, na shauku ya dhati ya kutafuta haki." PK 599. "Ikiwa yeye (Mkristo) angependa nguvu na uwezo wake uendelee kuboreshwa kila siku, ni lazima ajifunze; ni lazima ale na kumeng'enya Neno... Nafsi inayolishwa kwa mkate wa uzima itakuwa na kila uwezo wake ukihuishwa na Roho wa Mungu." VI Test 153. Ikiwa kwa roho hii tunalishwa Neno kila siku, Yesu atalizidisha kama alivyofanya kwa ile mikate mitano, ili si sisi wenyewe tu tutashibishwa, bali kupitia juhudi zetu makutano pia watakula na kushiba. Marko 6:35–44; Yoh. 6:9–13.

Mkate wa Uwepo Wake

Mkate wa wonyesho maana yake halisi ni "mkate wa kuonekana" au "mkate wa uwepo." Kamusi ya Biblia ya Smith, inasema "Mkate wa uso, ni ule mkate ambao kupitia huo Mungu anaonekana; yaani, kwa kushiriki huo mwanadamu hupata kumwona Mungu. Kwa hiyo hatupaswi kuufikiria mkate kama mkate tu, kuwa njia ya kulisha maisha ya mwili, bali kama chakula cha kiroho, kama njia ya kupata na kudumisha ule uzima unaojumuisha kuuona uso wa Mungu." "Mkate wa wonyesho ulimwelekeza Kristo, Mkate ulio hai, ambaye daima yuko katika uwepo wa Mungu kwa ajili yetu." WiM 354. Sasa, kwa imani tunaona uso Wake

kupitia Neno Lake; lakini mfano utakapofikia utimilifu wake, ahadi ni kwamba tutaona uso Wake na Jina Lake litakuwa katika vipaji vya nyuso zetu. Ufu. 22:4.

Madhabahu ya dhahabu, au madhabahu ya maombi, ilikuwa na pembe nne, zikiwakilisha nguvu ya Kristo inayopatikana kwa wote ambao wamejifunza kuomba; pia ilikuwa na mpaka wa taji unaoonyesha thawabu yao. Ilikuwa mahali pale pale mbele ya pazia la pili, karibu zaidi na kiti cha rehema na Shekina katika Patakatifu pa Patakatifu kuliko kifaa kingine chochote cha samani. Hapa, asubuhi na jioni, pamoja na maombi ya watakatifu, kuhani mkuu alitoa uvumba, ukiwakilisha haki ya Kristo, ambayo hufanya maombi yakubalike na kuwa na matokeo. Kut. 30:6–8. Chetezo cha dhahabu kilihifadhiwa pamoja na madhabahu hii wakati hakikutumiwa siku ya upatanisho. MAw 251–252.

21. MADHABAHU YA DHAHABU

Hatua ya Pili katika Kutakaswa

Kutoka kwenye meza ya mkate wa wonyesho, tunaendelea hadi kwenye madhabahu ya dhahabu, madhabahu ya uvumba, madhabahu ya maombi. Wakati hatua ya kwanza katika kutakaswa inawakilishwa kwenye meza, madhabahu inawakilisha hatua ya pili katika ukuaji wa Kikristo. Ni hatua nyingine ya kusonga mbele katika Njia ya Kwenda Kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu. Maombi ni muhimu kwa “kukomaa kwetu” kama vile kushiriki mkate ulio hai. Kwa kweli, vitu hivi viwili huenda pamoja. Neno la Mungu ni chakula chetu cha kiroho; maombi ni pumzi yetu ya kiroho.

Katika huduma ya patakatifu, huduma ya meza wala ile ya kinara haikutenganishwa na huduma ya madhabahu. Uvumba uliwekwa juu ya mkate,

na wakati wa kuwasha taa, uvumba uliteketezwa juu ya madhabahu. Uvumba wa maombi yenye bidii na yenye nguvu lazima uchanganywe na kula mkate wa uzima, na pia na huduma yetu kama wachukuaji wa nuru. Mkristo anayeishi katika Patakatifu ataishi maisha ya maombi, kwa maana ni katika ushirika wa daima na Kristo pekee ndipo anaweza "kukamilishwa"—na ni kwa njia hiyo tu anaweza "kutakaswa." Ebr. 10:14.

Madhabahu ya Dhahabu na Umuhimu Wake

Kut. 30:1–10. Kama meza, madhabahu ya dhahabu ilitengenezwa kwa mti wa mshita uliopakwa dhahabu safi. Ilikuwa na urefu wa mkono mmoja na upana wa mkono mmoja. Urefu wake ulikuwa mikono miwili, yaani takribani futi tatu. Kama madhabahu ya shaba, ilikuwa ya pembe nne na ilikuwa na pembe nne, moja katika kila kona; lakini tofauti na madhabahu ya shaba, ilikuwa na "taji ya dhahabu kuizunguka." Mapingo mawili ambayo kwayo ilibebwa pia yalitengenezwa kwa mti uliopakwa dhahabu, na pete nne zilizoshikilia mapingo zilikuwa za dhahabu safi. Madhabahu hii ilikuwa katika Patakatifu, "katika hema ya kusanyiko mbele ya pazia." Kut. 40:26. Hakuna kitu kingine kilichowekwa juu yake isipokuwa moto mtakatifu na uvumba uliowekwa kwa amri, isipokuwa siku ya upatanisho, wakati Patakatifu paliposafishwa, ambapo kuhani mkuu aligusa pembe zake kwa damu. Kut. 30:9,10.

Kama dhahabu ni mfano wa Mwenyezi, Ayu. 22:23, vivyo hivyo madhabahu ya dhahabu ilimwakilisha Kristo. Kama ilivyokuwa katika meza, ndivyo ilivyokuwa katika madhabahu: mti uliofunikwa kwa dhahabu safi uliwakilisha ubinadamu uliofunikwa na kuunganishwa na Uungu—Kristo na wafuasi Wake. Kwa kuwa ilikuwa ya "pembe nne," tunaweza kuona kwamba tunapokaribia madhabahu ya maombi, tunapaswa, kama Kristo, kuwa na ukamilifu katika kila upande. Kama ilivyo kwenye madhabahu ya dhabihu, vivyo hivyo kwenye madhabahu ya maombi, zile pembe nne zinamwelekeza Kristo. Zinaashiria nguvu, uwezo, ushindi na heshima. Maombi ni nguvu binafsi ya Mkristo katika kushinda dhambi. Ni uwezo wake katika kuwafanyia wengine kazi. Maombi huleta ushindi, na hakika ni heshima kualikwa na Aliye Juu Sana kushirikiana Naye mahali palipo karibu zaidi na kiti Chake cha enzi. "Maombi, dua na maombi ya kusihi kati ya mtu na mtu huwavuta watu na kuwa na sehemu katika kudhibiti mambo ya mataifa. Lakini maombi husogeza mbingu." S and D, uk. 335. Kama yale mataji yaliyozunguka meza, taji ya dhahabu iliyozunguka madhabahu inawakilisha si nguvu tu, bali pia thawabu ambayo Mkristo anayeendelea kuwa "mwenye kudumu katika maombi" bila shaka ataipokea kwa wakati wake. Rum. 12:12.

Katika madhabahu ya shaba tunamwona Kristo katika dhabihu Yake na kazi Yake duniani kwa ajili yetu; katika madhabahu ya dhahabu tunamwona katika kazi Yake mbinguni, ambako "yu hai sikuzote ili awaombee" kwa ajili yetu. Ebr.

7:25. “Mbele ya pazia la Patakatifu pa Patakatifu kulikuwa na madhabahu ya maombezi ya kudumu, mbele ya Patakatifu kulikuwa na madhabahu ya upatanisho wa daima. Kwa damu na uvumba Mungu alipaswa kufikiwa—alama zilizoelekeza kwa Mpatanishi mkuu, ambaye kupitia Kwake wenye dhambi wanaweza kumkaribia Yehova, na ambaye kupitia Kwake pekee rehema na wokovu vinaweza kutolewa kwa roho inayotubu na kuamini.”WiM353.

Uvumba na Umuhimu Wake

Uvumba uliundwa kwa “viungo vinne” vya kunukia; stakte, manemane bora kabisa; onikha, ambayo ilidhaniwa kuwa gamba lenye harufu nzuri; galbanamu, utomvu wa mti wenye harufu; na ubani, utomvu mkavu wenye harufu nzuri uliopatikana kutoka kwenye mti unaokua Arabia. Kila kimoja cha viungo hivi vinne vyenye harufu nzuri kilikuwa na uzito sawa, na vilipochanganywa pamoja, vilitokeza manukato yenye harufu nzuri sana, hasa vilipoteketezwa. Ili uvumba uwe tayari kutumiwa wakati wote, ulihifadhiwa “mbele ya ushuhuda katika hema ya kusanyiko,” jina ambalo mara nyingi lilitumiwa kwa Patakatifu pa Patakatifu. Kut. 30:34–36.

Katika uvumba tunaona tena idadi muhimu ya nne. Kama vile viungo vinne katika mkate vilivyomwakilisha Kristo, Mkate ulio hai ulioshuka kutoka mbinguni, vivyo hivyo viungo vinne vyenye harufu nzuri vya uvumba viliwakilisha haki Yake kamilifu. Kama baadhi ya uvumba ulivyopondwa “sana,” vivyo hivyo Kristo “alikamilishwa kwa mateso,” ili awe Kuhani Mkuu mwenye rehema na mwaminifu, afanye upatanisho kwa ajili ya dhambi za watu. Ebr. 2:10,17. Vivyo hivyo, mateso yetu hutuongoza kwenye madhabahu ya maombi, ambako tunaweza kutiwa nguvu na kutayarishwa kuwasaidia wengine.

Uvumba wa Daima

Moto uliokuwa juu ya madhabahu ya dhahabu “ulitiwa na Mungu Mwenyewe, na ulitunzwa kwa utakatifu. Mchana na usiku uvumba mtakatifu ulieneza harufu yake katika vyumba vitakatifu, na nje, kuzunguka hema kwa mbali.” PP 348. Kama mkate ulivyokuwa “wa daima,” vivyo hivyo uvumba uliotolewa pamoja na maombi ya watu ulikuwa “uvumba wa kudumu” mbele za Bwana. Kut. 30:6. Maombi ni “pumzi ya roho,” na kama tunavyopumua bila kukoma, vivyo hivyo tunapaswa “kusali bila kukoma,” au kama Moffatt anavyotafsiri, “Usiache kamwe kusali.” 1 The. 5:17.

Nani Alitoa Uvumba?

Maagizo ya Mungu kwa Musa yalikuwa: “Haruni [kuhani mkuu] atafukiza uvumba wenye harufu nzuri juu yake kila asubuhi; atakapozitengeneza taa, atafukiza uvumba juu yake. Na Haruni atakapowasha taa jioni, atafukiza uvumba juu yake.” Kut. 30:7,8. Haruni alipotoa uvumba, utukufu wa Mungu ulitua juu ya

kiti cha rehema, kuonyesha kwamba Mungu alikuwa amekubali sadaka hiyo. Vivyo hivyo, maombi yetu yanawasilishwa kwa Mungu na Kuhani Mkuu na Mwombezi wetu wa mbinguni, ambaye huendelea kutoa sifa za kustahili za Kristo kwa niaba yetu, kama uvumba wenye harufu nzuri mbele za Mungu; na Mungu ameahidi kujibu kila ombi la Mwana Wake.

Madhabahu ya Familia

"Wakati wa uvumba," asubuhi na jioni, "mkutano wote wa watu ulikuwa ukisali nje." Luka 1:10. Ilikuwa saa takatifu ya ibada, wakati Israeli walijitoa upya kwa Mungu na kwa huduma Yake, kama ilivyofananishwa katika kuwashwa kwa taa. "Katika desturi hii, Wakristo wana mfano wa maombi ya asubuhi na jioni. Mungu . . . huwatazama kwa furaha kubwa wale wanaompenda, wakipiga magoti asubuhi na jioni kuomba msamaha wa dhambi zilizotendwa, na kuwasilisha maombi yao kwa ajili ya baraka zinazohitajika." WiM 354. Kwa familia zinazotunza saa ya ibada ya kila siku, Mungu ametoa mojawapo ya ahadi Zake za thamani sana: "Hapo nitakutana nawe." Kut. 30:6. Desturi hii katika nyumba zetu "itaeneza harufu yake" si katika nyumba yenyewe tu, bali "mbali sana" kuzunguka hema yetu. Italeta nguvu, uwezo, heshima na ushindi si katika uzoefu wetu wenyewe tu, bali pia katika juhudi zetu kwa ajili ya wengine. Hii ndiyo thawabu ya wote wanaotoa kwa uaminifu na kwa moyo wa kweli uvumba wa maombi juu ya madhabahu ya familia asubuhi na jioni.

"Wanyama Watakufundisha" Ayu. 12:7

Ngamia, mwisho wa siku,
Hupiga magoti kwenye uwanda wa mchanga,
Ili mzigo wake uondolewe,
Naye apate pumziko.
Ee nafsi yangu, nawe pia yapasa kupiga magoti
Mchana unapokaribia kwisha,
Na umruhusu Bwana wako akuondolee mzigo,
Na akupe pumziko.
La sivyo, utawezaje kesho kukabiliana,
Na kazi zote za kesho utakazopaswa kufanya,
Ikiwa mzigo wako usiku wote
Utaendelea kuubeba?
Ngamia hupiga magoti alfajiri
Ili kiongozi wake amrudishie mzigo wake—
Kisha husimama tena akiwa mpya

Ili kuendelea na safari ya jangwani.

Vivyo hivyo nawe yapasa kupiga magoti alfajiri,

Ili Mungu akupe mahitaji ya kila siku,

Ukiwa na hakika kwamba hatakupa mzigo

Ulio mkubwa sana kwako kuubeba.— Anna Temple Whitney

Maombi si muhimu kwa kusudi la kumweleza Mungu mahitaji yetu; Yeye anajua yote kuhusu mahitaji yetu kabla hatujamwomba. Anaelewa mashaka na matatizo yetu yote. “Maombi hayamshushi Mungu aje kwetu, bali hutuinua sisi kumfikia Yeye,” Ngazi ya Kufika Mbinguni au Njia Salama 97; hivyo hutuandaa kumpokea, kuthamini zawadi Zake na kuzitumia kwa utukufu Wake. Kudumu kwa kawaida katika “Kesho ya Asubuhi” kutahitaji kusudi thabiti na upendo wa kweli kwa Mungu ambao hali ngumu au mabadiliko ya hisia hayawezi kuushinda. Kila asubuhi, kabla majukumu na mahangaiko ya siku hayajapata nafasi ya kutunyima ushirika huu uliobarikiwa na Mungu, kuweka maisha yetu chini ya udhibiti Wake kutaleta thawabu nyingi katika siku nzima. Tukithamini baraka hii ya saa za mapema, tutatoka humo tukiwa tumehuishwa na kuhakikishiwa kwa ajili ya matatizo ya maisha.

Maombi ya Siri

“Maombi ya familia na maombi ya hadharani yana nafasi yake; lakini ni ushirika wa siri na Mungu unaodumisha maisha ya roho. Ilikuwa mlimani, akiwa peke yake na Mungu, ambapo Musa aliona mfano wa jengo hilo la ajabu ambalo lingekuwa mahali pa kudumu pa utukufu wa Mungu. Ni mlimani pamoja na Mungu—mahali pa siri pa ushirika—ambapo tunapaswa kutafakari kusudi Lake tukufu kwa wanadamu. Hivyo tutawezeshwa kujenga tabia zetu kwa namna ambayo ahadi hii itatimizwa kwetu: ‘Nitakaa ndani yao, na kutembea kati yao; nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.’” WIn 254.

“Katika siri ya uwepo Wake

Jinsi nafsi yangu inavyofurahia kujificha!

Lo, jinsi mafundisho yalivyo ya thamani

Ninayojifunza nikiwa kando ya Yesu.

Mahangaiko ya dunia hayawezi kunisumbua,

Wala majaribu kunishusha chini;

Kwa maana Shetani anapokuja kunijaribu,

Mimi huenda mahali pa siri.” — Ellen Lakshine Goreh, mwanamke mashuhuri wa tabaka la juu nchini India aliyebadilika kuwa Mkristo.

Madhabahu ya Maombi

Iliyo Karibu na Kiti cha Enzi, Madhabahu ya uvumba ilikuwa karibu zaidi na sanduku kuliko kitu kingine chochote katika Patakatifu. Iliwekwa "mbele ya pazia lililo karibu na sanduku la ushuhuda, mbele ya kiti cha rehema kilicho juu ya ushuhuda, nitakapokutana nawe." Kut. 30:6. Ilikuwa "mbele ya kiti cha enzi." Ufu. 8:3. "Katika utoaji wa uvumba, kuhani aliletwa katika uwepo wa Mungu moja kwa moja zaidi kuliko katika tendo lingine lolote la huduma ya kila siku. "…. Kuhani alipotoa uvumba mbele za Bwana, alitazama kuelekea kwenye sanduku; na wingu la uvumba lilipopanda, utukufu wa Mungu ulishuka juu ya kiti cha rehema na kujaza Patakatifu pa Patakatifu, na mara nyingi ulijaza vyumba vyote viwili kiasi kwamba kuhani alilazimika kurudi hadi kwenye mlango wa hema. Kama katika huduma hiyo ya mfano kuhani alikitazama kwa imani kiti cha rehema ambacho hakuweza kukiona, vivyo hivyo watu wa Mungu sasa wanapaswa kuelekeza maombi yao kwa Kristo, Kuhani Mkuu wao, ambaye, bila kuonekana kwa macho ya mwanadamu, anawasihi kwa niaba yao katika patakatifu pa juu." WiM 353.

Yesu, Kuhani Wetu Mkuu Huwasilisha Maombi Yetu

Katika Ufunuo 5:8, baadhi ya watu wanaonyeshwa wakiwa na vitasa vya dhahabu vyenye manukato (pembeni, uvumba), ambavyo ni maombi ya watakatifu; na katika Ufunuo 8:5 Malaika anatoa uvumba pamoja na maombi ya watakatifu wote juu ya madhabahu ya dhahabu iliyo mbele ya kiti cha enzi. Je, "manukato" haya (au uvumba)—maombi ya watakatifu—ni sawa na "uvumba" uliotolewa juu ya madhabahu ya dhahabu? "Uvumba, unaopanda pamoja na maombi ya Israeli, unawakilisha sifa za Kristo na maombezi Yake, haki Yake kamilifu." WiM 353. "Maombi ya watu wa Mungu yanapopita katika njia chafu za ubinadamu, isipokuwa yasafishwe kwa haki ya Kuhani Mkuu, hayakubaliki kwa Mungu. Kristo huongeza sifa za haki Yake isiyo na doa kwao. Hivyo yakiwa yamepambwa kama uvumba wenye harufu nzuri, hupanda mbele za Mungu, na majibu ya neema hutolewa." E.G.W., Youth Instructor, Aprili 16, 1903. Sifa za Kristo zinawakilishwa na uvumba; maombi ya watakatifu yanayopanda "kama uvumba wenye harufu nzuri" ndiyo manukato. Kwa hiyo, Daudi anasema: "Maombi yangu yawekwe mbele Zako kama uvumba." Zab. 141:2.

Kwa Nini Baadhi ya Maombi Hayajibiwi

Ni maisha yenyewe ya Kuhani wetu Mkuu kupokea maombi yetu na kuyawasilisha kwa Baba. Yeye "yu hai daima" kufanya hivyo, na Baba hufurahia kujibu kila ombi la kweli. Kwa nini basi baadhi ya maombi hayajibiwi? Hebu tuzingatie baadhi ya sababu:

1. Kutokuamini Humzuia Mungu. Mungu ameahidi: "Yeye ajaye Kwangu sitamtupa nje kamwe." Yoh. 6:37. Je, tunamwamini, au kwa kutokuamini kwetu tunamfanya kuwa mwongo? 1 Yoh. 5:10. Tusipoomba kwa imani, imeandikwa:

“Mtu yule asidhani ya kuwa atapokea kitu kwa Bwana,” Yak. 1:7; kwa maana “pasipo imani haiwezekani kumpendeza; kwa maana mtu amwendeaye Mungu lazima aamini kwamba Yeye yuko, na kwamba huwapa thawabu wale wamtafutao kwa bidii.” Ebr. 11:6. Hebu tuliweke katika ukumbi wa kumbukumbu zetu jiwe hili linalojulikana lakini lenye kututia moyo daima: “Maombi ni ufunguo mkononi mwa imani wa kufungua ghala la mbinguni, ambamo zimehifadhiwa rasilimali zisizo na mipaka za Uweza wote.” SC 98,99.

2. Ubinafsi Humzuia Mungu. Kwamba kutokuwa na ubinafsi ni sharti la maombi kujibiwa kunafundishwa katika patakatifu. “Uvumba utakaoufanya, msifanye kwa ajili yenu wenyewe kwa kufuata mchanganyiko wake; utakuwa mtakatifu kwako kwa ajili ya Bwana.” Kwa sababu ya tabia safi na takatifu ya haki ya Kristo ambayo uvumba uliwakilisha, adhabu ya kuutumia kwa makusudi ya kibinafsi ilikuwa: “Yeyote atakayefanya mfano wa huo ili kunusa harufu yake, atakatiliwa mbali na watu wake.” Kut. 30:36–38. Matumizi hayo ya ubinafsi ya uvumba yanaonekana kuwakilisha maombi ya ubinafsi. “Mnaomba, wala hampati, kwa sababu mnaomba vibaya, ili mvitumie kwa tamaa zenu.” Yak. 4:3. Maombi hayo, badala ya kutuinua kwa Mungu, hututenga Naye. Inasemekana kwamba Raphael alikuwa akivaa mshumaa ndani ya kofia ya karatasi ngumu ili, alipokuwa akipaka rangi, kivuli chake kisianguke juu ya kazi yake. Maombi mengi huharibiwa na kivuli chetu wenyewe. Mara nyingi sana tunaomba kile tunachotaka badala ya kile kitakachokuwa kwa utukufu wa Mungu.

3. Kutotii kwa Makusudi Humzuia Mungu. Kuhani alipotoa uvumba mbele za Bwana, alitazama kuelekea kwenye Sanduku la Agano, na ndani ya Sanduku hili kulikuwa na sheria ya Mungu. Utii wa kweli kwa sheria ya Mungu ni sharti la maombi kujibiwa, kwa maana tunaambiwa: “Yeye aupotoshaye sikio lake asiisikie sheria, hata maombi yake ni chukizo.” Mit. 28:9.

4. Moyo Mwovu Humzuia Mungu. “Kama ningaliangalia uovu moyoni mwangu, Bwana asingalisikia.” Zab. 66:18. Maana ya neno “kuangalia” hapa ni kutokuwa na nia ya dhati ya kuacha. Dhambi ya siri inayopendwa moyoni huzuia njia yetu ya kumfikia Mungu. Uovu lazima uondolewe ikiwa kweli tunataka kuomba. Lazima tubebe juu ya vipaji vya nyuso zetu mshumaa wa kujikana—lazima tuwe tayari na wenye azimio la kukataa mitazamo mibaya, dhambi zinazopendwa, hasira mbaya, kiburi, tamaa, uchafu, uvivu, kusema mabaya, ghadhabu, chuki na mlolongo mzima wa maovu. Lazima tusafishe njia kuu ya Mfalme, ili Yesu aweze kuwasilisha maombi yetu kwa Mungu pamoja na uvumba wa haki Yake.

5. Kutokuwa na Heshima Humzuia Mungu. Kutokuwa na heshima pia hakumpendezi Mungu, na kunapaswa kutuchukiza sisi. Mungu mkuu, Mwenye nguvu zote na mtakatifu anapaswa kuzungumziwa si kama tunavyozungumza na aliye chini yetu, wala hata kama tunavyozungumza na aliye sawa nasi, wala hata

kama tunavyomzungumzia mtawala mkuu wa duniani. Tunapoingia katika uwepo Wake, tunapaswa kukumbuka kwamba Yeye ni Mfalme wa wafalme, akaaye katika nuru isiyoweza kukaribiwa. Je, ni ajabu kwamba maombi yetu mengi hayafiki kwenye kiti cha enzi cha Mungu?

6. Roho Isiyosamehe Humzuia Mungu. “Utusamehe deni zetu, kama sisi nasi tulivyowasamehe wadeni wetu” ndiyo sala Yesu aliyowafundisha wanafunzi Wake. “Msipowasamehe watu makosa yao, wala Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.” Mt. 6:12,15. Tunapaswa kwenda mbali zaidi. Kristo alisema: “Basi ukileta sadaka yako madhabahuni, na huku ukikumbuka ya kuwa ndugu yako ana neno juu yako; iache sadaka yako mbele ya madhabahu, uende zako, upatane kwanza na ndugu yako, kisha urudi uitoe sadaka yako.” Mt. 5:23,24. Petro alisumbuliwa na jambo hili. “Bwana,” akauliza, “ndugu yangu anikose mara ngapi, nami nimsamehe? Hata mara saba?” Yesu akajibu: “Si mpaka mara saba; bali mpaka sabini mara saba.” Kisha, ili kueleza zaidi, akatoa mfano wa mtumwa asiye na huruma ambaye bwana wake alimsamehe deni la talanta 10,000—dola 300,000,000, au kwa thamani ya fedha ya leo, dola 30,000,000,000—ambalo lilisimamia, kadiri ambavyo takwimu zinaweza kueleza, deni tunalodaiwa na Kristo kwa ajili ya wokovu wetu. Lakini mtumishi mwenzake aliyekuwa akimdai dinari 100 aliposhindwa kulipa deni, alimkamata koo na kumtupa gerezani mpaka alipe deni lote. Aibu juu yetu ambao tumesamehewa deni lisiloweza kusemeka, ikiwa kutoka moyoni hatutamsamehe kila mmoja ndugu yake makosa yake. Kwa mtu wa namna hiyo Kristo anasema:

“Ndivyo na Baba Yangu wa mbinguni atakavyowatenda ninyi.” Mt. 18:21–35.

7. Maombi Yenye Shukrani Humpendeza Mungu. Paulo alihusisha maombi na shukrani pamoja na mawazo yaliyo sahihi; wala jambo hili si kwa bahati. “Msijisumbue kwa neno lolote,” anasema; “bali katika kila neno kwa kusali na kuomba, pamoja na kushukuru, haja zenu na zijulikane na Mungu . . . . Hatimaye, ndugu zangu, mambo yoyote yaliyo ya Kweli,” ya haki, safi, yenye kupendeza na yenye sifa njema, “yatafakarini hayo.” Flp. 4:6,8. Mawazo hayo yatatutayarisha kuomba kwa hakika. “Tunapotambua mbele za Mungu kuthamini kwetu sifa za Kristo, harufu nzuri huongezwa kwenye maombezi yetu . . . Sifa Zake [ni] kama uvumba wenye harufu nzuri.” ST 178.

Tunapojaribiwa kuhuzunika kwa sababu Mungu hajajibu maombi yetu, tungefanya vema kutafakari maneno haya kutoka Table Talk ya Longfellow: “Ni machafuko gani ambayo tungeleta katika ulimwengu wote ikiwa maombi yetu yote yangejibiwa! Ndipo tungeutawala ulimwengu, wala si Mungu. Je, unafikiri tungeutawala vizuri zaidi? … Kama vile wanawake waliopatwa na hofu wanavyokamata hatamu kunapotokea hatari, vivyo hivyo tunashikilia utawala wa

Mungu kwa maombi yetu. Shukrani kwa moyo wote—na yaliyobaki—kujitiisha kwa mapenzi ya Mungu.”

Mambo Muhimu kwa Maombi Yenye Matokeo

1. Kujitiisha kwa Mapenzi ya Mungu Ndilo Sharti la Kwanza la Maombi Yenye Matokeo. Kristo alipokuwa akiomba maombi Yake ya uchungu yaliyotajwa mara tatu: “Ee Baba Yangu, ikiwezekana, kikombe hiki kiniepuke,” kila mara aliongeza: “Walakini si kama nitakavyo Mimi, bali kama utakavyo Wewe.” Mt. 26:39. Je, Baba alishindwa kumsikia Mwana Wake? La hasha! Sala Yake ilijibiwa “kwa kadiri ya mapenzi Yake.” 1 Yoh. 5:14. Ilikuwa kwa ajili yetu kwamba kikombe hakikuondolewa. Kujitiisha kwetu kwa ukamilifu vivyo hivyo ndilo sharti la kwanza la maombi kujibiwa. Mungu daima hutupatia kile kilicho na manufaa kwetu na kitakachomrudishia utukufu; kwa hiyo, kwa maombi yetu tunayoyatoa wakati hatuwezi kujua ni nini kilicho na manufaa kwetu, badala ya kusema “Ndiyo,” Anaweza kusema “Hapana,” au “Subiri.” Lakini nyakati zote tunaweza kumtumaini Yeye kufanya lililo bora zaidi, daima tukikumbuka, kama Philip Brooks alivyosema, kwamba: “Maombi si kushinda kusitasita kwa Mungu; ni kushikilia utayari wa Mungu.”

Paulo alikuwa na “mwiba katika mwili,” ambao inadhaniwa ulikuwa udhaifu wake uliotajwa katika Wagalatia 4:13–15, ambapo anazungumza kuhusu tatizo kubwa la macho yake. Analiita mateso hayo “mjumbe wa Shetani,” naye mara tatu alimsihi Bwana kwamba liondoke kwake. 2 Kor. 12:7,8. Je, Bwana aliondoa mateso hayo? Hapana! Je, alisikia na kulijibu ombi lake? Ndiyo! Jinsi gani? “Neema yangu yakutosha,” alisema, “maana nguvu zangu hutimilika katika udhaifu.” Mst. 9. Je, Paulo aliridhika na jibu hili? Aliridhika! “Kwa hiyo nitajisifia udhaifu wangu kwa furaha nyingi,” alisema, “ili nguvu za Kristo zikae juu yangu. Kwa hiyo napendezwa na udhaifu, na matukano, na misiba, na adha, na dhiki, kwa ajili ya Kristo; maana niwapo dhaifu ndipo nilipo na nguvu.” Mst. 9,10. Ni mfano mzuri kama nini wa kujitiisha kama Kristo! Na kutokana na mtazamo huu mtukufu na wenye furaha, ni kazi ya ajabu kiasi gani Mungu aliifanya kupitia mtume huyu!

Uzoefu wa mfalme mwema Hezekia, uliorekodiwa katika 2 Wafalme 20, ni maoni ya kusikitisha kuhusu ombi lililotolewa kwa moyo usiotaka kujitiisha. Tamaa ya Hezekia ya kutimiza zaidi kwa ajili ya ufalme alioutawala, mst. 20, huenda ingekuwa ya kusifiwa kama isingesukumwa na kiburi binafsi. Hata hivyo, Yeye ambaye wakati mwingine hutuhusu tupate tunachotaka ili kutufundisha hekima na haki ya njia Yake, alibadili amri Yake na kuongeza miaka kumi na mitano kwa maisha ya mfalme. Matokeo yalikuwa nini? Hezekia hakuchukua hatua ya kwanza tu ya kuusaliti ufalme na kuuweka mikononi mwa mfalme wa Babeli, bali mwanawe Manase, aliyezaliwa wakati huo, 2 Fal. 21:1, na ambaye

alikalia kiti cha enzi baada ya kifo cha Hezekia, alikuwa mmoja wa wafalme waovu sana waliowahi kuitawala Yuda. Ingekuwa bora kama nini kama Hezekia angejitiisha kwa mapenzi ya Mungu mwenye hekima yote badala ya kuomba kinyume na mapenzi Yake! Kwa kuwa "hatujui kuomba jinsi itupasavyo," tukijitiisha tamaa zetu kwa mapenzi ya Mungu yaliyo ya haki, Roho atatuombea "kwa kadiri ya mapenzi ya Mungu." Rum. 8:26,27.

2. Kuomba kwa Jina Lake.

"Lolote mtakaloliomba kwa Jina Langu, hilo nitalifanya." Yoh. 14:13. "Kwa jina Langu"—hilo ndilo siri ya maombi yenye ushindi. Tunakuja kwenye madhabahu ya maombi tukiwa na ombi. Ikiwa ni "kwa jina Langu," Yesu hulipokea. Kisha kwa Baba Yeye huwasilisha ombi letu pamoja na uvumba wa haki Yake mwenyewe, akiomba damu Yake kwa ajili yetu. "Damu Yangu, Baba, damu Yangu, damu Yangu," Yeye huomba. MAw 38. "Ombi hili limetoka kwa Mmoja ambaye kwa ajili yake nilitoa maisha Yangu. Yeye ni mwaminifu na wa kweli."

"Kwa Jina Lake [wanafunzi] walipaswa kuwasilisha maombi yao kwa Baba, nao wangepokea jibu . . . Jina la Kristo lilipaswa kuwa kaulimbiu yao—chanzo cha mafanikio yao. Hakuna jambo lililopaswa kutambuliwa katika ufalme Wake ambalo halikuwa na jina na muhuri Wake." MMi28. Kila ombi linalobeba Jina na muhuri Wake litawasilishwa kwa Baba, ambaye ameahidi kujibu kila ombi la Mwana Wake.

Ingawa Baba yetu wa mbinguni hufurahia kujibu kila ombi la Mwana Wake, Yesu hawezi kumwasilishia Baba Yake ombi linalochochewa na nia mbaya—hawezi kuongeza uvumba wa haki Yake Mwenyewe juu ya kutokuwa na haki. Hawezi kulikubali ombi hilo kwa jina Lake. Kufanya hivyo kungekuwa kutoa "uvumba wa kigeni" mbele za Mungu. Kut. 30:9. Maombi yetu lazima yawe "kwa jina Lake"—yaani, yawe katika upatano na mapenzi na tabia Yake. La sivyo, yanaweza kufananishwa na hundi iliyoandikwa kwenye benki ya taifa na kuwasilishwa bila sahihi. Hundi kama hiyo ingekuwa na thamani gani? Kwa uzito mkubwa kiasi gani, basi, tunapaswa kuja mbele za Mungu na ombi hili: "Bwana, tufundishe sisi kusali." Luka 11:1.

Uhakikisho wa Maombi Kujibiwa

Baba yuko tayari zaidi kutoa kuliko sisi tunavyokuwa na hamu ya kuomba. Yesu anatuambia: "Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisheni, nanyi mtafunguliwa." Mt. 7:7. Ahadi hii ni kamili na ya hakika. Wakati mwingine huenda tusitambue jibu la Mungu kwa maombi. Kuna kisa cha mwanamke aliyeomba uvumilivu, Naye Mungu akamtumia "mpishi mchanga," jambo ambalo kwake lilikuwa jaribu kubwa la imani. Je, maombi yake yalijibiwa? Ndiyo; kwa sababu "kujaribiwa kwa imani yenu huleta saburi." Yak. 1:3. "Kila sala ya Kweli

husikika mbinguni. Huenda isiwasilishwe kwa ufasaha; lakini moyo unapokuwa ndani yake, itapanda hadi patakatifu ambako Yesu anahudumu, naye ataiwasilisha kwa Baba . . . kama tamaa Yake mwenyewe kwa niaba ya nafsi hiyo—ikiwa nzuri na yenye harufu nzuri pamoja na uvumba wa ukamilifu Wake Mwenyewe." TVV 667. "Katika maisha yajayo, siri ambazo hapa zimetusumbua na kutukatisha tamaa zitawekwa wazi. Tutaona kwamba maombi yetu ambayo yalionekana kutokujibiwa na matumaini yetu yaliyokatishwa tamaa yalikuwa miongoni mwa baraka zetu kuu zaidi." HU 474.

Maombi "Yaliyowekwa Karibu na Kiti cha Enzi"

"Maombi ya dhati ya roho zilizotubu yatawekwa karibu na kiti cha enzi; na Mungu atayajibu maombi hayo kwa wakati Wake ikiwa tutashikilia mkono Wake kwa imani." 6 Shu 154. Kwa sababu ya hali ngumu au kwa sababu fulani tusiyoijua, jibu la baadhi ya maombi linaweza kuchelewa kwa muda mrefu, hata mpaka kipindi cha rehema kinapokaribia kufungwa; lakini maombi ya "watakatifu wote" yamesajiliwa juu ya madhabahu ya maombi iliyo mbele ya kiti cha enzi mbinguni. Hayajasahaulika wala kupuuzwa. Hili linafundishwa wazi katika patakatifu. Katika Ufunuo 8:3–5 tunasoma kwamba wakati kazi ya Kristo kama Mwombezi wetu inapokaribia kufungwa: "Akajiwa na malaika mwingine, mwenye chetezo cha dhahabu; akasimama karibu na madhabahu, akapewa uvumba mwingi, ili auongeze kwenye maombi ya watakatifu wote juu ya madhabahu ya dhahabu iliyo mbele ya kiti cha enzi. Na moshi wa ule uvumba ukapanda mbele za Mungu pamoja na maombi ya watakatifu, kutoka mkononi mwa Yule malaika." Malaika Huyu ni Kristo, kwa maana Yeye Ndiye Kuhani Mkuu wetu wa mbinguni anayewasilisha maombi yetu kwa Mungu pamoja na uvumba wa haki Yake.

Kwa hiyo tunahakikishiwa kwamba kila ombi lisilo la ubinafsi, kila ombi "kwa jina Lake," kila ombi lenye hitimisho: "Walakini si mapenzi yangu, bali Yako yatendeke," kwa wakati wa Mungu mwenyewe litapokea uangalifu wa huruma kutoka Kwake ambaye ni "Kuhani Mkuu Mwenye rehema na mwaminifu." Ebr. 2:17. Anaweza kufanya hivyo kikamilifu, kwa maana Yeye Ndiye "Mwana-Kondoo … mwenye pembe saba" (nguvu kamili) na "macho saba" (utambuzi mkamilifu). Ufu. 5:6. Anajua nia inayosukuma kila ombi, kwa maana Yeye ni "mchunguzi wa mawazo na makusudi ya moyo." Ebr. 4:12. Sehemu yetu si kuwa na wasiwasi kupita kiasi, bali kuwa na imani katika hekima na wema wa Mungu, na kuyatia mapenzi yetu chini ya hukumu Yake ya haki.

Maombi haya yanapokuwa yamepewa uangalifu unaostahili, Malaika huondoa moto kutoka madhabahu ya dhahabu, huuweka katika chetezo Chake cha dhahabu, na kukitupa chetezo hicho duniani, hivyo kuonyesha kwamba kazi Yake ya maombezi mbinguni imekwisha.

Ombi la mwisho linajibiwa, na mwisho, tunapoona matendo ya Mungu kwa mtazamo wake halisi, ikiwa tuna ombi lililowekwa karibu na kiti cha enzi, ombi hilo litajibiwa kulingana na mapenzi Yake, nasi tutaridhika kwa wingi.

Redio ya Mbinguni

Kuna redio mbinguni,
Pale karibu na kiti kikuu cheupe;
Uvumbuzi wa ajabu zaidi
Kuwahi kujulikana au kujulikana.
Kwa maana inakamata kila mnong'ono
Unaotamkwa juu ya udongo wa dunia,
Na kuutangaza bila kosa
Moja kwa moja ndani ya moyo wa Mungu.
Maikrofoni ya dunia nzima
Ambayo sisi wanadamu huongea kupitia;
Nasi sote tunatangaza
Kila saa, kila siku, kila juma.
Na redio iliyo mbinguni
Inakamata kila neno;
Kila ombi tunalotamka duniani
Husikika na sikio la Mungu.— Mrs. Frank Likens

Kinara cha Taa

Kinara cha taa, kilichotengenezwa kwa talanta moja ya dhahabu safi, kilikuwa na uzito wa takribani pauni 120, chenye thamani ya dola 30,000. Kiliwakilisha Kristo, "Nuru ya ulimwengu," Yohana 1:9, na pia wafuasi wake, ambao wanapaswa kuwa "nuru ya ulimwengu." Mathayo 5:14. Kwa namna ya pekee, shina kuu la katikati, ambalo matawi yote yaliunganishwa, lilimwakilisha Kristo, ambaye hutembea katikati ya vile vinara saba vya dhahabu. Kinara hicho kilikuwa na mapambo sabini, na Bwana aliwatuma wale sabini kuhubiri. Luka 10:1. Baraza la Sanhedrini pia lilikuwa limeundwa na viongozi sabini wa Israeli. Kama vile dhahabu ilivyopigwa na kufinyangwa, vivyo hivyo Kristo na wafuasi wake waaminifu "watateswa." 2 Timotheo 3:12. Wakati wa jioni, kuhani mkuu alijaza tena mafuta kwenye kinara; na asubuhi, alitengeneza utambi wa taa kwa kutumia koleo maalumu la kukatia utambi, linaloonekana hapa chini ya kinara. Kutoka 30:7, 8

Kinara cha taa, kilichotengenezwa kwa talanta moja ya dhahabu safi, kilikuwa na uzito wa takribani pauni 120, chenye thamani ya dola 30,000. Kiliwakilisha

Kristo, “Nuru ya ulimwengu,” Yohana 1:9, na pia wafuasi wake, ambao wanapaswa kuwa “nuru ya ulimwengu.” Mathayo 5:14. Kwa namna ya pekee, shina kuu la katikati, ambalo matawi yote yaliunganishwa, lilimwakilisha Kristo, ambaye hutembea katikati ya vile vinara saba vya dhahabu. Kinara hicho kilikuwa na mapambo sabini, na Bwana aliwatuma wale sabini kuhubiri. Luka 10:1. Baraza la Sanhedrini pia lilikuwa limeundwa na viongozi sabini wa Israeli. Kama vile dhahabu ilivyopigwa na kufinyangwa, vivyo hivyo Kristo na wafuasi wake waaminifu “watateswa.” 2 Timotheo 3:12. Wakati wa jioni, kuhani mkuu alijaza tena mafuta kwenye kinara; na asubuhi, alitengeneza utambi wa taa kwa kutumia koleo maalumu la kukatia utambi, linaloonekana hapa chini ya kinara. Kutoka 30:7, 8

22. KINARA CHA DHAHABU ILIYOPONDWA

Hatua ya Tatu katika Kutakaswa

Katika kinara cha dhahabu inawakilishwa hatua ya tatu na ya kilele katika kutakaswa, yaani ukamilifu wa Kikristo. Tukisimama katika kujifunza Neno la Mungu na maombi, tutapungukiwa na “kipimo cha kimo cha utimilifu wa Kristo.” Efe. 4:13. Haitoshi kwamba tumezaliwa mara ya pili kwa Neno la Mungu lisiloharibika, 1 Pet. 1:23, au kwamba kama watoto wachanga waliozaliwa karibuni tunatamani maziwa safi ya Neno, ili kwa hayo tukue, 1 Pet. 2:2, hata ingawa kupitia mwanzo huo mzuri tunakuwa “si watoto tena, tukitupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa elimu.” Efe. 4:14. Haitoshi kwamba maombi yetu yanapanda asubuhi na jioni pamoja na uvumba kwenye madhabahu.

Tunapaswa kuwa “wamekamilika katika mapenzi yote ya Mungu.” Kol. 4:12. Tunapaswa “kukua hata tumfikie Yeye katika mambo yote.”

Ni nini bado tunachokikosa? Ni uzoefu wa kinara. Tunawezaje kujaza upungufu huu? Kwa “kusema Kweli katika upendo.” Efe. 4:15. Tumepokea Ukweli katika mioyo mizuri na ya unyofu; sasa hatupaswi kuweka nuru yetu “chini ya pishi, bali juu ya kinara,” ili itoe “nuru kwa wote waliomo nyumbani.” Mt. 5:14,15. Kubeba nuru hii ndiyo kilele cha ukuaji wa Kikristo, cha kutakaswa.

Sehemu za Kinara

Kut. 25:31–40. Kinara, au kisimamo cha taa, kilikuwa na shina kuu moja, lenye matawi matatu yakijitokeza kila upande. Matawi haya sita yalifanana, kila moja ikiwa na “bakuli tatu zilizofanywa kwa mfano wa mlozi . . . kitovu na ua,” “likifanana na maua ya yungiyungi,” PP 348—mapambo tisa katika kila tawi. Shina kuu lilikuwa na mabakuli manne yaliyofanana na mlozi, vitovu vyake na maua yake—mapambo kumi na mawili. Kwa hiyo shina na matawi sita vilikuwa na jumla ya mapambo sitini na sita. Chini ya kila jozi ya matawi matatu kulikuwa na kitovu—mapambo matatu zaidi. Tukijumuisha msingi wa mapambo, kinara kwa hiyo kilikuwa na mapambo sabini kwa jumla.

Ni maelezo ya kina kiasi gani! Hata hivyo, ingawa maelezo haya yaliyoongozwa na Mungu ni ya kina sana, tahadhari hii inaongezwa: “Angalia kwamba uvifanye kwa mfano wake ulioonyeshwa mlimani.” Kut. 25:40. Kwa nini maelezo yote haya, yakiimarishwa na maneno maalumu ya tahadhari? Bila shaka, kwa sababu kama ilivyokwishaelezwa, tofauti yoyote kutoka katika mpango kamili wa Mungu ingeharibu au kupotosha maana, na hivyo kushindwa kufundisha Ukweli muhimu wa kiroho unaohusu mpango wa wokovu.

Umuhimu wa Matawi Yake Saba

Kwa ujumla wake, kinara kinamwakilisha Kristo, “Nuru ya ulimwengu.” Yoh. 8:12. Hasa shina kuu, lenye idadi muhimu ya nne, linamwakilisha Kristo. Ni Yeye—“mmoja aliye mfano wa Mwana wa Adamu”—anayetembea “katikati ya vile vinara saba,” Ufu. 1:12,13, ambavyo ni “makanisa saba,” yaani kanisa lote la Mungu. Ufu. 1:20.

Kama vile saba inavyowakilisha si ukamilifu tu bali pia utimilifu, vivyo hivyo kanisa la Mungu linapaswa kuwa kamilifu, kanisa “takatifu lisilo na ila.” Efe. 5:27. Yesu pia aliwaambia wanafunzi Wake: “Ninyi ni nuru ya ulimwengu,” na “mji uliowekwa juu ya mlima hauwezi kusitirika.” Mt. 5:14.

Mapambo ya Mlozi

Katika kifuko cha kifuani, watenda kazi wa Mungu wanawakilishwa kama vito Vyake; katika kinara, wanawakilishwa kama mapambo Yake. Kwa nini mapambo hayo yalipaswa kufanywa “kama mlozi”? Neno la Kiebrania la mlozi linamaanisha kuharakisha, kwa sababu mti wa mlozi huchanua mapema sana katika majira—unaharakisha kutoa maua. Wayahudi waliuona kama ishara yenye kupendeza kwamba maisha mapya ya majira mengine ya kuchipua yamefika, picha yenye nguvu ya ufufuo. Kwa hiyo mapambo ya mlozi ni mfano wa Kristo ambaye ni “ufufuo na uzima,” Yoh. 11:25, na pia wa maisha mapya yatakayokuja kwa wote wanaomshuhudia. Kinara katika sehemu zake zote kilibeba ishara hii ya Kristo aliyefufuka, ambaye Wakristo wanapaswa “kuharakisha” kumtangaza kwa ulimwengu. “Kazi ya Mfalme inahitaji haraka.” 1 Sam. 21:8. Yer. 1:11,12 inatoa wazo hilo hilo: “Neno la Bwana likanijia, kusema, Yeremia, waona nini? Nikasema, Naona ufito wa mlozi. Ndipo Bwana akaniambia, Umeona vema; maana nitaliharakisha neno Langu, nilitimize.”

Neno mlozi pia linamaanisha mwenye kukesha. Hili linaonyesha kwa uzuri kazi ya Kristo kwa ajili yetu: “Yeye amlindaye Israeli hasinzii wala halali.” Zab. 121:4. “Macho saba” ya Mwana-Kondoo yanaenda “duniani kote.” Ufu. 5:6. Kwa nini Yesu anautafuta ulimwengu kwa namna hii? “Macho ya Bwana hukimbia-kimbia katika dunia yote, ili ajionyeshe mwenye nguvu kwa ajili ya hao waliokamilika

moyo kuelekea Kwake.” 2 Nya. 16:9. Mwana-Kondoo alikuwa na “pembe saba” pamoja na macho saba.

Wazo la bidii pia limo katika mzizi wa neno mlozi—kuwa na bidii; kutazama kwa hamu kama chui; kuwa na nia thabiti juu ya jambo; kuwa macho na mwenye kukesha. Yer. 5:6. Taa saba zilizokuwa mbele ya kiti cha enzi zilikuwa “taa za moto”—Ufu. 4:5—kanisa Lake ambalo Roho Mtakatifu hulijaza moto wa bidii.

Mapambo Sabini

Kwa nini kulikuwa na mapambo sabini? Yanawakilisha nini? Bwana hakuwatuma wale kumi na wawili tu kwenda katika ulimwengu wote kuhubiri Injili, bali “akaweka wengine sabini pia, akawatuma wawili wawili watangulie mbele ya uso Wake, kwenda kila mji na kila mahali ambapo Yeye Mwenyewe angekuja.” Matokeo ya juhudi zao yalikuwa nini? Walirudi kwa furaha, wakisema: “Bwana, hata pepo wanatutii kwa jina Lako.” Luka 10:1,17. Walikuwa wameunganishwa na Chanzo cha nguvu, Nuru ya Kweli ya ulimwengu, na mafanikio yaliambatana na juhudi zao. Kama mitume, “walipokea vipawa vya nguvu za juu kama muhuri wa utume wao.” HU 94. Imesemwa kwamba mapambo haya sabini yanawakilisha walei waliojiweka wakfu na waaminifu ambao mioyo yao inawaka kwa bidii ya kuinua juu mwenge wa Ukweli, ili miguu ya mtu fulani iongozwe kutembea katika Njia ya Kwenda Kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu. Na kwa nini isiwe hivyo? Je, kinara hakiliwakilishi kanisa lote katika huduma ya uaminifu?

Wazee sabini wa kwanza waliteuliwa wakati agano la Mungu lilipothibitishwa Sinai. Kut. 24:1,9. Walikuwa wawakilishi wakuu katika makabila yao, walioonekana zaidi kwa uadilifu na unyofu pamoja na cheo na ushawishi.

Baadaye wakawa wasaidizi maalumu wa Musa katika majukumu yake mazito na yenye kutatanisha. Walipoteuliwa: “Bwana akashuka katika wingu . . . akatwaa roho iliyokuwa juu yake [Musa], akaitia juu ya wale sabini.” Hes. 11:14,16,17,25. Mamlaka yao yalihusu mambo yote yaliyohusu ustawi wa watu kwa ujumla. Walikuwa aina ya baraza la utawala, bunge. Roho ya unabii ilikabidhiwa kwao—ufahamu wa ajabu wa kugundua uovu uliofichika na kutatua matatizo. Hes. 11:24–30. Waandishi wa Kiyahudi wanasema kwamba huu ulikuwa mwanzo wa Sanhedrin, mahakama kuu ya taifa lao.

Dhahabu Safi

Tofauti na meza na madhabahu, ambazo zilitengenezwa kwa mti uliofunikwa dhahabu, kinara “kilifanywa kwa kipande kimoja cha dhahabu,” WiM 348—“shina lake, na matawi yake, mabakuli yake, vitovu vyake, na maua yake.” Vilevile, “mikasi yake ya kukatia utambi, na vyombo vyake vya kuwekea makaa.” “Kwa talanta ya dhahabu safi akakifanya, na vyombo vyake vyote.” Kut. 25:38; 37:23. Kuhusu kanisa ambalo Yesu analitakasa, imeandikwa “Yeye ataketi kama mtakasaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, nao watamtolea Bwana sadaka katika haki.” Mal. 3:3. Kama msafishaji wa dhahabu anavyofanya kazi juu ya chuma hicho cha thamani mpaka sura yake mwenyewe ionekane katika kitu kilichoyeyushwa, vivyo hivyo: “Kristo ameketi ili kuchora sura Yake katika kila mwanafunzi. Kila mmoja ambaye Mungu amemkusudia afanane na mfano wa Mwana Wake.” Rum. 8:29; TVV 827. Tunapoakisi mfano Wake katika maisha yetu, nuru yetu itamwangazia Yesu.

Dhahabu pia inawakilisha thamani. Talanta moja ya dhahabu, iliyokuwa na uzito wa takribani pauni 120, ilitumika katika kinara. Thamani yake ilikuwa takribani dola 30,000. Kwa kuwa katika wakati wa Kristo mshahara wa siku ulikuwa senti kumi na tano, thamani ya kinara katika siku zetu ingekuwa karibu dola 3,000,000. Kinara kilikuwa chombo cha gharama kubwa zaidi, na vilevile kilikuwa na mapambo mengi zaidi kati ya vyombo vitakatifu. Kwa kiasi hiki kikubwa cha dhahabu kilichotumika ndani yake, Fundi Aliyevuviwa alitaka kuonyesha umuhimu mkubwa sana na thamani ya juu ambayo Yesu huiweka katika huduma ya kweli ya nafsi. Ni ishara ya kaulimbiu: “Shiriki imani yako.” “Vivyo hivyo nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.” Mt. 5:16.

Dhahabu ilipondwa, Kinara hakikuwa dhahabu safi tu, bali kilikuwa dhahabu iliyopondwa. Kut. 25:31,36. Ilihitaji mapigo mengi ya ustadi ili kuunda maelezo yote ya mapambo yake. Vivyo hivyo Kristo: “Alijeruhiwa kwa makosa yetu; alichubuliwa kwa maovu yetu; adhabu ya amani yetu ilikuwa juu Yake.” Isa. 53:3-10. “Naam, na wote watakaoishi kwa utauwa katika Kristo Yesu wataudhiwa.” 2

Tim. 3:12. Ni majaribu yanayolitakasa kanisa na kulifanya lifae kuwa nuru ya ulimwengu. Jambo hili limedhihirishwa katika mateso ya maelfu ya wafia-imani wa Zama za Giza na wakati wa Matengenezo ya Kanisa, lakini “damu ya wafia-imani ilikuwa mbegu ya kanisa.” Pia katika siku zetu wenyewe, watenda kazi wengi wa Mungu wamepata mateso na kufungwa kwa ajili ya ukweli. Mungu huruhusu mioto ya mateso ili takataka ichomwe, na kisichokuwa na thamani kitenganishwe na kilicho na thamani, ili chuma safi kiangaze. “Anatupitisha kutoka moto mmoja kwenda mwingine, akijaribu thamani yetu ya kweli. . . . Ikiwa ustawi au taabu vitafunua uongo, kiburi au ubinafsi mioyoni mwetu, tutafanya nini Mungu atakapojaribu kazi ya kila mtu kama kwa moto, na kufunua siri za mioyo yote?” 4Shu 85. Kwa sababu hii kinara, kinachowakilisha Kristo na watenda kazi wenzake, kilitengenezwa kwa dhahabu iliyopondwa.

Mafuta Safi ya Mzeituni na Umuhimu Wake

“Waagize wana wa Israeli kwamba wakuletee mafuta safi ya mizeituni yaliyopondwa kwa ajili ya nuru, ili taa ziendelee kuwaka daima.” Law. 24:2; Kut. 27:20. Maneno kadhaa katika kifungu hiki yanajitokeza wazi—mafuta yalikuwa safi, yalikuwa yamepondwa, na taa zilipaswa kuwaka daima. Mafuta safi yanaashiria nini? Maono ya kinara ambayo Mungu alimpa Zekaria yanaeleza: “Malaika . . . akaniambia, Unaona nini? Nikasema, . . . tazama kinara cha taa cha dhahabu tupu, na bakuli juu yake, na taa zake saba juu yake . . . na mizeituni miwili karibu nacho, mmoja upande wa kuume wa lile bakuli, na mwingine upande wake wa kushoto. “Ndipo nikajibu nikamwambia malaika aliyesema nami, Bwana wangu, hivi ni nini? . . . Malaika . . . akajibu . . . Hujui hivi ni vitu gani? Nikasema, La, Bwana wangu. Ndipo akajibu . . . Hili ndilo neno la Bwana kwa Zerubabeli, kusema, Si kwa uwezo, wala si kwa nguvu, bali ni kwa Roho Yangu, asema Bwana wa majeshi.” Zek. 4:1–6. Kwa hiyo mafuta ni Roho wa Mungu, anayezifanya taa zitoe nuru. Na Kristo Ndiye “bakuli” ambalo mafuta hutoka na kuingia katika taa saba, kwa maana Yeye ndiye anayemtuma Roho Mtakatifu kwa makanisa saba. Bila “mafuta haya safi” ya Roho, haiwezekani kwa wafuasi wa Yesu kuiacha nuru yao iangaze ulimwenguni kwa mwangaza Wake kamili.

Mafuta yalitumika katika huduma za kutawazwa, hivyo yakahusishwa na mamlaka ya kifalme. Matumizi yake pia yanaonyesha furaha ya Mungu: “Wapaka kichwa changu mafuta; kikombe changu kinafurika.” Zab. 23:5. Yanahusishwa na maombi ya uponyaji: “Mtu wa kwenu amekuwa mgonjwa? Na awaite wazee wa kanisa; nao wamsalie, wakimpaka mafuta kwa jina la Bwana.” Yak. 5:14.

Mafuta Yalipondwa

Kama vile kinara chenyewe kilivyokuwa cha dhahabu “iliyopigwa,” vivyo hivyo mafuta yalipondwa, kuonyesha kwamba Roho Mtakatifu ameshiriki katika mateso

ambayo wokovu wetu umegharimu. Mafuta haya yalipondwa “ili taa ziendelee kuwaka daima.” Kut. 27:20. Ni wajibu mkubwa kiasi gani ambao jambo hili linawaweka juu ya wale wanaobeba nuru ya Mungu! Kadiri sisi, kama wana wa Mungu, tunavyotambua kwa undani zaidi mateso ambayo wokovu wetu umegharimu mbingu yote, ndivyo tutakavyotamani kwa bidii zaidi kuzifanya taa zetu “zikae zikiwaka daima,” si kwa vipindi tu bali kwa kudumu. “Kwa wakati wake” na “nje ya wakati wake” tunapaswa kuangaza nuru Yake ya mbinguni “katikati ya kizazi kilicho kibovu na kilichopotoka.” 2 Tim. 4:2; Flp. 2:15.

Taa Ziliwaka “Daima” Kama vile mkate uliokuwa juu ya meza ulivyokuwa “wa daima,” Hes. 4:7, na uvumba juu ya madhabahu ulivyokuwa “wa kudumu,” Kut. 30:8, vivyo hivyo taa ziliwaka “daima.” Law. 24:2. “Zilitoa nuru mchana na usiku.” PP 348. Vivyo hivyo nuru ya kanisa inapaswa kuangaza kuzunguka dunia nzima mchana na usiku. “Asubuhi panda mbegu zako, wala jioni usiuzuie mkono wako.” Mhu. 11:6. Haijalishi kazi yetu maishani ni ipi, kila huduma inapaswa kuelekezwa kwa dhati kuendeleza kazi ya Mungu. Hivyo, siku baada ya siku, wote wanaweza kuwa wachukuaji wa nuru wa Kweli, “mabalozi kwa ajili ya Kristo.” 2 Kor. 5:20.

Katika uhusiano huu, ni jambo la kuvutia na muhimu kuona kwamba maneno daima na kudumu yaliyotumiwa kueleza huduma za meza, madhabahu na kinara, pamoja na madhabahu ya shaba ambako “sadaka ya kuteketezwa ya daima” ilitolewa asubuhi na jioni—maneno haya katika lugha ya awali ni sawa na neno kila siku lililotumiwa katika Danieli 8:11–13, ambapo kazi ya kukufuru ya “pembe ndogo” inaonyeshwa.

Tunafanya vema kukumbuka jambo hili, kwa maana litatokea tena baadaye. Wakati huo huo, na tujihadhari, tusije “kwa hila za Shetani” tukapuuza fursa zetu za “daima” na “kila siku” za kutakaswa. Wakati wa huduma hizi za daima “ulikuja kuzingatiwa kuwa wakati uliowekwa wa ibada katika taifa lote la Kiyahudi,” wakati mkutano wote wa watu walipoinama katika maombi nyuso zao zikielekea Yerusalemu. WiM 353,354; Luka 1:10.

“Mizeituni Miwili”

Tena Zekaria akamwuliza malaika: “Ni nini miti hii miwili ya mizeituni iliyo upande wa kuume wa kinara na upande wake wa kushoto . . . matawi haya mawili ya mizeituni ambayo kwa njia ya mabomba mawili ya dhahabu humimina mafuta ya dhahabu kutoka humo?” Malaika akajibu: “Hawa ndio hao wana wawili waliotiwa mafuta, wasimamao karibu na Bwana wa dunia yote.” Zek. 4:11–14.

Ni nini kinachowakilishwa na hawa “waliotiwa mafuta” wawili, miti hii miwili ya mizeituni inayotoa mafuta kwa taa? Katika Ufunuo 11:3,4, Yesu anasema: “Nami nitawapa mashahidi Wangu wawili uwezo . . . Hawa ndio ile mizeituni miwili . . . wasimamao mbele za Mungu wa dunia.” Mashahidi hawa wawili ni nani? Je, si Maandiko yanayoshuhudia juu ya nguvu za Mungu? Kuhusu Maandiko ya Agano la Kale Yesu alisema: “Yanashuhudia habari Zangu,” Yoh. 5:39; na kuhusu Agano Jipya alitangaza: Habari njema hii ya ufalme itahubiriwa . . . kuwa ushuhuda.” Mt. 24:14. Kwa hiyo Agano la Kale na Agano Jipya ni “mashahidi wawili” wa Kristo, “hao wawili waliotiwa mafuta” waliofananishwa na miti miwili ya mizeituni inayomimina mafuta ya dhahabu kutoka humo kupitia mabomba mawili ya dhahabu. Wabeba nuru Wake hujaza taa zao mafuta, hivyo kuzifanya taa zitoe nuru. “Kuingia kwa maneno Yako hutoa nuru.” “Neno Lako ni taa ya miguu yangu, na mwanga wa njia yangu.” Zab. 119:130,105. Mungu amewapa “nguvu” hawa “mashahidi wawili,” nao ni chanzo cha nguvu zetu, kama walivyokuwa chanzo cha nguvu za Kristo alipokutana na adui kwa changamoto: “Imeandikwa.” Mt. 4:4,7,10.

Kupitia Neno la Mungu, Roho Mtakatifu hutoa mafuta kwenye taa ili taa ziendelee kuwaka “daima.” Ni kwa kujifunza “daima” Agano la Kale na Agano Jipya tu ambapo Mkristo anaweza kupokea mafuta kamili kwa ajili ya taa yake, ili amshuhudie Kristo. Bila mtiririko huu wa kudumu wa mafuta katika maisha yake, taa yake, kama zile za mabikira watano wapumbavu, hakika itazimika. Wapo wanaodharau baadhi ya sehemu za Biblia, hasa Agano la Kale na kitabu cha Ufunuo. Matokeo yatakuwa nini kwa “kuwaumiza” hawa mizeituni miwili, hata wasiweze kutoa mafuta? “Ikiwa mtu atataka kuwadhuru, moto hutoka katika vinywa vyao, na kuwameza adui zao; na mtu akitaka kuwadhuru, hivyo ndivyo imempasa kuuawa.” Ufu. 11:5.

Mzeituni hukua polepole na huishi kwa muda mrefu sana, hivyo ukiwa ishara ya nguvu na maisha marefu. “Mimi ni kama mzeituni mbichi katika nyumba ya Mungu; nimeutumaini wema wa Mungu milele na milele.” Zab. 52:8. Pia ni ishara ya baraka ya Mungu katika nyumba zetu: “Watoto wako watakuwa kama miche ya mizeituni kuizunguka meza yako.” Zab. 128:3.

Nani Aliyeziwasha Taa?

Haruni, kuhani mkuu, ndiye aliyewasha taa. Hes. 8:3. Vivyo hivyo Kristo, Kuhani Mkuu wetu, lazima awashe taa zetu kabla hatujaweza kuangaza kwa ajili Yake. Yeye, shina kuu, hutuma mafuta kwenye matawi yote, na hufanya hivyo bila kipimo—kipimo chake kikiwa "kipimo cha utimilifu wa Kristo." Efe. 4:13. Kugusana huku na chanzo cha nuru kunaweza kufananishwa na nguvu ya umeme katika nyaya. Ni tunapounganishwa na nguvu hii ndipo tunaweza kuangaza kwa kweli. Mzunguko uliokatika hauwezi kupitisha mkondo kwenye taa, lakini mzunguko kamili huleta nguvu na ushindi kwa mtenda kazi mwanadamu. Roho Mtakatifu alimletea Gideoni ushindi. Alimsababisha Filipo "akimbie," na yule Mwethiopia akaongoka. Alifanya kazi pamoja na Petro, na Kornelio akakubali wokovu.

Kuwashwa kwa Taa Asubuhi na Jioni

Haruni alipofukiza uvumba juu ya madhabahu asubuhi, alitengeneza taa. "Kila asubuhi . . . anazipamba taa; jioni anaziwasha taa" (pembeni, "huzifanya zipande"). Kut. 30:7,8. Jioni mafuta mapya yaliwekwa katika taa; asubuhi kutengeneza au kupunguza utambi wa taa kulizifanya ziangaze kwa ukamilifu. Kuchoma uvumba na kutunza taa kulihusiana kwa karibu. Vivyo hivyo, tunapopiga magoti kwenye madhabahu yetu ya maombi asubuhi na jioni, Kuhani Mkuu wetu atatupatia kipimo kipya cha Roho Wake Mtakatifu kama maandalizi mapya kwa ajili ya huduma.

Kinara ni Kibeba Nuru

Kama kusudi la kinara lilivyokuwa kutoa nuru, vivyo hivyo kusudi pekee la kanisa ni kutoa nuru. Taa isiyotoa nuru, au inayotoa nuru hafifu na isiyoaminika, ina thamani ndogo; na kanisa lisiloangaza lina "mfano wa utauwa," lakini "limeikana nguvu zake." 2 Tim. 3:5. Huduma ndiyo sababu pekee ya kuwepo kwa kanisa. Lisipoangaza, ulimwengu huachwa gizani, na wengi watapoteza njia yao katika Njia ya Kwenda Kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu.

Kila mshiriki wa kweli wa kanisa ataruhusu nuru yake iangaze, na iangaze "daima," popote alipo.

Kwa hiyo Yesu analiambia kanisa Lake: "Ninyi ni nuru ya ulimwengu . . . Nuru yenu na iangaze." Mt. 5:14,15.

Sisi ni taa Zake
Kuangaza pale Atakaposema;
Na taa si kwa vyumba vyenye jua,
Wala kwa mwanga wa mchana,
Bali kwa mahali penye giza duniani

Ambapo aibu, uovu na uhalifu huota,
Au katika giza hafifu la machweo,
Ambapo kondoo waliopotea wamepotea njia;
Au pale taa ya imani inapofifia,
Na roho zinapapasa zikimtafuta Yeye,
Na hivyo wakati mwingine tunaona mwali
Ukimulika wazi kupitia usiku,
Usiku wenye giza sana kiasi kwamba hatuwezi kuona taa,
Bali tunaona nuru tu.
Basi nasi na tuangaze, upendo Wake ukiwa mwali,
Ili watu watukuze Jina Lake.— R. J. Flint

Kubeba Nuru—Tunda la Imani, Huduma inayoangaza kweli imeitwa "utayari wa kwenda maili ya pili." "Mtu akukulazimisha kwenda mwendo wa maili moja, nenda pamoja naye mbili. Mtu akikupiga shavu lako la kuume, mgeuzie na la pili. Na mtu akitaka kukushitaki na kukutwaa kanzu yako, mwachie na joho lako." Mt. 5:41,39,40. Hii kwa kweli ni kuwapenda adui zetu. Ni huduma ya namna hii inayotufanya kuwa "wana wa Baba [yetu] aliye mbinguni." Huduma hiyo ndiyo tunda la wote watakaokuwa "wakamilifu, kama Baba [yao] aliye mbinguni alivyo mkamilifu." Mt. 5:44,45,48. Huduma hiyo mbele za watu itawaongoza "kumtukuza Mungu." Mt. 5:16.

Bila "utayari huu wa kwenda maili ya pili" hakuwezi kuwa na imani ya kweli. "Unionyeshe imani yako pasipo matendo, nami nitakuonyesha imani yangu kwa matendo yangu"; au kama Moffatt anavyotafsiri: "Unionyeshe imani yako bila matendo yoyote, nami nitakuonyesha kwa matendo yangu imani ni nini." Yak. 2:17,18. "Kazi hii ya upendo" ni "kazi ya imani" (Moffatt), "imani itendayo kazi kwa upendo," Gal. 5:6—imani inayohesabiwa kuwa haki, yaani kutenda lililo sahihi—imani inayosababisha kutakaswa. Huduma isiyo na imani na upendo imeitwa kwa usahihi "utumwa hafifu wa kijivu."

Sisi sote ni watumishi, watumishi ama "wa dhambi iletayo mauti, au wa utii uletao haki." Rum. 6:16. Tunawezaje kuwa watumishi wa utii? Kuna njia moja tu: "Wote waliompokea, aliwapa uwezo." Yoh. 1:12. Nguvu hii ni haki ya kuzaliwa ya kila mtu aliyepitia kuzaliwa mara ya pili, kila mtu aliyepatanishwa na kuhesabiwa haki katika Ua wa nje na ambaye ameingia Patakatifu ili kutakaswa. Hili limeelezwa kwa nguvu na H. M. Tippett katika kitabu chake chenye kutia moyo My Lord and I, uk. 51: "Mungu anakusudia kila mmoja wetu awe kazi bora ya kiroho, jengo Lake. Msiba mkubwa wa maisha ya mwanadamu

ni kwamba mara nyingi tunachagua mipango yetu wenyewe badala ya kile ambacho mbingu imekusudia kwa ajili yetu."

"Msiba wa maisha katika mambo ya kiroho ni kuona nguvu mara mia moja ikizalisha mafanikio mara thelathini." (Ibid. 31). "Mungu hunyoosha mkono Wake kupitia rundo letu la maazimio yaliyovunjika, maadili yaliyofifia, matumaini yaliyopondwa, dhamiri zilizotiwa alama, mapenzi yasiyodhibitiwa, na kufikia vipaji vilivyozikwa vya heshima na huduma ili kutufanya kuwa watumishi wa haki." Ibid. 46. Kwa hiyo tuendelee kuweka taa zetu juu ya kinara, si chini ya pishi, tukikumbuka daima kwamba: "Si kwa uhakika zaidi kwamba mahali pameandaliwa kwa ajili yetu katika makao ya mbinguni kuliko mahali maalumu palipotengwa duniani ambapo tunapaswa kumfanyia Mungu kazi." MiM 327.

Mfumo wa Mungu wa Kutangaza

Katika Ufunuo 4:5, "umeme na sauti za radi na sauti" zilizotoka katika kiti cha enzi, mbele yake zikiwa zinawaka "taa saba za moto," zinaweza kuitwa mfumo wa Mungu wa kutangaza. Kutoka kituo hiki kikuu, kupitia "Roho saba za Mungu"—udhihirisho kamili wa Roho kupitia kanisa Lake lote, yaani kinara chenye matawi saba—Yeye hutuma vijito vya nuru kwa ulimwengu wote.

"Mungu ni mtenda kazi wa kudumu." "Malaika ni watenda kazi, wahudumu wa Mungu kwa wanadamu," na Mungu amekusudia kwamba wote ambao mioyo yao imewashwa wawe watenda kazi, "wavuvi wa watu." "Mnyama wa kazi anayebeba mzigo hutimiza kusudi la kuumbwa kwake vizuri zaidi kuliko mwanadamu mvivu……Wale wanaotarajia mbingu ya kutofanya kazi watakatishwa tamaa; kwa maana mfumo wa mbingu hautoi nafasi ya kuridhisha uvivu … Ni mtumishi mwaminifu atakayekaribishwa kutoka katika kazi zake na kuingia katika furaha ya Bwana." JVi 216; MWWW 280.

"Chini karibu na bahari
Ya Galilaya ya buluu
Mwokozi alipita tena na tena;
Kutoka ufukweni mwa bahari
Aliita, 'Nifuate,
Nami nitakufanya wavuvi wa watu.'
Anaita leo
Kwa namna ile ile ya dhati.
Anaita tena wavuvi;
Na majina yanayong'aa zaidi yanayojulikana
Karibu na kiti cha enzi cha Mungu
Yatakuwa ya wale waliokuwa wavuvi wa watu."— Mwandishi Hajulikani

Baraka ya Utumishi

Juhudi zetu za kuwasaidia wengine na kuwaonyesha njia ya uzima hazitawanufaisha wao tu, bali pia “zitarudi kwetu zikiwa baraka.” Hili ndilo kusudi la Mungu katika kutupatia sehemu ya kushiriki katika mpango wa ukombozi. “Amewapa wanadamu fursa ya kuwa washiriki wa tabia ya Mungu, na kwa upande wao, kuwapelekea wanadamu wenzao baraka. Hii ndiyo heshima ya juu kabisa, furaha kuu zaidi ambayo Mungu anaweza kuwapa wanadamu.” NSa 83. Kubeba nuru kwa namna hii si kwa kipimo kidogo au haba. Luka anaieleza hivi: “Wapeni watu vitu, nanyi mtapewa; kipimo cha kujaa na kushindiliwa na kusukwa-sukwa na kufurika, ndicho watu watakachowapa vifuani mwenu. Kwa kipimo kile kile mpimacho ndicho mtakachopimiwa.” Luka 6:38. Huduma inayokubalika kwa Mungu huchochewa na Roho wa Kristo. Kuhusu wale wanaotumikia kwa nia za ubinafsi, haijalishi huduma hiyo inaweza kuonekana kuwa nzuri kiasi gani kwa nje, imeandikwa: “Hakuna atendaye mema, la! Hata mmoja.” Rum. 3:12; Zab. 14:3.

Kinara ni Ishara ya Roho Mtakatifu

Kama ilivyokwishaelezwa, utimilifu wa mfano wa kinara chenye matawi saba ni “taa saba za moto ziwakazo mbele ya kiti cha enzi, ambazo ni Roho saba za Mungu.” Ufu. 4:5. Roho hawa saba wa Mungu “wametumwa duniani kote” na Mwana-Kondoo, Ufu. 5:6, katika kutimiza ahadi Yake ya mwisho kwa wanafunzi: “Nitamtuma . . . Msaidizi kwenu, ambaye ni Roho Mtakatifu”; “Yeye atawafundisha yote.” Yoh. 16:7; 14:26. Kwa wale wanaotafuta, Yeye atafunua ukweli wa kiroho na kutoa nguvu za kiroho.

Kama katika patakatifu pa duniani kinara kilivyowakilisha kuiacha nuru yetu iangaze katika huduma kwa Mungu, vivyo hivyo katika patakatifu pa mbinguni, katika utimilifu wote wa nguvu Zake kamili mara saba, Roho Mtakatifu anatafuta pembe zote zenye giza za dunia na pembe zote zenye giza za mioyo yetu “yenye hila” na “michafu sana,” ili kuwapata nafsi zilizopotea na kuwaongoza katika utii kwa Neno la Mungu lililo hai. Yer. 17:9. kuteseka kwa Roho Mtakatifu Kama kwa maumivu yasiyoweza kusemeka, Rum. 8:26, anavyowasihi wanadamu wenye dhambi, mateso ya Roho Mtakatifu yanawakilishwa na ukweli kwamba si dhahabu tu, bali hata mafuta yaliyotumika katika kinara yalikuwa “yamepondwa.” Kwa kupuuza Neno, maombi na huduma, “tunapuuza wokovu mkuu namna hii.” Ebr. 2:3. Tujihadhari tusije “tukamhuzunisha Roho Mtakatifu wa Mungu,” kwa maana kupitia wakala huyu pekee tunaweza “kutiwa muhuri hata siku ya ukombozi.” Efe. 4:30; 1:13.

Kutakaswa na Uhusiano Wake na Kuhesabiwa Haki

Maneno kuhesabiwa haki na kutakaswa kwa kawaida hayaeleweki kwa kina, na mara nyingi kabisa hayaeleweki kabisa. Mara nyingi kuhesabiwa haki huchanganywa na kutakaswa, moja likichukuliwa kuwa sawa na jingine, wakati kwa kweli ni mambo mawili tofauti kabisa. Kama ilivyoelezwa hapo awali, upatanisho na kuhesabiwa haki, vilivyoonyeshwa katika Ua wa nje, husababisha kuzaliwa mara ya pili; wakati huo haki ya Kristo huhesabiwa kwa mwenye dhambi aliyetubu, ikifunika dhambi zake zote za zamani. Haki hii haipatikani kwa matendo ya sheria, Rum. 3:20,24; ni zawadi ya bure kutoka kwa Yesu Kristo, inayopokelewa kwa imani. Rum. 5:16,18. Kutolewa kwa zawadi hii ni kazi ya muda mfupi.

Kinyume chake, kutakaswa ni kazi ya maisha yote, wakati ambao tunapaswa kuufanyia kazi wokovu wetu wenyewe kwa kuogopa na kutetemeka. Flp. 2:12. Huu ni uzoefu wa Kikristo wenye nguvu na wa kuvutia katika utii wa kila siku kwa sheria ya Mungu. Hapa, kupitia Kristo, matendo ya sheria yanaonekana katika matendo ya maisha, ambayo bila hayo imani yetu imekufa. Yak. 2:16,17. Katika uzoefu huu wa maisha yote, haki ya Kristo hutolewa ndani ya Mkristo; yaani, inakuwa sehemu yake, naye anakuwa mshiriki wa tabia ya Mungu. Haki hii iliyohesabiwa katika Ua wa nje na kutolewa katika Patakatifu ni nzuri na yenye maana kwa sababu katika patakatifu inaonekana katika mtazamo wake halisi. Uzoefu wa kwanza, kuhesabiwa haki, ni “hati yetu ya kustahili mbingu”; wa pili, kutakaswa, ni “kufaa kwetu kwa ajili ya mbingu.” R&H, Juni 4, 1895. Roho wa Mungu anayepokelewa moyoni kwa imani ndiye mwanzo wa uzima wa milele. Yoh. 17:3; 6:54.

Kutakaswa ni uzoefu wa aina tatu, unaofananishwa katika Patakatifu kwenye meza, madhabahu na kinara. Hili limeelezwa kwa nguvu na H. M. Tippett: “Katika wakati wa kungoja, waliobarikiwa zaidi ni wale wanaosimama kwa kunyanyua vidole vyao vya miguu, wakijinyoosha ili wafikie vitu bora vya Mungu—wakiwa juu ya vidole katika kusoma kwa uaminifu [kujifunza] Neno, juu ya vidole katika maombi, juu ya vidole katika huduma.” My Lord and I, uk. 311. Haya ndiyo mambo matatu muhimu ya “kukomaa” katika utu wa Kikristo. Kupitia njia hizi, akili inalenga kwa Kristo, na hivyo “tunadumu” ndani Yake. Huku ndiko kutakaswa, ambako kwa mwanga wa Patakatifu ni jambo lililo wazi, linaloweza kueleweka na lenye utajiri wa uzoefu wa kiroho.

Haki kwa Imani

Hii inajumuisha kuhesabiwa haki na kutakaswa. Ya kwanza ni tendo kamili la imani bila matendo ya sheria, tukipokea haki ya Kristo kama zawadi ya bure; ya pili ni “Mungu atendaye kazi ndani yenu,” si “kutaka” tu (kuhesabiwa haki), bali pia “kutenda” kwa mapenzi Yake mema (kutakaswa). Flp. 2:12,13. Ingawa

kuhesabiwa haki ni hatua ya kwanza katika haki kwa imani, kutakaswa ni utimilifu wake. Vyote vinakuja kupitia imani katika Kristo.

Tangu tunapoingia langoni mwa Ua wa nje mpaka maisha ya kufa yanapomalizika katika Patakatifu, uzoefu wote wa Kikristo ni haki kwa imani. Ni kwa njia hii pekee mtu anaweza kuhesabiwa haki au kutakaswa, ili Kristo awe yote katika yote. Kol. 3:11. Kwa maneno ya Paulo, jambo hili hupatikana kwa: "Kwa bidii yote mkijitahidi, katika imani yenu tieni wema; na katika wema wenu maarifa .... kiasi; … saburi; … utauwa; … upendano wa ndugu; … upendo." "Yeye ambaye hana mambo hayo … amesahau kwamba alitakaswa na dhambi zake za kale" (kuhesabiwa kwake haki), lakini "mkifanya mambo hayo … mtapewa kwa ukarimu kuingia katika ufalme wa milele wa Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo." 2 Pet. 1:5–11.

Kutakaswa—Pasipoti Yetu ya Kuingia Patakatifu pa Patakatifu

Ingawa haki iliyohesabiwa hutuweka huru kutokana na adhabu ya dhambi zetu za zamani, haki iliyotolewa ndani yetu hutuweka huru siku baada ya siku kutokana na nguvu ya dhambi, na hutupatia "uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu." Yoh. 1:12. Ni hii inayotulinda tusianguke, na kutuonyesha "hatuna lawama mbele ya utukufu Wake kwa furaha kuu." Yuda 24. Mungu "aliihukumu dhambi katika mwili" kwa "kumtuma Mwana Wake Mwenyewe katika mfano wa mwili ulio wa dhambi." Alifanya hivyo ili haki Yake "itimizwe ndani yetu." Rum. 8:3,4. Kwa kuihukumu dhambi katika mwili wa Mwana Wake, Mungu anapinga haki ya dhambi kuwepo katika maisha yetu. "Haya nimewaandikia ninyi ili kwamba msitende dhambi." 1 Yoh. 2:1. "Wote wanaoweka wakfu roho, mwili na nafsi kwa Mungu watakuwa wakipokea daima kipawa kipya cha nguvu za kimwili na kiakili. Hazina zisizoisha za mbingu ziko chini ya mamlaka yao." TVV 827.

Katika Patakatifu—"mahali pa Mkutano wa Wapenzi"—ikiwa tumebaki waaminifu kwa nadhiri zetu za ubatizo—waaminifu katika kujifunza na kutii Neno la Mungu, tukiwa wenye kudumu katika kumtegemea Mkombozi wetu kwa maombi, na kutimiza sehemu yetu kama mabalozi kwa ajili ya Kristo, tukiwasihi wengine wapatanishwe na Mungu—ikiwa huu umekuwa uzoefu wetu, mwisho wa safari ya maisha tutakuwa tumevikwa vazi letu la harusi la "kitani safi, ing'arayo, nyeupe," Ufu. 19:8, ambalo ni haki ya Kristo, tukiwa tayari kukubaliwa kama bibi-arusi wa Mwana-Kondoo. Ufu. 19:7,8. Tunapokuwa tumemaliza mwendo wetu katika "mahali pa Mkutano wa Wapenzi," tunaweza kusema pamoja na Paulo: "Kwa maana sasa nimewekwa tayari, na wakati wa kufariki kwangu umefika. Nimevipiga vita vilivyo vizuri, mwendo nimeumaliza, imani nimeilinda. Baada ya hayo nimewekewa taji ya haki, ambayo Bwana, Mwamuzi mwenye haki, atanipa siku ile." 2 Tim. 4:7. Ndipo tutakuwa na Jina la Baba—tabia Yake—katika vipaji vya nyuso zetu. Ufu. 22:4. Huku ndiko kutakaswa; ni pasipoti yetu ya

kuingia Patakatifu pa Patakatifu, katika “uwepo wa utukufu Wake,” kwa ajili ya kutukuzwa. Yuda 24.

Tanbihi: Katika mwaka wa 70 B.K., Yerusalemu lilipoharibiwa na jeshi la Warumi, kinara kilichukuliwa kwenda Roma na jenerali wa Kirumi Tito kama nyara ya ushindi wake. Bila shaka dhahabu yote iliyobaki katika patakatifu pia ilichukuliwa kama nyara, isipokuwa sanduku, ambalo tutajifunza baadaye. Kama kumbukumbu ya sherehe yake ya ushindi, Tao la Tito lilijengwa, na juu yake ikawekwa picha kubwa ya kinara. Hili lilibaki mpaka Roma yenyewe ilipoharibiwa, na kuliacha tao hilo katika magofu.

SEHEMU YA 5 – KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU

23. KRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU MBINGUNI

"Wakati Ulioamriwa"

Unabii ulitabiri wakati ambapo Yesu angepita ndani ya pazia la kwanza na kuingia katika Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni na kutawazwa kuwa Kuhani Mkuu. Dan. 9:24,27. Wakati pia ulitabiriwa ambapo angepita ndani ya pazia la pili na kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu ili kutenda kazi kama Hakimu. Dan. 8:14; 7:10,13,14. Kazi hii ya hukumu ya Kristo, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni, iliwakilishwa kwa mfano katika kazi ya kuhani mkuu wa duniani siku ya upatanisho—siku ya hukumu kwa Israeli ya kale. Katika Patakatifu pa duniani, iliitwa utakaso wa Patakatifu pa duniani; katika Patakatifu pa mbinguni, ni utakaso wa Patakatifu pa mbinguni. Dan. 8:14.

Utakaso wa patakatifu pa duniani ulikuwa, kwa mfano, utakaso wa Israeli ya kale kutokana na dhambi ambazo, kwa njia ya kuungama na matengenezo ya maisha, zilikuwa zimehamishiwa katika Patakatifu. Utakaso wa Patakatifu pa mbinguni si kwa mfano bali ni katika uhalisi—ni kufutwa kwa dhambi zilizokwisha samehewa za Israeli waliokombolewa, ambazo katika maisha haya zimeandikwa katika vitabu vya Patakatifu pa juu, na zimetangulia mbele ya hukumu. 1 Tim. 5:24.

Kwa agizo la Mungu, siku ya upatanisho ilikuja "katika mwezi wa saba, siku ya kumi ya mwezi." Law. 16:29,30. Tarehe hii haikubadilika kamwe; ilikuwa "amri ya milele," "amri ya milele." mst. 29,34. Vivyo hivyo, siku ya upatanisho ya utimilifu wa mfano, yaani, siku halisi ya Hukumu katika Patakatifu pa mbinguni, ilikuwa na tarehe iliyowekwa na Mungu, na tarehe hii haiwezi kubadilishwa.

Akirejea jambo hili, Paulo anasema, "Ameweka siku atakayowahukumu kwa haki walimwengu kwa mtu aliyemchagua." Mdo. 17:31. Kama vile siku ya upatanisho ilivyokuja mwishoni mwa mzunguko wa huduma ya kila mwaka, vivyo hivyo "wakati huu uliowekwa" ulikuja wakati ambapo "mwisho utakapokuwa"; "katika wakati wa mwisho ndivyo yatakavyokuwa maono." Dan. 8:19,17. "Wakati uliowekwa" kwa ajili ya huduma katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni ni dhahiri kama ilivyokuwa siku ya upatanisho katika patakatifu pa duniani. Umefunuliwa katika Danieli 8:13,14: "Ndipo nikamsikia mtakatifu mmoja akinena, na mtakatifu mwingine akamwuliza yule aliyenena, Maono haya yatakuwa hata lini? . . . hata lini kukanyagishwa chini patakatifu na jeshi?" Naye akaniambia (Danieli), "Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patakapotakaswa," au "kurejeshwa," kama Moffatt na baadhi

ya wataalamu wengine wanavyotafsiri. “Sehemu ile ya unabii wake iliyohusu siku za mwisho, Danieli aliagizwa kuifunga na kuifunga muhuri ‘hata wakati wa mwisho.’ Dan. 12:4. Ni pale tu tunapofikia wakati huu ndipo ujumbe kuhusu Hukumu ungeweza kutangazwa, ukiwa umejengwa juu ya utimilifu wa unabii huu.” PK 356.

Jina la Kiebrania la “yule mtakatifu fulani aliyenena” ni “Palmoni, Mhesabu wa Ajabu.” Dan. 8:13, pambizo. Kwa wazi jambo hili linamrejelea Kristo, Dan. 10:21, ambaye anajua na kuhesabu kila “wakati uliowekwa.” Yule “mtakatifu” mwingine alikuwa Gabrieli, mst. 16. Umuhimu wa pekee wa unabii huu kuhusu kurejeshwa na kutakaswa kwa Patakatifu pa mbinguni—yaani, Hukumu ya Danieli 7:10—ulioanza mwishoni mwa siku 2,300, unaonyeshwa na ukweli kwamba Mikaeli (Kristo) alikuja pamoja na Gabrieli kumpa Danieli “ujuzi na ufahamu” kuhusu “maono”; Dan. 9:22,23; na pia katika maneno ya Gabrieli: “Wala hakuna anishikaye katika mambo haya ila Mikaeli, mkuu wenu.” Dan. 10:21.

Unabii wa Mwisho wa “Wakati”

Kwa mambo kadhaa, unabii huu ni miongoni mwa unabii mashuhuri zaidi katika Biblia. Hakuna mwingine wenye tarehe nyingi zilizo wazi kiasi hiki, jambo linaloufanya uwe unabii wa wakati kwa namna ya pekee:

1. Ulianza wakati amri ilipotolewa “kuirudisha na kuijenga Yerusalemu,” mwaka 457 K.K. Dan. 9:25; Ezra 7, pambizo.

2. Katika majuma 70 yaliyotengwa kwa ajili ya Wayahudi, Dan. 9:24, mwishoni mwa majuma saba (miaka 49) baada ya “amri,” ujenzi wa ukuta wa Yerusalemu ulikamilishwa. Dan. 9:25.

3. Wakati wa ubatizo wa Kristo kama “Masihi” (Yule Aliyetiwa Mafuta) ulikuwa majuma 62 baada ya kujengwa upya kwa ukuta, au majuma 69 baada ya “amri”—mwaka 27 B.K. Dan. 9:26.

4. Taifa la Kiyahudi lilikataliwa mwishoni mwa juma hilo; mwaka 34 B.K.

5. Utakaso wa Patakatifu pa mbinguni, Hukumu ya “nyumba ya Mungu,” ulianza mwishoni mwa siku 2,300, miaka 1,810 baada ya mwaka 34 B.K., yaani, mwaka 1844 B.K. Dan. 8:14. Tazama mchoro unaoandamana na maelezo haya.

Hakuna shaka kwamba siku 2,300, zilizoanza mwaka 457 K.K., zilifika mwaka 1844, “wakati wa mwisho,” “wakati uliowekwa” ambapo “mwisho utakapokuwa.” Dan. 8:17,19. Kwa mujibu wa taarifa bora zaidi zilizopo sasa, siku ya kumi ya mwezi wa saba ya mwaka 1844 iliangukia tarehe 22 Oktoba, kwa hesabu ya Kiyahudi. Kila tukio tangu mwanzo hadi mwisho wa unabii huu limetimizwa kwa wakati wake, wakati ambao ulikuwa umetabiriwa kwa hakika.

Unabii huu si mrefu zaidi tu, bali pia ni unabii wa mwisho wa “wakati” uliotolewa kwa uvuvio. Kuhusu huo malaika alimtangazia Yohana, “hakutakuwa na wakati tena”; Ufu. 10:6; yaani, baada ya muda huo kuisha, hakungekuwa tena na unabii mwingine wa wakati maalumu, hata ule wa kutoa saa ya kuja kwa Kristo mara ya pili, kwa maana Yesu alisema, “Lakini habari ya siku ile na saa ile hakuna ajuaye [anayejulisha], hata malaika walio mbinguni, wala Mwana, ila Baba.” Marko 13:32. Baba amejiwekea Yeye Mwenyewe haki ya kutangaza kwa ulimwengu siku na saa ambayo Mwana Wake atatokea katika mawingu ya mbinguni. MAw 15,34; 285. Kwa hiyo, baada ya kufungwa kwa siku 2,300 mwaka 1844, mtu yeyote anayeweka tarehe au wakati wa kuja kwa Kristo mara ya pili anajichukulia mamlaka ambayo ni ya Yehova.

Jambo jingine linaloufanya unabii huu uwe wa ajabu ni kwamba unafunua wakati halisi wa matukio mawili muhimu sana katika mpango wa ukombozi; yaani, wakati ambao Kristo angeutoa uhai Wake kuwa fidia kwa ajili ya ulimwengu, na wakati ambao angeanza Hukumu ya “nyumba ya Mungu.” Je, ilikuwa ajabu kwamba Kristo, “Mhesabu wa Ajabu,” Yeye ambaye alikuwa ameihesabu ile njozi, angekuja mwenyewe kujibu swali, “Maono haya yatakuwa hata lini?” na kumwambia Danieli, “Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo Patakatifu patakapotakaswa”? Dan. 8:13,14.

Matukio mengine mawili yanayohusiana katika unabii huu yanaonekana wazi sana. Mwanzoni mwake, mwaka 457 K.K., wakati amri ilipotolewa “kuirudisha na kuijenga Yerusalemu,” Dan. 9:25, “mkutano mkubwa sana wa watu, wanaume na wanawake na watoto,” Ezra 10:1; 2:64,65; 8:3–14,18–20, uliondoka katika nchi ya utumwa wao na kurudi Sayuni. Hawa waliunda uraia wa Yerusalemu ya duniani. Mwisho wa siku 2,300, mwito wa Hukumu ulisikika: “Jiweke tayari kukutana na Mungu wako, Ee Israeli,” Amo. 4:12—jiandae kuondoka katika nchi ya utumwa wako na kuelekea Sayuni ya mbinguni. Wale wanaoitikia mwito huu watahesabiwa miongoni mwa raia wa Yerusalemu ya mbinguni. Hapo ndipo, mwaka 1844, katika Patakatifu pa mbinguni, uraia wa Yerusalemu ya mbinguni ulipoanza kukusanywa—wale wa “nyumba ya Mungu” wanaopita katika mtihani wa Hukumu.

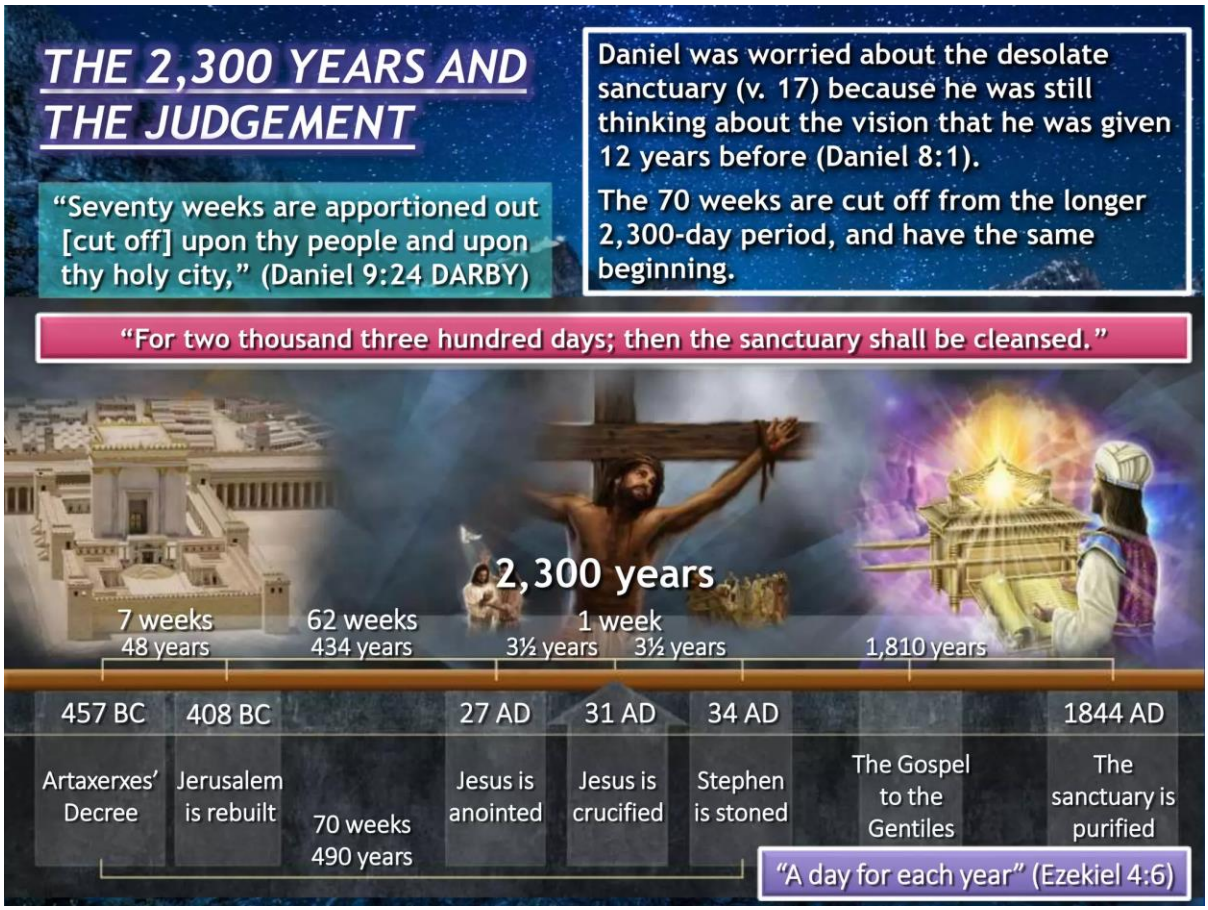

Sehemu Mbili za Huduma ya Patakatifu pa Mbinguni

Kama vile huduma ya Patakatifu pa duniani ilivyokuwa na sehemu mbili, yaani, huduma ya kila siku na huduma ya kila mwaka, kila moja ikiwa na kipindi chake cha wakati, vivyo hivyo huduma ya Patakatifu pa mbinguni ina sehemu mbili tofauti. Sehemu ya kwanza ilianza Kristo alipokwenda mbinguni ili kutenda kazi kama Kuhani Mkuu; sehemu ya pili ilianza alipoanza kazi Yake kama Hakimu. Ya kwanza, katika Patakatifu pa mbinguni, iliendelea mpaka mwaka 1844. Ya pili, katika Patakatifu pa Patakatifu, imekuwa ikiendelea tangu mwaka 1844. Kipindi chote cha wakati kuanzia mwaka 1844 hadi kufungwa kwa kipindi cha rehema ni utimilifu wa mfano wa siku ya kale ya upatanisho, yaani, siku ya Hukumu ya Israeli.

Maombezi Yanaendelea Wakati wa Hukumu Katika siku ya upatanisho, kuhani mkuu hakufanya tu huduma maalumu katika Patakatifu pa Patakatifu, bali katika Ua wa nje pia sadaka ya kawaida ya kila siku ilitolewa—“sadaka ya kuteketezwa ya daima,” ambayo iliwakilisha upatanisho wa Kristo unaoendelea. Hes. 28:3,4. Pia katika Patakatifu, juu ya madhabahu ya dhahabu, kuhani mkuu alichoma uvumba wa kila siku, ambao ulikuwa mfano wa sifa za haki ya Kristo, Law. 16:12, na wote walikuwa na nafasi ya kuifikia. Kwa hiyo, kama vile kuhani mkuu wa duniani katika siku ya Hukumu ya mfano alivyohudumu katika Ua wa nje na katika Patakatifu kama Mwombezi, na pia katika Patakatifu pa Patakatifu kama Hakimu, vivyo hivyo Kristo, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni, wakati wa Hukumu halisi hutenda kazi si kama Hakimu tu bali pia kama Mwombezi, akiendelea “kuomba kwa damu Yake mwenyewe” na sifa za haki Yake Mwenyewe “kwa ajili ya wenye dhambi.” Tazama PK 428,429. Tunaweza kushukuru sana kwamba

maadamu kipindi cha rehema bado kinaendelea, kuna tumaini kwa wote. Bado tunaweza kuja kwenye kiti cha enzi cha neema na kupata msaada.

Maono ya Danieli Kuhusu Chumba cha Mahakama Mbinguni

Wakati saa kuu ya historia ilipofikisha saa ya mwisho wa siku 2,300, mwanzo wa siku ya kumi ya mwezi wa saba ya utimilifu wa mfano, Baba, ambaye mpaka wakati huo alikuwa ameketi pamoja na Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, alihamisha Kiti Chake cha Enzi kwenda Patakatifu pa Patakatifu, akijiandaa kwa ajili ya kuanza kwa Hukumu. EW 55.

Tukio lililotokea katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni wakati huo, bila shaka, ni mojawapo ya matukio yenye kutisha na kutia kicho zaidi kuliko yote yaliyowahi kutokea tangu kutolewa kwa sheria huko Sinai. Akiieleza, Danieli anasema: "Nilitazama hata viti vya enzi vikawekwa, na huyo mzee wa siku akaketi, mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama sufu safi; kiti chake cha enzi kilikuwa kama mwali wa moto, na magurudumu yake kama moto uwakao. Mto wa moto ukatoka na kupita mbele zake; maelfu elfu wakamhudumia, na elfu kumi mara elfu kumi wakasimama mbele Zake; hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunguliwa." Dan. 7:9,10. Vitabu hivyo vilifunguliwa mbele ya sheria ya uhuru iliyokuwa imekiukwa, ambayo kwayo kila mtu atahukumiwa. Yak. 2:12. Moffatt anatafsiri sehemu hii hivi:

“Nilitazama mpaka mahakama ya hukumu ikawekwa”; yaani, mahakama ya haki kwa ajili ya kusikiliza kesi za madai au jinai.

Maono ya Yohana Kuhusu Chumba cha Mahakama

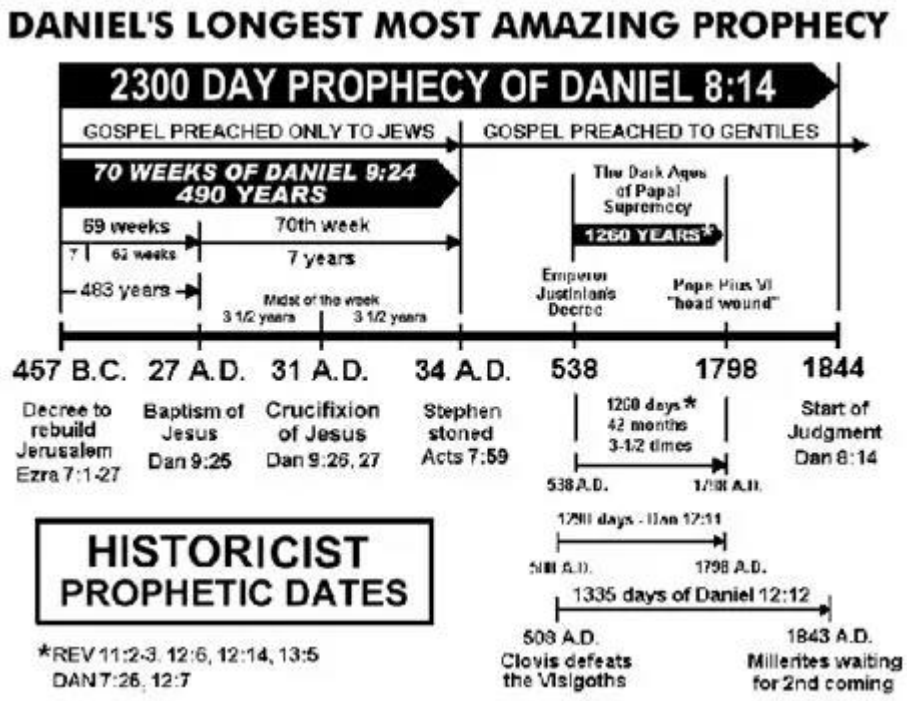
Yohana pia anaeleza tukio hili hili. Anasema: “Tazama,” “mlango (pazia la pili) ukafunguliwa mbinguni; . . .” (si kuingia mbinguni, bali ndani ya mbingu; pazia la kwanza liliwakilisha kuingia mbinguni) “na tazama, kiti cha enzi kimewekwa mbinguni, na Mmoja (Baba) ameketi juu ya hicho kiti cha enzi. Na Yeye aliyeketi alikuwa wa kuonekana kama jiwe la yaspi na jiwe la akiki; na upinde wa mvua ulikuwa kukizunguka hicho kiti cha enzi, wenye kuonekana kama zumaridi. Na kuzunguka hicho kiti cha enzi kulikuwa na viti ishirini na vinne (tafsiri ya Kigiriki ni ‘viti vya enzi’); na juu ya vile viti (au viti vya enzi) niliwaona wazee ishirini na wanne wameketi, wamevaa mavazi meupe; na juu ya vichwa vyao walikuwa na taji za dhahabu (zinazoonyesha ushindi na thawabu) . . . na katikati ya hicho kiti cha enzi, na kukizunguka hicho kiti cha enzi, walikuwa viumbe hai wanne.” Ufu. 4:1–6, pambizo. Viumbe hai wanne na wazee ishirini na wanne hawakuwa katika tukio aliloonyeshwa Danieli, labda kwa sababu ilikuwa baada ya siku za Danieli ndipo walipokuwa “wamekombolewa” kutoka katika dunia na kufanywa kuwa “makuhani” kwa Mungu. Ufu. 5:8–10. “Na nikaona . . . malaika wengi kuuzunguka ule kiti cha enzi.” Ufu. 5:11.

Tafsiri ya Kigiriki ya Ufunuo 4:1 ni: “Mlango (pazia la pili) ulikuwa wazi mbinguni.” Kwa kuwa mlango huu ulikuwa “wazi,” Yohana, akiendelea kueleza kazi iliyokuwa ikiendelea katika chumba cha mahakama huko juu, aliona si tu Kiti cha Enzi cha Mungu, ambacho ni utimilifu wa mfano wa sanduku katika Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa duniani, bali pia aliona “taa saba za moto zikiwaka mbele ya kile kiti cha enzi,” ambazo ni utimilifu wa mfano wa kinara chenye matawi saba kilichokuwa katika chumba cha kwanza cha patakatifu pa duniani. Ufu. 4:5; Kut. 40:24. Wakati mwingine aliona “madhabahu ya dhahabu iliyokuwa mbele ya kile kiti cha enzi,” ambayo ni utimilifu wa mfano wa madhabahu ya uvumba katika chumba cha kwanza cha patakatifu pa duniani. Ufu. 8:3. Je, maandiko haya hayaonyeshi kwamba, kwa kuwa mlango uliokuwa kati ya vyumba viwili ulikuwa “wazi,” Yohana alipewa fursa ya kutazama ndani ya Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni?

Kumngojea Wakili

Katika Patakatifu pa Patakatifu, katika “umilele Wake mkuu na mtulivu,” MH 417, Baba anangoja; hapa makerubi wawili wanaofunika wanasubiri, mmoja upande Wake wa kulia na mwingine upande Wake wa kushoto, wakiwa “walinzi wenye kuheshimiwa wa Kiti cha Enzi cha Mungu.” PP 357. Viumbe hai wanne na wazee ishirini na wanne wanasubiri. Mkutano mkubwa wa malaika unasubiri; “katika chumba cha uwepo cha Mfalme wa wafalme, wanasubiri”—“malaika

walio hodari kwa nguvu, watumishi Wake, wafanyao mapenzi Yake," "wakisikiliza sauti ya neno Lake, elfu kumi mara elfu kumi na maelfu ya maelfu." PK 511. Wote wanangoja kwa matarajio makubwa.

Kwa nini wanangoja? Mzee wa Siku yuko juu ya Kiti Chake cha Enzi; makuhani wasaidizi wako juu ya viti vyao vya enzi; mashahidi malaika wako katika nafasi zao; Hukumu imewekwa, vitabu vyenye kumbukumbu za maisha ya wale wanaopaswa kuhukumiwa vimefunguliwa, tayari kuchunguzwa. Nini kinakosekana? Bado wanangoja; kwa hamu kubwa wanangoja. Wanangoja kuwasili kwa Mtetezi, Yesu Kristo mwenye haki. 1 Yoh. 2:1. Hukumu haiwezi kuendelea mpaka Yeye aje—Yeye anayepaswa kuomba sifa za damu Yake kwa ajili ya wenye dhambi waliotubu, ili dhambi zao zifutwe.

Sherehe ya Tatu ya Ushindi wa Kristo

Sasa anakuja! Anakuja! "Niliona katika njozi za usiku, na tazama, mmoja mfano wa Mwana wa Adamu akaja pamoja na mawingu ya mbinguni" (mawingu ya malaika, "magari ya Mungu," Zab. 68:17) "akamkaribia huyo Mzee wa Siku" (Baba), "nao" (malaika) "wakamleta" (Mwana wa Adamu) "karibu mbele zake." Dan. 7:13. Katika gari la moto, Yeye (Yesu) alipita ndani ya pazia la pili, mahali ambapo Baba alikuwa ametoka na sasa alikuwa ameketi juu ya Kiti Chake cha Enzi kitukufu. EW 251. "Bwana atakuja na moto, na magari yake ya vita kama tufani." Isa. 66:15.

Ni tukio lenye utukufu na heshima iliyoje! Kama vile mshindi mkuu, akiwa amebebwa na washirika wake waliostaajabia ushindi wake vitani, anavyotambulishwa kwa heshima akiwa ameshinda, vivyo hivyo mawingu ya

malaika wa mbinguni yanamsindikiza Jenerali wao mshindi katika hali ya kifalme ndani ya “pazia la pili,” kwenye tukio la kazi Yake ya mwisho kwa ajili ya wokovu wa familia ya wanadamu. Hakuna tukio lingine muhimu na lenye heshima kubwa kama hili lililowahi kutokea katika ulimwengu wa Mungu. Mfalme wa mbinguni yuko njiani kwenda kwenye Hukumu ya nyumba ya Mungu, ambako atawakiri mbele za Baba wale waliomkiri mbele ya wanadamu. Mt. 10:32.

Kristo “anakuja kwa Mzee wa Siku mbinguni kupokea mamlaka, na utukufu, na ufalme,” Dan. 7:14, ambao “atapewa mwishoni mwa kazi Yake kama Mpatanishi . . . Kuhani wetu Mkuu anaingia katika Patakatifu pa Patakatifu ili kuanza kazi ya Hukumu ya Uchunguzi.” GC 480.

Maono ya Isaya Kuhusu Tukio Hili

Kama vile malaika waliomsindikiza Yesu alipokwenda mbinguni kuanza kazi Yake katika Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni walivyokutana na mshangao wa furaha, “Ni nani huyu MFALME WA UTUKUFU?” vivyo hivyo sasa anasalimiwa tena na kwaya ya mbinguni: “Ni nani huyu?” Hawachoki kamwe kumheshimu kwa sababu ya dhabihu Yake isiyo na ubinafsi na wokovu wa ajabu alioufanyia familia ya wanadamu.

“Ni nani huyu anayekuja . . . akiwa na mavazi yaliyotiwa rangi, Mavazi Yake yakiwa mekundu kuliko divai?” (AV)

Wanauliza:

“Ni nani huyu, aliyevaa kwa fahari,

Akipiga hatua katika nguvu Zake,

Ak ing’aa kwa ushindi,

Bingwa mwenye nguvu?” Moffatt.

Jibu linatoka kwa Yeye anayeongoza msafara unaokuja:

“Mimi ninayenena kwa haki,

Mwenye uwezo wa kuokoa.” AV.

Malaika wanaosubiri wanaonekana kutotosheka na jibu hili rahisi; wanataka Amiri wao mpendwa apokee heshima inayomstahili kwa sababu ya dhabihu Yake ya kumwokoa mwanadamu, kwa hiyo wanauliza tena:

“Kwa nini mavazi Yako ni mekundu,

Na nguo Zako kama yeye akanyagaye zabibu katika shinikizo la divai?” AV.

Kisha jibu linarudi:

“Nimekanyaga shinikizo la divai peke yangu;

Wala katika watu hapakuwa na mtu pamoja nami.” AV.

“Nilitazama, lakini hakukuwa na mtu wa kusaidia;

Nilishangaa kwamba hapakuwa na mtu wa kunisaidia;
Kwa hiyo nguvu Zangu mwenyewe zilinipatia ushindi,
Ilikuwa shauku Yangu iliyonisukuma mbele.
Niliamua siku ya kulipiza kisasi." Moffatt.

"Na mwaka wa waliokombolewa wangu umewadia." AV.

"Wakati wa kuwaweka huru watu Wangu umewadia,
Saa ya Hukumu Yake imewadia." Ufu. 14:7.

"Kwa hiyo nikamkanyaga adui kwa hasira yangu;
Ilikuwa damu yao iliyomwagika juu ya mavazi yangu,
Mpaka mavazi yangu yote yakatiwa doa." Moffatt.

Katika maneno haya, Isaya anaonyesha ukali wa vita vya maisha yote kati ya Kristo na Shetani, kuanzia amri ya Herode ya kuwaua watoto wote "wenye umri wa miaka miwili na chini" Mt. 2:16, katika juhudi yake ya kumwangamiza Yesu, mpaka pambano la mwisho. Kisha, akigeuka kutoka katika picha ya mateso na mapambano Yake mwenyewe na kuanza kusifu wema wa Mungu, anaendelea:

"Nitataja fadhili za Bwana," AV.

"Nikimsifu kwa matendo Yake ya upendo,
Baada ya yote ambayo Mungu wa milele ametufanyia," Moffatt.

"Na wema mwingi alioutendea nyumba ya Israeli,
Ambaye amewapa kwa kadiri ya rehema Zake,
Na kwa kadiri ya wingi wa fadhili Zake." AV.

"Aliposema, 'Hakika hawa ni watu Wangu wenyewe,
Wana ambao hawatanisaliti kamwe';
Na hivyo akajidhihirisha kuwa Mwokozi wao."
Isa. 63:1–8; AV na Moffatt.

Kwa wimbo huu wa ibada na sifa, malaika wanaomsindikiza Kristo wanamleta mbele ya Mzee wa Siku. Hii ilikuwa sherehe ya tatu ya ushindi wa Kristo—utangulizi unaofaa kwa tukio lile muhimu sana, wakati anapochukua "chetezo cha dhahabu," Ufu. 8:3,4, na kuanza kazi Yake ya mwisho ya maombezi kwa ajili ya mwanadamu aliyeanguka.

Baba Anampokea Mwana Wake

Yesu, katika gari Lake la moto la malaika, akiwa amefuatana na maelfu ya magari mengine ya malaika, anapomkaribia Baba, kutoka katika Kiti cha Enzi hutoka "umeme na sauti na ngurumo." Ufu. 4:1,5. Umeme huu, ngurumo hizi na sauti hizi ni nini? Viumbe hai wanne waliokuwa "katikati ya kiti cha enzi, na

kuzunguka kiti cha enzi," Ufu. 4:6, "walikwenda na kurudi kama kuonekana kwa umeme," Kut. 1:14, wanapotekeleza amri za Yeye aliyeketi juu ya Kiti cha Enzi, ambaye sauti Yake ni kama "sauti ya ngurumo kubwa." Ufu. 14:2; Zab. 104:7. Hukumu inapoanza, Baba anampokea Mwana Wake pekee ili aketi pamoja Naye katika Kiti Chake cha Enzi, Ufu. 14:21, "mkono wa kuume wa Mungu." Kol. 3:1.

Hivyo tena Yesu anashiriki Kiti cha Enzi cha Baba Yake. DA 832.

Nani Ndiye Hakimu?

"Mzee wa Siku ni Mungu Baba . . . Ni Yeye . . . anayepaswa kuongoza katika Hukumu." Malaika watakatifu, kama watumishi na mashahidi, "wanahudumia mahakama kuu." PK 479. Lakini "Kristo amewekwa kuwa Hakimu. Baba si Hakimu. Malaika si wahukumu. Yeye aliyejivika ubinadamu, na katika ulimwengu huu akaishi maisha makamilifu, ndiye atakayetu hukumu." Ebr. 2:17,18; 9T 185. Ni Yeye pekee aliyejivika ubinadamu na "alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi," ni Yeye pekee ambaye "anaweza kuchukuliana nasi katika mambo yetu ya udhaifu," ambaye amehitimu kwa kweli kuwa Kuhani wetu Mkuu au Hakimu wetu. Ebr. 4:15. "Baba hamhukumu mtu ye yote, bali amempa Mwana hukumu yote . . . tena akampa mamlaka ya kufanya hukumu, kwa sababu ni Mwana wa Adamu." Yoh. 5:22,27. "Kristo Mwenyewe ataamua ni nani anayestahili kukaa pamoja na familia ya mbinguni. Atamhukumu kila mtu kulingana na maneno yake na matendo yake." MiM 74.

24. MKRISTO ANAINGIA KATIKA PATAKATIFU PA PATAKATIFU

Kutakaswa, Pasipoti Yetu ya Kuingia Patakatifu pa Patakatifu

Kama vile kuhesabiwa haki, kunakopatikana katika Ua wa nje, kulivyo pasipoti ya Mkristo ya kuingia Patakatifu, vivyo hivyo kutakaswa, kunakotimizwa katika Patakatifu, ni pasipoti yake ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu. Lakini kwa kuwa kutakaswa hakukamiliki mpaka maisha ya duniani yanapomalizika, au kipindi cha rehema kinapofungwa, Mkristo aliyemaliza kazi yake ya maisha anaingia Patakatifu pa Patakatifu kwa ajili ya hukumu, si kwa nafsi yake mwenyewe, bali kupitia kumbukumbu ya maisha yake iliyoandikwa katika vitabu vya mbinguni. Tangu mwanzo wa Hukumu mwaka 1844, wote, walio hai na waliokufa, ambao

majina yao yameandikwa katika Kitabu cha Uzima, wamekuwa katika wakati wa Hukumu—Hukumu ya nyumba ya Mungu.

Pazia la Pili na Umuhimu Wake

Katika mlango wa Patakatifu pa Patakatifu, kulining'inizwa "pazia la pili." Ebr. 9:3. Hili lilifanana na pazia la kwanza lililoning'inizwa kwenye mlango wa Patakatifu. Mungu alimwambia Musa: "Nawe utafanya pazia la rangi ya buluu, na ya zambarau, na nyekundu, na kitani safi iliyosokotwa, kazi ya ustadi; litafanywa pamoja na makerubi. Nawe utalining'iniza juu ya nguzo nne za mti wa mshita zilizofunikwa dhahabu; kulabu zake zitakuwa za dhahabu, juu ya matako manne ya fedha. Nawe utalining'iniza pazia chini ya vifungo." Kut. 26:31–33,6,11. Kwamba pazia hili pamoja na nguzo zake lilimwakilisha Kristo kunaonyeshwa na mambo kadhaa: rangi za kifalme—buluu, zambarau na nyekundu; kitani safi iliyosokotwa; "nguzo nne" na matako yake; mti, dhahabu na fedha—vyote, kama ilivyoelezwa hapo awali, vinamwakilisha Mkombozi wetu katika awamu mbalimbali za kazi Yake ya ukombozi.

Pazia Lilikuwa Mwili Wake

Paulo anaeleza wazi kwamba pazia lilimwakilisha mwili wa Kristo. Anasema: "Basi, ndugu, kwa kuwa tuna ujasiri wa kupaingia Patakatifu kwa damu ya Yesu, kwa njia mpya iliyo hai, aliyotuanzia kupitia pazia, yaani, mwili Wake . . . na tukaribie kwa moyo wa kweli"—moyo "uliotakaswa kutoka katika dhamiri mbaya." Ebr. 10:19–22. Pazia lilimwakilisha Kristo katika mwili, aliyefanywa kuwa dhambi kwa ajili yetu. Ukweli kwamba lilining'inizwa juu ya "nguzo nne" pia unaonyesha kwamba lilimwakilisha Kristo, kama vile Injili nne zinavyoeleza na kuunga mkono awamu nne za maisha ya Yesu duniani alipokuwa katika mwili akiishi miongoni mwa wanadamu.

Kama vile pazia lilivyomtenganisha kuhani na Patakatifu pa Patakatifu, mahali ambapo uwepo wa Mungu ulidhihirishwa katika Shekina juu ya kiti cha rehema, vivyo hivyo dhambi imetutenganisha na Mungu. Lakini Kristo katika mwili wa kibinadamu alijichukulia dhambi zetu. Alichukua nafasi yetu ya kutengwa, ili turejeshwe katika uwepo wa Mungu. Akiifunika hali Yake ya uungu kwa ubinadamu, akawa Mpatanishi kati ya Mungu na mwanadamu mwenye dhambi, ili hatimaye iwezekane kwetu kuuona uso Wake. Ukombozi utakapokamilika, "watu wa Mungu . . . watakuwa na ushirika wa wazi pamoja na Baba na Mwana," "bila pazia la giza kati yao." PK 676,677. Ndipo utimilifu wa unabii uliotazamiwa kwa muda mrefu utatimia: "Maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, Naye

atafanya maskani Yake pamoja nao, nao watakuwa watu Wake, na Mungu Mwenyewe atakuwa pamoja nao, Naye atakuwa Mungu wao." Ufu. 21:3.

Yesu alipokufa msalabani, pazia lilipasuka "toka juu hata chini," Mt. 27:51, kwa mkono wa Mungu. Pazia lililopasuka liliwakilisha mwili wa Kristo uliovuruliwa. Lilikuwa ishara iliyotolewa na nabii Danieli kuonyesha wakati ambapo "dhabihu na sadaka" zingekoma. Dan. 9:27; Mt. 27:50,51. Ndipo Patakatifu pa Patakatifu, ambako hakukuwa tena mahali Patakatifu pa huduma, palifunuliwa machoni pa wanadamu. Shekina haikuwapo tena hapo. Kwa agizo la Mungu, huduma takatifu katika Patakatifu pa duniani ilikuwa imefikia mwisho. Tangu wakati huo, Kristo Mwenyewe huko mbinguni angekuwa Patakatifu petu. Kwa hiyo, kilichobaki cha pazia, ishara ya mwili Wake uliopigwa na kuvuja damu, ni makovu yaliyotukuzwa katika miguu Yake, mikono Yake na ubavu Wake—makovu ambayo milele yataangaza kama "miale ang'avu," Hab. 3:4, pambizo—kama "mwako wa umeme." Moffatt.

Pazia Kama Kumbukumbu

Katika mfano, kila dhambi iliyoungamwa ilihamishwa kwa namna fulani kwenda katika patakatifu, lakini si kwa njia ileile kila wakati. Kuhani aliyetiwa mafuta alipofanya dhambi, na kusanyiko lote la Israeli lilipofanya dhambi, katika hali zote mbili kuhani alichovya kidole chake katika damu ya sadaka ya dhambi na kuinyunyiza mara saba (upatanisho kamili) "mbele ya pazia." Law. 4:6,17. Kamusi ya Kiebrania ya Strong inatafsiri usemi "mbele ya pazia" kuwa juu ya uso wa pazia, upande wa mbele wa pazia, ikionyesha kwamba pazia liliguswa kwa kweli na damu ya sadaka ya dhambi; lilikuwa na "alama ya kidole" cha kuhani mkuu. Hili linaonyesha Ukweli kwamba Yesu, "Mwenyewe alizichukua dhambi zetu katika mwili Wake juu ya mti." 1 Pet. 2:24.

Hizi "alama za vidole" za kuhani mkuu zilifanya pazia kuwa mhifadhi wa kumbukumbu, zikionyesha kwamba dhambi ilikuwa imeungamwa na kusamehewa, na ilikuwa imetangulia mbele ya Hukumu. 1 Tim. 5:24. "Afunikaye dhambi zake hatafanikiwa; bali yeye aziungamaye na kuziacha atapata rehema." Mith. 28:13. Kumbukumbu hizi za dhambi zilizoungamwa zilibaki juu ya pazia mpaka siku ya upatanisho, wakati patakatifu palipotakaswa, na kila dhambi iliyoungamwa ilifutwa kwa mfano.

Mtu anaweza kusita mbele ya wazo hili na kusema, "Hakika kitambaa hicho kizuri sana cha kufumwa hakiwezi kuwa kilitia doa la damu!" Lakini je, maisha ya Yesu yasiyo na dhambi hayakuwa zaidi, tena zaidi sana, kuliko pazia la kitani lenye rangi za kifalme lililopambwa kwa dhahabu? Hata hivyo, uovu wetu sote uliwekwa juu Yake, ili kwa kupigwa Kwake sisi tupate kuponywa. Isa. 53:5,6. Kama vile kuhani mkuu alivyoinyunyiza damu ya dhabihu iliyotolewa kwa ajili ya "kusanyiko lote la Israeli" juu ya uso wa pazia, Law. 4:13,17, vivyo hivyo Kristo,

akizichukua dhambi zetu katika mwili Wake Mwenyewe, “amefungua njia kwenda kwenye kiti cha enzi cha Baba, na kupitia upatanisho Wake, shauku ya kweli ya wote wanaomjia kwa imani inaweza kuwasilishwa mbele za Mungu.” PK 489.

Pazia “Lilifanywa Upya Kila Mwaka”

Tunaambiwa kwamba pazia “lilifanywa upya kila mwaka,” SP 3:166,167. Usemi huu kwa wazi haumaanishi kwamba pazia lilishushwa mwishoni mwa kila mwaka na kubadilishwa kwa pazia jipya. Pazia halikushushwa kamwe isipokuwa wakati kambi ilipohamishwa kutoka sehemu moja kwenda nyingine, na wakati huo lilishughulikiwa kwa heshima kubwa sana. Ikiwa pazia jipya lingening’inizwa mwishoni mwa kila mzunguko wa huduma ya kila mwaka, karibu mapazia 500 mapya, 40 kati yake wakati wa safari ya jangwani, yangekuwa yametengenezwa kabla ya hekalu la kudumu kujengwa Yerusalemu, na zaidi ya 1,500 kabla pazia halijapasuliwa wakati wa kifo cha Kristo. Kitu chochote—nyumba, vazi au kitu kingine chochote—kinaweza “kufanywa upya” bila kubadilishwa na kingine. Kwa kweli, kufanya upya hakumaanishi kubadilisha. Kwa mujibu wa Webster, maana yake ni kurejesha au kukarabati. Zaidi ya hayo, kulibadilisha pazia kila mwaka bila shaka kungeharibu maana ya mfano kwamba pazia lilimwakilisha mwili wa Kristo; kwa maana basi Kristo angekuwa amekufa mara nyingi, au mwingine angechukua nafasi Yake. Ebr. 9:25.

Basi, pazia “lilifanywa upya” kwa namna gani? Hili ni swali linalofaa, na linahitaji jibu lililo wazi na lenye kuridhisha. Kwa namna hiyo hiyo, tunaweza pia kuuliza: Madoa ya damu yaliondolewaje kutoka kwenye kiti cha rehema, madhabahu ya dhahabu na sehemu nyingine ambazo dhambi, kwa mfano, ilikuwa imehamishiwa kwa damu?

Mtu anaweza kupendekeza kwamba kwa kuwa Walawi walikuwa na jukumu la kusimamia patakatifu, Hes. 1:53, je, haikuwa wajibu wao mwishoni mwa huduma ya mwaka kuondoa madoa haya? Ni kweli kwamba Walawi walitengwa hasa na Mungu ili kuwasaidia makuhani. Hes. 8:5–24. Lakini wakati pekee walioruhusiwa kuingia ndani ya chumba chochote kati ya vyumba viwili vya patakatifu ulikuwa wakati kambi ilipokuwa ikihamishwa kutoka sehemu moja kwenda nyingine. Hata wakati huo, hawakuingia mpaka samani zilipokuwa zimefunikwa na makuhani; ndipo waliingia katika patakatifu “ili kufanya kazi ya maskani ya kusanyiko.” Hes. 4:15,20; 18:3. Je, maandiko haya hayawazuii Walawi kuwa na sehemu yoyote katika kusafisha patakatifu kutokana na madoa haya ya damu? Neno lililovuviwa la Yeremia linasema kwamba dhambi haiwezi kuondolewa kwa kuoshwa hata “kwa magadi” wala kwa “sabuni nyingi.” Yer. 2:22. Kuondolewa kwa dhambi ni muujiza wa neema ya Mungu. Kwa hiyo, je, si jambo linaloonekana kuwa jibu lililotolewa na F. C. Gilbert, mwenye mamlaka kuhusu mfumo wa Kiyahudi, ni la

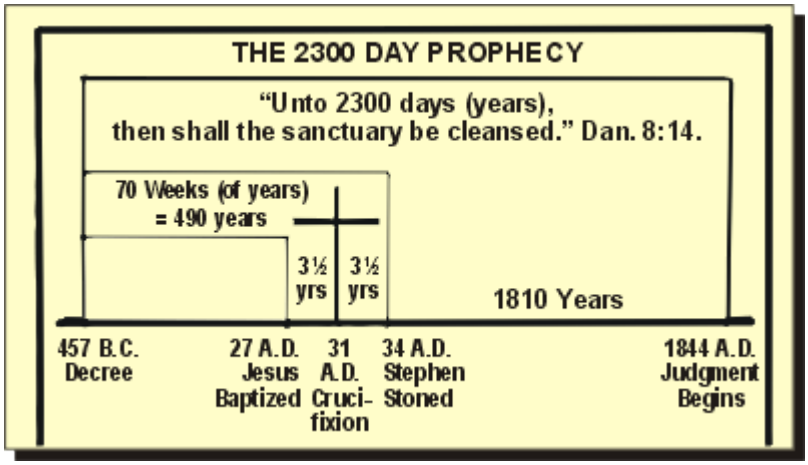
kibiblia na sahihi; yaani, kwamba siku ya upatanisho, kitambaa hiki cha thamani, kama sehemu nyingine za patakatifu ambapo damu ilikuwa imewekwa, “kilirejeshwa kimuujiza” katika usafi wake wa awali? Damu ya mbuzi wa Bwana ambayo kuhani mkuu aliitumia katika sehemu zote za Patakatifu siku ya upatanisho “ilitumiwa kutakasa patakatifu kutokana na dhambi za watu.” Law. 16:19. “Hivyo ikiwakilisha damu ya Kristo ambayo peke yake inaweza kutakasa kutoka katika dhambi.” E. G. White katika Sons and Daughters of God, uk. 225.

Ndani ya Pazia

Kama ilivyoelezwa tayari, wakati Kristo alipokuwa akiishi duniani, hakuwahi kuingia katika chumba cha Patakatifu wala Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa duniani. Ebr. 9:24. Kama Mwisraeli, alibaki katika Ua wa nje, ambao ndio pekee ambao Israeli walikuwa na ruhusa ya kuufikia. Haikuwa mpaka alipopaa mbinguni, alipotiwa mafuta kwa ajili ya ukuhani, ndipo alipoenda zaidi ya Ua wa nje. Wakati huo alianza huduma Yake ya kikuhani katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Hukumu ilipoanza mwaka 1844, alipita kwenda Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Kwa njia ya imani katika Kuhani wetu Mkuu aliyepita kwenda mbinguni, sisi pia tunaweza kuingia ndani ya “pazia la pili,” na kufika “Patakatifu pa Patakatifu.” Ebr. 9:3. Inamaanisha nini kwetu kuingia ndani ya pazia? Kuna tofauti gani ikiwa kwa imani tunamfuata Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu au tunabaki nje? Jibu linapatikana katika swali lingine: Kulikuwa na tofauti gani kwa Wayahudi ambao, kwa kutokuamini, walikataa kumfuata Kristo alipouacha Ua wa nje wa duniani na kuanza kazi Yake katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni? Tunajua jibu. Kulimaanisha kukataliwa kwao na Mkombozi. Ndivyo ilivyo kwetu. Ni lazima tumfuate Kristo mahali anapotutangulia, la sivyo hatutaweza kunufaika na upatanisho Wake, na mwishowe tutakatiliwa mbali na watu Wake.

Kuingia ndani ya pazia la pili kunamaanisha kukubali ujumbe wa Hukumu wa Ufunuo 14:7–12 na kutembea katika nuru yote. Tusipofanya hivyo, tutakuwa kama Wayahudi wasioamini.

Hakuwezi kuwa na kazi ya moyo nusu sasa, kwa maana tunakabiliana na umilele pamoja na kila jambo linalohusiana nao. Tangu mwaka 1844, ujumbe wa Hukumu umeendelea kuhubiriwa ulimwenguni kote, na makumi ya maelfu ya Wakristo wenye bidii na waliojiweka wakfu wameuitikia na, kwa imani, wamemfuata Kristo ndani ya pazia la pili kwa ajili ya wokovu.

Katika Patakatifu pa Patakatifu

Patakatifu pa Patakatifu panawakilisha chumba cha mapokezi cha Aliye Juu Sana. Ni mahali patakatifu zaidi katika Patakatifu, penye Sanduku La Agano takatifu linalong'aa kwa dhahabu; ndani yake, likilindwa na makerubi wawili wa dhahabu, kuna mbao za mawe zilizoandikwa Amri Kumi, "sheria ya uhuru" ambayo kwayo wote "watahukumiwa." Yak. 2:12; EW 252. Juu ya sanduku kuna kiti cha rehema cha dhahabu, pamoja na makerubi wake wawili wa dhahabu ambao mabawa yao yaliyotanda yanaelekezwa juu. Kati na juu ya makerubi hawa kuna Shekina, udhihirisho unaoonekana wa utukufu wa Mungu. Kikiwa juu ya kiti cha rehema kati ya malaika, kuna chetezo cha dhahabu, Ebr. 9:3,4; EW 32,252, kilichowekwa hapo na kuhani mkuu alipoingia; lakini nyakati nyingine kilihifadhiwa katika Patakatifu pamoja na madhabahu ya dhahabu, vyote vikiwa kwa ajili ya kuchomea uvumba. MAw 251,252. Kutoka humo moshi wa uvumba huinuka, ambao kama pazia hupunguza mwangaza wa utukufu wa Shekina na kuujaza chumba kwa harufu nzuri.

Juu ya kuta za dhahabu zinazolizunguka sanduku kuna maumbo ya malaika, huku pazia na kifuniko cha ndani cha dari vikiwa vimefunikwa na makerubi waliopambwa kwa ustadi kwa nyuzi za dhahabu zinazong'aa. Malaika hawa wanaong'aa kila upande wanawakilisha "idadi isiyohesabika" ya malaika wanaokizunguka Kiti cha Enzi cha Mungu. Rangi za buluu, zambarau na nyekundu za dari na pazia, zikionyeshwa katika dhahabu ya manjano, zinadokeza upinde wa mvua unaokizunguka Kiti cha Enzi. Chumba kizima kinafanywa kung'aa kwa namna ya ajabu kwa uwepo wa Shekina, ambaye utukufu Wake unaakisiwa kila mahali kutoka katika dhahabu inayokizunguka. Haya yote ni "mwanga hafifu tu wa utukufu wa hekalu la Mungu lililo mbinguni, kituo kikuu cha kazi ya ukombozi wa mwanadamu." WiM 349. Si ajabu tunaambiwa kwamba hakuna lugha inayoweza kueleza utukufu wa tukio la mbinguni.

Chumba cha Kutakaswa

Jina linalofaa kwa Patakatifu pa Patakatifu ni Chumba cha Kutakaswa, kwa sababu hapa, siku ya upatanisho, kila dhambi iliyoungamwa ilifutwa kwa mfano, na patakatifu pakatakaswa. Biblia inatambua vyombo vitatu vya utakaso—maji, moto na damu. Maji hutumiwa katika ubatizo; moto mwishowe utaangamiza kila dalili ya dhambi kutoka katika ulimwengu; damu hufanya maji na moto kuwa na ufanisi. “Damu ya Yesu Kristo . . . hutusafisha dhambi yote.” 1 Yoh. 1:7. Tangu mwaka 1844, sasa zaidi ya karne moja, wakaaji wa dunia wamekuwa wakiishi katika siku kuu ya upatanisho ya utimilifu wa mfano. Leo, Hukumu imewekwa, na vitabu vimefunguliwa. Leo, kesi za waliokufa ambao walidai kumpenda na kumtumikia Mungu, na ambao majina yao yaliwahi kuandikwa katika Kitabu cha Uzima, zinapitiwa mbele ya Hakimu mkuu. Wakubwa na wadogo wanasimama mbele Yake, nao “wanahukumiwa katika mambo yale yaliyoandikwa katika vile vitabu, sawasawa na matendo yao.” Ufu. 20:12.

Tunakikaribia mwisho wa safari. Tuko katika wakati ambapo “kutakuwa na tetemeko kubwa katika nchi ya Israeli.” Eze. 38:19. Kwa wengi, kipindi cha rehema sasa kinafungwa. Ni wale tu waliotakaswa wanaoweza kukubaliwa. Wengine wote watatikiswa na kuondolewa, na mwishowe wataangamizwa, wakatiliwe mbali na watu wa Mungu. “Kukatiliwa mbali” au “kutakaswa”—ipi itakuwa kwa ajili yangu? Ipi itakuwa kwa ajili yako?

Chumba cha Utukufu

Patakatifu pa Patakatifu, palipojazwa utukufu wa Shekina, pia pameitwa Chumba cha Utukufu. Hili linamaanisha nini katika uzoefu wetu binafsi? Sala ya mwisho ya Kristo kwa wanafunzi Wake kabla ya kusulubiwa Kwake ilikuwa: “Sasa, Ee Baba, unitukuze Mimi pamoja na Wewe Mwenyewe, kwa utukufu ule niliokuwa nao pamoja na Wewe kabla ulimwengu haujawa . . . Na utukufu ule ulionipa nimewapa wao.” Yoh. 17:5,22. Tunawezaje kupata utukufu huu? —Ni kwa njia ya uzoefu wa Kikristo wa kibinafsi na wa kudumu tu. Ikiwa, kupitia uzoefu wa Ua wa nje, haki ya Kristo imehesabiwa kwetu, ikifunika dhambi zetu zote zilizopita na kutupatia upatanisho na kuhesabiwa haki; ikiwa, katika Patakatifu, haki Yake sasa inagawiwa kwetu, ikituweka huru siku baada ya siku kutoka katika nguvu ya dhambi inayoongoza kwenye kutakaswa; na ikiwa tutabaki waaminifu na thabiti mpaka mwisho wa maisha, basi, na hapo tu, tutakuwa tumejiandaa kwa kutukuzwa, kulikowakilishwa kwa mfano katika Patakatifu pa Patakatifu.

Kuhesabiwa haki, kazi ya muda mfupi, na kutakaswa, kazi ya maisha yote, hututayarisha kwa kutukuzwa, ambako pia ni kazi ya muda mfupi. Kutukuzwa hutolewa wakati wa kuja kwa Kristo mara ya pili, “kwa dakika moja, kufumba na kufumbua jicho, wakati wa parapanda ya mwisho.” Ndipo sisi ambao “tumeuvaa mfano wa mtu wa dunia” . . . “tutauvaa mfano wa mtu wa mbinguni,” 1 Kor. 15:51,52,49, kwa maana sura ya Mungu ambayo mwanadamu aliumbwa

nayo itarejeshwa kikamilifu. Ndipo tutakuwa kama Yeye, tusiyeweza kuoza na tusiyeweza kufa. Huu ndio uzoefu uliowakilishwa kwa mfano katika Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa duniani.

Uzoefu wa maisha ya kila mtoto wa Mungu mshindi unawakilishwa katika sehemu tatu za patakatifu, na umeelezwa vizuri na F. E. Belden, mwandishi mashuhuri wa nyimbo:

"Nimepatanishwa kwa kifo Chake kwa ajili ya dhambi yangu,

Nimehesabiwa haki kwa maisha Yake, safi na kamilifu;

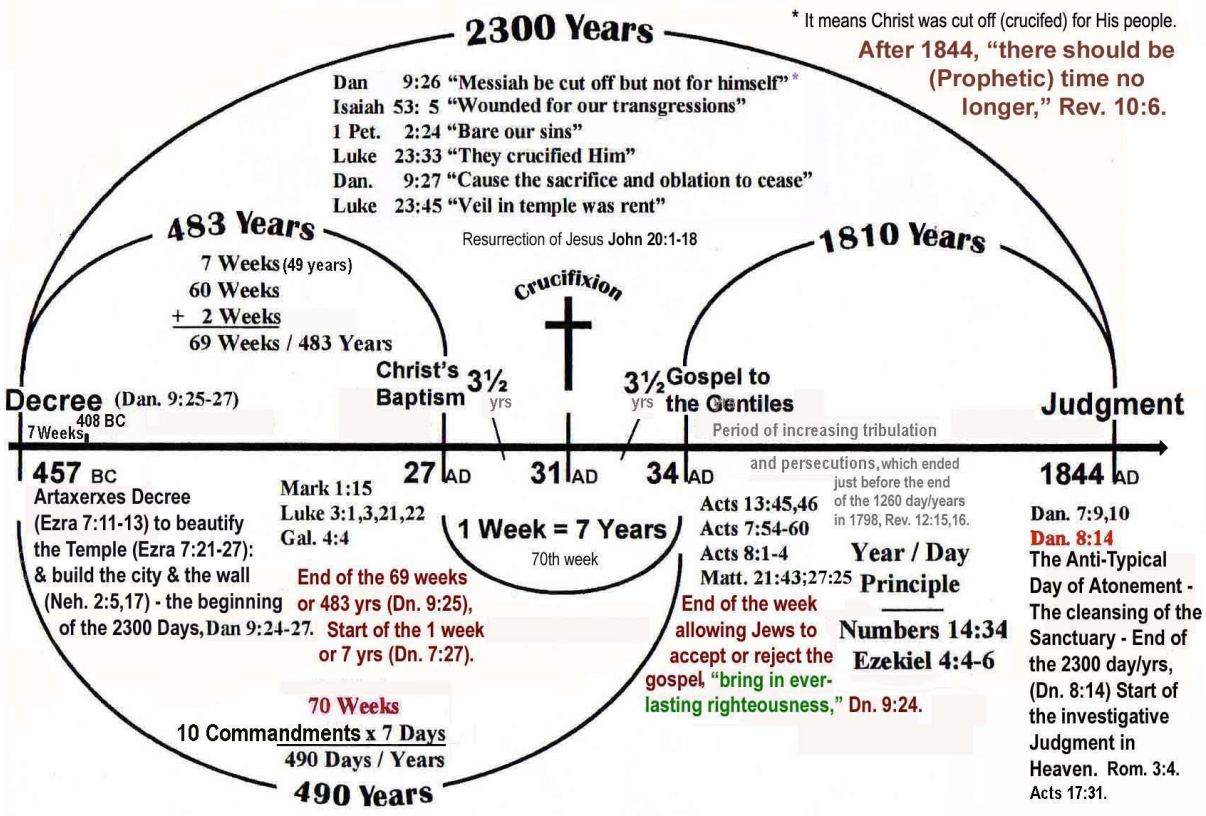
Nimetakaswa kwa kutii Neno Lake,

Nitatukuzwa Bwana wangu atakaporudi."

Kutakaswa Kikamilifu

Sisi tunaoishi sasa tunapaswa kuchukua hatua ya mbele iliyo wazi katika uzoefu wa Kikristo; tunapaswa kutakaswa "kikamilifu." Umakini wetu wote unapaswa kuelekezwa katika maandalizi ya kuja kwa Kristo mara ya pili. Kuelekea tukio hili, mwanga kamili wa ukweli wa Biblia umeelekezwa. Mengi zaidi sasa yanatarajiwa kutoka kwetu kuliko kutoka kwa wale waliotutangulia. Na kwa nini isiwe hivyo? "Kwa kila mtu aliyepewa vingi, kwake huyo vitatakwa vingi." Luka 12:48.

Kwa wakati huu, maneno ya Paulo yanatumika hasa: "Mungu wa amani mwenyewe awatakase ninyi kabisa; nami naomba Mungu kwamba roho yenu na nafsi yenu na mwili wenu vihifadhiwe bila lawama, wakati wa kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo." 1 The. 5:23. Tafsiri ya Goodspeed ya mstari huu inasema: "Mungu Mwenyewe . . . awatakase ninyi kabisa, roho, nafsi na mwili; mpate kuhifadhiwa salama, na kuonekana bila lawama wakati Bwana wetu Yesu Kristo atakapokuja."

"Roho Yenu Yote"

"Roho" ya mtu ni nini? Ni tabia yake, iwe njema au mbaya—ile hali ya ndani iliyo nyuma ya maneno na matendo yake yote na inayoyaathiri. Inahusu mawazo na nia za siri, hata sauti ya mtu. Roho iliyowekwa wakfu kabisa ni nini? Ni roho ya upendo kama wa Kristo ambayo katika udhihirisho wake wote ni "mvumilivu sana, yenye fadhili sana … haijui wivu… haijionyeshi, haijivuni, si mbaya, si ya ubinafsi, haikasiriki kamwe, haina kinyongo kamwe …. haifurahii wengine wanapokosea . . . huwa polepole kufichua makosa, huwa tayari kuamini yaliyo mema, huwa na tumaini daima, huwa na subira daima." 1 Kor. 13:4–7, Moffatt.

Daudi aliomba: "Ee Mungu, uniumbie moyo safi, uifanye upya roho iliyotulia ndani yangu." Zab. 51:10. Tukiwa na roho iliyo njema, maneno na matendo yetu yatakuwa mema.

“Nafsi Yenu Yote”

“Nafsi” ya mtu ni nini? Ni maisha yake. Mungu alipomuumba mwanadamu, “alimpulizia puani mwake pumzi ya uhai; mtu akawa nafsi hai.” Mwa. 2:7. Nafsi iliyowekwa wakfu kabisa ni maisha yaliyowekwa wakfu kwa kweli—maisha ambayo kila nguvu yake imewekwa kikamilifu kwa Mungu, kila tamaa isiyo takatifu imewekwa kando, na kila mpango na kusudi lisiloendeleza ufalme wa Mungu limeachwa.

“Mwili Wenu Wote”

Mwili uliowekwa wakfu kabisa ni nini? Ni mwili ulio chini ya utii wa mazoea safi na yenye afya ya maisha—ili kila nguvu ya mwili iwe katika hali bora kabisa ya kumtumikia Mungu. Maisha kama hayo—roho, nafsi na mwili—yatatuleta “bila lawama” na “bila kosa mbele ya Kiti cha Enzi cha Mungu.” Ufu. 14:5. Je, kiwango hiki ni cha juu sana? Ndiyo, ni cha juu sana kwa uwezo wa mwanadamu; lakini mstari unaofuata unatueleza jinsi kinavyoweza kufikiwa: “Yeye aliyewaita anaweza kutegemewa, Naye atafanya hivi.” 1 The. 5:24, Goodspeed.

Chumba cha Thawabu

Patakatifu pa Patakatifu pia ni Chumba cha Thawabu. Dhambi zote za wenye haki zitakapokuwa zimefutwa milele na Kristo atakapokuja, atasema: “Na tazama, naja upesi, na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.” Ufu. 22:12. Hili linawakilishwa na “taji ya dhahabu” inayozunguka

sanduku ambalo ndani yake limehifadhiwa sheria ya Mungu ambayo kwayo wote watahukumiwa. Kuna taji kwa kila mshindi, Ufu. 2:10—kwa kila mtu ambaye ameitii sheria ya Mungu. “Bwana anapokusanya vito Vyake, watu wa kweli, wanyoofu na waaminifu wataangaliwa kwa furaha. Malaika wanatumika katika kutengeneza taji kwa ajili ya watu kama hao.” 5 Shu 96. “Tazama, naja upesi; shika sana ulicho nacho, asije mtu akaitwaa taji yako.” Ufu. 3:11. Waaminifu sasa wanajiandaa kutukuzwa katika kuja kwa Kristo mara ya pili. “Wale aliowahesabia haki, hao aliwatukuza pia.” Rum. 8:30. Kuhesabiwa haki, kutakaswa, kutukuzwa—hizi ndizo hatua tatu kutoka madhabahu ya dhabihu, ambapo Mungu aliita, “Njooni Kwangu,” mpaka kwenye Kiti cha Enzi, ambapo anaita tena, akisema: “Njoni, mliobarikiwa na Baba Yangu, urithini ufalme uliowekewa tayari tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu.” Mt. 25:34.

Kristo ndiye lango, “njia” ya kuingia Ua wa nje; Yeye ndiye “mlango” wa kuingia Patakatifu; Yeye Ndiye “pazia” ambalo kupitia kwalo tunaweza kuingia Patakatifu pa Patakatifu.

Lango, mlango na pazia ni ufunuo wa mara tatu wa neema na utukufu Wake kwa wote “waingia ndani,” Yoh. 10:9, na ambao “hukikaribia kwa ujasiri” mpaka kwenye Kiti cha Enzi cha neema. Ebr. 4:16. Ni mwito Wake unaorudiwa mara tatu wa “kukua katika neema, na katika kumjua Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo.” 2 Pet. 3:18. Hii ndiyo “Njia ya Kuelekea kwenye Kiti cha Enzi cha Mungu.”

Kwa unyenyekevu, kuhani mkuu, akiwa amevaa mavazi yake meupe ya kawaida ya kitani, aliingia Patakatifu pa Patakatifu siku ya upatanisho. Juu ya kiti cha rehema aliweka chetezo cha dhahabu, ambacho moshi wake ulipunguza mwangaza wa utukufu wa Shekina. Ndani ya Sanduku la Agano, ishara ya Kiti cha Enzi cha Mungu, kuna mbao za mawe ambazo Mungu aliandika Amri Kumi, sheria ambayo kwayo wote watahukumiwa. Mabawa yaliyotanda ya makerubi “yanagusanana,” MAw 252, na “yalifunika kiti cha rehema.” Kut. 37:9. Vichwa vyao vilivyoinamishwa kuelekea kwenye Sanduku La Agano vinaonyesha heshima yao kwa sheria ya milele ya Mungu ya upendo.

25. SANDUKU NA VILIVYOKUWAMO NDANI YAKE

Sanduku la Agano

Katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu palikuwa na Sanduku la Agano pamoja na kifuniko chake, yaani, kiti cha rehema. Kwa sababu Sanduku hilo lilikuwa na "maneno ya agano, Amri Kumi," Kut. 34:28, mara nyingi liliitwa "Sanduku la Agano-Ark of the Covenant." Kristo Mwenyewe, aliyetamka sheria kutoka Sinai, anaitwa "Malaika wa Agano." Ebr. 9:4; PP 252.

Maagizo ya kutengeneza sanduku yalikuwa mahususi sana: "Nao watanifanyia sanduku la mti wa mshita; urefu wake utakuwa mikono miwili na nusu, na upana wake utakuwa mkono mmoja na nusu, na kwenda juu kwake kutakuwa mkono mmoja na nusu. Nawe utalifunika kwa dhahabu safi, ndani na nje . . . Nawe utalifanyia taji ya dhahabu kulizunguka pande zote. Nawe utalifanyia pete nne za dhahabu, uzitie katika pembe zake nne … Nawe utafanya mapingo ya mti wa mshita, na kuyafunika kwa dhahabu. Nawe utatia mapingo hayo katika pete …… hayatatolewa humo. Nawe utatia ndani ya Sanduku La Agano huo ushuhuda nitakaokupa." Kut. 25:10–16 Maagizo haya yaliambatana na amri iliyokuwa ikirudiwa mara nyingi: "Kwa mfano [yaani, kielelezo] … ndivyo mtakavyofanya."

Kut. 25:9. Bezaleli, fundi mkuu wa dhahabu na metali nyingine, alikabidhiwa kazi hii takatifu na ya juu ya kutengeneza Sanduku La Agano. Kut. 37:1.

Sanduku la Agano—Mahali pa Usalama

Webster anafafanua neno sanduku kuwa mahali pa usalama au kimbilio. Mbali na sanduku la agano, Biblia inataja masanduku mengine mawili, ambayo yote yalitengenezwa kuwa mahali pa usalama. Kwanza, Sanduku la Nuhu -Ark OF Noah, ambamo watu wote wenye haki wa siku zake walipata kimbilio; pili, Sanduku alilolitengeneza Yokebedi kwa ajili ya usalama wa mtoto wake Musa. Vivyo hivyo, Sanduku la Agano lilikuwa mahali pa usalama—usalama wa sheria ya Yehova iliyowekwa ndani yake.

Sheria iliwekwa ndani ya sanduku na kufunikwa kwa kiti cha rehema, ambacho kilikuwa ishara ya kiti cha enzi cha Mtawala wa wote. Hapa palikuwa mahali salama zaidi katika ulimwengu wote. Hili linaonyesha jinsi Mbingu inavyoliheshimu sana sheria ya Mungu, sheria Yake ya msingi, yaani, katiba ya serikali Yake ya ulimwengu wote.

Sanduku la Agano—“Hazina ya Mungu”

Sanduku limeitwa hazina ya Mungu, kwa sababu ndani yake, katika kiini chake, iliwekwa sheria Yake, hazina Yake ya pekee. Kama ilivyokuwa katika sehemu nyingine zote ambako mti ulitumika katika ujenzi wa Patakatifu, sanduku pia lilitengenezwa kwa mti wa mshita—mti wa miiba uliokuwa jangwani. Fausset’s Bible Encyclopedia inatoa wazo hili zuri: “Katika mti wa miiba wa laana ya mwanadamu, Malaika wa Agano alimtokea Musa katika kichaka kilichokuwa kikiwaka moto huko Horebu, ili kumbariki mwanadamu; na kutokana na mti huo lilitengenezwa Sanduku la Agano, ambalo lilikuwa mfano wa chanzo cha baraka Zake.” Chanzo cha baraka zetu na usalama wetu wa milele ni utii kwa sheria iliyowekwa ndani ya sanduku hilo.

Sanduku la Nuhu na sanduku la Musa yalifanywa yasiingize maji kwa kupakwa ami “ndani na nje.” Mwa. 6:14; Kut. 2:3. Lakini Sanduku takatifu la Zgano la Mungu lilifunikwa “ndani na nje” kwa dhahabu safi. Kut. 37:2. Kwa kuwa dhahabu inawakilisha Uungu, kufunikwa huku mara mbili kwa dhahabu kuliwakilisha ulinzi wa Mungu mara mbili juu ya sheria Yake.Kwa kuwa sanduku lilitengenezwa kwa dhahabu na mti, lilikuwa mfano wa tabia ya Kristo ya Kiungu na kibinadamu. Yeye alisema: “Nataka kufanya mapenzi Yako, Ee Mungu wangu; naam, sheria Yako imo moyoni mwangu.” Zab. 40:8. Ee Sanduku la thamani la usalama! Mungu aliweza kuiweka sheria Yake ndani ya moyo huo kwa sababu alijua kwamba huko ingekuwa salama. Isingesalitiwa kamwe; isingeachwa kamwe; wala isingewakilishwa vibaya kamwe. Na kile Mungu alichomfanyia Mwanawe pekee aliyezaliwa, atawafanyia pia wana wengine wote ambao sheria Yake inakaa ndani ya mioyo yao.

Taji la Dhahabu

Ukingo wa taji za dhahabu safi uliolizunguka Sanduku la Agano uliwakilisha kwa kufaa si tu “taji nyingi” ambazo Mwokozi atavaa, Ufu. 19:12, bali pia taji ambazo atawaweka juu ya vichwa vya wote waliokombolewa, ambao “sheria ya Bwana ndiyo furaha yao,” na ambao “wanaitafakari sheria hiyo mchana na usiku.” Zab. 1:2. Hawa ni wale ambao Mungu ameandika sheria Yake katika maisha yao: “Si kwa wino, bali kwa Roho wa Mungu aliye hai; si katika vibao vya mawe, bali katika vibao vya nyama, yaani, vya moyo.” 2 Kor. 3:3. Kama ilivyokuwa katika meza na madhabahu ya dhahabu, ukingo huu wa taji pia uliwakilisha mamlaka na nguvu—nguvu juu ya dhambi, ambayo ni uvunjaji wa sheria. 1 Yoh. 3:4. Hakuna ahadi ya taji kwa wale wanaopuuza kwa makusudi mafundisho yoyote matakatifu ya sheria, au wanaojaribu kubadilisha au kuharibu hata “yota moja wala nukta moja” ya sheria ya Mungu. Hata Kristo Mwenyewe hangeweza kufanya hivyo. Mt. 5:17,18.

Mapingo

Mapingo pia yalitengenezwa kwa mti wa mshita na kufunikwa kwa dhahabu safi. Yaliwekwa katika pete za dhahabu iliyomiminwa, “ili Sanduku la Agano lichukuliwe kwa hayo,” wala hayakupaswa kutolewa humo wakati wowote. Kut. 25:12,14,15. Hili lilikuwa agizo dhahiri sana la Mungu, ambalo halikutolewa kuhusu kifaa kingine chochote cha samani za Patakatifu. Kwa nini? Kuna jibu moja tu: kwa sababu “hazina” hii ya Mungu, iliyokuwa na hazina Yake ya thamani zaidi, haikupaswa kuguswa kamwe na mikono ya wanadamu—mikono iliyokuwa imeijua dhambi. Wakati sanduku lilipohamishwa kutoka mahali pamoja hadi pengine, lilifunikwa kwa pazia, Hes. 4:5, “mwili Wake,” na kubebwa kwa mapingo yaliyokuwa juu ya mabega ya Walawi waliochaguliwa, ambao Mungu aliwaweka kwa ajili ya kazi hiyo yenye wajibu mkubwa.

Adhabu ya kutotii jambo hili ilionekana wakati Daudi alipojaribu kulileta Sanduku Yerusalemu: “Walipofika penye sakafu ya kupuria ya Kidoni, Uza akanyosha mkono wake kulishika sanduku; kwa maana wale ng’ombe walijikwaa. Ndipo hasira ya Bwana ikawaka juu ya Uza, naye akampiga, kwa sababu aliunyosha mkono wake kulishika sanduku; akafa pale mbele za Mungu.” 1 Nya. 13:9,10. Jambo hili lilimhuzunisha sana Daudi, lakini linatufundisha kwa hakika kwamba tunapaswa kuiona sheria takatifu ya Mungu kwa heshima kuu kabisa, tusiichukulie kwa kutokujali, wala tusipuuze kwa kujua amri Zake zozote.

“Vibao vya Ushuhuda”

Vibao vya mawe ambavyo Mungu aliandikia Amri Kumi vinaitwa “vibao vya ushuhuda,” na Sanduku linaitwa “Sanduku la ushuhuda.” Kut. 32:15; 30:6. Maana ya Kiebrania ya neno ushuhuda ni shahidi, ushahidi au uthibitisho. Kwa hiyo, Amri

Kumi ni “ushuhuda” wa mamlaka ya Mungu; ni “ushahidi” au “uthibitisho” kwamba Muumba Mkuu ndiye Mungu wa pekee wa kweli. Ushuhuda huu, ushahidi huu na uthibitisho huu unahusiana hasa na amri ya nne, yaani, amri ya Sabato, ambayo Shetani amejitahidi kwa ujanja mkubwa kuifuta. Tujihadhari na udanganyifu wake wa kishetani, tusije tukamsaidia katika kazi yake mbaya. Sheria ya Mungu iliyokuwa ndani ya moyo wa Kristo, Zab. 40:8, “sanduku hilo la thamani la usalama,” iliufanya uzima Wake kuwa “ushahidi,” “uthibitisho” na “shahidi kwa ulimwengu,” ili watu “wamjue Mungu wa pekee wa kweli,” na wapate “uzima wa milele.” Yoh. 17:3.

Vibao Vilivyoandikwa

Pande Zote Mbili “Nawe utatia ndani ya Sanduku huo ushuhuda nitakaokupa.” Kut. 25:16. “Akam 给 Musa, alipomaliza kusema naye katika mlima Sinai, vile vibao viwili vya ushuhuda, vibao vya mawe, vilivyoandikwa kwa kidole cha Mungu.” Kut. 31:18. “Na maandiko yalikuwa Maandiko ya Mungu, yaliyochongwa juu ya vile vibao.” Kut. 32:16. Tofauti na maandishi ya mwanadamu, maandishi ya Mungu yalikuwa yamechongwa ndani ya mawe kwa kutumia kifaa cha kuchongea, kama wafanyavyo wachongaji na wachoraji wa mawe. Yalikuwa maandishi yasiyoweza kufutwa wala kubadilishwa kamwe.

“Na vile vibao vilikuwa vimeandikwa pande zote mbili.” Kut. 32:15. Mara nyingi tunafikiri kwamba vibao hivi vya mawe viliandikwa upande mmoja tu. Je, jambo hili ni sahihi, au tunapaswa kulichukua Andiko la Kutoka 32:15 jinsi lilivyo? Tukilichukua Biblia jinsi inavyosoma, inaonekana wazi kwamba Amri Kumi zilirudiwa, zikiwa zimeandikwa pande zote mbili za vibao. Hili limesemwa kwa namna nyingine katika Kumbukumbu la Torati 4:13: “Akaandika juu ya vibao viwili vya mawe.” Maana yake ni kwamba Amri zote Kumi ziliandikwa katika kila kibao. Kwa hiyo, vibao vilipokunjwa “kama kitabu,” MAw 32, amri nne za kwanza zingekuwa kwenye kibao cha kushoto, na amri sita za mwisho zingekuwa kwenye kibao cha mkono wa kulia, Mt. 22:37–40. Haikujalisha vibao vilikunjwaje; kila kibao kilikuwa na Amri Kumi zote.

Tafsiri ya Moffatt ya Kutoka 32:15 inasema: “Vibao vilivyoandikwa pande zote mbili, upande huu na upande ule.” Ushahidi mwingine unatokana na barua ya binafsi kutoka Hebrew Union College ya Cincinnati, Ohio: “Rabbi Abraham Ibn Ezra (1092–1167) anatafsiri maneno hayo kihalisi, yaani, kwamba maandishi yalirudiwa pande zote mbili. Hii inaonekana kuwa ndiyo maana ya mstari huo.” Kisha rabi huyo anaongeza kwamba Kumbukumbu la Torati 4:13 linatumika kuunga mkono mtazamo kwamba kila kibao kilikuwa na Amri Kumi zote. Ingawa hata tafsiri za marabi zinatofautiana katika baadhi ya mambo, zinakubaliana kwamba maandishi yalirudiwa na kuandikwa pande zote mbili za vibao.

Umuhimu wa Kurudiwa kwa Sheria

Kwa kuwa inaonekana wazi kwamba sheria ya Mungu ilirudiwa kwenye vibao vya mawe, tunaweza kuuliza: Kwa nini? Kwa nini sheria iliandikwa mara mbili? Bila shaka, ilikuwa kwa sababu ileile ambayo ndoto ya Farao ilirudiwa mara mbili: "Kwa sababu jambo hilo limeamriwa na Mungu." Mwa. 41:32. Zamani, nyaraka za thamani, kama vile hati zilizokunjwa, wakati mwingine ziliandikwa ndani na nje, kisha zikatiwa muhuri. Usahihi na uhalali wake vilihakikishwa ikiwa, baada ya muhuri kuvunjwa, maandishi ya ndani yalilingana na yale ya nje. Kwa hiyo, Mungu alitaka kufanya sheria Yake iwe sahihi na halali kabisa—"iliyoamriwa na Mungu."

Mfano wa desturi hii unaonekana katika Ezekieli 2:9,10 na Ufunuo 5:1. Kuhusu Ezekieli, Jamieson, Fausset and Brown's Commentary inasema: "'Ndani na nje'—juu ya uso na upande wa nyuma. Kwa kawaida ngozi ya kuandikia iliandikwa ndani tu ilipokunjwa, lakini ujumbe wa Mungu kuhusu maafa yaliyokuwa yakija ulikuwa mwingi sana kiasi kwamba uliandikwa pia upande wa nyuma." Mamlaka hiyo hiyo, ikizungumzia hati kunjo au kitabu cha kukunjwa cha Ufunuo 5:1, inasema kwamba maandishi yaliyo nyuma yanaonyesha utimilifu na ukamilifu, kiasi kwamba hakuna jambo jingine linalohitaji kuongezwa.

Kwa hiyo, sheria ya Mungu iliyoandikwa mbele na nyuma ya vibao vya mawe inaonyesha umuhimu wake wa pekee, pamoja na "utimilifu na ukamilifu wake, kiasi kwamba hakuna jambo jingine linalohitaji kuongezwa." Inaeleza "wajibu wote wa mwanadamu." Mhu. 12:13.

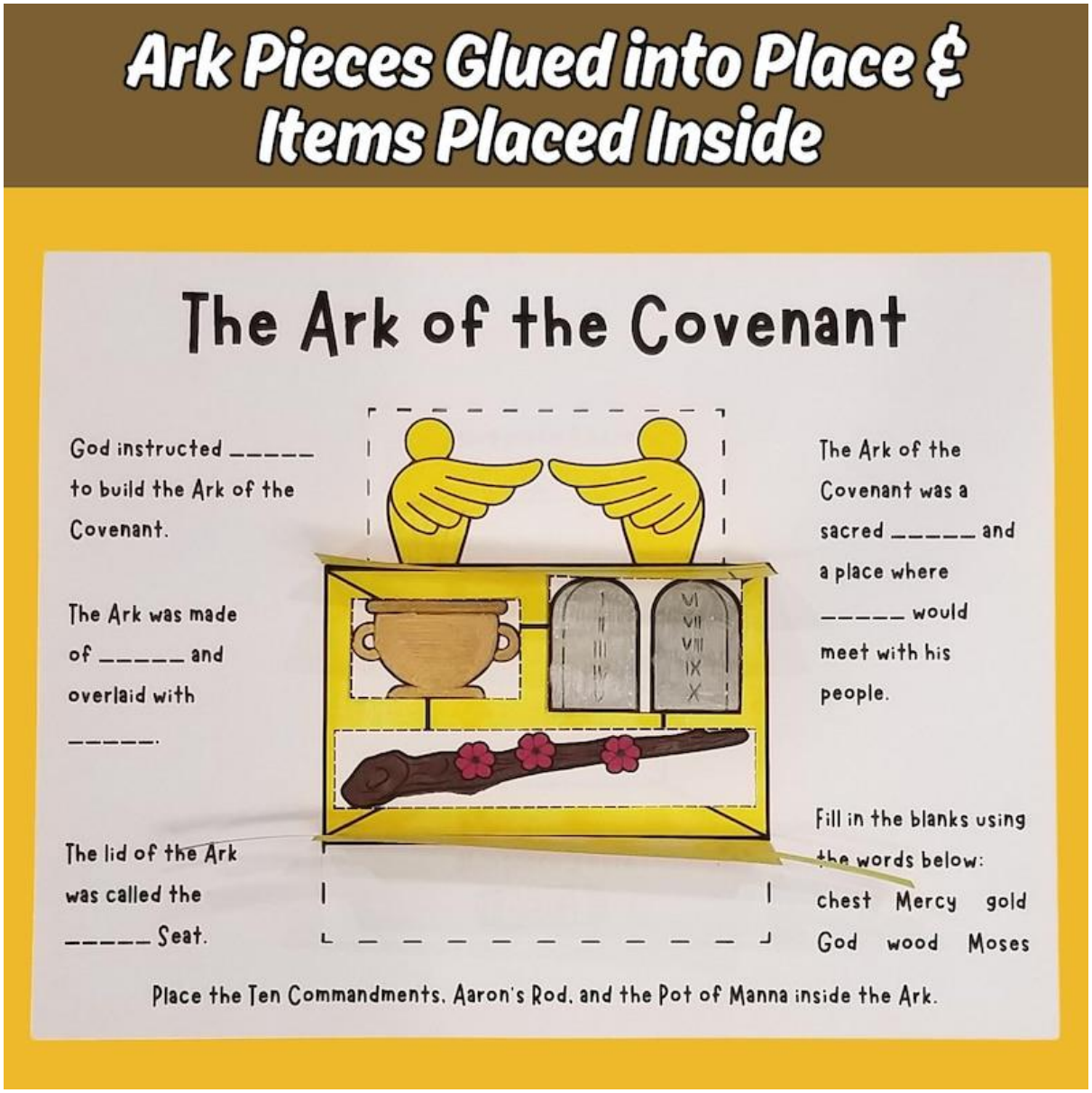
Hakuna mahali katika Biblia ambapo tabia ya sheria ya Mungu, utakatifu wake, uhalali wake, kutobadilika kwake, kudumu kwake milele, na uhusiano wake na wokovu wetu vimewasilishwa kwa kawaida, wazi na kwa nguvu kama katika Patakatifu pa Patakatifu. Shetani, ambaye uadui wake dhidi ya sheria ya Mungu ulisababisha afukuzwe kutoka Mbinguni, angependa wanadamu waamini kwamba sheria ya Mungu ni nira ya utumwa. Lakini Yakobo, akiwa ameongozwa na Roho wa Mungu, anaiita "sheria kamilifu ya uhuru." Yak. 1:25. Paulo anatuambia kwamba dhambi, yaani, "kuivunja sheria," 1 Yoh. 3:4, ndiyo utumwa wetu—"utumwa wa uharibifu," Rum. 8:21—ambao wale wanaomtii Mungu wataokolewa kutoka kwake. Yohana anasema: "Amri Zake si nzito." 1 Yoh. 5:3. Kwa kweli, tunapozishika amri Zake tunaonyesha kwamba tunampenda Mungu na kwamba tunamjua. 1 Yoh. 5:3; 2:3,4. Sheria ya Mungu ya upendo si "amri mpya . . . bali ni amri ya zamani mliyokuwa nayo tangu mwanzo." Kumb. 5:6–22. "Amri mpya," 1 Yoh. 2:7,8, ambayo Kristo alikuja kuipa ulimwengu, ilikuwa ile "amri ya zamani" iliyovuliwa kanuni zote zilizotungwa na wanadamu. Tazama Mt. 5–7. Kanuni hizo kwa kweli zilikuwa nira ya utumwa.

Chungu cha Mana na Fimbo ya Haruni

Mbali na vibao vya Agano, Sanduku la Agano lilikuwa na “chungu cha dhahabu kilichokuwa na mana, na fimbo ya Haruni iliyochipuka.” Ebr. 9:4. Vitu hivi viliongezwa lini? Wakati baadhi ya watu walipotoka kwenda kukusanya mana siku ya Sabato, kinyume na maagizo ya Mungu, Bwana alimwambia Musa: “Chukua chungu, ukatie humo omeri moja ya mana, ukaiweke mbele za Bwana, ihifadhiwe kwa vizazi vyenu . . . Basi Haruni akaiweka mbele ya ushuhuda, ili ihifadhiwe.” Kut. 16:33,34. Kusudi la Mungu kuhifadhi kwa miaka mingi sampuli ya chakula hiki, ambacho kwa kawaida kiliharibika usiku huo huo, halikuwa tu kuwapa watu Wake ushahidi wa utunzaji Wake wa daima juu yao, bali pia kuondoa katika mawazo ya vizazi vijavyo dhana zisizo na msingi kuhusu jinsi umati mkubwa wa Israeli ulivyolishwa wakati wa miaka yao arobaini ya kutangatanga jangwani, ambako hawangeweza kupata chakula cha aina yoyote wala maji, isipokuwa maji yaliyotoka mwambani. Hes. 20:5. Fimbo ya Haruni iliwekwa “mbele ya ushuhuda” wakati wa uasi wa Kora, Dathani na Abiramu dhidi ya Musa na Haruni, Hes. 16:3, viongozi waliochaguliwa na Mungu. Ingawa watu hao walikuwa na nafasi muhimu kama Walawi, walitamani pia “ukuhani.” Hes. 16:10. Roho hii ya kujikweza ilikuwa roho ileile aliyokuwa nayo Lusifa, nayo haikumpendeza Bwana. Mungu alimtambua Haruni kuwa kuhani mkuu kwa muujiza wa fimbo yake, ambayo usiku mmoja “ilichipua, ikachanua maua, na kuzaa lozi.” Hes. 17:8. Kisha Bwana akamwambia Musa: “Rudisha fimbo ya Haruni mbele ya ushuhuda, ihifadhiwe iwe ishara dhidi ya hao waasi; ili uyakomeshe manung’uniko yao mbele Zangu.” Hes. 17:10.

Inaonekana kwamba chungu cha mana na fimbo ya Haruni vilihifadhiwa ndani ya sanduku wakati wa miaka arobaini ya kutangatanga kwa Israeli. Lakini sanduku lilipowekwa katika hekalu la Sulemani wakati wa kuwekwa wakfu kwa hekalu, karibu miaka mia tano baadaye, tunaambiwa: “Ndani ya sanduku hamkuwa na kitu ila vile vibao viwili vya mawe, alivyoweka Musa humo huko Horebu, wakati Bwana alipofanya agano na wana wa Israeli, walipotoka katika nchi ya Misri.” 1 Fal. 8:9.

Sanduku la Agano Liko Wapi Sasa?

Kuanzia wakati wa Sulemani hadi Yerusalemu ulipotekwa na Wababeli mwaka 606 K.K., sanduku pamoja na hazina yake takatifu lilikuwa salama bila kuguswa. Wakati huo, watu wenye haki, chini ya uongozi wa nabii mwaminifu Yeremia, “waliamua kuliweka sanduku takatifu lililokuwa na vibao vya mawe mbali na mikono ya watu wakatili . . . Kwa huzuni na maombolezo walilificha sanduku

katika pango, ambako lingefichwa kutoka kwa watu wa Israeli na Yuda kwa sababu ya dhambi zao, wala lisingerudishwa kwao tena." PK 453. Baada ya Wayahudi kurudi kutoka utumwani Babeli, hekalu lilijengwa upya. Lakini wakati wa kuwekwa wakfu kwake: "Hakuna wingu la utukufu lililoonekana kulijaza patakatifu palipojengwa upya. Shekinah haikukaa tena kati ya makerubi katika Patakatifu pa Patakatifu; Sanduku la Agano, Kiti cha Rehema na vibao vya ushuhuda havikuonekana humo. Hakuna sauti iliyosikika kutoka Mbinguni kumjulisha kuhani aliyekuwa akiuliza mapenzi ya Yehova." PK 24. Si ajabu kwamba wengi wa "wazee waliokuwa wameiona nyumba ya kwanza . . . walilia kwa sauti kuu." Ezra 3:12.

Vibao vya Mawe Viko Wapi?

Sheria ya Mungu, iliyoandikwa kwa kidole Chake Mwenyewe, ndiyo kiwango ambacho watu wote, wema na waovu, watahukumiwa. Yak. 2:12. Kwa hiyo, wakati mwaka 1844 hukumu ya "nyumba ya Mungu" ilipoanza katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, vibao vya mawe ambavyo, pamoja na sanduku, vilikuwa vimefichwa pangoni, inaonekana baadaye vilichukuliwa na kusafirishwa kwa uwezo wa Mungu hadi Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Huko vimewekwa kuwa kitabu cha sheria ya Mungu, ambacho kwa hicho kila kesi itaamuliwa kwa uzima wa milele au maangamizi ya milele. "Vibao vya mawe vimefichwa na Mungu, ili vitolewe siku kuu ya hukumu, kama Alivyoviandika." R&H, Machi 26, 1908, uk. 8. "Katika hekalu la mbinguni, makao ya Mungu . . . katika Patakatifu pa Patakatifu, kuna sheria Yake, 'vibao vya mawe,'" MAw 33, "kanuni kuu ya haki ambayo kwayo wanadamu wote wanapimwa." PK 415. Huko lazima vibaki kama kiwango ambacho waovu watahukumiwa wakati wa miaka elfu moja.

Mwisho wa miaka elfu moja, Yerusalemu Mpya itakaposhuka ili kuwekwa katika dunia mpya, majeshi ya Shetani yataizunguka Jiji yakipanga kuliteka. Ndani yake kuna kiti cha enzi "kilichoinuliwa juu," ambacho Mwana wa Mungu amekikalia. Kwa mshangao wa majeshi yanayolizunguka, "mkono unaoshikilia vibao viwili vya mawe vilivyokunjwa kama kitabu unaonekana angani." MAw 32; PK 668. "Mkono unavifungua vibao, na hapo zinaonekana amri za Dekalojia, zilizoandikwa kana kwamba kwa kalamu ya moto." PK 639. Waovu wanaona "vibao vya sheria ya Mungu, amri walizozidharau na kuzivunja." PK 668. Viko mikononi mwa Kristo, Mwandishi wao, ambaye alitoa maisha Yake si "kuivunja sheria ……bali kuitimiza." Mt. 5:17. Kwa hiyo anaonyesha kwamba sheria ya Mungu, iliyo "takatifu, ya haki na njema," Rum. 7:12, ni ya milele, na inadumu kama vile Muumba wake wa milele anavyodumu. Sheria hiyo, kwa kuwa ni udhihirisho wa nia na mapenzi ya Mungu, lazima idumu kama vile Muumba wake anavyodumu. 4 Shu 257. Hili ndilo jambo la mwisho tunalosoma kuhusu vibao vya mawe. Kutoka

mikononi mwa Kristo, bila shaka vitarejeshwa mahali pake kwenye kiti cha enzi cha Mungu cha milele, “karibu na Yehova.”MAw 255. Huko, Mungu atakapotawala, vitabaki kuwa ushahidi kwamba sheria ya Mungu—sheria hiyo kuu ya upendo wa Kiungu, iliyochongwa kwenye vibao hivyo kwa mkono Wake Mwenyewe na kuwekwa ndani ya hazina Yake—ndiyo msingi wa milele wa kiti Chake cha enzi, sheria ya msingi ya serikali Yake ya ulimwengu wote na ya milele.

Kuiharibu sheria hii kungekuwa ni kudhoofisha kiti Chake cha enzi na kuangusha serikali Yake.

Kazi ya Pekee ya Wote Wanaoingia Patakatifu pa Patakatifu

Katika uhusiano huu ni muhimu kutambua kwamba wakati hukumu ilipoanza mwaka 1844, wakati “ulipofika wa kuwahukumu wafu,” Ufu. 11:18, maarifa ya sheria ya Mungu, ambayo kwa karne nyingi yalikuwa yamefukiwa chini ya takataka za makosa, yalirejeshwa kwa watu Wake. Ufu. 11:19. Hili lilitokea wakati wa kupigwa kwa tarumbeta ya malaika wa saba, Ufu. 11:15, malaika wa mwisho kutoa ujumbe kwa wanadamu: “Katika siku za sauti ya malaika wa saba, atakapoanza kupiga, ndipo siri ya Mungu itakapotimizwa.” Ufu. 10:7. Ndipo “falme za dunia zikawa falme za Bwana wetu na za Kristo Wake.” Ufu. 11:15. Kutokana na Maandiko haya inaonekana wazi kwamba kazi ya pekee ya wote wanaoingia Patakatifu pa Patakatifu ni kuungana na malaika wa saba katika kutangaza wajibu wa milele wa kuitii sheria ya Mungu kama ilivyowekwa ndani ya sanduku. Ujumbe wa mwisho wa Mungu, ambao sasa unahubiriwa katika sehemu zote za dunia, ni kuwaandaa watu ambao “wanazishika amri za Mungu na imani ya Yesu.” Ufu. 14:12. Jambo hili litakapotimizwa, “siri ya Mungu” itakuwa imetimizwa.

26. KITI CHA REHEMA NA SHEKINAH

Kiti cha Rehema

“Nawe fanya kiti cha rehema cha dhahabu safi; urefu wake uwe dhiraa mbili na nusu, na upana wake uwe dhiraa moja na nusu.” “Akafanya makerubi wawili wa dhahabu, akawafanya kwa dhahabu iliyopondwa, kutoka kipande kimoja, katika ncha mbili za kiti cha rehema.” “Na hayo makerubi yatainua mabawa yao juu, yakikifunika kiti cha rehema kwa mabawa yao, na nyuso zao zikitazamana; nyuso za makerubi zielekee kiti cha rehema. Nawe utaweka Kiti chaRehema juu ya Sanduku la Agano.” Kut. 25:17–21; 37:7–9.

Kiti cha rehema kiliitwa hivyo kwa sababu kilifananisha mahali ambapo rehema ilitolewa kwa mwanadamu juu ya sheria ambayo alikuwa ameivunja. Pia kilimwakilisha Kristo, kwa maana Paulo anasema kwamba Mungu alimweka Yeye awe “kipatanisho,” Rum. 3:25; 1 Yoh. 2:2, au “kiti cha rehema,” kama neno hilo

hilo linavyotafsiriwa katika Waebrania 9:5. Kupitia kwake pekee tunapata "ondoleo la dhambi" — Yeye Ndiye kipatanisho chetu au upatanisho wetu, kiti chetu cha rehema.

Kiti cha Rehema — Alama ya Kiti cha Enzi cha Mungu

Tofauti na sanduku ambalo lilitengenezwa kwa mbao zilizofunikwa kwa dhahabu, kiti cha rehema kilitengenezwa kwa "dhahabu safi." Yohana anakieleza kiti cha enzi cha Mungu kuwa katika Patakatifu pa Patakatifu anaposema: "Madhabahu ya dhahabu . . . ilikuwa mbele ya kiti cha enzi." Ufu. 8:3. Madhabahu ya dhahabu ilikuwa katika Patakatifu, moja kwa moja mbele ya kiti cha rehema, ambacho kilikuwa katika Patakatifu pa Patakatifu. Kati ya makerubi kulikuwa na Shekinah, iliyowakilisha uwepo wa Mungu unaoonekana. Daudi anasema, "Yeye [Mungu] aketiye juu ya makerubi"; "Wewe . . . ukaaye kati ya makerubi." Zab. 99:1; 80:1; 2 Fal. 19:15. Hapa, "kati ya makerubi" waliokuwa juu ya kiti cha rehema kilichofunika sanduku la ushuhuda, "Mungu aliwapa wana wa Israeli amri." Kut. 25:22.

Kiti cha enzi cha Mungu ni kiti, au kiti cha enzi, cha rehema — yaani, kiti cha rehema. Webster anasema: "Rehema ni kumtendea adui kwa huruma, pamoja na nia ya kumsamehe." Basi, kiti cha rehema kilimwakilisha nani? Jibu pekee ni kwamba kilimwakilisha kiti, au kiti cha enzi, cha Yeye ambaye ni "Mwenye rehema na neema, si mwepesi wa hasira, mwingi wa rehema." Zab. 103:8. "Bwana, Mungu, mwingi wa rehema, Mwenye neema, mvumilivu . . . Mwenye kuwawekea maelfu rehema, (hata vizazi elfu, Kum. 7:9) Mwenye kusamehe uovu na makosa na dhambi." Kut. 34:6; 20:5, 6.

Sanduku lilitengenezwa mahsusi kuwa mahali pa ndani kabisa pa kuhifadhia mbao za mawe ambazo juu yake sheria ya Mungu ya amri kumi ilikuwa imeandikwa. Kuvunja sheria hii ya msingi ya ulimwengu ni dhambi, 1 Yoh. 3:4, na wote wamefanya dhambi; Rum. 3:23; wote ni maadui kwa sababu ya matendo yao maovu. Kol. 1:21. Lakini juu ya kiti cha enzi cha Mungu, yaani, kiti cha rehema, anaketi Baba yetu, ambaye humtendea adui kwa huruma na kwa nia ya kumsamehe.

"Upendo wa Mungu kwa jamii ya wanadamu walioanguka ni udhihirisho wa pekee wa upendo — upendo uliozaliwa kutokana na rehema . . . Rehema hudokeza kutokamilika kwa yule ambaye inaonyeshwa kwake. Ni kwa sababu ya dhambi kwamba rehema ililetwa katika utendaji wa moja kwa moja." 7Shu 264. Wakati maadui wote wa haki watakapokuwa wameondolewa milele, wakati hakutakuwa tena na wenye dhambi, hakutakuwa tena na nafasi ya "utendaji wa moja kwa moja" wa rehema. Dhambi itakapoondolewa, upendo wa Mungu wa milele utaendelea kuwepo, ingawa hautadhihirishwa katika rehema; kwa maana sifa hii ya upendo inaweza kutekelezwa tu kwa maadui na wenye dhambi. Nia ya

kusamehe na nia ya kuonyesha rehema, zikiwa ni sifa za Yule wa Milele, ni za milele. Sifa hizi za Mungu ni za “kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo.” Kama kiti cha Mungu kingekuwa kitu kingine isipokuwa kiti cha rehema, tungekuwa bila tumaini kabisa. “Kiti chake cha enzi hushikiliwa na rehema.” Mithali 20:28. Kama jambo hili lisingekuwa kweli, matokeo yangekuwa nini kwa kiti chenyewe?

Makerubi wa dhahabu iliyopondwa

Katika kila ncha ya kiti cha rehema kulikuwa na mfano wa malaika wa ajabu uliotengenezwa kwa dhahabu tupu. Mabawa hayo mawili yalinyoshwa juu na “kugusana.” MAw 252. Malaika hao walitazamana, na, kwa kuonyesha heshima, waliinamisha vichwa vyao kuelekea sheria takatifu ya Mungu iliyokuwa ndani ya sanduku chini yao.

Makerubi hawa hawakuwa tu wa dhahabu tupu, bali walikuwa wa dhahabu iliyopondwa. Kama ilivyotajwa tayari, kinara, kilichomwakilisha Kristo, Nuru ya ulimwengu, nacho kilikuwa cha dhahabu iliyopondwa; mafuta yaliyotumika kwa taa, yaliyowakilisha Roho Mtakatifu, yalikuwa yamepigwa; na nyuzi za dhahabu ambazo kwa hizo mifano ya malaika ilipambwa zilikatwa kutoka katika dhahabu iliyopondwa. Kut. 39:3. Kwamba dhahabu ilipondwa kulifananisha huzuni na mateso ambayo Mbingu imevumilia kwa sababu ya dhambi. “Ni wachache wanaofikiria mateso ambayo dhambi imemsababishia Muumba wetu. Mbingu yote iliteseka katika uchungu wa Kristo; lakini mateso hayo hayakuanza wala hayakuishia kwa kudhihirishwa Kwake katika ubinadamu. Msalaba ni ufunuo kwa fahamu zetu dhaifu wa maumivu ambayo, tangu mwanzo kabisa wa dhambi, imeyaleta dhambi moyoni mwa Mungu.” Ed. 263. Si Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu tu, bali malaika wote wa mbinguni walihusika katika Dhabihu isiyo na mipaka iliyohitajika ili kumkomboa mwanadamu. Habari ya mwanadamu kuanguka katika dhambi ilipofika, kila kinubi cha malaika kilinyamaza. Kwa kukata tamaa na huzuni, malaika walitupa taji zao kutoka vichwani mwao. Wangewezaje kumtoa Kamanda wao mpendwa kwenye maisha ya unyonge na mateso? Na tangu wakati huo, katika kipindi chote cha kutekelezwa kwa mpango wa wokovu, kwa kila jaribu alilolivumilia Kristo, kwa kila majaribu na mateso yaliyovumiliwa kwa ajili ya Kristo, kumekuwa na mateso yanayolingana huko mbinguni. Isa. 63:9.

Makerubi Hawa Wanamwakilisha Nani?

Makerubi hawa wawili wenye fahari isiyo na kifani, mmoja akiwa upande wa kulia na mwingine upande wa kushoto wa utukufu wa Shekinah, wanawakilisha malaika wawili wa pekee ambao ni “walinzi wenye kung’aa” wa sheria ya Mungu na wa “kiti Chake cha enzi cha milele,” “makao ya Mfalme wa wafalme.” PP 357; PK 414. Wanawakilisha “malaika walio juu kabisa katika kundi la malaika.”

Hawa walikuwa pamoja na Kristo katika maisha Yake yote duniani, nao walikuja kaburini wakati wa ufufuo Wake. Yoh. 20:12;TVV 780, 830. Ni wale wawili ambao wakati wa kupaa Kwake walibaki kwa huruma na upendo ili kuwafariji wanafunzi kwa uhakikisho huu: “Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni.” Mdo. 1:11; TVV 780, 831, 832.

Majina ya Malaika Hawa Wawili ni Nini?

Biblia inatueleza jina la mmoja tu kati yao. Kabla dhambi haijaingia katika ulimwengu wote, Lusifa, mchukuzi wa nuru, alikuwa “kerubi aliyetiwa mafuta afunikaye.” Alikuwa “juu ya mlima mtakatifu wa Mungu”; Eze. 28:14; alikuwa amesimama karibu na Mwana wa Mungu kwa heshima. Lusifa alipofukuzwa kutoka mbinguni, Gabrieli aliteuliwa kuchukua nafasi yake. DA 693, 780. Gabrieli huyu huyu, ambaye anaitwa “malaika wa Bwana,” alipokuwa akitabiri kuzaliwa kwa Yohana akiwa mtangulizi wa Kristo, alisema, “Mimi ni Gabrieli, nisimamaye mbele za Mungu.” Luka 1:11, 16, 19; TVV 98. Gabrieli ndiye aliyetumwa na Mungu kwa Mariamu kumweleza kuhusu kuzaliwa kwa Kristo. Luka 1:26–28; TVV 780. Ni Gabrieli aliyeheshimiwa katika “saa ile ya kutisha, wakati kila kitu kilipokuwa hatarini, wakati kikombe cha ajabu kilipotetemeka mkononi mwa Yule aliyekuwa akiteseka,” naye akaja upande wa Kristo huko Gethsemane ili kumtia nguvu na kusema maneno ya kumtia moyo. TVV 693.

Si kwa niaba ya Kristo pekee, bali katika matukio mengine pia, Gabrieli ametumwa katika utume maalumu wa heshima na uaminifu. Ni Gabrieli, “malaika wake,” ambaye Kristo alimtuma kwa Yohana katika kisiwa cha Patmo ili kumjulisha, yaani, kumwonyesha kwa ishara au mifano, “mambo ambayo hayana budi kuwako upesi.” Ufu. 1:1; TVV 99, 234. Ni Gabrieli aliyempa Danieli ufahamu kuhusu siku 2300 na utakaso wa patakatifu, Dan. 8:14, 16; 9:21, na aliyesema, “Wala hakuna ashikamanaye nami katika mambo haya, ila Mikaeli [Kristo] mkuu wenu.” Dan. 10:21. Ni wazo la ajabu kwamba malaika anayesimama karibu zaidi kwa heshima na Mwana wa Mungu Ndiye aliyechaguliwa kufunua makusudi ya Mungu kwa wanadamu wenye dhambi! TVV 99.

Ni jambo lisiloeleweka kabisa jinsi tamaa mbaya za Lusifa, ambaye nafasi yake karibu na kiti cha enzi cha Mungu ilichukuliwa na Gabrieli, zingeweza kumpofusha asione fursa na mapendeleo yake ya ajabu! Na ni jambo lisiloeleweka vivyo hivyo kwamba wanadamu wanaweza kutupa matarajio yao ya maisha ya kutokufa ya wakati ujao katika nyumba tukufu isiyo na dhambi ya amani na furaha ya milele kwa ajili ya starehe chache, zisizo na thamani na za muda mfupi za dhambi!

Malaika wa Agano

Sanduku linaitwa “sanduku la agano,” Hes. 10:33; Ebr. 9:4, kwa sababu ndani yake kuliwekwa agano, yaani, “mbao za mawe” ambazo Mungu alimpa Musa. Kut. 25:16; 31:18. Kristo anaitwa “Mjumbe wa agano,” Mal. 3:1, au “Malaika wa agano,” PP 252, kwa sababu alipotoa sheria huko Sinai, alikuwa Mjumbe wa Mungu, akifanya mapenzi ya Baba.

Kwa sababu ya kuitwa kwa Kristo “Malaika wa agano,” watu wengine wamehitimisha kwamba Kristo alikuwa mmoja wa makerubi wafunikao. Lakini jambo hili haliwezi kuwa hivyo, kwa sababu Kristo anashikilia nafasi ya Mfalme kwenye kiti cha enzi pamoja na Baba. “Malaika wa agano, yaani, Bwana wetu Yesu Kristo, ndiye Mpatanishi anayehakikisha kukubalika kwa maombi ya waumini Wake.” 8Shu 179. Yeye si malaika kwa maana ya kawaida ya neno hilo. Anapoitwa “Malaika,” neno hilo limetumiwa kwa maana ya mjumbe.

Shekinah — Alama ya Yehova

Kati ya makerubi wale wa ajabu juu ya kiti cha rehema kulikuwa na utukufu wa Shekinah. Mwangaza wa nuru hii yenye kung’aa sana, ulioakisiwa kutoka kwa makerubi waliokuwa wamelifunika, ulikuwa mkali sana kiasi kwamba macho ya mwanadamu hayangeweza kuutazama. Neno Shekinah halipatikani katika Biblia. Linatumiwa na Wayahudi na Wakristo kueleza ukuu unaoonekana wa Yehova, hasa wakati alipokuwa akikaa kati ya makerubi juu ya kiti cha rehema katika Patakatifu pa kwanza na katika hekalu la Sulemani; lakini si katika hekalu la pili, kwa sababu katika hekalu hilo hakukuwa na Sanduku la Agano wala Kiti cha Rehema. Maelezo mbalimbali ya Maandiko yanaonyesha wazo la nuru yenye kung’aa sana na yenye utukufu mkubwa, iliyofunikwa katika wingu, kiasi kwamba mara nyingi wingu ndilo lililoonekana; lakini katika matukio maalumu utukufu wenyewe ulionekana. Kuna marejeo mengi juu yake katika Biblia, kama vile: “Wewe ukaaye kati ya makerubi, uangaze”; Zab. 80:1; “Ambao ni Waisraeli; ambao kupewa kwao hali ya kuwa wana, na utukufu”; Rum. 9:4; “Ili kuuona uwezo wako na utukufu wako, kama nilivyokuona katika Patakatifu.” Zab. 63:2.

Kwa maana halisi, neno Shekinah linamaanisha makao au mahali pa kukaa. Shina la neno hilo pia linapatikana katika neno linalomaanisha “kukaa katika maskani.” Mwanga zaidi unatolewa na tafsiri halisi ya Mwanzo 3:24: “Basi akamfukuza huyo mtu, naye akaweka maskani [akakaa, yaani, akashekinah] upande wa mashariki wa bustani pamoja na makerubi; na mwali wa moto unaomeremeta na kuwaka ukizunguka-zunguka ili kuilinda njia ya kuifikia miti ya uzima.”

Mapenzi ya Mungu Yafunuliwa Kutoka kwenye Shekinah

Kupitia kwa kuhani aliyekuwa akiuliza, mapenzi ya Yehova yalijulikana si kwa Urimu na Thumimu pekee, bali pia juu ya kiti cha rehema, kutoka kwa Shekinah, yaani, udhihirisho wa uwepo wa Mungu. “Na hapo nitaonana nawe, nami

nitasema nawe kutoka juu ya kiti cha rehema, kutoka kati ya makerubi wawili walio juu ya sanduku la ushuhuda, mambo yote nitakayokuamuru kuwaambia wana wa Israeli." Kut. 25:22; Hes. 7:89. Jambo hili lilifanyikaje? "Ujumbe wa Mungu wakati mwingine uliwasilishwa kwa kuhani mkuu kwa sauti kutoka katika lile wingu. Wakati mwingine nuru iliangukia juu ya malaika aliyekuwa upande wa kulia, kuonyesha kibali au kukubaliwa, au kivuli au wingu lilitua juu ya yule aliyekuwa upande wa kushoto kuonyesha kutokubaliwa au kukataliwa." WiM349.

Kwa hiyo inaonekana wazi kwamba, wakati kiti cha rehema kilikuwa alama ya kiti au kiti cha enzi cha Mungu mbinguni, Shekinah iliwakilisha uwepo mtukufu wa Yehova Mwenyewe. Kama vile mifano ya malaika iliyokuwa imewakilishwa kwenye kuta, pazia, na dari ilijaza Patakatifu pa Patakatifu, vivyo hivyo katika maono ya Patakatifu pa mbinguni, Isaya alimwona "Bwana ameketi juu ya kiti cha enzi …… na upindo wa mavazi yake [ya malaika] ulijaza hekalu." Isa. 6:1. Kama vile kivuli huonyesha tu umbo la nje la kitu au mtu, bila kufunua maisha na tabia yake, vivyo hivyo kiti cha rehema pamoja na Shekinah, licha ya utukufu wao usioelezeka, vinaweza kuwa mwonekano hafifu tu wa kile ambacho vilikuwa kivuli chake.

Sheria ya Mungu — Msingi wa Kiti Chake cha Enzi

Kama vile Sanduku la Agano lilivyokitegemeza kiti cha rehema, vivyo hivyo sheria iliyokuwa ndani ya Sanduku hili inawakilisha msingi wa kiti cha enzi cha Mungu au serikali Yake. "Haki na hukumu ndio msingi wa kiti Chake cha enzi." Zab. 97:2; ARV. Hapa tena inaonyeshwa kwamba, "Rehema na kweli [upendo na sheria] zimekutana; haki na amani zimebusiana." Zab. 85:10. Kuharibu sheria ya msingi ya serikali ya Mungu kungekuwa kudhoofisha kiti Chake cha enzi na kuipindua serikali Yake. Mbao za sheria zilizokuwa ndani ya sanduku, pamoja na kiti cha rehema, mbele yake Kristo anaombea kwa damu Yake kwa ajili ya wale waliovunja sheria, vinawakilisha "muungano wa haki na rehema katika mpango wa ukombozi wa mwanadamu. Muungano huu ni ule ambao hekima isiyo na kikomo pekee ndiyo ingeweza kuubuni, na nguvu isiyo na kikomo kuutekeleza; ni muungano unaojaza Mbingu yote kwa mshangao na ibada …… Hii ndiyo siri ya rehema ambayo malaika wanatamani kuitazama — kwamba Mungu anaweza kuwa Mwenye haki huku akimhesabia haki mwenye dhambi anayetubu." PK 415; 1 Pet. 1:12.

27. SIKU YA UPATANISHO YA ISRAELI NA UTIMILIFU WAKE

Tarumbeta za Fedha, Mungu alimwambia Musa, “Jifanyizie tarumbeta mbili za fedha; uzifanye kwa kipande kimoja kizima, ili uzitumie kwa kuita kusanyiko, na kwa kusafiri kwa kambi. Tena siku ya furaha yenu, na siku zenu za sikukuu, na mwanzo wa miezi yenu; …… nazo zitakuwa kwenu kuwa ukumbusho mbele za Mungu wenu,” — “kuwa ukumbusho,” au ukumbusho wa uongozi Wake na ukombozi wao. Hes. 10:2, 8–10. Wakati wa jangwani watu wote walipokuwa wamekusanyika katika kambi moja kubwa, tarumbeta mbili zilitosha kutoa tangazo lolote lililohitajika. Lakini walipokuwa wamekwisha kutawanyika na kukaa katika nchi ya Kanaani, ingeonekana kwamba tarumbeta nyingi zaidi zingehitajika, hasa wakati tangazo lilipokusudiwa kutolewa katika nchi yote ya Israeli kwa siku moja.

Kwa nini Mungu aliagiza tarumbeta hizi zitengenezwe kwa fedha? Na kwa nini fedha hiyo ilipaswa kuwa “kipande kimoja kizima”? Fedha ilikuwa ishara ya ukombozi, hasa kama ilivyofananishwa katika Siku ya Upatanisho. Kama vile mavazi ya makuhani yaliyofumwa kwa kipande kimoja yalivyowakilisha kwamba

maisha yake yalipaswa kujikita katika kusudi moja kuu, vivyo hivyo tarumbeta hizi zilizotengenezwa “kwa kipande kimoja kizima” zilipaswa kuwakumbusha watu kwamba, hasa katika wakati huu wa ibada takatifu, mawazo yao yalipaswa kuelekezwa katika kujiandaa kwa Siku ya Upatanisho. Kwa hiyo, siku ambayo tarumbeta zilipigwa ilipaswa kuwa “Sabato …… kusanyiko takatifu,” wakati ambapo kila familia ilipaswa “kumtolea Bwana sadaka iliyofanywa kwa moto” — sadaka ya kuweka wakfu na ya shukrani. Law. 23:23–25.

Siku kuu zaidi kati ya “siku za sikukuu” ambazo tarumbeta zilipigwa ilikuwa ile ya kutangaza kukaribia kwa Siku ya Upatanisho. “Mwezi wa saba, siku ya kwanza ya mwezi,” kulipaswa kuwa “ukumbusho wa kupiga tarumbeta.” Law. 23:24. Hii ilikuwa siku kumi kabla ya Siku ya Upatanisho, ambayo ilikuja katika siku ya kumi ya mwezi wa saba. Law. 23:27.

Kupigwa huku kwa tarumbeta na makuhani kuliwajulisha watu kwamba Siku ya Upatanisho ilikuwa karibu, na kwamba walipaswa kuharakisha kukiri kila dhambi na kurekebisha kila kosa. Kulimpa kila mtu muda wa kufanya maandalizi yaliyohitajika na kufika Yerusalemu wakati wa utakaso wa patakatifu, kwa maana “siku hiyo hiyo,” Law. 23:28–30, kila kesi katika Israeli iliamuliwa. Hili lilikuwa mfano wa kutenganishwa kwa mwisho kwa mwenye dhambi na dhambi yake, ikiwa dhambi hiyo ilikuwa imekiriwa; au, kama haikuwa imekiriwa, lilikuwa mfano wa kutenganishwa kwa mwisho kwa mwenye dhambi kutoka katika nyumba ya Israeli.

Utimilifu wa Kupigwa kwa Tarumbeta

Siku ya Hukumu ya Mungu kwa jamii yote ya wanadamu, ambapo kila mtu hatimaye atatenganishwa na dhambi zake au kukatwa kutoka katika familia ya mbinguni, ndiyo utimilifu wa mfano wa Siku ya Upatanisho. Kwa mujibu wa unabii wa Danieli 8:14, siku hii halisi ya Hukumu ilianza mwishoni mwa zile siku 2,300, mwaka 1844.

Kama vile katika mfano, siku kumi kabla ya “siku ya kumi ya mwezi wa saba,” makuhani walivyopiga tarumbeta za fedha kuwaonya wote wajiandae, vivyo hivyo katika utimilifu wa mfano, ujumbe wa hukumu ulianza kutangazwa takribani miaka kumi — “kila siku kwa mwaka,” Hes. 14:34 — kabla ya 1844. (Tazama Our Firm Foundation, Juzuu ya I, uk. 345.) Katika kipindi hiki, kila taifa la Kikristo duniani lilisikia kwa sauti kama ya tarumbeta tangazo la ujumbe wa Ufunuo 14:6, 7: “Saa ya hukumu yake imekuja!” Hili lilikuwa utimilifu wa unabii wa Yoeli: “Pigeni tarumbeta katika Sayuni, pigeni kelele ya vita katika mlima Wangu mtakatifu . . . maana siku ya Bwana inakuja, kwa kuwa iko karibu.” Yoeli 2:1.

Kutakaswa kwa Patakatifu pa Duniani

Katika patakatifu pa duniani, mzunguko wa huduma wa mwaka mzima ulifananisha mpango mzima wa wokovu. Katika siku ya mwisho ya huduma hiyo ya kila mwaka, yaani, Siku ya Upatanisho, kuhani mkuu kwanza alitoa ng'ombe dume, aliyekuwa mkubwa na wa gharama zaidi kati ya dhabihu, kuwa sadaka ya dhambi ili kufanya upatanisho "kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya nyumba yake." Law. 16:11–14. Akiwa amevaa mavazi yake meupe ya kitani yaliyokuwa yakivaliwa tu katika Patakatifu pa Patakatifu siku ya Upatanisho, aliingia peke yake ndani ya patakatifu. Law. 16:4, 7; Ebr. 9:7. Huko alinyunyiza damu ya dhabihu juu ya kiti cha rehema katika Patakatifu pa Patakatifu, kisha katika Patakatifu, na hatimaye juu ya madhabahu iliyokuwa katika Ua wa nje. Upatanisho huu kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe na kwa ajili ya nyumba yake ulimstahilisha kuwa mpatanishi kwa ajili ya watu.

Baada ya hayo, Haruni alipiga kura juu ya wale mbuzi wawili, kura moja kwa ajili ya Bwana na nyingine kwa ajili ya Azazeli. Law. 16:5–8. Kisha akamchinja yule mbuzi wa Bwana, "sadaka ya dhambi kwa ajili ya watu," mst. 15, ambaye alimwakilisha Kristo aliyekufa kwa ajili ya dhambi zao, na akaileta damu ndani ya patakatifu. Kwa tendo hili, akiwa mwakilishi wa Kristo, kama kivuli alijibebesha juu yake dhambi za Israeli waliotubu. Kisha akainyunyiza damu hiyo "mara saba," (ikiwa ni ishara ya upatanisho kamili), juu ya kiti cha rehema kilichokuwa juu ya sheria iliyokuwa imekiukwa; pia katika Patakatifu, na juu ya "madhabahu iliyo mbele za Bwana" katika Ua wa nje, kwa namna hiyo alifanya upatanisho kwa ajili ya "kusanyiko lote." Hii ilikuwa "mwisho wa kufanya upatanisho." Mst. 14–20. Huduma za siku hiyo zilipokuwa karibu kufungwa, na jua lilipokuwa likizama upande wa magharibi, mtu yeyote ambaye bado alikuwa na dhambi ambayo hakuwa ameikiri alikatiliwa mbali na Israeli. Hatima ya kila Mwisraeli ilikuwa imeamuliwa.

Tukio la mwisho la siku hiyo likafuata. Mbuzi ambaye kura ilimwangukia kuwa Azazeli aliwasilishwa akiwa hai mbele za Bwana. Mst. 7–10. Kuhani mkuu, akiweka mikono yake yote miwili juu ya kichwa cha mbuzi huyo, alikiri juu yake dhambi zote za Israeli waliotubu; hivyo, kwa mfano, akahamisha dhambi hizo kutoka kwake mwenyewe kwenda kwa mbuzi huyo. Kisha mbuzi huyo alipelekwa "jangwani …… mpaka nchi isiyokaliwa," mst. 21, 22, ambako hatimaye alikufa na hakurudi tena katika kambi ya Israeli. Hivyo, kwa mfano, kila Mwisraeli wa kweli alikuwa ametakaswa kutoka katika dhambi yote, na patakatifu ambapo dhambi zake zilikuwa zimerekodiwa kwa damu palikuwa pamefanywa kuwa safi. Kwa sababu matukio ya siku hii yaliamua wakati ujao wa kila Mwisraeli, Siku ya Upatanisho ilikuwa siku yenye utakatifu na uzito mkubwa kuliko zote katika maisha yao. (Tazama PK 420.)

Kutakaswa kwa Patakatifu pa Mbinguni

Kama ilivyokuwa katika Patakatifu pa duniani, vivyo hivyo katika Patakatifu pa mbinguni, kazi ya Kristo, Kuhani Mkuu wetu wa mbinguni, katika siku kuu ya hukumu ya mwisho kwa Israeli wa kweli, yaani, nyumba ya Mungu, ndiyo utimilifu wa mfano wa kazi ya kuhani mkuu wa duniani katika Siku ya Upatanisho kwa ajili ya Israeli wa kale. Kazi hii ya mwisho ya Hukumu ilipoanza, mwishoni mwa zile siku 2,300 za Danieli 8:14, mwaka 1844, Yesu alitoka katika Patakatifu akaingia ndani ya "Patakatifu pa Patakatifu," Ebr. 9:3, ili kuanza utakaso wa Patakatifu pa mbinguni. Kwa kuwa "hukumu lazima ianze katika nyumba ya Mungu," 1 Pet. 4:17, ni kesi za wale tu ambao wakati fulani katika maisha yao wamekuwa washiriki wa familia ya Mungu duniani, na ambao majina yao yameandikwa katika Kitabu cha Uzima, ndizo zinazochunguzwa wakati huu. Uchunguzi huu una kusudi la kuamua ni nani aliyedumu mpaka mwisho, na kwa hiyo unaitwa "Hukumu ya Upelelezi." Mt. 10:22. Wale ambao hawajawahi kumpokea Kristo kuwa Mwokozi wao binafsi, ambao hawajawahi kuwa washiriki wa Israeli wa kweli, Gal. 3:20, hawachunguzwi wakati huu. Kesi zao hazihitaji uchunguzi wa namna hiyo — hukumu yao itakuwa ya utekelezaji.

Katika patakatifu pa duniani, "wakati sadaka ya dhambi (mbuzi wa Bwana) ilipomwelekeza Kristo kama dhabihu, na kuhani mkuu akamwakilisha Kristo kama mpatanishi, Azazeli alimwakilisha Shetani." PK 422. Kama vile kuhani mkuu, kwa sababu ya kumchinja yule mbuzi wa sadaka ya dhambi, mbuzi wa Bwana, na kupokea damu yake, alijichukulia juu yake dhambi za Israeli, na baada ya kutoka Patakatifu akaziweka juu ya Azazeli, vivyo hivyo Kristo, mwishoni mwa huduma Yake kwa ajili ya wenye dhambi, kwa nguvu ya damu Yake Mwenyewe, huondoa dhambi za wale waliotubu kwa kweli kutoka katika vitabu vya kumbukumbu vya Patakatifu pa mbinguni, na kuziweka juu ya Shetani, mwanzilishi na mchochezi wa dhambi, ambaye atabeba adhabu yake. Tazama PK 673; EW 178, 281. Kama vile Azazeli, aliyebeba dhambi za Israeli waliotubu na kusamehewa, alipelekwa "katika nchi isiyokaliwa," ambako hatimaye alikufa na hakurudi tena katika kambi ya Israeli, vivyo hivyo Shetani, ambaye anawajibika kwa dhambi zote, atatumia miaka elfu moja ya mwisho ya maisha yake katika dunia hii ambayo wakati huo itakuwa ukiwa na bila wakaaji. Hapa, dunia itakapoteketezwa, yeye ataangamizwa milele, wala hatawasumbua tena watu wa Mungu. Nah. 1:9.

Hukumu ya Upelelezi itakapofungwa, dhambi zote za Israeli waliokombolewa zitakuwa zimefutwa milele, si kwa mfano tu bali kwa uhalisi; na majina yote ya Israeli wasiotubu yatafutwa milele kutoka katika kitabu cha kumbukumbu cha familia ya Mungu — "watakatiliwa mbali" na Israeli. Wakati huo, hatima ya milele, si ya "nyumba ya Mungu" tu, yaani, Israeli wa kweli, bali ya familia yote ya wanadamu, itaamuliwa milele.

Kufutwa huku kwa dhambi za Israeli waliotubu zilizorekodiwa katika vitabu vya mbinguni ndiko kunakofanya utakaso wa Patakatifu pa mbinguni. Kwa hiyo,

“Patakatifu pa Patakatifu (katika Patakatifu pa duniani) …… huunda kiungo kinachounganisha mbingu na dunia.” WiM 348.

Kristo, Mbeba Dhambi Zetu Mkuu

Kwa sababu kuhani mkuu alihamisha dhambi za Israeli waliotubu kwenda kwa Azazeli, ambaye alimwakilisha Shetani, watu wengine wamehitimisha kwamba jambo hili linamfanya Shetani kuwa mchukuzi wa dhambi badala ya Kristo. Watu hawa wanaonekana kupuuza Ukweli kwamba Azazeli hakuwa na sehemu yoyote katika upatanisho wa Israeli; damu yake haikuletwa kamwe ndani ya Patakatifu. Kinyume chake, upatanisho wa dhambi ulifanywa kwa damu ya mbuzi wa Bwana, ambaye alimwakilisha Kristo, Sadaka ya Kweli ya dhambi, Mchukuzi Mkuu wa dhambi, ambaye damu Yake husafisha kutoka katika dhambi yote. 1 Yoh. 1:7. Tofauti na Kristo, ingawa Shetani hatimaye atakufa, yeye hafi ili kumkomboa mwanadamu, bali kwa sababu ya dhambi ambazo amesababisha zifanywe.

Ni muhimu tusichanganyikiwe katika jambo hili. Kristo, Kuhani Mkuu wa mbinguni, kwa hiari alitoa maisha Yake kwa ajili ya dhambi za ulimwengu wote. Yoh. 3:16. Wale wanaokubali dhabihu Yake — wale ambao wameziweka dhambi zao juu ya Mchukuzi Mkuu wa dhambi — huachiliwa kutoka katika adhabu ya dhambi zao. Lakini kwa kuwa matokeo yasiyoepukika ya dhambi ni kifo, mtu fulani lazima alipe adhabu ya mwisho. Nani? Kwa haki, ni yule anayewajibika kwa dhambi hizo. Kwa hiyo, Hukumu ya Kweli itakapofungwa, Kristo, Kuhani Mkuu wa utimilifu wa mfano, huziweka dhambi hizo juu ya Shetani, Azazeli wa utimilifu wa mfano, ambaye kwa haki “lazima ateseke kwa ajili ya uovu wote alioufanya, na aadhibiwe kwa ajili ya dhambi alizosababisha kufanywa.” GC 660. Tena, kwa haki, wale ambao majina yao hayakubaki katika Kitabu cha Uzima, pamoja na wale ambao majina yao hayakuwahi kuandikwa humo, pamoja na Shetani, watatupwa katika ziwa la moto ambako wataadhibiwa kwa sehemu yao katika dhambi zao wenyewe, na hatimaye wataangamizwa milele. Ufu. 20:10, 15. Hivyo, tangu mwanzo hadi mwisho, haki ya Mungu itathibitishwa kikamilifu.

Wakati wa Siku ya Upatanisho

Siku ya upatanisho, ambayo ilikuwa mfano wa siku ya Hukumu, ilianza kwa wakati uleule uliowekwa: “Katika siku ya kenda ya mwezi wakati wa jioni,” na iliendelea “tangu jioni hata jioni.” Law. 23:32. “Jioni” ndiyo wakati uliowekwa na Mungu wa kuanza na kufunga kwa kila siku; kwa hiyo, jioni ya siku ya tisa, wakati wa kuchwa kwa jua, iliashiria mwanzo wa siku ya kumi. Wakati huo, kila Mwisraeli alipaswa kuwa mahali pake huko Yerusalemu, akiwa ameonywa mapema kwa kupigwa kwa tarumbeta siku kumi zilizotangulia. Vivyo hivyo, wakati wa kuanza kwa siku halisi ya Hukumu, wakati ambapo Patakatifu pa mbinguni patakaswa, umewekwa na Mungu: “Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo Patakatifu patakapotakaswa.” Dan. 8:14. Kwa

mujibu wa taarifa zinazoaminika, siku ya kumi ya mwezi wa saba katika mwaka 1844 iliangukia tarehe 22 Oktoba. Wakati huo Hukumu ya Upelelezi ilianza katika Patakatifu pa mbinguni. Dan. 8:14. Itakapofungwa, kipindi cha rehema kitakuwa kimekwisha. Kama ilivyokuwa katika siku ya upatanisho, wakati ambapo Israeli, kwa mfano, walikuwa wametakaswa kutoka katika dhambi zote, kuhani mkuu aliwatamkia watu baraka; vivyo hivyo, siku halisi ya Hukumu itakapofungwa na dhambi za Israeli waliokombolewa zitakapokuwa zimefutwa, Kristo, Kuhani Mkuu wa mbinguni, atawatamkia baraka, akisema: “Mwenye kudhulumu na azidi kudhulumu; na mwenye uchafu na azidi kuwa mchafu; na mwenye haki na azidi kufanya haki; na mtakatifu na azidi kutakaswa.” Ufu. 22:11; pia PK 613. Kwa hiyo, kama zilivyo ibada nyingine zote za mwaka wa Kiyahudi, Siku ya Upatanisho itatimizwa si kwa tukio pekee, bali pia kwa wakati wake. PK 399–400.

Huduma za Siku ya Upatanisho

Huduma za siku ya upatanisho zilikuwa zimeainishwa kwa usahihi kama ulivyokuwa wakati wake. Hizi pia ziliwekwa na Mungu. Mbali na majukumu ya kuhani mkuu, kulikuwa na maagizo manne maalumu kwa ajili ya watu: “Itakuwa kusanyiko takatifu kwenu; nanyi mtazitesa nafsi zenu, na kumtolea Bwana sadaka iliyofanywa kwa moto. Wala msifanye kazi yoyote—kazi ya utumishi—siku hiyo hiyo; kwa maana ni siku ya upatanisho.” Law. 23:27, 28. Haya ndiyo maneno ambayo Bwana alimwamuru Musa ayawasilishe kwa Israeli. Kila hitaji lilipaswa kutimizwa, vinginevyo mtu angekatiliwa mbali na Israeli.

“Kusanyiko Takatifu”

Siku ya upatanisho iliyohusiana na Patakatifu pa duniani ilikuwa huduma ya siku nzima—kusanyiko takatifu huko Yerusalemu, ambalo hakuna Mwisraeli aliyepaswa kujitenga nalo. Wala haikuwa wakati wa mahusiano ya kijinga, ya uzembe, au ya mzaha. Ilikuwa siku ya kujichunguza kwa kina moyoni na kuomba kwa bidii, ili wakati kuhani mkuu alipokuwa akihudumu mbele ya kiti cha rehema, kila dhambi iliyokuwa imekiriwa iweze kuondolewa. Hakuna mtu ambaye angeweza kumudu kuiacha siku hiyo ifikie mwisho huku akiwa na dhambi yoyote anayoijua moyoni mwake. Ikiwa jambo hili lilipuuzwa, mwenye dhambi hakuhesabiwa tena kuwa miongoni mwa Israeli.

Kwa kuwa siku ya upatanisho ilikuwa muhimu sana kwa Israeli wa kale, utimilifu wake, yaani, siku halisi na ya mwisho ya Hukumu, ni muhimu zaidi kwetu! Ni kwa kiwango gani zaidi sisi, ambao “tumekwisha kuingia Patakatifu kwa damu ya Yesu . . . kwa njia ya pazia,” tunapaswa “kukaribia kwa moyo wa kweli, katika utimilifu wa imani!” Ni kwa kiwango gani zaidi tunapaswa “kulishika sana ungamo la tumaini letu, lisitikisike!” Ni kwa kiwango gani zaidi tunapaswa “kuangalia jinsi ya kuchocheana katika upendo na kazi nzuri; wala

tusiache kukusanyika pamoja . . . bali tuhimizane; na kuzidi kufanya hivyo kwa kadiri mwonavyo siku ile kuwa inakaribia!" Ebr. 10:19–25.

"Mtazitesa Nafsi Zenu"

Ni nini maana ya "kuitesa nafsi"? Moffatt anatafsiri maneno haya kuwa "kujizuia na kufunga." Katika kipindi hiki ambacho ni utimilifu wa siku ya upatanisho, wasioamini wanaendelea "kula na kunywa," kufanya karamu na kujifurahisha, "kama ilivyokuwa siku za Nuhu." Mt. 24:37–39. Wanaonyesha furaha yao kwa vicheko vya kelele na nyimbo zisizo na maana, wakipuuza Maandiko yasemayo, "Mtu akiwa na furaha na aimbe zaburi." Yak. 5:13. Hawatulii wala hawana furaha isipokuwa wanapoburudishwa kwa michezo na starehe zinazozamisha dhamiri na kuufanya akili usiwe tayari kwa kujifunza kwa utulivu Neno la Mungu. Hawatambui uzito wa nyakati hizi. Kama yule tajiri katika mfano, wao "hubomoa ghala zao, na kujenga kubwa zaidi," kisha huiambia nafsi yao, "Nafsi yangu, una vitu vingi ulivyovipata, vya kukutosha miaka mingi; pumzika, ule, unywe, ufurahi." Maskini nafsi! Mali zao haziwezi kuwaokoa, kwa maana wao "si matajiri kwa Mungu." Luka 12:18, 19, 21.

Shetani anatumia kila juhudi inayowezekana kuwavuta kutoka katika njia ya haki. Usalama wao pekee ni kuwa miongoni mwa wale ambao Paulo aliwaandikia: "Lakini ninyi, ndugu, hamko gizani, hata siku ile iwajie kama mwivi. . . Basi tusilale kama wengine, bali tukeshe, na kuwa na kiasi . . . tukiisha kuvaa dirii ya kifuani ya imani na upendo, na chapeo ambayo ni tumaini la wokovu." 1 The. 5:4–8. "Maana mtu awaye yote asiyejitesa nafsi yake siku iyo hiyo, atakatiliwa mbali na watu wake." Law. 23:29.

"Sadaka Iliyofanywa kwa Moto"

Sadaka za kuteketezwa za kawaida za asubuhi na jioni, ambazo zilifananisha "kujiweka wakfu kila siku kwa taifa kwa Yehova, na utegemezi wao wa daima juu ya damu ya Kristo ya upatanisho," WiM 352, zilikuwa sehemu ya huduma ya siku ya upatanisho. Sadaka za kuteketezwa ziliitwa sadaka za "harufu nzuri," kwa sababu, zikiwa ishara ya kujitoa kikamilifu kwa mwili, nafsi, na roho, zilikuwa kwa Mungu kama uvumba wenye harufu nzuri. Pia zilikuwa ishara ya shukrani na kumshukuru Yeye aliyejitoa Mwenyewe kuwa sadaka iliyoteketezwa kabisa. Ziliteketezwa juu ya madhabahu ya shaba, ambayo ilikuwa mfano wa mahali ambapo kwanza tulitoa mioyo yetu kwa Mungu, na ambapo kila sanamu ya moyoni na kila jambo baya liliwekwa ili litoweshwe kabisa. Sasa, wakati wa jioni ya siku ya Hukumu, wakati wa sadaka ya jioni, wakati ambapo "moto utaijaribu kazi ya kila mtu, jinsi ilivyo," 1 Kor. 3:13–15, je, hatupaswi kurudi katika upendo wetu wa kwanza, na tena kujitoa wenyewe pamoja na kila tulicho nacho kwa Mungu kwa ajili ya kumaliza kazi Yake?

"Sabato ya Pumziko"

Sharti jingine la kuiadhimisha siku ya upatanisho lilikuwa: “Msifanye kazi yoyote (‘kazi ya utumishi,’ Law. 23:25) siku hiyo hiyo,” iwe ni mtu wa nchi yenu au mgeni anayekaa kati yenu. Law. 16:29. “Msifanye kazi ya namna yoyote . . . itakuwa kwenu Sabato ya raha.” Law. 23:28–32. Sharti hili lilikuwa muhimu kama lilivyosisitizwa kwa nguvu, kwa maana: “Mtu awaye yote atakayefanya kazi ya namna yoyote siku hiyo, mtu huyo nitamwangamiza kutoka kati ya watu wake.” Mawazo yote na wakati wote wa kila Mwisraeli wa kweli ulipaswa kuelekezwa katika huduma za siku hiyo. Hakupaswa kuwa na moyo uliogawanyika—siku ya upatanisho ilidai kujiweka wakfu kikamilifu na kwa moyo wote kwa kila nguvu.

Katika siku hii yetu ya upatanisho ya utimilifu wa mfano, ambayo ni siku halisi ya Hukumu, je, tunapaswa kuwa wavivu? La hasha. Hata hivyo, tunaambiwa: “Wale ambao hawasafishi hekalu la nafsi, bali wanaojihusisha na shughuli fulani isiyopatana na kazi Yake, wale wanaojihusisha na mambo ya pembeni ili kutosheleza makusudi yao ya ubinafsi, wanaungana na adui wa Mungu na mwanadamu.” R&H, Januari 21, 1890. Tena: “Wakati watu wanaodai kuwa wa Mungu wanapojihusisha na mambo ya pembeni ili kutosheleza makusudi yao ya ubinafsi, wanafanya hivyo kwa hatari ya kupoteza uzima wa milele.” (Manuscript EGW). Je, hii si ndiyo “kazi ya utumishi” ambayo Mungu anaikataza wakati huu? Ikiwa, wakati Yesu akiwa katika Patakatifu pa mbinguni akichunguza kesi za wale waliojitambulisha kuwa watoto Wake, sisi hatujali au tuna moyo nusu katika kazi ya kupeleka ujumbe wa Hukumu kwa wale ambao hawajawahi kuusikia, je, tunaweza kutarajia hukumu yenye uzito mdogo kuliko ile iliyotolewa kwa Israeli katika mfano? Je, Mungu hajali wala si mwangalifu sana katika siku hii halisi ya Hukumu kama alivyokuwa katika mfano wake au “kivuli” chake? Kutofanya “kazi ya utumishi,” Law. 23:25, bali kuiadhimisha siku hiyo kama “Sabato ya pumziko”— je, hii haimaanishi kwamba katika siku hii ya upatanisho ya utimilifu wa mfano, wakati wetu wote, mapato yetu yote, nguvu zetu zote za mwili, akili na nafsi, na kazi zetu zote za kila aina, vinapaswa kuwekwa wakfu kwa kusudi moja tu la kusogeza mbele na kumaliza kazi ya Mungu duniani? Kwa kujitoa huko kikamilifu kwa Mungu, huku vyote tulivyo navyo vikiwa juu ya madhabahu, sadaka yetu kwa kweli itakuwa harufu nzuri kwa Mungu.

Paulo, mtengeneza mahema, ambaye alitoa maisha yake kwa moyo wote katika huduma ya Mungu, alifanya kazi kwa mikono yake, si kwa ajili ya kupata utajiri wa duniani, bali ili asiwe “mzigo kwa mtu awaye yote.” 2 Kor. 11:9. Mfano mwingine wa heshima unaonekana katika maisha ya William Carey, fundi wa kutengeneza viatu, ambaye alisema kwamba kazi yake ilikuwa kumtumikia Bwana; alitengeneza viatu ili kupata gharama za maisha. Je, kazi kama hiyo haiendani kikamilifu na “Sabato ya pumziko” ya siku ya upatanisho ya utimilifu wa mfano? Tunaona dalili za matunda ya maisha kama hayo ya kujitoa katika ukweli kwamba Carey alipokwenda India, mwongofu wake wa kwanza kutoka

katika tabaka la juu la mfumo wa Brahman alikuwa mtu aliyeitwa Mockerjee. Hii ilikuwa mwaka 1800. Mjukuu wa Mockerjee, N. G. Mockerjee, aliupokea ujumbe wa mwisho wa Mungu mwaka 1897, na sasa alikuwa mmishonari kwa watu wake mwenyewe nchini India. Pia, kijana mmoja aitwaye Brian Carey, mjukuu wa kizazi cha tano cha William Carey, ambaye baadaye alisomea teolojia katika Pacific Union College, Angwin, California, alikuwa ameweka moyo wake kupeleka injili ya ujio wa karibu wa Kristo kwa wenyeji wa Kenya Colony, Afrika Mashariki, ambako alizaliwa na kukulia.

Sehemu Yetu Katika Kutakasa Patakatifu

"Sasa, wakati Kristo anapotakasa hekalu lililo mbinguni kutokana na dhambi za watu, je, sisi hatupaswi kufanya kazi kwa umoja Naye duniani, tukilitakasa hekalu la nafsi kutokana na kila uchafu wa kimaadili?" R&H, Februari 11, 1890. Si lazima tu hekalu la nafsi litakaswe, bali miili yetu pia inapaswa kusafishwa kutokana na kila kitu kinachodhoofisha nguvu za mwili na kutufanya tusiwe na uwezo wa kutimiza sehemu yetu katika kumaliza kazi ya Mungu duniani. Ili tuwe tayari "kusimama mbele Zake tukiwa watu wakamilifu," "Mungu anadai kwamba hamu za mwili zitakaswe." 9Shu 153, 154. "Kujiruhusu kutawaliwa na hamu ya kula" huleta "udhaifu wa mwili, na hivyo kuzifanya viungo vya utambuzi kuwa butu kiasi kwamba mambo matakatifu na ya milele hayawezi kutambuliwa . . . "Nguvu ya pambano la majaribu ya kujiruhusu katika hamu potovu ya chakula inaweza kupimwa tu kwa uchungu usioelezeka wa Kristo katika kufunga kule kwa muda mrefu jangwani. Adamu alianguka kwa kujiruhusu katika hamu ya chakula, na Kristo alianza kazi ya kumkomboa mwanadamu mahali pale pale ambapo uharibifu ulipoanzia…… Kudhoofika kwa maadili na kuzorota kwa jamii ya wanadamu kunahusishwa hasa na kujiruhusu katika hamu potovu ya chakula." 3Shu 486. "Wale ambao ni watumwa wa hamu ya chakula watashindwa katika kukamilisha tabia ya Kikristo." 3Shu 492.

"Mungu amemfanya mwanadamu kuwa mnyofu; lakini wamejivumbulia hila nyingi." Mhu. 7:29—hila zinazopendeza lakini mara nyingi hupotosha na kuharibu hamu ya chakula.

Kwa ajili ya ustawi wao wenyewe, Mungu aliwapa wazazi wetu wa kwanza chakula rahisi, kisichochakatwa. Mwa. 1:29. Mtu yeyote ambaye "amezoea ulafi?tamaa ya chakula," asema mwenye hekima, anajiwekea kisu kooni. Mith. 23:2. Katika siku hii yetu ya upatanisho, maagizo ya Mungu ni: "Basi, mlapo au mnywapo, au mtendapo neno lo lote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu." 1 Kor. 10:31. Ikiwa kwa ukaidi tunaendelea kukataa kutii maagizo haya, tukiendelea na mazoea ambayo hudhoofisha mwili au kusababisha magonjwa, tunawezaje kudai ulinzi wa Mungu dhidi ya mapigo ambayo hivi karibuni yataenea duniani? Tunapoweka sadaka zetu juu ya madhabahu ya dhahabu yenye

pembe nne, je, hatupaswi pia kuwa na msimamo kamili mbele za Muumba na Mkombozi wetu? Katika kizazi hiki ambacho nguvu za mwili zimezorota, na hasa kwa kuwa sasa kuna vitabu vingi vya kuaminika na vyenye mafundisho kuhusu maisha yenye afya, je, si wajibu wa kila Mkristo wa kweli kupata maarifa na kutii kwa dhamiri sheria zote za Mungu za afya, pamoja na sheria Yake ya maadili? Je, kuvunja sheria ambazo Mungu ameziweka kwa ajili ya ustawi wetu wa kimwili si dhambi kama vile kuvunja sheria Yake ya maadili? Ikiwa hatuwezi kuacha kabisa "tamaa za mwili, zipiganazo na roho," 1 Pet. 2:11, Mungu atasema nini juu yetu wakati majina yetu yatakapofika katika hukumu? Alisema nini juu ya Efraimu, ambaye hakukataa sanamu zake? Hos. 4:17.

Baraka za Kuhani Mkuu Mwishoni mwa Siku

"Kama katika huduma ya mfano kuhani mkuu, baada ya kufanya upatanisho kwa ajili ya Israeli, alitoka nje na kulibariki kusanyiko, vivyo hivyo Kristo, mwisho wa kazi Yake kama Mpatanishi, atatokea …… kuwabariki watu Wake wanaomngojea kwa uzima wa milele." PK 485. Ndipo ahadi hii itakapotimizwa: "Heri wazifuao nguo zao, wawe na amri kuuendea huo mti wa uzima, na kuingia mjini kwa milango yake." Ufu. 22:14.

Mtu Fulani Ataingia Katika Lango la Lulu-Shall you, Shall I?

Mtu fulani ataingia katika lango la lulu,

Hivi karibuni, hivi karibuni,

Ataonja utukufu unaomngojea huko;

Je, utakuwa wewe?

Je, nitakuwa mimi? Je, utakuwa wewe? Je, nitakuwa mimi?

Mtu fulani atatembea katika barabara za dhahabu,

Maono mazuri atayatazama huko,

Atashiriki raha zilizotabiriwa kwa muda mrefu;

Je, utakuwa wewe?

Je, nitakuwa mimi? Je, utakuwa wewe? Je, nitakuwa mimi?

Sikukuu ya Vibanda

Wakati wa Furaha, Siku ya upatanisho ilikuwa imekwisha; dhambi za Israeli waliotubu zilikuwa, kwa mfano, zimefutwa. Ilikuwa siku ya huzuni na uzito, lakini sasa, wakiwa na mioyo yenye furaha, watu walirudi nyumbani kwao wakati wa kuchwa kwa jua. Siku tano zilizofuata zilitumika katika kukusanya "mazao ya nchi." Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, iliyolingana na mwezi wetu wa Oktoba, wakati mavuno yalipokuwa yamekwisha, walikusanyika tena ili kufanya "sikukuu kwa Bwana." Sikukuu hii iliitwa Sikukuu ya Vibanda, neno linalomaanisha "mahema," kwa sababu Waisraeli waliisherehekea wakiwa chini

ya vibanda vilivyotengenezwa kwa matawi, kwa kukumbuka kukaa kwao katika mahema wakati wa safari yao jangwani. Ilikuwa mojawapo ya sikukuu kuu tatu za kila mwaka; nyingine zilikuwa Pasaka na Pentekoste. Kwa sababu ilikuja wakati wa mavuno ya mwisho, wakati mwingine iliitwa "Sikukuu ya Mavuno." Kut. 23:16. Huu ulikuwa wakati wa furaha kuu na uhuru—uhuru kutoka katika dhambi na kutoka katika kazi ngumu ya kila siku. Kwa muda wa siku saba waliishi, au kukaa kama wageni, katika vibanda vilivyotengenezwa kwa matawi ya "miti mizuri, matawi ya mitende, na matawi ya miti yenye majani mengi, na mierebi ya vijito." Pia walitumia matawi ya mizeituni, misonobari, na mihadasi. Law. 23:40; Neh. 8:14, 15. Kwa sababu hiyo, sikukuu hii pia iliitwa "Sikukuu ya Vibanda."

Sikukuu ya Vibanda na Utimilifu Wake

Sikukuu ya Vibanda haikuwa tu ukumbusho wa "kukaa kwao katika vibanda wakati Bwana alipowatoa kutoka Misri," Law. 23:43, bali pia ilikuwa mfano wa kinabii. Ilielekeza mbele kwenye wakati ambapo Israeli waliokombolewa, wakiwa na dhambi zao zote zimefutwa milele mwishoni mwa Hukumu halisi, kazi zao zikiwa zimekwisha, na "mavuno" ya roho yakiwa yamekamilika, watakuja "Sayuni pamoja na kuimba; furaha ya milele itakuwa juu ya vichwa vyao," wakileta "miganda yao pamoja nao," Isa. 35:10; Zab. 126:6, kuwa sadaka ya shukrani, ili kufanya sikukuu kwa Bwana. Tazama PP 540–542.

Kama vile Israeli, baada ya muda mfupi wa siku tano kufuatia Siku ya Upatanisho, walijenga vibanda ambamo waliishi kwa muda wa siku saba—saba ikiwa ni idadi inayoashiria ukamilifu—vivyo hivyo Israeli waliokombolewa, baada ya kipindi kifupi cha miaka elfu moja—kifupi kikilinganishwa na umilele—watajenga katika dunia mpya nyumba za kila aina, zenye miti mizuri, kwa mfano wa bustani ya Edeni. Mwa. 2:9. Watakaa humo, Isa. 65:21, si kwa siku saba tu, bali "milele na milele." Ufu. 22:3. Ni wakati wa furaha ulioje utakaokuwa huu—

Sikukuu yetu ya Vibanda! Hii ilikuwa sikukuu ya mwisho ya mfano katika mwaka wa Kiyahudi. Mbili kati ya sikukuu hizo, Pasaka pamoja na hitimisho lake la Pentekoste, zilikuja wakati wa majira ya kuchipua; nyingine mbili, Siku ya Upatanisho pamoja na hitimisho lake la Sikukuu ya Vibanda, zilikuja wakati wa majira ya vuli. Sikukuu hizi zote zimetimizwa au zitatimizwa "si kwa habari ya tukio tu, bali pia kwa habari ya wakati." GC 399–400.

Sikukuu ya Vibanda ndiyo pekee ambayo bado haijatimizwa; lakini katika wakati wake uliowekwa na Mungu, nayo pia itatimizwa. Je, niko tayari, mwisho wa safari yangu ya duniani, dhambi zangu zote zikiwa zimefutwa, kufanya kazi yangu ya mwisho mbele za Bwana kabla ya Kristo kuja?

28. HUKUMU NA SABATO

Sabato Tangu Mwanzo

Tangu kuumbwa kwa ulimwengu, katika kipindi chote cha takribani miaka elfu nne ya nyakati za Agano la Kale, siku ya saba ya juma ilitambuliwa na waabudu wote wa Mungu wa kweli, Muumba, kuwa siku yake takatifu. Kristo, “kama ilivyokuwa desturi yake,” aliishika Sabato kwa uaminifu (Luka 4:16); vivyo hivyo, wanafunzi wake waliishika Sabato “kwa kufuata ile amri.” Luka 23:56. Katika karne zilizofuata, “ukengeufu” ulitokea, na yule “mtu wa kuasi,” “mwana wa uharibifu,” akaanza kazi yake ya udanganyifu. 2 Wathesalonike 2:3, 4. Katika kipindi cha utawala wake wa giza, kuanzia mwaka 538 hadi 1517, kinachojulikana katika historia kama Enzi za Giza, miongoni mwa mafundisho na makosa mengi ya udanganyifu yaliyoingizwa katika Ukristo na mamlaka hii ya kumpinga Kristo, kulikuwa na desturi ya kuishika Jumapili kama Sabato. Na kwa kuwa Biblia haikuruhusiwa kuwa mikononi mwa watu wa kawaida, wengi walipotoshwa.

Baada ya Enzi za Giza, wakati wa Matengenezo Makuu ya Kidini ya karne ya kumi na sita, uchapishaji ulianza kutumika. Biblia, ambayo hadi wakati huo ilikuwa ikipatikana hasa katika maandishi ya mkono, ilianza kuchapishwa na hatimaye ikawa inapatikana kwa watu wa kawaida katika lugha zao wenyewe. Hata hivyo, licha ya faida hiyo kubwa, makosa mengi yaliyoanzishwa na mpinga-Kristo bado yaliendelea kushikilia mioyo ya watu.

Mwaka 1844, wakati Hukumu ilipoanza katika patakatifu pa mbinguni, wale ambao kwa imani walimfuata Kristo kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu, nyuma ya pazia la pili, waliongozwa na Mungu kujifunza kwa kina kuhusu patakatifu. Ujumbe wa Mungu kwao wakati huo ulikuwa: “Inuka, ukakapime hekalu la Mungu.” Ufunuo 11:1.

Kwa bidii walijibu mwito huo, wakatoa muda wa pekee kujifunza kuhusu hekalu, au patakatifu. Matokeo yake yakawa kwamba, “hekalu la Mungu likafunguliwa mbinguni, na sanduku la agano lake likaonekana katika hekalu lake.” Ufunuo 11:19. Ndani ya sanduku hilo kulikuwa na sheria ya Mungu—Amri Kumi zilizochongwa kwenye vibao vya mawe—ambazo zilifunua Sabato “kwa kufuata ile amri.” Kadiri muda ulivyopita, uchunguzi zaidi ulifunua nuru zaidi kuhusu patakatifu na sheria ya Mungu, hasa kuhusu amri ya Sabato, ambayo tangu kuingia kwa dhambi imekuwa mojawapo ya maeneo makuu ya mashambulizi ya Shetani. Sasa tutachunguza baadhi ya kweli hizo.

Sabato na Jina la Mungu

“Sabato iliwekwa kando ili itunzwe kwa heshima ya jina takatifu la Mungu.” MAw 33. Katika nyakati za Biblia, jina lilikuwa likieleza tabia ya mtu. Lusifa, jina linalomaanisha mbeba-nuru, aliitwa hivyo kwa sababu aliishi katika nuru tukufu iliyotoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu na kuakisi utukufu huo. Alipotenda dhambi, jina lake lilibadilishwa kuwa Shetani, yaani mpinzani au mwangamizi. 1 Petro 5:8; Ufunuo 12:9. Yakobo, ambaye jina lake lilihusishwa na maana ya mnyang’anyi wa nafasi au mshindaji, alipotubu na kumwomba Mungu usiku kucha kwa ajili ya ndugu yake aliyekuwa akimchukia, jina lake lilibadilishwa kuwa Israeli, yaani yeye ashindaye pamoja na Mungu. Mwanzo 32:28. Baada ya Abramu kujaribiwa katika imani na kupata ushindi, jina lake lilibadilishwa kuwa Ibrahimu, yaani baba wa waaminio, baba wa mataifa; na jina la Sarai likabadilishwa kuwa Sara, yaani malkia na mama wa mataifa. Mwanzo 17:5; 17:15, 16. Yesu, jina linalomaanisha Mwokozi, aliitwa hivyo kwa sababu “atawaokoa watu Wake na dhambi zao.” Mathayo 1:21.

Vivyo hivyo, Jina Yehova linaeleza tabia na mamlaka yake. Ndiyo maana, tangu mwanzo, Shetani amekuwa akiishambulia amri ya nne, ambayo ndiyo amri pekee kati ya Amri Kumi inayomtambulisha Mungu kwa Jina Lake kama Muumba. Kwa kufanya hivyo, Shetani ameshambulia tabia ya Mungu na kukana haki yake ya kutawala dunia hii. Tangu wakati alipoanguka kutoka katika hali yake ya kwanza mbinguni, limekuwa kusudi lake la kudumu kulichafua jina, yaani tabia, ya Mungu kwa kujaribu kuiondoa amri ya Sabato katika kiini cha sheria ya Mungu. Na mashambulizi hayo yataendelea kuwa sehemu ya kazi yake mpaka hatimaye atakapotupwa katika ziwa la moto pamoja na wale waliotumiwa naye katika kazi hii ya uovu. Ufunuo 20:10.

Sabato na Muhuri wa Mungu

Muhuri huipa hati mamlaka na uhalali. Kwa kawaida huwa na jina la mamlaka inayotawala pamoja na eneo ambalo mamlaka hiyo inalolitawala. Katika kiini cha sheria ya Mungu, yaani katika amri ya Sabato, limo Jina la Mungu linalodhihirisha mamlaka yake pamoja na eneo analolitawala: jina lake, “Bwana, Mungu wako,” Muumba; na eneo la utawala wake, “mbingu na nchi, bahari, na vyote vilivyomo.” Kutoka 20:10, 11. Huu ndio muhuri wa Mungu, ambao kwa huo anaithibitisha sheria Yake miongoni mwa wanafunzi Wake. Isaya 8:16.

Mungu alikumbuka kazi Yake ya Uumbaji kwa kupumzika siku ya saba. Kwa hiyo, siku hiyo ikawa “Sabato ya Bwana, Mungu wako,” yaani siku ya pumziko ya Bwana. “Kwa hiyo”—kwa sababu ya tendo Lake Mwenyewe la kupumzika siku hiyo—“akaibariki siku ya Sabato,” akaitoa baraka ya pekee ambayo hakuitoa kwa siku nyingine yoyote, “na kuitakasa,” yaani akaifanya kuwa siku takatifu. Kutoka 20:9–11. Kisha “akaitakasa”; Mwanzo 2:3. Maana yake ni kwamba aliitenga na siku nyingine zote kwa ajili ya matumizi matakatifu. Hakuna siku nyingine iliyopokea heshima hiyo. Mungu aliifanya iwe takatifu na ya pekee; hakuifanya kwa ajili ya Wayahudi pekee, wala kwa ajili ya kundi fulani la watu, bali “kwa ajili ya mwanadamu,” yaani kwa ajili ya wanadamu wote. Marko 2:27. Ndipo Mungu akamwambia mwanadamu: “Ikumbuke siku ya Sabato uitakase.” Kutoka 20:8. Kila agizo la sheria takatifu ya Mungu ni takwa la kimungu lisilo na mbadala. Kwa maana Roho Mtakatifu, kupitia Yakobo, anasema: “Mtu awaye yote . . . akijikwaa katika Neno moja, amekuwa na hatia ya yote . . . yeye amekuwa mvunja sheria . . . sheria ambayo kwa hiyo watu wote watahukumiwa.” Yakobo 2:8–12.

Amri ya Sabato, ikiwa ni muhuri wa Mungu, huifanya sheria ya Mungu kuwa “agano la milele” kati ya Mungu na mwanadamu, “milele.” Kutoka 31:16, 17. Ina mamlaka ya Muumba wa mbingu, nchi na bahari. Kama vile muhuri unavyothibitisha uhalali wa hati, vivyo hivyo muhuri wa Muumba unathibitisha uhalali wa sheria yake. Bila muhuri huo, hakuna sehemu ya sheria yake ambayo ingekuwa na mamlaka yake ya kimungu. Bila amri ya nne, sheria hiyo, ikiwa haina muhuri wa Mungu, ingepoteza uhalali wake.

Roho Mtakatifu Ndiye chombo kinachoweka muhuri wa Mungu moyoni. Waefeso 4:30. Bila kazi hiyo, Sabato hupoteza utakatifu wake na kuwa siku ya kawaida tu ya kupumzika na kujiburudisha kimwili—badala ya kuwa siku takatifu. Ikiwa tutaitunza Sabato ikiwa takatifu, Roho Mtakatifu ataweka muhuri wa Mungu juu yetu, nasi tutakuwa na “arabuni ya Roho mioyoni mwetu.” 2 Wakorintho 1:22. Roho Mtakatifu ndiye “arabuni,” yaani dhamana, ahadi na uhakikisho ambao kupitia huo tunapokea urithi wetu wa Kiungu. Hakuna mtu anayeweza kuitunza Sabato kwa Kweli ikiwa takatifu bila Roho Mtakatifu kuwa moyoni mwake.

Sabato, “Bendera” ya Mungu

Sabato pia huitwa bendera ya Mungu. Isaya 11:10–12. Bendera ni alama au nembo inayowakilisha taifa—“rangi” zake na utambulisho wake. Taifa moja linaposhinda taifa jingine, taifa lililoshinda huweka bendera yake, yaani “rangi” zake, katika eneo lililoshindwa kama ishara ya ushindi wake. Ikiwa mtu angeishusha bendera hiyo, je, tendo hilo lingepuuzwa kana kwamba halikuwa na umuhimu? Sote tunajua kwamba mkosaji angehesabiwa kuwa mwasi na angeadhibiwa vikali, labda hata kuuawa. Badala ya kuidharau bendera ya taifa, kila raia mwaminifu ataiheshimu bendera ya nchi yake. Pia atailinda na kuipeperusha katika kila tukio linalofaa. Kwa kuwa Sabato ya Dekalojia inamtambulisha Mungu wa Kweli na utawala Wake, ndiyo bendera Yake, ambayo “ataiinua . . . kwa mataifa yaliyo mbali.” Isaya 5:26. Je, wanadamu wanapaswa kuitendea bila heshima na kicho kinachostahili?

Bendera ya Adui

“Adui zako . . . wameweka bendera zao ziwe ishara.” Zaburi 74:4. Shetani, adui mkuu katika pambano kati ya haki na uovu, ameweka bendera yake. Anatamani kuharibu muhuri wa Mungu na hivyo kuifanya sheria Yake ionekane kana kwamba haina mamlaka. Anatamani jina lake liingizwe katika sheria inayotawala ulimwengu, ili kuonyesha mamlaka yake ya kutawala. Kupitia mpinga-Kristo, yule “mtu wa kuasi . . . mwana wa upotevu,” amekanyaga siku takatifu ya Mungu. Ameazimia kuibadilisha sheria ya Mungu, Danieli 7:25, kwa kuweka siku ya kwanza ya juma mahali pa siku ya saba ambayo iliwekwa tangu Uumbaji kuwa “Sabato ya Bwana.” “Na,” asema nabii, “dunia yote ikamfuata yule mnyama kwa mshangao, wakimsujudia yule joka (Shetani, Ufunuo 20:2), kwa sababu amempa yule mnyama mamlaka.” Ufunuo 13:3, 4, Moffatt. Hata hivyo, siku takatifu ya Mungu bado inasimama kama ukumbusho wa nguvu Yake ya kuumba. Jihadharini! Jihadharini! Tusije tukakanyaga bendera ya Mungu na hivyo kujipanga chini ya “rangi” za adui huyo mkuu, yaani Ibilisi!

Sabato, “Ishara” ya Utakaso

Wakati wa Uumbaji, Mungu “aliitakasa” siku ya saba. Mwanzo 2:1–3. Wakati huo, asema Goodspeed, mtafsiri mashuhuri wa Biblia, Sabato, ambayo ni moyo na nguvu ya sheria ya Mungu, “iliingizwa katika muundo wenyewe wa ulimwengu.” Huko Sinai, kwa utukufu na ukuu wa kutisha, Mungu aliitangaza Sabato kuwa “ishara”—ishara ya utakaso, akisema: “Hakika mtazishika Sabato zangu; kwa kuwa ni ishara kati yangu na ninyi katika vizazi vyenu; ili mpate kujua ya kuwa Mimi Ndimi Bwana niwatakasaye.” Kutoka 31:12–17.

Sabato Inawezaje Kuwa Ishara ya Utakaso? Tayari tumejifunza kwamba utakaso ni matokeo ya uzoefu wa mambo matatu tofauti unaopatikana katika

patakatifu: kujifunza na kulitii Neno la Mungu, kuomba, na kumtumikia Mungu. Mtu yeyote ambaye amewahi kupitia mabadiliko kutoka kutotii sheria ya Mungu—iwe kwa kutokujua au kwa makusudi—na kuanza kuitunza Sabato ya Bwana, anajua vizuri kwamba mara moja huanza kujifunza Maandiko kwa bidii zaidi. Mara nyingi husoma hadi usiku sana ili kuifahamu Kweli kwa ukamilifu zaidi. Maombi yake pia huwa ya wazi zaidi na ya dhati zaidi. Na baada ya kuipokea kweli moyoni mwake, jambo lake la kwanza huwa kumtumikia Mungu kwa kumsaidia mtu mwingine—ndugu, jirani au rafiki—kuielewa kweli ambayo kwake imekuwa ya thamani kubwa sana. Mtu ambaye hajawahi kuupitia uzoefu huu amekosa mojawapo ya baraka kuu zinazoweza kuingia katika maisha yake. Na ikiwa anataka kuwa na uzoefu hai na unaokua katika utakaso, ataendelea kulisoma Neno la Mungu kwa bidii zaidi, kuomba kwa juhudi zaidi, na kuacha nuru yake iangaze kwa uaminifu zaidi. Kwa hiyo, mshika-Sabato wa kweli atakuwa mwanafunzi makini wa Biblia, mtu wa maombi yenye nguvu, na mtenda kazi asiyechoka katika huduma ya Mungu, mwenye mzigo wa Kweli moyoni kwa ajili ya wale wasiojua Ukweli wa Mungu. Hivyo, Sabato huwa ishara, yaani alama inayoelekeza kwenye utakaso—ambao ndio kilele cha uzoefu wa maisha ya Mkristo duniani, kama ulivyowakilishwa katika Patakatifu.

Sheria ya Mungu—Sheria ya Upendo

Mwanasheria mmoja, ambaye alikuwa Farisayo na alikusudia kumnasa Kristo kwa maneno yake, siku moja alimwuliza: “Mwalimu, ni amri ipi iliyo kuu katika sheria?” Yesu akamjibu: “Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote. Hii ndiyo amri iliyo kuu, tena ni ya kwanza. Na ya pili yafanana nayo, nayo ni hii, Mpende jirani yako kama nafsi yako. Katika amri hizi mbili hutegemea torati yote na manabii.” Mathayo 22:35-40. Kwa jibu hilo, yule mwanasheria alinyamaza, wala hakuthubutu kumuuliza Yesu swali jingine.

Mungu ni upendo, na sheria Yake imejengwa juu ya neno moja—UPENDO. “Amri ya kwanza na iliyo kuu” ya sheria hii ya kumpenda Mungu kwa ukamilifu imeelezwa katika amri nne za kwanza, zilizo kwenye kibao cha kwanza cha sheria. Amri ya pili, inayohusu kumpenda “jirani yako,” imeelezwa katika amri sita za mwisho, zilizo kwenye kibao cha pili. Kwa sababu ya dhambi, sheria hiyo iliwekwa katika mfumo wa amri kumi, “zilizoandikwa ili kukidhi hali ya viumbe wenye akili walioanguka…… kwa sababu akili za wanadamu zilikuwa zimepofushwa kwa sababu ya uasi.” Signs of the Times, Aprili 15, 1875. “Iliongezwa kwa sababu ya makosa.” Wagalatia 3:19.

Sheria ya Mungu Ilihifadhiwaje na Kufundishwaje? “Watu walioishi kabla ya Gharika . . . hawakuwa na kumbukumbu zilizoandikwa; lakini kwa nguvu zao kubwa za kimwili na kiakili, walikuwa na kumbukumbu imara zilizoweza kuelewa

na kuhifadhi yale waliyokabidhiwa, na kisha kuyapitisha bila kupotoshwa kwa wazao wao." WiM 83. Kwa njia hiyo, katika vizazi tisa vilivyofunika karibu miaka elfu moja, Adamu aliwafundisha wazao wake sheria ya Mungu. Sheria hiyo "ilihifadhiwa na Nuhu . . . [ambaye] aliwafundisha wazao wake Amri Kumi . . . Bwana alipowatoa [Israeli] Misri, alishuka juu ya Sinai . . . na kwa ukuu wa kutisha akaitangaza sheria yake masikioni mwa watu wake wote. Kisha, kwa manufaa ya vizazi vijavyo, aliichonga katika vibao vya mawe, ili isisahaulike kamwe." WiM 363, 364. Wakati huo, sheria hiyo iliwekwa ndani ya sanduku, ambalo lilikuwa msingi wa kiti cha rehema, ishara ya kiti cha enzi cha Mungu. Juu yake kulikuwa na makerubi wawili wa dhahabu waliowakilisha malaika wawili waliotukuka zaidi mbinguni, ambao ni walinzi wenye heshima wa kiti cha enzi cha Mungu na wa sheria yake. Baadaye, sheria hii ya upendo ilifunuliwa kwa ukamilifu zaidi kupitia jinsi Mungu alivyoshughulika na mwanadamu, kama ilivyoandikwa katika Biblia nzima.

Kwa kweli, Dekalojia imeitwa "toleo lililofupishwa la Biblia," kwa sababu inaeleza "wajibu wote wa mwanadamu." Mhubiri 12:13.

Sheria Yake ni ya Milele na ya Ulimwengu Wote

Katika umilele wa zamani, kabla ulimwengu huu haujaumbwa, sheria ya Mungu ya upendo mkuu haikuandikwa juu ya mawe, bali katika mioyo ya viumbe ambao hawakuwa wameanguka dhambini. Mpaka dhambi ilipoingia katika ulimwengu, viumbe hao wasioanguka hawakuhisi sheria kuwa kizuizi, kwa maana sheria ya Mungu ni "sheria ya uhuru." Yakobo 2:12. Wale wanaoitii sheria wana uhuru kamili, na kwa kawaida hawatambui hata uwepo wa sheria hiyo. Paulo anasema: "Juu ya mambo kama hayo hakuna sheria." Ni pale tu mtu anapovunja sheria ndipo anapotambua mamlaka yake. Kwa hiyo, "Shetani alipoasi dhidi ya sheria ya Yehova, wazo kwamba kulikuwa na sheria liliwajia malaika kana kwamba walikuwa wameamshwa na jambo ambalo hawakuwa wamewahi kulifikiria." MB 161. Walipogundua kwamba dhambi, yaani "kuivunja sheria," 1 Yohana 3:4, inamaanisha kifo, walianza kutambua jinsi uasi ulivyo wa kutisha na jinsi sheria ya Mungu isivyoweza kubadilishwa. Amri mbili kuu za UPENDO, ambazo juu yake "hutegemea sheria yote na manabii," ni sheria ileile iliyokuwapo tangu umilele wa zamani na iliyoandikwa katika mioyo ya viumbe wasioanguka. Sheria hiyo itaendelea kuwepo kama sheria ya msingi ya ulimwengu wote wa Mungu katika umilele ujao. Hii ndiyo sheria ambayo Kristo alisema: "Nataka kufanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu; naam, sheria Yako imo moyoni mwangu." Zaburi 40:8. Na kuhusu waliokombolewa, Mungu anasema: "Nitaiweka sheria yangu ndani yao, na katika mioyo yao nitaiandika." Yeremia 31:33. Paulo anasema kwamba hata sasa tunapaswa kuwa nyaraka za Kristo, "zilizoandikwa si kwa wino, bali kwa Roho wa Mungu aliye hai; si katika vibao vya mawe, bali katika vibao vya mioyo

ya nyama." 2 Wakorintho 3:3. Kwa hiyo, je, si wazi kwamba kama ilivyokuwa katika umilele wa zamani, vivyo hivyo katika umilele ujao, Amri Kumi kwa ukamilifu wake, zilizohifadhiwa katika "hazina ya Mungu," yaani "kasha lake la vito," ndizo sheria ya ulimwengu wote wa Mungu—sheria ya milele na ya ulimwengu wote, sheria yake kwa viumbe wake wote wenye akili katika vizazi vyote?

Sheria ya Mungu ni Kamilifu

Kuhusu sheria ya Mungu, Paulo anasema kwamba ni "takatifu, na ya haki, na njema." Rum. 7:12. Ni nakala ya tabia ya Yeye aliyeitoa. Daudi anatangaza:

> "Sheria ya BWANA ni kamilifu, huiburudisha nafsi:
>
> Ushuhuda wa BWANA ni amini, humtia mjinga hekima.
>
> Maagizo ya BWANA ni ya adili, huufurahisha moyo:
>
> Amri ya BWANA ni safi, huyatia macho nuru.
>
> Kicho cha BWANA ni kitakatifu, kinadumu milele." Zab. 19:7–9.

"Hukumu za BWANA ni Kweli, zina haki kabisa.

Ni za kutamanika kuliko dhahabu, kuliko dhahabu nyingi iliyo safi:

Ni tamu kuliko asali, kuliko asali itokayo sega.

Tena mtumishi wako huonywa kwa hizo:

Na katika kuzishika kuna thawabu kubwa." Zab. 19:7–11.

Ufafanuzi huu ulioongozwa na Roho kuhusu sheria ya Yehova asiye na mwisho unapaswa kuondoa milele katika akili ya mwanadamu mwenye mipaka mashaka yoyote kuhusu kutobadilika kwa sheria hiyo.

Sheria ya Mungu Isiyobadilika

Kila kitu ambacho Mungu hufanya ni kamilifu, na kwa hiyo hakiwezi kubadilishwa. Kubadilisha kitu kilicho kamilifu kungeifanya kuwa kisicho kamilifu. Mwandishi mmoja mwenye uwezo ameonyesha kwa ushawishi mkubwa kwamba sheria ya Mungu haiwezi kubadilika. Anasema: "Fikiria utukufu na ukuu ulioambatana na kutolewa kwa sheria hiyo kutoka juu ya kilele cha mlima uliokuwa ukitoa miali ya moto! Kundi kubwa la malaika watakatifu lilikuwepo. Mamilioni ya wanaume na wanawake walisimama kwa heshima. Umeme na radi vilipiga/vikamulika; dunia ikatetemeka; na katikati ya udhihirisho huo wa ajabu wa nguvu zisizo na mipaka, Mtoa-sheria wa Mungu alitangaza maagizo yanayojumuisha wajibu wote wa mwanadamu." Mhu. 12:13. Ikiwa sheria hiyo ingebadilishwa, je, Mungu mwenye hekima yote na mwaminifu angeibadilisha au kuifuta kwa namna isiyo ya kuvutia, ya ajabu na kutisha na isiyo ya wazi kuliko wakati ilipotangazwa Sinai? Je, jambo hilo lingefanywa kwa siri kiasi kwamba kanisa lingeachwa katika ujinga na mashaka? Ikiwa Kristo alikusudia kubadilisha

Sabato na kuweka Jumapili badala yake, je, angefanya hivyo bila tangazo lolote kiasi kwamba hata mitume wake wateule wasingesikia habari hiyo mpaka miaka mingi baadaye? La hasha! Mara elfu moja, la! — Roy R. Cottrell, katika Our Times, Desemba 1947.

Mwandishi mwingine mashuhuri anaeleza jambo hilo hivi: “Na je, unafikiri kiumbe chochote kinaweza kuibadilisha sheria hiyo? — Si mpaka aweze kuvuka walinzi wa malaika na kuingia katika hekalu la ndani, kumvua Yehova kiti Chake cha enzi, kung’oa kutoka mahali pake kiti cha rehema cha ulimwengu cha msamaha na wokovu, na kwa kidole chake kinachodai kuwa na nguvu zote, kuharibu maandishi yaliyoko kwenye mbao zisizoharibika.” — Uriah Smith, Looking Unto Jesus, uk. 321. “Sheria ya Mungu, ikiwa ni ufunuo wa mapenzi Yake, nakala ya tabia Yake, lazima idumu milele,” ikiwa ni shahidi mwaminifu mbinguni. PK 434.

Matengenezo ya Sabato Miongoni mwa Watunza Sabato

Adui amefanya “pengo” katika sheria ya Mungu. Akijua kwamba muda wake ni mfupi, anaelekeza shambulio lake katika amri ya Sabato—amri ambayo ni “msingi wa vizazi vingi.” Isa. 58:12. Unabii huu huu wa Isaya unatueleza kwamba kabla Yesu hajaja, kutakuwa na matengenezo kuhusu utunzaji wa Sabato. Na jambo hili halihusu tu wale wasioelewa Sabato ya Bwana na hivyo kuipuuza. Unabii huu unaelekezwa kwa “watu Wangu,” “nyumba ya Yakobo,” wale ambao “hunisaka kila siku,” na “hufurahia kujua njia Zangu,” wale ambao “hufurahia kumkaribia Mungu.” Kwa wale wanaolitazamia kuja Kwake hivi karibuni, Mungu anatoa kilio cha tahadhari akisema: “Paza sauti, usiache …… uwaonyeshe watu Wangu makosa yao.” Isa. 58:1, 2. Ni kosa gani lao? Wao, “watu Wangu,” wameikanyaga Sabato chini ya miguu. Hili linamhusu nani? Hebu tupime kwa kiwango cha Mungu cha utunzaji wa Sabato, na tuone ni chini ya bendera gani tunasimama Kweli.

Kwanza. “Ukigeuza mguu wako usiikanyage Sabato, usifanye anasa yako siku yangu takatifu.” Isa. 58:13. Je, tunaitazamia Sabato kama siku ya uhuru kutoka katika shughuli na mahangaiko ya kawaida ya juma, ambapo tunaweza kuwa na muda wa kijamii pamoja na marafiki zetu, kwenda safari ya kujiburudisha, kupanda milimani, kwenda matembezini, au kujihusisha na anasa nyingine binafsi ambazo majukumu mengi ya juma hayakutupatia nafasi ya kufanya? Je, tunaweza kuiita siku kama hiyo “takatifu ya BWANA”?

Pili. “Ukigeuza mguu wako usiikanyage Sabato,” si “kunena maneno yako mwenyewe.” Mst. 13. Ni katika jambo hili tunapokutana na jaribu letu kubwa zaidi. Tunakabilianaje na kipimo hiki? Je, mazungumzo yetu ya Sabato yako “mbinguni; ambako ndiko tunakomtazamia Mwokozi”? Flp. 3:20. Je, tunakutana ili kubadilishana mawazo kuhusu somo la Biblia tulilosoma katika juma, au kuhusu baraka maalumu tuliyoipokea katika ibada za siku hiyo? Je,

tunazungumzia maendeleo ya kazi ya Mungu duniani? Je, tunapitia ushahidi wa kuja Kwake karibu katika matukio ya sasa ambayo yanatimiza unabii? Au mazungumzo yetu yanahusu mambo ya kawaida ya kila siku na mambo ya kidunia? Ni rahisi kuacha baadhi ya "anasa" siku ya Sabato, lakini kuudhibiti ulimi ni kipimo cha karibu zaidi cha utunzaji wetu wa Sabato. "Kunena maneno yako mwenyewe!" Ulimi ni kiungo chetu kisichotulia. "Mtu asiyekosa katika kunena, huyo ni mtu mkamilifu." Yak. 3:2–8. Basi, mshika-Sabato wa kweli anawezaje kuliheshimu Jina takatifu la Mungu siku ya Sabato?

Katika unabii huu huu Mungu anatuambia jinsi ya kufanya hivyo. Anasema: "Fungua vifungo vya uovu . . . ugawanye na wenye njaa chakula chako, uwalete maskini waliotupwa nje nyumbani kwako," . . . "umwonapo mtu aliye uchi . . . umfunike." Isa. 58:6, 7. "Ndipo utaita, na BWANA ataitika," . . . "na BWANA atakuongoza daima." …… Ndipo "utaitwa mwenye kutengeneza mahali palipobomoka, mwenye kurejeza njia za kukalia." Isa. 58:9, 11, 12.

Sabato na Hukumu

Tumeona kwamba uamsho wa Sabato na matengenezo ya kweli ya Sabato katika saa hii ya Hukumu ni jambo lililotabiriwa. Matengenezo haya yanakusudiwa kutuandaa "kupanda mahali palipoinuka pa nchi," na kushiriki "urithi wa Yakobo." Isa. 58:13, 14. Miongoni mwa Wakristo washika-Sabato wanaolitazamia kuja kwa Kristo mara ya pili katika kizazi hiki, kuna makundi mawili: "kanisa na ulimwengu." Moja "inapendezwa sana" na mambo ya kiroho, na lingine "halijali na ni kizembe." EW 54. Wengine husema, "Bwana wangu anakawia kuja," au, "Sisi ni matajiri, tumejitajirisha, wala hatuna haja ya kitu," bila kujua kwamba wao ni "wanyonge, wenye kusikitisha, maskini, vipofu, na uchi." Ufu. 3:17. Sisi tuko katika kundi lipi?

Sasa tuko katika saa ya mwisho ya Hukumu. Ni saa ambayo unabii wa Isaya, "Funga ushuhuda, ifunge sheria kati ya wanafunzi Wangu," Isa. 8:16, unatimizwa. Ni wakati ambapo wale 144,000 watakaokuwa hai duniani Yesu atakapokuja watawekwa muhuri, wakiwa na "jina la Baba" lake—ishara au sahihi Yake—limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao. Ufu. 14:1. Wataakisi tabia Yake ya haki katika sura zao wenyewe. Ukiri wa Jina tu hautoshi sasa. Sabato ya Bwana ni mtihani maalumu—mtihani wa uaminifu kwa Mungu—hata kwa wale wanaodai kuwa washika-Sabato. Je, tunatimiza mtihani huu? Au tunamhuzunisha Roho Mtakatifu wa Mungu ambaye kwa Yeye "tulitiwa muhuri hata siku ya ukombozi"? Efe. 4:30.

Israeli wa zamani walishindwa, lakini sasa, katika saa hii ya mwisho ya Hukumu, Bwana "ameunyosha mkono Wake mara ya pili kuwapata tena masalia ya watu Wake." Isa. 11:11, 12. Wakati kilio kikuu cha malaika wa tatu kinapotangazwa, kikitangaza Sabato kwa ukamilifu zaidi, ndipo unabii huu

utatimizwa: “Tutainua bendera kwa mataifa yaliyo mbali,” tukiwaita kwenye vita vya mwisho kati ya kweli na kosa, kati ya Kristo na Shetani, nao “watakuja upesi kwa kasi,” Isa. 5:26, “na kujenga katika hekalu la BWANA.” Zek. 6:15. Je, huu si wakati wa kila mtoto wa kweli wa Mungu kukusanyika ndani ya pazia la pili, na kuchukua msimamo wake chini ya bendera ya Kristo? Wale watakaofanya hivyo watapokea baraka iliyoahidiwa: “Heri wazifanyao amri Zake, wapate kuwa na haki kuuendea huo mti wa uzima, na kuingia mjini kwa milango yake.” Ufu. 22:14.

29. MBELE YA KITI CHA ENZI

Vitabu vya Kumbukumbu vya Mbinguni, Biblia inataja vitabu vitatu, au makundi matatu ya vitabu, vinavyohifadhiwa katika kumbukumbu za patakatifu pa mbinguni, na vilifunguliwa Hukumu ilipoanza. Kimoja cha vitabu hivi kinaitwa “Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu.” Ufu. 13:. Kitabu hiki kinawahusu wale tu ambao wamejipatia manufaa kutokana na dhabihu kuu ya Mwana-Kondoo wa Mungu, na ambao wamejitambulisha na “nyumba ya Mungu.” 1 Pet. 4:17. Ni tofauti na vitabu vingine vilivyofunguliwa ambavyo Danieli na Yohana wanavitaja. Dan. 7:10; Ufu. 20:12. Yohana anakiita “kitabu kingine,” na Musa alikiita “kitabu Chako ulichoandika.” Kut. 32:31, 32.

Hiki ni kitabu cha kumbukumbu za familia ya Mungu. Ndani yake Mungu Mwenyewe ameandika majina ya wote ambao tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu, kuanzia Adamu, wameasiliwa katika familia Yake na kuingia katika huduma Yake. Flp. 4:3; Ufu. 21:27; PK 480.

Kitabu cha Ukumbusho, Kitabu kingine, au kundi jingine la vitabu, kinaitwa Kitabu cha Ukumbusho. Kitabu hiki kina kumbukumbu ya matendo mema ya “hao waliomcha BWANA, na kulitafakari jina Lake,” wale ambao “walisemezana mara kwa mara.” Mal. 3:16; PK481. Kitabu hiki kinaitwa hivyo kwa sababu Mungu hufurahia kukumbuka kila tendo jema. Matendo haya hayafi kamwe; kwa hiyo kitabu ambamo yameandikwa wakati mwingine kimeitwa Kitabu cha Uzima, kinyume na Kitabu cha Mauti. MAw 52. Kila mmoja ambaye jina lake limeandikwa

katika Kitabu cha Uzima ana ukurasa mmoja au zaidi katika kitabu hiki, ulioandikwa na malaika wake mlinzi.

Kitabu cha Dhambi, Kitabu kingine cha kumbukumbu ambacho malaika wetu mlinzi amelazimika kukiandika kwa ajili ya kila mmoja wetu kimeitwa kwa kufaa Kitabu cha Dhambi, au "Kitabu cha Mauti." Katika kitabu hiki matendo maovu yanaandikwa. "Uovu wako umewekwa alama mbele Yangu, asema Bwana MUNGU." Yer. 2:22. "Tazama, limeandikwa mbele Yangu: Mimi . . . nitalipa . . . maovu yenu, na maovu ya baba zenu pamoja, asema BWANA." Isa. 65:6, 7. "Fungu ambalo waovu wanapaswa kuteseka hupimwa kulingana na matendo yao, na limeandikwa dhidi ya majina yao katika Kitabu cha Mauti." GC 661.

Si waovu pekee ambao matendo yao maovu yameandikwa katika Kitabu cha Mauti; wenye haki pia wana matendo yao maovu yameandikwa humo, kwa kuwa "wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu." Rum. 8:23. Tofauti ni kwamba wenye haki wametubu. Dhambi zao zimewatangulia kwenda hukumuni, 1 Tim. 5:24, na msamaha umeandikwa baada ya kila moja. Ni katika Patakatifu pa Patakatifu, sehemu iliyo takatifu sana ya patakatifu pa mbinguni, ambako vitabu hivi sasa vimefunguliwa—vimefunguliwa kwa ajili ya kuchunguzwa katika chumba cha hukumu cha ulimwengu. Hukumu ya nyumba ya Mungu itakapofungwa, kila tendo baya la wenye haki litafutwa, na Kitabu chao cha Mauti bila shaka kitaharibiwa; matendo yao maovu hayatakumbukwa tena wala hayataingia akilini. Ufu. 20:12; Isa. 65:17.

Mfano na Utimilifu Wake, Katika mfano, yaani katika patakatifu pa duniani, siku baada ya siku katika mwaka mzima dhambi zilikiriwa na kusamehewa. "Mwenye dhambi aliyetubu alileta sadaka yake mlangoni pa hema, na akiweka mkono wake juu ya kichwa cha mnyama, alikiri dhambi zake, hivyo kwa mfano akizihamisha kwa sadaka isiyo na hatia. Kwa mkono wake mwenyewe, mnyama huyo aliuawa, na damu ilipelekwa na kuhani ndani ya Patakatifu na kunyunyizwa mbele ya pazia, nyuma yake kulikokuwa na sanduku lililokuwa na sheria iliyokuwa imekiukwa." WiM 354. Kwa namna hiyo, kwa mfano, dhambi ilihamishiwa patakatifu. Na kile kilichofanywa kwa mfano katika huduma ya patakatifu pa duniani, kinafanywa kwa uhalisi katika huduma ya patakatifu pa mbinguni. Hapa, "dhambi za wale wanaotubu huwekwa kwa imani juu ya Kristo, Sadaka yetu ya Dhambi na Mbeba-Dhambi wetu, na kwa uhalisi huhamishiwa katika Patakatifu pa mbinguni," ambako zinaandikwa katika Kitabu cha Dhambi—Kitabu cha Mauti. PK 420, 421.

"Hukumu Ikasimama", Maisha yetu katika Patakatifu yanapokwisha, wakati malaika wetu mlinzi ameandika kumbukumbu ya mwisho katika Kitabu chetu cha

Ukumbusho na katika Kitabu chetu cha Dhambi, kupitia kumbukumbu hizi za maisha yetu tunakaribia kiti cha enzi na kusimama mbele ya Hakimu mkuu wa dunia yote. Hebu tumaini kwamba dhambi zetu zote, kwa njia ya toba na matengenezo, zimetangulia kwenda hukumuni, 1 Tim. 5:24, na kwamba pasipoti yetu—utakaso uliopatikana katika Patakatifu—itakubaliwa. Wazazi wala marafiki hawawezi kutusaidia sasa. “Ingawa Musa na Samweli wangekuwa wamesimama mbele Zangu,” Yer. 15:1;

“ijapokuwa . . . Nuhu, Danieli, na Ayubu” wangekuwapo, “hawataweza kumwokoa mwana wala binti; watajiokoa nafsi zao wenyewe kwa haki yao.” Eze. 14:14, 16. Tunasimama peke yetu mbele ya kiti cha enzi. Yesu, Mtetezi wetu, yuko hapo ili kuwasihi kwa damu Yake iliyomwagika kwa ajili ya wote ambao wamedumu mpaka mwisho. Malaika mashahidi wapo, vitabu vya kumbukumbu za maisha yetu vikiwa wazi, nasi “tunahukumiwa katika mambo yale yaliyoandikwa katika vitabu, sawasawa na matendo” yetu. Ufu. 20:12. Kila mtu ana kesi yake mahakamani, na hukumu imewekwa. Kama vile Kristo angeutoa uhai Wake hata kama kungekuwa na nafsi moja tu ya kukombolewa, vivyo hivyo kwa hakika “atachunguza kesi ya kila mtu mmoja mmoja kwa uchunguzi wa karibu na wa kina kana kwamba hakukuwa na kiumbe mwingine duniani. Kila mmoja lazima ajaribiwe, na kupatikana hana doa wala kunyanzi wala kitu kama hicho.” PK 490.

“Vitabu Vikafunguliwa”, Kutoka katika Kitabu cha Uzima, “kitabu Chako ulichoandika,” Baba, ambaye “anaongoza” katika Hukumu, anataja jina. Je, ni jina langu? Je, ni jina lako? Kumbukumbu ya maisha yetu ambayo imeandikwa katika Kitabu cha Ukumbusho inasomwa na malaika mlinzi mbele ya Baba, Kristo Hakimu, na malaika mashahidi. Hapa kila tendo la ukarimu na la kujali, kila neno la wema, kila wazo la huruma na upendo lililochochewa na Mungu na kufanywa kwa jina Lake, limeandikwa kwa uaminifu. Kila ombi lililotolewa, “kila jaribu lililopingwa, kila uovu ulioshindwa, kila neno la huruma lililoonyeshwa, limeandikwa kwa uaminifu.” PK 481. Kila tendo dogo la kujinyima lililofanywa kwa ajili ya Yesu, kila jaribu lililovumiliwa kwa ajili Yake—kila moja limeandikwa, na yote yatakumbukwa mbele ya Baba wakati jina letu litakapotajwa.

Pia, mbele ya malaika mashahidi, Kitabu cha Dhambi, Kitabu cha Mauti, kinafunguliwa. Hiki kina kumbukumbu ya makosa yetu yote.Katika kitabu hiki kila kosa na kila neno lisilofaa, Mt. 12:36, 37, kila tendo la ubinafsi, kila wajibu ambao haukutimizwa, kila dhambi ya siri, na kila jaribio la kudanganya, limeandikwa kwa usahihi wa kutisha. Maonyo yaliyopuuzwa, karipio yaliyopuuzwa, nyakati zilizopotezwa, fursa ambazo hazikutumiwa, ushawishi wa mfano wetu pamoja na matokeo yake makubwa—yote yameandikwa na malaika

anayerekodi. Tazama PK 482. Je, toba na matengenezo yameandikwa baada ya kila dhambi? Mith. 28:13.

Kiti cha Hukumu ni Kiti cha Rehema, Tunapaswa kushukuru sana kwamba Yesu, Mtetezi wetu, “alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi.” Ebr. 4:15.

Tunapaswa kushukuru kwamba kiti cha enzi cha Baba yetu ni kiti cha rehema; kwamba “kama mbingu zilivyo juu sana kuliko nchi, kadiri hiyo hiyo rehema Yake ni kuu kwa wale wamchao!” Zab. 103:11. Yeye ni Baba yetu, na “kama baba awahurumiavyo watoto wake, ndivyo BWANA anavyowahurumia wamchao.” Zab. 103:13. Jinsi Baba yetu anavyotamani kutupa dhambi zetu zote nyuma ya mgongo Wake, na “katika vilindi vya bahari”! Isa. 38:17; Mika 7:19. Hizo ndizo “fadhili na rehema” ambazo Baba yetu huwavika watu Wake. Zab. 103:4. Kwa uhakikisho huu, tunaweza kuwa na hakika kwamba Hakimu wa dunia yote atatenda yaliyo haki. Mwa. 18:25. Mungu atazingatia hata hali za kuzaliwa kwa kila mmoja. “BWANA atakapowaandika watu, atahesabu ya kwamba huyu alizaliwa humo. Selah!” Zab. 87:6. Ikiwa mfuasi Wake alizaliwa Misri, Babeli, Filisti, Tiro, au Ethiopia, ikiwa amepitia kuzaliwa mara ya pili na amedumu mpaka mwisho, Mungu wa Milele humwandika katika “orodha Yake ya watu” kuwa ni wa Sayuni “kwa kuzaliwa.” Zab. 87:4–6, Moffatt. Miongoni mwa waaminifu, wengine walizaliwa katika “Babeli,” jina linalowakilisha uasi dhidi ya Mungu; wengine walizaliwa “Misri,” ishara ya ibada ya sanamu na giza la kiroho; na wengine walizaliwa “Sayuni,” wakiwa na nuru na Kweli pamoja na kila faida ya kiroho. Hakimu wetu anaelewa mambo haya yote, naye atatenda ipasavyo. “Maana BWANA haoni kama mwanadamu aonavyo; maana mwanadamu huitazama sura ya nje, bali BWANA huutazama moyo.” 1 Sam. 16:7.

Lakini “msidanganyike; Mungu hadhihakiwi.” Gal. 6:7. Ingawa Bwana ni “mwenye huruma na neema, si mwepesi wa hasira, mwingi wa fadhili na Kweli, awawekeaye watu maelfu fadhili, mwenye kusamehe uovu na makosa na dhambi,” lakini Yeye “hamhesabii mtu mwovu kuwa hana hatia.” Kut. 34:6, 7. Hawezi kufanya hivyo. Ikiwa “angemsafisha mwenye hatia” — Moffatt — dhabihu ya Kristo ingekuwa bure; kila kitu kingepotea; ulimwengu wote ungeanguka katika uharibifu. La, la! Hili haliwezi kamwe kuwa hivyo, kwa maana Mungu wetu ni Mwenye haki na Mwenye uadilifu. “Ataufanya mwisho kabisa” wa dhambi na huzuni, maumivu na mauti; “mateso hayatatokea mara ya pili.” Nah. 1:9.

Kwa Israeli aliyerudi nyuma, Mungu anasema, “Nimechoka kutubu.” Haitaji tu toba, bali mabadiliko ya maisha. Siku moja rehema Yake itafikia mwisho. Ndipo atasema: “Ee Yerusalemu . . . umerudi nyuma; kwa hiyo nitanyoosha mkono Wangu juu yako, na kukuangamiza.” Yer. 15:5, 6.

Dhambi au Majina Kufutwa—Kipi? Daudi aliomba: “Ukanisafishe na maovu yangu,”

“uyafute maovu yangu yote.” Zab. 51:1, 9. Kwa wale waliomkana Kristo mbele ya Pilato, Petro aliwasihi: “Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe.” Lini? “Wakati . . . atakapomtuma Yesu Kristo, ambaye alihubiriwa kwenu hapo kwanza.” Mdo. 3:13, 19, 20. Katika hamu kubwa ya moyo wake kwa ajili ya Israeli wenye dhambi, Musa aliomba: “Ikiwa utawasamehe dhambi yao—; na kama sivyo, unifute, nakuomba, katika kitabu Chako ulichoandika.” Kut. 32:32. Na Yesu anasema: “Yeye ashindaye . . . sitafuta kamwe jina lake katika Kitabu cha Uzima, Nami nitalikiri jina lake mbele za Baba Yangu, na mbele ya malaika Zake.” Ufu. 3:5.“Wakati mtu yeyote ana dhambi zinazobaki katika vitabu vya kumbukumbu, ambazo hakuzitubia wala kusamehewa, majina yao yatafutwa katika Kitabu cha Uzima, na kumbukumbu ya matendo yao mema itafutwa katika kitabu cha ukumbusho cha Mungu.” PK 483.

Dhambi “humtundika Mwana wa Mungu mara ya pili msalabani, na kumfedhehesha waziwazi.” Ebr. 6:6. Hili ni jambo la kutisha! Hata hivyo, ninapotubu kwa unyoofu na kukiri dhambi yangu, na kufanya marekebisho yanayostahili, Yesu hubeba hatia hiyo na kunipa msamaha. Kila dhambi iliyokiriwa kwa namna hiyo imetangulia kwenda hukumuni. 1 Tim. 5:24, na imewekwa alama kuwa imesamehewa katika kitabu changu cha mauti. Lakini dhambi yenyewe bado haijafutwa. Kama kumbukumbu ya damu iliyokuwa kwenye pazia katika mfano, kumbukumbu yake inabaki katika kitabu cha patakatifu pa mbinguni. Baada ya maisha haya kuisha, au muda wangu wa rehema kufungwa, wakati jina langu linapofika katika Hukumu, ikiwa nimekuwa mwaminifu, Yesu anathibitisha msamaha Wake, nami ninapewa ondoleo kamili na la milele kutoka katika dhambi. Ndipo, na si kabla ya hapo, dhambi zangu zitafutwa milele, wala hazitakumbukwa tena. Ni jambo la ajabu kama nini! “Ni nani aliye Mungu kama Wewe, mwenye kusamehe uovu, na kupita juu ya makosa ya watu wa urithi Wake uliosalia? Kwa maana Yeye hupendezwa na rehema . . . Ataturehemu . . . na utazitupa dhambi zao zote katika vilindi vya bahari.” Mika 7:18, 19. “Katika vilindi vya bahari” ni mfano wenye nguvu sana. Mwandishi mmoja anasema kwamba kina cha wastani cha bahari ni karibu maili mbili na nusu, huku kina chake kikubwa zaidi, karibu na Kisiwa cha Guam, kikiwa karibu maili saba, mahali ambapo hakuna nuru yoyote inayofika. Kwa hiyo dhambi zetu hazitasamehewa tu bali zitasahauliwa, kwa maana Mungu Mwenyewe anasema: “Sitaukumbuka dhambi yao tena.” Yer. 31:34. Ajabu! Ajabu! “Jitayarishe!”

Hukumu ya wafu wa nyumba ya Mungu inaendelea sasa, lakini kwa kadiri tunavyojua, bado haijaanza kwetu sisi tulio hai. Amri tuliyopewa sasa si

“Jitayarishe,” bali “Uwe tayari.” “Nanyi jiwekeni tayari; kwa maana katika saa msiyodhani Mwana wa Adamu yuaja.” Mt. 24:44. Kwa hiyo ni muhimu kwamba kila siku, kabla hatujaenda kulala usiku, kila dhambi iwe imekiriwa na kutangulia kwenda hukumuni, na hivyo zaidi tunapoona siku inakaribia; kwa maana hatujui ni saa gani maisha yetu yanaweza kukatizwa na muda wetu wa rehema ukafungwa.

Jina langu au dhambi zangu—ni kipi kitafutwa? Kwangu mimi itakuwa kipi? Kwako wewe itakuwa kipi? Miaka michache tu ijayo itaamua. Ni wale tu wataingia katika Jiji la Mungu ambao majina yao wakati huo “yameandikwa katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo.” Ufu. 21:27. Katika siku hii yetu ya upatanisho iliyo mfano halisi, na tuhakikishe kwamba kila siku dhambi zetu “zinatangulia kwenda hukumuni.”

Jambo la kusikitisha kuliko mambo yote ya kusikitisha katika Hukumu ni kwamba baadhi ya majina yaliyowahi kuandikwa katika Kitabu cha Uzima lazima yafutwe—jambo lililowakilishwa kwa “kukata” mtu kutoka Israeli katika siku ya upatanisho ya duniani. Baba humwangalia binafsi kila mtu ambaye jina lake limeandikwa katika “Kitabu Chake,” na ambaye mbingu yote ilifurahia alipotubu akiwa mwenye dhambi. Luka 15:10. Baada ya miaka yote ya uangalizi na kujali kwa upendo, ni huzuni kubwa kiasi gani Kwake wakati jina lililowahi kuandikwa linapolazimika kufutwa!

Wengine huanza maisha ya Kikristo lakini hawadumu mpaka mwisho. Mt. 10:22. Kuhusu watu kama hao Ezekieli anatupatia picha hii ya uaminifu: “Mtu mwenye haki akigeuka na kuiacha haki yake, akatenda uovu, akafa katika huo . . . haki yake yote aliyotenda haitatajwa . . . katika dhambi yake aliyoitenda, katika hizo atakufa.” “Kadhalika mtu mwovu akigeuka na kuiacha hali yake ya uovu . . . akatenda yaliyo halali na haki, hakika ataishi, hatakufa.” “Kwa hiyo . . . tubuni, mkayageukie makosa yenu yote; hivyo uovu hautakuwa uharibifu wenu. Kwa maana mimi sifurahii kufa kwake yeye afaye, asema Bwana MUNGU; basi geukeni, mkaishi.” Eze. 18:26, 24, 27, 28, 30, 32; 33:12–20. Ni mwito ulioje kutoka moyoni mwa Mwenyezi Mungu!

Malaika Mwenye Chombo cha Dhahabu cha Uvumba

Kulikuwa na vyombo vingi vya shaba vya kuchomea uvumba, vilivyotumiwa na Israeli katika nyakati mbalimbali, Hes. 16:39, lakini kulikuwa na chombo kimoja tu cha dhahabu. Chombo cha dhahabu kilitumiwa na kuhani mkuu tu siku ya upatanisho, kwenye “Sanduku la Agano,” “baada ya pazia la pili.” Ebr. 9:4, 3. Siku hiyo, baada ya kuwasha uvumba juu ya madhabahu ya dhahabu katika Patakatifu, kuhani mkuu alijaza chombo cha dhahabu makaa ya moto kutoka madhabahuni. Kisha akaweka uvumba juu ya makaa hayo na kukipeleka chombo

hicho ndani ya Patakatifu pa Patakatifu, akakiweka juu ya kiti cha rehema kati ya makerubi wawili wa dhahabu. Law. 16:12, 13; MAw 32, 252.

Kuhani mkuu alipoanza huduma yake katika Patakatifu pa Patakatifu, huduma yake katika chumba cha kwanza ilisimama—"wala hapakuwa na mtu katika hema ya kukutania," yaani katika chumba cha kwanza. Law. 16:17. Vivyo hivyo, Kristo alipoingia Patakatifu pa Patakatifu kufanya kazi ya mwisho ya upatanisho, aliacha huduma Yake katika chumba cha kwanza. Lakini huduma katika chumba cha kwanza ilipomalizika, huduma katika chumba cha pili ilianza . . . na Kristo bado aliendelea kuwasilisha damu Yake mbele ya Baba kwa ajili ya wenye dhambi. PK 428, 429. Hii itaendelea mpaka huduma Yake kama Mwombezi itakapomalizika.

Wakati kazi ya Kristo, Kuhani Mkuu wa mbinguni, inapokaribia kufungwa, Yohana alimwona malaika "akiwa na chetezo cha dhahabu," aliyekuja kwenye madhabahu ya dhahabu na kutoa uvumba mwingi pamoja na maombi ya watakatifu—wale wanaozitesa nafsi zao katika saa ya Hukumu—juu ya madhabahu ya dhahabu iliyokuwa mbele ya kiti cha enzi. Na moshi wa uvumba, pamoja na maombi ya watakatifu, ukapanda mbele za Mungu kutoka mkononi mwa malaika. Ufu. 8:3, 4.

Ni tendo gani la Kristo linalofuata mara moja baada ya sadaka hii Yake ya mwisho ya uvumba? "Na yule malaika akakitwaa kile chetezo, akakijaza moto wa madhabahu, akautupa juu ya nchi; pakawa na sauti, na ngurumo, na umeme, na tetemeko la nchi." Ufu. 8:3–5. Kwa tendo hili, Kristo anatangaza kwamba kazi Yake kama Mwombezi imekwisha. Siku ya upatanisho ya mfano halisi imepita, na muda wa rehema kwa familia ya wanadamu umefungwa milele. Rehema haitolewi tena kwa wasiotubu, na amri inatolewa: "Mwenye kudhulumu, na azidi kudhulumu; na mwenye uchafu, na azidi kuwa mchafu; na mwenye haki, na azidi kufanya haki; na yeye aliye mtakatifu, na azidi kuwa mtakatifu." Ufu. 22:11, 12; Eze. 9:9, 10. Ndipo dhambi zilizokiriwa za wenye haki wote, pamoja na zile "zilizokuwa zimekiriwa wakati Alipokuwa katika Patakatifu pa Patakatifu," zinawekwa juu ya Shetani, mwanzilishi wa dhambi, ambaye lazima ateseke kwa adhabu yake. PK 422. Hapa duniani, ambayo yeye mwenyewe ameifanya kuwa nyika, ataachwa azunguke mpaka hatimaye aangamizwe. Ufu. 20:1–3, 7–10. Hili liliwakilishwa katika Patakatifu pa duniani katika huduma ya mwisho ya siku ya upatanisho, wakati kuhani mkuu, akiwa amemaliza kazi yake ya upatanisho kwa mwaka, alipotoka Patakatifu, akakiri dhambi za Israeli zilizokuwa zimesamehewa juu ya kichwa cha mbuzi wa Azazeli, kisha akampeleka jangwani kufa. MAw 280, 281; pia PK 422.

Mtu Mwenye Kidau cha Wino cha Mwandishi

Kristo anapokidondosha chini chetezo Chake, watu Wake hubaki bila Mwombezi. EW 280. Ndipo mtu “aliyevaa kitani, mwenye kidau cha wino cha mwandishi kiunoni,” Eze. 9:2, anaamriwa kupita katika Yerusalemu na kuweka “alama katika vipaji vya nyuso” za wale ambao kwa moyo na nafsi wamejitoa kabisa katika huduma za siku ya Hukumu ya mwisho. Eze. 9:4. Alama hii ni nini? Je, si jina la Baba, Ufu. 14:1, ambalo linawatia muhuri watoto Wake waaminifu kuwa ni mali Yake? Hatimaye yule mtu aliyevaa kitani anaripoti kwamba kazi yake imekwisha. Mst. 11.

Watu Sita Wenye Silaha za Kuchinjia

Wale ambao hawajashiriki katika huduma za siku ya upatanisho ya mfano halisi hawapati alama, nao wanakatiliwa mbali na Israeli—wakiwa wahusika wa kazi ya malaika wenye silaha za kuchinjia mikononi mwao. Eze. 9:2, 5–7. Kazi hii ni ya kutisha na kubwa kiasi kwamba Ezekieli alianguka kifudifudi akilia: “Ah, Bwana MUNGU! Je, utawaangamiza masalia wote wa Israeli katika kumwaga ghadhabu Yako juu ya Yerusalemu?” Mst. 8.

Kristo, Mkombozi

Kazi ya maombezi itakapomalizika na muda wa rehema kufungwa, ndipo Mikaeli atasimama, yule Mfalme Mkuu anayesimama kwa ajili ya wana wa watu Wake; “na kutakuwa na wakati wa taabu, ambao haukuwahi kuwapo tangu lilipokuwa taifa hata wakati huo.” Dan. 12:31; PK 613. “Na baada ya mambo hayo”—baada ya kufungwa kwa muhuri wa sita, Ufu. 6:12–17—kutiwa muhuri kwa wale 144,000 kutakuwa kumekamilika. Ufu. 7:1–8. “Na wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi wataamka, wengine wapate uzima wa milele, wengine aibu na kudharauliwa milele.” Dan. 12:2. “Wote waliokufa katika imani ya ujumbe wa malaika wa tatu watafufuka kutoka makaburini wakiwa wametukuzwa, ili kuusikia Agano la amani la Mungu pamoja na wale waliolishika sheria Yake.” PK 637. Ndipo muhuri wa saba unafunguliwa—muhuri unaotambulishwa na “ukimya mbinguni,” Ufu. 8:1, kwa sababu wakazi wote wa mbinguni wameondoka na wanaambatana na Kristo katika kuja Kwake mara ya pili ili kuwapokea waliokombolewa. “Na wakati huo watu wako wataokolewa, kila mmoja atakayepatikana ameandikwa katika kitabu”—Kitabu cha Uzima. Dan. 12:1.

Muda wa Hukumu

Kulingana na unabii wa Danieli 8:14, kazi hii ya Hukumu ilianza zaidi ya miaka mia moja iliyopita. Je, miaka mia moja inaonekana kuwa muda mrefu? Hakika Mungu angeweza kuifanya kwa muda mfupi zaidi, lakini tukumbuke kwamba sasa hashughulikii vitu vya kimwili kama wakati wa uumbaji—maji, nchi, na hewa—bali anashughulika na roho za wale walioumbwa kwa mfano Wake, ambao Mwana

Wake alikufa kuwakomboa. Zaidi ya hayo, Shetani hapaswi kupewa nafasi ya kusema kwamba Mungu alikuwa na upendeleo au kwamba alitenda isivyo haki. La hasha! Kuanzia kwa wazee wa kale, wote ambao majina yao yamewahi kuandikwa katika Kitabu cha Uzima wanaitwa mmoja baada ya mwingine. “Kila jina linatajwa, kila kesi inachunguzwa kwa karibu.” PK 483. Je, dhambi zao zote zimekiriwa? Je, dhambi zao zimetangulia kwenda hukumuni? Je, “wamedumu mpaka mwisho” wa maisha yao? Ikiwa ndivyo, Yesu anayakiri majina yao mbele ya Baba. Mt. 10:32; Luka 11:8. Makosa yao yote na kushindwa kwao vinafutwa milele, na majina yao yanabaki katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo. Ufu. 3:5.

Je, kwa kazi kama hii miaka mia moja ni muda mrefu? Katika miaka mia moja kuna saa 876,600. Ikiwa wastani wa nusu saa ungetengwa kwa kila kesi, ni kesi 1,753,200 tu ambazo zingeweza kuchunguzwa, dhambi kufutwa, na majina kukiriwa na Kristo mbele ya Baba; au majina na matendo mema kufutwa, na dhambi kubaki. Muda mrefu zaidi—miaka elfu moja—utatolewa kwa ajili ya hukumu ya waovu. Ufu. 20:4, 6.

“Jitayarishe!” Mchanga wa wakati sasa karibu umekwisha. Kesi za wenye haki waliokufa zitakapokuwa zimechunguzwa zote, Hukumu itaanza juu ya walio hai. Ndipo kesi yako na yangu italetwa mbele ya Yehova, Mzee wa Siku. Tunapaswa kushukuru sana kwamba Yesu sasa anawasihi watu Wake, “si kama mwombaji anayemsihi Baba ili amhurumie, bali kama mshindi anayezidai nyara za ushindi Wake.” WIn154. Hukumu ya wenye haki walio hai itakapokamilishwa, kufutwa kwa dhambi kutakuwa kumemalizika, “nyumba ya Mungu” itakuwa imekamilika, Efe. 2:19, na Yesu atakuja kuwachukua watoto Wake kwenda katika makao yao ya milele. Yoh. 14:3. “Siku kuu ya BWANA i karibu, i karibu, nayo inafanya haraka sana.” Sef. 1:14. Je, niko tayari? Je, wewe uko tayari? “Jitayarishe! Jitayarishe! Jitayarishe!”

Huo ndio mwito wa Mbinguni kwetu leo. EW 64–67; 119.

Hukumu imewekwa, vitabu vimefunguliwa,
Tutasimama namna gani katika siku hiyo kuu,
Wakati kila wazo, kila neno, na kila tendo,
Mungu, Hakimu mwenye haki, atakapolipima?
Tutasimama namna gani katika siku hiyo kuu?
Tutasimama namna gani katika siku hiyo kuu?
Je, tutapatikana kuwa tumepungukiwa mbele Yake?
Au dhambi zetu zote zimeoshwa?— F. E. Belden

30. HEMA LA HEKALU LINAWEKWA NA KUTIWA MAFUTA

Kambi ya Sinai

"Utaratibu ulioonekana kwa namna ya kushangaza katika kazi zote za Mungu ulidhihirishwa katika mfumo wa Waebrania." "Hata kabla hawajaondoka Misri . . . watu walipangwa katika makundi, chini ya viongozi waliowekwa. Huko Sinai mipango ya uongozi na utaratibu ilikamilishwa." El. 37. Hapa watu walipangwa kulingana na makabila yao kuzunguka eneo wazi ambalo Musa na Haruni walipiga kambi. Upande wa mashariki wa ua huu kulikuwa na makabila matatu ya Yuda; upande wa kusini makabila matatu ya Reubeni; upande wa magharibi makabila matatu ya Efraimu; na upande wa kaskazini makabila matatu ya Dani. Hes. 2:3, 10, 18, 25. Katika eneo hili la wazi, watu walimletea Musa zawadi zao kwa ajili ya kujenga patakatifu, na hapa, chini ya usimamizi wake na maelekezo ya walimu waliochaguliwa na Mungu, sehemu zote za patakatifu zilitengenezwa. Kwa kuwa walikuwa wamepangwa hivyo, makabila yote yaliweza kufuatilia maendeleo ya kazi.

Hema la Kukutania Lakamilika

Kwa kuzingatia kwa makini matukio yaliyotokea baada ya Israeli kuondoka Misri, miezi kadhaa ilipita tangu walipoanza kujenga mpaka kazi ilipokamilika.

Hili kwa kweli lilikuwa jambo kubwa, lisilowezekana bila Mungu, kwa maana: “BWANA asipoijenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure.” Zab. 127:1. Katika miezi iliyofuata, sheria ambazo zingelitawala taifa, pamoja na zile zilizohusu sadaka na dhabihu kama zilivyoandikwa katika kitabu cha Mambo ya Walawi, zilifafanuliwa kwa uangalifu. Hatimaye, mwaka mmoja tangu watu walipoondoka Misri, Kut. 12:2, na karibu miezi kumi baada ya kuingia “katika jangwa la Sinai,” katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza, Kut. 40:2; 19:1, hema lilisimamishwa. Kut. 40:17. Mlimani Mungu alikuwa amemwonyesha Musa si sehemu zote za Patakatifu pekee, bali pia mahali hasa zilipopaswa kuwekwa: “Nawe utasimamisha maskani kwa mfano wake ulioonyeshwa mlimani.” Kut. 26:30.

Maandamano ya Furaha

“Wakalileta lile hema kwa Musa.” Kut. 39:33. Bezaleli wa kabila la Yuda pamoja na wasaidizi wake katika kazi ya dhahabu, fedha na shaba, katika kuchonga vito na kuchonga miti, walileta kazi yao ambayo walikuwa wameifanya kwa uaminifu, ustadi na usahihi. Na Oholiabu wa kabila la Dani pamoja na wasaidizi wake waliofanya kazi ya kuchonga, kudarizi na kusuka kwa ajili ya mapazia yote, vifuniko na mavazi ya makuhani, walikuja na bidhaa zilizokamilika za kazi zao. Kwa hakika hili lazima lilikuwa maandamano yenye kuleta kicho kikubwa. Hebu tujaribu kupata picha ya tukio hilo katika akili zetu.

Tukifuata kwa kiasi fulani mpangilio uliotolewa kwa mstari wa safari wakati watu walipoondoka Sinai, Bezaleli pamoja na wasaidizi wake walikuja kwanza, wakibeba Sanduku Takatifu lililong’aa kwa dhahabu. Kut. 40:3. Baada yake kulikuja Kiti cha Rehema pamoja na makerubi wake wawili wa dhahabu safi, mabawa yao yakifikia juu ya vichwa vya waliokuwa wakibeba. Wengine walibeba mbao arobaini na nane, zilizochongwa kwa makerubi na “kufunikwa kwa dhahabu safi” kwa wingi; kila ubao mkubwa ulikuwa na uzito wa karibu pauni mia nane, na ulihitaji huduma ya wanaume kadhaa. Baada ya hayo kulikuwa na fito kumi na tano za dhahabu, na vitako mia moja vya fedha safi, kila kimoja kikiwa na uzito wa talanta moja, yaani pauni 200. Kisha zikafuata nguzo tisa za dhahabu kwa ajili ya pazia na mlango. Pamoja nazo kulikuwa na nguzo sitini za shaba zilizong’aa kwa ajili ya ua, kila moja ikiwa na taji ya fedha na ikihitaji watu kadhaa kuibeba. Wengine walikuja na vitako sitini na vitano vya shaba kwa ajili ya ukuta wa ua na mlango, pamoja na vigingi vya shaba, kamba, na vyombo vya dhahabu na shaba kwa ajili ya huduma ya patakatifu.

Oholiabu pamoja na wasaidizi wake wakafuata, wakibeba pazia la buluu, zambarau na nyekundu, mlango, lango, na kifuniko cha ndani cha hema pamoja na vifungo vyake mia moja vya dhahabu, kila kimoja kikiwa kimepambwa kwa ustadi mkubwa kwa nyuzi safi za dhahabu. Wengine walibeba kifuniko cheupe

cha manyoya ya mbuzi, chenye ukubwa wa angalau futi 45 kwa 66, pamoja na vifungo vyake mia moja vya shaba; kifuniko cha ngozi nyekundu za kondoo dume, na kifuniko cha ngozi za wanyama wa rangi ya kahawia; pamoja na futi mia nne na ishirini za mapazia meupe ya kitani ya ua.

Wengine wa wafanyakazi waaminifu wa Oholiabu walileta mavazi meupe ya kitani ya makuhani na mavazi ya kifahari ya Haruni—joho jeupe la kitani lenye mapambo mazuri ya kijiometri, joho la buluu ya angani lenye ukingo wa kengele za dhahabu zilizokuwa zikitoa mlio na makomamanga yenye rangi nzuri, Naivera iliyopambwa kwa ustadi mkubwa wa dhahabu pamoja na vifungo vyake vya mabegani vya mawe ya shohamu yaliyochongwa na mshipi wake uliopambwa kwa ustadi. Mwingine alibeba kifuko cha kifuani, ambacho mawe yake kumi na mawili ya thamani yaling'aa kama almasi na kuifanya majina ya makabila kumi na mawili yaliyoandikwa juu yake yaonekane kwa ukubwa. MAw 251. Mwingine alibeba taji takatifu lenye bamba la dhahabu safi lililokuwa na maandishi: "MTAKATIFU KWA BWANA."

Baada yao kulifuata madhabahu ya dhahabu ya uvumba, meza ya dhahabu, na kinara cha dhahabu safi iliyopigwa kwa nyundo, kila kimoja kikibebwa na wafanyakazi waliowekwa wakfu na waaminifu. Na mwisho, baadhi ya wabebaji waaminifu wa Bezaleli walibeba madhabahu ya shaba iliyong'aa, yenye ukubwa wa angalau futi saba na nusu kwa upande na urefu wa futi nne na nusu, pamoja na birika na tako lake, vyote vikiwa vya shaba iliyosuguliwa ambayo kama vioo iliakisi kila kitu kilichokuwa kimezunguka.

Kwa kweli hili lilikuwa ni maandamano yenye kung'aa sana na yenye rangi nyingi.

Musa Akagua Kazi

"Musa akaangalia kazi yote, na, tazama, walikuwa wameifanya kama BWANA alivyowaamuru." Kut. 39:43. "Ukaguzi rasmi ulifanywa ili kuhakikisha kwamba ilikuwa imetengenezwa 'kwa mfano.' Matokeo ya uchunguzi wa makini na wa kina yalionyesha kwamba kila ubao, pazia, na kifaa cha samani kilikuwa kimetengenezwa kwa usahihi mkubwa kulingana na mpango wa Mbunifu wa Kimungu." JF&B Com. "Na Musa akawabariki." Kut. 39:43. Huenda baraka hiyo ilikuwa ile ile, au baraka inayofanana na ile ambayo baadaye Bwana alimwamuru Haruni atamkie Israeli:

"BWANA akubariki, na kukulinda;

BWANA akuangazie uso Wake, na kukufadhili;

BWANA akuinulie uso Wake, na kukupa amani." Hes. 6:22–27.

Kulisima Hema la Kukutania, "Katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza," Kut. 40:2, 17, Musa, akifuata maelekezo ya wazi ya Bwana, alilisima hema la

kukutania. Kwanza, mbao zilisamishwa, zikawekwa katika vitako vyake, fito zikawekwa ndani yake, na nguzo za pazia na mlango zikisimamishwa. Hivyo kuta, zikiwa zimefungwa kwa uthabiti kwenye mbao mbili za pembe, "zilisimama imara." WiM 347. Kisha vile vifuniko vinne vilitandazwa juu ya mfumo huo, Kut. 40:18, 19. Kwanza kulikuwa na kifuniko cha kifalme kilichopambwa kwa ustadi mkubwa; kisha kifuniko cheupe cha manyoya ya mbuzi, huku vifungo vya vifuniko hivi viwili vikiwa moja kwa moja juu ya pazia la pili. Juu yake vikawekwa ngozi nyekundu za kondoo dume, na juu kabisa kifuniko cha ngozi za wanyama wa kahawia.

Kuweka Samani za Patakatifu

Muundo ulipokuwa tayari kwa ajili ya samani, Musa kwa heshima aliweka mbao za ushuhuda ndani ya Sanduku—zile zile mbao ambazo Mungu alikuwa amempa alipokuwa mlimani. Fito ambazo hazikupaswa kamwe kuondolewa aliziweka katika pete zake, akalifunika kwa kiti cha rehema, kisha Sanduku likaletwa ndani ya hema. Ndipo pazia la pili, au pazia la ndani, likatundikwa katika nguzo zake nne za dhahabu. Lilitundikwa "chini ya vile vifungo," vilivyogawanya "kati ya Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu." Kut. 26:33. Baada ya hayo, akaweka meza ya dhahabu upande wa kaskazini wa Patakatifu, na akapanga mikate na vyombo juu yake kwa utaratibu. Upande wa kusini, "nje ya pazia la ushuhuda, katika hema ya kukutania," Law. 24:3, akaweka kinara, na akajaza taa zake mafuta. Kut. 40:25. Mbele ya pazia la ndani akaweka madhabahu ya dhahabu, na kuweka uvumba juu yake. Mst. 27. Kisha mlango—pazia la nje—ukabandikwa kwenye nguzo zake tano, hivyo kukamilisha samani za patakatifu lenyewe. Kut. 40:22–28.

Katikati ya ua, mbele ya patakatifu, iliwekwa madhabahu ya shaba, na kati ya madhabahu hiyo na mlango wa hema, likawekwa birika pamoja na tako lake. Maji yaliwekwa ndani ya birika, na Musa, Haruni, na wanawe wakaosha mikono na miguu yao hapo. Mwisho, nguzo za shaba za ua zikasisimishwa, na juu yake mapazia ya ua na lango yakatundikwa. "Hivyo Musa akaimaliza kazi," nayo ikawa imefanywa "kama BWANA alivyomwamuru." Kut. 40:29–33.

Mafuta Matakatifu ya Upako

Kama vile mikate ya wonyesho na uvumba wenye harufu nzuri, kila kimoja kikiwa na viungo vinne, vilivyomwakilisha Kristo, vivyo hivyo mafuta matakatifu ya upako yalikuwa na manukato manne yaliyomwelekeza Kristo. Manukato hayo yalikuwa: Manemane safi, utomvu wenye harufu nzuri, wa majimaji unaotoka katika mti unaokua Arabia; Mdalasini wenye harufu nzuri, dutu yenye manukato inayotokana na ganda la ndani la mti mtamu, uliokuwa ukiagizwa hasa kutoka Ceylon; Mmea wa kalamasi wenye harufu nzuri, mmea unaofanana na mwanzi, wenye asili ya India na wenye harufu ya ajabu; Kasia, mmea wenye harufu tamu

na viungo unaokuzwa Arabia na India. Manukato haya, yenye uzito wa karibu pauni 48 (Moffatt), yalichanganywa katika hini moja—galoni 1.5, Moffatt—ya mafuta ya zeituni. Kut. 30:23–25. Kwa hiyo yakawa kiasi cha kutosha kwa ajili ya kutiwa mafuta kwa makuhani na patakatifu. Mafuta ya zeituni yaliyomwakilisha Roho Mtakatifu, pamoja na manukato manne yenye harufu nzuri yaliyomwakilisha Kristo, yalipokuwa "yamechanganywa" yanaonyesha ushirikiano wa karibu kati ya Kristo na Mwakilishi Wake, Roho Mtakatifu. Hili linaeleza kwa nini kulikuwa na onyo dhidi ya kutengeneza mchanganyiko mwingine unaofanana na huo au kuutumia kwa kusudi lolote la kawaida, chini ya adhabu ya kukatiliwa mbali na Israeli. Kut. 30:31–33.

Hema la Kukutania na Makuhani Watiwa Mafuta

"Nawe utayachukua yale mafuta ya kutiwa mafuta, ukalipake hema la kukutania; (yaani, Patakatifu), na vyote vilivyomo," "na Sanduku la Ushuhuda," "na madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa pamoja na vyombo vyake vyote, na birika na tako lake." Haruni na wanawe pia walitiwa mafuta. Kut. 30:26–30. Haruni, akiwa amevaa mavazi yake matakatifu, alitiwa mafuta kuwa kuhani mkuu. Juu ya kichwa chake mafuta yalimiminwa, "hata yakateremka kwenye ndevu zake na mavazi yake." Wanawe pamoja na mavazi yao "walinyunyiziwa" mafuta matakatifu. Zab. 133:2; Kut. 29:4–9, 21. Sadaka ya Kuweka Wakfu

Kuhusiana na kutiwa kwao mafuta, huduma nyingine ilikuwa sehemu ya kuwekwa wakfu kwa makuhani. Kama vile Mungu katika bustani ya Edeni alivyotoa dhabihu ya kwanza, ikitangulia kuonyesha Dhabihu ambayo baadaye ingetolewa Kalvari, vivyo hivyo Musa, ambaye kwa agizo la Mungu alikuwa kama Mungu kwa Haruni, Kut. 4:16, alitoa dhabihu ya kwanza, "kondoo dume wa kuwekwa wakfu." Kut. 29:15, 22. Alipomchinja huyo kondoo dume, alichukua "katika damu yake na kuiweka juu ya ncha ya sikio la kuume la Haruni, na juu ya ncha ya sikio la kuume la wanawe, na juu ya kidole gumba cha mkono wao wa kuume, na juu ya kidole kikubwa cha mguu wao wa kuume." Kut. 29:20; Law. 8:22–24. Hili lilimaanisha kuwekwa wakfu kikamilifu kwa masikio, mikono na miguu. Kisha Musa akaweka "kondoo dume mzima juu ya madhabahu: ilikuwa sadaka ya kuteketezwa kwa harufu ya kupendeza." Law. 8:21. Alipowekwa juu ya madhabahu ya shaba, "moto ukatoka mbele za BWANA, ukaiteketeza hiyo sadaka . . . watu wote walipoona wakapiga kelele, wakaanguka kifudifudi." Law. 9:24. Hivyo Mungu alionyesha kukubali Kwake kazi hiyo na kuwekwa wakfu kwa Israeli. Moto huu uliowashwa na Mungu haukupaswa kamwe kuzimika. Law. 6:13. Vivyo hivyo, Mungu atakubali huduma ya kila balozi ambaye amewekwa wakfu kikamilifu, na uvutano wa huduma hiyo hautakufa kamwe—matendo yao yatafuatana nao. Ufu. 14:13.

Ili kukamilisha huduma ya siku hii ya uzinduzi, Musa alichukua makaa kutoka madhabahu ya shaba na kuyaweka kwenye madhabahu ya uvumba, akachoma uvumba juu yake, na kwa moto huo akawasha taa za kinara. Kut. 40:25–27.

Ishara ya Kutiwa Mafuta namna Hii

Kutawazwa na kutiwa mafuta kwa ajili ya Patakatifu pa duniani kulikuwa mfano wa kutawazwa na kutiwa mafuta kwa ajili ya Patakatifu pa mbinguni, "Patakatifu pa Patakatifu," jambo lililotokea wakati wa kupaa kwa Kristo, ambalo Gabrieli alimwelezea Danieli. Dan. 9:21, 24. Kutiwa mafuta kwa Haruni kuwa kuhani mkuu na kwa wanawe kuwa makuhani wasaidizi kulikuwa uzinduzi wao katika huduma takatifu. Hii ilikuwa mfano wa kutiwa mafuta kwa Kristo kuwa Kuhani Mkuu wa mbinguni wakati wa uzinduzi Wake, na wa wafuasi Wake, Matendo 2, pamoja na waliokombolewa wote—wale ambao "wana sehemu katika ufufuo wa kwanza" na ambao "watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo." Ufu. 20:6. Kama vile huduma katika Patakatifu pa duniani isingeweza kuanza mpaka Patakatifu patiwe mafuta na mpaka "kondoo dume wa kuwekwa wakfu" awe ametolewa, vivyo hivyo huduma katika Patakatifu pa mbinguni haikuanza mpaka "Patakatifu pa Patakatifu" patiwe mafuta, Dan. 9:24, na Kristo awe ametolewa dhabihu Kalvari na kupokea kutiwa mafuta kwa Roho Mtakatifu katika uzinduzi Wake. Ndipo, na si kabla ya hapo, "njia ya kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu ilidhihirishwa." Ebr. 9:6.

Mungu Hukaa Kati ya Watu Wake

Hema lilipokuwa limesimamishwa na huduma ya kuwekwa wakfu ilipokamilika, kila kitu ambacho Mungu alikuwa amemwamuru Musa kilikuwa kimefanywa. Nini kingefuata?

Katika siku hii ya uzinduzi, wakati watu—mkusanyiko mkubwa—walikuwa wamepangwa kwa utulivu na kwa utaratibu kuzunguka hema lililokuwa limejengwa hivi karibuni, "wakilitazama tukio hilo kwa furaha na heshima kuu," ghafla macho yote yalielekezwa kwenye kilele cha Mlima Sinai. Hapo "wingu," Kut. 40:34—kihalisi, "lile wingu"—lile wingu walilolijua, ambalo lilikuwa limewaongoza kutoka Misri hadi Sinai na ambalo kwao lilikuwa ishara ya uwepo wa Mungu, lilionekana kuanza kusogea. Ikiwa wengi miongoni mwao walikuwa na mashaka yaliyofichika kuhusu matokeo ya jambo hilo, mioyo yao iliyokuwa imelegea ingetiwaje nguvu, na shauku ya wakati huo ingeongezeka kwa kiwango gani, na furaha ingejazaje kila moyo, wakati wingu lile la mfano lilipoonekana likishuka polepole na kwa utukufu kuelekea uwanda uliokuwa chini, na kulifunika hema! Kut. 40:34. Kwa fahari kuu, wingu hilo likaingia ndani ya Patakatifu pa Patakatifu, na likakaa kati ya makerubi juu ya kiti cha rehema. Kuanzia wakati huo, Sanduku likafichwa kwa utakatifu kutoka kwa macho ya watu wote ndani ya Patakatifu pa Patakatifu. Hata Musa, akiwa amejawa na kicho kikuu,

alisimama nje na hakuweza kuingia ndani ya hema. Tazama JF&B Com. kuhusu Kut. 40:34, 35; PP 349.

Siku ya uzinduzi—siku ambayo isingesahaulika kamwe—ilikuwa ikikaribia mwisho wake, na Israeli kwa utulivu na kwa heshima walirejea katika kambi yao. Shauku ya moyo wa Baba, “Nao na wanifanyie patakatifu, nipate kukaa kati yao,” Kut. 28:8, ilikuwa imefikia lengo lake.

SEHEMU YA 6 – KANISA KATIKA PATAKATIFU

31. KANISA LA UA WA NJE – KANISA LA WAEBRANIA

Vizazi Vinne vya Kanisa

Katika sehemu zilizotangulia imeonyeshwa kwamba Kristo, katika hatua mbalimbali za kazi Yake ya ukombozi, anafananishwa katika Patakatifu. Pia imeonyeshwa kwamba Patakatifu panaeleza uzoefu wa Mkristo mmoja mmoja. Katika sehemu hii, tutachunguza jinsi Patakatifu panavyoliwakilisha kanisa kwa ujumla. Mungu analiita kanisa Lake “kizazi kilichochaguliwa.” 1 Petro 2:9. Jina hili linatumika kwa kanisa katika vizazi vyote. Katika kipindi hicho, kanisa limekuwa na “vizazi” au migawanyiko minne inayofuatana: Kizazi cha Waebrania cha kanisa; Kizazi cha Kikristo; Kizazi cha Masalia; Kanisa la Wazaliwa wa Kwanza. Je, vizazi hivi vinaonyeshwaje katika Patakatifu?

Kwanza, kizazi cha Waebrania cha kanisa, ambacho dhabihu zake katika Ua wa nje zilimwakilisha Kristo. Lakini ingawa kwa karne nyingi dhabihu hizi zilitolewa siku baada ya siku, kwa sababu “hazikuchanganywa na imani” (Ebr. 4:2), maana yake hatimaye ilipotea. Matokeo yake yalikuwa kwamba Kristo alipokuja duniani, kanisa halikumtambua kuwa Ndiye Dhabihu ya Kweli. Kwa hiyo, alipokwenda mbinguni, walikataa kumfuata kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu pa

mbinguni. Waliendelea kutoa dhabihu zao ambazo sasa hazikuwa na maana katika Ua wa nje. Kwa hiyo, kanisa hili linaweza kuitwa kanisa la Ua wa nje.

Pili, kanisa la Kikristo. Baada ya kifo cha Kristo, kanisa hili lilimpokea si tu kama Dhabihu ya kweli, bali pia kama Bwana wao aliyesulubiwa, aliyefufuka na kupaa mbinguni. Kwa imani, waliondoka kwenye Ua wa nje na kuingia pamoja Naye katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, ambako alitiwa mafuta kuwa Kuhani Mkuu wa mbinguni. Kwa hiyo, kanisa hili linaweza kuitwa kanisa la Patakatifu.

Tatu, Kanisa la Masalia, kizazi cha mwisho cha kanisa duniani, si kwamba linampokea Kristo tu kama Dhabihu yao na Kuhani Mkuu wao katika Patakatifu pa juu, bali kwa imani linaingia pamoja Naye katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, ambako sasa anatenda kazi kama Hakimu. Kwa hiyo, kanisa hili linaweza kuitwa kanisa la Patakatifu pa Patakatifu.

Nne, kanisa la Wazaliwa wa Kwanza, yaani kanisa la wale ambao hatimaye wamekombolewa. Kwa imani, kanisa hili linamfuata Bwana wao katika njia yote: kutoka katika maisha Yake ya dhabihu katika Ua wa nje wa dunia, kupitia kazi Yake kama Kuhani Mkuu katika Patakatifu pa juu, na kama Hakimu katika Patakatifu pa Patakatifu, mpaka "wanapofika ... kwenye mji wa Mungu aliye hai, Yerusalemu wa mbinguni, na maelfu mengi ya malaika, katika kusanyiko kuu na kanisa la Wazaliwa wa Kwanza." Ebr. 12:22,23. Kanisa hili, ambalo litakuwa na mahali pake pa ibada milele katika hekalu la milele katika Yerusalemu Mpya, linaweza kuitwa kanisa la hekalu la milele.

Vizazi hivi vinne vya kanisa havipaswi kuchanganywa na makanisa saba ya Ufunuo, yanayofananishwa na kinara chenye matawi saba. Migawanyiko hii saba ya kanisa inahusu tu kipindi cha Kikristo, wakati vizazi vinne tunavyokwenda kuvichunguza vinaanzia wakati Mungu alipolipanga kanisa la kwanza huko Sinai mpaka kanisa la mwisho—kanisa la Wazaliwa wa Kwanza—yaani waliokombolewa hatimaye mbinguni.

Sasa hebu tuangalie kila kimoja cha vizazi hivi vinne vya kanisa, tukizingatia mwanzo wake, utume wake maalumu, uzoefu wake wa kipekee, na jinsi ufahamu sahihi na wa kiroho wa Patakatifu ungeweza kuwaokoa kutokana na makosa na kuwaongoza mbele na juu.

Kanisa la Waebrania Lapangwa

Mungu alipomwita Abramu kutoka kwa ndugu zake, waliokuwa wazao wa waabudu sanamu waliokuwa wajenzi wa mnara wa Babeli, ahadi Yake ilikuwa: "Nitakufanya kuwa taifa kubwa, na kukubariki, na kulikuza jina lako; nawe uwe baraka." Mwa. 12:1,2. Katika baraka hii kulikuwa na ahadi ya Mwokozi—ahadi ileile ambayo kwanza ilikuwa imetolewa kwa Adamu huko Edeni. Mwa. 3:15. Karibu mwaka 1500 K.K., "taifa hili kubwa" liliwezeshwa na Mungu kutoka Misri

na kupelekwa Sinai, ambako, chini ya uongozi wa Mungu Mwenyewe, kanisa la Waebrania lilipangwa. Hili lilikuwa kanisa la kwanza lililopangwa rasmi duniani. Kabla ya wakati huu, ibada ya Mungu ilikuwa ikiendeshwa na kila baba wa ukoo kwa ajili ya nyumba yake mwenyewe. Wazao wa wazee wa imani, ambao kwao ahadi ya ukombozi ilikuwa imetolewa kwanza, ndio waliokuwa washiriki wa kanisa hili.

Hatua ya kwanza katika kulipanga kanisa la Waebrania ilikuwa kutolewa kwa "katiba," yaani sheria ya msingi iliyoeleza "wajibu wote wa mwanadamu," ambayo wote walipaswa kuongozwa nayo. Kutoka kileleni mwa Mlima Sinai, katikati ya tukio lenye kutisha sana na mbele ya watu wote waliokusanyika kwenye uwanda uliokuwa chini, Mungu kwa sauti Yake Mwenyewe alitangaza katiba ya kanisa Lake. Hii ilikuwa sheria ileile ambayo tangu milele iliyopita ilikuwa imeuongoza ulimwengu, na ambayo ingeendelea kuwa mwongozo kwa wakati wote ujao. Katiba ya serikali ya duniani inaweza kurekebishwa kwa sababu wanadamu wenye mipaka hawawezi kuona mwisho tangu mwanzo, na kwa hiyo kazi yao inaweza kuwa na kasoro. Lakini "katiba" ya serikali ya Mungu haiwezi kurekebishwa, kwa sababu Yeye ni wa milele: "Lolote Mungu alifanyalo litakuwa milele; hakuna kitu cha kuongezwa kwake, wala cha kupunguzwa kwake; Naye Mungu amefanya hivyo, ili watu wamhofu." Mhu. 3:14.

Pentekoste ya Kwanza—Siku ya Kuzaliwa kwa Kanisa la Waebrania

Mungu alitamka sheria Yake kutoka Sinai katika siku ya hamsini tangu "kesho yake" baada ya Israeli kula Pasaka ya kwanza, Law. 23:15,16, walipokuwa wamekombolewa kutoka Misri. Siku hiyo baadaye iliitwa Pentekoste, neno linalomaanisha hamsini. Pentekoste hii ya kwanza ilikuwa siku ya kuzaliwa kwa kanisa la Waebrania.

Maagizo ya Mungu

Mungu aliipa kanisa la Waebrania kila "upendeleo"—"kwa kila namna," lakini hasa kwa sababu "walikabidhiwa mausia ya Mungu." Rum. 3:1,2. Neno Maagizo (oracle) linafafanuliwa kuwa ni ufunuo wa mapenzi ya Mungu. Kwa kanisa la Waebrania, Mungu wa Kweli aliwapa ufunuo wa mapenzi Yake aliposema sheria Yake kutoka Sinai. Na mtu yeyote anayetaka kujua mapenzi ya Mungu huyu atayapata kwa kushauriana na sheria Yake—mausia Yake. Ili mausia haya yasipotezewe, Mungu Mwenyewe aliyaandika kwa kidole Chake juu ya mbao za mawe. Ili utakatifu wake uweze kukaziwa kwa kina katika mioyo ya watu Wake, yaliwekwa ndani ya sanduku katika Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu, moja kwa moja chini ya Shekina, ishara iliyoonekana ya uwepo wa Mungu, na kufunikwa na malaika wawili wa dhahabu iliyopondwa, wakiwakilisha "walinzi wanaong'aa"—walinzi wa heshima—wa kiti Chake cha enzi na sheria Yake takatifu. WiM357. Sheria hii, pamoja na ufunuo wa Mungu kutoka katika Shekina

na kutoka katika Urimu na Thumimu zilizokuwa katika kifuko cha kifuani kilichovaliwa na kuhani mkuu, ndivyo vilivyounda “mausia” ya Mungu.

Kanisa la Waebrania lilikuwa chombo pekee duniani kilichokuwa na ujuzi wa Mungu wa kweli na wa sheria Yake ya Mungu, ambayo katika amri ya nne—ile ya Sabato—inamtofautisha Yeye juu ya miungu yote, kama Muumba wa “mbingu na nchi, na bahari, na vyote vilivyomo.” Kut. 20:10,11. Ujuzi huu wa Mungu wa kweli na sheria Yake ndio uliompa Myahudi “upendeleo” juu ya kila taifa jingine. Rum. 3:1,2. Wengine wote, kwa sababu hawakumjua Muumba, na kwa sababu hawakuyajua mausia Yake, walikuwa waabudu sanamu, “wakiwa hawana tumaini, wala hawana Mungu duniani.” Efe. 2:12. Kama kungekuwa na utunzaji wa Sabato ya sheria ya Mungu kwa moyo—taasisi iliyowekwa kuwa ukumbusho wa Muumba na kazi Yake ya uumbaji—kamwe kusingekuwa na mwabudu sanamu.

Utume wa Kanisa la Waebrania

Kwa kila kizazi cha kanisa, Mungu ametoa kazi maalumu ya kupeleka injili ya milele kwa ulimwengu. Kazi, heshima na fursa takatifu ya kanisa la Waebrania ilikuwa kuwafundisha mataifa yaliyokuwa yamezunguka juu ya Mungu wa kweli aliye hai, anayeishi milele, na juu ya tabia takatifu, ya haki na ya milele ya sheria Yake, yaani mausia Yake.

Katika ukombozi wao kutoka Misri, Mungu hakutoa hukumu dhidi ya watu tu, bali “juu ya miungu yote ya Misri,” Kut. 12:12. Kwa hiyo Waisraeli walikuwa wameona kutokuwa na uwezo kabisa kwa miungu ya uongo. Walikuwa wameuona uwezo mkuu wa Mungu wa kweli, Yeye aliyewakomboa wakati wa uhitaji. Huko Sinai walikuwa wameshuhudia utukufu Wake katika kutangazwa kwa sheria Yake, ambayo amri ya nne inamtambulisha Yeye kuwa Mungu wa kweli, Muumba. Yote haya yalikuwa yamekusudiwa kuwasaidia kutambua umuhimu na uzito wa utume wao.

Ili wawe na “fursa” zaidi, walipewa nchi ya Kanaani kuwa makao yao—mahali palipokuwa njia panda ya mataifa, ambako wangekuwa daima katika mawasiliano na wale ambao walipaswa kuwasaidia. Katika kipindi chote cha miaka 2,500 ya ukuu wa kanisa la Waebrania, mkazo wa pekee uliwekwa juu ya Sabato ya sheria ya Mungu, ikiwa ushahidi kwamba Yeye aliyeuumba ulimwengu ndiye Mungu wa kweli pekee, na kwamba kwa hiyo utii wa sheria Yake kwa moyo ni pasipoti muhimu ya kwenda mbinguni. Pasipoti hiyo hiyo ya milele itahitajika kwa kila kizazi kitakachofuata cha kanisa, kwa maana ni “hao wazitendao amri Zake ... walio na haki kuuendea mti wa uzima, na kuingia mjini kwa milango yake.” Ufu. 22:14.

Kushindwa Kwao

Badala ya kuishi kulingana na fursa zao, na kuwafundisha mataifa yaliyokuwa waabudu sanamu kuhusu Muumba na sheria Yake, kanisa la Waebrania hatua kwa hatua lilichanganyika isivyofaa na mataifa hayo. Matokeo yake, wengi wao wenyewe walipuuza Sabato, ishara ya Mungu wa kweli na muhuri wa sheria Yake. Kwa kufanya hivyo walimkataa Muumba na kuwa mawindo rahisi ya ibada ya sanamu. Walipoteza kuona Ukweli ambao Patakatifu palikuwa panawakilisha, na hatimaye huduma zake zikawa kwao desturi au kaida tupu isiyo na maana. Jambo hili lilikuwa limeenea kiasi kwamba, badala ya kumtazamia Mkombozi kutoka katika dhambi kama alivyoonyeshwa katika Patakatifu, shauku na tumaini lao lilikuwa kwa mshindi mwenye nguvu ambaye angewakomboa kutoka katika utawala wa mataifa yaliyowazunguka. Kwa hiyo, Mkombozi wa kweli alipokuja, si kama mfalme mwenye nguvu wa duniani, bali kama Mtoto asiye na msaada wa Bethlehemu, hawakumtambua kuwa Ndiye Yule ambaye Patakatifu na huduma zake vilikuwa vikimwelekeza. “Alikuja kwake Mwenyewe, wala walio Wake hawakumpokea.” Yoh. 1:11. Baada ya kumkataa Kristo alipokuwa akiingia katika Ua wa nje wa dunia, hatimaye walimsulubisha—Yeye ambaye peke Yake angeweza kuwa Mkombozi wao. Hata wakati wa kifo Chake, pazia la ndani la hekalu lilipopasuliwa kutoka juu mpaka chini kwa mkono usioonekana, mioyo yao ilikuwa migumu kiasi kwamba hawakuona uhusiano kati ya pazia lililopasuka na “mwili” Wake uliokuwa umepasuliwa na kuvuja damu. Pazia lililopasuka lilionyesha kwamba kazi ya patakatifu pa duniani ilikuwa imekwisha. Katika kifo cha Kristo, Patakatifu pa duniani pamoja na huduma zake vilikuwa vimekutana na utimilifu wake, na Patakatifu pa mbinguni vilikuwa karibu kuchukua nafasi yake. Baada ya kumkataa Kristo katika ubinadamu Wake, alipofufuka kutoka kwa wafu na kupaa mbinguni ili kuanza kazi Yake kama Kuhani Mkuu katika Patakatifu pa juu, walikataa kumpokea kama Kuhani wao Mkuu na Mpatanishi. Ingawa kwa muda makuhani wa duniani waliendelea kutoa dhabihu zao ambazo sasa hazikuwa na maana katika Ua wa nje, ibada yao ilikuwa bure na isiyo na maana. Uelewa wa kiroho wa Patakatifu ungewaokoa kutokana na makosa yao na kushindwa kwao kulikofuata. Lakini kwa kuwa walikuwa wameupoteza, kanisa la Waebrania, kama mwakilishi aliyepangwa wa Mungu duniani, lilikuwa limefikia mwisho wake.

Mpango wa Mungu Hatimaye Watekelezwa

Mungu alikuwa amelipa kanisa la Waebrania ahadi: “Kama ... mtaifanya Sabato kuwa takatifu, msifanye kazi ndani yake; ndipo watakapoingia malangoni mwa mji huu (Yerusalemu) wafalme na wakuu, wakiketi juu ya kiti cha enzi cha Daudi ... na mji huu utadumu milele.” Yer. 17:24,25; 2 Nya. 33:4. Lakini kwa sababu Israeli waliitia unajisi Sabato na wakaingia katika ibada ya sanamu pamoja na mataifa yaliyowazunguka, unabii mwingine ulitimia: “Lakini kama hamtaniangalia mimi, kuitakasa siku ya Sabato, msifanye kazi ndani yake, ndipo

nitawasha moto katika malango yake, nao utateketeza majumba ya Yerusalemu, wala hautazimika." Yer. 17:27. Hata hivyo, mpango wa Mungu kwamba Yerusalemu isimame milele utatimizwa, si katika dunia hii yenye dhambi, bali katika Yerusalemu wa mbinguni, ambako siku ya saba, "Sabato ya Bwana," Kut. 20:10, itaheshimiwa na kutunzwa milele na wale ambao "wataingia kwa milango katika mji" wa Mungu. Isa. 66:23; Ufu. 22:14.

32. KANISA LA PATAKATIFU – KANISA LA KIKRISTO

Kupangwa kwa Kanisa la Kikristo

Kanisa la Ua wa nje lilikuwa limeondoka, lakini katika Pasaka ya mwisho, wakati Kristo bado alikuwa duniani, Yeye Mwenyewe aliweka msingi wa kanisa la Kikristo—kanisa la Patakatifu. "Mungu Ndiye aliyewapa Jina la Kikristo. Hili ni jina la kifalme, 'jina linalostahili' (Yak. 2:7), lililopewa wote wanaojiunganisha na Kristo." "Wanafunzi waliitwa Wakristo kwanza huko Antiokia." Mdo. 11:26. Hatua ya kwanza katika kulipanga kanisa la Kikristo ilichukuliwa Kristo alipowateua wale Kumi na Wawili, "ili wawe pamoja naye, na apate kuwatuma wahubiri." Marko 3:14; AA 18. Kazi hii iliendelea wakati wa Pasaka ya mwisho—Pasaka ambayo Yesu aliila pamoja na wale Kumi na Wawili—alipoanzisha Meza ya Bwana kuchukua nafasi ya Pasaka. Ilifikia ukamilifu katika Pentekoste ya mwisho, wakati kanisa "walipokuwa wote pamoja mahali pamoja," Kristo alipomtuma mwakilishi Wake, Roho Mtakatifu, kwa "mkutano wote" wa waamini, ambao wakati huo walikuwa "wapata mia na ishirini." Mdo. 1:15. Kwa hiyo hawa wanaweza kuitwa washiriki waanzilishi wa kanisa la Kikristo.

Pentekoste ya Mwisho—Siku ya Kuzaliwa kwa Kanisa la Kikristo

Uzoefu huu wa Pentekoste uliwaonyesha wanafunzi kwamba, ingawa patakatifu pa mbinguni na huduma ya Kuhani wetu Mkuu haviwezi kuonekana kwa macho yetu, hata hivyo: "Wakati Yesu anahudumu katika patakatifu pa juu,

bado kwa Roho Wake (mwakilishi Wake) Yeye Ndiye mhudumu wa kanisa duniani." TVV 166. Kwa hiyo, wanafunzi hawakuanza mara moja kutekeleza utume wao, kwa sababu Yesu alikuwa amewaambia "wangoje" Roho. Mdo. 1:4; Yoh. 14:16,17. Siku hamsini baada ya Pasaka ambayo Yesu aliila, na karibu siku kumi baada ya kupaa Kwake, walipokuwa wamekusanyika katika "nyumba"—chumba cha juu—huko Yerusalemu siku ya Pentekoste, Mdo. 2:2; 1:13,14, walipokea kipawa cha Roho Mtakatifu, mwakilishi wa Kristo, na hivyo wakawekwa wakfu ili kuendeleza kazi ya Mungu.

Kama udhihirisho wa nguvu za Mungu wakati ambapo kupitia Kristo alisema sheria Yake kutoka Sinai katika Pentekoste ya kwanza—siku hamsini baada ya Pasaka ya kwanza—ulivyoweka alama ya siku ya kuzaliwa kwa kanisa la Waebrania, vivyo hivyo uzoefu huu wa Pentekoste uliashiria siku ya kuzaliwa kwa kanisa la Kikristo. Uzoefu huu wa Pentekoste uliwaelekeza wanafunzi kutoka patakatifu pa duniani kwenda kwenye Patakatifu pa mbinguni ambako Yesu alikuwa ameenda, nao wakaelewa kwamba patakatifu pa mbinguni palikuwa pamechukua nafasi ya Patakatifu pa duniani.

Ni kwa sababu Wayahudi walimkataa Masihi kwamba hawakuelewa mabadiliko ya huduma ya Patakatifu kutoka duniani kwenda mbinguni. Kwa hiyo hawakuweza kupokea baraka ya Pentekoste, wala hawangeweza kufaidika na huduma ya Kristo ya upatanisho katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Ni wale tu ambao kwa imani walimfuata kutoka Patakatifu pa duniani kwenda Patakatifu pa mbinguni ndio walioweza kufaidika na kazi Yake ya upatanisho kwa ajili ya mwanadamu.

Utume wa Kanisa la Kikristo

Agizo lilelile ambalo Kristo alikuwa amelipa kanisa la Waebrania, sasa aliwapa wanafunzi Wake—kanisa la Kikristo: "Enendeni ... mkawafundishe mataifa yote ... kuwashika mambo yote niliyowaamuru ninyi," "mkianzia Yerusalemu." Mt. 28:19; Luka 24:47; Marko 16:15. Kanisa la Kikristo lilijengwa juu ya msingi uleule ambao kanisa la Waebrania lilikuwa limejengwa juu yake. Ingawa kanisa la Waebrania lilikuwa limeshindwa, Mungu hakubadilika. Sheria Yake ya milele ilibaki vilevile. Kristo Mwenyewe alitangaza: "Sikuja kutangua (sheria), bali kutimiliza ... Mpaka mbingu na nchi zitakapopita, yodi moja wala nukta moja ya sheria haitaondoka, hata yote yatimie." Mt. 5:17,18. Kristo alikuwa "utimilifu kamili wa sheria ya Mungu." HU 456. Kanisa la Kikristo la kwanza lilikubali jambo hili bila swali, kama ambavyo wote lazima wafanye wanaomwamini Mungu kweli kuwa Muumba. Walichukua tena mnyororo wa dhahabu wa Ukweli mahali ambapo kanisa la Waebrania lilikuwa limeuacha, wakaenda hatua moja zaidi kwa kutangaza imani katika Kristo kama Bwana wao aliyesulubiwa, aliyefufuka na kupaa mbinguni.

Paulo aliweka wazi uhusiano kati ya vizazi hivi viwili vya kanisa aliposema: “Basi, je! twaibatilisha sheria kwa imani? Hasha! Kinyume chake twaithibitisha sheria.” Rum. 3:31. Katika jambo hili Paulo alitambua Ukweli kwamba “imani isiyo na utii ni dhana ya kujidanganya.” Kadiri Mungu alivyo Muumba, ndivyo sheria Yake isivyoweza kushindwa. Kama yodi moja au nukta moja ingeondolewa, ibada yote ya kweli ya Muumba ingekoma moja kwa moja, na ulimwengu wote ungerudi katika ibada ya sanamu. Ukweli huu ni wa msingi usiopingika. Kanisa la Kikristo halikuhitaji kusisitiza sana wajibu wa kuitii sheria, kwa maana jambo hilo lilikuwa dhahiri na lilijieleza lenyewe. Utume wao maalumu ulikuwa kutangaza imani katika Mwokozi aliyesulubiwa, aliyefufuka na aliyepaa mbinguni.

Wito wa Kutoka katika Kanisa la Waebrania

Kuhubiriwa kwa injili ya Bwana aliyesulubiwa, aliyefufuka na aliyepaa mbinguni kulipaswa kuanza huko Yerusalemu. Luka 24:47. Siku ya Pentekoste mitume walipewa “ndimi kama ndimi za moto,” Mdo. 2:3. Kupitia bidii ya mitume waliojazwa Roho, maelfu ya watu waliokuwa waaminifu moyoni waliitikia wito wa kutoka katika kanisa jipya lililoanguka la Waebrania. Miongoni mwao alikuwa mtume mkuu na msomi Paulo, aliyeacha kanisa la Waebrania na kuweka vipaji na nguvu zake zote katika kuhubiri injili ya Bwana aliyesulubiwa, aliyefufuka na aliyepaa. Alisema: “Nalazimika kujua neno moja tu kwenu, nalo ni Yesu Kristo, naye amesulubiwa.” 1 Kor. 2:2.

Ingawa uwepo wa Mungu ulikuwa umeondoka katika patakatifu pa duniani, Mungu kwa rehema Zake alitoa miaka mingine mitatu na nusu kwa Wayahudi, mpaka mwisho wa majuma sabini mwaka wa A.D. 34, Dan. 9:27, ili wamgeukie Kristo, Bwana na Mkombozi wao aliyepaa. Hata wakati huo, ingawa kanisa la Waebrania kama mwakilishi wa Mungu duniani lilikuwa limefikia mwisho wake, Mungu aliendelea kuwasihi watu. Mojawapo ya nyaraka ndefu zaidi za Paulo ni waraka wake kwa Waebrania, ambamo kwa ufasaha wote wa mtu huyo msomi, na kwa nguvu ya Roho Mtakatifu iliyokuwa juu yake, alieleza kazi ya Patakatifu pa mbinguni na kazi ya Kristo kama Kuhani Mkuu.

Gharama ya Utii na Huduma ya Uaminifu

Je, kazi hii yote na uaminifu huu viligharimu chochote? Sikiliza tena maneno ya Paulo: “Je! Ni Waebrania? Mimi pia. Je! Ni wahudumu wa Kristo? (Nasema kama mtu asiye na akili), mimi ni zaidi; katika taabu nyingi, katika mapigo mengi kupita kiasi, katika vifungo mara nyingi zaidi, katika hatari za kufa mara nyingi. Kwa Wayahudi mara tano nalipigwa mapigo arobaini kasoro moja. Mara tatu nilipigwa kwa fimbo, mara moja nilipigwa kwa mawe, mara tatu nilivunjikiwa na merikebu, usiku mmoja na mchana mmoja nimekuwa katika kilindi; katika safari nyingi, katika hatari za mito, katika hatari za wanyang’anyi, katika hatari kwa

watu wa taifa langu, katika hatari kwa watu wa mataifa, katika hatari mjini, katika hatari jangwani, katika hatari baharini, katika hatari kati ya ndugu za uongo; katika taabu na uchovu, katika kukesha mara nyingi, katika njaa na kiu, katika kufunga mara nyingi, katika baridi na kuwa uchi. Zaidi ya hayo yaliyo nje, liko jambo linilolisumbua kila siku, yaani kuwajali makanisa yote." 2 Kor. 11:22-28. Je, mambo haya yalimkatisha tamaa Paulo? Sikiliza tena shujaa huyo mkuu wa imani ya Kikristo: "Hakuna moja katika mambo hayo linalonisukuma, wala siuhesabu uhai wangu kuwa kitu cha thamani kwangu, ili niumalize mwendo wangu kwa furaha ... ili niishuhudie Injili ya neema ya Mungu." Mdo. 20:24.

Si Paulo peke yake, bali mashahidi wengi waaminifu wa Kristo walikabili kifo cha kishahidi. Yohana Mbatizaji alikatwa kichwa katika gereza chafu. Yakobo aliuawa kwa upanga. Stefano alipigwa kwa mawe. Petro alisulubiwa kichwa chini. Mtume na mfunuaji Yohana alipelekwa uhamishoni katika kisiwa cha upweke cha Patmo. Lakini hakuna hata mmoja wao aliyesita katika kazi zao za upendo, wala hakuna aliyekuwa mwaminifu kwa nusu moyo katika amana yao takatifu.

"Ukengeufu"

Historia hujirudia. Kama vile kanisa la Waebrania lilivyopoteza maono ya maana ya kimungu ya patakatifu na huduma zake, na kuingia katika ushirika na ulimwengu wa kipagani uliowazunguka, vivyo hivyo katika kanisa la Kikristo kulikuja "ukengeufu," na "yule mtu wa kuasi" akafunuliwa, "mwana wa uharibifu." 2 The. 2:3. Paulo, hata katika siku zake, alisema kwamba "ile siri ya kuasi hivi sasa inatenda kazi." 2 The. 2:7.

Kwa karne nyingi baada ya mitume wa kwanza kutekeleza kazi yao kuu kwa ajili ya Mungu, kanisa liliendelea kufundisha wajibu wa sheria ya Mungu. Hata leo, imani rasmi za karibu madhehebu yote ya Kikristo zinaonyesha imani thabiti kwamba madai ya Amri Kumi kama zilivyotolewa kwa Israeli bado yana nguvu.

Imani katika Kristo kama Mwana wa Mungu, Mwokozi wa ulimwengu, ilikuwa ndiyo mada kuu ya mahubiri ya mitume. Lakini kadiri muda ulivyopita, hata ukweli huu wa msingi ulipotoshwa na kuwa fundisho la upofu: "Amini tu, uwe na imani tu." Jambo hili lilifikishwa katika kiwango kisichokuwa na uwiano wala maana kiasi kwamba utii kwa sheria ya milele ya Mungu ulikaribia kusahaulika kabisa. Kizazi cha Waebrania cha kanisa kilishindwa kwa sababu dhabihu zao "hazikuchanganywa na imani." Ebr. 4:2. Juu ya kaburi la kizazi cha Kikristo kilichoanguka cha kanisa kunaandikwa: "Imani, ikiwa haina matendo, imekufa." Yak. 2:17.

Akiona hatari zilizokuwa zikilikabili kanisa, Mungu kupitia Yohana aliacha onyo: "Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia. Mtu akiipenda dunia, kumpenda Baba hakumo ndani yake. Kwa maana kila kilichomo duniani,

tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima, havitokani na Baba, bali vyatokana na dunia ... Kama mlivyosikia kwamba mpinga-Kristo yuaja, na sasa wapinga-Kristo wengi wametokea." 1 Yoh. 2:15-18.

"Wadanganyifu wengi wametokea duniani, wasiomkiri Yesu Kristo kuwa amekuja katika mwili. Huyo ndiye mdanganyifu na mpinga-Kristo." 2 Yoh. 7.

Kazi ya Mpinga-Kristo

"Kila Siku", Katika Danieli 7:8 na 8:9, nguvu hii inaitwa "pembe ndogo." Ni maendeleo ya yule "mnyama wa kutisha na wa kuogofya" wa Danieli 7:7, ambaye nabii alimwona katika maono na ambaye Waprotestanti wanakubaliana kwamba anaashiria upapa. Kwa sababu "Shetani ... mdanganyifu mkuu, anachukia zile kweli kuu zinazomweka wazi Kristo kuwa Dhabihu ya upatanisho na Mpatanishi mwenye uwezo wote," PK 488—kweli ambazo zinafananishwa katika Patakatifu—nguvu iliyoelezwa katika Danieli 8:9-13 ilielekeza ghadhabu yake dhidi ya Patakatifu. "Kwa yeye dhabihu ya kila siku ikaondolewa, na mahali pa patakatifu pake pakatupwa chini." Dan. 8:11.

Kama ilivyokwishaelezwa, neno la Kiebrania lililotafsiriwa hapa "kila siku" ni neno lilelile linalotafsiriwa kuwa "daima," "milele," na "kwa daima" katika Hesabu 4:7, Kutoka 30:8, na Walawi 24:2, ambako huduma katika meza ya dhahabu, madhabahu ya uvumba, na kinara vinaelezwa—na kila kimoja kinamwelekeza Kristo. Vivyo hivyo, "dhabihu ya kuteketezwa ya daima" ya mwana-kondoo iliyotolewa asubuhi na jioni juu ya madhabahu ya shaba ilimwakilisha Kristo.

Pembe hii ndogo "ilijitukuza sana" (Moffatt) na "ikaaangusha chini baadhi ... ya nyota, na kuzikanyaga." AV, mst. 10. Moffatt anaendelea kusema: "Ilijitukuza hata kujilinganisha na Mkuu wa jeshi la nyota, ikamnyang'anya dhabihu ya daima (katika ua wa nje, na huduma ya kila siku katika Patakatifu), ikabomoa mahali pa Patakatifu Pake (somo lile kuu la wokovu kupitia Kristo, ambalo ni 'ufunguo wa hazina yote ya Neno la Mungu')." Ed. 126. Hivyo dhabihu ya daima ilitendewa kwa unajisi, dini ya Kweli ikakandamizwa, na pembe hiyo "ikatenda na kufanikiwa." Dan. 8:10-12. Je, kazi hii ya kukufuru ingeendelea kwa muda gani? Unabii unatamka: "Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu, ndipo patakatifu patakapotakaswa," yaani, kwa Kiebrania, patakatifu patarudishwa katika nafasi yake halali. Dan. 8:14. Je, inashangaza kwamba Danieli, akiwa na heshima kubwa kwa Patakatifu, alipoelewa maono hayo na kujifunza kwamba kazi hii dhidi ya Mbingu iliyo juu na dhidi ya watu wa Mungu duniani ingeendelea kwa karibu miaka 2,500 tangu siku zake—je, inashangaza kwamba "alizimia, akawa mgonjwa siku kadhaa"? Dan. 8:27.

Ni kwa nini huyu "mtu wa kuasi ... mwana wa uharibifu," 2 The. 2:3, alitenda na kufanikiwa katika kazi yake? Ilikuwa kwa sababu uchunguzi na uelewa wa

Patakatifu ulikuwa umepuuzwa au kusahaulika. “Tuwe waangalifu tusije hila za ujanja” za shetani zikatunyima baraka ambazo uchunguzi wa Patakatifu unatualika kuzipokea.

Pembe hii ndogo haikutendea tu kwa unajisi dhabihu ya kila siku katika Ua wa nje na huduma za kila siku katika Patakatifu, kwa kusudi la “kuitupa chini kweli,” na “kubomoa dini ya Kweli” iliyofananishwa katika patakatifu, bali hata iliingia katika Patakatifu pa Patakatifu, ambako hakuna mtu isipokuwa kuhani mkuu aliyeruhusiwa kuingia. Kwa ujasiri ikatangaza kwamba sheria ya Mungu, iliyowekwa ndani ya Sanduku La Agano, iko chini ya mamlaka yake; kwamba Sabato ya Bwana, yenye muhuri unaothibitisha sheria Yake, imeondolewa, na kwamba muhuri wake wenyewe—utunzaji wa Jumapili, siku ya kwanza ya juma—umechukua nafasi yake. Kwa tendo hili, iliielekeza kanisa mbali na Muumba anayekumbukwa katika amri ya Sabato, na kulielekeza kwa sanamu ile ya chini—mungu wa jua. Na Yohana anasema: “Ulimwengu wote ukamstaajabia huyo mnyama.” Ufu. 13:3—“wakaifuata huyo mnyama kwa mshangao ... wakimsujudia huyo mnyama.” Moffatt.

Pembe hiyo haikufikiri tu “kubadili” nyakati na sheria ya Aliye Juu, RSV, Dan. 7:25, bali kwa hila iliingiza makosa mengine katika kanisa la Kikristo. Ilibadilisha ubatizo wa kuzamishwa kwa maji na kunyunyiza au kumimina maji—ubatizo ambao ni ishara ya kifo, kuzikwa na kufufuka kwa Kristo, ambao Yohana Mbatizaji aliuendesha na ambao Kristo Mwenyewe aliupitia “ili kuitimiza haki yote.” Mt. 3:15. Kinyume na Neno la Mungu, huyu “mtu wa kuasi” hata aliiga ukuhani wa Kristo, akidai kwamba ana mamlaka ya kusamehe dhambi na kwamba maungamo yanapaswa kufanywa kwake. Aliwafundisha watu kwamba mwanadamu hafi kabisa, na kwa hiyo wenye dhambi wote lazima wateseke mateso ya milele kama adhabu ya dhambi. Aliwafundisha kwamba walio hai wanaweza kuwasiliana na wafu. Mafundisho haya na mengine mengi, yaliyokuwa kinyume kabisa na mafundisho safi ya Neno la Mungu, yaliingizwa kwa hila katika kanisa la Kikristo. Hivyo mafundisho safi ya Kristo na mitume wa kwanza yalifunikwa chini ya rundo la makosa, na kanisa halikutambua.

Kanisa halikutambua kwa sababu kwa karne nyingi nguvu hii hiyo ilikuwa imewanyima Maandiko, “mkifundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu.” Marko 7:7. Kwa kweli, kazi ya Kuhani wetu Mkuu katika Patakatifu pa mbinguni ilipotoshwa na kugeuzwa kabisa kiasi kwamba Uvuvio unatamka kwamba huyu “mtu wa kuasi” “anajipinga na kujikweza nafsi yake juu ya kila kiitwacho Mungu, ama kuabudiwa; hata yeye mwenyewe huketi katika hekalu (Patakatifu) pa Mungu, akijionyesha nafsi yake kana kwamba yeye ndiye Mungu.” 2 The. 2:4. Karibu kanisa lote la Kikristo sasa linafuata maagizo ya huyo “mwovu,” “mwana wa uharibifu,” huku baadhi ya washiriki wake wakiwa tayari hata kupigana kwa

ajili ya madai ya nguvu hiyo ya kumpinga Kristo. Lakini jambo hili haliwezi kuendelea milele, kama James Russell Lowell alivyoeleza vizuri:

"Kweli daima juu ya mti wa hukumu,
Uovu daima juu ya kiti cha enzi;
Lakini mti huo wa hukumu huutikisa wakati ujao,
Na ng'ambo ya mambo yasiyoonekana,
Mungu anasimama ndani ya kivuli,
Akilinda mali Yake."

Nguvu ya Mpinga-Kristo Yavunjwa

Haikuwa mpaka Matengenezo Makuu ya Karne ya Kumi na Sita yalipofunua baadhi ya makosa ya udanganyifu ya pembe ndogo na kuvunja nguvu yake; na haikuwa mpaka karibu wakati huo, uchapishaji kwa herufi zinazohamishika ulipoanza kutumiwa na Biblia kutafsiriwa katika lugha za kisasa, ndipo Neno la Mungu katika usafi wake lilipowekwa wazi kwa watu wa kawaida.

Wakati wa Kizazi cha Tatu cha Kanisa Wafika

Licha ya Matengenezo Makuu yaliyofanya mengi katika kuvunja nguvu ya pembe ndogo na kuirudisha Biblia kwa kanisa la Kikristo; licha ya kazi nzuri ya wamishenari wa "Enzi ya Carey" katika kuwapa ulimwengu wa kipagani Biblia, makosa mengi ya udanganyifu na yenye kuangamiza bado yalibaki. Makosa hayo yalisababisha machafuko na kutokuamini, na kuligawanya kanisa la Kikristo katika madhehebu mengi tofauti. Wakati ulikuwa umefika ambapo mafundisho yote ya uongo ya mpinga-Kristo yangefunuliwa, na ujuzi wa Neno safi la Mungu ungetolewa kwa "kila atakaye." Ufu. 22:17.

Wakati huo huo, kanisa liliamshwa na "sauti kuu" iliyokuwa "na Injili ya milele ya kuhubiri," ikitangaza: "Saa ya hukumu Yake imekuja." Ufu. 14:6,7. "Jitayarishe kukutana na Mungu wako, Ee Israeli." Amo. 4:12. Mungu aliipa kanisa la Waebrania miaka mitatu na nusu ili lipokee ujumbe wa Bwana aliyesulubiwa, aliyefufuka na aliyepaa. Aliipa kizazi cha Kikristo cha kanisa miaka kumi ili kipokee ujumbe wa hukumu. Katika miaka hii kumi, ujumbe huu ulitikisa ulimwengu wa kidini, lakini ni wachache kwa kulinganisha walioitikia. Ilikuwa katika suala hili la uamuzi ambapo kizazi cha Kikristo cha kanisa hatimaye kilifikisha mwisho wa kazi yake. Mwisho wa zile siku 2,300, wakati ambapo patakatifu palipaswa kutakaswa, Dan. 8:14, ulikuwa umefika. Kisha Kristo akafunga huduma Yake katika Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni, na akaingia katika kazi Yake kama Hakimu katika Patakatifu pa Patakatifu. Kama vile kanisa la Waebrania lilivyokataa kumfuata ndani ya pazia la kwanza kwenda katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, vivyo hivyo sasa kanisa la Kikristo kwa

ujumla lilikataa kumfuata Bwana wao ndani ya pazia la pili kwenda katika Patakatifu pa Patakatifu. Uelewa sahihi wa Patakatifu ungeangaza njia yao na kuwaokoa kutokana na maafa. Ujuzi mpana zaidi wa patakatifu ulikuwa karibu kuzaa kizazi cha tatu cha kanisa, kinachoitwa Kanisa la Masalia, yaani kanisa la Patakatifu pa Patakatifu. Ufu. 12:17.

33. KANISA LA PATAKATIFU PA PATAKATIFU — KANISA LA MASALIA

"Masalia"

Webster anasema kwamba Masalia ni "kile kinachobaki baada ya sehemu fulani kuondolewa"; pia ni "idadi ndogo ya watu." Kanisa la Patakatifu pa Patakatifu linaitwa Kanisa la Masalia, si kwa sababu tu ni sehemu ya mwisho ya kanisa duniani, bali pia kwa kulinganisha na mamilioni ya Wakristo wanaodai kuwa wafuasi wa Kristo wanaoishi duniani leo, kanisa hili lina idadi ndogo sana—Masalia wachache tu—wanaochagua, hata kwa gharama yoyote, kubaki waaminifu kwa Neno safi la Mungu. Hili ndilo kanisa ambalo Yohana aliliona, ambalo "yule joka akamkasirikia"—"yule joka mkubwa, yule nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi na Shetani"—ambaye "akaenda kufanya vita juu ya wazao wake waliosalia" (yaani, uzao wa mwanamke, kanisa), "wazishikao amri za Mungu, na kuwa na ushuhuda wa Yesu Kristo." Ufu. 12:9, 17.

Kama vile kanisa la Kiebrania, yaani kanisa la uani, lilivyopoteza njia yake katika mzunguko usio na uhai wa sherehe zisizo na maana na urasimu uliokufa, vivyo hivyo kanisa la Kikristo—kanisa la Patakatifu—ambalo lilianza kwa ushindi kupitia mitume wa kwanza, likaendelezwa kwa ujasiri na viongozi wakuu wa Matengenezo waliowapa watu Neno safi la Mungu katika lugha za kisasa za ulimwengu uliostaarabika, na likaendelezwa kwa heshima na wamishenari wa

kwanza wa “Enzi ya Carey,” ambao mchango wao mkubwa kwa injili ulikuwa kutafsiri Biblia katika lugha za mataifa ya kipagani—kizazi hiki cha kanisa nacho kilipoteza njia yake katika ukungu wa upotoshaji wa mafundisho ulioletwa na mpinga-Kristo, “joka.” Tangu wakati kanisa la Kiebrania lilipokataliwa rasmi mwaka wa 34 B.K., na kanisa la Kikristo kuchukua nafasi yake, miaka 1,810, ambayo ni sehemu ya mwisho ya zile siku 2,300, ilikuwa imepita. Kisha, kulingana na kumbukumbu za wakati zilizotolewa na Kristo, “Almoni, Mhesabu wa Ajabu,” Dan. 8:14, pambizo, ulikuwa umefika wakati wa kutimia kwa unabii huu: “hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo Patakatifu patakapotakaswa.” Dan. 8:14.

Mwisho wa siku zile 2,300, miaka 1,810 baada ya mwaka wa 34 B.K., ulielekeza bila shaka kwenye mwaka wa 1844, wakati utakaso wa Patakatifu pa mbinguni ulipoanza.

Huu haukuwa utakaso wa nyumba ya Mungu tu kutokana na dhambi zote zilizokuwa zimeletwa hukumuni, bali pia kutokana na makosa yote ya udanganyifu ya pembe ndogo, ili “dini ya kweli,” Moffatt, Dan. 8:12, ambayo Patakatifu palikuwa pameifananisha na ambayo pembe ndogo ilikuwa “imeiangusha chini,” iweze “kurudishwa katika nafasi yake halali” (tafsiri ya Kiebrania ya mstari wa 14). Hivyo injili ingetangazwa katika usafi wake wa awali, na kanisa lingeandaliwa kukutana na Kristo wakati wa kuja Kwake.

Wakati huo unabii mbili za hukumu zilianza kutangazwa: unabii wa Danieli 7:10, “hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunuliwa,” na unabii wa Yohana katika Ufunuo 14:6-12: “Saa ya hukumu Yake imekuja.” Kipindi chote cha wakati kinachofunikwa na unabii huu, kuanzia mwaka wa 1844 hadi siku ya mwisho ya rehema, ni utimilifu wa mfano wa siku ya upatanisho ya Kiebrania, yaani siku ya mwisho ya mzunguko wa huduma za mwaka. Kizazi cha Masalia cha kanisa sasa kinaishi katika “siku hii ya mwisho” ya kipindi cha rehema.

Kuanzishwa kwa Kanisa la Masalia

Wakati wa kuanzishwa kwa kanisa la Kiebrania, kanisa la uani, nguvu za Mungu zilitikisa Mlima Sinai. Wakati wa kuanzishwa kwa kanisa la Kikristo, kanisa la Patakatifu, nguvu za Mungu zilidhihirishwa kwa namna kuu huko Yerusalemu wakati wa Pentekoste. Katika takribani miaka kumi iliyotangulia kuingia kwa Kanisa la Masalia, ujumbe wa vita—“Saa ya hukumu Yake imekuja”; “Jiandae kukutana na Mungu wako, Ee Israeli,” Amo. 4:12—ulitangazwa kwa wakati mmoja na watu wacha Mungu katika karibu sehemu zote za ulimwengu uliostaarabika. Onyo hili lilitikisa ulimwengu wote wa Kikristo kama ambavyo haukuwa umetikisika tangu siku za mitume.

Yeye aliyeanzisha vizazi viwili vya kwanza vya kanisa bado ni yuleyule; Yeye ni “yeye yule jana, na leo, na hata milele.” Ebr. 13:8. Mipango Yake, kwa kuwa ni mikamilifu, haiwezi kubadilika. Kwa hiyo, kanisa la Patakatifu pa Patakatifu,

Kanisa la Masalia, limejengwa juu ya msingi uleule ambao vizazi viwili vya awali vya kanisa vilijengwa juu yake—yaani, sheria ileile ya milele ya Mungu ambayo kanisa la Kiebrania lilipewa kuitangaza, na imani katika Bwana aliyesulubiwa, akafufuka na kupaa, ambayo ilikuwa ujumbe maalumu wa kanisa la Kikristo. Ingawa vizazi hivi viwili vya kanisa vilikuwa vimetimiza muda waliopangiwa, kazi iliyopaswa kutimizwa kwa ajili ya Mungu ilikuwa bado haijakamilika; hivyo mwingine alipaswa kuchukua nafasi yao na kukamilisha kazi hiyo.

Patakatifu—Jiwe Kuu la Pembeni la Kanisa

Kweli ya Patakatifu imekuwa sikuzote kiini halisi cha ujumbe wa Mungu kwa kanisa Lake, kwa sababu inaonyesha kikamilifu na kwa uwazi sana kazi ya ukombozi ya Kristo. Adui, akijua jambo hili, anaelekeza jitihada zake zote za kudhamiria kulifanya kanisa libaki katika ujinga na kutokuwa na moyo kuhusu jambo hili. Kanisa la Kiebrania, ingawa wakati wa kuanzishwa kwake lilikuwa limepewa nuru ya ajabu kuhusu Patakatifu, hatimaye lilipoteza maana yake ya kiroho, na hivyo likashindwa kutimiza mpango wa Mungu. Kanisa la Kikristo, ingawa katika siku za mitume lilikuwa likitambua utume wa Kristo kama ulivyofunuliwa katika Patakatifu, baada ya kupoteza nuru ambayo Patakatifu huleta katika Maandiko yote, hatimaye likaangukia katika mitego ya makosa ya mpinga-Kristo.

Laiti kanisa la Kiebrania lingehifadhi uelewa wa kiroho wa Patakatifu, lisingemkataa Kristo wakati wa kuzaliwa Kwake, alipoingia katika ua, wala wakati wa kupaa Kwake, alipoingia katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni. Laiti kanisa la Kikristo lingehifadhi imani kama ilivyofunuliwa katika Patakatifu, lisingekataa ujumbe wa hukumu. Lakini wakati huo, makanisa ya Kikristo kwa ujumla yalifikiri kwamba dunia hii ndiyo Patakatifu; yalikuwa na ufahamu mdogo sana, au hayakuwa nao kabisa, kuhusu kuwepo kwa Patakatifu mbinguni ambako Kristo, wakati wa kupaa Kwake, alianza kazi Yake ya ukuhani mkuu. Kwa sababu ya ukosefu huu wa jumla wa uelewa, Kanisa la Masalia nalo lilijikwaa katika jambo hili hili. Kwa hiyo, mwisho wa siku zile 2,300 ulipokaribia, karibu katikati ya karne ya kumi na tisa, wakati unabii wa utakaso wa Patakatifu uliotajwa katika Danieli 8:14 ulipoanza kuhubiriwa, hitimisho pekee lililoonekana kuwa la kimantiki lilikuwa kwamba dunia hii ndiyo iliyopaswa kutakaswa—kutakaswa kwa moto, jambo ambalo bila shaka lilimaanisha kuja kwa Kristo mara ya pili na mwisho wa dunia. Kisha, tarehe iliyotajwa katika unabii kwa ajili ya tukio hilo, Oktoba 22, 1844, ilipopita na Yesu hakuja, waumini walichanganyikiwa na kukata tamaa kuu. Jambo hili tangu wakati huo limejulikana kama Mvunjiko Mkuu wa Matumaini wa mwaka 1844. Kwa wengi, kosa hili lilisababisha kutokuamini ujumbe wenyewe.

Mungu hufanya kazi kwa njia za ajabu ili kutimiza maajabu Yake, na kupitia Kuvunjika Matumaini huku huku aliweza kuwaongoza watu Wake kwenye nuru maalumu kuhusu Patakatifu, ambalo kwa kweli ndilo jiwe la pembeni la kila kizazi cha kanisa. Asubuhi iliyofuata mara tu baada ya Mvunjiko wa Matumaini, ambayo kwa hesabu ya Biblia bado ilikuwa Oktoba 22, wakati baadhi ya wale waliokuwa wamehubiri ujumbe wa hukumu walipokuwa wakiomba wapate nuru, Roho Mtakatifu aliwaangaza akilini mwao maandiko yale waliyoyazoea: “Hekalu la Mungu likafunguliwa mbinguni.” Ufu. 11:19. Hili lilifunua Ukweli kwamba dunia hii haikuwa Patakatifu palipopaswa kutakaswa, bali kwamba Patakatifu pa Kweli palikuwa mbinguni. Ebr. 9:24; 8:2. Waliposimama kutoka katika maombi, mmoja wao alisema: “Nadhani nimeuisoma aya hiyo mara mia, lakini sijawahi kuona ndani yake kile ninachokiona sasa.”

Patakatifu na Sheria ya Mungu

Wanafunzi hawa wa Biblia wenye bidii walipoangalia tena aya hiyo ambayo Roho Mtakatifu alikuwa ameangaza kwa nuru kubwa namna hiyo, walisoma: “Na Sanduku la Agano Lake likaonekana katika hekalu Lake.” Ndani ya sanduku hilo kulikuwa na sheria ya Mungu ya milele. Aya hii inaendelea kwa maneno ya ajabu: “Na kukawa na umeme, na sauti, na ngurumo, na tetemeko la nchi.” Jambo hili linaonekana kuonyesha kwamba nguvu maalumu ya Mungu ingeambatana na kutangazwa kwa ujumbe huu, mpaka ujumbe huo ungeutikisa ulimwengu wote.

Nuru iliyotolewa katika aya hii iliwaongoza kwenye uchunguzi wa sala na wa bidii wa sheria ya Mungu, Amri Kumi, ambao uliwafunulia Ukweli wa kushangaza kwamba “siku ya saba” ya juma ndiyo “Sabato ya Bwana,” Kut. 20:10, wala si siku ya kwanza kama walivyofundishwa maisha yao yote. Walijifunza kwamba badala ya Sabato kuwa mfano uliotimizwa na utimilifu wake msalabani na hivyo kuondolewa, ilikuwa hakikisho la mapema la pumziko lao la milele, Ebr. 4:1-5, na kwamba katika maisha yajayo ingeendelea kuadhimishwa milele na milele. Isa. 66:23. Hii ndiyo Sabato ileile ambayo kanisa la Kiebrania na kanisa la Kikristo, lilipoanzishwa na Kristo, yaliadhimisha na kuiheshimu. Mungu alikuwa akiwaongoza watu Wake kurudi kwenye sheria Yake ya milele, ambayo pembe ndogo ilifikiri kuibadilisha. Dan. 7:25. Furaha ya watu waliogundua Ukweli huu wa Mungu ilikuwa kubwa sana kiasi kwamba, mtu alipomsalimu mwingine na kuuliza, “Kuna habari gani?” jibu la furaha lilikuwa: “Jumamosi ni Sabato!” Uelewa huu sahihi wa Patakatifu na Sabato ya sheria ya Mungu ndio uliozaa Kanisa la Masalia. Hizi ndizo nguzo mbili za ujumbe wa hukumu. Akirejea uzoefu huu baadaye, Uriah Smith aliandika kwa mtindo wake mfupi:

“Hekalu limefunguliwa, wala hakuna mtu awezaye kulifunga;

Sanduku limeonekana, wala hakuna mtu awezaye kulificha;

Harakati inayolingana duniani inaendelea;

wala hakuna mtu awezaye kuizuia." U 231.

Amri ya Kinabii

Watafutaji hawa wa ukweli walipoendelea na uchunguzi wao wa Biblia, Roho wa Bwana aliangaza nuru juu ya unabii ulioandikwa katika Ufunuo 10 hadi 11:1, 2. Hili lilifunua ukweli kwamba kushindwa kwao kuelewa Patakatifu, na Kukata Tamaa kwao kulikofuata, yenyewe ilikuwa sehemu ya unabii. Kutoka katika sura ya kumi ya Ufunuo, walijifunza kwamba kulikuwa na "kitabu kidogo" cha Danieli ambacho, ingawa kilikuwa kitamu "kinywani kama asali," baada ya kuliwa kingekuwa kichungu. Ufu. 10:2, 8-10. Walikuwa wamepata utamu wa kukisoma, na katika Kukata Tamaa kwao walionja uchungu wake.

Lakini malaika alisema kwamba Kukata Tamaa huku hakupaswi kuwakatisha tamaa: "Imekupasa kutoa unabii tena mbele ya watu na mataifa na lugha na wafalme wengi." Ufu. 10:10,11. Walipaswa kujiandaaje kutoa ujumbe huu kwa ulimwengu wote? Malaika aliendelea kusema: "Ondoka, ukipime hekalu la Mungu." Ufu. 11:1,2. Alimaanisha nini aliposema wapime hekalu la Mungu? Uriah Smith anatoa maelezo haya: "Kupima kitu chochote kunahitaji kwamba kitu hicho kipewe uangalifu maalumu. Wito wa kuondoka na kulipima hekalu la Mungu ni amri ya kinabii kwa kanisa kulipa jambo la hekalu, au Patakatifu, uchunguzi maalumu." D & R 532, toleo la 1944.

"Ondoka, ukipime hekalu la Mungu." Hili liliwaongoza kwenye uchunguzi wa dhati wa hekalu la mbinguni, ambao ulifunua kwamba mwishoni mwa siku zile 2,300 za Danieli 8:14, badala ya Kristo kuja duniani kuitakasa kwa moto, aliingia wakati huo Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, ambako akiwa Hakimu alianza kazi Yake ya utakaso wa kanisa kwa maandalizi ya kuja Kwake kwa utukufu. Badala ya kuja kutekeleza hukumu juu ya waovu, alianza Hukumu Yake ya Kuchunguza ya wenye haki. Ugunduzi wa kweli hizi ulieleza Kukata Tamaa kwao, na kuwawezesha kuelewa kwa nini Kristo hakuwa amekuja duniani kama walivyotarajia na kutangaza. Uligliza upya tumaini lao, ili waweze "kuinuka" kutoka katika Kukata Tamaa kwao na "kulipima hekalu la Mungu."

Shetani alipoona ujumbe huu ukijengeka, hasira yake iliamshwa, kwa sababu alijua kwamba ufalme wake ulikuwa unatishiwa. Kwa wafuasi wake alisema: "Ni lazima tuwatazame wale wanaowaita watu kuielekeza mioyo yao kwenye Sabato ya Yehova... Zuieni akili za watu katika giza mpaka kazi hiyo [huduma ya Kristo katika Patakatifu pa mbinguni] imalizike, ndipo tutakapoupata ulimwengu na kanisa pia." ShuW 472. Hili linaonyesha kwamba ni mpango wa Shetani kubatilisha ujumbe wa Ufunuo 11:19. Kwa hiyo, tujihadhari tusije, kwa kupuuza kupata uelewa wa kiroho wa Patakatifu unaoonyesha Sabato ya kweli, tukanaswa katika "hila za Ibilisi." Ni kwa kuvaa tu "silaha zote za Mungu" ndipo tunapokuwa salama dhidi ya mdanganyifu mkuu. Efe. 6:11.

Utume Maalumu wa Kanisa la Masalia

Washiriki waanzilishi wa kanisa hili walikuwa wale wachache ambao mwanzoni walikubali na kutangaza ujumbe wa hukumu. Kwa kulinganisha na vizazi viwili vilivyotangulia vya kanisa, limekuwa daima na idadi ndogo. Hata hivyo, Mungu amewakabidhi kazi kubwa sana. Kwa kuwa kanisa hili linalingana na kipindi chote cha Hukumu ya Kuchunguza, kinachoanzia mwaka wa 1844 hadi kuja kwa Kristo mara ya pili, sifa maalumu za ujumbe huu wa ulimwenguni pote ni kutangazwa kwa unabii unaohusu hukumu na kuja kwa Kristo mara ya pili, pamoja na uelewa wa Patakatifu na uhusiano wake na sheria ya Mungu—masomo ambayo ni mchango maalumu wa Kanisa la Masalia kwa ulimwengu wa Kikristo.

Utume wa kanisa hili unahusisha hata zaidi ya kuhubiri kweli hizi maalumu, ingawa ni muhimu sana. Katika kizazi kilichotangulia cha kanisa, wakati kwa karne nyingi pembe ndogo ilipotawala kanisa, kweli nyingine nyingi za injili zilikuwa zimezikwa chini ya uchafu wa makosa, na hata wokovu kupitia Kristo ulikuwa karibu kusahaulika. Ni kazi ya Kanisa la Masalia, kupitia Kristo, kuokoa kweli hizi kutoka katika ushirika wao na makosa na kuzirudisha katika mfumo wa ukweli. Kizazi hiki cha mwisho cha kanisa duniani—"hao watakaotoka kwako," na "kuinua misingi ya vizazi vingi"—kinapaswa kuwa "mtengenezaji wa mahali palipobomoka, na mrekebishaji wa njia za kukalia," hasa katika kurudisha "Sabato... takatifu ya Bwana." Isa. 58:1,2,12,13. Patakatifu linapoeleweka na kuhubiriwa, litaondoa makosa mengi na maovu yaliyoingia ndani ya kanisa, na injili itang'aa katika usafi na uzuri wake wa awali—injili inayopaswa kuwaandaa watu kwa ajili ya ufalme. "Na habari njema hii ya ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote, kuwa ushuhuda kwa mataifa yote." Hili litakapotimizwa, "ndipo [wala si kabla ya hapo] ule mwisho utakapokuja." Mt. 24:14.

Kwa kizazi hiki cha Masalia cha kanisa pia zimefunuliwa ishara za kuja kwa Kristo mara ya pili, kama alivyowapa wanafunzi Wake: udanganyifu kuhusu namna ya kuja Kwake; vita na habari za vita; njaa, na tauni, na matetemeko ya nchi mahali mbalimbali; mateso; "ishara katika jua, na katika mwezi, na katika nyota; na juu ya nchi dhiki ya mataifa, katika fadhaa" (mshangao, Moffatt; kuchanganyikiwa; kukosa njia ya kutoka, Weymouth), Luka 21:25; makristo wa uongo na manabii wa uongo wakionyesha ishara kubwa na maajabu ili kuwadanganya, kama ikiwezekana, hata wateule; maisha ya anasa na ulevi kama katika siku za Nuhu; hata baadhi ya "watumishi" Wake wenyewe wakila na kunywa pamoja na walevi huku wakisema mioyoni mwao, "Bwana wangu anakawia kuja Kwake." Mt. 24:3-31. Kizazi hiki cha kanisa—Kanisa la Masalia—kinapaswa kutangaza ishara hizi kwa ulimwengu; na Kristo alisema juu Yake: "Kizazi hiki hakitapita, hata hayo yote yatakapotimia." Mt. 24:34.

Wengine hudai kwamba, kama ilivyokuwa kwa vizazi viwili vilivyotangulia vya kanisa, Kanisa la Masalia nalo limeshindwa, na kwamba lingine lazima lichukue nafasi yake na kukamilisha kazi. Lakini Biblia inasema, na Patakatifu linaonyesha wazi, kwamba Kanisa la Masalia, kanisa la Patakatifu pa Patakatifu, lililoanza kazi yake mwaka wa 1844 pamoja na ujumbe wa saa ya hukumu, ndilo kizazi cha mwisho cha kanisa kuishi duniani, na ndilo litakalokamilisha kazi. Hakika kizazi hiki kina kazi kubwa na muhimu. Lakini mikononi mwa Mwenyezi, itakamilishwa. Isaya alipoonyeshwa Patakatifu na kuitikia wito wa Mungu wa kwenda kuwaambia watu, alimuuliza Bwana: "Hata lini?" Jibu likawa: "Hata miji itakapoharibiwa pasipo mwenyeji... na nchi itakapokuwa ukiwa kabisa." Isa. 6:1,9,11. Kujitoa kwa namna hiyo na uaminifu usiochoka vinahitajika na kanisa leo.

Ujumbe wa Malaika wa Kwanza

Yohana anaeleza utume wa Kanisa la Masalia kwa mfano wa malaika watatu wanaoruka "katikati ya mbingu." Malaika wa kwanza ana "injili ya milele ya kuwahubiri hao wakaao juu ya nchi... akisema kwa sauti kuu, 'Mcheni Mungu... kwa maana saa ya hukumu Yake imekuja.'" Ufu. 14:6,7.

Sehemu ya pili ya ujumbe huu ni: "Msujudieni Yeye aliyezifanya mbingu na nchi, na bahari, na chemchemi za maji." Tunapolinganisha Maneno haya na Kutoka 20:8-11, kuna ufanano wa kushangaza kati ya ujumbe wa malaika wa kwanza na amri ya Sabato. Kwa kweli, kutangazwa kwa Sabato ya Bwana kama sehemu muhimu ya ujumbe huu wa hukumu kulikuwa onyo la mapema dhidi ya fundisho lililokuwa linaibuka wakati huo la mageuko ya viumbe, lililohusishwa na Charles Darwin, ambaye kitabu chake The Origin of Species kilichapishwa mwaka 1859. Huu ulikuwa mpango wa Shetani wa kudhoofisha imani katika Sabato ya amri ya nne—siku inayokumbuka uumbaji wa ulimwengu huu na kuonyesha chanzo chake cha kweli. Fundisho hili pia lingedhoofisha imani katika Kristo na katika ujumbe wa hukumu wenyewe, kwa sababu ikiwa mwanadamu anaweza kujikuza au kubadilika kwa nguvu iliyo ndani yake mwenyewe, baada ya muda angeweza kuwa anafaa kwa ajili ya mbingu, na hivyo kusingekuwa na haja ya hukumu wala Mwokozi.

Ujumbe wa Malaika wa Pili

Ujumbe wa malaika wa kwanza ulifuatiwa haraka na ujumbe wa pili. Mkanganyiko katika kanisa uliosababishwa na udanganyifu wa mpinga-Kristo ulikuwa mkubwa na wa ulimwenguni pote kiasi kwamba Mungu anaita hali hii ya kanisa Babeli, neno linalomaanisha mkanganyiko. Ili kuliondoa kanisa katika mkanganyiko na makosa haya yote, malaika wa pili alishuka "kutoka mbinguni," akitangaza "kwa nguvu, kwa sauti kuu": "Umeanguka Babeli mkuu... Tokeni kwake, enyi watu Wangu." Ufu. 14:8; 18:1,2,4. Tokeni Babeli; tokeni mbali na makosa na udanganyifu wake wote; tokeni katika mkanganyiko huu wote ambao

umeligawa kanisa katika madhehebu karibu yasiyohesabika. Fuata mfano wa Waberea waungwana ambao katika siku za Paulo “walichunguza Maandiko kila siku,” Mdo. 17:11, ili wajue ukweli. Jifunze, jifunze mpaka, badala ya mkanganyiko ndani ya kanisa, “sisi sote tutakapoufikia umoja wa imani,” Efe. 4:13, na mpaka tuweze kuwapatia wengine Neno safi la Mungu.

Njoo ndani ya pazia la pili, katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu, ambako wengine wanajifunza ili kuujua Ukweli wa injili ya milele, na ambako Kristo sasa anawaombea watu Wake.

Ujumbe wa Malaika wa Tatu

Kwa uhusiano wa karibu na ujumbe wa kwanza na wa pili ulikuja ujumbe wa malaika wa tatu. Ujumbe huu ni onyo zito sana dhidi ya kumsujudia mnyama na sanamu yake, wala kupokea chapa yake au jina lake, bali kujitambulisha na wale “wazishikao amri za Mungu, na imani ya Yesu.” Ufu. 14:9-12.

“Mbingu yote ilitazama kwa shauku kuu” jinsi kanisa lilivyoupokea ujumbe huu wa sehemu tatu. EW 260. Ulipokelewaje? Kanisa la Kikristo lilirudia uzoefu wa kanisa la Kiebrania. Pazia la hekalu lilipopasuka na kuonyesha kwamba walipaswa kuacha ibada yao katika Patakatifu pa duniani na kumfuata Kristo katika Patakatifu pa mbinguni, ndani ya pazia la kwanza, ni wachache tu waliitikia mwanzoni—“walikuwa wapata mia na ishirini.” Mdo. 1:15. Vivyo hivyo, mwaka wa 1844, ujumbe wa hukumu ulipokuja kwa kanisa la Kikristo ukiliita limfuate Kristo kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu, ndani ya pazia la pili, alikokuwa ameenda kutenda kazi kama Hakimu, ni wachache tu kutoka katika madhehebu mbalimbali ya kanisa waliouitikia.

Hatima ya wale wote wanaokataa kwa ukaidi kumfuata Bwana wao itakuwa nini? Kama vile Wayahudi waliokataa kumfuata Yesu katika Patakatifu pa mbinguni, vivyo hivyo wale wanaokataa kwa makusudi kumfuata sasa katika Patakatifu pa Patakatifu, atawaambia kama alivyowaambia wao: “Nyumba yenu mmeachiwa ukiwa.” Luka 13:34,35; “Wakiwa na mfano wa utauwa, lakini wakikana nguvu zake.” 2 Tim. 3:5. Sisi pia, tusipomfuata Kristo anapotuongoza, tutahangaika gizani bila kutambua kwamba kazi ya Kristo kama Hakimu na Mkombozi inakaribia kufungwa, na kwamba kuja Kwake “kumekaribia, milangoni.” Mt. 24:33.

Kumwabudu Mnyama

Onyo la malaika wa tatu ni dhidi ya “kumwabudu” mnyama na sanamu yake. Ibada ni nini? Webster anaifafanua kuwa ni heshima ya kiungu inayotolewa kwa Mungu; tendo la kumheshimu mtu kama ibada ya kidini. Ujumbe wa sehemu tatu wa Ufunuo 14 unawaita wafuasi wa Kristo kumwabudu Mungu Muumba, na kuwaonya dhidi ya kumwabudu mnyama na kupokea chapa yake. Mungu

ameifanya Sabato kuwa “muhuri” Wake; mnyama ameweka sabato ya uongo kuwa “chapa” au muhuri wake. Katika jambo hili, mnyama anadai kwamba heshima hiyo kama ibada ya kidini itolewe kwake kwa kumwabudu katika sabato yake ya uongo badala ya kumwabudu Mungu katika Sabato Yake—“Sabato ya Bwana, Mungu wako.” Anadai kwamba heshima inayomstahili Mungu pekee kama Muumba itolewe kwake. Anadai tupokee “chapa” au muhuri wake, hivyo kuonyesha kwamba sisi ni mali yake. Hivyo: “Ajikwezaye juu ya kila aitwaye Mungu, ama kuabudiwa; hata yeye mwenyewe aketi katika hekalu la Mungu, akijionyesha nafsi yake kana kwamba ndiye Mungu.” 2 The. 2:4. Kwa hiyo, kuishika Sabato ya kweli si kuacha tu shughuli zote za kidunia; ni kumheshimu Mungu Muumba kwa ibada, huku tukipuuza madai ya mnyama anayejifanya kuwa yeye ni Mungu.

Uzito wa kutisha wa kumfuata mnyama badala ya Mungu unaonyeshwa katika onyo hili: “Mtu awaye yote akimsujudia huyo mnyama na sanamu yake, na kuipokea chapa katika kipaji cha uso wake, au katika mkono wake, yeye naye atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu, iliyotengenezwa tayari pasipo kuchanganywa na maji katika kikombe cha hasira Yake.” Ufu. 14:9,10.

Mara tu baada ya hukumu hii ya kutisha dhidi ya wale wanaomwabudu mnyama, baraka maalumu inatamkwa juu ya wale “wafaao katika Bwana tangu sasa”; Ufu. 14:13; yaani, tangu wakati ujumbe huu ulipoanza kuhubiriwa. Kwa nini “tangu sasa”? Kwa sababu ingawa “wanastarehe kutokana na taabu zao,” “matendo yao yafuatana nao.” Je, si pia kwa sababu, kama thawabu maalumu kwa uaminifu wao hata kufa, wale wanaokufa katika imani ya ujumbe wa malaika watatu watakuwa na sehemu katika ufufuo maalumu wa Danieli 12:2, ili wamwone Yesu akija na kusikia “agano la amani” Lake? PK 637; EW 285. Pia wanaepuka majaribu na mateso mengi ya siku za mwisho. Kwa hiyo: “Heri wafu wafao katika Bwana tangu sasa.”

Roho ya Unabii Katika Kanisa

“Karama” mbalimbali zimewekwa ndani ya kanisa, Efe. 4:8-14; 1 Kor. 12:1,4,8-10, lakini hakuna karama nyingine yenye thamani ambayo imewahi kutolewa kwa kanisa katika kipindi chote cha rehema yake kama karama ya Roho ya Unabii. Kanisa la Kiebrania—kanisa la uani—lilikuwa na manabii wake: Musa, Isaya, Yeremia, Ezekieli, Danieli, na wengine. Kanisa la Kikristo—kanisa baada ya mwaka wa 31 B.K., ndani ya pazia la kwanza—lilikuwa na manabii wake: Paulo, Petro, Yohana, na wengine. Kanisa la Masalia—kanisa baada ya mwaka wa 1844, ndani ya pazia la pili—nalo lazima liwe na Roho ya Unabii, “ili msipungukiwe na karama yo yote, mkilitazamia kufunuliwa kwake Bwana wetu Yesu Kristo; ambaye atawathibitisha hata mwisho.” 1 Kor. 1:7,8. Kwa hiyo, Kristo alipopita

ndani ya pazia la pili ili kushiriki katika kazi ya Hukumu, Mungu aliipa Kanisa la Masalia Roho ya Unabii.

Jinsi ya Kumtambua Nabii wa Kweli

Kanisa la Masalia lina sifa mbili zinazolitambulisha hasa: “wazishikao amri za Mungu, na imani ya Yesu,” Ufu. 14:12, au “ushuhuda” wa Yesu Kristo. Ufu. 12:17. “Imani” au “ushuhuda” wa Yesu ni nini? “Ushuhuda wa Yesu ndio Roho ya Unabii.” Ufu. 19:10. Ni mafundisho, kutiwa moyo, na maonyo ambayo Yesu huyatuma kwa kanisa Lake kupitia mjumbe aliyewekwa na Mungu aitwaye nabii. Nabii wa kweli wa Kanisa la Masalia lazima aseme akiwa ndani ya pazia la pili; yaani, ushuhuda wake lazima ulingane na kweli ambazo Mungu analipa kanisa ndani ya pazia la pili. Kwa hiyo, ushuhuda wa nabii wa kweli wa Mungu kwa Kanisa la Masalia utasisitiza kweli za Hukumu, Patakatifu, Sabato “kama ilivyoamriwa,” ishara za kuja kwa Kristo mara ya pili, na injili ya milele katika usafi wake wa awali. Utakuwa katika upatanifu na sheria ya Mungu iliyo ndani ya sanduku. “Na sheria na ushuhuda; ikiwa hawasemi sawasawa na neno hili, bila shaka kwa hao hakuna asubuhi.” Isa. 8:20. Hivyo, mtazamo sahihi na uelewa wa kiroho wa Patakatifu utaliwezesha kanisa kutofautisha nabii wa kweli na wa uongo. Na hakika, katikati ya hatari na udanganyifu unaolikabili kanisa leo, mwongozo na mafundisho ya Mungu vinahitajika kwa kiwango kilekile, au hata zaidi, kama ilivyokuwa katika vizazi vilivyotangulia vya kanisa.

Kazi ya Nabii

Bila Roho ya Unabii, hasa katika siku hizi za mwisho, wakati joka limemkasirikia mwanamke na kwenda kufanya vita na Masalia ya uzao wake, kanisa lingeachwa likikabili mashambulizi yasiyo na huruma ya adui, “likitupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa elimu,” Efe. 4:14, kiasi kwamba, ingawa “linajifunza siku zote,” lisingeweza kamwe “kuufikilia ujuzi wa kweli.” 2 Tim. 3:7. Roho ya Unabii imekusudiwa kulilinda kanisa dhidi ya maovu haya. Pamoja na karama nyingine za Roho, imetolewa “kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu, hata kazi ya huduma itendeke, hata mwili wa Kristo ujengwe; hata na sisi sote tutakapoufikia umoja wa imani na kumfahamu sana Mwana wa Mungu, hata kuwa mtu mkamilifu, hata kufika kwenye cheo cha kimo cha utimilifu wa Kristo.” Efe. 4:12,13. Kupuuza ushuhuda wa Roho ya Unabii kungekuwa kama kujaribu kuchunguza utukufu wa mbingu bila darubini, au kuelewa uzuri na maajabu ya vitu visivyoonekana vya uumbaji bila hadubini. Hakika hakuna mwanafunzi wa kweli ambaye angejinyima msaada wa thamani kama huo. “Ushuhuda” wa Roho ya Mungu unahitajika hata zaidi ili kupata uelewa wa kina na kamili wa Neno Lake.

Roho ya Unabii—Nguvu Itoayo Uzima

Kanisa linaloongozwa na Mungu kupitia Roho ya Unabii litakuwa kanisa lililo hai na linalokua, lenye uzoefu unaozidi kuwa wa kina, kanisa linalowapa wengine uzima unaolizunguka. Ezekieli anaonyesha uzoefu huu kwa mfano wa mto unaozidi kuwa wa kina kutoka chanzo chake mpaka unapoingia "baharini." Maji ya mto huu "yalitoka katika Patakatifu," jambo ambalo lilikuwa siri ya uzima na ukuaji wake. Eze. 47:1-12. Mtu aliyekuwa na kamba ya kupimia mkononi mwake alipima kina cha maji katika sehemu nne tofauti. Nabii alipopita katika maji hayo katika sehemu hizo, mwanzoni yalikuwa "ya kufikia vifundoni," kisha "magotini," baadaye "kiunoni," na mwishowe yakawa "maji ya kuogelea, mto ambao haungevukwa." Yalikuwa juu sana kiasi kwamba hayangeweza kuvukwa kwa kutembea, Moffatt. Mst. 3-5.

Nabii hapa analiwakilisha kanisa, na kwa kuwa maji yalitoka mashariki kutoka Patakatifu, Eze. 47:1,12, inaonekana wazi kwamba kina hiki kinachoongezeka cha maji ambacho kanisa hupitia kinawakilisha uzoefu unaozidi kuwa wa kina wa kanisa katika vizazi vyake vinne. Kama inavyoonyeshwa katika Patakatifu, kanisa la Kiebrania, kanisa la uani, lilikuwa na uzoefu wa kina cha vifundoni; kanisa la Kikristo la Patakatifu lilikuwa na uzoefu wa kina cha magotini; Kanisa la Masalia la Patakatifu pa Patakatifu linapaswa kusonga mbele tena katika uzoefu wa kina zaidi, kwa maana hapa "maji yalikuwa ya kufikia kiunoni."

Kipindi cha nne cha kanisa, kanisa la Wazaliwa wa Kwanza—kanisa la hekalu la milele—kina uzoefu wa kina zaidi, kwa maana "maji yalikuwa yamefika juu, maji ya kuogelea, mto ambao haungevukwa." Eze. 47:5. Kanisa hili halijaagizwa tena kupita katika maji ya kina, bali linanyakuliwa kumlaki Bwana hewani. 1 The. 4:17. Kanisa linalopigana, Yaani katisa vitani, limekamilisha mwendo wake na kuwa kanisa lenye ushindi (The church Militant and the Triumphant].

Kanisa la Masalia—Kanisa Litoalo Uzima

Kuhusu mto huu unaokua, nabii anaendelea kusema: "Kila kitu... kitaishi... kokote utakapofika mto huo... na kando ya mto, upande huu na upande huu, utakua kila mti wa chakula, ambao jani lake halitanyauka, wala matunda yake hayatakwisha; utazaa matunda mapya kwa miezi yake, kwa sababu maji yake yalitoka katika Patakatifu; na matunda yake yatakuwa ya chakula, na majani yake yatakuwa ya dawa." Eze. 47:9,12. Mara moja tunautambua mto huu kuwa ni mto wa uzima, na "miti mingi sana upande huu na upande huu" kuwa ni mti wa uzima. Ufu. 22:1,2.

Mto huu wa uzima "ulitoka katika Patakatifu," au kama Yohana asemavyo, ulitoka "katika kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo." Ufu. 22:1. Ndani yake kulikuwa na "wingi mkubwa sana wa samaki," na "kwa sababu maji haya yamefika huko... wao [samaki] wataponywa; na kila kitu kitaishi kokote utakapofika mto." Na "wavuvi watasimama... kutupa nyavu." Vivyo hivyo, kanisa

lenye uzoefu ulio hai na unaozidi kuwa wa kina litakuwa “wavuvi wa watu,” likiwaletea maji ya uponyaji ya uzima “mkutano mkubwa sana,” “mwingi mno.” Mst. 8,9. Ni kusudi la Mungu kwamba kanisa Lake katika vizazi vyake vyote lilete uzima na uponyaji kwa ulimwengu mgonjwa kwa dhambi.

Kama kanisa na kama Wakristo mmoja mmoja, ni fursa yetu kuwa na uzoefu huu utoao uzima. Tukiitikia mwaliko, “Nifuate,” na kwenda pamoja na Yesu njia yote kutoka madhabahu katika ua mpaka kwenye sanduku katika Patakatifu pa Patakatifu, tutakuwa kama maji ya mto wa uzima. Ndipo wale tunaokutana nao siku kwa siku watatambua ushawishi unaotoa uzima na uponyaji, kwa sababu “maji hayo yalitoka katika Patakatifu.”

Uzoefu wetu una kina gani? Je, ni wa kina cha vifundoni tu—uzoefu wa uani tu? Ikiwa ndivyo, kuna dawa moja tu; inapatikana katika Patakatifu kwenye meza, kwenye madhabahu ya dhahabu, na kwenye kinara cha taa. Je, tunajifunza Neno la uzima kila siku—si kulisoma tu, bali kulichunguza kwa makusudi, tukilinganisha Andiko na Andiko, na kuchimba kwa kina katika hazina zake? Je, maombi yetu ni maombi ya dhati na yasiyo ya ubinafsi yanayofika kwenye kiti cha enzi cha Mungu, wala si kurudia kwa mazoea maneno na vifungu tulivyozoea? Je, tuna mzigo wa kweli kwa ajili ya nafsi fulani iliyo mgonjwa kwa dhambi? Je, taa zetu ni kama zile za wanawali wenye hekima, zimejazwa mafuta ya Roho Mtakatifu tunapomngojea Bwana arusi? Ikiwa ndivyo, tunakua katika utakaso, na tunakaribia uzoefu wa kina cha kiunoni. Na Roho ya Unabii imetolewa kutusaidia kupata uzoefu huu katika ukuaji wa Kikristo.

Mvua ya Masika kwa Kanisa la Masalia

Kwa mfano wa “mvua, mvua ya kwanza, na mvua ya mwisho,” nabii Yoeli anaonyesha kazi ya Roho ya Mungu katika kanisa. Yoeli 2:23. Mvua iliambatana na kazi ya kanisa la Kiebrania; mvua ya kwanza ilitolewa kwa kanisa la Kikristo siku ya Pentekoste baada ya Kristo kupaa; mvua ya mwisho ni uzoefu kwa Kanisa la Masalia. Huiva zabibu kwa ajili ya mavuno kabla tu ya kuja kwa Kristo mara ya pili, ambako ndiko mwisho wa dunia. Mt. 13:39.

Mvua ya mwisho haiwezi kamwe kumwangukia mtu ambaye hayuko pamoja na Kristo ndani ya pazia la pili. Kwa hiyo wito kwa kizazi cha Kikristo cha kanisa ni: “Tokeni kwake, enyi watu Wangu,” kusanyikeni pamoja na Kanisa la Masalia ndani ya pazia la pili ambako Kristo sasa anahudumu. Usichelewe, kwa maana wakati huu: “Atamaliza kazi, na kuikata kwa haki; kwa maana Bwana atafanya kazi fupi juu ya nchi.” Rum. 9:28. Ingawa kazi ya Kanisa la Masalia, yaani kanisa tangu mwaka wa 1844, sasa imekuwa ikiendelea kwa zaidi ya miaka mia moja, ikilinganishwa na miaka 2,500 ya kanisa la Kiebrania na miaka 1,810 iliyotengewa kanisa la Kikristo, huu kwa kweli ni “muda mfupi” wa kukamilisha kazi Yake duniani.

Pepeto kwa Kanisa

Wakati wa kazi ya Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, na hasa kazi hiyo inapokaribia kufungwa na kanisa linapokaribia mwisho wa safari yake duniani, linapitia wakati maalumu na wa mwisho wa kupepetwa—wakati ambapo baadhi watapeperushwa nje. Katika kila kizazi cha kanisa kumekuwa na wale ambao wamejithibitisha kuwa si waaminifu. Miongoni mwao katika kanisa la Kiebrania walikuwamo Kora, Dathani na Abiramu; katika kanisa la Kikristo, Anania na Safira, Demasi na wengine waliondolewa; na tangu mwanzo wake Kanisa la Masalia limekabili ushawishi kama huo. Kanisa linapokaribia mwisho, kupepetwa huku kutazidi kuwa dhahiri. Nabii Amosi anasema: “Nitawapeleka watu wa nyumba ya Israeli katika mataifa yote, kama vile nafaka ichujwavyo katika ungo.” Amo. 9:9. Ezekieli anaita jambo hili “tetemeko kuu katika nchi ya Israeli.” Eze. 38:19. Wala unabii huu hauwahusu Israeli wa zamani tu, kwa maana tukirejea wakati wetu wenyewe tunasoma kuhusu “kutetemeka kwa nguvu,” “wakati kila kitu kinachoweza kutikiswa kitatikiswa.” MAw 50; 6 T 352. Siku ya kale ya upatanisho ilikuwa wakati ambapo wote waliokuwa wazembe au wasiojali katika Israeli “walikatiliwa mbali” kutoka kwa watu wa Mungu—walichujwa kutoka Israeli. Sasa tunaishi katika siku ya upatanisho ya utimilifu wa mfano, wakati hukumu ya nyumba ya Mungu inakaribia kufungwa. Ni wakati ambao, kama ilivyokuwa katika mfano, kila Mwisraeli wa kweli alipaswa “kuutesa moyo wake” ili kugundua dhambi yoyote iliyofichika katika maisha yake. Hatari ya Kanisa la Masalia imeelezwa kwa maneno haya: “Mali ndiyo sanamu ya wengi. Upendo wa fedha, tamaa ya utajiri—sifa na heshima ya kidunia—maisha ya kujifurahisha kwa ubinafsi na kuwa huru kutokana na wajibu, ndiyo sanamu ya wengine.” PK 48,49. Yesu anasema: “Shughuli za dunia hii na udanganyifu wa mali, na tamaa za mambo mengine zikiingia, hulisonga lile Neno.” Marko 4:19. Tujihadhari, tusije mambo haya yakachukua muda na mawazo yetu kiasi kwamba muda mdogo sana unabaki kwa ajili ya kujifunza Neno kwa dhati, na hatimaye Neno hilo likasongwa. Kuhusu hali hii ya kanisa, Mungu kupitia nabii anasema: “Wako ‘wenye dhambi’ miongoni mwa ‘watu Wangu.’” Matokeo ya kupepetwa huku yatakuwa nini? “Wenye dhambi wote wa watu Wangu watakufa... wasemao, Uovu hautatupata wala kututangulia.” Amo. 9:10.

Katika mchakato huu wa kupepetwa: “Makapi kama wingu yatapeperushwa na upepo, hata kutoka mahali tunapoona sakafu zilizojaa ngano nzuri,” “wala chembe moja ndogo haitadondoka chini.” Amo. 9:9. Katika makapi haya kutakuwa na “nyota nyingi tulizozistaajabia kwa kung’aa kwake,” ambazo “wakati huo zitazimika gizani,” kwa sababu ingawa “wanavaa mapambo ya Patakatifu... hawajavaa haki ya Kristo.” 5TShu 81. Katika Hukumu hawa watasema: “Bwana, Bwana... je! Hatukufanya miujiza mingi kwa Jina Lako?”

Jibu litakuja: “Sikuwajua ninyi kamwe. Ondokeni Kwangu.” Mt. 7:22,23. Ni picha yenye huzuni iliyoje! Kujifunza

Patakatifu—Nguvu ya Kutulinda

Kama ilivyotajwa tayari, Mungu amelisisitiza tena na tena Kanisa la Masalia umuhimu wa kujifunza Patakatifu kwa kina na kwa dhati. Kwa nini? Je, si kwa sababu Patakatifu linawakilisha msingi wa mpango wa ukombozi ambao unalishikilia kanisa katika njia nyembamba na kulifanya liendelee mbele kwa uthabiti? Linazuia makosa ya udanganyifu na yenye kuharibu. Kweli za Patakatifu zinapopotezwa machoni, kanisa huondoka kwenye nanga yake na kupoteza njia.

Kanisa la Kiebrania lilipoanza kazi yake kwa ajili ya Mungu, Patakatifu ndilo lililolipa nguvu. Kanisa la Kikristo lilipoanzishwa, Paulo na mitume wengine, wakifanya kazi kwa Wayahudi na watu wa mataifa, walipata nguvu ya kushawishi na kugeuza mioyo kutoka katika Patakatifu kama mfano wa kazi ya Kristo kwa ajili ya wokovu wao. Vizazi hivi vya kanisa vilipopoteza maana ya kiroho ya Patakatifu, vilipoteza nguvu zao, na kizazi kilichofuata—Kanisa la Masalia—kiliitwa kuchukua tena Ukweli uliopotea na kukamilisha kazi Yake.

Uamsho wa Kujifunza Patakatifu Unaohitajika Sasa

Mara tu mwanzoni mwa Kanisa la Masalia, kujifunza kuhusu “hekalu,” au Patakatifu, kulileta mwanga mwingi juu ya ujumbe wa Hukumu uliopaswa kutolewa kwa ulimwengu wakati huo, na kukapa nguvu kuhubiriwa kwa ukweli huo wa wakati. Katika miaka iliyofuata, kuendelea kujifunza Patakatifu kumepuuzwa kwa kiwango fulani. Lakini kabla ya mwisho, Patakatifu linapaswa “kurudishwa katika nafasi yake halali.” Dan. 8:14; Kiebrania. Muda uliotengwa kwa ajili ya urejeshwaji huu unakaribia kufungwa, na kuhusu wakati huo nabii anasema: “Siku hiyo nitainua tena kibanda cha Daudi kilichoanguka, Nami nitaziba mahali palipobomoka; Nami nitainua tena mahali pake palipoharibiwa, Nami nitakijenga kama siku za kale.” Amo. 9:11.

Unabii huu ulirejelewa na Yakobo katika hotuba yake mbele ya Baraza la Yerusalemu, akisema: “Nitarudi, nami nitajenga tena kibanda cha Daudi kilichoanguka, nami nitajenga tena palipobomoka... ili wanadamu waliosalia [Masalia] wamtafute Bwana.” Mdo. 15:16,17. Je, huu si mwito kwa Kanisa la Masalia linalomngoja Yeye ambaye Patakatifu linamwakilisha na ambaye kuja Kwake kumekaribia? Je, hauonyeshi kwamba kabla ya mwisho kutakuwa na uamsho wa kujifunza Patakatifu miongoni mwa watu wa Mungu? Hakuna shaka kuhusu jambo hili, kwa sababu wakati umetimia kikamilifu ambapo kazi ya ukombozi inakamilishwa, na ujuzi wa Patakatifu unahitajika ili kutupatia mtazamo ulio wazi zaidi kuhusu kazi ya Kuhani wetu Mkuu, na uelewa mpana zaidi wa thamani ya mambo ya milele.

Katika nuru ya Patakatifu, tunaelewa kwa ukamilifu zaidi mpango wa ukombozi; na kwa sababu huu ni “ufunguo utakaofungua... nyumba yote ya hazina ya Neno la Mungu,” Ed. 126, kupitia kujifunza kwake Maandiko yote hupata uzuri mpya na utimilifu wa maana, mpaka Biblia inakuwa Kitabu kipya na chenye kuvutia. Ndipo tamaa ya utajiri, sifa, heshima, starehe za ubinafsi, na tamaa nyingine zitakapoanza kupoteza nguvu yake juu yetu, nasi tutapata muda unaohitajika ili Neno lisisongwe tena. Ndipo tamaa hizi za kidunia, badala yetu wenyewe, zitakapopepetwa—makapi yatatenganishwa na ngano. Kujifunza Patakatifu kwa namna hii hakutatia nguvu na kuimarisha tu uzoefu wa Kikristo, bali pia kutaimarisha imani katika kazi ya mwisho ya injili.

Uamsho huu wa kujifunza Patakatifu utaathirije maendeleo ya kazi ya Mungu duniani? “Ili waweze kumiliki... mataifa yote waitwao kwa Jina Langu.” Mst. 12. Katika mavuno haya ya mwisho ya roho: “Mkulima atamfuatia mvunaji, na yeye akanyagaye zabibu atamfuatia apandaye mbegu.” Mst. 13; yaani, wale ambao ndio wameanza kazi katika shamba la Bwana watawafikia wale ambao wamefanya kazi katika joto la mchana, na kwa juhudi zao za pamoja, mavuno yatakusanywa haraka. “Harakati za mwisho zitakuwa za kasi.” 9 T 11.

Ni thawabu gani iliyoahidiwa kwa watenda kazi hawa waaminifu? “Nitawarudisha watu Wangu Israeli waliotekwa, nao watajenga miji iliyoharibiwa, na kukaa humo; nao watapanda mashamba ya mizabibu, na kunywa divai yake; watafanya bustani, na kula matunda yake. Nami nitawapanda katika nchi yao, wala hawatang’olewa tena katika nchi yao niliyowapa, asema Bwana, Mungu wako.” Amo. 9:14,15.

Nanyi Jiwekeni Tayari

Sasa tunaishi si katika kizazi cha Kiebrania cha kanisa, wala katika hali ya Babeli ya kanisa la Kikristo; tuko katika saa ya Hukumu ya Kanisa la Masalia! Hii inapaswa kuwa saa isiyo ya uzoefu wa kina cha vifundoni, wala si wa kina cha magotini; uzoefu wa kina cha kiunoni ndio unaohitajika katika saa hii ya mwisho ya rehema.

Mungu yuko makini na Kanisa la Masalia. Hataki mtu yeyote aangamie; lakini lazima tukumbuke kwamba hiki ndicho kizazi cha mwisho cha kanisa kuishi katika dunia hii ya sasa—kanisa ambalo sasa analitayarisha kwa ajili ya kutafsiriwa wakati wa kuja Kwake kulikokaribia, kanisa ambalo linapaswa kuwa: “kanisa tukufu, lisilo na ila wala kunyanzi wala lolote kama hayo... takatifu lisilo na mawaa.” Efe. 5:27. Kwa hiyo, wakati Yeye sasa anaitakasa Patakatifu mbinguni, kanisa Lake duniani lazima litakaswe kutokana na uovu wote.

Tunakaribia saa ya usiku wa manane, saa ya kuja kwa Bwana arusi, saa ambayo wito si “Jitayarishe,” bali “Uwe tayari.” “Nanyi jiwekeni tayari; kwa kuwa katika saa msiyodhani Mwana wa Adamu yuaja.” Mt. 24:44. Je, tuko tayari kwa Bwana

arusi? Je, tumejiandaa kujiunga na “kanisa la Wazaliwa wa Kwanza,” kanisa la “hekalu la milele katika Yerusalemu wa mbinguni,” pamoja na “mkutano mkuu wa malaika wasiohesabika”? Ebr. 12:22,23. Wimbo

“Je, uko tayari kwa Bwana arusi
Anapokuja, anapokuja?
Je, wewe uko tayari kwa Bwana arusi
Anapokuja, anapokuja?
Tazama, Anakuja! Tazama, Anakuja!
Ee nafsi, uwe tayari Bwana arusi anapokuja!”

Ufu 22:17-21 Na Roho na Bibi-arusi wasema, Njoo!
Naye asikiaye na aseme, Njoo!
Naye mwenye kiu na aje;
na yeye atakaye, na ayatwae maji ya uzima bure.
Ufu 22:20–21
Yeye mwenye kuyashuhudia haya asema:
Naam; Naja upesi. Amina; na uje, Bwana Yesu

34. KANISA LA HEKALU LA MILELE — KANISA LA WAZALIWA WA KWANZA

Kanisa Baada ya Ukombozi

Kazi ya kanisa la Masalia, yaani kanisa la Patakatifu pa Patakatifu, itakapokamilika, Hukumu ya Kuchunguza, yaani hukumu ya nyumba ya Mungu, itafungwa. Kisha wote ambao majina yao hayajafutwa katika Kitabu cha Uzima—wale ambao wamepitishwa katika mtihani wa hukumu—watatwaliwa kutoka katika dunia hii na kupelekwa katika “mji wa Mungu aliye hai, Yerusalemu wa mbinguni,” na kuwa “kusanyiko kuu na kanisa la Wazaliwa wa Kwanza.” Ebr. 12:22, 23.

Mwana wa Mungu alipouacha mbingu na kuingia katika utume Wake katika ua wa dunia, unabii wa Mika 5:2 ulipata utimilifu wake. Alipopaa mbinguni, akaondoka katika ua na kuingia Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, unabii wa Danieli 9:24 ulitimia. Mwaka 1844, alipoondoka Patakatifu na kupita ndani ya pazia la pili kuingia Patakatifu pa Patakatifu, unabii wa siku 2300 wa Danieli 8:14 ulitimia. Huduma Yake katika Patakatifu pa Patakatifu itakapofungwa, na kazi Yake ya upatanisho itakapomalizika, unabii wa Ufunuo 8:3–5 utatimizwa. Unabii huu unaonyesha matukio makuu katika kazi ya ukombozi. Yote yatakapotimizwa, waliokombolewa katika Yerusalemu Mpya "watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo... miaka elfu," Ufu. 20:6; na katika kipindi hicho watashirikiana Naye katika hukumu ya waovu. 1 Kor. 6:2, 3.

Kristo — "Mzaliwa wa Kwanza"

Kristo, Mwana pekee wa Mungu aliyezaliwa, pia ni Mwana wa mwanadamu. Yeye ni "Mzaliwa wa kwanza" wa wale ambao, ingawa ni wanadamu, wamekuwa "washiriki wa tabia ya Uungu," na "kufanana na mfano wa Mwana wake." 2 Pet. 1:3, 4; Rum. 8:29. Yeye ni "mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote." Kol. 1:15. Yeye ni "mzaliwa wa kwanza wa wafu"; Ufu. 1:5; yaani, wa kwanza kufufuka kutoka kwa wafu kwa nguvu Zake mwenyewe, kwa maana kuhusu maisha Yake alisema, "Ninao uwezo wa kuutoa uhai wangu, na ninao uwezo wa kuutwaa tena." Yoh. 10:17, 18. Hivyo anakuwa "malimbuko ya hao waliolala." 1 Kor. 15:20. Kwa sababu ya uhusiano huu wa pande mbili—kuwa Mwana wa Mungu na Mwana wa mwanadamu—na kwa sababu, kama kuhani mkuu wa duniani ambaye alikuwa mzaliwa wa kwanza na alirithi ofisi yake kwa sababu alikuwa mzaliwa wa kwanza, vivyo hivyo Kristo, Mzaliwa wa Kwanza, kwa urithi anakuwa Kuhani Mkuu wa mbinguni, Kichwa cha Kiungu-kibinadamu cha kanisa la Wazaliwa wa Kwanza.

"Nyumba ya Mungu"

Kristo anatajwa kuwa "Mzaliwa wa Kwanza wa udugu mkubwa," Rum. 8:29, Moffatt, "Kristo malimbuko; baadaye walio wake Kristo wakati wa kuja Kwake." 1 Kor. 15:23. Yeye ni "Ndugu Mkubwa," na waliokombolewa ni ndugu Zake., Katika nyumba ya Mungu hakutakuwa na familia zilizogawanyika. "Maana yeye atakasaye na hao wanaotakaswa wote pia watoka kwa mmoja; kwa ajili ya hayo haoni haya kuwaita ndugu." Ebr. 2:11; Mt. 12:50. Kwa kuwa "wamezaliwa mara ya pili," wamezaliwa katika familia ya Mungu, ndugu za Kristo, kama Yeye, ni "wana wa Mungu." 1 Yoh. 3:2. Wakati wa kuja Kwake, "nyumba ya Mungu," Efe. 2:19, ambayo kwa muda mrefu ilikuwa imetenganishwa Naye, itaunganishwa; ndipo sala ya Kristo, "ili nao wawe mmoja ndani yetu," Yoh. 17:21, itatimizwa kikamilifu.

Ushirika wa Kanisa la Wazaliwa wa Kwanza

“Wanaoniasi wataandikwa katika nchi,” Yer. 17:13, lakini majina ya “kusanyiko kuu na kanisa la Wazaliwa wa Kwanza” yameandikwa “mbinguni,” Ebr. 12:22, 23—yameandikwa na Baba Mwenyewe katika kitabu Chake, Kut. 32:32, Kitabu cha Uzima. Hawa ndio wanaounda ushirika wa kanisa la Yerusalemu ya mbinguni. Ni “umati mkubwa ambao hakuna mtu awezaye kuuhesabu.” Ufu. 7:9. Wamekusanywa kutoka kila taifa, kabila, lugha na jamaa, tangu siku za Adamu mpaka kufungwa kwa rehema. Wote hawa wamekombolewa kwa damu ya Kristo. Wamechongwa katika vitanga vya mikono Yake, Isa. 49:16, nao ni Wake kwa namna ya pekee—kanisa Lake, kanisa la Wazaliwa wa Kwanza.

Ongezeko la Mwisho katika Kanisa Hili

Kundi la mwisho litakaloongezwa katika kanisa la Wazaliwa wa Kwanza linatajwa katika Biblia kuwa wale 144,000. Ufu. 7:4. Kwa sababu wamekataa kwa uthabiti kumwabudu yule mnyama na sanamu yake, bali wamezishika “amri za Mungu, na imani ya Yesu,” Ufu. 14:9, 12, hasira ya Shetani inawaka dhidi yao, Ufu. 12:17, naye anaruhusiwa kuleta juu yao kila aina ya mateso yanayowezekana ili kuijaribu imani yao na, ikiwezekana, kuwafanya waache utii wao kwa Mungu. Kwa sababu hiyo imeandikwa hivi juu yao: “Hawa ndio waliotoka katika dhiki kuu”; Ufu. 7:14; yaani, katika pambano lile la mwisho la kutisha dhidi ya mnyama na sanamu yake. Waliokombolewa wa vizazi vyote wamekuwa wakipambana na mnyama, lakini katika pambano hili kuu la mwisho, wale 144,000 watakutana naye katika mazingira magumu zaidi, wakati ambapo yeye atakuwa amekasirika kuliko wakati mwingine wowote dhidi ya wale wanaomtii Mungu. Tofauti na kundi jingine lolote la waliokombolewa, wao wataishi katika wakati wa taabu “ambao haukuwapo tangu lilipoanza kuwapo taifa hata wakati huo.” Dan. 12:1. “Wamevumilia uchungu wa wakati wa taabu ya Yakobo; wamesimama bila Mwombezi wakati wa kumwagwa kwa mwisho kwa hukumu za Mungu; ... wameona dunia ikiteketezwa kwa njaa na magonjwa ya kuambukiza, jua likipewa uwezo wa kuwachoma wanadamu kwa joto kuu, nao wenyewe wamevumilia mateso, njaa na kiu.” PK 649. Nyakati fulani, karibu ilionekana kana kwamba Mungu amewaacha. Hilo linawasaidia kuelewa kwa undani zaidi lile ombi la mwisho lenye uchungu la Kristo: “Mungu Wangu, Mungu Wangu, mbona umeniacha?” Mt. 27:46. Hali hizi za kupita kiasi zinahitaji uvumilivu na saburi isiyowahi kutokea hapo awali; kwa hiyo imeandikwa juu yao: “Hapa ndipo penye subira ya watakatifu.” Ufu. 14:12.

Ingawa hili limekuwa jaribu kali la imani yao, wameendelea kuwa waaminifu kwa Mungu na kwa Neno Lake. Ukweli Wake umekuwa “ngao yao na kigao.” Zab. 91:4. Hatimaye wameokolewa, na ahadi hii yenye thamani inatimizwa kwao: “Wala hawataona njaa tena, wala hawataona kiu tena; wala jua halitawapiga, wala hari yoyote; kwa maana huyo Mwana-Kondoo aliye katikati ya kiti cha enzi

atawachunga, Naye atawaongoza kwenye chemchemi za maji yaliyo hai; na Mungu atafuta kila chozi katika macho yao." Ufu. 7:16, 17.

Ushindi Chini ya Mazingira Yasiyofaa na Yenye Taabu

Ushindi chini ya hali hizi zisizofaa na zenye kufadhaisha huleta thawabu ya pekee. Kama ilivyokuwa katika mfano ambapo Walawi katika Patakatifu pa duniani waliheshimiwa kwa kupewa utunzaji wa Patakatifu kwa sababu walisimama waaminifu katika saa ya shida, vivyo hivyo wale 144,000 ambao watakuwa waaminifu katika saa yao ya shida wanaheshimiwa kwa kumtumikia Mungu mchana na usiku katika hekalu Lake—"ishara ya heshima kuu." Ed 148. Wale 144,000 wana thawabu hii ya pekee, si kwa sababu wamefikia kiwango cha juu zaidi cha ukamilifu wa tabia kuliko wengine waliokombolewa; kwa maana wote watakaorithi dunia watakuwa wapole, wote watakaopata rehema watakuwa wenye rehema, na wote watakaomwona Mungu watakuwa wapatanishi. Mt. 5:5–9. Waliokombolewa wote watakuwa bila hila; wote watakuwa washiriki wa tabia ya Uungu. Kwa wote yameelekezwa maneno haya: "Basi ninyi mtakuwa wakamilifu, kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu." Mt. 5:48. Wote watakuwa bila lawama mbele ya kiti cha enzi cha Mungu. Wote watakuwa kama Yeye, kwa maana watamwona jinsi alivyo. 1 Yoh. 3:2. Juu ya wote imeandikwa: "Wamefua mavazi yao, na kuyafanya meupe katika damu ya Mwana-Kondoo." Madoa yote yameoshwa, mikunjo yote imenyoshwa, na kasoro zote zimeondolewa. Efe. 5:27.

Utume Wake Unaotawaliwa na Hali Zilizobadilika

Ingawa msingi wa kila kizazi cha kanisa ni uleule, ukiwa umewekwa na Yeye ambaye kwake "hakuna kubadilika wala kivuli cha kugeuka-geuka," Yak. 1:17, bado kila kizazi kimekabidhiwa kazi iliyohitajika hasa na inayolingana na wakati wake. Kama ilivyokwishaelezwa, jukumu maalumu la kanisa la Kiebrania, kanisa la ua, lilikuwa kuwaonyesha waabudu sanamu maarifa ya Mungu wa kweli, Muumba, kama ilivyokumbushwa katika Sabato ya sheria Yake. Kanisa la Kikristo, kanisa la Patakatifu, lilipaswa kusisitiza imani katika Bwana aliyesulubiwa, kufufuka na kupaa. Kazi maalumu iliyotolewa kwa kanisa la Masalia, kanisa la Patakatifu pa Patakatifu, inaweza kufupishwa hivi: kutangaza ujumbe wa hukumu kama ulivyofunuliwa katika unabii; kuupa ulimwengu uelewa sahihi wa Patakatifu na sheria ya Mungu; kuhubiri injili ya ufalme katika usafi wake wa awali; na kutangaza ishara za kuja kwa Kristo mara ya pili.

Je, utume maalumu wa kanisa la Wazaliwa wa Kwanza, kanisa la hekalu la milele, utakuwa nini? Kwa hakika utakuwa tofauti sana na ule wa kizazi chochote cha awali cha kanisa, kwa sababu mazingira na hali zake zitakuwa tofauti kabisa. Hakutakuwa tena na haja ya kusisitiza uaminifu kwa sheria ya Mungu isiyobadilika, kwa sababu sheria Yake itakuwa akilini, na imeandikwa moyoni

mwa kila mtu aliyekombolewa. Ebr. 8:10. Hakutakuwa na haja ya kusisitiza imani katika Kristo kama Sadaka kwa ajili ya dhambi, kwa maana imani sasa imegeuka kuwa kuona—Yeye anabeba katika mwili Wake wenye utukufu alama za dhabihu Yake. Hakutakuwa tena na haja ya kuwaonya watu kuhusu hukumu inayokuja na kuwahimiza kujiandaa kwa kuja kwa Kristo mara ya pili; yote hayo yatakuwa yamekwisha.

Katika kanisa hili hakutakuwa na haja ya wamishenari kuondoka nyumbani kwao na kukabiliana na hatari na taabu ili wale walio gizani wapate kujua upendo wa Mungu. La! "Wala hawatamfundisha kila mtu jirani yake, na kila mtu ndugu yake, wakisema, Mjue Bwana; maana wote watanijua, tangu mdogo wao hata mkubwa wao." Ebr. 8:11. Hakutakuwa na haja ya madaktari wala wauguzi, kwa maana huko "hata mmoja akaaye humo hatasema, Mimi mgonjwa." Isa. 33:24. Hakutakuwa na haja ya seremala, mafundi mabomba, mafundi umeme, makanika, waokaji, washonaji, wanasheria, wala watu wa kazi nyingine ambazo sasa wanazitumia kupata riziki, kwa maana "Mungu wangu atawajazeni kila mnachokihitaji kwa kadiri ya utajiri Wake katika utukufu ndani ya Kristo Yesu." Flp. 4:19. "Vitu vyote ni vyenu; ... nanyi ni wa Kristo, na Kristo ni wa Mungu." 1 Kor. 3:21, 23.

Miaka Elfu ya Kwanza

Katika miaka elfu ya kwanza baada ya kufika mbinguni, waliokombolewa, wale ambao "wana sehemu katika ufufuo wa kwanza... watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo." Ufu. 20:4, 6; Dan. 7:22. "Watakatifu watahukumu ulimwengu," 1 Kor. 6:2—waovu ambao bado wanangojea hukumu yao. Pia "watawahukumu malaika," 1 Kor. 6:3; Yuda 6—yaani, "theluthi ya" malaika ambao pamoja na Shetani "walitupwa duniani." Ufu. 12:4, 9; PKA 600, 601.

Hakuna jambo lingine ambalo lingeweza kuweka wazi zaidi kwa waliokombolewa kwamba katika maangamizi ya mwisho na kamili ya waovu, mzizi pamoja na tawi, Mal. 4:1, Mungu ni mwenye haki na mwadilifu. Hata katika hali ya ndugu na marafiki waliokataa au kupuuza wokovu, Ebr. 2:1–3, wataridhika kwamba Mungu alifanya kila jambo ambalo Mungu wa upendo na haki angeweza kufanya, na wakati huohuo akalitunza ahadi Lake kwamba "taabu haitainuka mara ya pili." Nah. 1:9. Kwa wengi wa waliokombolewa, huu utakuwa wakati wa maombolezo na kulia. Lakini utakapopita, wakati mbingu mpya na dunia mpya vitakapoumbwa, Mungu "atafuta kila chozi katika macho yao," na "mauti haitakuwapo tena, wala huzuni, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena; kwa kuwa mambo ya kwanza yamekwisha kupita." Ufu. 21:4. Kushiriki huku katika kazi ya hukumu kutakuwa kama kozi ya juu ya masomo katika sayansi kuu kuliko sayansi zote—sayansi ya ukombozi.

Kazi Mbalimbali za Waliokombolewa

Miaka elfu itakapopita, waliokombolewa watafanya nini? Hakika, kukaa tu bila kufanya kazi kando ya mto wa uzima na kula matunda ya mti wa uzima, au kucheza kinubi cha dhahabu na kuimba wimbo wa furaha milele—huku hakutakuwa mbingu kwa wale walio na nguvu zisizokufa za ujana wa milele. Kutakuwa na kazi ya bidii, lakini yenye furaha, kwa wote; hata hivyo, si lazima wote wawe na kazi inayofanana. Wengine "watajenga nyumba," lakini si kama tunavyojenga hapa; wengine "watapanda mashamba ya mizabibu," Isa. 65:21, ingawa chini ya hali tofauti sana za udongo na hali ya hewa. Hawatafanya kazi bure, mst. 23, nao "watafurahia sana kazi ya mikono yao." mst. 22. Wengine watamtumikia Mungu "mchana na usiku katika hekalu Lake," Ufu. 7:15; na "kumfuata Mwana-Kondoo kila aendako." Ufu. 14:4.

Wanafunzi katika Shule ya milele

Kanisa lote la Wazaliwa wa Kwanza litakuwa wanafunzi katika "shule ya milele," na Kristo Mwenyewe atakuwa Mwalimu Mkuu. Mbali na shule hii, ambayo itafanyika kwa ajili ya mafundisho wakati wa juma, nje ya Yerusalemu Mpya, tunaambiwa kwamba katika Jiji, "toka mwezi mpya hata mwezi mpya, na toka Sabato hata Sabato, wanadamu wote watakuja kuabudu mbele zangu, asema Bwana." Isa. 66:23. Hii itakuwa shule ya Sabato ya kila juma na ibada ya Mungu kwa kanisa la Wazaliwa wa Kwanza. Hapa pia malaika wote watakuwepo, hivyo kutengeneza "familia yote" ya Mungu; Efe. 3:15. Hakuna atakayekosekana, wala hakuna atakayefika kwa kuchelewa.

Katika Patakatifu pa duniani, Shekinah, iliyowakilisha utukufu wa Mungu, ilifichwa nyuma ya pazia. Lakini katika Yerusalemu Mpya, waliokombolewa wataweza kuutazama utukufu Wake "bila pazia la kuficha kati." PK 677. "Watu wa Mungu wana fursa ya kuwa na ushirika wa wazi na Baba na Mwana." "Nao wataona uso Wake." Ufu. 22:4. "Watasimama mbele za uwepo Wake, na kuutazama utukufu wa uso Wake." PK 676. "Macho yako yatamwona Mfalme katika uzuri Wake." Isa. 33:17. Kana kwamba hili halitoshi kutosheleza kila shauku ya moyo, tunaambiwa kwamba waliokombolewa, wakiwa wameachiliwa kutoka katika mipaka ya kufa, watakuwa na fursa ya ajabu ya kuzitembelea dunia ambazo hazijaanguka katika dhambi, na kushiriki pamoja nazo furaha za upendo wa ukombozi. Lo, itakuwa furaha iliyoje kwa waliokombolewa na kwa "malimwengu yaliyo mbali!" PK 677.

Je, haitakuwa na thamani kubwa sana kuwa mshiriki wa kanisa la Wazaliwa wa Kwanza?

Tunaweza kuwa hivyo ikiwa mwisho wa kipindi chetu cha rehema tutaweza kusema pamoja na Paulo: "Nimevipiga vita vilivyo vizuri, mwendo nimeumaliza, imani nimeilinda; baada ya hayo nimewekewa taji ya haki, ambayo Bwana,

Hakimu mwenye haki, atanipa siku ile; wala si mimi peke yangu, bali na wote pia waliopenda kufunuliwa Kwake.” 2 Tim. 4:7, 8.

MUHTASARI

Vizazi Vinne vya Kanisa

Sinai	Kalvari	Mwisho wa Siku 2,300	Kufungwa kwa mlango wa rehema
Kanisa la Waebrania katika ua wa nje	Kanisa la Kikristo la Patakatifu	Kanisa la Masalia la Patakatifu pa Patakatifu	Kanisa Mzaliwa wa kwanza la Hekalu la Milele
Kristo Alikataliwa na Kusulubiwa	Imani katika Mwokozi aliyefufuka	Hukumu katika Nyumba ya Mungu	Kristo kama Kuhani, Mfalme wa Milele

Kila Kizazi cha Kanisa Kimetiwa Muhuri wa Sabato

Sabato ni muhuri wa Mungu, ambao kwa huo huwatia muhuri wanafunzi Wake na kanisa Lake. Isa. 8:16. Ni “ishara kati yangu na ninyi”—yaani, kati ya Mungu na kanisa Lake—“katika vizazi vyenu vyote.” Kut. 31:13–17.

Ishara hii, ambayo ni sahihi Yake, ni jina Lake, ambalo huandikwa kwenye vipaji vya nyuso za wale wanaotiwa muhuri. Ufu. 7:3; 22:4. Kama vile muhuri unavyothibitisha uhalali wa hati, vivyo hivyo muhuri wa Mungu, yaani Sabato, unathibitisha utambulisho na uhalali wa kanisa Lake.

Tangu mwanzo wa kila kizazi cha kanisa Lake, Mungu aliweka juu yake muhuri Wake, yaani Sabato, ambayo ni “msingi wa vizazi vingi.” Isa. 58:12.

1. Kizazi cha Waebrania cha kanisa kilijengwa juu ya sheria ya Mungu, ambayo muhuri wake ni Sabato. Karibu mwaka 1500 K.K., Baba, kwa njia ya Mwana, alizungumza sheria Yake kutoka Sinai kwa nguvu na kwa utukufu mkuu. Huo ulikuwa mwanzo wa kuzaliwa kwa kanisa la Waebrania.

2. Kizazi cha Kikristo cha kanisa kilianzishwa wakati Mwakilishi wa Kristo, yaani Roho Mtakatifu, alipotumwa kwa kanisa la waamini. Mdo. 2:1–4. Hili lilitokea katika Pentekoste ya mwisho iliyotambuliwa na Mungu, ambayo katika mwaka 31 B.K. iliangukia siku ya Sabato. Huo ulikuwa mwanzo wa kuzaliwa kwa kanisa la Kikristo.

3. Mwanzoni kabisa mwa kizazi cha Kanisa la Masalia, tarehe 22 Oktoba 1844, Sabato, yaani muhuri wa Mungu, ambayo “pembe ndogo” ilikuwa imeizika chini ya Masalia ya mafundisho ya upotovu, ilifunuliwa kwa uongozi wa Mungu na

kurejeshwa kwa watu wa Mungu. Ufu. 11:19. Huo ulikuwa mwanzo wa kuzaliwa kwa Kanisa la Masalia.

4. Kanisa la Mzaliwa wa Kwanza, ambalo litaanza wakati wa kuja kwa Kristo mara ya pili, litaendelea kutii amri ya Mungu isemayo, “Ikumbuke siku ya Sabato uitakase,” na katika milele yote litakusanyika kwa ajili ya ibada “tangu Sabato hata Sabato.” Isa. 66:23. Hivyo, katika kila kizazi cha kanisa, Mungu ameweka juu yake ishara Yake au sahihi Yake, yaani Jina Lake na muhuri Wake—Sabato. Na wale wanaotii Sabato wanashirikiana na Yeye aliyekuja duniani ili “kuitukuza sheria na kuiheshimisha.” Isa. 42:21.

SEHEMU YA 7—PATATAKATIFU BAADA YA UKOMBOZI

35. KRISTO ANAKUJA KWA AJILI YA BIBI-ARUSI WAKE

Kumngojea Bwana-arusi

Hukumu ya wenye haki imekwisha. Ukombozi wao umetimizwa. “Umati mkubwa ambao hakuna mtu awezaye kuuhesabu, wa kila taifa, na kabila, na jamaa, na lugha,” Ufu. 7:9, unamngojea Bwana-arusi. “Kuna ukimya mbinguni, kama nusu saa,” Ufu. 8:1—karibu siku saba halisi—kwa maana wakazi wote wa mbinguni wanakuja pamoja na Kristo, Bwana-arusi, kumpokea bibi-arusi Wake. “Kwa nguvu na utukufu mkuu,” “Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa

Baba yake," Mt. 24:30; 16:27, katika utukufu Wake Mwenyewe, na katika utukufu wa malaika wote watakatifu. Mt. 25:31. Huku ndiko "kufunuliwa kwa utukufu wa Mungu mkuu na Mwokozi wetu Yesu Kristo." Tit. 2:13.

Makundi ya waumini waaminifu yamekimbia kutoka katika nyumba zao kwa sababu ya amri ya kifo iliyotolewa na watesi wao, Ufu. 13:15, nao wamepata maficho katika maeneo yaliyotengwa. Hapa, wakiwa na mioyo ya maombi, wanangoja. "Hivi karibuni wanasikia sauti ya Mungu... iliyowapa... siku na saa ya kuja kwa Yesu."

"Waovu hawakuweza kuelewa maneno hayo," ambayo kwao "yalivuma duniani kama ngurumo kuu sana," lakini kwa watakatifu waliokuwa wakingojea, sauti Yake "ilisikika kama ala nyingi za muziki." MAw 15, 34, 35; 1 Shu 181. Muda mfupi baada ya hapo, wanaona "ishara ya Mwana wa Adamu mbinguni"—wingu dogo jeusi ambalo linapokaribia linakuwa wingu kubwa jeupe. Mt. 24:30; PK 640. Wakitazama juu, wanapaza sauti: "Tazama, huyu Ndiye Mungu wetu; tumemngojea, naye atatuokoa; tutafurahi na kushangilia katika wokovu wake." Isa. 25:9.

Karibu na wakati huu, ufufuo wa jumla wa wenye haki unatokea. Ufu. 20:6. Ndipo "sisi tulio hai, tuliosalia hata wakati wa kuja Kwake Bwana, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani." 1 The. 4:15–17. Kristo anawatuma "malaika Zake... nao watawakusanya wateule Wake kutoka pepo nne, toka mwisho huu wa mbingu mpaka mwisho huu." Mt. 24:31. Ukombozi wa ajabu!

Bibi-arusi wa Mwana-Kondoo

Katika Maandiko yote, uhusiano kati ya Kristo na Kanisa Lake unaelezwa kama ule wa mume na mke. Mistari michache inatosha kuonyesha jambo hili:

Isa. 54:5 — "Maana Muumba wako ni mume wako; Bwana wa majeshi ndilo jina Lake."

Yer. 31:32 — "Mimi nalikuwa mume kwao, asema Bwana."

2 Kor. 11:2 — "Nimewaposea kwa mume mmoja."

Efe. 5:23–32 — Baada ya Paulo kuzungumza kwa kirefu kuhusu uhusiano huu, anamalizia kwa kusema, "Ninanena habari za Kristo na Kanisa."

Yohana alipoliona jiji takatifu, Yerusalemu Mpya, lililopambwa kwa dhahabu na mawe ya thamani na kung'aa kwa nuru tukufu ya mbinguni, alisema lilikuwa "limeandaliwa kama bibi-arusi aliyepambwa kwa mumewe." Baadaye, kwa kutumia lugha ya mfano, ambayo Biblia imejaa, malaika aliyekuwa akizungumza na Yohana alisema, "Njoo huku, nitakuonyesha bibi-arusi, mke wa Mwana-Kondoo." Akamwonyesha "Yerusalemu takatifu, ikishuka kutoka mbinguni kwa Mungu." Ufu. 21:2, 9, 10. Tena, akizungumza juu ya mke wa Mwana-Kondoo,

Yohana anasema: “Akajaliwa kuvikwa kitani safi, ing’arayo na nyeupe; kwa maana kitani nzuri hiyo ndiyo matendo ya haki ya watakatifu... walioitwa kwenye karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo.” Ufu. 19:7–9.

Basi, bibi-arusi au mke wa Mwana-Kondoo ni nani? Je, ni jiji, Yerusalemu Mpya, au ni watakatifu waliokombolewa, au vyote viwili? Akitoa maelezo juu ya maandiko haya, Uriah Smith anasema: “Kwa mfano wa usemi wa kumpa kitu kisicho hai uhai na matendo,” Jiji linaitwa bibi-arusi, mke wa Mwana-Kondoo. Lakini, anaendelea kusema, “jiji lisilo na wakazi lingekuwa mahali penye huzuni na ukiwa tu... Mavazi mazuri ya jiji hili, kwa kusema kwa mfano, yanajumuisha majeshi ya waliokombolewa” wakiwa katika mavazi yao yenye kung’aa. D & R 733, Toleo Lililorekebishwa. Kwa hiyo, tukizungumza kwa maana halisi, waliokombolewa, wakiwa wamevikwa kitani safi, ing’arayo na nyeupe, ndio mke wa Mwana-Kondoo. Wakiwa wamepambwa hivyo, wanaitwa kwenye karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo katika Yerusalemu Mpya. Bwana-arusi anapokuja kwa ajili ya bibi-arusi Wake—waliokombolewa—atawapeleka katika Yerusalemu Mpya, ambako sherehe ya arusi itafanyika. Kwa hiyo, je, si inaonekana kwamba, kwa maana kamili, waliokombolewa ndio bibi-arusi, wakati jiji lililopambwa “kama bibi-arusi” linaitwa bibi-arusi kwa maana ya mfano tu?

“Wageni” wa Arusi

Mfano wa arusi ya mwana wa mfalme, Mt. 22:2–13, unawakilisha kanisa wakati wa hukumu. Mialiko inatumwa, lakini wengi wanaipuuza, nao wanatangazwa kuwa “hawakustahili.” Miongoni mwa wale wanaokubali mwaliko kuna “wabaya na wema.” Wakati huo wote wanaitwa “wageni.” Wakati wa kuchunguzwa kwa wageni, jambo linalowakilisha Hukumu ya Kuchunguza, wale wabaya ambao hawana vazi la arusi hutupwa nje, kwa sababu ingawa walikuwa wageni walioalikwa na kukubali mwaliko, hawakufanya maandalizi yaliyohitajika. Wengine, kwa kuwa wamefanya maandalizi yaliyotakiwa, wanahesabiwa kuwa wanastahili. Hawaitwi tena “wageni”—sasa ni waliokombolewa, bibi-arusi wa Mwana-Kondoo. Kwa hiyo, “wageni... hawawezi pia kuwakilishwa kuwa bibi-arusi.” PK 427. Bibi-arusi, kanisa la Wazaliwa wa Kwanza, amevaa “vazi la arusi”; amepambwa kwa kitani safi, ing’arayo na nyeupe. Akiwa amepambwa hivyo, yeye ndiye “pambo” la Sayuni. Isa. 49:18. Uzuri wake si uzuri wa umbo au rangi ya uso, bali ni uzuri wa Kweli—uzuri wa utakatifu, uzuri unaolipamba Yerusalemu Mpya.

Safari ya Kurudi Nyumbani

Sasa wote wako tayari kwa safari ya siku saba “hadi mji wa Mungu aliye hai, Yerusalemu wa mbinguni,” Ebr. 12:22—hadi katika mji ambao wameutazamia na kuutamani, “ulio na misingi, ambao mwenye kuubuni na kuujenga ni Mungu.” Ebr. 11:10. Baba na Mwana wako katika gari Lao, “hata maelfu ya malaika.” Zab.

68:17. “Pande zote mbili za gari hilo la mawingu kuna mabawa, na chini yake kuna magurudumu yaliyo hai; na gari linapoinuka, magurudumu yanalia, ‘Mtakatifu,’ na mabawa yanaposogea yanalia, ‘Mtakatifu,’ na msafara wa malaika unalia, ‘Mtakatifu! Mtakatifu! Mtakatifu! Bwana Mungu Mwenyezi!’ Nao waliokombolewa wanapaza sauti, ‘Haleluya!’ wakati gari linapoendelea kuelekea Yerusalemu Mpya.”PK 645.

Akizungumzia safari hii kuu, Uriah Smith anasema:“Kutoka katika dunia yetu hii ndogo tunapita hadi kwenye jua letu lililo umbali wa maili 93,000,000; kisha kwenda kwenye jua jirani lililo karibu nalo, lililo umbali wa maili milioni ishirini na tano mara milioni; kisha kwenda kwenye nyota kubwa ya ncha mbili, ambayo nuru yake huchukua miaka mia nne kufika katika dunia yetu; kisha kupita mifumo, makundi na makundi ya nyota, mpaka tunafika kwenye nyota kubwa ya Rigel, katika Orion, inayong’aa kwa nguvu ya jua elfu kumi na tano kama letu!” D & R 683; Toleo Lililorekebishwa. Je, ni ajabu kwamba baada ya safari kama hiyo, umati mkubwa wa waliokombolewa utapasuka kwa wimbo wa ushindi, ukisema, “Matendo yako ni makuu na ya ajabu, Ee Bwana Mungu Mwenyezi”? Ufu. 15:3.

Orion na Lango la Mbinguni

Katika kundinyota la Orion kuna nebula, au nafasi iliyo wazi, ambayo kwa karne nyingi imewavutia sana wanaastronomia mashuhuri. Mwanaastronomia mmoja alisema, “Nguvu ya uumbaji iliyoumba ulimwengu ilimimina zawadi zake kuu zaidi ndani na kuzunguka Orion.” Kupitia nafasi hii iliyo wazi katika anga kunaonekana njia yenye nuru ing’aayo, ya utukufu usioelezeka.

Wakati wanaastronomia wamekuwa wakishangaa, kutafakari na kuchunguza siri hii kubwa iliyofichika, hawajaweza kuelewa wala kueleza uwepo wa nafasi hii angani. Herschel, mwanzilishi wa unajimu wa kisasa, alitumia muda mwingi kuchunguza tatizo hili, ambalo kwa wanaastronomia bado halijapatiwa suluhisho. Hata hivyo, wamekadiria kwamba nafasi hii ina kipenyo cha zaidi ya maili trilioni 16, na kina chake hakiwezi kupimwa. Kwa nini? Ni kubwa vya kutosha kumruhusu Kristo, pamoja na wakazi wote wa mbinguni, kushuka duniani wakati wa kuja Kwake mara ya pili, Mt. 25:31, na pia wakati wa kuja Kwake mara ya tatu kuruhusu Jiji Takatifu kushuka duniani, Ufu. 21:2, ambako litakuwa makao makuu ya kudumu ya ulimwengu wote. Kupitia kiambaza/korido hii yenye nuru ang’avu, sauti ya Yehova inasikika ikitangaza siku na saa ya kuja kwa Kristo. Marko 13:32.

Kundinyota la Orion huonekana karibu na usiku wa manane mwezi wa Novemba katika anga ya kusini-mashariki. Naye Mwana wa Adamu anaonekana mashariki usiku wa manane. Mt. 24:27; 25:6. Tazama MAw 41; pia Astronomy and the Bible, cha L. A. Reed, sura ya 23.

Furaha ya Waliokombolewa Kufika Nyumbani “Nafasi iliyo wazi katika Orion,” MAw 41, njia ambayo Jiji Takatifu hatimaye litashuka kupitia hiyo kuja duniani, na njia ambayo Kristo, pamoja na Baba na wakazi wote wa mbinguni, watapitia kuja kwa ajili ya waliokombolewa, bila shaka ndiyo njia ambayo msafara wa arusi utapita kuelekea Jiji la Mungu. Huu ndio wakati wa kurudi nyumbani kwa furaha kuu—kuunganishwa tena kwa “familia yote ya Mungu mbinguni na duniani,” Efe. 3:15, “kusanyiko kuu na kanisa la Wazaliwa wa Kwanza, walioandikwa mbinguni.” Ebr. 12:23. Na kurudi nyumbani kwa namna gani! Kama mwanga wa pembeni unaosaidia kuona kwa mbali, tunaambiwa kwa mamlaka nzuri kwamba wakati msafara wa ushindi wa waliokombolewa, ukiambatana na wakazi wote wa mbinguni, unaposonga mbele, “wawakilishi kutoka sehemu zote za ulimwengu wa Mungu watasimama pande zote mbili za njia, wakiwa na hamu ya kupata mtazamo wa umati huo wa ushindi.”

Angalau katika matukio mengine mawili maalumu, wawakilishi kutoka dunia ambazo hazijaanguka walikuwepo au walishiriki. Kwanza, wakati msingi wa dunia hii ulipowekwa, “nyota za asubuhi zilipoimba pamoja, na wana wote wa Mungu wakapiga kelele kwa furaha,” Ayubu 38:6, 7. Tena, wakati Kristo alipovunja vifungo vya kaburi, akatoka akiwa Mshindi mwenye ushindi, na kupaa juu kuanza kazi Yake katika Patakatifu pa hekalu la mbinguni, “wana wa Mungu, wawakilishi wa dunia zisizoanguka” walikusanyika pamoja na majeshi ya malaika kumheshimu MFALME WA UTUKUFU. “Baraza la mbinguni ambalo mbele yake Lusifa alikuwa amemshtaki Mungu na Mwanawe, wawakilishi wa falme zile zisizo na dhambi... wote wapo kumpokea Mkombozi. Wana shauku ya kusherehekea ushindi Wake na kumtukuza Mfalme wao.” TVV 833, 834.

Tangu dhambi ilipoharibu uumbaji huu mzuri, na kazi ya ukombozi kuanza, wakazi wake wamekuwa “tamasha [ukumbi wa maonyesho, pambizoni] kwa ulimwengu [ulimwengu wote wenye wakazi], na kwa malaika [wanaoishi mbinguni], na kwa wanadamu,” [wanaoishi duniani]. 1 Kor. 4:9. Kwa karne zote, dunia hizi ambazo hazijaanguka—“wana wa Mungu”—zimekuwa zikitazama kwa shauku isiyopungua jinsi wokovu wa mwanadamu unavyotekelezwa. Wamefurahia ushindi uliopatikana na kuhuzunika kwa kila kushindwa. Luka 15:7, 10; PK 677. Na sasa, wakati kilele kikuu cha ukombozi kinakaribia kutendeka, je, watapungua hamu ya kushiriki katika sherehe ya mwisho ya Mkombozi? Haiwezekani! “Ulimwengu wote unatazama kwa shauku isiyoelezeka kuona kazi ya kufunga ya pambano kuu kati ya Kristo na Shetani.” 6 T 145.

Kwenye “Bahari ya Kioo”

Hatimaye msafara wa arusi unafika katika Jiji la mbinguni, Yerusalemu Mpya, baada ya kuadhimisha Sabato moja katika safari ya juma hilo. Kulizunguka jiji kuna eneo kubwa kama kioo ang’avu. Eneo hili kwa hakika ndilo “misingi” ya Jiji,

Ebr. 11:10, likienea mbali zaidi ya kuta za jiji. MAw 17. Kuhusu jukwaa hili la uwazi, Uriah Smith anasema: “Huenda likaenea chini na kuwa msingi... wa Jiji lenyewe.” D & R juu ya Ufu. 4:6, uk. 411, toleo la 1944. Huenda hii ni sahihi, kwa kuwa inalingana na maelezo ya Yohana kuhusu barabara ya Jiji, ambayo ni “kama kioo kiang’avu.” Ufu. 21:21. Misingi hii, ambayo ni kumi na miwili, “imepambwa [imeangazwa kwa uzuri] kwa kila aina ya jiwe la thamani,” mawe yanayotoa miale ya nuru ya rangi mbalimbali, yakifanya “kama bahari ya kioo [kwa Kigiriki: bahari ya kioo; yaani uwazi] iliyochanganyika na moto.” Ufu. 21:14, 19, 21; 15:2. Katika mawe haya ya thamani kunaonyeshwa “majina ya mitume kumi na wawili wa Mwana-Kondoo.” Ufu. 21:14. Juu ya eneo hili pana na lenye fahari, linalolizunguka Jiji lenye pembe nne pande zote, Ufu. 21:16, linasimama kundi lisilohesabika la waliokombolewa. Juu ya jukwaa hili wanatembea kuelekea malango kumi na mawili—matatu kila upande—ya Jiji. MAw 16, 17, 12. Hapo wanasimama. Kama ilivyokuwa katika mfano, makabila kumi na mawili, yaliyopangwa katika makundi manne ya makabila matatu kila moja, yalifanya mraba wenye uwazi kuzunguka Patakatifu pa duniani; vivyo hivyo katika utimilifu wa mfano, waliokombolewa watasimama juu ya bahari ya kioo katika “mraba wenye uwazi” kuzunguka Jiji. PK 645, 646.

Mbele ya Ukuta wa Yaspi

Mbele ya waliokombolewa unasimama ukuta wa fahari wa Jiji. Umejengwa kwa yaspi, “jiwe la thamani sana.” Ufu. 21:11, 18., Jiwe hili la thamani linasemekana kuwa na mng’ao wa mawimbi wenye rangi mbalimbali za upinde wa mvua, likiwa na mwangaza wa fuwele kama maji. Kwa kuwa ni “safi kama kioo,” mst. 11, uzuri wa Jiji haujafichwa kabisa machoni pa waliokombolewa.

Ukuta ni “mkubwa na mrefu,” Moffatt anasema “mkubwa na mrefu”—neno “mkubwa” huenda likamaanisha unene wake. Malaika aliyepima alisema ulikuwa mikono 144, au karibu futi 216. Hili huenda likaonyesha unene wake pamoja na urefu wake. Urefu wake ulipimwa furlong 12,000, Ufu. 21:12, 16, 17, au maili 1,500. Wafafanuzi wengine hudai kwamba huu ndio kipimo cha kuzunguka Jiji lote, yaani maili 375 kila upande; wengine wanaelewa kwamba kila upande una maili 1,500. Ni ipi iliyo sahihi? Tutajua tutakapofika katika makao yetu ya jiji.

Hebu tulinganishe ukuta huu na Ukuta Mkuu wa China, ambao bila shaka ndio ukuta maarufu zaidi kuwahi kujengwa na mwanadamu. Ukuta huu una urefu unaotofautiana kati ya futi 15 na 30—karibu sehemu moja ya kumi ya urefu wa ukuta wa Jiji—ukiwa na unene wa futi 25 kwenye msingi wake na futi 15 juu yake. Umejengwa kwa matofali na chokaa na kujazwa mawe ya kawaida. Baada ya miaka elfu mbili, sehemu kubwa yake bado imesimama, wakati kuta nyingine maarufu zimeanguka na kuwa magofu. Hata hivyo, ingawa ni mojawapo ya mafanikio makubwa ya mwanadamu, ni duni kiasi gani ukilinganisha na ukuta wa

Jiji uliojengwa na Mungu! Wakati waliokombolewa watakapokuwa wamesimama mbele ya ukuta huu wa fahari wa mawe ya thamani, wenye malango ya lulu zinazong'aa, mioyo yao lazima itasisimke kwa matarajio ya kuupita hivi karibuni na kuingia katika Jiji!

Kwenye Malango ya Lulu

Kila moja ya malango matatu makubwa katika kila upande wa ukuta wa Jiji imetengenezwa kwa lulu moja kubwa sana. Ufu. 21:12, 13, 21. Katika Zaburi 24:7, 9, ambako malango haya yanaitwa milango, inaonekana kuonyesha kwamba ni malango yenye mabawa mawili. Kwa nini malango yametengenezwa kwa lulu? Lulu hutokana na maumivu na mateso yanayosababishwa na kitu cha kigeni—huenda chembe ndogo tu ya mchanga—kinapoingia ndani ya gamba la chaza. Chaza haiwezi kukiondoa kitu hicho; ikijaribu kufanya hivyo, mwili wake laini ungechanika na kujeruhiwa katika juhudi hiyo isiyo na mafanikio. Kwa hiyo hutulia na kustahimili, na kitu hicho cha ukatili hufunikwa na ute unaotolewa na mwili wake wenyewe. Ute huo polepole hubadilika na kuwa jiwe zuri, lililosuguliwa na lenye thamani kubwa. Vivyo hivyo, waliokombolewa wamepitia majaribu, kukatishwa tamaa, mateso na huzuni, vilivyosababishwa na chembe ya dhambi; lakini "wamevipiga vita vilivyo vizuri," 2 Tim. 4:7, si kwa silaha za kimwili za vita, bali kwa nguvu kuu ya Mungu. 2 Kor. 10:4. Kwa kujitoa kwa Mungu, amebadilisha dhambi iliyokuwa ndani yao kuwa "lulu ya thamani kubwa." Mt. 13:46. Kupitia Kristo "vita vyao vimetimizwa"; Isa. 40:2; na hatimaye wamefika kwenye malango ya lulu, ambayo yamefunguliwa kabisa ili kuwapokea. "Malango yake hayatafungwa kamwe mchana; maana humo hamna usiku." Ufu. 21:25.

"Kabla ya kuingia katika Jiji, Mwokozi huwapa wafuasi Wake ishara ya ushindi, na kuwavika alama za hali yao ya kifalme... Kwa kila mmoja kuna taji, lenye jina lake 'jipya,' Ufu. 2:17, na kama maandishi yaliyokuwa juu ya taji la kuhani mkuu wa duniani, 'Utakatifu kwa Bwana.' Katika kila mkono huwekwa kiganja cha mshindi na kinubi kinachong'aa." PK 645, 646; Ufu. 7:9; 15:2.

Katika Barabara za Dhahabu

Jiji lenye pembe nne linalingana na Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa duniani, ambacho kilikuwa mraba kamili. Katikati yake kuna kiti cha enzi cha Mungu, utimilifu wa mfano wa Sanduku la Agano lililokuwa katikati ya Patakatifu pa Patakatifu pa duniani. Kutoka pande nne za Jiji, kwa mpangilio kamili, waliokombolewa wanapita juu ya bahari ya kioo iliyoangazwa kwa fahari, wakapita ukuta wa yaspi, wakaingia kupitia malango ya lulu; kila mstari mrefu ukiingia kupitia lango lililoandikwa majina ya makabila ambayo kundi hilo ni sehemu yake. Ufu. 21:12. Misafara hii ya ushindi, ikiwa kumi na miwili, inapoingia katika malango ya lulu, inapokelewa na malaika aliye langoni. Wakiwa

wamevikwa mavazi meupe ya nuru na wakipeperusha “mitende [ya ushindi] mikononi mwao,” Ufu. 7:9, wakiwa na taji zao zinazong’aa na vinubi vyenye kung’aa, vikiongezewa uzuri na utukufu unaotoka katika kiti cha enzi, msafara huu mkuu, wa utukufu na ushindi unasonga mbele. Wanapopita katika barabara za dhahabu iliyo kama kioo kuelekea pande nne za kiti cha enzi, wanafanya mandhari ambayo lugha ya mwanadamu haiwezi kueleza wala hata mawazo yenye nguvu zaidi hayawezi kuichora kikamilifu—mandhari ambayo “jicho halikuyaona, wala sikio halikuyasikia, wala hayakuingia katika moyo wa mwanadamu.” 1 Kor. 2:9.

Wanapokaribia pande nne za kiti cha enzi, waliokombolewa “wanauona Paradiso ya Mungu, makao ya Adamu katika hali yake ya kutokuwa na dhambi.” PK 646. Hapa Adamu wawili wanakutana—Adamu wa kwanza, ambaye kwa kosa alipoteza mamlaka yake, na Adamu wa mwisho, “Bwana kutoka mbinguni,” 1 Kor. 15:45, 47, ambaye kwa dhabihu isiyo na kikomo aliikomboa. PK 647. Ndipo unabii wa Isaya utatimia: “Katika siku hiyo wimbo huu utaimbwa katika nchi ya Yuda: Tunayo mji wenye nguvu; wokovu ataufanya kuwa kuta na ngome. Fungua malango, ili taifa lenye haki, linalolinda Kweli, liingie.” Isa. 26:1, 2.

“Muda si mrefu tutakwenda nyumbani,
Muda si mrefu, muda si mrefu.
Tutavuka mawimbi ya bahari;
Hatimaye tutakutana,
Upepo wa dhoruba utakapopita—
Muda si mrefu tutakwenda nyumbani.”

Karibuni Nyumbani

Kama kuhani mkuu wa duniani alivyotoka Patakatifu mwishoni mwa Siku ya Upatanisho, na kwa mikono yake iliyoinuliwa mbinguni akatamka baraka juu ya wana wa Israeli waliosamehewa, vivyo hivyo Yesu, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni, “Alfa na Omega, mwanzo na mwisho, wa kwanza na wa mwisho,” Ufu. 22:13, sasa akiwa amemaliza kazi Yake ya upatanisho, akiwa “katika ukuu juu sana kuliko mtakatifu na malaika,” uso Wake ukiwaangazia “upendo wenye huruma,” PK 646, anainua mikono Yake kuwabariki umati wa waliokombolewa, akisema: “Heri wazitendao amri zake, wapate kuwa na haki kuuendea huo mti wa uzima, na kuingia mjini kwa malango yake.” Ufu. 22:13, 14. “Sauti hiyo, yenye utajiri mkubwa kuliko muziki wowote uliowahi kusikika katika sikio la mwanadamu, inasikika ikisema: ‘Pambano lenu limekwisha.’ ‘Njoni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme uliotayarishwa kwa ajili yenu tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu.’” Mt. 25:34; PK 646. Hatutatambua kikamilifu msisimko wa ajabu wa tukio hili mpaka sisi wenyewe tusikie sauti ya Yesu ikitupa

salamu hii yenye baraka ya “Karibuni nyumbani,” na mpaka sisi wenyewe tuingie kupitia malango ya lulu. “Ee ndugu, uwe mwaminifu, Yesu atakuja hivi karibuni.”

Tunakaribia Nyumbani

Mahali ambapo mti wa uzima unamea,
Na mto unatiririka kwa upole,
Hapo ndipo tunakokwenda;
Na huijaza mioyo yetu kwa wimbo.

Kwa maana huiweka mioyo ikiwaka kwa furaha,
Tunapopanda mbegu ya injili,
Kwa ajili ya deni la upendo tunalodaiwa
Kwa Yule aliyebeba makosa yetu.

Ingawa ulimwengu umejikita katika kuangamiza,
Mwanadamu anamwaga damu ya ndugu yake,
Akijaza mioyo hofu kuu,
Bado kuna amani ndani ya roho zetu.

Wanatimiza unabii,
Ishara za ajabu, kuu na za kusisimua,
Wakati watu wa Mungu watakapokuwa tayari,
Tunapokaza mwendo kuelekea lengo.

Mahali ambapo mti unachanua kwa manukato,
Mto wa uzima unatiririka kwa upole;
Hapo, ambako upendo unaendelea kunukia milele,
Tutapata makao yetu, nyumba yetu tamu.— Arthur Mountain (Imetumika kwa ruhusa)

36. ARUSI YA MWANA-KONDOO

Sherehe Nne za Ukombozi

Mara nne katika kazi ya Kristo, Mbingu husherehekea matukio manne makuu katika maendeleo ya mpango wa ukombozi. Kwanza, wakati alipokuwa Mtoto mchanga wa Bethlehemu, aliingia katika ua wa dunia ili kuwa Dhabihu yetu; Luka 2:3-20. Pili, wakati aliingia Patakatifu pa hekalu la mbinguni ili kuwa Kuhani wetu Mkuu, Zab. 24:7-10. Tatu, wakati aliingia Patakatifu pa Patakatifu, ndani ya pazia la pili, ili kutenda kazi ya Hakimu, Dan. 7:9-14; Isa. 63:1-6. Kila moja ya sherehe hizi kwa kweli ilikuwa wonyesho wa fahari wa kibali cha Mbingu juu ya kazi ya Mwana-Kondoo wa Mungu. Sherehe ya nne, ambayo itafanyika baada ya kufungwa kwa rehema, itakuwa yenye utukufu mkubwa kuliko sherehe zote zilizotangulia, kwa sababu wakati huo “arusi ya Mwana-Kondoo” itafanyika, ikitimiza unabii: “Na tufurahi, tukashangilie, tukampe utukufu; kwa maana arusi ya Mwana-Kondoo imekuja, na mke wake amejifanya tayari.” Ufu. 19:7.

Mandhari ya Sherehe ya Nne

Katika tukio hili, wote waliokombolewa kutoka katika makabila kumi na mawili sasa wamekusanyika pande zote nne za kiti cha enzi. Kila kundi limeingia katika Jiji kupitia lango linalobeba jina la familia yake. Bila shaka, haiwezekani kabisa kutoa picha inayotosheleza ya mandhari hii; hata hivyo, tutapoteza mengi tusipojaribu, kwa namna yetu ya kibinadamu, kutafakari kwa mawazo baadhi ya mazingira haya na utukufu wake usioelezeka. Kama vile katika Patakatifu pa duniani sanduku lilivyokuwa katikati ya Patakatifu pa Patakatifu, vivyo hivyo katika Patakatifu pa mbinguni, kiti cha enzi cha Mungu, ambacho ndicho utimilifu wa mfano huo, kiko "katikati ya Paradiso ya Mungu," kikichukua nafasi ya katikati ya Yerusalemu Mpya. Ufu. 2:7; 22:1,2. "Juu sana ya jiji, juu ya msingi wa dhahabu iliyong'arishwa, kuna kiti cha enzi kilichoinuliwa juu sana." Isa. 6:1; PK 664. Kimewekwa juu ya Mlima Sayuni. Zab. 48:2; Ebr. 12:22. Kiti cha enzi kiko juu kiasi gani? Biblia haituelezi, lakini tunajua kwamba kiko juu vya kutosha kuweza kuonekana na Shetani na jeshi lake wakati baadaye watakapolizunguka Jiji wakikusudia kuliteka. Kwa kuzingatia jambo hili, wanahisabati wanaoaminika wamekadiria kwamba, ili mtu aweze kuona juu ya ukuta wenye urefu wa futi 216 hadi katikati ya Jiji, umbali wa angalau maili 187.12, kiti cha enzi lazima kiwe juu kwa maili kadhaa, kisipungue urefu wa Mlima Everest. Kwa vyovyote vile, ni "kikuu na kuinuliwa juu," kiko "juu sana ya Jiji."

Kiti cha Enzi

Kiti cha enzi chenyewe ni "kiti cha enzi cha utukufu." "Upindo wake [wa viumbe waliotukuzwa] ukaijaza hekalu," Isa. 6:1, kama vile ishara za malaika katika Patakatifu pa duniani zilivyolizunguka kabisa sanduku na kutengeneza kifuniko kinachomeremeta juu yake.

Pande zote mbili za kiti cha enzi wanasimama maserafi, utimilifu wa mfano wa zile sanamu mbili za malaika zilizotengenezwa kwa dhahabu safi, zilizosimama juu ya kiti cha rehema kilichokuwa juu ya sanduku. Hawa, wakiwa ndio wawili walioinuliwa zaidi katika kundi la malaika, wanasimama kama walinzi wenye heshima wa kiti cha enzi cha Mungu na wa sheria Yake takatifu. WiM 357.

Juu ya kiti cha enzi, katikati ya mandhari hii yote, katika utukufu usioelezeka, ameketi Mungu Baba katika "umilele Wake mkuu na mtulivu," ME 417, na upande Wake wa kulia yuko Mwana. Utukufu unaotoka kwao ni mkubwa sana hivi kwamba: "Mji ule hauhitaji jua . . . kuuangazia; kwa maana utukufu wa Mungu umeutia nuru, na taa yake ni Mwana-Kondoo." Ufu. 21:23. Kama vile nyota hazionekani wakati wa mchana kwa sababu ya mwanga mkuu zaidi wa jua, vivyo hivyo jua katika Yerusalemu Mpya, ingawa linang'aa kwa nguvu mara saba zaidi kuliko hapa duniani, Isa. 30:26, halionekani kwa sababu ya mwanga mwingi

unaotoka katika kiti cha enzi cha Mungu na kufika hadi sehemu za mbali kabisa za Jiji.

Upinde wa Mvua Unaouzunguka Kiti cha Enzi

"Na kulikuwa na upinde wa mvua kuuzunguka ule kiti cha enzi." Ufu. 4:3. Mwanga unaoakisiwa na kutoka katika kiti cha enzi si mwanga mkali usio na rangi; umegawanyika katika rangi zake zote nzuri, ukifunua uzuri wa asili uliomo ndani ya mwanga. Lakini rangi hizi zinazong'aa kuzunguka kiti cha enzi cha Mungu ni nzuri mara nyingi zaidi kuliko zile za upinde wa mvua wa duniani, kama vile mbingu zilivyo nzuri zaidi kuliko dunia. Ikiwa umewahi kuona upinde wa mvua maradufu, ambapo upinde wa kwanza huwa mkali sana kiasi cha kufanya wa pili kuakisiwa kutoka kwake, bila shaka ulivutiwa na mandhari hiyo. Lakini vipi kuhusu upinde wa mvua unaozunguka kiti cha enzi cha Mungu? Unafikiri una akisi ngapi?

Upinde wa mvua wa mbinguni uko "kuzunguka" kiti cha enzi, wala si kama tao linaloinama juu yake. Katika maisha haya hatuoni kamwe upinde wa mvua uliokamilika.

"Maisha yetu hapa ni duara zilizovunjika,
Utukufu bado haujaonekana,
Kwa maana ni nusu tu ya upinde mzuri wa Mungu
Inayoonekana kwa mwanadamu hapa chini.

Nyuma ya mawingu rangi hukutana,
Ikiwa kamili; baadaye itaonekana
Agano la upendo limekamilika—
Upinde wa Mvua 'Unaouzunguka Kiti cha Enzi.'" — Mwandishi Hajulikani

Maana ya Upinde wa Mvua

Kama vile upinde wa kwanza wa mvua ulivyokuwa ishara ya agano la Mungu na familia ya wanadamu kwamba hakutakuwa tena na gharika ya kuiangamiza dunia, Mwa. 9:8-17, vivyo hivyo upinde wa mvua unaozunguka kiti Chake cha enzi ni nembo ya agano Lake la milele la amani na waliokombolewa. "Fadhili zangu hazitaondoka kwako, wala agano langu la amani halitaondolewa." Isa. 54:8-10. Ni "hakikisho kwamba Mungu ni wa kweli; kwamba ndani Yake hamna kubadilika, wala kivuli cha kugeuka …… Heshima ya kiti Chake cha enzi imewekwa rehani kwa ajili ya kutimizwa kwa neno Lake kwetu." 8 TShu 23. Ni ahadi kwamba Mungu atatimiza ahadi Zake zote za wokovu kwa wale waliomtumaini. Ni uhakikisho Wake kwamba "taabu haitainuka mara ya pili," Nahumu 1:9, na kwamba kama vile alivyotimiza ahadi Yake kwa Nuhu, vivyo

hivyo dunia haitaharibiwa tena kwa moto. “Upinde wa ahadi unaozunguka kiti cha enzi huko juu ni ushuhuda wa milele kwamba ‘Mungu aliupenda ulimwengu hivi, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.’ Unautangazia ulimwengu wote kwamba Mungu hatawaacha kamwe watu Wake katika pambano lao dhidi ya uovu. Ni uhakikisho kwetu wa nguvu na ulinzi maadamu kiti cha enzi chenyewe kitaendelea kuwepo.” TVV 493.

“Upinde wa mvua unaotanda katika mbingu kwa tao lake la mwanga ni ishara ya agano la milele kati ya Mungu na kila kiumbe hai. Mwa. 9:16 . . . Kama vile upinde katika wingu unavyotokana na muungano wa mwanga wa jua na mvua, vivyo hivyo upinde ulio juu ya kiti cha enzi cha Mungu unawakilisha muungano wa rehema Yake na haki Yake.” El. 115.

Kukusanyika Kuzunguka Kiti cha Enzi

“Katikati ya kiti cha enzi na kuzunguka kiti cha enzi” wako wale wenye uhai wanne, Ufu. 4:6,7, “na walimetameta kama rangi ya shaba iliyong’arishwa.” Eze. 1:3,7. Kama walivyofananishwa katika viwango vinne vya Israeli, Hes. 2:3-21, na kama Ezekieli alivyowaeleza, kundi “lililo kama simba” liko upande wa kusini; kundi lenye “uso wa mwanadamu” liko upande mwingine; na upande wa kaskazini liko kundi “lililo kama tai arukaye.” Eze. 1:10. Makundi haya yana uhusiano wa karibu zaidi na kiti cha enzi. Karibu na wale viumbe hai wanne, kuzunguka kiti cha enzi, kuna “viti vya enzi ishirini na vinne,” ambavyo wameketi juu yake “wazee ishirini na wanne.” Ufu. 4:4. Katika Patakatifu pa duniani, hawa waliwakilishwa na zamu ishirini na nne za makuhani, kila moja ikihudumu mara mbili kwa mwaka, kwa juma moja kwa wakati mmoja. 1 Nya. 24:1-19; 2 Nya. 31:2. Makundi yote mawili yamevikwa “mavazi meupe,” na wana “taji za dhahabu” vichwani mwao. Ufu. 4:4. Kila mmoja wao ana kinubi. Wao “wamekombolewa . . . kutoka kila kabila, na lugha, na jamaa, na taifa.” Ufu. 5:8-10. Hawa ndio “mkutano wa mateka walioachiliwa wakati wa ufufuo Wake,” Mt. 27:50-53; Efe. 4:8, “wawakilishi wa lile kundi kubwa litakalotoka katika kaburi wakati wa kuja Kwake mara ya pili.” TVV 833,834.

Kama “wawakilishi,” wengine wataongezwa kwao “wakati wa kuja Kwake mara ya pili.” Kwa kundi la kwanza, lililo “karibu zaidi na kiti cha enzi,” wataongezwa “wale ambao hapo awali walikuwa na bidii katika kazi ya Shetani, lakini ambao, wakiwa wameokolewa kama kuni zilizonyanguliwa kutoka motoni, wamemfuata Mwokozi wao kwa kujitoa kwa kina na kwa bidii.” PK 665. Paulo, aliyekuwa mtesi na baadaye akawa mtume mkuu, pamoja na Maria Magdalene, ambaye Yesu alimtoa pepo saba, wanaweza kwa kufaa kuwa mifano ya kundi hili.

Kwa kundi la pili, wale wazee ishirini na wanne, wataongezwa “wakati wa kuja Kwake mara ya pili” wale “waliokamilisha tabia za Kikristo katikati ya uongo na kutokuamini,” PK 665, na ambao hatimaye wakawa viongozi wakuu katika kazi

ya Mungu. Watu kama Luther na viongozi wengine wa Matengenezo, waliosimama kwa ujasiri kwa ajili ya ukweli wa Biblia katikati ya mafundisho ya uongo ya mamlaka ya kipapa, wanaweza kuwa mifano mizuri ya kundi hili. Wengine watakaoongezwa kwa wale waliozunguka kiti cha enzi ni "wale ambao, kama wale 144,000, walilihesimu sheria ya Mungu wakati ulimwengu wa Kikristo ulipotangaza kuwa sheria hiyo imebatilishwa, na mamilioni ya watu wa vizazi vyote waliouawa kwa sababu ya imani yao." Na zaidi ya hapo kuna "mkutano mkubwa ambao hakuna mtu awezaye kuuhesabu, wa kila taifa, na kabila, na jamaa, na lugha . . . wakiwa wamevikwa mavazi meupe"—ishara ya haki isiyo na doa ya Kristo ambayo sasa ni yao—"na matawi ya mitende mikononi mwao," ishara ya ushindi wao. Ufu. 7:9; PK 665.

Waliokombolewa wamezungukwa na "malaika wote," Ufu. 7:11, "elfu kumi mara elfu kumi, na maelfu ya maelfu," Ufu. 5:11. Hapo wamesimama kama jeshi linalomeremeta, kana kwamba likiwa limewekwa kulinda waliokombolewa. Na zaidi yao kuna wawakilishi wa dunia ambazo hazikuanguka, ambao kutoka sehemu zote za ulimwengu wa Mungu walijiunga na umati huo wa ushindi wakati Yesu alipowaongoza waliokombolewa kwenda katika Jiji. Hakuna maandamano yoyote ya duniani yaliyowahi kufanyika kusherehekea kutawazwa kwa mfalme au malkia ambayo yanaweza kulinganishwa kwa idadi, uwakilishi wa ulimwengu mzima, au fahari inayong'aa, na maandamano haya yaliyokusanyika kusherehekea kutawazwa kwa pili kwa Mfalme Yesu na arusi ya Mwana-Kondoo. Hakuna kusanyiko kama hili lililowahi kupamba nyua za Mbingu. Ni mandhari inayozidi maelezo yote.

Sherehe: Oratorio yenye Sehemu Saba

Sasa kila kitu kiko tayari kwa sherehe hii kuu ya fahari—oratorio yenye sehemu saba. "Ujumbe mkuu wa kila wimbo ni wokovu kwa Mungu wetu, na kwa Mwana-Kondoo." PK 665. Ni mlipuko mmoja mkubwa na unaoendelea wa nyimbo za furaha na sifa za ibada. Mara mbili unaitwa "wimbo mpya," Ufu. 5:9; 14:3, labda kwa sababu "haujawahi kuimbwa hapo awali katika Mbingu." ShuW 433. Ingawa hauwezi kuelezeka kikamilifu, tunaweza kukusanya baadhi ya nyimbo zinazoimbwa na makundi mbalimbali, na labda kupata mwonjo hafifu wa msukumo wake wa ajabu. Tumaini letu pekee la kujua kwa kweli itakuwaje ni kuwa miongoni mwa waliokombolewa wakati sherehe hii ya arusi ya Mwana-Kondoo itakapofanyika.

Wimbo wa wenye uhai Wanne

Kundi hili la viumbe waliokombolewa lililo katikati kabisa ya kiti cha enzi linaonekana kuongoza. Kila mmoja wao ana kinubi. Ufu. 5:8. Wao "humtukuza, na kumheshimu, na kumshukuru yeye aketiye juu ya kiti cha enzi," nao "hawapumziki mchana wala usiku, wakisema, Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu,

Bwana Mungu Mwenyezi, aliyekuwako na aliyeko na atakayekuja." Ufu. 4:6-9. Kwa kuwa wimbo wao unaendelea bila kukoma, inaonekana kana kwamba ni mwangwi wa taratibu unaoambatana na nyimbo zinazofuata. Wimbo wa Wazee Ishirini na Wanne Hawa wana uhusiano wa karibu sana na kundi la kwanza. Wao pia wana vinubi. Wakitupa taji zao mbele ya kiti cha enzi, waliimba wimbo mpya wakisema: "Umestahili, Ee Bwana, kupokea utukufu na heshima na nguvu; kwa kuwa Wewe ndiwe uliyeviumba vitu vyote, na kwa sababu ya mapenzi Yako vilikuwako, navyo vikaumbwa." "Umestahili . . . kwa maana ulichinjwa, ukamnunulia Mungu kwa damu Yako watu wa kila kabila, na lugha, na jamaa, na taifa; ukawafanya kuwa wafalme na makuhani kwa Mungu wetu; nao wanatawala juu ya nchi." Ufu. 4:10,11; 5:8-10.

Wimbo wa 144,000

Kundi hili, "likiwa na vinubi vya Mungu," sasa linachukua zamu ya kuimba. Baada ya "kushinda juu ya yule mnyama, na juu ya sanamu yake, na juu ya chapa yake, na juu ya hesabu ya jina lake," waliimba "kama wimbo mpya mbele ya kiti cha enzi, na mbele ya vile viumbe hai vinne, na wale wazee; wala hakuna mtu aliyeweza kujifunza ule wimbo ila wale mia na arobaini na nne elfu, ambao wamenunuliwa katika nchi." Ufu. 15:2; 14:1-3. Ni wimbo wa ukombozi wao kutoka kwa mnyama na sanamu yake; ni wimbo wa uzoefu wao, wakisema: "Matendo yako ni makuu, na ya ajabu, Bwana Mungu Mwenyezi; njia zako ni za haki na Kweli, Mfalme wa watakatifu. Ni nani asiyekucha, Ee Bwana, na kulitukuza jina lako? Kwa kuwa Wewe peke yako ndiwe mtakatifu; kwa maana mataifa yote watakuja na kusujudu mbele Zako; kwa kuwa matendo Yako ya haki yamefunuliwa." PK 649; Ufu. 15:2-4. Wimbo huu, unaoitwa "wimbo wa Musa . . . na wimbo wa Mwana-Kondoo," Ufu. 15:3, unaheshimu ushindi na ukombozi ulio mkuu zaidi kuliko "wimbo wa Musa" uliosherehekea ukombozi wa Israeli kutoka katika majeshi makuu ya Farao kwenye Bahari ya Shamu, ambako "Bwana ametenda kwa utukufu mkuu." Kut. 15:21.

Wimbo wa "Mkutano Mkubwa"

"Baada ya hayo nikaona, na tazama, mkutano mkubwa ambao hakuna mtu awezaye kuuhesabu, wa kila taifa, na kabila, na jamaa, na lugha, wamesimama mbele ya kiti cha enzi, na mbele ya Mwana-Kondoo . . . wakilia kwa sauti kuu, wakisema, Wokovu una Mungu wetu aketiye juu ya kiti cha enzi, na Mwana-Kondoo." Ufu. 7:9,10. "Kwa sauti kuu"—kwa hakika ndivyo kwaya inayoundwa na waimbaji wasiohesabika ingeimba. Na wanaporudia tena na tena maneno ya wimbo wao, wanaifanya Mbingu yote ivume.

Kiitikio cha 'Haleluya'

Kama hitimisho linalofaa la oratorio hii kuu kuliko zote, inakuja kwaya ya haleluya. Yohana anasema: “Baada ya hayo nikasikia sauti kuu kama ya mkutano mkubwa wa watu katika Mbingu, wakisema, Haleluya; Wokovu, na utukufu, na heshima, na nguvu, ni za Bwana Mungu wetu; kwa maana hukumu zake ni za kweli na za haki; kwa maana amemhukumu yule kahaba mkuu, aliyeiharibu nchi kwa uasherati wake, naye amelipiza kisasi cha damu ya watumwa Wake mkononi mwake.” “Wakasema tena, Haleluya! …… Na wale wazee ishirini na wanne na wale viumbe hai vinne wakaanguka chini, wakamsujudia Mungu aketiye juu ya kiti cha enzi, wakisema, Amina! Haleluya!” Kisha ikafuata “sauti ya mkutano mkubwa,” “kama sauti ya jeshi kubwa na sauti ya mawimbi mengi, na ngurumo ya radi nzito,” Moffatt akisema:

Haleluya, kwa maana Bwana Mungu Mwenyezi anatawala.

Na tufurahi, tukashangilie, tumpe utukufu;

Kwa maana arusi ya Mwana-Kondoo imekuja,

Na mke wake amejifanya tayari. Ufu. 19:1-7.

“Amina” Inayoimbwa na Malaika

“Nami nikasikia sauti ya malaika wengi kuizunguka ile kiti cha enzi na wale viumbe hai na wale wazee … wakisema kwa sauti kuu, Anastahili Mwana-Kondoo aliyechinjwa, kuupokea uweza, na utajiri, na hekima, na nguvu, na heshima, na utukufu, na baraka.” Ufu. 5:11,12. “Na malaika wote . . . wakaanguka mbele ya kiti cha enzi kifudifudi, wakamwabudu Mungu, wakisema, Amina: Baraka, na utukufu, na hekima, na shukrani, na heshima, na uweza, na nguvu, ni za Mungu wetu hata milele na milele. Amina.”

Ufu. 7:11,12.

Jinsi inavyofaa kwamba “Amina” imeachwa kwa malaika kuimba! Hawajawahi kuanguka, kwa hiyo hawajui uzoefu wa ukombozi. Lakini kwa nguvu zao zote za sauti zenye kupendeza wanaweza kusema “Amina” kwa kila kitu ambacho makundi mengine yameimba. “Amina”—neno linalofafanuliwa kuwa na maana ya kweli au ukweli; neno linalotumiwa kama uthibitisho wenye nguvu na chanya, likiweka, kana kwamba, muhuri wa Ukweli juu ya kauli inayoambatana nalo na kuifanya iwe thabiti kama kiapo. Kwa hiyo malaika wanaimba ile kuu: “Amina na Amina.”

Kiitikio cha Baba

Kisha inakuja kilele cha oratorio hii isiyoweza kuelezeka kwa ukuu wake. Ni solo. “Sauti ikatoka katika kiti cha enzi.” Ufu. 19:5. Kila sauti nyingine inanyamaza. Sasa kamba ya kinubi inaguswa. Sikiliza! Ni sauti yenye nguvu, yenye kupendeza, iliyo wazi, inayodhihirisha upendo usio na kikomo—sauti inayofika hadi miisho ya ulimwengu. Hawezi tena kukaa kimya. Kama sehemu

nyingine za oratorio hii, solo ya Baba kwanza inatoa sifa kwa Mwana Wake mwenyewe:

"Msifuni Mungu wetu, enyi watumishi Wake wote,
Nanyi mnaomcha, wadogo kwa wakubwa." Ufu. 19:5.

Sefania ametupatia maelezo kamili zaidi ya wimbo huu wa Baba. Anasema:

"Wa Milele amewaondoa adui zako,
Amewafukuza maadui zako;
Mfalme wa Israeli Yu katikati yako,
Hutakuwa na taabu tena.
Usiogope, usilegeze mikono yako, Ee Sayuni."
"Wa Milele, Mungu wako, Yu katikati yako,
Shujaa wa kuwaokoa;
Anafurahia sana kwa ajili yako,"

Anafanya upya upendo Wake,

"Anafurahi juu yako kwa kuimba kwa shangwe." Sef. 3:15-17, Moffatt.

Au, kama Tafsiri ya Authorized Version inavyosema:

"Katika siku hiyo itasemwa juu ya Yerusalemu:

Bwana Mungu wako atakuokoa,
Atafurahi juu yako kwa furaha;
Atatulia katika upendo Wake,
Atakufurahia kwa kuimba."

Mwitikio wa Ulimwengu

Katika kuitikia mwito wa Baba: "Msifuni Mungu wetu, enyi watumishi Wake wote, Nanyi mnaomcha, wadogo kwa wakubwa," si wawakilishi tu wa dunia ambazo hazikuanguka waliokuja kumheshimu Mkombozi, bali: "Kila kiumbe kilicho mbinguni, na juu ya nchi, na chini ya nchi, na baharini, na vitu vyote vilivyomo ndani yake, nikavisikia vikisema, Baraka, na heshima, na utukufu, na uweza, ni wake yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na Mwana-Kondoo, hata milele na milele." Ufu. 5:13. Dunia ambazo hazikuanguka, katika kila sehemu ya utawala mkuu wa Mungu, zinafurahi kuwakilishwa katika oratorio hii ya ulimwengu; kwa maana zinajua kwamba kama Yesu asingeshinda dhidi ya Shetani, si dunia hii tu bali dunia nyingine zote zingekuwa chini ya utawala wake.

Yesu, Mwokozi wa Ajabu

Yesu anafanya nini wakati wa sherehe hii? Jambo pekee linalotajwa kumhusu ni kwamba ameketi juu ya kiti cha enzi pamoja na Baba. Akiwa amezungukwa na wale aliowakomboa, uso Wake mzuri uking'aa kwa furaha na kutoa miale ya utukufu na shangwe, sasa maombi Yake ya mwisho kwa ajili ya wapendwa Wake yamejibiwa: "Baba, nataka hao ulionipa wawe pamoja nami nilipo; wapate kuutazama utukufu wangu." Yoh. 17:24. Anaona "mazao ya taabu ya nafsi Yake, naye ameridhika." Isa. 53:11. Anapumzika katika upendo Wake—upendo na furaha ambayo ni kuu sana kiasi kwamba haiwezi kusemwa kwa maneno wala kuimbwa kwa wimbo. Mwokozi wa thamani! Mkombozi wa ajabu, wa ajabu!

Sherehe ya Arusi

Kristo Akipewa Taji la "MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA" Yohana anaiita sherehe hii ya nne ya ukombozi "arusi ya Mwana-Kondoo." Ufu. 19:7. Kristo, Bwana-arusi, amewaleta waliokombolewa katika makao yao mazuri, Yerusalemu Mpya. Wao ni bibi-arusi Wake, "mke wake [ambaye] amejifanya tayari . . . amevikwa kitani safi, ing'arayo na nyeupe . . . [ambayo ni] haki ya watakatifu." Mst. 7,8. Hili ndilo vazi la utakaso, vazi la arusi, lililofumwa duniani wakati wa uzoefu wa maisha yote katika mahali pa kukutana na Mungu. Arusi inafanyika katika Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni, ambako Kristo anapokea ufalme Wake, Yerusalemu Mpya, bibi-arusi Wake. MAw 251.

Kama vile bibi-arusi anavyopokea jina jipya wakati wa arusi yake—jina la bwana-arusi—vivyo hivyo bibi-arusi wa Kristo, waliokombolewa, "yeye ashindaye," anapewa "jina jipya," jina linalowakilisha tabia: "Ambalo hakuna mtu alijua isipokuwa yeye anayelipokea." Ufu. 2:17. Pia linaitwa "jina la Baba," Ufu. 14:1; 22:4, kwa sababu kupitia kuzaliwa mara ya pili, waliokombolewa wanakuwa washiriki wa asili Yake; wao ni "uzao Wake," wana Wake na binti Zake. Mdo. 17:28.

Kutawazwa kwa mara ya kwanza kwa Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu pa mbinguni kulifanyika mwanzoni mwa kazi Yake ya upatanisho huko Mbinguni; kutawazwa Kwake kwa pili katika Patakatifu pa Patakatifu kutafanyika mwishoni mwa kazi hiyo. Wakati huo: "Juu ya vazi Lake na juu ya paja Lake ameandikwa jina hili, MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA." Am. 19:13,16. Kwa kweli amefunikwa na heshima za kifalme. Juu ya taji Yake: "Ana Jina limeandikwa, asilolijua mtu ila Yeye Mwenyewe." Ufu. 19:13. Kama vile jina linalotolewa na Mbingu linavyowakilisha tabia—matokeo ya pambano na ushindi dhidi ya adui—vivyo hivyo katika jina hili alilopewa Kristo mwishoni mwa kazi Yake ya upatanisho, kumefungwa mateso yote ya ushindi ambayo ukombozi umegharimu; mateso ambayo hakuna mwanadamu awezaye kuyaelewa kikamilifu. Tunachoweza kuelewa kwa kiasi kikubwa ni kwamba Jina hili linamaanisha: "Mwaminifu na wa Kweli," "Neno la Mungu." Mst. 11,13. Jina hili

lililo juu ya taji ya Kristo linalingana na maandishi: “UTAKATIFU KWA BWANA” yaliyokuwa kwenye bamba la dhahabu la kilemba, “taji takatifu,” Kut. 29:6, lililovaliwa na kuhani mkuu wa duniani.

Sura hii ya 19 ya Ufunuo inaonekana kuonyesha kwamba kutawazwa kwa Kristo kuwa: MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA kunafanyika wakati wa arusi ya Mwana-Kondoo. Mst. 7,16. Taji, muhuri wa arusi, linapotolewa kwa Bwana-arusi:

“Sauti kuu ya watu wengi katika Mbingu” inalipuka kwa nguvu katika “HALALUYA” kuu na yenye kuendelea. Mst. 1-6. Mlipuko huu wa fahari wa muziki na sifa za ibada unaimbwa na makundi yote yaliyoungana—waliokombolewa wote, umati usiohesabika wa malaika, na wawakilishi wa dunia ambazo hazikuanguka waliopo katika tukio hili. Je, unaweza kutafakari mandhari hiyo? Je, unaweza kusikia muziki huo? Ee, itakuwaje kuwa huko! Kwa hakika, hatuwezi kumudu kuikosa!

Karamu ya Arusi ya Mwana-Kondoo

Baada ya arusi ya Mwana wa Mfalme, Mt. 22:2, inafuata “karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo.” Ufu. 19:9. Kwa tukio hili, Mbingu imeandaa: “meza ya fedha safi . . . yenye urefu wa maili nyingi,” ikiwa imelemewa na kila aina ya matunda kutoka katika mti wa uzima. MAw 19. Hatuambiwi meza hii ina urefu wa maili ngapi. Wakati mwingine tunafikiri kwamba inatandazwa kutoka upande mmoja wa Jiji hadi upande wake wa pili, jambo ambalo kwa hakika lingekuwa “lenye urefu wa maili nyingi.” Lakini katika picha tunayojenga akilini, ni lazima tukumbuke kwamba, ingawa hatujui mahali pake hasa, tunajua kwamba kila kitu kingine katika Jiji kiko “kuzunguka kiti cha enzi.” Upinde wa mvua, wazee ishirini na wanne, na viumbe hai wanne wako “kuzunguka kiti cha enzi.” Ufu. 4:3,4,6. Kama ilivyoonyeshwa katika mfano wa Patakatifu pa duniani, vivyo hivyo katika Yerusalemu Mpya, malaika wanakizunguka kiti cha enzi kilicho katikati ya Jiji pande zote. Majumba ambayo waliokombolewa watakaa, Yoh. 14:2,3, pia yako pande zote za kiti cha enzi. “Mti wa uzima ulio katikati ya Paradiso ya Mungu” unaweka Bustani ya Edeni karibu na kiti cha enzi. Linganisha Mwa. 2:9 na Ufu. 2:7. Waliokombolewa, ambao baadaye wataketi katika meza hii, wameingia katika Jiji kupitia malango yake kumi na mawili yaliyo katika pande nne za ukuta wa Jiji, na wamekusanyika kuzunguka kiti cha enzi. Ni jambo lenye maana sana kwamba meza ambayo waliokombolewa wote watakusanyika pamoja ni ya fedha, ishara ya fidia iliyolipwa kwa ajili ya ukombozi wao! Kut. 30:12,13. Huu ndio wakati ambao Yesu, Mkombozi, akishuka kutoka katika kiti Chake cha enzi: “atajifunga mwenyewe, na kuwaweka [waliokombolewa] mezani, naye atatoka na kuwahudumia.” Luka 12:36,37.

Katika mojawapo ya mifano Yake, Yesu ametueleza kuhusu “karamu hii kuu” ambayo wote wamealikwa. Luka 14:16-24. Mwito wa mwisho wa karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo sasa unatolewa: “Njoni, kwa maana vitu vyote vimekwisha kuwa tayari.” Jihadharini tusije tukaruhusu “kipande cha shamba” au “jozi tano za ng’ombe,” au mambo ya kifamilia, au mali nyingine yoyote ya duniani, au wajibu wa muda, kujaza sana mawazo yetu kiasi cha kuanza “kutoa udhuru” kwamba hatuna “muda” kwa ajili ya mambo ya milele. Sasa, kuliko wakati mwingine wowote uliopita, mwito huu unatolewa si kwa wale wanaodai kuwa Wakristo tu, bali pia kwa wale walio katika “njia kuu na vichochoro vya mji,” na katika “barabara kuu na ua” za nchi za kipagani. Maelfu katika sehemu zenye giza zaidi za dunia wanaitikia na kujitayarisha kwa ajili ya “karamu kuu.” Hivi karibuni sana, “ujumbe huu wa kulazimisha” utakuwa umetimiza kazi yake, na nyumba ya Mungu itajazwa. Mst. 23. Ikiwa sisi tunaishi katika nchi zilizo na nuru, ambako Biblia inapatikana kwa wote, na ambako injili hii ya ufalme inahubiriwa mbele ya masikio yetu—ikiwa tutaudharau mwito huu, je, haitasemwa juu yetu kama ilivyosemwa juu ya wale waliokuwa katika mfano: “Hakuna hata mmoja wa hao . . . atakayeionja karamu yangu.” Mst. 24. Je, tunaweza kumudu kukabiliana na hasara kubwa kama hiyo na kujinyang’anya nafasi katika meza ya fedha katika Yerusalemu Mpya?

Badala yake, je, hatutasema kwa azimio na kwa matarajio yenye furaha:

“Nataka kuwa huko, ninakusudia kuwa huko,
Ninatarajia kuwa huko, naam;
Nataka kuwa huko, ninakusudia kuwa huko,
Ninatarajia kuwa huko—je, wewe?”.

37. HUKUMU YA BARAZA LA KITI CHA ENZI CHA YEHOVA

Kushuka kwa Mji Mtakatifu

Mwisho wa miaka elfu, wakati hukumu ya waovu inapokuwa imekamilika, Kristo anarudi tena duniani ili kutekeleza hukumu Yake ya haki na kuitakasa dunia kutokana na dhambi. Kwa ajili hiyo amevaa “mavazi ya kisasi,” Isa. 59:17, mavazi “yaliyoviringishwa katika damu,” Isa. 9:5, “yaliyotiwa katika damu,” Ufu. 19:13, kwa maana hiyo ndiyo “siku ya kisasi cha Bwana, na mwaka wa malipo kwa ajili ya mashindano ya Sayuni.” Isa. 34:8. Ni siku ambayo, katika moto

uwakao, Ataleta “kisasi juu yao wasiomjua Mungu, na wasioitii Injili,” II The. 1:8.

“Anaambatana/Anasindikizwa na jeshi la waliokombolewa, na anafuatwa na msafara wa malaika.” PK 662. “Miguu yake itasimama siku hiyo juu ya Mlima wa Mizeituni, ambao ... utapasuka katikati yake ... na kutakuwa na bonde kubwa sana.” Zek. 14:4,5. Miguu ya Kristo inapogusa Mlima wa Mizeituni, uwanda mkubwa unaofanywa hapo unasafishwa na kutayarishwa kuupokea Mji Mtakatifu, ambao utashuka kupitia nafasi iliyo wazi katika Orion, lango kati ya dunia na mbingu.

Kisha, wanapotazama juu, waliokombolewa wanaona “Yerusalemu Mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni.” Tazama PK 662,663; EW 41. Na sauti kuu kutoka mbinguni inasikika ikisema: “Tazama, maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, naye atafanya maskani yake pamoja nao, nao watakuwa watu wake, na Mungu Mwenyewe atakuwa pamoja nao, naye atakuwa Mungu wao.” Ufu. 21:2,3. Mbingu, mahali pa Mungu pa kukaa, zinahamishiwa duniani.

Yerusalemu Mpya inapofika duniani, waliokombolewa wanaingia ndani yake. Na Shetani pamoja na jeshi la waovu, “hao waliobaki katika wafu,” Ufu. 20:5, ambao Kristo amewafufua kutoka makaburini, wanapouzunguka Mji ili kuuteka, “kwa amri ya Yesu milango ya Yerusalemu Mpya inafungwa.” PK 664. “Kristo anaonekana tena mbele ya macho ya adui Zake. Juu sana ya Mji, juu ya msingi wa dhahabu iliyosuguliwa, kuna kiti cha enzi kilichoinuliwa sana. Juu ya kiti hiki anaketi Mwana wa Mungu, na kumzunguka wako raia wa ufalme Wake.” Hapa, “mbele ya wakazi wote wa dunia na mbingu waliokusanyika, kutawazwa ‘kwa mwisho’ kwa Mwana wa Mungu kunafanyika.” PK 664,665.

“Kutawazwa kwa mara ya Mwisho” kwa Kristo

“MFALME WA MILELE” Uvuvio unatambua kutawazwa mara tatu kwa Kristo wakati wa kazi Yake ya ukombozi, na ni katika kutawazwa Kwake kwa tatu na “kwa mwisho” ambapo kazi hii inafikia kilele. “Shetani ... ambaye hapo awali alikuwa kerubi afunikaye ... anamwona mwingine akiwa karibu na Baba.” Anaona “taji likiwekwa juu ya kichwa cha Kristo na malaika mwenye cheo cha juu na mwenye sura ya kifalme, naye anajua kwamba nafasi hii iliyoinuliwa ya malaika huyu (Gabriel) ingeweza kuwa yake.” PK 669. Katika kutawazwa huku, wenye haki na waovu wote wanakabili umilele. Basi inafaa sana kwamba wakati huu Kristo atawazwe kuwa “MFALME WA MILELE,” au “MFALME WA UMILELE,” kama Moffatt anavyolitafsiri. I Tim. 1:17.

Macho ya Waovu Yafunguliwa

Waovu wanapotazama kutawazwa huku kwa Kristo, “wanaona mikononi Mwake mbao za sheria ya Mungu, na amri walizozidharau na kuzikataa.” PK 668.

Wanapokabiliana uso kwa uso na Ukweli kwamba “dhambi ni uvunjaji wa sheria,” na kwamba “mshahara wa dhambi ni mauti,” wanapoona matunda ya uovu kila upande, na kuona kushindwa kabisa kwa kazi ya Shetani, “mdanganyifu mkuu amefunuliwa kikamilifu,” na Mungu anasimama akiwa amethibitishwa kuwa mwenye haki mbele yao. PK 670. Wakiwa wamechelewa sana, wanaona kwamba wamedanganywa, nao kwa hasira kali wanamgeukia mdanganyifu wao mkuu. “Kati ya wote ... ambao amewavutia katika uasi, sasa hakuna hata mmoja anayekubali ukuu wake.” PK 672. Ndipo unabii wa Ezekieli unatimia: “Kwa kuwa umeuweka moyo wako kuwa moyo wa Mungu ... nitakuletea ... watu wa kutisha wa mataifa; nao watafanya mapanga yao juu ya uzuri wa hekima yako, nao watautia unajisi utukufu wako ... Je, bado utasema, Mimi ni Mungu?” Eze. 28:6-10.

Kukiri kwa Shetani

Shetani anapotazama kila upande na kuona uharibifu ambao utawala wake umeleta duniani, anapoona wafuasi wake wenyewe wamemgeukia na “kumkodolea macho” kwa chuki na dharau, Isa. 16:16-18, “mashtaka yake dhidi ya rehema na haki ya Mungu yananyamazishwa. Shutuma alizojaribu kumtupia Yehova sasa zinamwangukia yeye mwenyewe. Na sasa Shetani anainama na kukiri kwamba hukumu yake ni ya haki.” PK 670. Matendo yake mwenyewe yamemhukumu, na “mbele ya ulimwengu wote unaoshuhudia,” anakiri “haki ya utawala wa Mungu na uadilifu wa sheria Yake.” WiM 339.

Lakini roho ileile ya zamani ya chuki na uasi ambayo ameilea na kuitunza kwa miaka elfu sita bado inamng’ang’ania moyoni. Kuishi miongoni mwa wakazi wa mbingu na kuonyesha roho ya utii na uaminifu kwa Mungu, pamoja na roho ya upendo kwa Kristo, malaika na waliokombolewa, “kwake kungekuwa mateso makuu sana.” PK 670. Kwa mtu mwenye kiburi kama Lusifa, unyonge huo usingekuwa furaha hata kidogo. Kwake, maangamizi ya milele yatakuwa kama ukombozi unaotamaniwa. Kwa udhihirisho huu wa mwisho wa uasi na kutotii kwa makusudi kwa Shetani na jeshi lake, ushahidi wa haki ya Mungu, pamoja na upendo na haki ya sheria Yake, unaonekana wazi mbele ya ulimwengu wote.

Ushahidi Umetolewa

Kesi Imekwisha, Malaika walipotazama kesi isiyo ya haki na ya kikatili ya Yesu mbele ya wale waliochochewa na Shetani; walipoona, licha ya matusi yote, dhuluma na mateso aliyofanyiwa, kwamba alikwenda bila kulalamika kama mwana-kondoo apelekwaye kuchinjwa; na hasa waliposikiliza sala ya mwisho ya Amiri wao mpendwa: “Baba, uwasamehe; kwa kuwa hawajui watendalo,” Luka 23:34, walielewa upendo na haki ya Mungu kwa namna ya ajabu. Kwao, “kiungo cha mwisho cha huruma kati ya Shetani na ulimwengu wa mbinguni kilikatika.” TVV 761. Tabia ya Shetani ilikuwa imefunuliwa wazi, na tabia ya Mungu pamoja

na sheria Yake ya upendo ilithibitishwa kikamilifu. Ndipo Maandiko haya yalipotimizwa: “Ee Bwana, Neno Lako limethibitika milele mbinguni.” Zab. 119:89.

Hukumu ya malimwengu ambayo Hayakuanguka

Wakazi wa malimwengu ambayo hayakuanguka walipomfuatilia Shetani katika kutekeleza mipango yake mibaya na ya udanganyifu, walifikia hitimisho kwamba “hakudumu katika Kweli, kwa sababu hamna Kweli ndani yake. Asemapo uongo, husema yaliyo yake mwenyewe; kwa sababu yeye ni mwongo, na baba wa huo.” Na hatimaye, walipomwona akimwua kwa aibu na kwa shangwe Mwana wa Mungu, walijua kwamba “alikuwa mwuaji tangu mwanzo.” Yoh. 8:44. Uamuzi wao kwa ajili ya Kristo na serikali Yake umekwisha kuwekwa milele.

Hukumu ya Waliokombolewa

Waliokombolewa, ambao wamepata ushindi juu ya Shetani na wawakilishi wake wote, wanaona haki na rehema ya Mungu, nao kwa sauti moja wanatangaza: “Ni nani asiyekucha, Bwana, na kulitukuza Jina Lako? Kwa kuwa wewe peke Yako Ndiwe mtakatifu; maana mataifa yote watakuja na kuabudu mbele zako; kwa kuwa hukumu Zako zimekwisha kufunuliwa.” Ufu. 15:3,4. “Kila swali la Kweli na kosa ... limewekwa wazi.” PK 670.

Waliokombolewa kwa macho yao wenyewe wameona matokeo ya uasi na kukata tamaa; katika maumivu, magonjwa na kifo; katika misiba ya nchi kavu, baharini na angani; katika vita na umwagaji wa damu. Wameona “utendaji wa utawala wa Shetani ukilinganishwa na serikali ya Mungu,” PK 670, serikali ya upendo. Wameona hekima ya Mungu, haki Yake na wema Wake mkuu, nao wameshawishika kikamilifu. Hawatamani mtawala mwingine yeyote.

Hukumu ya Ulimwengu Wote

“Katika pambano kati ya Kristo na Shetani, wakati wa huduma ya Mwokozi ... hakuna jambo ambalo lingeweza kung’oa kwa ufanisi zaidi Shetani kutoka katika mapenzi ya ... ulimwengu wote mwaminifu kuliko vita vyake vya kikatili dhidi ya Mkombozi wa ulimwengu.” PK 501. Na kilio: “Msulubishe! Msulubishe!” kilipotoka katika midomo ya wale aliowachochea, uamuzi wao ulikuwa umewekwa milele. “Pamoja na Ukweli wote wa pambano kuu mbele yao, ulimwengu wote, wenye waaminifu na waasi, kwa sauti moja unatangaza, ‘Njia zako ni za haki na za Kweli, Ee Mfalme wa watakatifu.’” PK 671. Kila mmoja, “mbinguni, duniani, na chini ya nchi,” anakiri kwamba “Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba.” Flp. 2:10,11, Moffatt. Mbele ya ulimwengu wote, hekima ya Mungu, haki Yake, wema Wake na tabia ya haki ya sheria Yake vinathibitishwa kikamilifu.

Hukumu Yakamilika

Hatimaye kesi ya Yehova imekwisha; hukumu ya baraza imekamilika; Yehova anastarehe katika upendo Wake. Sef. 3:17. “Katika mahakama zetu za kisheria, wakili anapomaliza hoja zake zote kwa ajili ya mshtakiwa mbele ya sheria, hutangaza kwa mahakama, ‘Utetezi umemaliza.’ Anamaanisha kwamba ataweka ushahidi wote alioutoa kuwa msingi wa kutokuwa na hatia kwa mshtakiwa, na kwa msingi huo kudai aachiliwe. Kristo, akiwa Wakili-Hakimu wetu mkuu, anamaliza kesi dhidi yetu si kwa kutegemea kutokuwa na hatia kwetu, bali kwa upendo Wake; akidai msamaha kwa ajili yetu kwa msingi wa kumkubali Yeye kuwa Mbadala wetu na kafara ya upatanisho kwa dhambi. Yeye pia anakuwa mdhamini wetu, mpaka katika hukumu kuu ya mbinguni atakapohukumu kwamba si tu tuko huru kutokana na hukumu ya sheria, bali tunastahili thawabu katika Jina Lake.” My Lord and, uk. 325, H. M. Tippett.

Kristo aliweka maisha Yake rehani kwa ajili ya ukombozi wa mwanadamu. Alitoa maisha Yake, lakini kupitia tendo hilo anaishi milele. Dhidi ya kazi ya Kristo, Shetani pia aliweka maisha yake rehani. Atapoteza maisha yake milele, wala hatapigana tena dhidi ya Mungu na serikali Yake ya haki. “Kwamba Mungu ... anahuisha tena ushirika Wake na wanadamu walioanguka; kwamba Kristo angeweza kuinama ili kuinua makundi yasiyohesabika kutoka katika shimo la uharibifu, na kuwavika mavazi yasiyo na doa ya haki Yake mwenyewe, ili kuwaunganisha na malaika ambao hawajawahi kuanguka, na kukaa milele mbele za Mungu”—hii ndiyo “siri ya utauwa.” PK 415; I Tim. 3:16.

Matokeo kwa Mwanadamu

“Kwa wanadamu wanaojitahidi kufanana na mfano wa Mungu, hutolewa hazina ya mbingu, ubora wa nguvu, ambao utawaweka juu hata ya malaika ambao hawajawahi kuanguka.” MiM 163. Hili “litawaleta waliopotea katika ushirika na Kristo, ambao ni wa karibu zaidi kuliko wanavyoweza wenyewe kujua.” PK 19, toleo la 1898. “Kwa maisha na kifo Chake, Kristo ametimiza zaidi ya kurejesha tu hali iliyoharibiwa na dhambi. Ilikuwa kusudi la Shetani kuleta utengano wa milele kati ya Mungu na mwanadamu; lakini katika Kristo tunaunganishwa kwa karibu zaidi na Mungu kuliko kama tusingeanguka kamwe. Kwa kuchukua asili yetu, Mwokozi amejifunga na wanadamu kwa kifungo ambacho hakitavunjwa kamwe. Katika milele zote Yeye ameunganishwa nasi ... Ni Mwana wa Adamu anayeshiriki kiti cha enzi cha ulimwengu wote ... Katika Kristo familia ya dunia na familia ya mbingu imejumuishwa katika ubinadamu, na ubinadamu umefunikwa katika kifua cha Upendo usio na mipaka.” PK 25,26.

“Uumbaji uliopimwa na kuthibitishwa hautaondolewa tena katika utii kwa Yeye ambaye tabia Yake imefunuliwa kikamilifu mbele yao kuwa upendo usio na kina na hekima isiyo na mipaka.” PK 504.

Matokeo kwa Dunia Hii

“Dunia yenyewe, Ua wa nje uleule ambao Shetani anadai kuwa wake, haitakombolewa tu bali pia itainuliwa. Ulimwengu wetu mdogo, ulio chini ya laana ya dhambi, doa lile pekee la giza katika uumbaji Wake mtukufu, utaheshimiwa kuliko malimwengu mengine yote katika uumbaji wa Mungu. Hapa, ambako Mwana wa Mungu alikaa katika ubinadamu; ambako MFALME WA UTUKUFU aliishi, akateswa na kufa—hapa, wakati atakapofanya vitu vyote kuwa vipya, maskani ya Mungu itakuwa pamoja na wanadamu, naye atakaa pamoja nao.” Ufu. 21:3; DA 25,26; PK 674-676.

Hapa duniani, wakati Mji utakaposhuka “kutoka kwa Mungu mbinguni,” Ufu. 21:2, ukiwa na kiti cha enzi cha Milele, ambacho kiko katikati ya Paradiso ya Mungu, Ufu. 2:7, ukiwa umezungukwa na bustani ya awali ya Edeni—hapa, mahali pale pale ambapo Shetani alisababisha wazazi wetu wa kwanza kuanguka na kufungua malango ya huzuni juu ya ulimwengu huu—hapa, katika sayari hii iliyokombolewa, ndipo patakapokuwa kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo. Mji Mtakatifu utakuwa chumba cha kiti cha enzi cha ulimwengu wote, kitovu cha serikali ya Mungu kwa ulimwengu mzima, mji mkuu wa ufalme Wake wote, ambao kuuzunguka dunia nyingine zote zitazunguka. Hivyo maneno haya yatatimizwa: “Jua, nyota, na mifumo yote, yote katika mpangilio wake uliowekwa, ikizunguka kiti cha enzi cha Uungu.” PK 677,678. Ni heshima kubwa kiasi gani itakayopata sayari hii iliyokombolewa—heshima kubwa kuliko mahali pengine popote katika ulimwengu—utukufu mkubwa kuliko kama isingewahi kuguswa na madhara ya dhambi!

Matokeo kwa Yesu

Wakati wa kupaa Kwake, Kristo alipoketi kwenye kiti cha enzi “mkono wa kuume wa Mungu,” Ebr. 10:12, katika Patakatifu pa hekalu la mbinguni, na mbele ya malaika wote wa mbinguni pamoja na wawakilishi wa malimwengu ambayo hayakuanguka, alitangazwa na kutawazwa kuwa MFALME WA UTUKUFU, Zab. 24:7-10; Ebr. 2:9, na “Baba wa Utukufu,” Efe. 1:17,20. Kwa kweli alikuwa “ameinuliwa.” Mdo. 2:33. Huku ndiko kutawazwa Kwake kwa kwanza.

Mwanzoni mwa miaka elfu, wakati rehema inapokuwa imefungwa, wakati hukumu ya wenye haki imepita na wamechukuliwa kutoka duniani kwenda mbinguni, Yeye tena “anashiriki kiti cha enzi cha Baba,” TVV 832, wakati huu katika Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la mbinguni. Hapa, mbele si tu ya malaika wote wa mbinguni na wawakilishi wa malimwengu yasiyoanguka, bali pia mbele ya waliokombolewa, anatawazwa kuwa MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA. Ufu. 19:16. Katika kutawazwa huku Kwake kwa pili, Yeye kwa kweli anavikwa heshima, akiwa na alama Zake za kifalme zilizoandikwa juu ya vazi Lake na juu ya paja Lake. Ufu. 19:7,11,13,16. Hapa tena kwa kweli anainuliwa.

Mwisho wa miaka elfu, wakati Mji unashuka kutoka mbinguni, na Kristo anatawazwa kuwa MFALME WA MILELE, Yeye “ameinuliwa sana.” Flp. 2:9. Ndipo, “Mungu alimwinua sana na kumpa jina lililo juu ya kila jina, ili kwa jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vya mbinguni, na vya duniani, na vya chini ya nchi, na kila ulimi ukiri ya kuwa Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba.” Flp. 2:9-11, Moffatt. Andiko hili linapata utimilifu wake kamili si katika kutawazwa kwa kwanza au kwa pili kwa Kristo, bali katika kutawazwa Kwake kwa tatu na “kwa mwisho,” kwa maana katika tukio hili si malaika wa mbinguni tu, wawakilishi wa malimwengu yasiyoanguka, na wote waliokombolewa, bali pia waovu wote pamoja na Shetani mwenyewe—“kila ulimi”—wanakiri ukuu Wake wa haki.

Paulo analiweka hivi: “Twamuona Yesu, aliyefanywa chini kidogo kuliko malaika (kando ya ukurasa: kwa muda mfupi alikuwa duni kuliko malaika) kwa ajili ya mateso ya mauti, amevikwa taji ya utukufu na heshima.” Ebr. 2:9. Zaidi ya hayo: “Yeye aliyeshuka ndiye huyo huyo aliyepaa juu sana kuliko mbingu zote, ili avijaze vitu vyote.” Efe. 4:10. Kwa sababu ya dhabihu Yake, anapata tena si amri juu ya jeshi la malaika tu, bali akiwa “Mkuu wa wokovu wetu,” Ebr. 2:10, sasa anakuwa Mfalme wa waliokombolewa wa dunia. Kazi Yake ya ukombozi inapokamilika, atakuwa na nafasi kubwa zaidi hata kuliko ile aliyokuwa nayo kabla ya kushuka duniani. Baba ataweka vitu vyote chini Yake. “Lakini ... vitu vyote vikiisha kutiishwa chini yake, ndipo Mwana mwenyewe atatiishwa kwake yeye aliyemtiishia vitu vyote, ili Mungu (Baba) awe yote katika yote.” I Kor. 15:25-28. Kristo anakuwa Mtawala si wa dunia mpya tu, bali wa ulimwengu wote. Atapewa nafasi ya juu kabisa ya utukufu—juu zaidi kuliko utukufu aliokuwa nao pamoja na Baba kabla ya kuwekwa kwa misingi ya ulimwengu. Yote haya yamefungwa katika maneno: “Mungu alimwadhimisha sana.” Flp. 2:9. Si ajabu mbingu yote ikapaaza sauti: “Astahili Mwana-Kondoo aliyechinjwa kupokea uweza, na utajiri, na hekima, na nguvu, na heshima, na utukufu, na baraka.” Ufu. 5:12.

38. HEKALU LA MILELE — PATAKATIFU PA PATAKATIFU

Je, Kutakuwa na Hekalu Baada ya Ukombozi?

Sasa tunaweza kuuliza: Je, Patakatifu palipokuwa pameitimiza kazi Yake, kwanza kama Patakatifu pa duniani, na baadaye kwa utukufu kama maskani kuu na kamilifu zaidi—Patakatifu pa mbinguni—je, Patakatifu pataendelezwa kwa

utukufu mkubwa zaidi wakati, mwisho wa miaka elfu, kila alama ya uovu itakapokuwa imefutwa milele katika ulimwengu wote? Katika kujibu swali hili, Mungu ameahidi: “Nitaweka Patakatifu pangu katikati yao, (Israeli waliokombolewa) milele.” Eze. 37:25-27.

Patakatifu hapa pa milele patakuwa wapi? Je, patakuwa na ua, Patakatifu, na Patakatifu pa Patakatifu? Vitakuwa na sura gani, na vitafanya kazi gani katika mpango wa ajabu wa Mkombozi? Haya ni maswali halali ambayo sasa yanatupa changamoto katika utafiti wetu.

Kiti cha Enzi cha Mungu cha Milele na Hekalu la Milele

Kazi katika Patakatifu pa mbinguni—hukumu ya wenye haki na waovu—ikikamilika, je, kutakuwa na Patakatifu, au hekalu, “mbinguni kwenyewe,” Ebr. 9:25; yaani, katika Yerusalemu Mpya? Yohana ajibu swali hili. Katika maelezo yake ya Mji anasema: “Sikuona hekalu ndani yake; kwa maana Bwana Mungu Mwenyezi na Mwana-Kondoo ndio hekalu lake.” Ufu. 21:22. Yohana hakuona “hekalu” kama lile alilolijua hapo awali, lakini aliona “hekalu” ambalo anasema ni “Bwana Mungu Mwenyezi na Mwana-Kondoo”; yaani, aliona kiti cha enzi cha milele cha Mungu, ambacho Baba na Mwana wanakikalia.

Maono ya Yohana yalitazama mbele kwenye wakati ambapo kazi ya ukombozi ya Baba na Mwana, kazi ya Roho Mtakatifu, na kazi ya malaika wakiwa wafanyakazi pamoja Nao, itakapokuwa imekamilika kabisa. Ndipo Patakatifu pa mbinguni kama mfumo wa huduma, baada ya kutimiza kusudi la Mungu, huacha kazi Yake moja kwa moja. Kama mahakama yoyote ya haki inapomaliza kazi yake huahirisha kikao. Lakini kiti cha enzi cha Mungu na Mji Mtakatifu, kwa kuwa ni vya milele, vinaendelea kuwepo. Tamaa ya Lusifa ya kuinua kiti chake cha enzi “juu ya nyota za Mungu” na kuwa “kama Aliye juu,” Isa. 14:13,14, imeanguka kuwa mavumbi; lakini “Bwana Mungu Mwenyezi na Mwana-Kondoo,” ambao ndio hekalu lake, Ufu. 21:22, wataendelea kuwa salama milele. Hekalu la milele katika utimilifu wake litakuwa utimilifu kamili wa mpango mtukufu wa Mungu, uliotanguliwa kwa mfano katika neno Lake: “Nao na wanifanyie Patakatifu; ili nipate kukaa kati yao.” Kut. 25:8. Litakuwa utimilifu wa unabii: “Maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, Naye atakaa pamoja nao, nao watakuwa watu Wake, na Mungu Mwenyewe atakuwa pamoja nao, Naye atakuwa Mungu wao.” Ufu. 21:3. Litakuwa utimilifu wa ahadi Yake:“Nitaweka Patakatifu pangu katikati yao milele.”

Patakatifu pa Patakatifu

Tumeona kwamba sehemu zote za Patakatifu pa duniani zilikuwa mifano ya sehemu mbalimbali na shughuli mbalimbali za Patakatifu pa mbinguni. Kila kimoja kina ua, Patakatifu, na Patakatifu pa Patakatifu. Mungu alielekeza kwamba Patakatifu pa Patakatifu pa Patakatifu pa duniani pawe mraba

mkamilifu, kwa sababu palikuwa mfano wa Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele, Yerusalemu Mpya, ambao ni mraba mkamilifu. Ufu. 21:16. Sanaa iliyokuwa katikati ya Patakatifu pa Patakatifu iliwakilisha kiti cha enzi cha milele cha Mungu, ambacho kiko "katikati ya Paradiso ya Mungu," Ufu. 2:7, Yerusalemu Mpya. "Mfalme katika utukufu Wake yuko katikati ya Sayuni." PP 87. Makerubi yaliyochongwa ukutani na kushonwa juu ya pazia na kifuniko cha ndani cha Patakatifu pa duniani yaliwakilisha malaika halisi—"pindo lake likajaza hekalu." Isa. 6:1. Hayakuwa mifano ya malaika halisi wa Patakatifu pa mbinguni tu, bali pia ya hekalu la milele. Utimilifu wake ni wa milele; vinadumu milele.

Kama ilivyoelezwa tayari, wakati wa ukombozi Patakatifu pa mbinguni katika Mji kimegawanywa katika sehemu mbili—Patakatifu, ambako Kristo alihudumu kama Kuhani Mkuu, na Patakatifu pa Patakatifu, ambako sasa anahudumu kama Hakimu. Ukombozi unapopita, vyumba hivi havihitajiwi tena kwa ajili ya huduma ya upatanisho na hukumu. Mji wote, "maskani ya Mungu," makao Yake ya kudumu, pamoja na kiti Chake cha enzi katikati yake, unakuwa utimilifu wa mwisho wa Patakatifu pa Patakatifu pa duniani. Ni "mji mkuu" wa ufalme wote wa Mungu, PK 426, "chumba cha kiti cha enzi cha ulimwengu wote." Ni mahali patakatifu zaidi na penye utukufu mkubwa zaidi katika ulimwengu wote. Hiki ndicho Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele.

Huduma katika Hekalu la Milele

Tofauti kuu kati ya Patakatifu pa mbinguni na hekalu la milele iko katika huduma. Huduma katika Patakatifu pa mbinguni inaendelea wakati wa ukombozi; huduma katika hekalu la milele huanza baada ya ukombozi. Patakatifu pa mbinguni kiliwekwa kwa ajili ya ukombozi na hukumu; hekalu la milele hufanya kazi baada ya yote hayo kukamilika. Kama vile Patakatifu pa mbinguni pasingeweza kuanza huduma yake mpaka kazi ya Patakatifu pa duniani ilipofungwa, Ebr. 9:8, vivyo hivyo hekalu la milele haliwezi kuanza kazi yake mpaka kazi ya Patakatifu pa mbinguni ikamilike. Huduma katika Patakatifu pa duniani ilifungwa wakati wa kifo cha Kristo pale Kalvari; huduma katika Patakatifu pa mbinguni hufungwa mwisho wa miaka elfu, wakati hukumu inapokuwa imekamilika na dunia imesafishwa kutokana na dhambi. Ndipo, Mungu atakapoumba "mbingu mpya na nchi mpya," Ufu. 21:1, huduma katika hekalu la milele inaanza. Utafiti wetu wa sasa ni kupata picha ya kiakili iliyo wazi na inayoweza kueleweka kwa kadiri iwezekanavyo kuhusu Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele na huduma zake.

Bustani ya Edeni na Hekalu la Milele

Sasa kwa kuwa tumeitambua Yerusalemu Mpya kuwa Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele, na tutazame kote. Kiti cha enzi kiko juu ya Mlima Sayuni, "uliotukuka na kuinuliwa." Isa. 6:1. Ni "kiti cha enzi cha utukufu." Yer. 17:12.

Kwa kulinganisha maelezo ya Yohana kuhusu kiti cha enzi katika Ufunuo 22:1,2 na maelezo ya Musa kuhusu Bustani ya Edeni katika Mwanzo 2:8-10, tunapata mambo kadhaa yenye kufanana kwa kushangaza.

“Bwana Mungu akapanda bustani upande wa mashariki wa Edeni, akamweka humo huyo mtu aliyemfanya ... Na katika bustani Mungu akachipusha ... miti ya kutamanika kwa macho na mizuri kwa chakula. Na mto ulitoka Edeni kuinywesha bustani.” Inaonekana kwamba mto huu uliokuwa katika bustani, karibu na mti wa uzima, ulikuwa mto wa uzima. Hapo awali Edeni, pamoja na mti wa uzima na mto wa uzima, ulikuwa duniani. Lakini kila mtu anajua kwamba haupo hapa sasa. Imetokea nini? Mungu aliupanda, na “chochote Mungu afanyacho kitadumu milele.” Mhu. 3:14. Kwa hiyo, bado ipo mahali fulani. Wapi?

Yohana anasema kwamba mti wa uzima na mto wa uzima sasa viko katika Yerusalemu Mpya; kwamba mto wa uzima unatoka katika kiti cha enzi, na mti wa uzima, ambao uko “katikati ya Paradiso ya Mungu,” Ufu. 2:7, unakua pande zote mbili za mto. Ufu. 22:1,2. Katika Edeni, mti wa uzima na mto wa uzima vilikuwa “katikati ya bustani.” Mwa. 2:9. Hili linaweka kiti cha enzi, pamoja na mto wa uzima na mti wa uzima, katikati ya Bustani ya Edeni. Kutokana na maandiko haya tunajifunza kwamba Bustani ya Edeni sasa iko katika Yerusalemu Mpya, kwamba inazunguka kiti cha enzi cha Mungu, na kwamba vyote viwili viko katikati ya Mji.

Edeni ilihamishwaje? na lini?

Tunaambiwa “Bustani ya Edeni ilibaki duniani muda mrefu baada ya mwanadamu kuwa ametengwa na njia zake za kupendeza ... Katika lango la Paradiso lililokuwa likilindwa na makerubi, utukufu wa Mungu (Shekinah) ulidhihirishwa. Hapa Adamu na wanawe walikuja kumwabudu Mungu. Hapa walifanya upya nadhiri zao za utii kwa sheria ile ambayo kuivunja kwake kulikuwa kumewafukuza kutoka Edeni. Wimbi la uovu lilipoifunika dunia, na uovu wa mwanadamu ukaamua uangamizi wao kwa gharika ya maji, mkono uliokuwa umeupanda Edeni uliiondoa duniani.” WiM62.

Wakati huo, Mungu alihamisha Bustani aliyokuwa ameifanya kuwa makao ya Adamu, kuipeleka katika makao Yake mwenyewe, Paradiso ya juu, na kuiweka chini ya ulinzi wa viumbe wa mbinguni. Hapa, katika Paradiso ya Mungu, Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele, itabaki milele. Badala ya malaika ambao karibu nao “miale ya nuru iling’aa ikiwa na sura kama ya upanga unaomeremeta,” WiM 60, kulinda njia ya mti wa uzima, Mji utakuwa na malaika katika kila lango, Ufu. 21:12, si kuwazuia waliokombolewa wasiuendee mti wa uzima, bali kuwakaribisha—wazao wa Adamu—kwenye matunda yake yenye kutoa uzima. Katika siku za kabla ya Gharika, watu wa Mungu walijikusanya nje ya lango la Edeni ili kutoa dhabihu zao na kufanya upya nadhiri zao za utii. Katika

maisha mapya, wale “wazifanyao amri zake ... huingia mjini kwa milango,” ili kumwabudu Mungu na kufanya upya nadhiri zao za kuwekwa wakfu na utii wa upendo.

Mtu mmoja mwenye utajiri, aliyeishi Chico, California, wakati fulani alikuwa na hobby ya miti. Alisafiri katika nchi mbalimbali za kigeni, akikusanya miti ya kuvutia iliyomfurahisha. Aliisafirisha hadi nyumbani kwake, ambako ilipandwa katika bustani yake kubwa. Baada ya miaka michache alikuwa na mkusanyiko mzuri sana wa miti adimu na mizuri ambayo ilikuwa mshangao wa jiji na wageni wake. Katika bustani hii kulikuwa na mti mmoja uliokuwa wa pekee sana. Uliitwa “Hooker Oak”—mwaloni hai uliokadiriwa kuwa na umri wa angalau miaka elfu moja. Chini ya matawi yake yaliyotawanyika watu elfu moja au zaidi wangeweza kupata kivuli. Mti huu uliorodheshwa miongoni mwa “miti maarufu” ya nchi hiyo. Mmiliki wa kwanza wa bustani hiyo sasa amekufa, na bustani pamoja na miti yake mizuri, ingawa bado inatunzwa, hatimaye itapita. Kwa kweli, katika dhoruba ya hivi karibuni mti huo ulivunjika, jambo lililowahuzunisha sana wakazi.

Lakini si hivyo kwa Bustani ya Edeni. Baada ya miaka 6,000, “bustani hii ya furaha” bado ipo, “ikiwa imepambwa kwa utukufu mkubwa kuliko ilivyokuwa mwanzoni.” PP 62. Humo haukukua miti michache iliyochaguliwa tu, bali “Bwana Mungu akachipusha katika ardhi kila mti unaopendeza kwa macho na mzuri kwa chakula”—aina nyingi za ajabu. Mwa. 2:9. Zaidi ya hiyo, alifanya miti miwili mingine ya uzuri na thamani ya pekee ikue, ambayo kwa haki ingeweza kuitwa “miti maarufu.” Hii ilikuwa mti wa uzima na mti wa ujuzi, nayo ilikua katikati ya bustani, mahali palipoheshimiwa zaidi kuliko sehemu nyingine yoyote ya miti.

“Mto ulitoka Edeni kuinywesha bustani; na kutoka huko ukagawanyika ukawa mito minne.” Mwa. 2:10. Ezekieli, akieleza mto huohuo, anauita si “mto” tu bali pia “mito.” Eze. 47:9.

Na Yohana anasema unatoka “katika kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo.” Ufu. 22:1. Kama kisima kikubwa cha maji ya chini ya ardhi, maji yake “yaliyo safi kama kioo” yanatoka katika “vichwa vyake vinne” kuelekea pande nne, yakishuka kwenye pande nne za mlima ambao kiti cha enzi kiko juu yake. Yakishuka mlimani kwa maili nyingi, huku huku yakiruka kwa furaha katika maporomoko ya maji na kusonga mbele katika mikondo mikubwa; wakati mwingine bila shaka yakitengeneza maziwa matulivu, ambayo vijito vyake hutoka “kuinywesha bustani,” lazima yatengeneze mandhari ya kupendeza sana. Daudi alitambua jambo hili alipoandika: “Kuna mto, vijito vyake vitaufurahisha Mji wa Mungu, mahali patakatifu pa maskani za Aliye Juu. Mungu yumo katikati yake.” Zab. 46:4,5. Mimea inayonyweshwa hivyo ni “kijani kibichi” na imepambwa kwa maua yasiyonyauka ya kila rangi, yakijaza hewa harufu nzuri sana. Miti ya matunda iliyojaa matunda matamu huongeza uzuri wake. Kando ya

mto, pande zote mbili, mti wa uzima, unaokua kama mti wetu wa banyan, lakini "ukiungana juu kuwa mti mmoja," MAw 17, unaota mizizi kando ya kingo zake zote mbili. Ezekieli, akiueleza, anasema:

"Kando ya mto juu ya ukingo wake, upande huu na upande huu, zitakua miti yote ya chakula, ambayo jani lake halitanyauka, wala matunda yake hayatakoma"—"hayatanyauka kamwe," Moffatt; "itazaa matunda mapya kwa miezi yake," kwa sababu maji yake yanatoka katika Patakatifu ("kwa sababu ya maji yanayotoka Patakatifu," Moffatt), yaani, kutoka katika kiti cha enzi cha Mungu katika hekalu la milele; "na matunda yake yatakuwa chakula, na majani yake yatakuwa dawa." Eze. 47:7,12. "Mti wa uzima huendeleza kutokufa." EW 51,126.

Kutoka chini ya mlima, mto huu uliozungukwa na miti unatiririka kwa vijito vikubwa kuelekea ukuta wa yaspi katika pande zote nne za Mji, na kutoka hapo ukisambaza nguvu zake zenye kutoa uzima ili kuburudisha na kupamba makao ya Edeni ya waliokombolewa, yaliyo "kando ya vijito hivyo vilivyo hai." PK 675. Bustani hii yenye uzuri usio na kifani, iliyoko angalau kwa sehemu kwenye miteremko ya Mlima Sayuni, inaweza kwa kufaa kuitwa bustani zinazoning'inia za Yerusalemu Mpya. Zamani katika jiji la Babeli, ambalo limeitwa bandia ya Shetani ya Mji wa mbinguni, Mfalme Nebukadneza alijenga bustani zinazoning'inia ambazo zilikuwa maajabu ya dunia. Lakini bustani zinazoning'inia zilizopandwa na Mfalme wa ulimwengu ni miongoni mwa maajabu ya mbingu.

Kiti cha Enzi na Mti wa Ujuzi

Katika Mji, "hakuna adui katili mdanganyifu wa kujaribu. kusababisha kusahau Mungu," PK 677; "hakutakuwa na mti wa ujuzi wa mema na mabaya utakaotoa nafasi ya majaribu," El. 302, kwa maana katika mti huo laana ya dhambi ilitia doa dunia hii kwa mara ya kwanza; na katika maisha mapya "hakutakuwa na laana." Ufu. 22:3. Lakini, mwendelezaji wa Ufunuo anaendelea kusema: "Lakini kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo kitakuwa ndani yake." Hili linaonekana kuonyesha kwamba kiti cha enzi cha Mungu kitachukua mahali pale katika Edeni ambapo mti wa ujuzi ulikuwa umekua kwanza. Kila mahali katika Biblia ambapo mto wa uzima na mti wa uzima vinatajwa, isipokuwa wakati wa uumbaji, Mwa. 2:9, ni jambo la maana kuona kwamba mti wa ujuzi unapuuzwa kabisa kana kwamba haukuwepo tena. Ufu. 22:2,3. Mahali pake kuna "kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo," chemchemi ya ujuzi wote wa kweli—ujuzi wa mema usiochanganyika na uovu. Ni jambo la ajabu jinsi gani kwamba mahali pale pale ambapo Shetani alijaribu kuweka kiti chake cha enzi, ndipo patakapokuwa kiti cha enzi cha milele cha Mungu na Mwana-Kondoo! Ushindi wa haki dhidi ya dhambi, wa Kristo dhidi ya Shetani, utakuwa kamili kiasi gani!

Kupitia ukombozi wa Kristo, Bustani ya Edeni iliyopandwa kwanza duniani imeinuliwa hadi mahali pa juu kabisa pa heshima, ambako inasimama kuwa ukumbusho wa kudumu wa nguvu na haki ya Kristo.

Edeni ilipohamishwa kwenda mbinguni, mti wa ujuzi uliachwa duniani na hatimaye ukaangamizwa, inaonekana, katika Gharika iliyofuata baadaye; lakini, kama uovu wote, ushawishi wake unaendelea na bado unatia unajisi mkondo wa hekima inayoitwa kwa uongo hekima. Kwa kuwa Mungu aliupanda mti wa ujuzi, na kwa kuwa kile afanyacho kitadumu milele, ungewezaje kuangamizwa? Mungu pia aliumba dunia hii, lakini kwa sababu imeharibiwa na dhambi, hatimaye itaangamizwa—au, kwa kusema kwa usahihi zaidi, dhambi yote iliyo ndani yake itaangamizwa. Kisha, kutoka katika magofu ya ile ya zamani, Mal. 4:2,3, Mungu ataumba mbingu mpya na nchi mpya ambamo haki inakaa. Je, si vivyo hivyo kwamba kutoka katika magofu ya mti wa ujuzi, Mungu ataandaa mahali katika dunia mpya ambapo waliokombolewa watapata nafasi ya ajabu ya kuchunguza hazina za hekima na maarifa yasiyotiwa unajisi na uovu?

Wakazi wa Mji Mtakatifu

Mbingu ni makao ya kundi kubwa la malaika wanaoshirikiana na Kristo katika kazi Yake. Hao ndio "mkutano wa malaika elfu nyingi," Ebr. 12:22, ambao tangu mwanzo wamekuwa raia waaminifu wa Kiongozi wao mwenye nguvu. Ni "roho watumikao, wakitumwa kuwahudumia wale watakaourithi wokovu." Ebr. 1:14. Mara nyingi wamewalinda watoto wa wanadamu kupitia vyombo vya kibinadamu vinavyoonekana. E. G. White, My Life Today, uk. 305. Alipokuwa duniani, Mwana wa Mungu Mwenyewe alihudumiwa na malaika fulani waliochaguliwa. Malaika hawa waaminifu wanaunda "familia yote ya Mungu iliyo mbinguni," familia ya "Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo," Efe. 3:14,15. Hawa ndio wakazi wa kudumu na wa milele wa Mji, Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele. Hata hivyo, "mkutano huu usiohesabika" haujumuishi "theluthi ya nyota za mbinguni," yaani, malaika wasio waaminifu waliojiunga na Shetani katika uasi wake dhidi ya Mungu, na pamoja naye "wakavurumishwa hata duniani." Ufu. 12:3,4. Haujumuishi "malaika ambao hawakulinda cheo chao cha kwanza"—cheo kilichokuwa cha kifalme zaidi kuliko cheo chochote kilichowahi kumilikiwa na matajiri wakuu wa dunia—"bali wakayaacha makao yao wenyewe." Yuda 6. Waliacha nyumba ya Baba yao ili kumfuata "yule nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi na Shetani, audanganyaye ulimwengu wote." Ufu. 12:9. Malaika walioiacha nyumba ya Baba yao hawana uwakilishi katika hekalu la milele.

Kulingana na Yohana, Ufu. 4:4-6,8-10, kundi la waliokombolewa pia sasa liko mbinguni—wale ambao Kristo aliwafufua "kutoka makaburini baada ya ufufuo Wake" na kwenda nao wakati wa kupaa Kwake, Mt. 27:52,53; Efe. 4:8, kando ya ukurasa, wakiwa malimbuko ya ufufuo mkuu wa wenye haki. Inaonekana kwamba

makundi haya—viumbe hai vinne na wazee ishirini na wanne—wanaomtumikia Mungu “katikati ya kiti cha enzi na kukizunguka kiti cha enzi,” watabaki katika Mji kuwa wakazi wa kudumu. Kama ilivyoelezwa tayari, wengine fulani watakaoshiriki katika ufufuo maalumu wa Dan. 12:2 watajiunga na wale “walio karibu zaidi na kiti cha enzi.” PK 665. Henoko pia, “wa kwanza miongoni mwa wanadamu kuingia” katika “malango ya Mji Mtakatifu,” ana “makao—katika Mji.” PP 87; MAw 40. Vivyo hivyo kwa Eliya na Musa, ambao walichukuliwa kwenda mbinguni na wakaonekana pamoja na Kristo wakati wa kubadilika Kwake sura. Mt. 17:1-3. Waliobaki miongoni mwa waliokombolewa, ambao wanachukuliwa kutoka duniani kwenda Yerusalemu Mpya mwanzoni mwa miaka elfu, wanaishi katika Mji mpaka hukumu ya waovu inapopita mwisho wa miaka elfu.

Wakati huu, wakiwa “makuhani wa Mungu na wa Kristo,” Ufu. 20:6, wanakaa katika “makao mengi” ambayo Kristo alikwenda kuyaandaa kwa ajili yao wakati wa kupaa Kwake. Yoh. 14:2,3.

Mwisho wa miaka elfu

Mji unaposhuka “kutoka kwa Mungu mbinguni,” na mbingu mpya na nchi mpya vinapoumbwa, Ufu. 21:1-3, wanaishi katika makao yao ya Edeni nje ya Mji. Hapa watapanda mizabibu na kula matunda yake. Isa. 65:21. Wakati “makao” yaliyo katika Mji yanaweza kuitwa makao yao ya mjini, bustani hizi za Edeni zitakuwa makao yao ya mashambani.

Kazi ya Patakatifu pa Patakatifu pa Hekalu la Milele

Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele, Yerusalemu Mpya, ni “mji mkuu wa dunia mpya.” GC 676. Ukiwa na kiti cha enzi cha Mungu, ndio makao ya serikali Yake ya ulimwengu wote, “mji mkuu” wa ulimwengu. PK 426. Pia utakuwa eneo la matukio maalumu kwa ajili ya waliokombolewa, miongoni mwa hayo ikiwa ni mapokezi makuu ya mbinguni ya waliokombolewa wote—sherehe ya nne ya kazi ya ukombozi ya Kristo. Hapa waliokombolewa—sherehe ya nne ya kazi ya ukombozi ya Kristo—ndipo arusi na karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo inafanyika, wakati anapotawazwa kuwa MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA. Ufu. 19:9,16. Hapa pia, mwisho wa miaka elfu, kutakuwa na “kutawazwa Kwake kwa mwisho” akiwa MFALME WA MILELE. Na hapa katika milele yote, waliokombolewa wote, kanisa la Wazaliwa wa Kwanza, watakusanyika kwa ibada ya Mungu “toka mwezi mpya hata mwezi mpya; na toka Sabato hata Sabato.” Isa. 66:23. Hivyo tunaweza kuuita Mji kuwa KANISA la hekalu la milele.

“Toka Mwezi Mpya Hata Mwezi Mpya”

Kwa Israeli, mwezi mpya ulikuwa aina ya pekee ya siku takatifu; kufika kwake kulitangazwa rasmi na rais wa Sanhedrini akisema: “Umetakaswa.” SB Dict.,

kifungu “New Moon.” Baada ya kutoka Misri, tarumbeta za fedha zilipopigwa kuashiria “mwanzo wa ... miezi,” Israeli wote walikusanyika kutoa “sadaka za kuteketezwa na ... sadaka za amani ... kuwa ukumbusho mbele za ... Mungu.” Hes. 10:2,10. Sadaka za kuteketezwa zilionyesha kufanywa upya kwa kujitoa wakfu; sadaka za amani zilionyesha shukrani kwa Mungu kwa utunzaji Wake na kwa ukombozi wao kutoka kwa adui zao. Mst. 9. Zote zilikuwa sadaka zenye harufu nzuri.

Mwezi mpya haukuwa tu ukumbusho wa kufanywa upya kwa kujitoa wakfu, bali ulikuwa “kwa ukumbusho,” hasa wa ukombozi wao kutoka Misri. Ulipaswa kuwa “amri ya milele katika vizazi vyao.” Mst. 8. Amri hii, iliyoadhimishwa katika vizazi vyote vya Israeli wa kale, itaendelezwa na Israeli waliokombolewa wakati “toka mwezi mpya hata mwezi mpya,” **“wote wenye mwili”—**waliokombolewa wote, familia yote ya Mungu, kanisa lote la Wazaliwa wa Kwanza—watakapokuja Yerusalemu Mpya kumwabudu Bwana. Isa. 66:22,23. Hapa, kama Israeli wa kale walivyotoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani wakati wa mwezi mpya wa awali, vivyo hivyo katika utimilifu wake wa Yerusalemu Mpya, Israeli waliokombolewa watamletea Mungu matoleo ya kujitoa kwa moyo na shukrani kwa ukombozi wao kutoka kwa adui mkuu.

Kwa Israeli wa kale, dhabihu maalumu za mwezi mpya zilifuatiwa na chakula cha pamoja ambacho kichwa cha familia kilitarajia washiriki wote wawepo. Pia ulikuwa wakati wa karamu za kitaifa, I Sam. 20:5, wakati familia yote ya kifalme ilipaswa kula kwenye meza ya mfalme katika jumba lake. JFB Com. on I Sam. 20:5.

Katika maisha mapya yaliyorejeshwa, jambo hili linaadhimishwa mwezi baada ya mwezi wakati mti wa uzima unapotoa tunda jipya. Ufu. 22:2. Ndipo Israeli waliokombolewa, “familia ya kifalme,” watakusanyika katika “ikulu” ya Mfalme wa mbinguni na kula kwenye meza Yake, “meza ya fedha safi yenye urefu wa maili nyingi,” ambako katika karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo walikula kwa mara ya kwanza matunda yenye kutoa uzima kutoka katika mti wa uzima. Inafaa jinsi gani kwamba kila mwezi mpya waliokombolewa wote wakusanyike tena kuizunguka meza hii, ili hapa wajitoe upya kwa Yeye aliyetoa maisha Yake kwa ajili yao! Mikutano hii ya kila mwezi kwa kweli itakuwa karamu halisi kutoka katika Chemchemi ya upendo na furaha.

Hata katika maisha haya, tunaweza kula matunda ya mti wa uzima, kwa maana “matawi yake yananing’inia juu ya ukuta” kuelekea ulimwengu huu. 8T 288. Ahadi za Mungu “ni majani ya mti wa uzima” ambayo ni “kwa ajili ya kuponya (afya ya) mataifa.” HU 22; Ufu. 22:2. Tunda lake ni “dawa ya kukinga mauti.” 8TShu 288. Maisha yetu ya kiroho hudumishwa kwa kushiriki daima katika ahadi za Mungu kama zinavyopatikana katika Neno Lake.

Kwa kuwa mwezi mpya ulikuwa “kwa amri ya milele,” umeendelezwaje kutoka kipindi cha Musa hadi kipindi cha Kikristo? Ni lini Wakristo, “familia ya kifalme,” hukusanyika kwenye meza ya Bwana, “meza ya mfalme”? Katika Pasaka ya mwisho ambayo Kristo aliadhimisha pamoja na wanafunzi Wake siku ya kusulubiwa Kwake, alianzisha huduma ya Meza ya Bwana ambayo, kama Pasaka, ikielekeza mbele kwenye kifo Chake, ilipaswa kuwa ukumbusho wa mwili Wake uliovunjwa na damu Yake iliyomwagika. Tangu wakati huo, Wakristo wote wameadhimisha ibada hii, ambayo mifano yake huwekwa juu ya meza ya Bwana na kuliwa na kanisa.

Kristo alipoanzisha ibada hii, aliwaambia wanafunzi Wake: “Sitakula tena humo, hata itakapotimizwa katika ufalme wa Mungu.” “Sitakunywa tena tangu sasa matunda haya ya mzabibu, hata siku ile nitakapokunywa mapya pamoja nanyi katika ufalme wa Baba yangu.” Luka 22:16,18; Mt. 26:29. Alikuwa akimaanisha wakati gani? Biblia inataja matukio mawili tu ambapo waliokombolewa wote watakutana kwa ibada ya Mungu katika ufalme wa Baba. Haya ni “toka mwezi mpya hata mwezi mpya” na “toka Sabato hata Sabato.” Ibada hii ya Sabato ya milele ni mwendelezo wa Sabato ambayo Mungu aliitoa wakati wa uumbaji na ambayo inaadhimishwa katika dunia hii ya sasa. Je, basi si katika tukio la mwezi mpya ndipo Kristo atakapokula na kunywa pamoja na waliokombolewa wote, “familia ya kifalme”?

Wakati huu hakuna kutajwa kwa huduma ya maandalizi, kuoshana miguu, ambayo ilikuwa mfano wa “utakaso wa juu zaidi” wa roho. TVV 646. Utakaso huu wa roho, unaowaandaa waliokombolewa kushiriki katika meza ya Bwana mbinguni, hutokea duniani hapa na sasa ndipo nafasi yetu ya kutakaswa katika damu ya Mwana-Kondoo ilipo. Katika kila mwezi mpya katika Yerusalemu Mpya, waliokombolewa watakusanyika kwenye meza ya fedha katika Mji, ambako watajitoa tena kwa Yeye ambaye mwili Wake ulivunjwa na damu Yake ikamwagwa kwa ajili ya ukombozi wao. Hivyo, wakati Sabato ni ukumbusho wa milele wa kazi Yake ya uumbaji, huduma ya mwezi mpya ni ukumbusho wa kazi Yake ya kuumba upya—amri ya milele. Hes. 10:8.

“Toka Sabato Hata Sabato”

Kama ilivyo kwa ukumbusho mwingine wa Mungu, Shetani, katika ibada ya sanamu, ameiga amri ya mwezi mpya. Ibada ya mwezi iliendeshwa kwa kiwango kikubwa na mataifa ya Mashariki. Huko Misri uliheshimiwa kwa mfano wa Isis, mungu wa mwezi, mmoja wa miungu wawili tu—mwingine akiwa mungu wa jua—ambao uliamuru heshima ya Wamisri wote. Smith’s Bible Dictionary, kifungu “Moon.” Hili lazima Waisraeli walilishuhudia huko Misri, kwa hiyo walielewa vizuri umuhimu wa amri ya mwezi mpya iliyoanzishwa na Yehova. Sabato daima imekuwa sehemu maalumu ya mashambulizi ya Shetani, kwa sababu amri ya

Sabato ina muhuri wa Mungu unaothibitisha sheria Yake na kumtangaza Yeye kuwa Mtawala wa yote. Kwa hiyo Shetani, akifikiri kubadilisha sheria ya Mungu, Dan. 7:25, ameiga Sabato ya kweli kwa kuanzisha utunzaji wa Jumapili, siku iliyotengwa kwa mungu wa jua, kuwa siku ya ibada badala ya Sabato ambayo Mungu aliitenga mwanzoni kuwa siku Yake: "Sabato ya Bwana." Kut. 20:10. Kwa sababu hiyo, dini za kipagani zinasisitiza ibada ya jua. Osiris, mungu wa jua, mume wa Isis, alikuwa mungu aliyependwa zaidi na Wamisri. Sanamu hizi mbili, Isis na Osiris, ndizo miungu wawili ambao "waliamuru heshima ya Wamisri wote"—bandia kamili ya huduma ya mwezi mpya na Sabato ambayo itadai heshima ya waliokombolewa wote.

Katika maisha mapya yaliyorejeshwa, wakati Shetani hatatawala tena akili na mioyo ya wanadamu, sheria ya Mungu, kwa kuwa ni ya milele, itaangaza tena, na ibada ya sanamu ya jua itatoweka pamoja na mwanzilishi wake wa kishetani. Ndipo toka Sabato hata Sabato waliokombolewa wote watakusanyika kumwabudu Mungu katika Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele. Hii ndiyo Sabato ileile ambayo Mungu aliitakasa kwa ajili ya mwanadamu wakati wa uumbaji; Mwa. 2:2,3; Sabato ileile aliyowapa Israeli huko Sinai kuwa ukumbusho wa kazi Yake ya uumbaji; Kut. 20:8,11; Sabato ileile ambayo "Mwana wa Adamu ni Bwana wake," Mt. 12:8, na ambayo, akiwa mwanadamu, aliabudu siku hiyo "kama ilivyokuwa desturi Yake," Luka 4:16,20, na kuwafundisha watu katika masinagogi yao; Marko 6:2.

Ni Sabato ileile ambayo mitume na kanisa la kwanza la Kikristo waliitakasa "kwa kufuata amri," Luka 23:56, na ambayo imerejeshwa kwa watu wa Mungu katika siku hizi za mwisho, Isa. 58:12,13. Katika Sabato hii hii katika dunia mpya "wote wenye mwili watakuja kuabudu mbele Zangu, asema Bwana." Isa. 66:23. Hivyo Sabato, muhuri wa sheria ya Mungu ya milele, inainuliwa sana. Matukio haya ya Sabato yatakuwa ya thamani kiasi gani—Sabato, si kwa saa mbili au tatu tu kwa siku, bali siku nzima tangu mwanzo wake hadi mwisho wake—wakati "familia yote ya Mungu iliyo mbinguni na duniani" inapokutana pamoja Naye! Kutoka pembe za mbali zaidi za dunia, wote watakuwepo na kwa wakati, kuikaribisha saa zake za mwanzo kwa nyimbo kuu za sifa na shukrani, na kusikiliza ujumbe wa upendo, furaha na amani kutoka kwa Baba na Mwana.

Wakati wa mchana watakuwa na furaha na faraja ya "makao mengi" ambayo Yesu amewaandalia. Yoh. 14:2. Kisha, wakati ibada ya jioni inapomalizika, wakiwa wameburudishwa na kutiwa nguvu kiroho kwa ajili ya juma jingine, "watapunga mabawa yao katika safari yao isiyochoka" kuelekea makao yao ya Edeni mashambani—safari ya haraka zaidi kuliko ndege yenye kasi zaidi kuwahi kutengenezwa na mwanadamu.

Hivyo Yerusalemu Mpya pamoja na waliokombolewa kwa kweli utakuwa: “taji ya utukufu mkononi mwa Bwana, na kilemba cha kifalme mkononi mwa Mungu wako.” Isa. 62:3. Huu ndio “Mpango wa Utukufu” wa Mungu kwa ajili ya Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la milele.

39. HEKALU LA MILELE — PATAKATIFU

Hekalu Lililo Nje ya Mji

Tumeona kwamba sehemu ya ndani kabisa ya Patakatifu pa duniani ilikuwa mfano, si wa sehemu ya ndani kabisa ya Patakatifu pa mbinguni tu, ambako Kristo sasa anahudumu akiwa Hakimu, bali pia wa sehemu hiyo hiyo katika Hekalu la Milele, yaani Yerusalemu Mpya itakapowekwa katika dunia mpya. Sasa tunaweza kuuliza: Je, Patakatifu pa duniani, pamoja na meza yake ya dhahabu, madhabahu yake ya dhahabu na kinara chake cha dhahabu, kina utimilifu wake

wa mwisho katika Hekalu la Milele? Na kama ndivyo, kiko wapi, na asili yake pamoja na kusudi lake ni nini?

Mungu atakapoumba “mbingu mpya” — na anga/firmament mpya — pamoja na “dunia mpya ambayo ndani yake inakaa haki,” 2 Pet. 3:13; Ufu. 21:1, je, kutakuwa humo na sehemu takatifu, au hekalu, nje ya Yerusalemu Mpya, kama vile katika Patakatifu pa duniani kulivyokuwa na Patakatifu nje kidogo ya sehemu ya ndani kabisa? Eze. 37:26-28. Je, ahadi hii haihusishi Patakatifu yote, yaani sehemu yake ya nje pamoja na sehemu yake ya ndani?

Tukiendelea kusoma, tunaona: “Na mtumishi Wangu Daudi atakuwa mfalme juu yao, [waliokombolewa] ... naye atakuwa mkuu wao milele.” aya ya 24,25.

Mfalme huyu na mkuu atakayekalia kiti cha enzi cha Daudi milele ni nani? Gabrieli, malaika aliyetumwa na Mungu kwa Mariamu akiwa na ujumbe kuhusu Yesu, “Mwana wa Aliye Juu,” ndiye anayejibu. Anasema: “Bwana Mungu atampa Yeye [Yesu] kiti cha enzi cha Daudi baba yake: naye atatawala juu ya nyumba ya Yakobo hata milele; na ufalme Wake hautakuwa na mwisho.” Luka 1:26,31-33. “Kiti cha enzi cha Daudi” kwa wazi si “kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo,” Ufu. 22:1, ambacho kiko ndani ya Jiji. Kiti cha enzi cha Daudi ni mahali ambapo “nyumba ya Yakobo” — Israeli waliokombolewa — wataishi.

Kupitia nabii wa baadaye, Mungu ametoa picha ya kina sana ya hekalu ambalo liko “nje ya Jiji,” “njiani kuelekea Mlima Sayuni,” na “mbele kidogo” yake. Ni “hekalu tukufu” lililo juu ya mlima, na “limezungukwa na milima mingine saba, ambayo juu yake hukua waridi na maua ya mayungiyungi ... Kuna kila aina ya miti kuzunguka hekalu ili kupapamba mahali hapo; miti ya box, pine, fir, olive, myrtle, pomegranate, na mtini ulioinama chini kwa uzito wa tini zake zilizoiva kwa wakati wake — yote haya hufanya mahali hapo pawe na utukufu kila upande.”

Hekalu hili “limejengwa juu ya nguzo saba, zote za dhahabu ang’avu, zikiwa zimepambwa kwa lulu zenye utukufu mkuu.” Ndani yake kuna “meza za mawe ambazo juu yake majina ya wale 144,000 yameandikwa kwa herufi za dhahabu”; na ndani yake “ni wale 144,000 tu wanaoingia.” MAw 18,19. Hawa ndio wale “wanaomtumikia Mungu mchana na usiku katika hekalu Lake,” Ufu. 7:15, na ambao “wanamfuata Mwana-Kondoo kila aendako.” Ufu. 14:4.

Kutokana na ushuhuda huu ulioongozwa na Mungu, inaonekana kwamba, ingawa Patakatifu katika dunia mpya itatofautiana kwa kiasi kikubwa na mahali pote patakatifu palipowahi kuwepo hapo awali, bado kutakuwa na Patakatifu, au hekalu, katika dunia mpya, nje ya Jiji. Hekalu hili linafanana, angalau kwa mahali lilipo, na sehemu ya Patakatifu pa duniani iliyokuwa nje kidogo ya sehemu ya ndani kabisa. Kwa kuwa Jiji lenyewe linawakilisha sehemu ya ndani kabisa ya Hekalu la Milele, hekalu lililo nje ya Jiji litakuwa sehemu yake ya Patakatifu.

Nyumba Zinazofanana na Fedha Karibu na Hekalu

Karibu na hekalu la dunia mpya kutakuwa na nyumba maalumu "zinazokaliwa na watakatifu." Tofauti na nyumba za Edeni ambazo umati mkubwa wa waliokombolewa watajenga pamoja na mashamba ya mizabibu watakayopanda, nyumba hizi "zinaonekana kama fedha, zikiwa zimesimama juu ya nguzo nne zilizopambwa kwa lulu; ni za kuvutia sana kuzitazama." EW 18. Katika Patakatifu pa duniani, Walawi, wakiwa "wahudumu wa patakatifu," "waliishi kuzunguka nyumba ya Mungu," ambako walihudumu "mchana na usiku." 1 Nya. 9:26,27,33. Katika Hekalu la Milele, wale 144,000, ambao ni warithi wa huduma ya Walawi, pia wanamtumikia Mungu "mchana na usiku katika hekalu Lake." Ufu. 7:15. Bila shaka, wao ndio "watakatifu" wanaokaa katika nyumba hizi "za utukufu" zilizo karibu na hekalu. Kwa hiyo, ni jambo lenye maana kubwa kwamba nyumba hizi zinafanana na fedha, ambayo ni ishara ya fidia iliyolipwa kwa ajili ya nafsi! Kut. 30:12,13. Ni jambo lenye maana kwamba kila nyumba imesimama juu ya nguzo nne, zinazoonyesha kwamba Kristo Ndiye Kichwa cha nyumba. Na ni jambo lenye maana kwamba nguzo hizo zimepambwa kwa lulu, mfano wa dhiki kuu ambayo wale 144,000 watapitia! Ufu. 7:14.

Hekalu la Hekima

Katika Mithali 9:1, Sulemani ameieleza hekalu ambalo pia "limejengwa juu ya nguzo saba." Anasema, "Hekima imejenga nyumba yake, imechonga nguzo zake saba." Moffatt. Mtu fulani amesema kwamba nguzo hizi zinazoshikilia hekalu la hekima zinawakilisha:

1. Maarifa — Mith. 2:6
2. Ufahamu — Mith. 2:6
3. Hukumu — Mith. 2:8
4. Usawa/Haki — Mith. 2:9
5. Busara — Mith. 2:11,12
6. Utambuzi wa mambo — Mith. 8:12
7. Haki — Mith. 8:15

(Kutoka Sabbath School Quarterly kuhusu Mithali) Hakika hili ndilo hekima ya Mungu, ile hekima "itokayo kinywani Mwake," Mith. 2:6. Ni hekima ile "itokayo juu," ambayo Yakobo anaifupisha kwa maneno saba: "kwanza ni safi, tena ni ya amani, ya upole, yenye kusikika, imejaa rehema na matunda mema, haina ubaguzi wala unafiki." Yak. 3:17. Ayubu anaifupisha hivi: "Kumcha Bwana, ndiko hekima; na kujiepusha na uovu ni ufahamu." Ayubu 28:28. Hii ni hekima ya mbinguni. Na ingawa kanuni zilezile za haki ziko chini ya hekima yote ya kweli, hekima hiyo haitakamilishwa katika kumbi za elimu za dunia hii ya sasa;

itapatikana katika ukamilifu wake katika hekalu la hekima katika dunia mpya. “Wakati hekima hii iingapo moyoni mwako,” asema mwenye hekima, “maarifa yatakuwa mazuri kwa nafsi yako.” Mith. 2:10.

“Shule Katika Maisha ya Milele—Mbinguni na Katika Nchi Mpya”

Kwa kuwa, kwa maana ya juu kabisa, “kazi ya elimu na kazi ya ukombozi ni kitu kimoja,” El. 30, je, haiwezekani kwamba hekalu hili la hekima linaloshikiliwa na nguzo saba, pamoja na hekalu ambamo majina ya wale 144,000 yameandikwa na ambalo pia lina nguzo saba, ni hekalu hilo hilo? Na je, hapa, katika hekalu la hekima, ndipo Shule ya hii ya milele itakapofanyika? Je kuna mahali pengine popote palipo bora zaidi kwa ajili ya shule hiyo?

Mahali pa hekalu hili palipoonyeshwa Kanisa la Masalia katika siku za mwanzo za historia yake — nje ya Jiji, katikati ya vilima vinavyopendeza, katika mandhari nzuri iliyojaa miti ya mapambo na ya matunda pamoja na maua mazuri — panaendana kikamilifu na maelekezo yaliyotolewa baadaye kuhusu mahali shule za Kikristo zinapopaswa kuwa katika wakati wa sasa. Kwa kweli, hapa ni mahali bora kwa hekalu la hekima la Mbinguni, yaani Shule katika maisha ya milele. Na hapa “katika hekalu Lake kila mtu hunena utukufu Wake,” Zab. 29:9 — tunda la asili la shule yoyote ya Kikristo.

Kama vile katika Patakatifu pa duniani utakaso, yaani maendeleo ya tabia ya Kikristo, ulivyofananishwa, vivyo hivyo katika sehemu takatifu ya Hekalu la Milele, katika hekalu la hekima, waliokombolewa wataendelea kujifunza zaidi na zaidi kuhusu hekima ya Mungu na wakati huohuo kuhifadhi na kuimarisha tabia ya haki.

Walimu katika Shule Hii

Ni nani watakaokuwa walimu katika Shule hii ya milele? Katika Patakatifu pa duniani, makuhani na Walawi walikuwa walimu wa Israeli. El. 78,148; 2 Nya. 31:21,22; Neh. 8:9. Je, mpango huu uliotolewa na Mungu utaendelezwa kwa Israeli waliokombolewa? Hebu tuone. Katika miaka elfu moja wakati waovu wanapohukumiwa, waliokombolewa wote wanatenda pamoja na Kristo kama makuhani katika kazi ya hukumu. Ufu. 20:6; 1 Kor. 6:2,3; Dan. 7:22. Miaka elfu hiyo inapokwisha, ukombozi ukiwa umekamilika, huduma hii hukoma yenyewe. Lakini wale 144,000 wanamtumikia Yeye “mchana na usiku katika hekalu Lake.” Ufu. 7:15.

Huduma yao inaendelea, lakini si kama makuhani katika maana ya kawaida — yaani makuhani wanaohudumu kwa ajili ya dhambi za watu; wala si kama waamuzi, kwa kuwa wakati wa rehema umekwisha na Hukumu imekwisha. Basi, wanatumikaje? Kama warithi wa Walawi, je, si katika nafasi ya walimu — wasaidizi wa Kristo, Kuhani Mkuu na Mwalimu Mkuu “katika shule iliyo juu”?

MWWW 209. Hawa wanaweza kuitwa walimu wa kudumu wa shule hii, na waliokombolewa ndio wanafunzi.

Kwa kuwa wale 144,000 tu ndio “wanaoingia” katika hekalu hili la hekima, waliokombolewa, kwa vipindi mbalimbali, watakusanyika karibu na hekalu, si ndani yake, kwa maana humo ndani ndimo walimu hao pekee watakapokusanyika. Hapa Kristo, ambaye ndani Yake “zimefichwa hazina zote za hekima na maarifa,” Kol. 2:2,3, akisaidiwa na wale 144,000, katika milele isiyo na mwisho atafunua hatua kwa hatua kwa uelewa wa waliokombolewa wenye mshangao na furaha, elimu hiyo kuu kuliko elimu zote na wimbo huo mkuu kuliko nyimbo zote — elimu na wimbo wa ukombozi.

Katika mfano, Walawi, waliogawanywa katika makundi ya huduma, walikuwa na jukumu la Patakatifu pa duniani, 1 Nya. 23:6,32. Kila kundi “baada ya siku saba, mara kwa mara,” 1 Nya. 9:25, lilikuwa na huduma yake iliyowekwa sawasawa. Baadhi yao walikuwa walinzi wa malango waliofungua malango na milango. Baadhi walisimamia hazina; wengine walitunza vyombo vya huduma; wengine walishughulikia unga safi, mafuta, divai, uvumba na manukato. Wakohathi walitayarisha mikate ya wonyesho kila Sabato. Wengine walipewa kazi ya kutengeneza mafuta ya manukato. Zaidi ya hawa walikuwapo waimbaji waliokuwa “wakifanya kazi hiyo mchana na usiku.” 1 Nya. 9:26-33; Law. 24:5-8. Majukumu ya makundi yote haya yalikuwa ya lazima kwa huduma ya Patakatifu.

Kutokana na jambo hili, na kutokana na ukweli kwamba “maisha duniani ni mwanzo wa maisha ya mbinguni; elimu duniani ... ni utangulizi wa kanuni za mbinguni; kazi ya maisha hapa ... ni mafunzo kwa ajili ya kazi ya maisha kule,” El. 307, je, hatuwezi kujifunza kwamba, ingawa mada kuu ya mafundisho ya wale 144,000 katika Shule ya milele itakuwa ukombozi, mada hii isiyo na mwisho itafundishwa na makundi mbalimbali yakiiangalia kutoka pande tofauti kulingana na “elimu waliyopata duniani”? Kundi moja litaieleza kupitia maajabu na uzuri wa asili; jingine kupitia utukufu unaofunuliwa katika elimu ya anga; jingine kupitia usahihi na ukamilifu wa hisabati; jingine kupitia “upeo usio na mwisho” wa historia; jingine kupitia maajabu yote ya mwili wa mwanadamu; jingine kupitia msukumo wa nafsi unaopatikana katika muziki na mashairi, na kadhalika. Lakini kusudi la mafundisho yao yote litakuwa, kama inavyopaswa kuwa katika shule za Kikristo leo, kuonyesha hekima, ukuu, nguvu, wema na upendo wa Mungu.

Meza ya Dhahabu katika Hekalu la Hekima

Tumeona kwamba kwa mahali ilipo, Patakatifu pa Hekalu la Milele kinafanana na Patakatifu pa duniani. Sasa tunauliza: Je, mifano iliyokuwamo katika sehemu hii — meza ya dhahabu, madhabahu ya dhahabu na kinara cha dhahabu — inawakilisha nini katika hekalu la dunia mpya? Tuanze na meza. Mkate uliokuwa

juu ya meza, ule mkate wa “daima,” ulimwakilisha Kristo, “Mkate wa Mungu ... ushukao kutoka mbinguni,” Neno lililo hai, Neno la Mungu, chakula chetu cha kiroho, ambacho “mtu akila ... ataishi milele.” Yoh. 6:33,51. Neno hili lililo hai, chanzo cha hekima yote ya Kweli, linapatikana katika hekalu la Hekima. Hapa, katika Shule ya milele, Kristo anawafunulia waliokombolewa utajiri wa hekima Yake. Kwa hiyo, ile “meza ya karamu” ya Patakatifu pa duniani inakuwa, katika sehemu takatifu ya Hekalu la Milele, ukumbi wa karamu ya waliokombolewa.

Chuo Kikuu cha Dunia Mpya

Ni mtaala gani utakaofundishwa katika shule hii? “Mbingu ni shule; Ua wa nje wake wa kujifunzia ni ulimwengu wote.” El. 301. Kwa hiyo Shule katika maisha ya milele, shule ya dunia mpya, itakuwa chuo kikuu halisi kwa maana yake ya kweli na pana kabisa. Hapa waliokombolewa wote watakuwa na nafasi ya kuchukua kozi kamili ya chuo kikuu — elimu isiyo na kosa lolote, inayostahili juhudi bora zaidi za wenye vipawa vikubwa. Hapa, wakiwa na “akili zisizokufa,” waliokombolewa “watatafakari kwa furaha isiyopungua maajabu ya uweza wa uumbaji, siri za upendo wa ukombozi.” PK 677.

Katika chuo hiki, uzuri kamili wa asili ambao sasa tunauona kwa “mionekano midogo kupitia darubini,” pamoja na “utukufu wa mbingu ambao sasa tunaushughulikia kwa mbali kupitia darubini,” utawekwa wazi mbele ya macho ya waliokombolewa. El. 303. Huko “ulimwengu usiohesabika katika mzunguko wao wenye utaratibu, ‘usawazishaji wa mawingu,’” Ayubu 37:16; El. 21, mafumbo ya kuona na kusikia na maajabu yote ya mwili wa mwanadamu — kila jambo ambalo limetushangaza na kutushinda kulielewa hapa — litafunuliwa kwa ufahamu wetu wenye mshangao, kwa kuwa “pazia linalotenganisha ulimwengu unaoonekana na usioonekana litaondolewa, na mambo ya ajabu yatafunuliwa.” El. 304.

“Hazina zote za ulimwengu zitafunguliwa kwa ajili ya kujifunza kwa watoto wa Mungu ... na miaka ya umilele inavyoendelea itaendelea kuleta ufunuo wenye utukufu zaidi — ‘kwa uwezo wa kupita kiasi kuliko yote tuyaombayo au tuyawazayo.’” Efe. 3:20; El. 307. Ni chuo kikuu cha ajabu kama nini! Ni nani ambaye hangetamani kwa dhati kuhudhuria huko?

Si sayansi tu katika matawi yake yote, bali pia “upeo usio na mwisho” wa historia — historia inayopatikana kwa kuwasiliana na viumbe wasiokuwa wameanguka ambao kwa zama nyingi wameshuhudia maendeleo yake — vyanzo hivyo vya historia vitafunua maarifa ambayo wenye hekima zaidi wa dunia hawajawahi kuyaota. “Huko kutakuwa na muziki na wimbo, muziki na wimbo wa namna ambayo ... hakuna sikio la mwanadamu lililowahi kuusikia.” “Waimbaji pamoja na wapiga vyombo watakuwapo humo.” Zab. 87:7; El. 304,307.

Huko “kila uwezo utakuzwa, kila kipawa kitaongezeka. Upataji wa maarifa hautailaza akili wala kumaliza nguvu. Miradi mikubwa zaidi itaendelezwa, matarajio yaliyo juu zaidi yatafikiwa, tamaa kuu zaidi zitatimizwa; na bado kutatokea vilele vipya vya kuvuka, maajabu mapya ya kuyastaajabia, kweli mpya za kuzielewa, na mambo mapya yatakayochochea nguvu za akili, nafsi na mwili.” PK 677. Huko akili zisizokufa zitatambua kwa furaha isiyopungua si maajabu ya uweza wa uumbaji tu, bali zaidi ya yote, siri za uwezo na upendo wa ukombozi zitafunuliwa kwa mioyo iliyojaa shukrani. Tunapotafakari fursa hizi nzuri sana za elimu ya kweli zinazotungojea, tunaweza kusema pamoja na mtunga-zaburi: “Maarifa haya ni ya ajabu mno kwangu; ni ya juu, siwezi kuyafikia.” Zab. 139:6.

Katika maisha haya tunaweza kuanza tu kuelewa mada hii ya ajabu ya ukombozi. Kwa ufahamu wetu wenye mipaka, tunaweza kutafakari kwa bidii juu ya aibu na utukufu, uzima na mauti, haki na rehema vinavyokutana msalabani; lakini hata kwa kutumia nguvu zetu zote za akili, hatuwezi kufahamu kikamilifu maana yake. “Lakini katika milele yote, Kweli mpya itaendelea kufunuliwa milele mbele ya akili yenye mshangao na furaha.” PK 651. Badala ya Neno lililoandikwa tunalotumia sasa kujifunza elimu ya ukombozi, Kristo, Neno lililo hai na Mwalimu wetu Mkuu, atatuwezesha kuelewa kikamilifu zaidi “upana, na urefu, na kimo, na kina; na kuujua upendo wa Kristo upitao maarifa.” Efe. 3:18,19. Tunapaswa kuwa na shukrani kubwa kiasi gani kwa kuwa mkate huu ulio hai, kama ule wa mfano, utakuwa wa “daima”!

Ndipo “dunia itajaa maarifa ya utukufu wa Bwana, kama maji yaifunikavyo bahari.” Hab. 2:14. Yote haya yalifananishwa katika ile meza ya dhahabu ya Patakatifu pa duniani; yote haya, na mengine mengi zaidi, yatapatikana katika sehemu hii ya Hekalu la Milele. Ni pendeleo kubwa kama nini kuruhusiwa kufurahia katika “meza ya Bwana” ya Kweli! Kama vile sehemu ya ndani kabisa ya Hekalu la Milele ilivyo KANISA la waliokombolewa, vivyo hivyo Patakatifu ni SHULE yao.

“Madhabahu ya Dhahabu katika Hekalu la Milele”

Kama ilivyokuwa katika sehemu nyingine za ujenzi wa Patakatifu pa duniani, vivyo hivyo “dhahabu” ya madhabahu iliwakilisha “Mwenyezi.” Ayubu 22:25, pambizo. Hapa uvumba, ambao kama mkate ulikuwa wa “daima,” uliwashwa asubuhi na jioni na kutawanya harufu yake mchana na usiku. Uvumba uliwakilisha haki ya Kristo isiyokoma, ambayo huwapa wale wanaoitafuta kwa kweli. Kwa wale ambao “wanaona njaa na kiu ya haki,” ahadi ni kwamba “watashibishwa.” Math. 5:6. Kama ilivyokuwa katika mfano kwamba harufu ya uvumba haikujaza patakatifu tu, bali ilisambazwa “nje, mbali kuzunguka hema,” WiM 348, vivyo hivyo katika Hekalu la Milele, haki ya Kristo inayoonekana kwa waliokombolewa haitajaza dunia mpya tu daima, bali manukato yake matamu yataenea hata kwa

wakazi wa malimwengu mengine, na hivyo kutangaza kisa cha furaha cha ukombozi.

Uvumba wa asubuhi na jioni ulipotolewa, Israeli wote, wakiwa katika huzuni kwa sababu ya dhambi na wakijitoa upya kwa Mungu, walipiga magoti kwa unyenyekevu, wakikiri dhambi na kuomba wakiwa wameelekeza nyuso zao kuelekea Patakatifu. Katika utimilifu mkuu wa mfano huu, yaani Hekalu la Milele, sifa zinachukua nafasi ya maombi: “Furaha na gladness vitaonekana humo, shukrani, na sauti ya nyimbo.” Isa. 51:3.

Uvumba ulioteketezwa juu ya madhabahu, na ule uliowekwa juu ya mkate wa meza na baadaye kuteketezwa juu ya madhabahu, unaonyesha muungano wa sifa na shukrani pamoja na hekima inayopokelewa katika Shule ya milele. Hivyo katika Hekalu la Milele litatimizwa ahadi hii: “Waliokombolewa wa Bwana watarudi, nao watakuja Sayuni wakiimba, na furaha ya milele ikiwa juu ya vichwa vyao; watapata furaha na gladness, na huzuni na kuugua kutakimbia.” Isa. 35:10.

Kinara cha Dhahabu katika Hekalu

Katika Patakatifu pa duniani, kusudi la kinara lilikuwa kutoa nuru. Kilimwakilisha si Kristo tu, aliye Nuru ya ulimwengu, bali pia wafuasi Wake ambao aliwatangaza kuwa “nuru ya ulimwengu.” Math. 5:14. Ingawa jambo hili linawahusu Wakristo wote wa kweli katika maisha haya, litaonekana kikamilifu zaidi katika maisha yajayo. Katika maisha hayo, ambako “kila mtu hunena utukufu Wake,” kila mmoja ataonyesha katika matendo yake, maneno yake na uso wake, nuru ya utukufu wa Mungu. “Mada ya ukombozi itajaza mioyo, akili na ndimi za waliokombolewa katika milele yote.” Signs of the Times, Aprili 18, 1906, uk. 246.

Ushuhuda wa Waliokombolewa

Kuwa mchukuzi wa nuru maana yake ni kuwa mtumishi. Amri ya mwisho ambayo Kristo aliwapa mitume ilikuwa: “Mtakuwa mashahidi Wangu.” Mdo. 1:7-9. “Hivyo ndivyo tutakavyokuwa pia katika milele,” El. 308, kwa maana kuhusu wakati huo imeandikwa: “Watumishi Wake watamtumikia.” Ufu. 22:3. Waliokombolewa watakuwa mashahidi wa nini katika milele? “Ninyi ni mashahidi Wangu, asema Bwana ... ya kuwa Mimi ndiye Yeye; kabla Yangu hakuna Mungu aliyeumbwa, wala hatakuwako mwingine baada Yangu. Mimi, naam Mimi, ndimi Bwana, wala zaidi Yangu hakuna mwokozi.” Isa. 43:10,11. Kushuhudia, na kuendelea kushuhudia, juu ya nguvu na upendo wa Muumba na Mkombozi wetu, na huku tukishuhudia, kujifunza upya “utajiri wa utukufu wa siri hii,” ambayo ni “Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu.” Kol. 1:27. Katika huduma hii “ndimo mtakakopatikana furaha yetu kuu na elimu yetu ya juu zaidi.” El. 309.

Wale 144,000 Kama Mashahidi Maalumu

Miongoni mwa waliokombolewa, ushuhuda wa pekee utatolewa na wale 144,000, na kwa ajili ya kazi hiyo wanapewa maandalizi maalumu. Kutokana na kujifunza kwa dhati, kwa uaminifu na kwa maombi Neno la Mungu, kundi hili lina imani safi — "kwa maana wao ni mabikira," Ufu. 14:4 — imani ambayo haijachafuliwa na makosa ya udanganyifu ya mpinga Kristo, anayeitwa "mnyama na sanamu yake," "joka," "yule nyoka wa zamani ... Ibilisi na Shetani, audanganyaye ulimwengu wote." Ufu. 12:9. Kupitia "pembe ndogo" ya Danieli 8:9, Shetani kwa karne nyingi "amejikuza mwenyewe" na "kuiangusha kweli chini; nayo [pembe hiyo] ikatenda, ikastawi." aya ya 11,12. Lakini mwisho wa siku 2300 ulikuwa wakati uliowekwa na Mungu ambapo Patakatifu Pake — kanisa Lake — lilipaswa kutakaswa kutokana na makosa hayo yote ya udanganyifu, aya ya 14, na Kweli safi ya Neno la Mungu ilipaswa kuangaza. Katika siku hizi za mwisho za wakati wa rehema, wale wanaompenda na kumtii Mungu watajifunza Neno Lake kwa bidii na kwa dhati, wakilinganisha Maandiko na Maandiko. Ukweli mmoja baada ya mwingine unapookolewa kutoka kwenye mabaki ya makosa ambayo Shetani alikuwa ameufukia, wao haupokei Ukweli huo tu na kumtii Mungu kwa furaha, bali pia hushirikisha imani hiyo mpya na wengine, ambao wengi wao pia huikubali na kuitii. Hali hii itaendelea mpaka wale 144,000, wanafunzi hawa waaminifu wa Neno la Mungu, watakapofikia mwanga mkali wa Kweli safi na ya milele ya injili. Kwa hiyo wanaitwa "mabikira."

Shetani, yule "mwenye nguvu" na "wa kutisha," anapoona makosa yake ya udanganyifu yakiwa yanafichuliwa na "mateka wake ... wakichukuliwa, ... na kuokolewa," Isa. 49:25, hasira yake huwaka sana kiasi kwamba, asema Yohana, "akaenda kufanya vita juu ya Masalia ya uzao wake, wazishikao amri za Mungu, na kuwa na ushuhuda wa Yesu Kristo." Ufu. 12:17. Vita hivi vinazidi kuwa vikali kadiri mwisho unavyokaribia, lakini kupitia vita hivyo "wameziosha nguo zao, na kuzifanya nyeupe katika damu ya Mwana-Kondoo." Ufu. 7:14. Wametokea wakiwa na sifa mioyoni mwao na wimbo midomoni mwao — wimbo wa ukombozi ambao "hakuna isipokuwa wale 144,000 wanaoweza kuujifunza," kwa sababu "ni wimbo wa uzoefu wao — uzoefu ambao hakuna kundi jingine lililowahi kuupata." PK 649. Uzoefu huu umewaandaa kumshuhudia Mungu na kweli Yake ya milele kwa namna ambayo hakuna kundi jingine linaweza. Kwa hiyo, wakiwa walimu, si kwamba tu "wanamtumikia Mungu mchana na usiku katika hekalu Lake," Ufu. 7:15, bali pia wanamtumikia kwa upana zaidi wanapomfuata Mwana-Kondoo "kila aendako." Ufu. 14:4. Ni uzoefu wa ajabu na wa kusisimua uliofungwa ndani ya maneno haya: Wanapomfuata Mwana-Kondoo kila Aendako! Je, Mwana-Kondoo anawaongoza wapi? Hebu tuone.

Uumbaji na Uumbaji Upya, au Ukombozi

Janga la kutisha la dhambi lilipoikumba dunia hii iliyokuwa imetoka kuumbwa na kuizamisha katika taabu na huzuni, ulimwengu wote wa Mungu ulijawa na mshtuko, hofu na majonzi. Lakini ingawa Shetani alileta mauti duniani, hawezi kuzuia mpango wa Mungu, kwa maana ingawa "mshahara wa dhambi ni mauti; bali karama ya Mungu ni uzima wa milele." Rum. 6:23.

"Kwa maana kama katika Adamu wote wanakufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watahuishwa." 1 Kor. 15:22. Dhambi imeuharibu ulimwengu huu wote; mfano wa Mungu ambao mwanadamu aliumbwa nao, Mwanzo 1:26, karibu umefutika kabisa. Lakini Je, Mwenyezi amevunjika moyo? La! "Hata hatafadhaika wala kukata tamaa, hata atakapoweka hukumu duniani." Isa. 42:4. "Mimi ndimi Bwana," asema, "sibadiliki." Mal. 3:6. Mungu mara moja anaanza kazi kuu ya uumbaji upya, au ukombozi — kurejesha kile kilichopotea kwa sababu ya dhambi.

Kwa kutimiza agano lililofanywa kati ya Baba na Mwana kabla ya ulimwengu kuwapo, nafsi tatu za Uungu — Baba, Mwana na Roho Mtakatifu — ambao walikuwa washirika wasioweza kutenganishwa katika uumbaji, Mwanzo 1:1,2; Yoh. 1:1-3,14, waliunganisha nguvu Zao za Kimungu katika kumrejesha mwanadamu aliyeanguka. Tangu wakati huo, "elimu ya ukombozi ... inachukua fikira za Bwana na Mwokozi wetu." Signs of the Times, Aprili 18, 1906, uk. 246. Yesu, "Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia," Ufu. 13:8, "yu hai sikuzote ili awaombee." Ebr. 7:25. Wala hafanyi kazi peke Yake. "Mimi sifanyi neno lo lote kwa nafsi Yangu," asema. Yoh. 8:28. "Baba Yangu anatenda kazi hata sasa, Nami natenda." Yoh. 5:17. "Mimi na Baba tu umoja." Yoh. 10:30; 14:20. Si Mungu Baba na Mungu Mwana tu wanaoelekeza fikira Zao katika kumuumba upya mwanadamu aliyeanguka na kurejesha ndani yake mfano wa Mungu, bali Baba pia amemtuma "Msaidizi, ambaye ni Roho Mtakatifu," ili ashirikiane katika kazi hii. Yoh. 14:26. Malaika pia ni "roho watumikao, wakitumwa kuwahudumia wale watakaourithi wokovu." Ebr. 1:14. Ukombozi "unachukua fikira" si za Yesu tu, bali za Mbingu yote.

Katikati kabisa ya dhambi na kushindwa kunakoonekana, kazi ya Mungu ya uumbaji upya inafanikiwa. Anasikia maombi ya moyo uliotubu, "Ee Mungu, uniumbie moyo safi," Zab. 51:10, na "mtu mpya ... anaumbwa kwa mfano wa Mungu katika haki na utakatifu wa kweli." Efe. 4:24. Hivyo kazi ya ukombozi, ya kuwaumba upya wanadamu, inaendelea mpaka "familia ya Mungu ... duniani" itakapokamilika, Efe. 3:15, kwa idadi inayotosha "kuijaza" dunia kama Mungu alivyopanga mwanzoni. Mwa. 1:28.

"Kuongezeka" kwa Serikali ya Kristo

Mwisho wa sehemu ya umilele tunayoiita wakati, "fikira" za Muumba hazitakuwa tena zikielekezwa katika kuwaumba upya wanadamu. Kazi hii sasa

itakuwa imekamilishwa kikamilifu na kwa mafanikio. Dhambi itaondolewa milele, Nahum 1:9, na “mauti imemezwa kwa ushindi.” 1 Kor. 15:54. Wakati unaungana na umilele wa wakati ujao, na kazi ya uumbaji iliyokatizwa na dhambi inaanza tena; jambo hili litaonekana kwanza katika kuumbwa kwa malimwengu mengine ambayo “hakutakuwa na mwisho.” Isa. 9:7.

Ingawa Adamu wa kwanza alishindwa mwanzoni, na Shetani kwa hila na uongo akajinyakulia ufalme na kwa muda akaruhusiwa kutawala, hatimaye serikali ya dunia hii itawekwa juu ya mabega ya Kristo, Adamu wa mwisho, Mkombozi wake. Isa. 9:6; 1 Kor. 15:45-47. Kristo anapokuwa “Mtawala miongoni mwa mataifa” ya dunia mpya, Zab. 22:23, na malimwengu mapya yanapoongezwa katika ulimwengu wote, unabii wa Luka 1:33 kwamba “ufalme Wake hautakuwa na mwisho” unaanza kufunuka. Ingawa unabii huu unaihusu dunia mpya ambayo Kristo atatawala milele akiwa juu ya kiti cha enzi cha Daudi, je, hauna pia matumizi mapana zaidi kama Isaya anavyosema: “Kuongezeka kwa serikali Yake na amani hakutakuwa na mwisho”? Isa. 9:7. Kupitia Ezekieli, “Neno la Bwana” linasema hivi: “Tena nitafanya agano la amani nao [watu Wake] ... nami ... nitawazidisha.” Eze. 37:15,16.

Kuongezwa huku kwa watu Wake hakuwezi kumaanisha wenyeji waliokombolewa wa dunia mpya, kwa sababu wakati wa rehema utakapofungwa, familia ya Mungu kwa dunia hii itakuwa imekamilika. Amri iliyotolewa wakati wa uumbaji, “Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze dunia,” Mwa. 1:28, itakuwa imetimizwa, na hakuna wakazi wengine watakaoongezwa. Dunia hii itakuwa “imejazwa,” au kujazwa kama Webster anavyolifafanua neno hilo. “Idadi ya raia Wake imekamilika.” PK 613.

Yesu, akiwajibu Masadukayo waliokuwa wakihangaika juu ya jambo hili, alieleza hivi: “Wakati watakapofufuka katika wafu, hawaoi wala hawaolewi; bali huwa kama malaika walio mbinguni.” Marko 12:18-25. Waliokombolewa mwishowe wanaunda “familia yote” ya Mungu kwa dunia mpya, Efe. 3:15, na hakuna wengine watakaozaliwa. Baadhi, wakinukuu Waebrania 4:3, “kazi zilimalizika tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu,” huhitimisha kwamba baada ya dunia hii kuumbwa upya, kazi ya Mungu ya uumbaji itakoma. Watu hawa wanaonekana kupuuza ukweli kwamba kifungu hiki kinaihusu dunia hii pekee, kwa maana tunasoma: “Kuhusu ulimwengu huu, kazi ya Mungu ya uumbaji imekamilika. Kwa maana ‘kazi zilimalizika tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu.’” WiM 115. Muktadha wa Maandiko haya unaunga mkono Ukweli huu, kwa maana mstari unaofuata, aya ya 4, unasema: “Mungu alipumzika siku ya saba, akaacha kazi Zake zote.” “Akastarehe kutoka kazi Yake yote aliyoifanya,” Mwa. 2:1-3 — si kwamba alipumzika kutoka kazi yote ambayo angekuja kuifanya baadaye. Sababu iliyowafanya Masadukayo hawa wasielewe jambo hili

imefunuliwa katika maneno ya Kristo kwao: “Mnakosea, kwa kuwa hamjui Maandiko wala uweza wa Mungu.” Math. 22:29; Marko 12:24.

Ili tusiwe tunakosea kwa kutokujua uweza wa Mungu, hebu tutazame tena unabii wa Isaya na Ezekieli kuhusu serikali isiyo na mipaka ya Kristo. Isaya anasema kutakuwa na “kuongezeka” kwa serikali Yake “ambako hakutakuwa na mwisho,” Isa. 9:7, na Ezekieli anasema atawazidisha watu Wake. Eze. 37:25. Maana ya Kiebrania ya nomino “increase” inayotumiwa katika Isaya ni kupanuka, kuongezeka kwa eneo au idadi, na umbo lake la kitenzi linalotafsiriwa “kuongezeka” katika Ezekieli, na pia katika Mwanzo 1:28, lina wazo hilo hilo — kuongezeka kwa idadi. “Kuongezeka” huku au “kupanuka” kwa idadi au eneo hakupunguzi kwa namna yoyote upanuzi wa ufahamu wetu na uthamini wetu wa kazi kuu ya Mungu; badala yake, kunasisitiza jambo hilo. Lakini je, jambo hili halifanyi iwe wazi kwamba baada ya dunia hii kuumbwa upya, Mungu ataendelea na kazi Yake ya uumbaji ambayo “haitakuwa na mwisho,” juu ya kiti cha enzi cha Daudi, yaani Kristo, Zek. 3:8, na juu ya ufalme Wake, “kuutengeneza, na kuuthibitisha kwa hukumu na kwa haki tangu sasa hata milele”? Kwa kuwa kazi hii haina mwisho, viumbe wenye mipaka hawawezi kuifahamu yote, kwa hiyo nabii anaongeza: “Wivu wa Bwana wa majeshi utayatenda hayo.” Isa. 9:7. Hivyo katika umilele wote, kazi ya uumbaji itaendelea. Malimwengu mapya yataongezwa katika ulimwengu wote, ufalme wa Mungu utaendelea kupanuka, na Kristo, “juu ya kiti cha enzi cha Daudi,” atatawala juu ya eneo linalozidi kupanuka. Na Yehova Mkuu anapoendelea na kazi Yake ya uumbaji, anaendelea kutambulika daima katika ulimwengu Wake wote kama Muumba Mkuu, Mungu wa kweli Aliye hai na wa pekee.

“Taji Zake Nyingi,” “Saba kwa Idadi”

Je, kutawazwa kwa Kristo kwa mara ya tatu na “ya mwisho” ndiko kutawazwa Kwake kwa mwisho kabisa? Kwa kadiri dunia hii inavyohusika, ndiyo. Lakini Yohana alimwona wakati “juu ya kichwa Chake kulikuwa na taji nyingi,” Ufu. 19:12, na mwandishi mwingine aliyeongozwa na Mungu, akizungumzia taji Zake, anasema: “Taji Lake lilionekana kung’aa na tukufu. Lilikuwa taji ndani ya taji, saba kwa idadi” — saba, ishara ya ukamilifu na utimilifu. EW 53,54. Anapokea lini “taji hizi nyingi,” “saba kwa idadi”? Je, jambo hili halionyeshi kwamba baada ya “kutawazwa Kwake kwa mwisho” anapokea taji nyingine? Na je, hizi hazitolewi wakati malimwengu mapya yanapoumbwa, yaani “kuongezeka kwa serikali Yake,” “kupanuka” kwa ufalme Wake ambao anautawala kama “MFALME WA MILELE”? 1 Tim. 1:17, Moffatt, juu ya ulimwengu wote wa Mungu? Paulo anaeleza hivi: Mungu “alimweka ... juu sana kuliko enzi zote na mamlaka, na nguvu, na kila jina litajwalo, [kila cheo cha enzi kuu, Weymouth], si katika ulimwengu huu tu, bali hata katika ule ujao; naye ameviweka vitu vyote chini ya

miguu Yake, akamweka kuwa kichwa juu ya vitu vyote kwa kanisa, ambalo ni mwili Wake, utimilifu Wake ambaye hujaza yote katika yote [hujaza ulimwengu wote, Moffatt].” Efe. 1:20-24.

Ushuhuda wa Wale Wanaomfuata Mwana-Kondoo

Kama warithi wa Walawi, ambao pamoja na makuhani walikuwa walimu wa Israeli wa zamani, wale 144,000, waliotiwa muhuri maalumu kutoka katika makabila yote ya Israeli waliokombolewa, Ufu. 7:4-8, watakuwa walimu wasaidizi katika Shule ya milele, Kristo Mwenyewe, Kuhani Mkuu wa mbinguni, akiwa Mwalimu Mkuu. Nafasi hii ya “heshima ya juu kabisa” inaongezwa na nafasi nyingine, ambayo kama walinzi wa heshima wanaorandana, wanaruhusiwa “kumfuata Mwana-Kondoo kila aendako,” Ufu. 14:1,4. Malımwengu mapya yanapoumbwa, wale 144,000 wanamfuata Kristo katika kazi hiyo. Ni pendeleo la ajabu kama nini! — kuwa pamoja na Muumba Mkuu wakati ulimwengu mpya unapoletwa katika kuwapo! Na pendeleo hili litakuwa la waliokombolewa wote wakati amri ya Mungu ya uumbaji itakapotolewa kuhusu dunia hii: “Tazama, naumba mbingu mpya na dunia mpya,” Isa. 65:17; “Tazama, nafanya vitu vyote kuwa vipya.” Ufu. 21:5.

Wale 144,000 wana sehemu gani katika kazi ya kuumba malimwengu mapya? Daudi ajibu: “Watanijia, nao wataitangaza haki Yake kwa watu watakaozaliwa,” au kama Moffatt anavyotafsiri: “Matendo Yake ya wokovu yatatangazwa kwa vizazi ambavyo bado havijazaliwa.” Zab. 22:31. Ingawa Maandiko haya yanaweza kuwa na matumizi ya sehemu katika kuenea kwa injili katika dunia hii katika hali yake ya sasa, je, hayaendelei pia mbele kwa vizazi ambavyo bado havijazaliwa — yaani vile vitakavyokuwa bado vimeumbwa? Malimwengu mapya yaliyoumbwa, “kuongezeka” au “kupanuka” kwa serikali Yake, “kuongezeka” kwa watu Wake, “vizazi ambavyo bado havijazaliwa,” vitataka kuelewa siri ya “msalaba wa Kristo,” ambayo itakuwa elimu na wimbo wa waliokombolewa katika milele yote. El. 126.

Kila ulimwengu mpya unapoumbwa, wale 144,000 “wanamfuata Mwana-Kondoo,” Ufu. 14:4, wakitangaza matendo Yake ya wokovu kwa vizazi ambavyo bado havijazaliwa, wakishuhudia nguvu ya wokovu na upendo wa ukombozi katika kwaya kuu ya ushindi inayoonyesha uzoefu wao wenyewe. Wanaposhuhudia hivyo, walimwengu hawa wapya wanaokombolewa wanaingizwa katika familia ya Mungu.

Matunda ya Ushuhuda Wao

Je, dhambi itaingia tena katika ulimwengu wa Mungu? Wengine wanaonekana kusumbuliwa na jambo hili. Wanafikiri — bila mamlaka ya Biblia — kwamba wakati ulimwengu mpya unapoumbwa, kutakuwa tena na uwezekano wa dhambi

kuingia katika ulimwengu kama ilivyotokea Adamu na Hawa walipoanguka chini ya nguvu ya adui. Ni kweli kwamba Hawa alipokabiliwa na “hila za Ibilisi,” Efe. 6:11, alidanganywa, akamsahau Mungu, na akaanguka kuwa mwathirika wa “adui mkatili na mdanganyifu.” Lakini katika maisha mapya, kila alama ya dhambi na uovu itaangamizwa kabisa, “mzizi na tawi,” Mal. 4:1 — Shetani akiwa mzizi, na washirika wake wakiwa matawi. Ndipo Ibilisi, mwanzilishi wa dhambi na chanzo cha uovu wote, “atatupwa katika lile ziwa la moto,” Ufu. 20:10, ambako ataharibiwa milele, wala hatawahi tena kuharibu utawala wa Mungu. Ndipo “hakutakuwa tena na adui mkatili na mdanganyifu wa kuwajaribu kumsahau Mungu.” PK 679. “Hakuna mshawishi huko, wala uwezekano wa kufanya makosa.” EL. 302. Wakati kilio cha ushindi cha Yesu, “Imekwisha,” kitakapotimia kikamilifu, kutakuwa na mwisho wa milele wa dhambi — “Imekwisha.” Yoh. 19:30. Uriah Smith, anayejulikana kwa ujumla kuwa mfasiri mwaminifu wa Biblia, analieleza hivi: “Upatanisho uliofanywa na Kristo haumwondoi tu mwanadamu [wale waliokombolewa kutoka katika dunia hii] katika uasi wake wa kweli, bali unapita katika ulimwengu wote na kuuthibitisha ulimwengu wote dhidi ya uwezekano wowote wa kutokubaliana na Mungu [kuhusiana na pambano hili kuu] katika zama zote zijazo.” W 35. Italic supplied. Mauti ya Kristo hatimaye italeta mwisho wa milele wa dhambi yote — “Imekwisha.”

Si kwamba hakutakuwa tu na mwenye kushawishi kiasi kwamba hakuna majaribu katika ulimwengu wote wa Mungu, bali walimwengu wapya watakapoumbwa, na wale 144,000 wanapowafunulia uelewa wao upendo na wokovu wa Mungu unaodhihirika katika ukombozi; wanapoona majeraha ambayo Kristo anayabeba katika mwili Wake — majeraha yaliyosababishwa na dhambi; wanapojifunza juu ya mateso ambayo dhambi imegharimu Mbingu yote; wanapofahamu Ukweli kwamba “pamoja na kuwepo kwa sheria ya Mungu kuna uhusiano wa karibu na furaha ya viumbe wote aliowaumba,” PK 671 — je, baada ya kuelewa yote hayo, na bila kuwa na mshawishi mwovu wa kuwadanganya, viumbe hao wenye akili timamu watamwasi Mungu kwa makusudi na kwa ukaidi na hivyo kujiletea mauti na uharibifu?

Zaidi ya hayo, Mungu, ambaye “hawezi kusema uongo,” Tito 1:2, akijua mwisho tangu mwanzo, ameahidi kwa neno Lake: “Taabu haitatokea mara ya pili.” Nahum 1:9. Ahadi hii yenye kutia moyo ni ya moja kwa moja na haina masharti. Ndipo unabii wa Danieli 9:24 utatimizwa kwamba dhabihu ya Kristo ilikuwa “kumaliza maasi, na kukomesha dhambi [kwa wingi], na kufanya upatanisho kwa ajili ya uovu, na kuleta haki ya milele.”

Je, ahadi hizi hazifanyi iwe wazi kwamba dhambi haitaharibu tena ulimwengu wa Mungu? Kama si kweli, bali kwa sababu ya kushindwa kutimiza “mtihani” fulani wa utii ambao Maandiko hayautaji, uovu ungeingia tena katika ulimwengu “mara ya pili,” je, Yesu, “Mtawala mwenye heri na wa pekee,” 1 Tim. 6:15, na

Mkombozi pekee, angekufa tena ili kuwakomboa waliopotea? La! La hasha! “Kristo alitolewa mara moja” “ili kuiondoa dhambi kwa dhabihu ya nafsi Yake.” Ebr. 9:25-28. Janga la dhambi halitarudiwa tena kamwe.

Ndipo, jambo la kushangaza kuliko yote, unabii wa Isaya utatimizwa: “Nitamfanya mwanadamu kuwa wa thamani kuliko dhahabu safi; naam, mwanadamu kuwa wa thamani kuliko dhahabu ya Ofiri.” Isa. 13:12. Kwa maana kama vile dhahabu inavyouimarisha utawala wa kidunia, vivyo hivyo waliokombolewa, kwa ushuhuda wao, watakuwa kana kwamba ni waimarishaji wa utawala wa Mungu katika ulimwengu wote kwa milele. Kwa kusudi hili, “ametufufua pamoja, akatuketisha pamoja katika ulimwengu wa roho katika Kristo Yesu; ili katika zamani zijazo audhihirishe wingi wa neema Yake ipitayo kiasi kwa wema Wake kwetu sisi katika Kristo Yesu.” Efe. 2:6,7.

Kutembelea Malimwengu Ambayo Hayakuanguka

Wale walimu 144,000 katika Shule ya milele wanapomfuata Mwana-Kondoo katika kuumba ulimwengu mpya, wanafunzi wataendeleaje na elimu yao? Je, wale 144,000 ndio pekee miongoni mwa waliokombolewa watakaokuwa na pendeleo la kwenda kwenye wakazi wa malimwengu mengine? Sikiliza! “Wakiwa wamewekwa huru kutoka kwenye hali ya kufa, wao [waliokombolewa] watapaa kwa mabawa yao yasiyochoka kwenda katika malimwengu ya mbali, malimwengu yaliyotetemeka kwa huzuni yalipoona mateso ya mwanadamu, na waliojaa nyimbo za furaha waliposikia habari ya nafsi iliyokombolewa.” PK 677. Kwa miaka 6,000, walimwengu hawa ambao hawajaanguka wamekuwa wakitazama kwa shauku kubwa maendeleo ya mpango wa ukombozi, na katika miaka yote hiyo wamejifunza kwa ukamilifu zaidi na zaidi siri za upendo wa ukombozi.

Kwa kuwa wakazi hawa wa malimwengu yasiyoanguka tayari wana ujuzi wa ukombozi, ni kwa kusudi gani maalumu waliokombolewa wanawatembelea wale ambao hawakuanguka dhambini? Jibu linapatikana katika mwendelezo wa nukuu iliyotangulia: “Kwa furaha isiyoweza kusemwa, watoto wa dunia huingia katika furaha na hekima ya viumbe wasiokuwa wameanguka. Wanashiriki [pamoja na waliokombolewa] hazina za maarifa na ufahamu zilizokusanywa katika zama baada ya zama za kutafakari kazi ya Mungu.” Tazama pia El. 307. Hivyo, hili ndilo jambo la ajabu ambalo limeandaliwa kwa ajili ya wanafunzi wa Chuo Kikuu cha Dunia Mpya, ili waendelee na elimu yao wakati walimu wao watakapokuwa mbali pamoja na Kristo katika kuumba ulimwengu mpya.

Kwa hiyo, katika Hekalu la Milele, ushuhuda wa waliokombolewa wote unakuwa nuru ya ulimwengu wote — utimilifu mkuu kabisa wa mfano wa kinara cha matawi saba cha dhahabu iliyopondwa, huku Kristo Mwenyewe akiwa shina lake kuu.

Utakaso wa Milele

Kama vile utakaso katika Patakatifu pa duniani ulivyofananishwa kuwa ni matokeo ya uzoefu wa maisha yote, vivyo hivyo katika Patakatifu pa Hekalu la Milele, hekima ya Kristo, iliyoonyeshwa kwa meza ya dhahabu; haki ya Kristo, iliyoonyeshwa kwa uvumba wa madhabahu ya dhahabu; na huduma ya Kristo na kwa ajili ya Kristo, iliyoonyeshwa kwa kinara cha dhahabu — vitu hivi vyote, ambavyo katika mfano vilikuwa vya "daima," vinaungana katika utakaso wa "daima" na wa milele wa Israeli waliokombolewa. Hivyo utakaso unakuwa kanuni ya milele katika maisha ya waliokombolewa, na Patakatifu pa Hekalu la Milele huwa utimilifu kamili na wa mwisho wa mfano wa Patakatifu pa duniani.

WAMEWEKWA KARANTINI

Je, umewahi kusimama na kufikiri
juu ya mahali tunapopaita dunia,
na kwa nini hujawahi kuiacha
tangu ulipozaliwa?
Na kwa nini watu wa walimwengu wengine
wanaweza kuingia na kutoka kwao,
huku wewe ukiwa umewekewa mipaka katika dunia hii? —
Umewekwa karantini kwa sababu ya dhambi!
Mungu aliweka karantini hiyo
kwa upanga mkali wa moto,
Baba alipowafukuza wazazi wetu
kutoka "Bustani ya Bwana."
Lakini moyo Wake ulijaa huruma
alipoona hali yetu ya huzuni,
na dunia aliyoiweka karantini,
Aliisogeza karibu na lango la mbingu.
Ndipo akamtuma Daktari Mkuu
duniani humu kuwaokoa waliopotea,
na kumfunua mwanadamu upendo wa Mungu;
wala gharama hakuihesabu
kuwa kubwa mno kulipa;
bali akatoa maisha Yake,
fidia kamili na ya bure,
ili aweze kuondoa karantini

iliyo juu yako na juu yangu.
Katika wakati huo wa furaha ulio mbele yetu,
atakapokuja kuwakusanya walio Wake,
atawachukua wale aliowatakas
na kuwapeleka katika nyumba ya Baba Yake.
Karantini itakapoondolewa,
sote tutaweza kuingia na kutoka,
na kusimulia jinsi alivyotukomboa
sisi tuliowekwa karantini kwa sababu ya dhambi. — Adele R. Dewey

40. HEKALU LA MILELE — UA WAKE

Dunia Hii Ikiwa Ua wa Patakatifu pa Mbinguni

Katika ua wa Patakatifu pa duniani, dhabihu za mfano zilichinjwa, na damu yake ilihudumiwa ndani ya Patakatifu kwa ajili ya mwenye dhambi aliyetubu. Sadaka ya dhambi ilichomwa nje ya kambi. Law. 16:27. Vivyo hivyo, Yesu, sadaka halisi ya dhambi, Mwana-Kondoo “aliyeokwa kwa moto,” Yeye aliyeteseka, akatokwa damu na kufa kwa ajili ya dhambi zetu, alitolewa dhabihu Kalvari, nje

ya kambi; na sasa anaiwasilisha damu Yake katika Patakatifu pa mbinguni kwa ajili ya wenye dhambi wanaotubu. Pia, kama vile dhabihu za mfano zilivyonawishwa na kusafishwa katika ua wa Patakatifu pa duniani, vivyo hivyo katika dunia hii, wale wanaowania ukombozi lazima watakaswe na kutayarishwa kwa ajili ya makao yao ya mbinguni. Kwa hiyo, dunia hii ndiyo ua wa Patakatifu pa mbinguni.

Kwa hiyo, Yohana alipopewa maono ya Patakatifu pa mbinguni, hakuonyeshwa madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa wala birika; hakuona chochote kilichohusiana na ua wa Patakatifu pa duniani. Na alipopewa mwanzi wa kupimia hekalu, aliambiwa "uache" ua, "ulio nje ya hekalu, wala usiupime." Ufu. 11:1,2. Ulipewa "Mataifa," yaani wale walio wa dunia, ambao majina yao "yameandikwa katika dunia," Yer. 17:13 — wale "wanaomwacha" Mungu na hawamkubali Kristo kuwa Sadaka yao.

Dunia Mpya Ikiwa Ua wa Hekalu la Milele

Kama vile dunia hii ilivyo ua wa Patakatifu pa mbinguni, vivyo hivyo dunia mpya iliyotukuzwa itakuwa ua wa Hekalu la Milele.

Na kama vile ua wa Patakatifu pa duniani ulivyoizunguka kabisa sehemu ya Patakatifu na kuzungushiwa ukuta wa kitani cheupe, ishara ya haki ya Kristo, vivyo hivyo dunia mpya "ambayo ndani yake inakaa haki," 2 Pet. 3:13, itaizunguka kabisa sehemu ya Patakatifu pamoja na sehemu ya ndani ya Hekalu la Milele, na itakuwa ua wake. Katika Hekalu la Milele, kunabaki alama moja tu — moja pekee — ya Dhabihu kuu, ikiwa kumbukumbu kwa waliokombolewa milele yote ya gharama ya wokovu wao: Ana "pembe zikitoka mkononi Mwake; miale ang'avu ikitoka upande Wake;" "na humo ndimo ulimo ufichwao uweza Wake." Hab. 3:4, pambizo. "Hizi pembe" na "miale ang'avu," zikimeta kama almasi zinazong'aa, au "miali ya umeme," kama Moffatt anavyosema, katika mwili uliotukuzwa wa Kristo, zimechukua nafasi ya majeraha mabaya yaliyosababishwa na misumari katili na mkuki wa askari.

Hakutakuwa na Wanyama Wanaotolewa Dhabihu katika Ua wa Dunia Mpya

Katika ua wa Hekalu la Milele, damu ya wanyama haitamwagwa kwa ajili ya dhabihu. La hasha! Hayo yote ni ya ua wa Patakatifu pa kwanza, yaani Patakatifu pa duniani. Katika ua wa dunia mpya, Mungu anaahidi "kufanya agano kwa ajili yao [waliokombolewa] na wanyama wa mwituni, na ndege wa angani, na vitambaavyo katika nchi ... na kuwafanya [waliokombolewa] walale salama." Hos. 2:18. Agano hili litakapofanywa, mpango wa Mungu wa awali utarejeshwa, na mwanadamu "atatawala juu ya samaki wa baharini, na juu ya ndege wa

angani, na juu ya wanyama ... na juu ya kila kitambaacho kitambaacho juu ya nchi." Mwa. 1:26,28. Na akiwa mtawala wao, "atawatawala," nao watamtii. Hivyo utatimizwa unabii wa Isaya kuhusu ufalme wa wanyama: "Mbwa-mwitu na mwana-kondoo watalisha pamoja." Isa. 65:25. "Watakaa pamoja"; "chui atalala pamoja na mwana-mbuzi; na ndama na mwana-simba na mnyama aliyenona watakuwa pamoja; na mtoto mdogo atawaongoza. Na ng'ombe na dubu watalisha pamoja, watoto wao watalala pamoja." Isa. 11:6,7. Wanyama watatembea pamoja, wakiwa na amani na furaha. "Hazitaumiza wala kuharibu katika mlima Wangu wote mtakatifu, asema Bwana." Isa. 65:25.

"Ukuu" wa Ua wa Milele, Katika ua wa dunia mpya, "jangwa na nchi kame zitafurahi kwa ajili yao; na nyika itashangilia, nayo itachanua kama waridi. Itachanua kwa wingi, nayo itashangilia kwa furaha na kuimba ... kwa maana katika nyika maji yatapasuka, na vijito katika jangwa." Katika nchi yenye kiu kutakuwa na "chemchemi za maji." Hata "milima na vilima vitapasua kwa kuimba mbele yenu, na miti yote ya shamba itapiga makofi." "Waliokombolewa wataona utukufu wa Bwana, na ukuu wa Mungu wetu." Isa. 35:1,2,6,7; 55:12.

Hakutakuwa na Alama ya Dhambi Iliyobaki

"Badala ya mwiba [ambao ni matokeo ya dhambi]," Mwa. 3:18, "mti wa mvinje utamea." Isa. 55:13. Badala ya kuoza na mauti, ambavyo vilionekana kwa mara ya kwanza katika ua unaonyauka na jani linalodondoka, na ambavyo vilimsababishia Adamu na Hawa huzuni kubwa kuliko watu wanavyohisi sasa wanapompoteza mpendwa wao, WiM 62, badala ya dalili hizo za laana, mashamba yatapambwa kwa maua yasiyofifia. Nyasi zitakuwa "kijani hai, zikiwa na mng'ao wa fedha na dhahabu zinapopunga kwa fahari kwa utukufu wa Mfalme Yesu," na miti itakuwa "myepesi na yenye utukufu kila upande." MAw18. Katika dunia mpya hakutakuwa na ukame, mafuriko, wala joto au baridi kali. Badala ya magugu, udongo uliodhoofika, wadudu waharibifu na visumbufu vingine — badala ya majeraha haya ya dhambi ambayo sasa yanaonekana kila upande — hakutakuwa na kitu kitakachoumiza au kuharibu katika ua wa Hekalu la Milele. "Kwa maana Bwana ataifariji Sayuni; atayafariji mahali pake palipokuwa ukiwa; naye atalifanya jangwa lake kuwa kama Edeni, na nyika yake kama bustani ya Bwana; furaha na gladness vitaonekana humo, shukrani na sauti ya melody." Isa. 51:3.

Hakutakuwa na Taabu katika Ua wa Dunia Mpya

Katika nchi hiyo "mwenyeji hatasema, Mimi ni mgonjwa." Isa. 33:24. Wala hakutakuwa na vilema. "Ndipo macho ya vipofu yatafumbuliwa, na masikio ya viziwi yatazibuliwa. Ndipo kilema ataruka kama kulungu, na ulimi wa bubu utaimba." Isa. 34:5,6. Wasafiri waliochoka "watapata nguvu mpya; watapaa juu kwa mbawa kama tai; watakwenda mbio wala hawatachoka; watakwenda kwa

miguu wala hawatazimia." Isa. 40:31. Katika nchi hiyo hakutakuwa na mioyo ya upweke na maumivu, kwa maana "Mungu huwaweka wapweke katika familia." Zab. 68:6. Baba yetu anatetea wajane na yatima na wote waliopoteza wapendwa wao. Katika makao yetu ya milele hakuna mtu atakayesumbuliwa na mashaka ya kifedha, kwa maana "vitu vyote ni vyenu ... nanyi ni wa Kristo, na Kristo ni wa Mungu." 1 Kor. 3:21,23. "Ninyi ni warithi wa Mungu, na warithi pamoja na Kristo." Rum. 8:17. Hapa waliokombolewa "hawatakuwa na njaa wala kiu; wala jua wala hari haitawapiga." Isa. 49:10. Mambo hayo yote yatakuwa ya zamani, wala hayatarudiwa tena kamwe.

Alama nyingine ya dhambi itakayoangamizwa ni mkanganyiko wa lugha zinazozungumzwa sasa. Mwanzoni, kwa karibu miaka elfu mbili, "dunia yote ilikuwa na lugha moja, na maneno yalikuwa mamoja." Mwa. 11:1. Hakuna anayejua lugha hiyo ilikuwa nini, lakini kwa kuwa wote walikuwa na usemi mmoja, ingekuwa rahisi kiasi kuwafundisha maarifa ya wokovu. Hata hivyo, jambo hili likawa njia pana ya kuwaongoza wengi mbali na Mungu. Hatimaye, wakati wa Gharika, uovu wa mwanadamu ulikuwa umeongezeka sana hata Mungu akahuzunika "moyoni," Naye "akawaangamiza waovu kutoka usoni pa nchi." Mwa. 6:5-7.

Kwa miaka mingi zaidi, lugha moja iliendelea kutumiwa. Lakini katika kujenga mnara wa Babeli — jina ambalo maana yake ni mkanganyiko — ilionekana wazi kwamba lugha moja katika ulimwengu mwovu ilikuwa laana kuliko baraka. Ndipo, ili kuwaokoa wakaaji wa dunia kutokana na janga la kumkana Mungu na hivyo kupoteza nafasi yao ya uzima wa milele, Mungu alichanganya lugha zao ili "wasisikilizane maneno yao." Mwa. 11:5-9. Mkanganyiko huu wa lugha umeendelea kuongezeka mpaka leo, kiasi kwamba ili kuupa ulimwengu maarifa ya hakika juu ya Mungu na wokovu, Biblia imechapishwa katika zaidi ya lugha na lahaja elfu moja. Dunia hii itakapokombolewa na kila alama ya dhambi kuondolewa, mpango wa awali wa Mungu utatimizwa, kwa maana wakati huo "hutamwona ... watu wenye usemi wa ndani zaidi usioweza kuufahamu, usemi usioweza kuuelewa." Isa. 33:19.

"Amani Duniani" — Uhalisia wa Milele

Katika ua huu wa dunia mpya, ahadi ya Mbingu ya "amani duniani" itatimizwa kikamilifu. "Yeye hukomesha vita hata mwisho wa dunia," na silaha zote za vita zitaangamizwa milele. Zab. 46:9. "Nitavunja upinde na upanga na vita kutoka duniani, nami nitawafanya [waliokombolewa] walale salama." Hos. 2:18. "Vurugu hazitasikiwa tena katika nchi, wala uharibifu ndani ya mipaka yako; bali kuta zako utaziita Wokovu, na malango yako Sifa." Isa. 60:18. "Watu Wangu watakaa katika makao ya amani, na katika nyumba salama, na mahali pa

kustarehe penye utulivu.” Isa. 32:18. Hii ndiyo ahadi ya “Mfalme wa Amani.” Hakutakuwa tena na haja ya mikutano ya amani, kwa maana “kazi ya haki itakuwa amani; na matokeo ya haki yatakuwa utulivu na matumaini milele.” Isa. 32:17. Ni baraka kubwa kama nini kujua kwamba katika ua wa dunia mpya, familia hazitatenganishwa tena kwa sababu ya vita; waliokombolewa wataendelea na kazi zao mbalimbali kwa amani na usalama!

Makao ya Kudumu kwa Waliokombolewa

Kwa wale ambao wameacha nyumba zao na wapendwa wao, na kwenda mpaka miisho ya dunia, wakihama kutoka sehemu moja kwenda nyingine ili kupeleka habari njema ya “Amani duniani,” ahadi hii nyingine ni ya faraja kiasi gani:

“Nitawawekea watu Wangu Israeli mahali, Nami nitawapanda, wapate kukaa mahali pao wenyewe, wala hawatahama tena; wala wana wa uovu hawatawatesa tena kama hapo kwanza.” 2 Sam. 7:10. “Kwa maana kama mbingu mpya na dunia mpya nitakazofanya zitakavyokaa mbele Zangu, asema Bwana, vivyo hivyo uzao wenu na jina lenu vitakaa.” Isa. 66:22.

Nyumba za Edeni katika Ua wa Milele

Katika ua huu wa milele “watajenga nyumba, nao watakaa ndani yake; watapanda mizabibu, nao watakula matunda yake. Hawatajenga, akakaa mwingine; hawatapanda, akala mwingine; maana kama zilivyo siku za mti, ndivyo zilivyo siku za watu Wangu, na wateule Wangu watafurahia kazi ya mikono yao kwa muda mrefu. Hawatafanya kazi bure.” Isa. 65:21-23.

“Watajenga nyumba.” Na nyumba hizo zitakuwa za namna gani! Zitakuwa kama Bustani ya Edeni ambayo Mungu aliwaandalia Adamu na Hawa, na ambayo Aliikusudia iwe “mfano kwa nyumba nyingine, watoto wao watakapoenda kuijaza dunia.” WiM 49. Katika nyumba hii ya mfano, “mbingu ya buluu ilikuwa dari yake; dunia yenye maua laini na zulia la kijani hai ilikuwa sakafu yake; na matawi yenye majani ya miti mizuri yalikuwa dari yake ya juu. Kuta zake zilipambwa kwa mapambo ya fahari zaidi — kazi ya mikono ya Msanii Mkuu.” PP 49.

Katika dunia hii ya sasa iliyolaaniwa kwa sababu ya dhambi, nyumba hujengwa kwa kuangamiza uhai wa miti mikubwa. Lakini katika dunia mpya, ambako hakuna kitakachoharibu, Isa. 11:9, waliokombolewa “watajenga nyumba” kwa miti iliyo hai, yenye matawi yaliyotandaa kwa upana na majani yanayometa. Wataunda njia za kivuli na vibanda kwa kufundisha mizabibu mizuri ipindane, ikiwa na maua yenye harufu tamu yasiyofifia, au ikiwa imebeba matunda matamu. Katika nyumba hizi za furaha, “watakaa salama ... na kulala misituni.” Eze. 34:25.

Katika ua wa Hekalu la Milele hakuna “bahari tena,” Ufu. 21:1; hakuna tena bahari kubwa zinazofunika sasa robo tatu ya uso wa dunia. Badala ya maeneo

hayo makubwa yasiyokaliwa, kutakuwa na maziwa mazuri yanayoakisi anga la buluu, ambayo juu yake wataogelea bata-maji weupe safi au bata wenye uzuri kuliko bata wetu wa rangi mbalimbali. Katika maji yake wataogelea samaki ambao uzuri wao utazidi hata ule wa samaki maarufu wa Hawaii. Angani, ndege wenye rangi nyingi watapaa bila hofu huku wakiimba nyimbo zao za furaha; ndege wadogo wenye mbawa zinazong'aa wataruka kutoka ua moja hadi jingine, huku hapa na pale ndege aina ya lyrebird na bird-of-paradise wakiongeza uzuri wao wa pekee katika bustani. Ua wa Hekalu la Milele utajawa kila mahali na nyumba hizi nzuri za Edeni, zikiwa na bustani pana za vichaka vya maua na miti ya matunda, pamoja na nyasi pana za "kijani hai" zilizotiwa maji na vijito kutoka katika mto wa uzima. Mwa. 2:10. "Karibu na vijito hivi hai, watu wa Mungu, ambao kwa muda mrefu walikuwa mahujaji na wageni, watapata makao" — makao ya mashambani, "nchi iliyo bora zaidi [kuliko ile ya duniani waliyotoka], yaani nchi ya mbinguni." Pia Mungu "amewaandalia jiji" kuwa makao yao. Ebr. 11:14-16; PK 675.

Je, haya ni ndoto za bure tu? Je, picha hii imezidishwa? Sikiliza: "Hebu mawazo yako yapige picha ya nyumba ya waliokombolewa, na ukumbuke kwamba itakuwa yenye utukufu zaidi kuliko mawazo yako angavu zaidi yanavyoweza kuieleza." NjS 91. Haiwezekani kabisa kueleza kwa ukamilifu nyumba hizi zinazofanana na Edeni au kuonyesha mvuto wake, kwa maana imeandikwa: "Tangu mwanzo wa dunia wanadamu hawajasikia, wala hawakufahamu kwa masikio yao, wala jicho halijaona, Ee Mungu, isipokuwa Wewe, yale uliyowaandalia wamngojeao." "Wala moyo wa mwanadamu haukuingia yale Mungu aliyowaandalia wampendao." Isa. 64:4; 1 Kor. 2:9. Kujaribu kutoa maelezo hayo, tunaweza kusema pamoja na Paulo kwamba tungehitaji "maneno yasiyoweza kutamkwa," au kama Moffatt anavyotafsiri, maneno "ambayo hakuna midomo ya mwanadamu inayoweza kurudia." 2 Kor. 12:4.

"Mpango wa Utukufu" wa Mungu Watimizwa

"Katika urejeshwaji wa mwisho, wakati kutakapokuwa na 'mbingu mpya na dunia mpya,' Ufu. 21:1, dunia yote itajazwa na nyumba za waliokombolewa zilizoundwa kwa mfano wa Bustani ya Edeni, ile 'bustani ya furaha' ya ajabu."

Kama ua wa Patakatifu pa duniani ulivyokuwa "mahali patakatifu," Law. 6:26, vivyo hivyo kila nyumba ya Edeni katika Hekalu la Milele itakuwa mahali patakatifu. Dunia mpya itakapojazwa nyumba hizi nzuri zisizoweza kuelezeka za furaha, upendo na amani, itakuwa ua wa fahari ulioje kwa hekalu lenyewe!

Katika dunia hii, NYUMBA ZA HAKI, ambamo Mungu anaabudiwa kila siku kwenye madhabahu ya familia, ambamo Kristo anatambuliwa kuwa Kichwa cha nyumba, na ambamo Neno Lake linalojifunzwa kila siku ni mwongozo wa maisha, ni kama mifano ya nyumba za Edeni katika ua wa Hekalu la Milele. SHULE ZA

KIKRISTO ni mifano ya Shule katika maisha ya milele iliyoko Patakatifu. KANISA duniani ni mfano wa kanisa katika sehemu ya ndani kabisa. Nyumba, shule na kanisa ni taasisi tatu zilizowekwa na Mungu ili ziwe mikononi Mwake vyombo vya wokovu. Mungu hajabadilika. Huu umekuwa mpango Wake tangu mwanzo. Na bado ni mpango Wake. Katika Hekalu la Milele, nyumba, shule na kanisa ni utimilifu mkuu na wa mwisho wa mfano wa ua, Patakatifu na sehemu ya ndani kabisa ya Patakatifu pa duniani. Hizi ndizo taasisi tatu zilizowekwa na Mungu kuendelea milele kama vyombo Vyake vya kuendeleza ufahamu kamili zaidi wa Mungu wa Milele na ukombozi alioufanya. Hivyo mpango Wake wa awali wa kuijaza dunia kwa viumbe wenye haki, wanaoonyesha mfano Wake mwenyewe, utakuwa uhalisia wa ajabu na wa milele. Ndipo “katika zama zisizo na mwisho, wakaaji wa malimwengu yasiyo na dhambi wataushuhudia utimilifu wa mpango wa utukufu wa Muumba.” WiM 62.

Kristo — Patakatifu Wetu

“Bwana Yesu Kristo katika ubinadamu wetu Ndiye aliyekuwa maskani ya kweli ... Hapa duniani ... alifanya kazi na kupata wokovu wa milele kwa ajili yetu; na sasa mbinguni Yeye, katika nafsi Yake mwenyewe na milele yote, ni kila kitu ambacho hazina za mbinguni katika maskani ya duniani zilimaanisha.” R&H Sept. 2, 1948, uk. 4. Ndani Yake ahadi hii ya thamani sana na yenye kujumuisha yote imepata utimilifu kwa watu Wake, inayopatikana katika Ezekieli 11:16:

“Nitakuwa Patakatifu kwao kwa muda mchache.”

Katika kujifunza kwetu kuhusu Patakatifu pa duniani, tumeona kwamba katika kila sehemu Kristo anafananishwa. Yeye Ndiye lango la ua ambalo wote wanaweza kuingia. Yeye Ndiye Dhabihu iliyoteketezwa kabisa juu ya madhabahu ya shaba. Yeye Ndiye ufufuo na uzima uliowakilishwa na birika. Yeye Ndiye “mlango” wa Patakatifu. Yeye Ndiye pazia la kuingilia sehemu ya ndani kabisa. Yeye ndiye jengo na msingi wake, pamoja na vifuniko vyake vya ulinzi. Yeye ndiye meza ya dhahabu na Mkate ulioshuka kutoka mbinguni. Yeye ndiye madhabahu ya dhahabu na chetezo cha dhahabu, na uvumba ni haki Yake. Yeye ndiye kinara cha dhahabu, Nuru ya ulimwengu, akifanya kazi kupitia Roho Mtakatifu. Kiti Chake cha enzi ndicho kiti cha rehema kinachofunika sanduku, na Yeye Mwenyewe ndiye sheria ya Mungu iliyoandikwa kwa herufi zilizo hai — nakala ya tabia ya Mungu. WiM 52; PK 434. Haki Yake ndiyo ukuta wa kitani cheupe unaozunguka yote. Katika ua, Yeye Ndiye upatanisho na kuhesabiwa haki kwetu. Katika Patakatifu, Yeye Ndiye utakaso wetu. Katika sehemu ya ndani kabisa, Yeye Ndiye utukufu wetu. Patakatifu pa duniani ni picha kamili ya kivuli cha Bwana wetu Yesu Kristo. Kristo pia Ndiye kitovu kikuu cha Patakatifu pa mbinguni. Katika Patakatifu, Yeye ni Kuhani Mkuu wetu anayehurumia na MFALME WA UTUKUFU. Katika sehemu ya ndani kabisa, ambako sasa anahudumu,

Yeye ni HAKIMU WETU MWENYE HAKI. Katika mbingu yenyewe, Yeye ni MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA.

Dunia mpya, ambamo kiti cha enzi cha “Bwana Mungu Mwenyezi na Mwana-Kondoo” kiko, Ufu. 21:22, ikiwa imekombolewa kwa damu ya thamani ya Kristo, inakuwa kitovu cha ulimwengu wote wa Mungu, ambacho kuzunguka kwake “jua, nyota na mifumo yote, kila kimoja katika mpangilio wake,” huzunguka. PK 677,678.

Kristo ni Mfalme si wa dunia mpya tu, bali “juu Yake” serikali ya malimwengu mapya yaliyoumbwa itawekwa — “kuongezeka kwa serikali Yake” ambayo “hakutakuwa na mwisho.” Isa. 9:6,7. Mfalme Huyu wa Kiungu-kibinadamu, ambaye Jina Lake ni “Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani,” si Patakatifu petu pa duniani na pa mbinguni tu; Yeye Ndiye pia Hekalu letu la Milele. Katika hekalu hili Yeye ni “MFALME WA MILELE,” ambaye “ametukuka na heshima milele na milele. Amina.” 1 Tim. 1:17. Mfalme Huyu, Bwana Yesu Kristo, ndiye “maskani ya kweli.” Kwa watu Wake, milele na milele:

Yeye ni “kama Patakatifu ndogo.” Eze. 11:16;

Yeye ni “Njia, na Kweli, na uzima.” Yoh. 14:6;

Na “njia Yake imo katika Patakatifu.” Zab. 77:13;

YEYE NDIYE NJIA YA KUFIKIA KITI CHA ENZI CHA MUNGU.

ABIBU

Jpili	Jtatu	Jnne	Jtano	Alh	Ijum	Jmosi
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22

23 24 25 26 27 28 29
30

ZIFU

Jpili	Jtatu	Jnne	Jtano	Alh	Iju	Jmosi
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	`15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29					

SIVANI

Jpili	Jtatu	Jnne	Jtano	Alhamisi	Ijumaa	Jmosi
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Abib 14 Pasaka: Kut. 12:2, 13:4; GC 399

Sivan 3 Kambi ya Sinai: Kut. 19:1

Sivan 5 Sheria Yatolewa: Kut. 19:10,11,16 Kut. 20:17

Sivan 12 Musa Aitwa Kwenye Wingu baada ya siku sita za maandalizi. Kut. 24:12 18; PP 313.

Herufi kubwa kwa Jina au Nafsi ya Mungu ni muhimu- ili kumpa Sifa Yake anayostahili na kutofautisha na nafsi ya mwanadamu au shetani. HILI NI JINA KUU KUPITA YOTE. KUU KUPITA JINA LETU!

Tusiandike mungu bali Mungu, tusiandike bwana bali Bwana-haya ni makosa tunayafanya hasa kwenye simu zetu

MIMI NIKO NI JINA LA MUNGU MWENYEWE

tusiandike mimi niko bali Mimi Niko, hili ni Jina Lake Mwenyewe! Na ni JINA KUU, Kupita yote, hata sisi mtu akiandika jina letu kwa herufi ndogo tunaonaje? Mengine ambayo ni vyema kuyafanya kuwa Herufi kubwa ni kama vile Neno la Mungu. Kweli AU UKweli kama inamaanisha Neno la Mungu

au Injili. Yesu akasema Maneno haya,Andiko Linasema, Maandiko Yanasema hivi. Mengine ni articles inasaidia kutenganisha na vitu vingine mfano Sanduku la Agano na siyo sanduku tu! Agano la Kale, Agano Jipya. Kiti cha Rehema, Patakatifu pa Patakatifu, Fimbo ya Haruni, na Ukweli au ile Kweli ikimaanisha Neno la Mungu au Injili

Angalia mfano wa makosa ya kusahihisha

Wote wawe na umoja; kama Wewe, Baba, ulivyo ndani Yangu, Nami ndani Yako; hao nao wawe ndani Yetu; ili ulimwengu upate kusadiki ya kwamba Wewe Ndiwe uliyenituma. Nami utukufu ule ulionipa nimewapa wao; ili wawe na umoja kama Sisi tulivyo umoja. Mimi ndani yao, Nawe ndani Yangu, ili wawe wamekamilika katika umoja; ili ulimwengu ujue ya kuwa Ndiwe Mwenyewe uliyenituma, ukawapenda wao kama ulivyonipenda Mimi. Nami

Najua hata kwenye Maandiko kumekuwa na makosa, ila Biblia zingine zimeanza kusahihisha

Hatuwezi kuandika mimi niko, na tukawa sawa, wakati inamhusu Mungu lazima iwe

Mimi Niko

Key to Abbreviations Englishi and Swahili Books of Spirit of Prophecy au RohoYaUnabii.Org

Abbr.	Book or Periodical Title
1888	Ellen G. White 1888 Materials, The
AA-----MMi	Matendo ya Mitume, Acts of Apostles
AG	God's Amazing Grace
AH--NIM	Nyumba Inayomngojea Masihi, The Adventist Home
ApM---WWM	Wito kwa Wakina Mama, An Appeal for Mothers
AUCR	[Australasian] Union Conference Record
AY---WVi	Wito kwa Vijana, An Appeal to the Youth
1BC 7aBC done	Bible Commentary, The SDA , Vol. 1 (2BC for Vol. 2, etc.)

Abbr.	Book or Periodical Title
	Only 7aBC done
BE	Bible Echo
1Bio	Biography of E. G. White, Vol. 1 (2Bio for Vol. 2, etc.)
BLJ	To Be Like Jesus
BTS	Bible Training School
CC MUj	Conflict and Courage-Mgogoro na Ujasiri
CCh----Mka	Mashauri kwa Kanisa, Counsel for the Church
CD----MLC	Mashauri kwa Lishe na Chakula, Counsels on Diet and Foods
CE---EKi	Elimu ya Kikristo, Christian Education
CET---UKME	Uzoefu wa Kikristo na Mafundisho ya EGW Christian Experience and Teaching of EGW
CEv---UkV	Uinjilisti kwa Njia ya Vitabu-Colpoteur Evangelism
CG---MMMM	Malezi na Mwongozo wa Mtoto na Mzazi-Child Guidance
CH----MAf	Mashauri kwa Afya-Counsel for Health
ChL---UKi	Uongozi wa Kikristo-Christian Leadership
ChS----HKi	Huduma ya Kikristo-Christian Service
CL---KMN	Kuishi Mashambani-Nje ya Mji-Country Living
CM--HyV	Huduma ya Vitabu-Colpoteur Ministry
COL---MiM	Mifano ya Masihi-Christ Object Lesson
Con	Confrontation

Abbr.	Book or Periodical Title
COS---KMw	Kristo, Mwokozi Wetu-Christ Our Saviour
CS--MUw	Counsel in Stewardship-Mashauri ya Uwakili
CSW-MSS	Mashauri kwa Kazi ya Shule ya Sabato Counsels on Sabbath School Work
CT--MWWW	Mashauri kwa Wazazi, Walimu na Wanafunzi Counsels to Parents, Teachers and Students
CTBH----KKAU	Kiasi cha Kikristo (EGW) na Afya na Usafi (James White) Christian Temperance and Bible Hygeine
CTr	Christ Triumphant
CW--MWW	Mashauri kwa Waandishi na Wahariri Counsels to Writers and Editors
DA---TVV	Tumaini la Vizazi Vyote Desire of All Ages
DF	Document File
DG	Daughters of God
Ed--El	Elimu-Education
Ev--EM-U	Enendeni Mtandaoni Kote -Uinjilisti-Evangelism
EW--MAw	Maandiko ya Awali-Early Writings
FE--MEM	Misingi ya Elimu kwa Kila Mwanadamu- Fundamentals of Christian Educaiton
FLB	Faith I Live By, The
FH	From the Heart

Abbr.	Book or Periodical Title
FW----IM	Imani na Matendo-Faith and Works
GC-----PaK	Pambano Kuu 1911 -The Great Controversy
GC88	Great Controversy, The (1888 Edition)
GCB	General Conference Bulletin
GCDB	General Conference Daily Bulletin
GdH	Good Health
GH	Gospel Herald
GW	Gospel Workers
GW92----WIn	Watendakazi wa Injili (1892 edition)-Gospel Workers
HL	Healthful Living
HP	In Heavenly Places
HPMMW	Health, Philanthropic, and Medical Missionary Work
HR	Health Reformer
HS	Historical Sketches of the Foreign Missions of the Seventh-day Adventists
Hvn-MPT	Mbinguni, Pakoje na Tutafikaje-Heaven
LDE---MSM	Matukio ya Siku za Mwisho-Last Day Events
LHU MwJ	Lift Him Up-Mwinue Juu
LL	Lion on the Loose
LP	Sketches From the Life of Paul

Abbr.	Book or Periodical Title
LS	Life Sketches of Ellen G. White
LS88	Life Sketches of James and Ellen White (1888 edition)
Lt	Letter, E. G. White
LYL	Letters to Young Lovers
Mar--Mar	Maranatha, Bwana Anakuja-Maranatha, the Lord is Coming
MB---MBa	Mlima wa Baraka-Thoughts from the Mountain of Blessings
1MCP---ATH	Akili, Tabia na Haiba, Vol. 1 (2MCP for Vol. 2)-Mind, Character and Personality
MH---HUp	Huduma ya Uponyaji -Ministry of Healing
ML MaL	Maisha Yangu Leo-My Life Today-
MM---HTi	Huduma ya Tiba
1MR-	Manuscript Releases, Vol. 1 (2MR for Vol. 2, etc.)
Ms	Manuscript, E. G. White
MYP	Messages to Young People
NL	New Life, A
1NL	Notebook Leaflets, Vol. 1 (2NL for Vol. 2)
PaM---HKi	Huduma ya Kichungaji-Pastoral Ministry
OFC--BYA	Our Father Cares-Baba Yetu Anajali
OHC----Mwe	Our High Calling-Mwito Wetu Mkuu
PHJ	Pacific Health Journal

Abbr.	Book or Periodical Title
PM----HUc	Huduma ya Uchapishaji-Publishing Ministry, The
PP---WIM	Wazee wa Imani na Manabii-Patriachs and Prophets
PK---MW	Manabii na Wafalme-Prophets and Kings
Pr-Mao	Maombi Yanayojibiwa au Maombi-Prayer
PUR	Pacific Union Recorder
RC	Reflecting Christ
RH	Review and Herald-
RR	Radiant Religion
RY---MYK	Miaka ya Kustaafu-The Retirement Years
SA Mad	Solemn Appeal, A-Mwito Adhimu
1SAT	Sermons and Talks, Vol. 1 (2SAT for Vol. 2)
SC NjS	Njia ya Kufika Mbinguni au Njia Salama, au Amani Moyoni
SD---WBM	Sons and Daughters of God-Wana na Binti za Mungu
SF Echo	Southern Field Echo
1SG	Karama za Roho (kuna gombo la 1 tu kwa sasa), Vols.1 (3SG for Vols. 3, etc.)
SJ	Steps to Jesus (adapted from SC) or Story of Jesus (on CD-ROM)
SL---MY	Maisha Yaliyotakaswa-Sanctified Life
1SM---JTV 1	Selected Messages, Book One (2SM for Book 2, etc.)
SOJ	Story of Jesus, The

Abbr.	Book or Periodical Title
1SP	Spirit of Prophecy, The, Vol. 1 (2SP for Vol. 2, etc.)
SpT"A"	Special Testimonies, Series A (Nos. 1-12)
SpT"B"	Special Testimonies, Series B (Nos. 1-19)
SpTBCC	Special Testimonies to the Battle Creek Church
SpTEd	Special Testimonies on Education
SpTMMW	Special Testimonies Relating to Medical Missionary Work
SpTMWI	Special Testimonies to Managers and Workers in Institutions
SpTPH	Special Testimonies to Physicians and Helpers
SR---KUk	Kisa cha Ukombozi-Story of Redemption
ST	Signs of the Times
SW---KKu	Kazi ya Kusini--The Southern Work
SW	Southern Watchman (if with date)
1T---1Shu	Shuhuda kwa Kanisa magombo 9 Vol. 1 (2T for Vol. 2, etc.)
TA---UKM	Ukweli Kuhusu Malaika-Truth About Angels
TDG	This Day With God-
Te-Ki	Kiasi---Temperance
TM----SWI	Shuhuda kwa Wachungaji na Watendakazi wa Injili-Testimonies to Ministers an Gospel Workers
TMK	That I May Know Him
TSA--- SAK	Shuhuda Zinazohusu Kusini mwa Afrika--Testimonies for S. Africa

Abbr.	Book or Periodical Title
TSB--- SNUT	Shuhuda Kuhusu Ngono, Uzinzi na Talaka Testimonies
TSDF	Testimony Studies on Diet and Foods
TSS	Selections From the Testimonies Bearing on Sabbath School Work (1900)
1TT	Testimony Treasures, Vol. 1 (2TT for Vol. 2, etc.)
UL	Upward Look, The
Und Ms	Undated EGW Manuscript
VSS-SUW	Sauti katika Usemi na Wimbo Voice in Speech and Song, The
WM--- HUs	Huduma ya Ustawi-Welfare Ministry
YI	Youth's Instructor, The
YRP----MNg	Ye Shall Receive Power, A
WLF---NKd	Neno kwa "Kundi Dogo", A

Herufi kubwa kwa Jina au Nafsi ya Mungu ni muhimu- ili kumpa Sifa Yake anayostahili na kutofautisha na nafsi ya mwanadamu au shetani. HILI NI JINA KUU KUPITA YOTE. KUU KUPITA JINA LETU!

Tusiandike mungu bali Mungu, tusiandike bwana bali Bwana-haya ni makosa tunayafanya hasa kwenye simu zetu

MIMI NIKO NI JINA LA MUNGU MWENYEWE

tusiandike mimi niko bali Mimi Niko, hili ni Jina Lake Mwenyewe! Na ni JINA KUU, Kupita yote, hata sisi mtu akiandika jina letu kwa herufi ndogo tunaonaje? Mengine ambayo ni vyema kuyafanya kuwa Herufi kubwa ni kama vile Neno la Mungu. Yesu akasema Maneno haya,Andiko Linasema, Maandiko Yanasema hivi. Mengine ni articles inasaidia kutenganisha na vitu vingine mfano Sanduku la Agano na siyo sanduku tu! Agano la Kale, Agano Jipya. Kiti cha Rehema, Patakatifu pa Patakatifu, Fimbo ya Haruni, na Ukweli au ile Kweli ikimaanisha Neno la Mungu au Injili

Angalia mfano wa makosa ya kusahihisha

Wote wawe na umoja; kama Wewe, Baba, ulivyo ndani Yangu, Nami ndani Yako; hao nao wawe ndani Yetu; ili ulimwengu upate kusadiki ya kwamba Wewe Ndiwe uliyenituma. Nami utukufu ule ulionipa nimewapa wao; ili wawe na umoja kama Sisi tulivyo umoja. Mimi ndani yao, Nawe ndani Yangu, ili wawe wamekamilika katika umoja; ili ulimwengu ujue ya kuwa Ndiwe Mwenyewe uliyenituma, ukawapenda wao kama ulivyonipenda Mimi.

Najua hata kwenye Maandiko kumekuwa na makosa, ila Biblia zingine zimeanza kusahihisha

Hatuwezi kuandika mimi niko, na tukawa sawa, wakati inamhusu Mungu lazima iwe

Mimi Niko

Acts of Apostles Matendo ya Mitume Matendo ya Mitume

An Appeal for Mothers-Wito kwa Wakina Mama

Child Guidance-Malezi na Mwongozo wa Mtoto na Mzazi

Christ Object Lessons- Mifano ya Masihi
Christian Temperance and Bible Hygeine-Kiasi cha Kikristo na Afya na Usafi wa Biblia

Counsel to Parents, Teachers, and Students-Mashauri kwa Wazazi, Walimu na Wanafunzi

Desire of All Ages-Tumaini la Vizazi Vyote

Evangelism-Enendeni Mtandaoni Kote

Education-Elimu

Fundamentals of Christian Education-Misingi ya Elimu kwa Kila Mwanadamu

Gospel Workers- Watendakazi wa Injili

Great Controversy or God's Triumpant love-Pambano Kuu, Ushindi wa Upendo wa Mungu

Medical Ministry- Huduma ya Tiba-
Ministry of Healing-Huduma ya Uponyaji
Steps to Christ-Ngazi ya kufika Mbinguni au Njia Salama

Thoughts from Mount of Blessing Mlima wa baraka

Patriach and Prophets-Wazee wa Imani na Manabii-

Testimonies to Ministers and Gospel workers-Shuhuda kwa Wachungaji na Watendakazi wa Injili

Testimonies for the Church-Shuhuda kwa Kanisa